پێشمەرگە: نیشانەی بەرخۆدانی میللەتێکە

کۆمەڵێک بابەت و نووسراوە

بەبۆنەی ڕۆژی هەڵکردنی ئاڵاو پێشمەرگە

کۆکردنەوەی و ئامادە کردنی: ڕەحمان نەقشی

باڵای ئاڵا

بێبەش

چاوتان کوێر بێ
باڵای ئاڵام چیای عومری نەتەوەمە و
بە هیچ هێزێکی دانایە
رووتان رەش بێ
ئاڵام باڵی سووری هەڵۆی پێشمەرگەیە
بە نزمایی قەت رانایە.
تیرێژی خۆری سەر ئاڵام
شەوی رەشی بیری کۆن و گەنیوتانی شەق کردووە
نووکی پەیکانی تیرەکی
کەڵپی خوێناوی دەمتانی لەق کردووە
سپیی رەنگی بۆتە سام و عومری گرتوون
سەوزی دەڵێ کوردم سوارە و
دژی کەوتوون.
چاوتان کوێر بێ
دە شەق بەرن
هاکا ئاڵام لە گشت جیهان شەکایەوەو
دڵنیا بن
بەرگەی بینیی ناگرن.

سەرچاوە : ماڵپەڕی کوردستان و کورد / رێکەوتی : ٢١ی نوامبری ٢٠١٥

پێڕست

١- لەدایکبوونی وشەی پێشمەرگەو دیاریکرانی رۆژی پێشمەرگە................... مستەفا مەعرووفی ٧

٢- پێشمەرگە، دوێنێ و ئەمڕۆ .... رۆژنامەی کوردستان ١٢

٣- پێشمەرگە لە بوونەوە تا پێگەیشتن .... ئارەش لۆرستانی .... وەرگێڕان: ئاڵەشین ١٥

٤- پێگەو پێناسەی پێشمەرگەی کوردستان .... ئازاد کەریمی ١٨

٥- رۆژی ئاڵا، رۆژی شوناس .... عەبدوڵڵا بەهرامی ٢٠

٦- رۆژی پێشمەرگە، رۆژی هەلکردنی ئاڵای کوردستان .... عومەر باڵەکی ٢٢

٧- پێشمەرگە ئیرادەی گەلێکە کە قەت ئامادە نەبووە تەسلیمی ژێردەستی بێت .... مەجید حەقی ٢٤

٨- چەند دێڕێک لە بارەی " ئاڵا"ی کوردستانەوە .... سیروان کاوسی ٢٨

٩- سەبارەت بە ٢٦ی سەرماوە عەبدوولا حیجاب بۆ رۆژهەلات تایمز دەدوێ .... ئارام قادری ٣٢

١٠- دیمانەیەک لەگەڵ هاشم رۆستەمی سەبارەت بە ٢٦ی سەرماوەز .... ئارام قادری ٣٦

١١- باسێک سەبارەت بە ٢٦ی سەرماوەز، ڕۆژی پێشمەرگەی کوردستان، .... رەشید حەیدەری ٣٩

١٢- بۆ ٢٦ی سەرماوەز "هەر ماڵەو ئاڵایەک" .... ژیوار رەسووڵی ٤٥

١٣- ٢٦ی سەرماوەز رۆژی پێشمەرگەی کوردستان .... کاوە بەهرامی ٤٧

١٤- پێشمەرگەو رەسالەتی مێژوویی .... نەوید کەرەمی ٥٠

١٥- سروشت و سیمای راستەقینەی پێشمەرگە .... حوسێن نازدار ٥٥

١٦- "بۆ ٢٦ی سەرماوەز! .... سیامەند شێخ ئاغایی ٥٦

١٧- ئاڵای کوردستان و سرودی ئەی رەقیب .... ئەحمەد حەمەساڵح مەعروف ٦٤

١٨- ڕۆژی ئاڵای کوردستان .... د.یوسف محەمەد سادق ٦٧

١٩- لەڕۆژی هەڵکردنی ئاڵای کوردستاندا .... رەسوڵ بۆسکێنی ٦٩

٢٠- پێشمەرگەکانی دوێنێ و پێشەنگەکانی ئەمڕۆ و کەلتووری زێڕین .... د.عوسمان یاسین ٧٢

٢١- پێشمەرگە وەک ئینسان .... هیدایەت مەلا عەلی ٧٦

٢٢- پێشمەرگە .... هیوا سەرهەنگ ٧٩

٢٣- تەواوکردنی بابەتێک .... عبدالله حسنزادە ٨١

٢٤- قسەکانی کاک خالید عەزیزی سکرتێری گشتیی حیزب لە رێورەسمی ٢٦ی سەرماوەز رۆژی پێشمەرگەدا..... گیارەنگ ... ٨٣

٢٥- رۆژی پێشمەرگەی کوردستان؛ ٢٦ی سەرماوەز یا ١٥ای رێبەندان؟ .... وریا رەحمانی ٨٩

٢٦- پێشمەرگە، هەر دەبێ پێشمەرگە بمێنێتەوە! .... هەیاس کاردۆ ٩١
٢٧- ٢٦ی سەرماوەز؛ ڕۆژی پێشمەرگەی کوردستان یا ڕۆژی هەڵکردنی ئاڵای کوردستان؟ .... پۆلا نانەوازادە ٩٣
٢٨- چیتر ٢٦ی سەرماوەز ڕۆژی پێشمەرگە نەبێ! .... هاشم ڕۆستەمی ٩٧
٢٩- مەرگی کۆمار و هەڵپەرکێی دێموکراتەکان .... هاشم ڕۆستەمی ١٠٠
٣٠- دوو ڕوانین... عەبدوڵڵای حەسەنزادە ١٠٢
٣١- عەبدوولڵا حەسەنزادە: ٢٦ی سەرماوەز ڕۆژی پێشمەرگەی کوردستان نییە ١٠٥
٣٢- با هەموو هەڵەکانی حیزب ڕاست بکەینەوە، نەک تەنیا ٢٦ی سەرماوەز وەک ڕۆژی پێشمەرگە ..... ڕەشید قازی ١٠٨
٣٣- پێشمەرگە، ئەو چەمکەی پێویستە سەرلەنوێ پێناسە بکرێتەوە! .... قادر وریا ١١٢
٣٤- پەیامی کۆمیسیونی سیاسی – نیزامی حیزبی دیموکراتی کوردستان بە بۆنەی ٢٦ی سەرماوەز ١١٤
٣٥- ٢٦ی سەرماوەز، ڕۆژی پێشمەرگەی کوردستانە .... ئەحمەد مەکڵاوەیی ١١٧
٣٦- ئاڵای کوردستان ڕەمزی هەرمانی نەتەوەی کوردە .... ئاریتما موحەممەدی ١١٩
٣٧- ڕۆژی پێشمەرگە!: .... حامیدڕەشیدی زەرزا ١٢٢
٣٨- کڕنۆشێک بۆ پێشمەرگە!. .... مەجید حەقی ١٢٤
٣٩- پێشمەرگە هیوای ئەویندارا ن و هانای بیئەنوایانە .... ئامانج کردستانی ١٢٦
٤٠- ٢٦ی سەرماوەزمان پیرۆز بێ!. .... مەلا برایمی مەجیدپور ١٢٧
٤١- ژنانی پێشمەرگەو خەباتی نەتەوەیی و یەکسانیخوازانە .... کوێستان قتووحی ١٣٠
٤٢- ئاڵای کوردستان و پێشنیارێک .... چیا کوردستانی ١٣٥
٤٣- با ئاڵای کوردستان هەوێنی یەکبوونمان بێت .... قادر وریا ١٣٩
٤٤- پێویستیی پێناسەکردنەوەی چەمکی پێشمەرگە و پێشمەرگایەتی .... وریا ڕەحمانی ١٤١
٤٥- پێشمەرگەی دوێنێ و ئەمڕۆ .... عەونی خۆشناو ١٤٤
٤٦- وتاری دەفتەری سیاسی بە بۆنەی ٢٦ی سەرماوەز، ڕۆژی پێشمەرگەی کوردستان ١٤٦
٤٧- حیزبی دێموکراتی کوردستان، ٢٦ی سەرماوەز بۆ ڕۆژی پێشمەرگەی کوردستان پێشنیار دەکات ١٥٠
٤٨- ڕێگەی سەختی بەردەم کچانی پێشمەرگە .... کوێستان قتوحی ١٥٢
٤٩- پێشمەرگە کێیە؟.. سەلاح شەشە ١٥٤
٥٠- بە بۆنەی ٢٦ی سەرماوەز ڕۆژی پیرۆزی پێشمەرگەی کوردستان .... ڕەحمان ئیبراهیم زادە ١٥٧
٥١- ئایا ٢٦ی سەرماوەز ڕۆژی هەڵکردنی ئاڵای کوردستانە؟،........................... حامید درودی ١٦٠
٥٢- خەباتی ژن و ناوی پێشمەرگە.............................. ئامادەکردنی: خونچێ ساڵەپور ١٦٥
٥٣- وێناکردنی «پێشمەرگە» لە هەیبەتی «پیاو»دا!!................................ کوێستان قتووحی ١٦٩
٥٤- با٢٦ی سەرماوەز بکەێنە ڕۆژی یەک ڕێزی وخەبات .... فەوزیە مام ئاقایی ١٧٢
٥٥- بۆ ٢٦ی سەرماوەز ڕۆژی پێشمەرگەی کوردستان .... ڕەحمان ئیبراهیم زادە ١٧٣
٥٦- ئەو دیمەنانەی پێشمەرگە کە ئاوێتەی هەستم بووە .... حەکیم حسین زادە ١٧٥

٥٧- سەرماوەز، ئەو مانگەی کە تێیدا رێز لە رۆژی پێشمەرگەی کوردستان دەگرین .... حەتەم جەهانگیری ١٧٨

٥٨- رۆژی پێشمەرگە .... ماڵپەڕی ئیندرقاش ١٨٠

٥٩- پێشمەرگە کێ بوو... ؟ .... جمیل احمد بابان ١٨٦

٦٠- لە بەرەبەری رۆژی پێشمەرگەی کوردستاندا .... ئایەت مرادی فەر ١٨٩

٦١- ٢٦ی سەرماوەز رۆژی پێشمەرگەی کورستان، .... رەشید ئەحمەدی ١٩١

٦٢- پێشمەرگە- ناوی پیرۆزترین مرۆڤەو چقڵی چاوی دوژمنانە .... ئاسایش عوسمان دانش ١٩٤

٦٣- ٢٦ی سەرماوەز رۆژی نێودێرکردنی پێشمەرگە ! .... سەعید کوێستانی ١٩٦

٦٤- ٢٦ی سەرماوەز، ساڵرۆژی پێشمەرگەی ستان پیرۆز بێت .... مـــەجید کاکەوەیسی ١٩٩

٦٥- ٢٦ی سەرماوەز رۆژی پێشمەرگەی کوردستان .... سلێمان کەڵەشی ٢٠١

٦٦- چەند قسەیەک لە سەر رۆژی پێشمەرگەی کورستان .... کاووس عزیزی ٢٠٣

٦٧- هۆکارەکانی ناودێرکردنی ٢٦ی سەرماوەز وەکوو رۆژی پێشمەرگە.! .... کەیهان یووسفی ٢٠٥

٦٨- پەیامی کۆمیتەی سوئێدی حیزبی دێمۆکراتی کوردستان، بە بۆنەی ٢٦ی سەرماوەز، رۆژی پێشمەرگەی کوردستان ٢٠٨

٦٩- گوڵبژێک لە هەزاران چالاکی بێ وێنەی هێزی پێشمەرگە .... ئامادە کردنی: رەحمان نەقشی ٢١١

٧٠- هونراوە و سروود بۆ پێشمەرگە: .... ماڵپەڕی گیارەنگ ٢٢٣

* دیتنی ئاڵا. نووسینی: مامۆستا قانع
* باڵای ئاڵا... بێبەش
* ئەستێرەی سەربەستی ...... ئاشق
* چۆن دەتوانم وێنات بکەم بتکێشمەوە؟
* هۆ کاکی پێشمەرگە
* مەرێژن بۆم فرمێسکی غەم
* بژی بژی ئەی پێشمەرگە
* من پێشمەرگەی کوردستانم
* سروودی پێشمەرگە
* پێشمەرگە
* سروودی پێشمەرگە
* پێشمەرگە شورشگێری مەیدانی خەبات,
* پەیکەرەی پێشمەرگە

٧١- بەرێوە چوونی رێورەسمی جێژنی ٢٦ی سەرماوەز لە دەرەوە و ژوورەوەی وڵات : ٢٣٧

* بەرێوەچوونی رێورەسمی رۆژی پێشمەرگەی کوردستان لە بنکەی دەفتەری سیاسیی حیزبی دێموکراتدا

* بەریوەچوونی رێورەسمی جێژنی ٢٦ی سەرماوەز ڕۆژی هەڵ کردنی ئاڵا و ڕۆژی پێشمەرگەی کوردستان لە دانمارک
* بە بەشداری کۆمەڵێکی زۆر لە کوردانی وڵاتی نۆروێژ، ڕێز لە ڕۆژی هەڵکردنی ئاڵا و پێشمەرگەی کوردستان گیرا
* بەرێوەچوونی جێژنی ٢٦ی سەرماوەز لە شاری لینشۆپینگ، وڵاتی سوئید
* بەڕیوەچوونی شەوئاهەنگێک بە بۆنەی ٢٦ی سەرماوەز لە شاری ئۆرێبروو
* بەڕێوەچوونی جێژنی ٢٦ی سەرماوەز رۆژی پێشمەرگەی کوردستان لە پارێزگای ئۆستفۆلد "نۆروێژ"
* بەڕێوەچوونی جێژنی ٢٦ی سەرماوەز رۆژی پێشمەرگەی کوردستان لە وڵاتی دانمارک
* ڕێورەسمی ٢٦ی سەرماوەز ڕۆژی پێشمەرگەی کوردستان بە شکۆیەکی زۆرەوە لە تورکۆی وڵات فینلاند بەرێوەچوو
* ڕێورەسمێکی تایبەتی لە بنکەی دەفتەری سیاسیی حیزب بە بۆنەی رۆژی پێشمەرگەی کوردستانەو

لەدایکبوونی وشەی پێشمەرگەو دیاریکرانی رۆژی پێشمەرگە (بە بۆنەی رۆژی پێشمەرگەوە)

مستەفا مەعرووفی

دیاریکرانی رۆژی پێشمەرگە بۆخۆی هەڵگری دوو رووداوە؛ یەکەم، دیاریکردنی ناوی پێشمەرگە، دووەم، دیاریکردنی رۆژی

پێشمەرگە. وشەی پێشمەرگە یادگاری سەردەمی کۆماری کوردستان لە ساڵی ١٣٢٤دایە. شەهید د. عبدولرەحمانی قاسملوو لە کتێبی "چل ساڵ خەبات لە پێناوی ئازادی"دا لە بارەی وشەی پێشمەگەوە نووسیویەتی:" پاش دامەزرانی کۆماری کوردستان کۆڕێکی ئەدەبی لە مەهاباد پێک هات بۆ ئەوە لە باتی وشەی فارسی و عەرەبی وشەی کوردیی رەسەن بۆ زاراوەکانی نێو سوپا بدۆزنەوە. یەکەم زاراوە کە پێویست بوو دابنرێ بەرامبەر بە وشەی سەربازی فارسی کە ئازەربایجانییەکان کردبوویان بە فیدایی. گۆیا ئەدیبەکان هیچیان بۆ نەدیترابۆوە تا پیاوێکی پیری دنیادیتوو کە چای بۆ دەهێنان پێی گوتن: کورد بە پیاوی لەخۆبردوویان دەگوت" پێشمەرگە"." .

لەو کاتەوە وشەی پێشمەرگە بۆ خەباتکاران و ئازادیخوازانی کورد بەکاردێ. لە راپۆرتێکدا کە لە بارەی مەراسیمی دامەزرانی کۆماری کوردستان لە ٢ی رێبەنداندا لە ژمارە ١٠ی رۆژنامەی کوردستانی سەردەمی کۆمار، تاریخی ١٥ی رێبەندانی ١٣٢٤دا بڵاو کراوەتەوە، بۆ یەکەمجار وشەی " پێشمەرگە" بەکار هاتوە. بەڵام بڕیار لەسەر ئەوەکە وشەی پێشمەرگە لە جیاتی سەرباز بەکار بێ، دەگەڕێتەوە بۆ بڕیارێک کە لە رۆژی ١٥ی رێبەندانی ١٣٢٤ (٤ی فیورییەی ١٩٤٦) لە کۆبوونەوەی ئەفسەرانی کۆماردا دراوە. ئەو بڕیارە بۆ رۆژنامەی کوردستان، ژمارە ١٢ ی ٢٠ی رێبەندان نێردراوە و لە لاپەڕی ٣ دا بە ئیمزای (مرادی) چاپ بووە. لەو بڕیارەدا ٣٥ زاراوەی سوپا بە کوردی لە بەرامبەر زاراوە فارسییەکاندا دانراون، یەکەم زاراوە وشەی " پێشمەرگە" یە کە لە بەرامبەر وشەی فارسیی "سرباز"دا دانراوە.

بنەمای دیاریکردنی رۆژێک بە ناوی پێشمەرگەوە دەگەڕێتەوە بۆ رووداوێکی مێژوویی پاش دامەزرانی حیزبی دیموکراتی کوردستان، بەر لە دامەزرانی کۆماری کوردستان: لە رۆژی ٢٦ی سەرماوەزی ١٣٢٤ (١٥ی دیسامبری ١٩٤٥)دا بۆ یەکەمجار خەونی کورد بۆ هەڵکردنی ئاڵای کوردستان لە شاری مەهاباد وەدی هات. لەو رۆژەدا ئاڵای کوردستان بەشکۆیەکی زۆرەوە هەڵدراوە و پاشان ئەو

ڕێورەسمە لە شارو ناوچەکانی دیکەی ژێر دەسەڵاتی حیزبی دیموکراتی کوردستانیش بەڕێوە چووە.

٣٠ ساڵ لەوە پێش لە ساڵی ١٣٦٣ی هەتاوی (١٩٨٤)دا دەفتەری سیاسیی حیزبی دیموکراتی کوردستان لەسەر پێشنیاری مامۆستا عەبدوڵڵا حەسەنزادە بۆ دیاریکردنی ڕۆژێک بە ناوی پێشمەرگەوە، ڕۆژی ٢٦ی سەرماوەزی وەک ڕۆژی پێشمەگەی کوردستان دیاری کرد.

ئەو ڕۆژە وەکوو ڕۆژێکی سەمبولیک بۆ ڕێزگرتن لە مەقامی بەرزی پێشمەرگە و فیداکاری و لە خۆبردوویی پێشمەرگە دیاری کراو و لەو کاتەوە هەموو ساڵێک لەو ڕۆژەدا ڕێورەسمی تایبەتی بۆ ناو و یادی پێشمەرگە پێک دێ.

جوغرافیای وشەی پێشمەرگە

وشەی پێشمەرگە هەر لە سەردەمی کۆماری کوردستانەوە کەوتۆتە سەر زار و زمانان. جگە لە تێکۆشەران و خەباتکارانی ئەو کاتی کورد لە ڕۆژهەڵاتی کوردستان بە تایبەتی ئەو بەشە لە سوپای کورد لە خزمەتی حیزبی دیموکراتی کوردستان و کۆماری کوردستان دابوون، ئەم وشەیە بوو بە نازناوی ئەو تێکۆشەرە کوردانەی کە لە باشووری کوردستانەوە ڕوویان کردبووە ڕۆژهەڵاتی کوردستان بە تایبەتی بارزانییەکان کە لە سوپای کۆماردا دەورێکی کاریگەریان هەبوو. هەر لەو سەردەمەوە وشەی پێشمەرگە ڕۆژهەڵات و باشووری کوردستانی گرتۆتەوە.

دوای ئەم قۆناغە کاتێک حیزب و ڕێکخراوی دیکەی کوردی لە ڕۆژهەڵات و باشووری کوردستان دامەزران وشەی پێشمەرگە بۆ تێکۆشەرانی ئەو حیزب و ڕێکخراوانەش بەکار هات. ئەگەر لە مێژووی نزیک بە ٧٠ ساڵەی لە دایکبوونی پێشمەرگەوە حیزب و ڕێکخراوە کوردییەکان بە داخەوە ناکۆکی و تەنانەت دوژمنایەتییەکانیان لە هاودەنگی و هاوکاریی نێوانیان زیاتر بووە، بە خۆشییەوە لە بەکار هێنانی نازناوی پێشمەرگەدا بۆ تێکۆشەرانیان هاودەنگ بوون.

تەنانەت دوژمنانی کوردیش بۆ لەبار بردنی پیرۆزیی پێشمەرگە کەڵکی خراپیان لەو ناوە وەرگرتوە. کۆماری ئیسلامی وشەی پێشمەرگە بە پاشگری مسوڵمانەوە بۆ ئەو کەسانە بەکار دێنێ کە بە کرێیان دەگرێ و لە دژی "پێشمەرگە" ڕایان دەگرێ. بەڵام زاراوەی "پێشمەرگەی مسوڵمان" هیچ کات جێگای وشەی "جاش"ی نەگرتەوە و نەکەوتە سەر زارو زمانان.

ئەمڕۆ لە کاتێکدا کە وشەی پێشمەرگە سنووری کوردستانی بڕیوە و چووەتە نێو فەرهەنگی وشەی بێگانانیش و تەنانەت لە سەرانسەری جیهاندا کوردی پێ دەناسرێتەوە، لە هەموو پارچەکانی کوردستان ئەو وشەیە بۆ خەباتکاری کورد بەکار نایە. لە باکووری کوردستان وشەی ئیتالیایی "گەریلا" بۆ تێکۆشەر و گیانبازی کورد بەکار دێ.

پێشمەرگە لە فەرهەنگ و ئەدەبیاتدا

هەرکە وشەی پێشمەگە داکەوت، بوو بە مایەی شێعرە هەر بەپێزەکانی شاعیرانی ناوداری کورد،بە تایبەتی لەسەردەمی کۆماری کوردستان لە شێعرەکانی دوو شاعیری گەورەی کورد هێمن و هەژاردا.

ئیدی لەوکاتەوە پێشمەرگەو ئەدەبیاتی کوردی لە دوو بارەوە دەستلەملانی یەکتر بوون: یەکەم، پێشمەرگەی ئەدیب و دووەم، ئەدەبیاتی پێشمەرگانە.

ئەگەر چاوێک بە ژیانی شاعیران و هونەرمەندانی ناسراوی کورد لە رۆژهەڵات و باشووری کوردستاندا بخشێنی بە دەگمەن ئەدیب یان هونەرمەندێک شک دبەی کە ماوەیەک یان هەتا سەر پێشمەرگە نەبووبێ. لە نێو ئەواندا پێشمەرگەی شاعیرو هونەرمەند کە شەهید بوون بە داخەوە کەم نین.

ئەدەبیاتی پێشمەرگانە لە نێو ئەدەبیاتی کوردیدا یەکجار دەوڵەمەندە. پێشمەرگە لە هەموو ژانرە ئەدەبییەکانی کوردی دا: لە شێعر، رۆمان، چیرۆک، شانۆ، فیلم، وێنە کێشان، سروودو گۆرانی و...دا حوزووری پڕڕەنگی هەیە. تەنانەت پێشمەرگە بۆتە بەشێک لە ئەدەبیاتی فۆلکلۆریک، واتە هەڵقوڵاوی ناخی کۆمەڵایەتیی خەڵک کە روون نیە خاوەنەکی کێیە. جێی سەرنجە کە ئەدەبیاتی پێشمەرگانە تەنیا رەنگدانەوەی هەستی پیرۆزی ئازادیخوازی و نیشتمانیی ئەدیبانی کوردە کە قازانجی ئابووریی لە پشت نیە. تەنانەت ئەدیبانی کورد سەبارەت بە دەربڕینی بیری ئازادیخوازی و پێشمەرگانە، جگە لەوەی ماڵ و سامانیان لەدەست داوە، گیانیشیان کەوتۆتە مەترسییەوە، بە پێچەوانەی دەوڵەتە دیکتاتۆرەکان کە سەرەڕای خەرجکردنی پووڵ و بوودجەیەکی زۆر هونەر و ئەدەبیاتێکی قەڵب و بێنێوەڕۆک بەرهەم دێنن.

رۆڵی پێشمەرگە لە بزووتنەوەی کوردستاندا

هەرچەند لە قۆناغی خەباتی ئازادیخوازانەی بزووتنەوەی کورددا بە تایبەتی لە رۆژهەڵاتی کوردستان هەر حیزبێک هێزی پێشمەرگەی خۆی هەیە، بەڵام بزووتنەوەی کورد لەسەر شانی پێشمەرگە و لە سایەی فیداکاریی پێشمەرگە درێژە بە ژیانی سیاسیی خۆی دەدا. لە راستیدا هێزی پێشمەرگە نەیهێشتوە خەونی لەنێوچوون و گیرانی تێکۆشەرانی کورد وەدی بێ. زامنی پاراستنی بزووتنەوەی کورد هێزی پێشمەرگە بووە. تێکۆشەری سیاسیی کورد لە کاتێکدا کە مەترسیی مەرگی لەسەرە، تەنیا زامنی پاراستنی ئەو، چەکی دەستیەتی، بۆیە هەرلەو کاتەدا کە تێکۆشەرێکی سیاسییە، پێشمەرگەشە. ئەگەر پێشمەرگە و پێشمەرگایەتی نەبوایە ئاسەوارێک لە بزووتنەوەی کورد نەدەما.

لەو کاتەوە پێشمەرگە لەدایک بووە، دوژمنە رەنگاورەگەکانی کورد کە بە چەکی وڵاتانی بێگانە تەیارن خۆیان لە هیچ چەشنە جینایەتێک لە دژی کورد و پێشمەرگە نەپاراستوە. لە کۆنەوە باو بووە کە دەڵێن تەنیا پشت و پەنای کورد چیاکانن، ئەم قسەیە لانی کەم هەتا ئێستا لە بارەی رۆژهەڵاتی کوردستانەوە راستە، لە چیاکانیش تەنیا شتێک کە بزووتنەوەی کورد و پێشمەرگە دەپارێزێ چەکەکانیانە.

جیاوازیی پێشمەرگە لەگەڵ سەرباز

وشەی پێشمەرگە هیچکات بەرامبەر بە وشەی سەرباز نیە، چونکە سەربازی زۆرەملییە، ئەگەر کەسێک لە ئەرتەشدا بمێنێتەوە پلە و پایەو ئیمتازاتی ئابووریی زیاد دەبێ. بەڵام پێشمەرگایەتی لەسەردەمی خەبات بۆ ئازادیدا نە بە زۆرە ملییە و نە ئیمتیازاتی ئابووری لە پشتە، تەنیا بیری ئازادیخوازی و نیشتمانپەروەری هەوێنی پێشمەرگایەتییە.

پێشمەرگەی کورد بە پێچەوانەی سەربازانی وڵاتانی زاڵ بەسەر کوردستاندا کە باری رەگەزییان هەیە و لە جینسی نێر پێک هاتوون، پێشمەرگەی کورد جیاوازیی رەگەزی ناناسێ. ژنان و پیاوانی کورد، کوڕ و کچ شانبەشانی یەک لە هەموو مەیدانەکانی خەبات دا تێدەکۆشن. لە راستیدا پێشمەرگایەتیی ژنان پێناسەیەکی دیکەی بە ژن لە کۆمەڵی کوردەواری دا بەخشیوە. نەتەوەیەک وەک نەتەوەی کورد کە ژنانی شانبەشانی پیاوانی لە پێناو ئازادی و نیشتیمانەکەیاندا گیانی خۆیان دادەنێن، ئاسۆیەکی روون و دیاری لە دادپەروەریی کۆمەڵایەتی و نەمانی ستەمی جینسی دا لە پێشە.

رەسالەتی پێشمەرگە

دەبێ دان بەوە دابێنین هەتا ئێستا "پێشمەرگە" پڕ بە مانای خۆی پێناسە نەکراوە. کە ناوی پێشمەرگە دێ، ئەفرادی چەکداری حیزبە کوردییەکان بە بیرو زەینی خەڵکی دا دێ. لە کاتێکدا لە بەرنامەی زۆربەی حیزبە کوردییەکاندا هێزی پێشمەگە ئاسایش و ئەمنییەتی کوردستان دەپارێزێ کە نابێ سەر بە حیزبێکی تایبەت بێ. پێشمەرگە، پێشمەرگەی کوردستان و حکوومەتی کوردییە نەک حیزبەکان. لە بەرنامەی حیزبەکاندا، حیزب کاری سیاسی دەکا نەک نیزامی، بەڵام هێزی پێشمەرگە کاری نیزامی دەکا و ئەرکی پاراستنی کوردستانە نەک پاراستنی ئەحزاب. لە باشووری کوردستان کە کورد چارەنووسی خۆی بەدەستە کار بۆ ئەوە دەکرێ کە هێزی پێشمەرگە سەر بە حکوومەتی کوردستان بێ و پێویستە حیزبەکان لە پێشبڕکێی سیاسی دابن تاکوو لە شەڕو کێشەی نیزامیدا. لە مێژووی کورد دا هەرکات حیزبەکان لە شەر و کێشە دابوون بە داخەوە پێشمەرگە لە بەرامبەر پێشمەرگەدا راوەستاوە و تەنانەت یەکتریان شەهید کردوە. بۆیە ئەرکی واقعیی پێشمەرگە بەر لە هەر شتێک دەبێ ئەرکێکی نیشتیمانی بێ تاکوو حیزبی.

لەسەردەمی کۆماری کوردستاندا هێزی پێشمەرگە مەرج نەبووە کە تەنیا لە ئەندامانی حیزبی دیموکرات پێک بێ، بارزانییەکان و تێکۆشەرانی کوردی باشوور کە لە ریزی هێزی پێشمەرگەی کوردستاندا بوون ئەندامی حیزبی دیموکراتی کوردستان نەبوون، تەنانەت هەر لەو کاتەدا کە ئەوان لە هێزی پێشمەگەی کوردستاندا بوون، بە سەرۆکایەتیی نەمر مەلا مستەفا ساڵێک دوای دامەزرانی حیزبی دیموکرات، پارتی دیموکراتی کوردستان دامەزرا. کەوابوو ئەو کات لانی کەم دوو حیزب، تەنانەت لە دوو پارچەی کوردستان بە یەک هێزی پێشمەرگەوە لە کۆمار دا هەبوون.

لە قۆناغی ئازادی و دەسەڵاتی کوردی دا کە بە داخەوە لە رۆژهەڵاتی کوردستان ماوەکەی کورت بووە، رەسالەتی پێشمەگە پاراستنی کۆمار لە مەترسییەکان و دابینکردنی نەزم و ئاسایشی کوردستانە.

پێشمەرگە ؛ نیشانەی بەرخۆدانی میللەتێکە

لە قۆناغی خەبات بۆ ئازادی دا ئەرکی پێشمەرگە لە لایەک بەربەرەکانی لە دژی مەترسییەکانی رێژیمە دیکتاتۆرەکانە و لە لایەکی دیکەش پاراستنی بزووتنەوەی کورد و تێکۆشەرانی کوردە. لەم قۆناغەدا تێکۆشانی حیزبی و سیاسی لەگەڵ پێشمەرگایەتی لێک جیا ناکرێنەوە. ئازادیخوازی کورد هەمیشە مەترسیی دوژمنانی لەسەرە، بۆیە هاوکات لەگەڵ تێکۆشانی سیاسی دا ئەرکی پێشمەگایەتییشی دەکەوێتە سەر شان. بۆیە پێشمەرگە هەر لەو کاتەدا کە چەکی دیفاع و بەربەرەکانیی بە دەستە، دەکرێ روونکبیرێکی سیاسی، نووسەر، شاعیر، هونەرمەند و خوێندەوارێکی شارەزاش بێ.

وێنایەکی گشتی لە پێشمەرگە: پێشمەرگە بریتییە لەو پیاو و ژنە کوردانەی کە توانا ئینسانییەکانی خۆیان خۆ بەخشانە لە پێناوی ئازادی و مافەکانی نەتەوەکەیاندا تەرخان دەکەن و لەو رێگایەدا ئامادەن گیانی خۆیان ببەخشن.

سەرچاوە : ماڵپەڕی کوردستان و کورد / رێکەوتی : ١٧ی دێسامبری ٢٠١٤

پێشمەرگە، دوێنێ و ئەمڕۆ

ڕۆژنامەی کوردستان

ئەوە کە نەیارانی نەتەوەی کورد لە کۆنەوە کوردیان بە نەتەوەیەکی ئاشقەچەکو تەنانەت ئاشقەشەڕ ناو بردوە فرێ بەسەر ڕاستی‌یەوە نەبووەو نیە. بە پێچەوانە، کورد هەمیشە میللەتێکی لاشەڕو ئاشتی‌خواز بووە. بەڵام هەرلەوکاتەدا ئەم میللەتە ئاشقو سەوداسەری ئازادی بووە. لەبەر ئەوەش کە زەوتکەرانی مافو ئازادی‌یەکانی گەلی کورد وەڵامی هەر داوایەکی مافخوازانەی ئەم گەلەیان بە ئاگرو ئاسن داوەتەوە، ڕۆڵەکانی نەتەوەی کورد ناچار بوون هەوڵ بدەن چەک بەدەست بێننو هەرکات پێویست بێ وەڵامی دوژمن بە زمانی خۆی بدەنەوەو چەکدارانە دیفاع لە خۆیان بکەن.

تێکۆشەری چەکداری کورد لە سەردەمە جیاجیاکانی بزووتنەوەی ڕزگاری‌خوازانەی نەتەوەیی‌دا ناوی جۆراوجۆری لەسەر دانراوە. جارێک بە »شەڕکەر«، وەختێک بە »لەشکری«و سەردەمانێک بە »تفەنگچی«و هتد ناو براوە. هەتا لە سەردەمە زێڕینەکەی کۆماری کوردستان‌دا ناوی جوانو پڕشانازی‌و هەستبزوێنی «پێشمەرگە»ی لەسەر دانرا. دەزانین کە ئەو هێزە چەکدارە کوردەش کە لە کۆماری کوردستان‌دا ناوی «پێشمەرگە»ی لەسەر دانرا، پێشتر بە سوپای میللی ناو دەبرا.

ئەگەرچی ڕۆڵەی بەبیروباوەڕی کورد لە هەموو دەورو زەمانێک‌دا ئازایەتی‌و قارەمانەتیی لەخۆی نیشان داوە، بەڵام زۆرمان نەگوتوە ئەگەر بڵێین دانانی ناوی «پێشمەرگە» لەسەر تێکۆشەری چەکداری کورد بۆخۆی هاندەرێکی بەهێز بوو بۆ فیداکاری‌نواندن. ئاخر ناوی پێشمەرگە بەرزترین مانای لەخۆبووردوویی دەبەخشێ. پێشمەرگە یانی ئەوکەسەی مەرگی خۆی ڕەپێش مەرگی هاوخوێنەکانی دەخا. هەر بۆیە دەبینین هێزی پێشمەرگەی کوردستان لە سەردەمی کورتی کۆماردا چەندین حەماسەی وەک شەڕی مەحمەشەو شەڕی جاتراوێ‌و شەڕی مەکلاوێ‌و...ی تۆمار کردوەو ناوی پڕشانازیی وەک خۆشەوی خەلیلو کوێخا مەحموودی قووڵەسوێروێ‌و حەمە سیاومەیی‌و زۆری دیکەی بۆ بەجێ هێشتووین.

دەورانی دیسان کورتی ڕاپەڕینە چەکدارانەکەی سالانی ١٣٤٦ - ١٣٤٧یش مەیدانێکی بەرین بوو بۆ ئازایەتی‌نواندنو حەماسەخوڵقاندنی هێزی پێشمەرگەی کوردستان. هەرئەوانەی لەو سەردەمە پڕشانازی‌یەدا ژیاونو لە نیزیکەوە ئاگایان لە بەرەنگاریی نابەرامبەر، بەڵام قارەمانانەی پێشمەرگەکانی دێموکڕات دەگەڵ هێزە چەکدارەکانی ڕێژیمی حەمەڕەزاشای پەهلەوی بووە دەزانن چەکدارە پۆشتەو پەرداخەکانی ئەرتەشو ژاندارمری چۆنیان نەترە لەو ژمارە کەمو کەمئیمکاناتە، بەڵام بەهەڵمەتو دەستوبردەی

پێشمەرگەکانی کومیتەی شۆرشگێڕی حیزبی دێموکڕاتی کوردستان چووبوو. ئەو سەردەمە زێڕینەش ناوی دەیان قارەمانی وەک مەلا مەحموودی زەنگەنە، نەحۆ پاشایی ناسراو بە باپیر شکاک، مینەشەم، سەید فەتاح، ساڵح لاجانی، سمایلی شەریفزادە، مەلا ئاوارە، سلێمان موعینی، عەبدوڵڵا موعینیو مەحەممەدی ڕەسووەمەرەو موحەممەدی ئەستییە مەنگوڕی بۆ بەجێ هێشتووین کە هەتاهەتایە وەک میداڵی زێڕیرین بە بەرۆکی بزووتنەوەی ڕزگاریخوازانەی کوردی ڕۆژهەڵاتەوە دەدرەوشێنەوە.

خۆ ئەگەر بمانەوێ ئاوڕ لە ئازایەتیو گیانفیدایيو حەماسەخوڵقێنییەکانی هێزی پێشمەرگە لە دوای شۆرشی دژیپاشایەتیی گەلانی ئێرانو پەلاماری لەشکریانی کۆماری ئیسلامی بۆ سەر کوردستان بدەینەوە، زمان لە بەیانو قەڵەم لە نووسینی یەک لە هەزاریشی دادەمێنن. لەو دەورانەدا کوردستان یەکپارچە حەماسەو خوێنە، هەر بستێک لە نیشتمانە زۆرلێکراوو پەلاماردراوەکەمان شاهیدی چەندو چەندین دیمەن لە دڕندەییو جینایەتی لەشکریانی تاریکی و نەزانی لەلایەکو گیانبازیو بەرەنگاریی حەماسەیی ڕۆڵە پێشمەرگە بەجەرگەکانی کورد لە لایەکی دیکەیە. بۆ تێگەیشتن لە زۆرو زەوەندیی حەماسەخوڵقێنییەکانی هێزی پێشمەرگە ئەوەندە بەسە وەبیر بێنینەوە کاتێک لەساڵی ١٣٦٣دا، واتە تەنیا پێنج ساڵ پاش هەڵگیرسانی شەڕی کۆماری ئیسلامی لە دژی کورد، کومیتەی ناوەندیی حیزبی دێموکڕاتی کوردستان ویستی ڕۆژێک وەک ڕۆژی پێشمەرگە دیاری بکا، هەرچەندی سەری خۆی هێناو برد نەیتوانی لەنێو ئەو هەموو ڕۆژە پڕحەماسەیەی ئەم دەورەیەدا ڕۆژێک دەستنیشان بکا. هەر بۆیە بە دروستی زانی ڕۆژی ٢٦ی سەرماوەز، ڕۆژی هەڵکردنی ئاڵای کوردستان لە مەهاباد لە ساڵی ١٣٢٤ دا بۆ ئەو مەبەستە دیاری بکا کە جێگای پەسندو شانازیی هەمووان بوو.

ئەگەر بمانەوێ بۆ ئەم دەورەیە نموونەیەک لە شەهیدەکانی پێشمەرگە ناو بەرین، جگە لەوەی تووشی هەڵبژادنێکی زۆر ئەستەم دەبین، دەبێ لیستێکی نەک دەیان کەسی بەڵکوو سەدان کەسی ڕیز بکەین. کەوایە هەر ئەوەندە دەڵێین کە تەنیا حیزبی دێموکڕاتی کوردستان لەم قۆناخەدا نیزیکەی بیستکەس لە ئەندامانی ڕێبەری، پتر لەچوارسەد کەس لە فەرماندەرانو کادرەکانی ڕیزی پێشەوەو زیاتر لە چوار هەزار پێشمەرگەی لە ڕێگای ئازادیی نەتەوەکەیدا کردۆتە قوربانی. ئەمە جگە لە هەزاران شەهیدی هێزی بەرگریی میللی کە هەموویان پێشمەرگەی خۆبەخش بوون.

ئەوەی تائێرە باسمان کرد تەنیا هی ڕۆژهەڵاتی کوردستانو لەوێش تەنیا هی حیزبی دێموکڕاتی کوردستان بوو. جا بزانە حەماسەی پێشمەرگەو ژمارەی شەهیدی پێشمەرگە لەڕادەی سەرانسەریی کوردستاندا سەر لەچ ڕەقەمێکی خەیاڵی دەدا؟

ئەگەر باسی ئەمڕۆی پێشمەرگە بکەین دەبینین کە هەم ئەرکی پێشمەرگە، هەم مەیدانی تێکۆشانی پێشمەرگەو هەم تەنانەت پێناسەی پێشمەرگە گۆڕانی زۆری بەسەردا هاتوە. ئێستا ئیدی دروست نیە پێناسەی پێشمەرگە هەر لە تێکۆشەری چەکداری کورددا بەرتەسک بکەینەوە. ٣١ ساڵ پێش ئێستا ڕۆژنامەی «کوردستان» ئۆرگانی حیزبی دێموکڕات لە وتارێکی خۆیدا بەناوی «با هەموومان پێشمەرگە بین» پێناسەی پێشمەرگەی بەربەرینتر کردەوە. لەو وتارەدا ئەو جووتیارەی جەرگی زەوی هەڵدەدەڕێ بۆ ئەوەی نانی خۆیو پێشمەرگەی لێ بەدەست بێنێ، ئەو کەسەی نانوئاوو کەرەسەی جۆراوجۆر بۆ پێشمەرگە دابین دەکا، ئەوەی پێشمەرگە لە نەخشەو پیلانەکانی دوژمن ئاگادار دەکاتەوەو بەکورتی هەموو ئەوانەی نەخشێکیان لە بەرەوپێشچوونی ژیانو خەباتی ڕزگاری

خوازانەی کۆمەڵی کوردەواری‌دا هەیە، بە پێشمەرگە دانرابوون‌و چدانانێکی بەجێش.

بۆ ئەمڕۆ مەسەلەکە زۆر لەوەش بەولاوەترە. چۆن دەکرێ ئەوانەی لە زیندانەکان‌دا بەگژ جەللادانی کۆنەپەرستی‌دا دەچنەوە، ئەوانەی هەموو مەترسی‌یەک لە خۆدەگرن‌و بە گوتن‌و بەنووسین بانگی ئازادیی میللەتەکەیان هەڵدەدەن، ئەو کەسانەی بەبیرو قەڵەم نەخشەڕێگای ئازادی دەکێشنەوە، ئەوانەی «بەسەری بەرزەوە دەچنە سەر دار»و بەکورتی هەر کەس بە هەر ڕێگایەکدا بەردێک دەخاتە سەر دیواری بەکەللەسەرهەڵچنراوو بەخوێن‌سواغ‌دراوی بزووتنەوەی مافخوازانەی نەتەوەی کورد، بە پێشمەرگە نەناسرێن. بەوپێیە مەیدانی تێکۆشانی هێزی پێشمەرگە ئێستا هەموو بووارەکانی تێکۆشانی فکری، ئابووری، کۆمەڵایەتی‌و هەموو شێوەیەکی بەرەنگاری دەگرێتەوەو هەربۆیەش جارێکی دیکە دەڵێینەوە »با هەموومان پێشمەرگە بین»و بەکردەوەش هەموومان پێشمەرگەین.

لە ژمارە ٦٢٢ ی ڕۆژنامەی "کوردستان"دا بڵاو بۆتەوە

سەرچاوە : ماڵپەڕی کوردستان و کورد / ڕێکەوتی : ٢٢ی دێسامبری ٢٠١٤

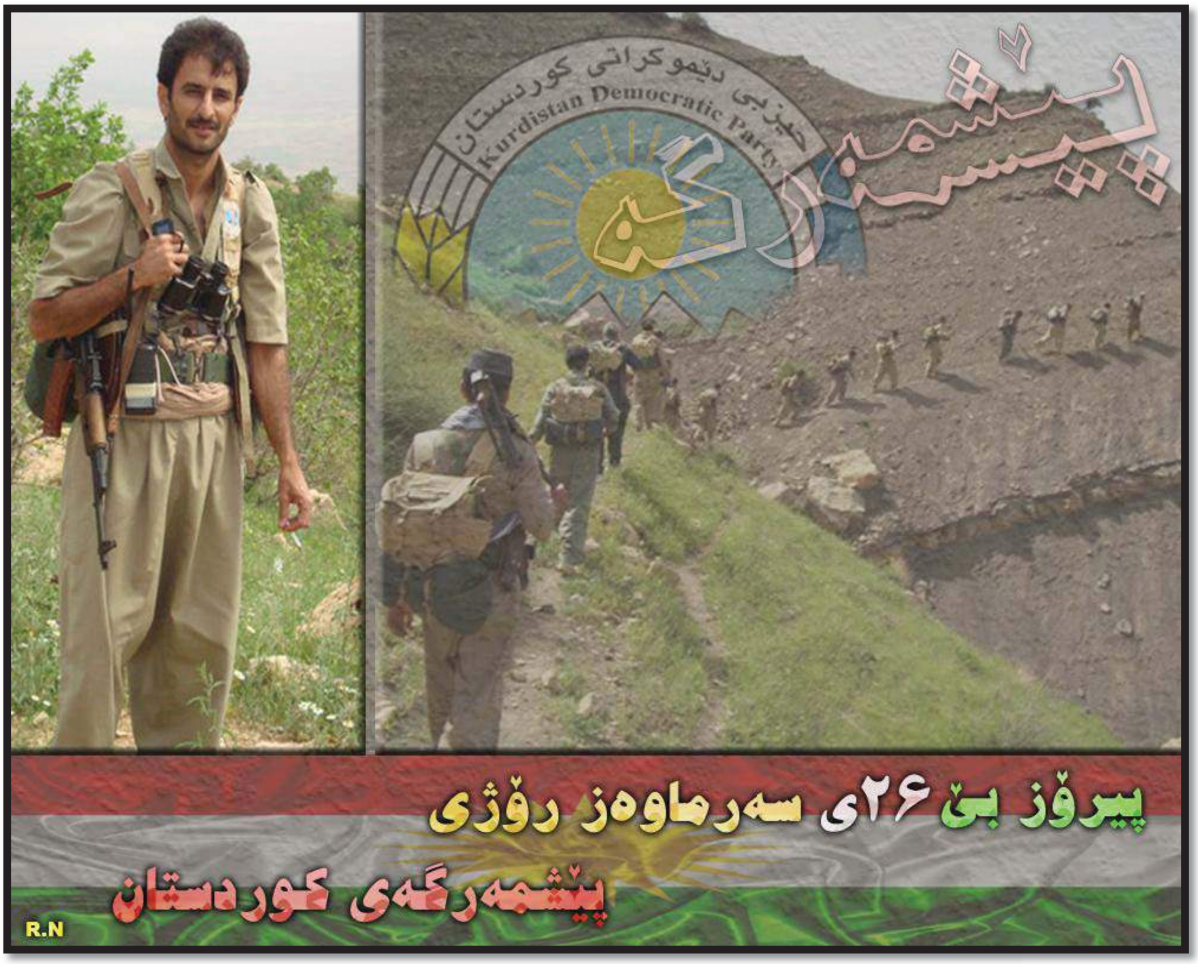

پێشمەرگە لە بوونەوە تا پێگەیشتن

ئارەش لۆرستانی

وەرگێڕان: ئاڵەشین

ئەو وتارە چاوخشاندنێکە بە رابردووی ٦٩ ساڵێکدا، کە پێشمەرگە تێیدا لە دایک دەبێ، گەشە دەکا و لە بواری سیاسیو کۆمەڵایەتییەوە پێدەگا. لێرەدا گرنگترین خاڵەکانمان وەک چەمکێک هێناوەتە بەرباسو بە وردی ڕۆنەچووینەتە نێو واتاکانیانەوە، بەو هیوایەی خوێنەرانی بەڕێز بتوانن زیاتریان لەسەر بخوێننەوەو ئەم فاکتەرە گرنگەی پێشڤەبردنی بزووتنەوە نەتەوەیی – دیمۆکراتیکی کورد زیاتر بخەنە بەر لێکۆڵینەوەو توێژینەوە.

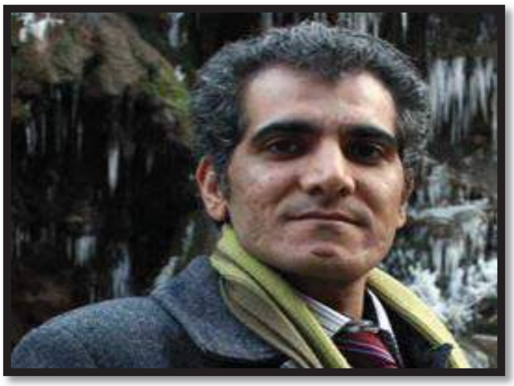

ئەگەر بە قۆناخی مودێرنی خەباتی نەتەوایەتی کورددا بڕوانین کە روونە دامەزرانی حیزبی دیموکرات، لە ٢٥ی گەلاوێژی ١٣٢٤، وەک خاڵی دەسپێکی ئەم پرۆسەیە دەناسرێ، لێکدانەوەی هەڵومەرجی پێکهاتن و دامەزرانی حیزبی دیموکرات، یەکەم فاکتەرێکە دەتوانێ یارمەتیدەری ناسینی بنیاتەکان و ئەو ئەهرومانەی تەڤگەری سەرەکی بزووتنەوە بێ کە گرەنتی بەردەوامی چالاکی بوونو بۆ نەوەی ئەمرۆ و داهاتووی دیاریی بکا.

دەسپێکی حکوومەتی پەهلەوی و دارشتنی بناخەی نەتەوە - دەوڵەتی یەکگرتوو کە بە ئامانجی مودێرانیزسیۆنی ئێران لە لایەن ڕەزاشاوە پراکتیزە کرا، شەڕی دووەمی جیهانی و ڕاگەیاندنی بێ لایەنی ئێران لە لایەن ڕەزاشاوە ٩ی گەلاوێژی ١٣١٨، داگیرکردنی ئێران لە لایەن هێزەکانی سوپای هاوپەیمانان لە سێیەمی گەلاوێژی ١٣٢٠ دا، کە دەست لە کارکێشانەوەی ڕەزاشاو دەسەڵاتدارێتی محەمەدرەزا شای لێکەوتەوە، بۆشایی دەسەڵاتی ناوەندی لە ڕۆژاوا، لە لایەکی دیکەشەوە سەرکوتی بەردەوامی بزووتنەوەکانی کورد لە لایەن دەسەڵاتی ناوەندییەوە هەمووی بوونە هۆی پێکهاتن و چەکبەدەستەوە گرتنی هێزی بەرگریکاری کورد لە فۆرم و شێوەی مودێرندا بۆ پاراستنی دەسکەوتەکانی بزووتنەوە، کە بۆ یەکەم جار لە لایەن حیزبی دیموکراتی کوردستانەوە ئەو خەباتگێڕو پارێزەرانە »پێشمەرگە« ناودێر کران.

پێشەوا قازی محەممەد لە وتووێژێکدا لەگەڵ بڵاوکراوەکانی تاران، کە لە ژمارە ١ی ڕۆژنامەی «کوردستان»یشدا چاپ کراوە دەڵێ: ئێمە ماوەی ٤ ساڵە خاوەن ئۆتۆنۆمی نێوخۆیینو، هەروەها سەید محەمەد حەمیدیش لە هەمان ژمارەدا لە بەشی «ئامانجی

ئێمە«دا دەڵێ: دوای گەلاوێژی ١٣٢٠ ئێمە توانیمان ئیدارەی کاروباری خۆمان بەدەستەوە بگرین و حیزبی دیموکرات دابمەزرێنین، کەواتە ئەزموونی چوار ساڵەی، دوای دەست لە کارکێشانەوەی رەزاشاو ئەزموونەکانی پێشوو، بەڕوونی نیشان دەدا لەو هەڵومەرجە هەستیارو قەیراناوییەدا پێکهێنانی هێزی «پێشمەرگە» زۆر دروست و لە جێی خۆیدا بووە.

ئەگەر بڕوانینە گرنگترین فاکتەرەکانی مودێرنیتەی کوردستان کە حیزبی دیموکراتی کوردستان و پاشان کۆماری کوردستان ئاڵاهەڵگری بوون، دەبینین هەر سێ هۆکاری سەرەکی بۆ دامەزراندنی مودێرنیتە واتا بازار، پیاوانی ئایینی و چینی رووناکبیر کە دەبوو بۆ گەیشتن و وەدیهاتنو بەردەوامی ئۆتۆنۆمی کوردستان تێبکۆشنو هاوئاراستەی بزووتنەوەی نەتەوەیی – دیموکراتیکی گەلی کورد بن، ئەو کات پێکنەهاتبوون یا لەوپەڕی لاوازیو پرشو بڵاویدا بوون، کەواتە پێشمەرگە وەک گرنگترین هێزی بەڕێوەبەری حیزبی دیموکرات، نەک هەر دەبوو بە جێی ئەو فاکتەرانە رۆڵی بەمودێرنیتەکردنی کۆمەڵگە بگێڕێ، بەڵکوو دەبوو جۆرێکیش خۆبنوێنێ کە ئەم هۆکارە گرنگانەش بە شێوەیەکی خۆڕسک و سرووشتی و ناوچەیی پێکبێن. بەم جۆرە دەوری هەستیارو گرنگی پێشمەرگە کاتی دامەزرانی حیزبی دیموکرات و راگەیاندنی کۆماری کوردستان کە ١٥٩ رۆژ دواتر راگەیاندرا بە روونی ئەم راستییە نیشان دەدا کە رادەی دەسەڵات و یان لاوازی هێزی پێشمەرگە تا چ رادەیەک لەو قۆناخەداو تەنانەت پێکهاتنی نەوەکانی دواتری پێشمەرگەو بزووتنەوەی نەتەوەیی کورد کاریگەر بووە.

تێپەڕین لە کۆمەڵگەی نەریتی و گەیشتن بە کوردستانێکی مودێرن بە ئەندامانی حیزبی دیموکراتەوە کە یەکەم ئەزموونی مودێرنی سیاسی کوردستانیان بەرەو پێش دەبرد، پێویستی بە هێزی مرۆیی، فاکتەری ئابووری و گەشەی فەرهەنگی زۆر بەرین بوو، کە دەبوو لە کورتترین ماوەدا پراکتیزە بکرێن. بەهۆی نەبوون یان لاوازیی ئەو سێ فاکتەرە بنەڕەتییەو هەروەها تەمەنی کورتی کۆماری کوردستان کە ١١ مانگی خایاند، لە لایەکی دیکەشەوە بەهۆی هەڵومەرجی نالەباری ئێران، نەبوونی پێشینەی دیموکراسی لە وڵات و ئەو قەیرانانەی رۆژاوا و رۆژهەڵات بۆ کۆمەڵگەی ئێرانیان خوڵقاندبوو، هەموویان بوون بە هۆکارێک کە مودێرنیتەو پەڕینەوە لە کۆمەڵگەی نەریتی لەسەر بەستێنی پێویستییە راستەقینەکانی گەلی کورد لە لایەن حیزبی دیموکراتەوەو هێزی پێشمەرگەوە خاو و تەنانەت لە هەندێک بواردا راوەستێو ئەندامانی حیزب ناچار بوون بە شێوەی نهێنی چالاکی و ئەرکەکانیان راپەڕێنن. دوای ٢٠ ساڵ چالاکی نهێنی و گەشەی هەنگاو بە هەنگاوو خاوی پێشمەرگە کە هەلومەرجی خراپی سیاسی و کۆمەڵایەتی ئێران کاریگەریی لەسەری هەبوو، چەخماخەی خەباتی چەکداری ١٨ مانگەی ئەندامانی حیزبی دیموکرات، کە بە بزووتنەوەی ١٣٤٦ و ٤٧ ناسراوە نیشانی دا پێشمەرگە دەتوانێ بە شێوەیەکی نوێ بە ئامانجی وەدیهێنانی مافە رەواکانی گەلی کورد هەنگاو بنێ. هەرچەند ئەو قۆناخە مێژووییە زیاتر رەهەندی سەربازی هەبووو پێویستی پێکهاتنی هزری مودێرنتر بۆ باشترکردنی کارکردی پێشمەرگەو گشتگیرکردنی بزووتنەوە لە ئاستی کوردستاندا بە تەواوی هەست پێدەکرا.

بوونی د.قاسملوو بە سکرتێری گشتی حیزب، بوو بەهۆی مودێرنیزەبوونی سترەکتۆری حیزبو بوارێکی رەخساند تا پێشمەرگە لە مەیدانی سیاسی و سەربازیشدا بتوانێ بە بەرزکردنەوەی تواناییەکانی هەماهەنگی پێویست دەست بخاو حیزبی دیموکراتی کوردستان وەک هێزی یەکەمی کوردستان بە پێگەی کۆمەڵایەتی بێوینەو بەربەرین لە تەواوی کوردستانی ئێراندا چالاکی بنوێنێ. میتینگی ١١ی رەشەممەی ١٣٥٧، کە جەماوەرێکی نزیک بە ١٠٠ هەزار کەسی تێدا بەشدار بوو، خاڵی وەرچەرخانی خەباتی نەتەوەیی کوردە لە

ئێران، ئەو میتینگە بە ئامادەبوونی بەربەرین و بێوێنەی ئەو بەشە لە لایەنگرانی حیزبی دیموکرات بەڕێوەچوو کە دەیانتوانی ئەو ڕۆژە لەو شوێنە ئامادە بن. بەشداری چین و توێژو گرووپە کۆمەڵایەتییە جۆراوجۆرەکان لەو میتینگەدا خاڵێکی وەرچەرخان بوو لە بەرزکردنەوەی چۆنیەتی و چەندێتی بزووتنەوەو هێزی پێشمەرگە، چونکی هەر ئەو خەڵکە بەرەبەرە لە جلوبەرگی پێشمەرگایەتیدا بۆ وەدیهاتنی مافە نەتەوایەتیو مرۆییەکانی خۆیان تێکۆشانو هەموو تەنگو چەڵەمەکانی ژیان و خەباتیان بە دڵ و گیان کڕیو بزووتنەوەیان بەرەوپێش هێنا.

لە کۆتاییدا پێویستە بڵێین، ئەمڕۆکە ئەگەر ناوی پێشمەرگە لە جیهاندا وەک هێزێک دەناسرێ کە بەرگری لە مرۆڤایەتی و مافی مرۆیی خەڵکی کورد دەکا، ئەم سەرکەوتنو خۆشەویستییەی قەرزداری ئەو تێکۆشان و فیداکارییانەیە کە بۆ یەکەم جار ئەو چەمکە لە حیزبی دیموکراتی کوردستان لە ئیدەو هزرو وشەوە پراکتیزە کراو لە کاتی بوونەوە تا پێگەیشتن وەک دایکیکی دڵسۆز تەنەخی لە هیچ تیکۆشان و ماندووبوونێک نەکردوە.

لە ژمارە ٦٤٦ ی ڕۆژنامەی "کوردستان"دا بڵاو بۆتەوە

سەرچاوە : ماڵپەڕی کوردستان و کورد / ڕێکەوتی : ٢١ی دێسامبری ٢٠١٤

پێگەو پێناسەی پێشمەرگەی کوردستان

ئازاد کەریمی

لە پرۆگرامی نێوخۆی حیزبی دێموکراتی کوردستان پەسەندکراوی کۆنگرەی پازدەهەم سەبارەت بە پێشمەرگە لە برگەی یەکەم لە مادەی دوازدەی فەسڵی پێنجەمی بەرنامەی «حدک« داهاتوە: دابین کردنی هێمنیو نەزمی ناوخۆی کوردستان لە ئەستۆی هێزی پێشمەرگەو ئۆرگانە ئینتزامییەکانی دیکەی کوردستاندایە. دیارە ئەم ئەرکە بە ئێعتباری بەرپاکردنی دەوڵەتێکی فێدراڵ لە ئێراندا دەستنیشان کراوە بەڵام لە ئێستاداو لە ڕاستیدا پیشمەرگە وەک «شوناسێکی کۆمەڵایەتی خاوەن ڕابردوویێکی دورو درێژە و لە ژێر ناوی جۆراوجۆردا بەڵام لە یەک چەمکی یەکانگیرو نەگۆڕدا»هەمووکات باسی کراوە، دیارە بەرگری کردن هەرلە پاراستنی ژیانەوە بگرە هەتا پێوەرێکی گەورەی وەک گیانفیدایی لە پێناو کۆمەڵگەو خەڵکو بایەخەکانی لە پەیوەندی دایە و بە بەشێک لە سڵامەتی هزر و عەقڵانیەتی مرۆڤەوە پێناسە کراوە.

بێ ئەوەی بچینە ناو شۆناسە جۆراوجورە کۆمەلناسییەکانەوە دەبێ بگوترێ مرۆڤ وەک «تاک» لە کۆمەڵگە واتە لە «گشت»دا مانا دەکرێتەوە، هەر بۆیە پاراستنی بەرژەوەندیەکانی تاکو کۆ لە کۆمەڵگەدا کە باسی شۆێنی نیشتەجێ بوونی یەکەیەکی نیشتمانی بۆکۆمەڵێک خەڵکی خاوەن بەرژەوەندی هاوبەشو گشتی دەکات بە پێوانەی هزرو عەقڵی هزرمندان هێمای سڵامەتی عەقڵەو بەشەری تەندروست هەمووکات بۆ پاراستنی بەرژەوەندیی تاکیو گشتی چالاکیو کۆشش دەکات... دیارە لە کاتی تەنگانەدا یان گرفتێک کە ڕوو لە کۆمەڵگایەک دەکات ئەندامەکانی ئەو کۆمەڵگەیە بە هاوبەشی هێزی یەکگرتوو بەرگری لە هەموو بایەخو بەهاکانیان دەکەن هەرچەندە دەزانن لەوانەیە لەم پێناوەدا گیانیش بەخت بکەن. هەربۆیە هێزی پاراستنی بەرژەوەندیو بایەخەکانی کۆمەڵگە پێک هاتوە بە مەبەستی ڕاگرتنی هەموو دەسکەوتە مێژووییەکانی ئەو کۆمەڵگە لە هەموو بوارەکانەوە بگرە هەتا دەگاتە پاراستنی شارستانیەتێک کە زێدی فەرهەنگ و دەسکەوتە مەعنەویو مادیەکانە بۆمرۆڤایەتی... هەربۆیە جەنگ یان پەرچەکرداری شەڕکردن وەک یەکێک لە سەرەکیترین چەمکە دیاردەیی یەکان دەچێتە ناو مرۆڤەکانەوەو جاری وایە لە ئاستێکی بەرزی وەک «پیرۆزایەتی»دا خۆی دەبینێتەوە. لە کوردستانی کۆندا ڕێز و پێگەی پیاوانی شەڕکەر لە ئاستێکی بەرزدابوە. بەهەرحاڵ هەتا سەردەمی کۆماری کوردستان لە مهاباد (١٩٤٦ای زایینی) هێزە چەکدارە کوردییەکان بەشێک لە کۆمەڵگەی ئاسایی خۆیان بوونو هەموو پیاوانی کورد لە هەر هۆز و عەشیرەتو میرنشینێکدا بوون، خاوەن چەک بوونو هێزی بەرگری کردن لە یەکەی نیشتمانی خۆیان لە ئەستۆیاندا بووە. بەڵام هەمووکات بە بڕیاری سەرۆک هۆزەکان لە چەند شەڕی وەک چاڵدرانو شۆڕشەکانی دژ بە داگیرکەرانی کوردستان و سەرجەم سەرهەڵدانە ڕزگاریخوازەکانی سەدەی نۆزدەو بیستدا بەشداری یان کردوەو بەم نازناوانە مەشهوور بوون: گیانفیدا، فیدایی، چەکدار، شەڕکەر، تفەنگچیو سوارە.

دیارە لە سەردەمی کۆماری کوردستاندا جۆرە دڵنیا بوونەک بۆ بەرپا کردنی سیستەمێکی حوکمڕانی سەربەخۆ بە گوێرەی پێوەرە فەرهەنگی و سیاسیەکانی ئەو سەردەمە هەبووە، هەر بۆیە سەرۆکایەتی کۆمارو ئەنجومەنی وەزیرانو ڕاوێژکارانی پایەبەرزی سیاسیی کۆماری کوردستان بیرۆکەی نوێیان هەبووە بۆ چەسپاندنو سەقامگیر کردنی ئەم دەسەڵاتە کوردیە. ئەوەش بەهۆی ئاگادار بوونی ئەو بەرێزانە بووە لە بارودۆخی سیاسی سەردەمی خۆیان کە هاوکات بووە لەگەڵ کۆتایی هاتنی شەڕی دووهەمی جیهانیو دامەزرانی ڕێکخراوی نەتەوەیەکگرتووەکان لە ساڵی ١٩٤٥دا. یەکێک لە شوناسە هەرە بەرچاوەکانی قۆناغی دوای شەڕی دووهەمی جیهانی لە دایکبوونی گرووپە ڕێکخراوەییەکان بووە لەلایەن گەلانی چەوساوەی ژێردەستەوە کە بە مەبەستی ئازادیو سەربەخۆیی سیاسی بەرپا کرابوون... هەروەها،» ویڵسن» و «ترومەن» سەرۆک کۆمارەکانی ئەو سەردەمانەی ئەمریکا دۆکتورین یان «کۆپرەنسیپی» «مافی چارەنووس» یان پێشکەشی ئەجێندای سیاسی جیهانی کردبوو، هەر بۆیە کۆماری کوردستان دەیویست لەوبارودۆخەدا زیاترین دەسکەوت بۆ گەلی چەوساوەو ژێردەستی کورد مسۆگەر بکات، هەنگاوەکانی کۆماری کوردستان لەو ئاراستەدا زۆر دروستو بەرپرسانەو لێزانانە بووە . . . ئەوەش دەسکەوتی هەرە گەورەی کۆمار بۆ ڕۆژهەڵاتی کوردستانو گەلی کورد بە گشتی تۆمار کرد.

سەرەڕای نوێ بوونی هەموو دامودەزگاو ڕێکخراوەکانی کۆماری کوردستان بە هێزی پێشمەرگەی کوردستانەوەش، جۆرێک لە متمانەو بڕوابەخۆبوون بەدی دەکرا، ئەوەش مەشروعیەتو حەقانیەتی دۆزی کورد دەسەلمێنێت. هەر بۆیە حیزبی دێموکراتی کوردستان کە یادگاری ئەو ڕۆژە زێڕینانەیە خۆی بە ئاڵاهەڵگری خەباتی سیاسیو ئازادیخوازی گەلی کورد لە ڕۆژهەڵاتی کوردستان دەزانێتو هەموو کات ویستویەتیو دەیهەوێت ئازادیو کامەرانیو ئاشتی بۆ خەڵکی کورد دەستەبەر بکاتو لەم پێناوەدا زیاتر لە پێنجهەزار شەهید بە پێشمەرگەو کادرو ئەندامی سەرکردایەتیو سێ سەرۆکی وەک پێشەوا قازی محەمەد، دوکتور عەبدوڕەحمان قاسملوو و دوکتور سەعید شەرەفکەندی لەم ڕێبازەدا وەک قوربانی پێشکەشی گەلی کوردو دۆزی کورد کردوە

سڵاو بۆ پێشمەرگەی قارەمانی حیزبی دێموکراتی کوردستان

لە ژمارە ٦٤٦ ی ڕۆژنامەی "کوردستان"دا بڵاو بۆتەوە

سەرچاوە : ماڵپەڕی کوردستان و کورد / ڕێکەوتی : ٢١ی دێسامبری ٢٠١٤

ڕۆژی ئاڵا، ڕۆژی شوناس

عەبدوڵڵا بەهرامی

لە ساڵی ٢٠٠٤ەوە بە بڕیاری پارلمانی هەرێمی کوردستان ١٧ای دێسامبر وەک "ڕۆژی ئاڵای کوردستان" دیاری کراوەو لەو ساڵەوە ڕۆژی ئاڵای کوردستان بەرز ڕادەگیرێ.

دانانی ئاڵا وەک سیمبولێکی سەرەکیی هەر نەتەوەو وڵاتێک ڕووداوێکی زۆر گرنگە. لە پێوەندی لەگەڵ نەتەوەی کورددا کە ئێستاش لانیکەم لە دوو پارچە گەورەکەی کوردستان واتە باکوورو ڕۆژهەڵات دەرەتانی دانانی ئاڵا نیە، ئەم کارەی پارلمانی کوردستان گرنگییەکی تایبەتی هەیە. بەو پێیە کە پارلمانی کوردستان تەنیا دامەزراوەی دیمۆکراتیک و قانوونیی کوردەو جگە نوێنەرایەتیی خەڵکی باشووری کوردستان، لە باری مەعنەوییەوە تەعبیر لە ناخی هەر کوردێک لە هەر جێگایەک دەکا، تەنیا سەرچاوەیەکە کە دەیتوانی ئەم دەورە مێژووییە بگێڕێ.

ئەوەش کە پارلمانی هەرێمی کوردستان بە ئاوڕدانەوە لە مێژووی خەبات و دەسکەتەکانی کورد لە سەردەمی کۆماری کوردستان‌دا بۆ پەسند کردنی ئاڵا هەنگاوی ناوە لە چەند بارەوە بایەخی مێژوویی هەیە. پارلمانی کوردستان بە پەسند کردنی ئاڵایەک کە کۆماری کوردستان وەک یەکەم دەوڵەتی مودێرنی کوردی بەکاری‌هێنابوو، لە ڕاستی‌دا لەلایەک بیرەوەریی ئەم دەسەڵاتە کوردییەو دامەزرێنەران‌و ڕێبەرانی ئەو، لە سەروویانەوە پێشەوا قازی محەمەد سەرکۆماری کوردستانی لە زەینی ڕۆڵەکانی نەتەوەکەمان‌دا زیندوو ڕاگرتوە. ئەم هەنگاوەی پارلمانی کوردستان لەلایەکی دیکەشەوە بۆتە مایەی پتەوتربوونی هاوپێوەندیی نەتەوەیی نێوان ڕۆڵەکانی ئەم نەتەوەکەمان. هەر بۆیە دەبینین ڕۆڵەکانی نەتەوەکەمان لە هەموو بەشەکان‌و لە هەر جێگایەکی ئەم دنیایە پێوەندییەکی مەعنەویی بەهێزیان لەگەڵ حکوومەتی هەرێمی کوردستان‌دا هەیە.

ناکرێ باسی ئاڵای کوردستان بکەین‌و ئاوڕ لە کۆماری کوردستان‌و سەرکۆمارە ئوستوورەییەکەی واتە پێشەوا قازی محەمەدو حیزبی دیمۆکراتی کوردستان وەک حیزبی دامەزرێنەری ئەم حکومەتەی پێشکەوتوویەی کورد نەدەینەوە. ڕێبەرانی ئەو کاتی حیزبی دیمۆکراتی کوردستان‌و لە سەروویانەوە پێشەوا بەو دەسکەوتە زۆرانەی لە ماوەی کورتی دەسەڵاتی کۆماری کوردستان‌دا بۆ نەتەوەی کوردیان وەدەست هێنا، هەم شانازییەکی هەمیشەییان بۆ خۆیان تۆمار کردو هەم لە باری شوناسخوازییەوە نەتەوەکەمانیان گەیاندە ئاستێکی یەکجار بەرز. هەر ئەوەش بۆتە هۆی ئەوە کە ڕێبازی نەتەوەیی‌و پێشکەوتنخوازانەی کۆمارو ڕێبەرانی ببێتە ئیلهامدەری خەباتکارانی کوردو دەسەڵاتی نەتەوەیی کورد لە باشووری کوردستان.

ئاڵا وەک سەرەکیترین سیمبولی هەر نەتەوەو دەسەڵاتێک دەورێکی گرنگی لە خۆ پێناسەکردنی نەتەوەو وڵاتاندا هەیە. ئەم سیمبولە هەمیشەییە بۆ هەر تاکێکی کورد کە هێشتا نەبۆتە خاوەنی حکوومەتێکی سەربەخۆ، کە جگە لە باشوور لە بەشەکانی دیکە لە حاڵی خەباتی رزگاریخوازی دایە، گرنگییەکی تایبەتی هەیە. تایبەت لەم بارەیەوە کە بزووتنەوەی کورد لە بەشە رزگارنەکراوەکانی کوردستانو تەنانەت لە باشووریش بۆ پتەوکردنی رۆحی نەتەوەییو شوناسخوازانەی تاکەکانی کوردو سڕینەوەی شوێنەواری سیاسەتی تواندنەوەی کورد، بەر لە هەموو شتێک پێویستی بە چەسپاندنی هێماو سیمبولە نەتەوەییەکانی وەک ئاڵاو سروودی نەتەوەیی هەیە.

لە رووی ئەم پێویستییەوەیە کە بەدڵنیاییەوە دەتوانین بڵێین لە ئاستی هەموو پارچەکانی کوردستاندا نەک لە رۆژی ئاڵادا بەڵکوو هەموو رۆژێو هەمیشە پێویستە کار بۆ چەسپانی هەرچی زیاتری ئەم سیمبولە پیرۆزە بکەین. چونکە سیمبولەکانو لە سەروویانەوە ئاڵا دەتوانن کارتێکەریی زۆریان لە سەر هەستی شوناسخوازیی تاکەکانو بەتایبەت منداڵانو لاوەکان هەبێ. هەرچەند لە بەشێکی ژێر چەپۆکی وەک رۆژهەڵات بەکارهێنانی ئاڵا قەدەغەیەو تاوان، بەڵام بەو حاڵەش دەکرێ لانیکەم لە چوارچێوەی بنەماڵەکاندا باسی پیرۆزیی ئاڵاو سیمبولە نەتەوەییەکان بکرێو بۆ وێنە ئاڵا ببێتە مۆدێلێکی دیاری پێشکەشکردن. بەم چەشنە بەدڵنیاییەوە لە ماوەیەکی کورتدا شێوازێکی نەرمی خەبات کە گرنگییەکی زۆری هەیە، سەرهەڵدەدا.

لە دەرەوەی کوردستان، لە شارەکانی دیکەی ئەو وڵاتانەی کوردستانیان بەسەردا دابەش کراوەو هەروەها لە وڵاتانی جۆراوجۆری دنیا حەشیمەتێکی چەند میلیۆنیی کورد دەژی. لەم جۆرە جێگایانە هۆکارەکانی بێگانەبوونی بەرەی نوێو لاوەکان لە شوناسی نەتەوەییانو توانەوەیان لە شوناسی باڵادەستدا یەکجار زۆرە. بۆیە یەکێک لە رێگاکانی کارکردن بۆ ئاشناکردنی بەرەی نوێ لەگەڵ شوناسی نەتەوەکەیان بەکارهێنانی هێما نەتەوەییەکان لە سەروویانەوە ئاڵای کوردستانە.

لە پێوەندیی لەگەڵ چالاکیی کوردانی دەرەوەی وڵاتیشدا بەکارهێنانی ئاڵای کوردستان لە سەرووی هەموو هێما حیزبیو رێکخراوەییەکانەوە جگە لەوەی ئەرکێکی نەتەوەییە، رێگایەکیشە بۆ تەعبیرکردن لە نەتەوەکەمان لەلای نەتەوەکانی دیکەو وەلانانی جیاوازییە نێوخۆییەکانمان لە لای بێگانەکان.

لە کۆتایی دا دەبێ بڵێین رێزگرتن لە ئاڵای کوردستان رێزگرتنە لە شوناسی نەتەوەییو گیانی بەرزەفڕی ئەو شەهیدانەی گیانیان فیدای ئازادییو بەختەوەریی کوردو کوردستان کردو بە ئاواتی شەکانەوەی ئەو ئاڵایە گیانیان لەسەر بەری دەستیان دانا.

سەرچاوە : ماڵپەڕی کوردستان و کورد / ڕێکەوتی : ١٨ای دێسامبری ٢٠١٤

ڕۆژی پێشمەرگە، ڕۆژی هەلکردنی ئاڵای کوردستان

عومەر باڵەکی

هەر لەو کاتە دا کە ٢٦ی سەرماوەز بە "ڕۆژی پێشمەرگە" ناودێر کراوە، ڕۆژێکیشە کە تیایدا بۆ یەکەم جار ئاڵای کوردستان لە ڕۆژهەڵاتی کوردستان تیایدا هەڵکراوە. بۆیە دەبێ ئاواتە بخواز بین کە لە داهاتوویەکی نزیکدا ئاڵای کوردستان بە دەستی هێزی پێشمەرگە لە هەموو شارو گوندەکانی ڕۆژهەڵاتی کوردستان جارێکی دیکە بشەکێتەوە.

ناوی پیرۆزی پێشمەرگە بۆ هێزی بەرگریکاری کورد، ناوێکە کە لە سەردەمی کۆماری کوردستانەوە بە بەژنو باڵای ئەو ڕۆڵە ئازاو جوامێرانەی گەلی کورد بڕاوە کە، بە فیداکردنی گیانیان هەوڵ دەدەن گەلی کورد بە مافو ئازادییەکانی بگاو لە هەمان حاڵدا پارێزەری ئەو مافو ئازادییانەشن.

ڕۆژی ٢٦ی سەرماوەزی ١٣٢٤ هەتاوی یەکێک لەو ڕۆژە مێژووییانەیە کە قەت لە بیرو زێنی تاکی کورد ناسڕێتەوە. چونکە لەو ڕۆژدا ئاڵای کوردستان بە فەرمانی حیزبی دێموکراتی کوردستان لە سەربانی بنکەی سەرەکیی ئەم حیزبە لە شاری مەهاباد کە پایتەختی کۆماری کوردستان بوو، هەڵدرا. بە پێی ڕاپۆرتی گۆڤاری "کوردستان" کە بڵاوکەرەوەی بیری حیزبی دێموکراتی کوردستان بووە، بۆ یەکەمجارو بە ئاشکراو لە ڕێوڕەسمێکی بەشکۆدا و بە بەشداریی خەڵکێکی زۆر، ئاڵای کوردستان لەم شارە هەڵدرا.

٣٠ ساڵ لەوەی پێشیش حیزبی دێموکراتی کوردستان بە ناودێرکردنی ڕۆژی ٢٦ی سەرماوەز وەک "ڕۆژی پێشمەرگەی کوردستان"، دەست پێشخەرییەکی جوانی کردو ناوی پێشمەرگەو بیرەوەریی یەکەم هەڵکردنی ئاڵای کوردستان لە ڕۆژهەڵاتی کوردستانی پێکەوە گرێ دا.

ساڵی ١٣٦٣ی هەتاوی، لە گەرمەی شەڕی داسەپاوی کوردستانو لە کاتێکدا کە هەموو ڕۆژێ هێزی پێشمەرگەی کوردستان بە ئازایەتیو گیانبازیی خۆی بە گژ سوپای تاریکیو نەزانیدا دەچووەو زەبری گەورەو بەژانی لە پەیکەری سپای تاریکی دەدا، پلینۆمی کۆمیتەی ناوەندیی حیزبی دێموکرات بۆ قەدرزانیو ڕێزلێنان لە ئازایەتیو جوامێریی هێزی پێشمەرگە بڕیاری دا ڕۆژی هەڵکردنی ئاڵای کوردستان بکرێ بە ڕۆژی پێشمەرگەی کوردستان. لە ڕاستیدا پێشمەرگەو ئاڵا دوو سامانی نەتەوەیی بزووتنەوەی ڕزگاریخوازی کوردستانن کە هەردووکیان لە سێبەری کۆماری کوردستان دا گەشە و باڵایان کرد. ئاڵا ناسنامەو ڕەمزی نەتەوایەتی گەلی کوردەو پێشمەرگە پارێزەری ئەو ئاڵایەیە.

٢٣ پێشمەرگە ؛ نیشانەی بەرخۆدانی میللەتێکە

دوای نزیک بە ٧٠ ساڵ بە هۆی فیداکاریو ئازایەتیو خوێنو قوربانیدان، ناوی پێشمەرگە چۆتە نێو ئەدەبیاتی جیهانیو لە زمانە جۆراوجۆرەکانی دنیادا، وشەی "پێشمەرگە" بۆتە ناوێکی ئاشنا.

لە ماوەی ٧٠ ساڵی ڕابردوودا، دەوڵەتانی زاڵ بەسەر کوردستان بە هەموو توانای خۆیانەوەو لە ڕێگای پڕۆپاگەندەی زۆرەوە هەوڵیان داوە ناوی پێشمەرگە خەوشدار بکەنو لەبەر چاوی خەڵکی کوردستانی بخەنو لە دنیادا بە جۆرێک بیناسێنن کە بچێتە خانەی تیرۆریستو پیاوکوژ. بەڵام دەبینین لە بەرامبەر رەوایی، جوامێریو ئازایەتیی هێزی پێشمەرگەدا، ئەو پڕۆپاگەندانە نەک کاریگەریان نەبووە بەڵکو لە سەردەمی ئێستاداو بەهۆی ئاڵوگۆڕەکانی ناوچەو بەربەرەکانیی هێزی پێشمەرگە لە بەرامبەر تیرۆرو تۆقاندندا هەر ئەو دەوڵەتانە بە ڕەسمی ناوی پێشمەرگە وەک ڕزگاریدەرو پارێزەری مافە ئینسانیەکان دەهێنن.

لە هەلومەرجێکدا یادی ڕۆژی پێشمەرگە دەکەێنەوە کە بە داخەوە هەتا ئێستاش ڕێژیمی کۆماری ئیسلامی بەچاوی ئەمنیەتییەوە دەڕوانێتە پرسی کورد. ڕۆژ نیە چەند کەس لە خەڵکی کوردستان بە بیانووی جۆراوجۆر ڕاپێچی ئیتلاعاتو زیندان نەکرێن.

بە پێی ئامارەکان زۆرترین ڕێژەی زیندانیانی سیاسی لە زیندانەکانی ئێراندا بەر چالاکانی سیاسیی و مەدەنیی کورد کەوتوە. ڕۆژ نیە لەسەر سنوورەکان کاسبکارانی کورد کە لە بەر بێکاریو هەژاری ڕوویان لە کۆڵبەری لە سنورەکان کردوە، نەکەونە بەردەسڕێژی هێزە بە ناو ئینتیزامیەکانی کۆماری ئیسلامی و گیانیان لێ نەستێندرێ. بە کورتی ئەگەر چی ئەو ڕێژیمە خۆی وەک دۆستی کورد لە بەشەکانی دیکەی کوردستان نیشان دەدا و بە ناوی دۆستایەتی لە گەڵ هیزە سیاسییەکانی کورد لە بەشەکانی دیکە، هەوڵ دەدا دەست بخاتە نێو ئالوگۆرە سیاسییەکانی ناوچە، لە نیوخۆی ئێران و لە پیوەندی لە گەڵ پرسی کورد لە ڕۆژهەلاتی کوردستان، بەداخەوە ئاڵوگۆڕێکی ئەوتۆی تێدا پێک نەهاتووە. ڕێگە نەدانی ئەو ڕێژیمە بە خەڵک بۆ هێنانەگۆڕی داخوازەکانیان لە ڕێگای ئاشتیخوازانەو مەدەنی یەوەو سەرکوتی هەر چەشنە نارەزایەتی دەربڕینێکی هێمنانە، پێمان دەڵێ کە بە هیچ جۆر نابێ لە شێوەکانی دیکەی خەبات و یەک لەوان بەرەنگاری لە بەرانبەر ستەم و تاوانەکانی ئەو ڕێژیمە بە هۆی هیزی پێشمەرگەوە، غافڵ بین. هەتا ئەو کاتەی ئەو ڕێژیمە هەموو دەرگاکانی بۆئاوڕدانەوە و گوێگرتن لە داخوازەکانی خەڵکی رۆژهەڵاتی کوردستان داخستوون، بایەخدان بە بەرگریی پێشمەرگانە و پەنابردن بۆ خەباتی چەکداری لە هەلەومەرجی گونجاودا، دەبێ لە بەرنامەی چالاکیی و تێکۆشانی هێزە سیاسییەکانی کورد دا هەبێ.

لە کاتێک دا یادی یەکەم هەڵکردنی ئاڵا لە ڕۆژهەڵاتی کوردستان و یادی ڕۆژی پێشمەرگەی کوردستان دەکەینەوە، کە نزیک بە ٣٠ کەس لە بەندییە سیاسییەکانی کوردستان لە بەندیخانەی ورمی، ٢٥ ڕۆژە انیان لە خواردن گرتووە. ئەوان داوایەکی زۆر ئینسانی و سەرەتاییان هەیە: دەیانەوێ وەک بەندیی سیاسی رەفتاریان لە گەڵ بکرێ و ئەو مافانەیان هەبێ کە پێویستە هەر بەندییەکی سیاسی هەیبێ. لێرەوە جارێکی دیکە پشتیوانیی خۆمان لە مانگرتنەکەیان و لە داوا ڕەواکەیان دووپات دەکەینەوە.

سەرچاوە : ماڵپەڕی کوردستان و کورد / ڕێکەوتی : ١٦ای دێسامبری ٢٠١٤

پێشمەرگە ئیرادەی گەلێکە کە قەت ئامادە نەبووە تەسلیمی ژێردەستی بێت

مەجید حەقی

لە سەرەتای مانگی خەزەڵوەری ٢٧١٤ی کوردیدا هێزێکی پێشمەرگە لە ڕێگای باکووری کوردستانەوە بەرەو کۆبانی لە ڕۆژئاوای کوردستان بۆ پشتگیری و یارمەتی بە شەرڤانانی ڕۆژئاو لە بەرگری دژی گرووپی تێرۆریستانی داعش وەرێکەوتن.

پێشوازی بە میلیۆنی خەڵکی باکووری کوردستان لە ڕۆڵە پێشمەرگەکانیان هەموو مێتۆلۆژی و ئەفسانەکانی مێژووی مرۆڤایەتیان لە پەیوەندی لەگەڵ پێشوازی لە قارەمانانی گەلیان زیندوو کردەوە. ڕاست لە ڕۆژی دامەزراندنی کۆماری تورکیا پێشمەرگە چوونە باکووری کوردستان و بە میلیۆنان خەڵکی کوردستان لەو بەشەی کوردستاندا هاتنە سەر جادە و شەقام و کۆڵانەکان بۆ پێشوازی لە پێشمەرگەکان ئەو ڕۆژەیان کردە کارنەڤاڵی شادی و خۆشی جۆش و خرۆشی کوردەواری. مرۆڤ بە دیتنی دیمەنی پێشمەرگەکان و پێشوازی گەرم و بێ وێنەی خەڵک لە ڕۆڵەکانیان دەکەوتنە یادی سروودی "وا هاتن پێشمەرگێن مە".

لە مێژووی ٥٠٠ ساڵەی دوای دابەشبوونی کوردستان، گەلێک سەرهەڵدان و تەڤگەری جۆراوجۆر سەریان هەڵداوە. لە هەموو سەرهەڵدانەکاندا ڕۆڵەکانی نەتەوەکەمان لە پێناو ئازادی و سەربەستیدا ئامادەی فیداکردنی گیانی خۆیان بوون. بەڵام تەنیا دوای دامەزراندنی حیزبی دێموکراتی کوردستان لە گەلاوێژی ١٣٢٤دا بوو کە هێزێک بۆ پاراستنی دەستکەوتەکانی خەڵکی کورد و پاراستنی هێمنایەتی نەتەوایەتی دامەزرا و ئەو کەسانەی کە لەو هێزانەدا ڕێکدەخران ناویان نرا "پێشمەرگە". لەو ڕۆژەوە هەتا ئێستا کە ٧٠ ساڵە پێشمەرگە یان ئەوەی لە باکووری کوردستان گەریلای پێی دەوترێ بووەتە باسکی بەهێزی گەل بۆ خەباتی ڕزگاری خوازانە، پاراستنی دەستکەوتی نەتەوایەتی و ئازادی کوردستان و کەرامەتی مرۆڤی دانیشتوانی نیشتیمانی دابەشکراو.

پێشمەرگە و خەباتی پێشمەرگایەتی لە مێژووی کوردستاندا خاوەنی گرینگیەکی تایبەتە. خەباتی پێشمەرگەکان باندۆر و کاردانەوەیەکی قووڵی هەبووە لە سەر ڕێکخراوە سیاسییەکان، فەلسەفەی خەبات و خۆباوەڕی گەلی کورد بە هێزی خۆی.

ئەو هێزە چەکدارە کە لە پەیوەستبوونی خۆبەخشانەی ڕۆڵەکانی گەلی کورد و ئازادیخوازان پێکهاتووە بە فیداکردنی گیانی

خۆیان کە گەورەترین سەرمایەی ژیانی مرۆڤە لە ماوەی ٧٠ ساڵی رابردوودا بوونەتە هۆی پێکهێنانی پەیوەندییەکانی خوێنی،

عاتفی، هەستی و کولتووری لە نێوان هەموو بەشەکانی کۆمەڵگای کوردستان، فەلسەفەی پێشمەرگە لە رێزی هەر رێکخراو و حیزبی سیاسی بێت، خاوەنی یەک ئامانجی هاوبەشە: رزگاری کوردستان.

پێشمەرگایەتی تەنیا بریتی نیە لە چەک هەڵگرتن و بەشداری کردن لە خەباتی چەکداری؛ لە ماوەی ٧٠ ساڵی رابردوودا بە دەیان هەزار مرۆڤ بوونەتە پێشمەرگە، پەروەردەکراون و فێری شێوەی ژیانێکی نوێ بوونە لە سەر بناغەی فەلسەفەی خەباتکاری، ژیان دۆستی، ژینگەپارێزی، رێزگرتن لە مافی مرۆڤ و یاسامەندیەک کە پارێزەری کەرامەتی مرۆڤە.

بەو شێوەیە پێشمەرگە تەنیا خەباتکارێک نیە کە گیانی خۆی فیدای گەلەکەی دەکات، بەڵکوو پێشمەرگایەتی شێوازێکی ژیانە. ئەمرۆ لە ناو گەلی کورددا پێشمەرگانە ژیان بەواتای ژیانێکی سادە، بێ غەلوغەش و راستگۆیانە، پاک و دۆستانە و هومانیستی و مرۆڤ پەروەرانەیە.

پێشمەرگە و رەوتی خەباتی پێشمەرگایەتی بووەتە هۆی خوڵقاندنی زۆر دیاردە و پێڤاژووی نوێ لە ناو کۆمەڵگای کوردیدا. هەستی باوەڕبەخۆبوون لە ناو خەباتی خەڵکی کوردستان، شکاندنی سنوور و تابۆکانی دەست و پێگیری خێلەکی لە سەر بنەمای ئابووری عەشیرەیی سەدەکانی ناوەڕاست و خوڵقاندنی چاند و فەرهەنگێکی نوێ کە لەودا کچان و کوڕان پێکەوە لە پێناو کۆمەڵگایەکی ئازاد و یەکسان خەبات بکەن، لەو شۆرشانەن کە پێشمەرگە و خەباتی پێشمەرگایەتی لە کوردستانیان خوڵقاندووە.

پێشمەرگە عاشقی ئازادی و سەربەستی کوردستانە، بۆیە پێشمەرگە تۆوی ئەوین و خۆشەویستی وڵات و هەستی نیشتیمانپەروەری لە هەموو جێگایەکی کوردستان بە خوێنی خۆی چاندووە. کەم شوێنی کوردستان هەیە کە پێشمەرگەیەک تێیدا شەهید نەبووبێت. کەم گوند، تەپۆڵکە و بڵندایی کوردستان هەیە کە پێشمەرگەکان لە بەرامبەر داگیرکەرانی کوردستان خۆڕاگری و قارەمانەتیان نەنواندبێت.

هەر نەتەوەیەک بیهەوێ مێژووی کورد و کوردستان بزانێت دەبێ چیرۆکی قارەمانیەتی پێشمەرگەکان بخوێنێتەوە. پێشمەرگە لەو روانگەیەوە سەمبۆلی خۆڕاگری خەڵکی کوردستانە.

پێشمەرگە یەکەم هێزی چەکدرای رێکخراو بوو کە لە ژێر رێبەری و ئاڵای حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێراندا خەباتی خۆی لە پێناو ئامانجێکی سیاسی و بەپێی بەرنامە و پێرەوێکی سیاسی و ئامانجداردا دەستی کرد بە خەباتی پاراستنی نەتەوایەتی.

لە رێگای خەباتی پێشمەرگەکانەوە بزاڤی رزگاریخوازانەی نەتەوەی کورد لە دژی ئاسیمیلاسیۆن، تواندنەوە و لەناوبردن و وێرانکردنی کوردستان بەرگری لە بوونی خۆی کردووە. جلوبەرگی پێشمەرگەکان لە هەموو سەردەمەکانی خەبات و بەرگری چەکدرایدا

نموونەی هێزێکی بە پرەنسیب، خاوەنباوەڕ و ڕێکخراو بووە.

ئەمەش هاندەرێک بووە بۆ گەلی کورد بۆ خۆ ڕێکخستن و بڕوا بە هێزی خۆ بوون. نەتەوەی کورد لە ڕۆژهەڵاتی کوردستان بە درێژایی مێژوو دامودەزگا سیاسی و ئیدارییەکانیان بە بەشێک لە دەوڵەتی ناوەندی زانیوە و خۆیان لێی دوور خستووەتەوە.

چونکە ڕێکخراو و ئۆرگانەکانی دەوڵەتی بە مەبەستی ئاسیمیلاسیۆن و لەناوبردنی گەلی کورد دامەزرابوون. بەو پێیە دژایەتی کردن و پەیوەست نەبوون بە ڕێکخراوە دەوڵەتیەکان مێتۆدێک بووە لە خەباتی مەدەنی خەڵکی کورد لە ڕۆژهەڵاتی کوردستان. بە پێکهاتنی هێزی پێشمەرگە و بەرگری چەکدارانەی پێشمەرگەکان لە ژێر ڕێبەری حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێراندا، فەرهەنگی باوەڕبەخۆبوون و خۆ ڕێکخستن لە ناو خەڵکی کوردستاندا پەرەسی سەندووە.

فەلسەفەی دامەزراندنی هێزی پێشمەرگە لە سەردەمی کۆماری کوردستاندا پاراستنی کیانی سیاسی خەڵکی کورد بوو. بنەمای خەباتی حیزبی دێموکرات بزاڤی مەدەنی و دێموکراتیکە بۆ دیاری کردنی مافی چارەنووسی گەلی کورد لە ڕۆژهەڵاتی کوردستان و لە پێناو باشتر کردنی ڕەوشی گەشەکردنی سیاسی و کۆمەڵایەتی ئەو بەشەی کوردستان.

گەلێک لە ڕێبەرانی بزاڤی نەتەوایەتی کورد خەباتی خۆیان بە پێشمەرگایەتی دەست پێکردووە. ڕێبەری کورد دوکتور قاسملوو پێشمەرگەی سەردەمی خەباتی نهێنی دوای ڕووخانی کۆماری کوردستان بووە، دوکتور شەرەفکەندی و زۆربەی هەرەزۆری ڕێبەرانی ئەمڕۆی حیزبی دێموکرات خەباتی خۆیان لە پێشمەرگایەتیەوە دەست پێکردووە.

بۆیە پێشمەرگایەتی قوتابخانەیەکە بۆ پەروەردەی ڕێبەرانی سیاسی و هەنگاوێکە بۆ پێکهێنانی بنەماکانی ژیانێکی شۆڕشگێڕانە و هومانیستی و مرۆڤپەروەرانەی دێموکرات.
گەلی کورد هەمیشە خوازیاری ئەوە بووە پرسی کورد لە ڕێگای سیاسی و ئاشتیخوازانە چارەسەر بکرێت، بۆیە ڕێبەرانی سیاسی نەتەوەی کورد لە قازی، قاسملوو و شەرەفکەندیەوە بگرە هەتا ڕێبەرانی ئەمڕۆ بزاڤی نەتەوایەتی کورد لە ڕۆژهەڵاتی کوردستان لایەنگری خەباتی بێ توندوتیژی و خەباتی مەدەنی، خەباتی هەموو چین و توێژەکانی کۆمەڵگای کوردستانن بۆ گەیشتن بە مافەکانی مرۆڤی خۆیان.

پێشمەرگە شۆڕشگێڕەکانی کوردستان بۆ پاراستنی بنەماکانی مرۆڤی خەڵکی کوردستان و ڕێگرتن لە تواندنەوە و لە ناوچوونی گەلی کورد دەستیان داوەتە چەکی بەرخودان و بە فیداکردنی گیانی خۆیان وڵات و نەتەوەی کورد دەپارێزن.
گەلێک هەڵبەستوان، شاعیر، نووسەر و گۆرانیبێژ پێشمەرگەیان کردووەتە سەمبولی ئاواز و هۆنراوە و نووسراوەکانی خۆیان. شوان پەروەر، ناسر ڕەزازی، گوڵستان پەروەر، نەجمەدین غوڵامی، عەدنان کەریم، مەرزیە ڕەزازی، عەیشەشان و دەیان هونەرمەندی دیکە سروودی پێشمەرگەیان کردۆتە وێردی سەر زمان.

پێشمەرگە ؛ نیشانەی بەرخۆدانی میللەتێکە

پێشمەرگایەتی خوڵقێنەری ژیانی یەکسانە لە ناو کۆمەڵگادا. لە رۆژی دامەزراندنی هێزی پێشمەرگە هەتا ئەمرۆ کچان و ژنانی کوردستان چ وەک پشتیوانان و هاوکارانی پێشمەرگەکان و چ بە لە شانکردنی چەکی پیرۆزی پێشمەرگایەتی بۆ ئازادی کوردستان و کۆمەڵگایەکی یەکسان لە کوردستاندا خەباتیان کردووە و قارەمانەتیان نواندووە. ئەمرۆ کچانی پێشمەرگە و شەرڤانی کۆبانی بوونەتە سەمبولی خۆڕاگری مرۆڤی لە بەرامبەر دڕندەیی و تێرۆر و ڕەشپەرەستیدا.

فەلسەفەی دیاری کردنی رۆژی ٢٦ی سەرماوەز وەک رۆژی پێشمەرگە لەلایەن حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێرانەوە بەنەتەوەیی کردنی یەکێک لە نرخ و بەهاکانی هەرە گرینگ و دیاری نەتەوەی کورد واتە "پێشمەرگە" و هەستی خۆڕاگری و خەباتکاری فیداکارانە دژی ژێردەستی و لە پێناو ئازادییە. پێشمەرگە و پێشمەرگایەتی ئەمرۆ تەنیا نرخ و بایەخێکی رێکخراوی و سیاسی نین، بەڵکوو پێشمەرگایەتی بووتە بایەخێکی نەتەوایەتی، سەمبولی پاراستن، باوەڕبەخۆبوون، مرۆڤ دۆستی و ژینگە پارێزی و فەلسەفەی رێزگرتن لە ژیان و ئازادی و بەها مرۆڤایەتیەکانە.

پێشمەرگە ئەو هێزەیە کە لە ماوەی ٧٠ ساڵی رابردوودا بە فیدا کردنی گیانی پاکی خۆی نرخێکی گرانی داوە لە پێناو ئازادی و سەربەستی کوردستاندا بۆ ئەوەی پێویست نەکات نەوەکانی داهاتوو گیانیان فیدا بکرێت و ئازادی و کەرامەتی مرۆڤیان لە مەترسی بکەوێت، هەتاکو ئەو ئاڵایەی کە پێشمەرگەکان بە خوێنی خۆیان راگرتووە ببێتە سەمبولی هەستی سەربەستی و گەشەکردن و پێشوەچوونی کورد و کوردستان.

رۆژی پێشمەرگە لە هەموو پێشمەرگە و شەرڤان و گەریلاکانی کوردستان پیرۆز بێت.

سەرچاوە : ماڵپەڕی کوردستان میدیا / رێکەوتی ١٧ی دێسامبری ٢٠١٤

چەند دێڕێک لە بارەی "ئاڵا"ی کوردستانەوە

سیروان کاوسی

یەکێ لەو خاڵە بنگەهین و سەرەکییانەی کە بەهۆی کەمتەرخەمی و لاوازیی بیری نەتەوەیی کورد خۆیەوە، تاکو ئێستا لەسەری ڕێکنەکەوتووە، کێشەی "ئاڵا" یە. سەرەڕای خەباتێکی دوورودرێژی خوێناویی کە لەمێژووی نوێدا خۆی لەسەتوچل ساڵێکدەدات، هێشتا کورد خاوەنی ئاڵایەک نییە کە لای تێکڕای جەماوەری کوردستان و لای دنیای دەرەوەش هێما و پێناسەیەک بێت بۆ هەبوون (موجودیت) ی کورد وەک نەتەوەیەکی سەربەخۆ.

هۆی ئەم کورتی و ناتەواوییەش تەنیا بۆ حیزب وڕێکخراوەی ئۆتۆنۆمیخواز و کۆمۆنیستی ناگەڕێتەوە کە پتر لە نیوسەدە خەبات و چارەنووسی سیاسیی کوردیان گرێدا بە چوارچێوەی وڵاتانی داگیرکەر و، بۆ ڕازیکردنی دڵی داگیرکەران و پارتەچەپەکانی باندەستی کورد، بەداتاشینی بیرۆکەی چەوت و ناقۆڵا کەوتنە دژایەتیکردنی یەکگرتنەوەی کورد و دەوڵەت و ئاڵا و، ناسنامەی نەتەوەیی کورد، بەڵکو ئەم کێشەیە مێژوویەکی کۆنتری هەیە و، هەر لەشۆرشەکەی شێخ عوبەیدۆڵڵا شەمزینییەوە تاکو شۆرشی ئەیلوول بەسەرۆکایەتیی بارزانیی نەمر کە بەدواقۆناخی سەرکردەیەتیی کلاسیکی کورد دەژمێردرێت، نەتەوەی کورد بەلانیکەمەوە زیاتر لە دە (١٠) شۆڕش و بزووتنەوەی هەڵگیرساندووە، بەڵام جگە لە حکوومەتەکەی شای کوردستان مەلیک مەحموود لەباشووری کوردستان کە لەساڵی ١٩١٩ دادەزرا، "شۆڕشی خۆیبوون" (بەسەرۆکایەتیی ئێحسان نووری پاشا) لە ١٩٣٠ بۆ ١٩٣٣ لەباکووری کوردستان، هەروەها کۆماری کوردستان بەسەرۆکایەتیی پێشەوا قازی لە ڕۆژهەڵاتی کوردستان کە ئاڵای فەرمیی خۆیان هەبووە و، بەوێنە و نووسراوە گەیشتوونەتە ئەمڕۆ، لەبارەی ئەوانی دیکەوە هیچ ئەرشیڤ و نووسراوەیەکمان لەبەردەستدا نییە و، نازانین نەخشە و ڕەنگی "ئاڵا"ی هەر یەکێ لەو شۆڕشانە چۆن بووە؟ ئەوی دەیزانین زیاتر پشتبەستنە بەوتە و گێڕانەوەی ئەو کەسایەتی و نیشتمانپەروەرانەی کە دوای نەمانی شۆڕشەکان، لەبارەی ڕەنگەکان و نەخشەی ئاڵاکانەوە دواون.

بێگومان هۆی ئەمەش دەگەڕێتەوە بۆ بیرتەسکی و تێنەگەیشتنی ئەو نووسەر و ڕۆشنبیرانەی کە لەو کات و سەردەمانەدا ژیاون، ڕووداو و بەسەرهات و گرێوکۆسپی نێوخۆ و دەرەکی و ئاڵا و ئامانج و ڕوانگەی شۆڕشەکانیان بەڕاستی و دروستی تۆمارنەکردووە، کە وەچەکانی دوای خۆیان بتوانن سوودی لێ ببینن.

وەک ئاماژەم پێکرد، حکوومەتی مەلیک مەحموود خاوەنی ئالایەک بووە بەرەنگی سەوز لەنێوەڕاستیدا وێنەی مانگ کێشراوە، کە

ئەمەش وەک زۆرێک لە وڵاتانی ئیسلامیی ئەوکات و ئێستاش، لە ئاڵای ئیمپراتۆریی عوسمانییەوە وەرگیرابوو. شۆرشەکەی "خۆیبوون" کە زۆر جاریش بە شۆرشی "ئارارات" نێودەبرێ و، بەیەکێ لە گەورەترین شۆرشەکان لەمێژووی کورد ئەژماردەکرێت، نەخشەی "ئالا" کەی، هەر ئەو ئاڵای "ئێران" ی سەردەمی پاشایەتیی بوو بەو جیاوازییەوە لە نەخشەی ئالاکەی کۆمەڵەی خۆیبوون دا، هەتاو بەرەنگی زەرد، لەنێو هەتاوەکەشدا وێنەی دووچیای "ئاگری گەورە" و "ئاگری بچووک" کێشرابوو.

ئەوجا کۆمەڵەی "ژێکاف" کە وەک رێکخراوەیەکی نهێنی لەساڵی ١٩٤٢ی زایینیی سەریهەڵدا، لەگەڵ ئەوەی کە باوەڕی بەیەکگرتنەوەی کورد و کوردستان و کیانی کوردی بوو، بەڵام ئالای نەبوو، تەنیا لەسەر پەڕەی رۆژنامەی "نیشتمان"، وێنەی هەتاوی دەکێشا. دواتر کە لەساڵی ١٩٤٦ی زایینیی، کۆماری کوردستان لەسەر بناخەی هزریی کۆمەڵەی ژێکاف دامەزرا، بەفەرمیی بڕیاری لەسەر هەڵبژاردنی "ئاڵا" بۆ کۆمارەکەی کرد، کە نەخشەکەی بەمجۆرە بوو: رەنگی سۆر لەسەرەوە، بەنیشانەی شەهیدانی کوردستان، رەنگی سپی لەنێوەراست بەنیشانەی ئاشتی، رەنگی سەوز لەخوارەوە بەنیشانەی ئاوەدانی و سروشتی جوانی کوردستان. ئەوجا لەنێوەڕاستیدا دوو چەپکە گەنم وەک کەوان کێشراوە، بە کەتانی سۆر پێچراوەتەوە، کە نیشانەیە بۆ کشتوکاڵ و بەروبووی کوردستان، لەنێو کەوانەکەدا قەڵەمیک بەنیشانەی خوێندەواری و زانست، لەژێر قەڵەمەکەش وێنەی هەتاو کێشراوە کە رۆناکیی بە وڵات دەبەخشێت. هەڵبژاردنی هەتاو هەروەها پێوەندیی راستەوخۆی هەیە بەمیتۆلۆژیا و ئاینەکۆنەکانی کوردەوارییەوە وەک میترایزم و زەردەشتی و، مەزدانیزم کە مێژووەکەی بۆ چەند هەزارساڵیک دەگەڕێتەوە. لۆگۆی نێو ئەم ئالایە، لەسەر راگەیەندراوە و نامەفەرمییەکانی سەرکۆمار و وەزارەتەکانی کۆماردا دادەنرا.

دوای رووخانی کۆماری کوردستان، لەساڵی ١٩٦٤ دا کۆنگرەی دووی حیزبی دێمۆکراتی کوردستان بەسەرۆکایەتیی ئەحمەد تۆفیق لەژێر درۆشمی "سەربەخۆیی بۆ کوردستان" لەگوندی "سوونێ" لەباشووری کوردستان بەڕێوەچوو، هەر ئەو ئالایەی کۆمار لە کۆنگرەدا بەرزکرایەوە بەبێ هیچ گۆڕانێک. لە کۆنگرەکانی دواتری حیزبدا، لەگەڵ لکاندنی نێوی "ئێران" بەپاشکۆی نێوی حیزبی دێمۆکراتی کوردستانەوە، لۆگۆی نێو ئالای کۆماریش گۆڕدرا و، وێنەی هەتاوێکی گەش لەجێی دانرا.

ئەم ئالا تازەیە هەر لەسەرەتای هەشتاکانی زایینییەوە، لەلایەن نیشتمانپەروەران و رێکخراوەی نەتەوەیی و لەگۆڤار و رۆژنامە نەتەوەییەکان بەتایبەتیی لەدەرەوەی وڵات وەک ئالای کوردستان قەبووڵکرا. پاسۆک کە لە سەرەتای هەشتاکان دامەزرا، کۆنگرەی نیشتمانیی کوردستان لەساڵی ١٩٨٥ و پارتی سەربەخۆیی کوردستان لەسەرەتای هەشتاکان لەدەرەوەی وڵات دامەزران، لەکۆنگرە و

سەمینار وبۆنە نەتەوەییەکاندا ئەم ئالا تازەیان دادەنا. دوای ئەوەی ساڵی 1991 "هەرێمی دژە فڕین" لەبەشێکی زۆری باشووری کوردستان لەلایەن وڵاتانی هاوپەیمانەوە دامەزرا، کەسایەتی نیشتمانپەروەر و خەمخۆری ناوداری کورد مامۆستا عەبدوڵڵا پەشێو لەسەمینار و دانیشتن و کۆڕی شیعری هەزاران کەسی و دیدارەکانی لە باشووری کوردستان، ڕۆڵی گەورەی گێڕا لە تێگەیاندنی لایەنی سیاسی و جەماوەری کورد بەگشتی لە گرنگی و پێویستیی ئالا وەک ناسنامەی نەتەوەیی.

لەنێو حیزبەکانی ڕۆژهەڵاتیشدا کە ژمارەیەکیان لەباشوور دامەزروان، یەکێتیی شۆڕشگێڕانی کوردستان لەپێش هەموویانەوە دوای دامەزرانی لەساڵی ١٩٩٢ ، ئاڵای کوردستانی لەسەر بنکەی پێشمەرگەکانی هەڵدا و، بەدرۆشمی سەربەخۆیی بۆ کوردستان چالاکیی سیاسی و چەکداریی دەستپێکرد. ئەم حیزبە دواتر ناوەکەی گۆڕی بۆ "پارتی ئازادیی کوردستان". ئێستا جگە لەحکوومەتی هەرێم، هەروەها تێکڕای حیزب و ڕێکخراوەکانی ڕۆژهەڵات و باشوور ئالای کوردستان لەسەر بنکە و بارەگە و لە بۆنە و کۆنگرەکانیاندا هەڵدەدەن. نێزیک بە چارەکە سەدەیەکە لەنێوخۆ و لەدەرەوەی وڵات هەڵکردنی ئالای کوردستان بووە بە نەرێتێکی نەتەوەیی و لەبۆنەنەتەوەییەکان بەتایبەتیی لە جێژنی نەورۆز، لەشار ولادێ، لە دەشت و داوێنی چیا و مێرگ و چیمەن، لە شایی و سەما و خۆشی و لەگەڵ خوێندنی سروودی نەورۆز، ئالای کوردستان بەسەر دەستی کیژان و کوڕان و گەورە و بچووکی کوردەوارییەوە دەشەکێتەوە.

بەکورتی، نەتەوەییەکانی کورد لەهەر دوو بەشی باشور و ڕۆژهەڵات و لەدەرەوەی وڵات، ڕۆڵی گەورەیان گێڕا لەوەی کە لای جەماوەری کوردستان و لەئاستی دەرەوەش ئەم ئالایە، بەئاڵای کوردستان بناسرێت. ڕێکەوتی ١١ / ١١ / ١٩٩٩ پەرلەمانی کوردستان بەتێکرای دەنگ ئەم ئالا سێ ڕەنگەی وەک ئاڵای فەرمیی حکوومەتی هەرێم پەسندکرد. ئیستا ئەم ئاڵایە، نەک هەر لەباشوور و ڕۆژهەڵاتی کوردستان، بەڵکو لەئاستی نێودەوڵەتیش، بەئاڵای کوردستان دەناسرێت.

ئەوی مابێ لێدوانیکی کورتی لەسەر بکەم، جێنەکەوتنی ئاڵای کوردستانە لە هەردوو بەشی باکوور و ڕۆژاڤای کوردستان. وەکدەزانین پارتی کرێکارانی کوردستان، لەو دوو بەشەی کوردستاندا پێگەیەکی جەماوەریی گەورە و بەهێزی هەیە. پێ کێ کێ لەماوەی دامەزرانییەوە تاکو ئەمرۆ گەلێک داهێنانی گرنگی لەبواری ئابووریی سەربەخۆ، میدیا،شەڕی چەکداری و ڕێکخستنی جەماوەریی ئەنجامداوە. پیلانگێریی بەردەوامی سیاسی و چەکداری و دیپلۆماسی ڕژێمی تورکیای تووشی شکست کردووە. بەرخۆدانی شەڤانانی پێ کێ کێ لە "کۆبانێ"، لەم دوو مانگەی دواییدا، نێوبانگی ئازایەتی و ئازادیخوازی و بیری پێشکەوتنخوازانەی کوردی بەهەموو جیهاندا بڵاوکردەوە. پێ کێ کێ هاوکات لەگەڵ ئەم خزمەتە گەورە و بەرچاوانەی، هەروەها بە پەسندکردنی سروودی نەتەوەیی "ئەی ڕەقیب"، هەڵوێستێکی نەتەوەیی گەورەی نواند و بێ هیچ کێشەیەک سروودی "ئەی ڕەقیب" بوو بە سروودی نەتەوەیی لەسەرتاسەری کوردستان. ماوەتەوە سەر "ئالا" کە پێ کێ کێ لەپێناو یەکێتیی نەتەوەیی لەسەر ئەم خاڵە بنگەهینە نەتەوەییەش ڕێکبکەوێ و ئالای کوردستان پەسندبکات، بەمەش نەتەوەی کورد هەنگاوێک لەو

ستراتیژە هاوبەشە نێزیکدەبێتەوە کە مەبەست لێی، رزگاریی یەکجارەکیی نیشتمان و دامەزراندنی دەوڵەتێکی سەربەخۆی سیکۆلار و مودێرنە لەسەرتاسەری کوردستان.

هەر شەکاوە بێت ئاڵای بەرز و پیرۆزی رزگاری و سەربەخۆیی کوردستان!

سەرچاوە : ماڵپەڕی پێنوسەکان / رێکەوتی : ٩ای دێسامبری ٢٠١٤

سەبارەت بە ٢٦ی سەرماوە عەبدووڵا حیجاب بۆ ڕۆژهەڵات تایمز دەدوێ

ئارام قادری

ڕۆژهەڵات تایمز/ ئارام قادری: لە ساڵی ١٣٦٣ی هەتاویەوە ڕۆژی ٢٦ی سەرماوەز لە لایان حیزبی دێموکراتەوە وەک ڕۆژی پێشمەرگە دیاری کراوە. حیزب بۆ چی ئەو ڕۆژەی وەک ڕۆژی پێشمەرگە دیاری کردوە؟

وەڵام : کاک ئارامی بەڕێز، زۆر زۆر سپاس بۆئەوەی ئەو دەرفەتەتان پێدام. بۆ من جێگای شانازییە کە لە بۆنەیەکی وەها گرینگ دا، لە ڕۆژێکی ئاوا بە واتا، لە ڕۆژی پێشمەرگەدا دەرفەتم پێ بدرێ کە سەبارەت بەو ڕۆژە بدوێم. سوپاس بۆ ئەوەی کە ئەو پرسیارانەتان ئاراستە کردم، و زۆر سوپاسیش بۆ ئەوەی کە دەرفەتت پێ دام بە تۆمارکراوی پرسیارەکانت بۆ بنێرم و بۆ خۆت زەحمەتی نووسینەوە و بڵاوکردنەوەت بە ئەستۆوە گرت. ئەو کارە باری سەر شانمی سووک کردەوە.

لە پەیوەندی لە گەڵ دیاریکردنی ڕۆژی ٢٦ی سەرماوەزدا و بۆچی حیزب ئەو ڕۆژەی دیاری کردووە، لەسەرەتا دا من پێموایە دیاری کردنی ڕۆژێک بۆ ڕێزگرتن لە خەبات، خۆڕاگری و بەرخۆدانی هێزی پارێزەری پەرژەوەندییەکانی گەل و نیشتیمان لە کوردستان، هەم ڕۆژێکی گرینە، هەمیش بڕیارێکی بە جێ، بەواتا و بە مانایە. لەبەر ئەوەی کە دیاری کردنی ئەو ڕۆژە لە لایەن حیزبەوە، نە تەنیا هەنگاوێکی سەمبۆلیک بوو بۆ ڕێز گرتن تەنیا لە پێشمەرگەی حیزبی دێمۆکڕات، بەڵکوو یەکەم هەنگاو بوو بۆ ئەوەی کە ئەو ڕۆژە لە هەمووی کوردستان، بەبێ لەبەر چاوگرتنی سنووری حیزبی سیاسی وەکوو ڕۆژی پێشمەرگە دیاری بکرێ و ببێتە ڕۆژێکی هاوبەش. واتا ڕۆژێکی دیار بۆ ڕێزگرتن لە پێشمەرگەی هەموو کوردستان بە بێ لە بەر چاوگرتنی سنووری هەرێم یا پارچەیەکی تایبەت یا حیزبێکی دیاری کراو وەکوو حیزبی دێمۆکرات.

لەو ڕوانگەیەوە، من پێموایە کە ئەو هەنگاوە، هەنگاوێکی بە جێ و دروست بوو لە لایەن حیزبەوە. کە وابوو ئەو ڕۆژە، واتا ڕۆژی ٢٦ی سەرماوەز هەم ڕۆژێکی گرینگە، چونکە هیوای ئەوە هەیە کە ببێتە ڕۆژی پێشمەرگەی هەموو کوردستان، هەمیش ڕۆژی هەڵدانی ئاڵای کوردستانە، دوو بۆنەی پیرۆز لەو ڕۆژەدا پێکەوە کەوتوون و یەک دەگرنەوە..

ڕۆژهەڵات تایمز : ئایا نەدەکرا بۆ دیاری کردنی ڕۆژی پێشمەرگە هاوفکری لەگەڵ لایەنەکانی دیکەی کوردستانیش کرابا، تا بە هاوفکری ڕۆژێکیان وەک ڕۆژی پێشمەرگەی کوردستان دیاری کردبا؟

وەڵام : بە براوی من، هەموو سەمبولە نەتەوەیی و ڕۆژە گرینگەکان دەبێ بە هاوفکری و هاوڕاوێژی هەموو هێزە سیاسیەکانی

کوردستان دیاری بکرێن و ڕاوێژێکی هەمە لایەنە و پێکهاتنێکی بە کۆمەڵی لە سەر بکرێ. بەڵام ئەو وەختەی کە حیزبی دێمۆکرات ئەو ڕۆژەی دیاری کرد، لەبیرمان نەچێ کە حیزب لە چوار چێوەی ڕۆژهەڵاتی کوردستان دا بیری دەکردەوە و خەباتی دەکرد.

پاشان کۆمەڵەش کە وەکوو هێزی دووهەم لە گۆڕەپانی سیاسی دا بەشدار بوو لە ڕۆژهەڵات، لە گەڵ حیزب لە ناکۆکی و تەنانەت لە کێشە و ئاڵۆزی دا بوو. لە بەر ئەوەی کە ئەو دوو هێزە سەرەکیەی ئەو کاتی مەیدانی خەباتی سیاسی لە ڕۆژهەڵاتی کوردستان پەیوەندیان پێکەوە باش نەبوو، بەڵکوو لە گرژیش دابوو. ئەوە ئەودەم نە موناسب بوو و نە دەشکرا کە بە هاوفکری یەکتر ئەو ڕۆژە دیاری بکەن و پێکەوە ڕۆژی پێشمەرگە جێژن بگرن. بەڵام ئەوە بەو مانایە نیە کە ئێستا بیر لە ڕۆژێکی هاوبەش و شتێکی ئاوا نەکرێتەوە. بە پێچەوانەوە، من پێموایە کە ئێستا زەمینەکە ڕەخساوە و لەباریشە. واتا هەم دەفەرت هەیە، هەمیش پێوستە کە لە گەڵ هێزەکان لە سەر بابەتێکی ئاوا گرینگ ڕاوێژ بکرێ، بە نەتیجەیەکی هاوبەش بگەن و ڕۆژێک دیاری بکەن بۆ ڕۆژی پێشمەرگەی کوردستان. ئەو ڕۆژە هاوبەشە دەتوانێ ڕۆژی ٢٦ی سەرماوەز بێ، یان ڕۆژێکی دیکە. بەڵام ڕۆژێک بێ کە هەموو لایەنەکان لەسەری ڕێک بکەون. جا بۆیە بیر کردنەوە لە وەها بەرنامەیەک زۆر زۆر گرینگە و تەنیا دەکرێ و دەبێ بە هاوفکری و هاوڕایی هێزەکانی دیکە بێ.

رۆژهەڵات تایمز : پێتان وایە ٢٦ی سەرماوەز بۆتە ڕۆژی پێشمەرگەی کوردستان، یا ڕۆژی پێشمەرگەی حیزبی دێموکراتە؟

وەڵام : وا بیرناکەمەوە کە ٢٦ی سەرماوەز تەنیا بەسترابێتەوە بە حیزبی دێمۆکڕاتەوە. ڕاستە حیزب ئەو ڕۆژی دیاریکردووە و ڕێزی لێ دەگرێ، بەڵام ئەوە بەو مانایە نیە کە ئەو موناسبەت و ئەو سەمبولە تەنیا لە سنووری حیزب دا بمێنێ و لەس سنووره دەرباز نەبێ. وا هەست دەکەم کە بیرۆکەی ڕۆژی پێشمەرگە لە کوردستانی گەورەدا ئێستا زیاتر هاتۆتە بەرباس و کەوتۆتە ڕۆژەڤی هەموو هێزە سیاسیەکانی کوردستانەوە. بۆیە ڕەنگە لە داهاتوودا زۆربەی هێزەکان پێکەوە لەسەر ڕۆژێک ساخ ببنەوە. جا ئەگەر هەموو هێزەکانی کوردستانی گەورە پێکەوە ڕێک بکەون و بگەنە ئاکامێکی هاوبەشەوە کە هەر ٢٦ی سەرماوەز بۆ ڕۆژی پێشمەرگەی کوردستان دیاری بکردرێ، چ خۆشتر. ئەوە شانازییەکە کە دەبێتە نەسیبی حیزب و ئەندامەکانی کە هەموو ساڵە ئەو ڕۆژە جێژن دەگرن. لەویش مەزنتر دەبێتە ڕۆژێکی هاوبەشی هەموو نەتەوەی کورد، بۆ ڕێزگرتن لە گەورەیی و بەرخۆدانی پێشمەرگەی کوردستان.

رۆژهەڵات تایمز : چ بکرێ تا بۆ ڕێز گرتن لە پێشمەرگەی کوردستان هەموو ئەو لایەنانەی هێزی پێشمەرگەیان هەیە، ڕۆژی پێشمەرگە بە هی خۆیان بزانن؟

وەڵام : دەبێ هێزە سیاسیەکان لە چوارچێوەی ستراتیژی هاوبەشی نەتەوەییدا بیر بکەنەوە، تا بۆنە و ڕۆژە هاوبەشەکان ببن بە ڕۆژی نەتەوەیی کە هەموو لایەنەکان وەک یەک ڕێزی لێ بگرن و لە سنوری تەسکی حیزبی دا ڕایاننەگرن. واتا کارێک بکەن کە ئەو ڕۆژە ببێ بە ڕۆژی هاوبەشی هەمووی گەلی کوردستان. وەکوو چۆن بۆنەکانی نەورۆز و ٢ی ڕێبەندان بوون بە هی هەموو کورد و هەموو هێزەکانی کوردستانی لە دەوری سەمبولی هاوبەش لێک کۆ دەکاتەوە. من دڵنیام کە لە داهاتوو دا ئەو ڕۆژە هاوبەشانە دیاری دەکرێن و دەبن بە موڵکی هاوبەشی هەموو نەتەوەکەمان. کاتێک ڕۆژ هاوبەش بۆ ڕێز گرتن لە پێشمەرگە دیاری کرا، با ڕێکەوتەکەی

٢٦ی سەرماوەز نەبێ، ڕۆژێکی دیکە دیاری بکرێ. گرنگ ئەوەیە ڕۆژێک دیاری بکرێ کە شیاوی ناو و بەرخوەدان و تێکۆشانی ڕۆڵە قارەمانەکانمان بێ کە پێشەنگی خەبات بۆ ئازادیی نەتەوەکەمانن. !

ڕۆژهەڵات تایمز : هێندێک کەس ٢٦ی سەرماوەز بە باش نازانن بۆ ڕۆژی پێشمەرگە، بۆ؟ چونکوو ٢٦ی سەماوەزی ١٣٢٥، شا هات کۆماری کوردستانی تێکدا؟ بەڵام داوا دەکەن ١٥ی ڕێبەندانی١٣٢٤، کە لە کابینەی وەزیرانی یەکەم کۆماری کوردستان بە سەرۆکایەتی پێشەوای نەمر قازی محمد ناوی پێشمەرگە بە ڕەسمی دیاری کرا، بکرێتە ڕۆژی پێشمەرگە. ڕای جەنابت لەو بارەوە چییە؟

وەڵام : بە بڕوای من ئەگەر ڕۆژی پێشمەرگە، لە جیاتی ٢٦ی سەرماوەز ڕۆژی ١٥ی ڕێبەندان بوایە هیچ شتێکی نەدەگۆڕی. پێشنیاری ئەو ڕۆژەش بە قەزاوەت یا تێڕوانینێکی یەک لایەنە دەبینم. چونکوو ٢٦ی سەرماوەز لانیکەم هاوفکرییەکی گشتیتری لە سەر بووە. واتا کۆمەڵێک لە ئەندامانی ڕێبەرایەتیی حیزبی دێمۆکرات لە سەری دواون و بە پێی لێکدانەوە و تێگەیشتنیان لە ڕووداوە سیاسیەکانی ڕۆژهەڵاتی کوردستان، بڕیاریان داوە کە ئەو ڕۆژە ببێتە ڕۆژی پێشمەرگە. ئەگەر سبەی دیالۆگێکی نیشتیمانی بێتە ئاراوە لەوانەیە نە ٢٦ی سەرماوەز بێ، نە١٥ی ڕێبەندان بێ و نە ڕۆژێکی جیاوازتر کە کوردەکانی ڕۆژهەڵات پێیان باشە یا لە سەری ساخ دەبنەوە. لەوانەیە ڕۆژێکی تر لە مانگێکی تردا دیاری بکرێ بۆ ڕۆژی پێشمەرگەی کوردستان.

با لە ڕوانگەی تەکی، تاکە کەسی و حیزبایەتیەوە نەڕوانینە ئەو موناسبەتە گرینگە و لە سەر یەک ئاڵتەرناتیڤ یا یەک پێشنیار زۆر پێداگر نەبین کە تەنیا و تەنیا دەبێ ڕۆژی پێشمەرگە ئەو ڕۆژە بێ یان ئەوەی دیکە بێ. دەبێ بیرکردنەوەمان بکەینە بیری گشتی! ڕەنگە هێندێک حیزبی سیاسی بڵێن با ڕۆژی سەرهەڵدانی ئاگری وەک ڕۆژی پێشمەرگە یا ڕۆژی سوپای نەتەوەیی کوردستان دیاری بکرێ. حیزبێکی دیکە ڕەنگە بڵێ بۆ چی ڕۆژی ڕاپەڕینی بارزانیەکان نەبێتە ڕۆژی پێشمەرگە. یا خود بۆ چی ڕۆژی ڕاپەڕینی ساڵی 1991 نەبێتە ڕۆژی سوپای نەتەوەیی یا پێشمەرگەی کوردستان. هەر هێزێک ڕایەکی جیاواز و ڕۆژێکی تایبەتی هەیە کە بۆ ئەو گرینگە. جا بۆیە ئەگەر لێم بپرسی، من بۆ خۆم ئامادەم کە هەردوو ڕۆژەکان بکەمە قوربانی بۆ ڕۆژێکی هاوبەشی سەرتاسەری کە هەموو لایەنە کوردییەکان پێکەوە لە سەری ساخ بنەوە و بیکەن بە ڕۆژی سوپای نەتەوەیی یا ڕۆژی پێشمەرگەی کوردستان. جا بۆیە پێداگر نیمە لەسەر ئەو دوو ڕۆژە..

ڕۆژهەڵات تایمز : جەنابت کە پێشمەرگایەتیت کردووە و ئاوارەیی و چەرمەسەریت چێشتوە، ئەگەر ئێستا بگەڕێینەوە دواوە، دیسان ئامادەبووی چەکی پێشمەرگایەتی هەڵگریەوە؟

وەڵام : ڕاستە منیش وەکوو زۆر لە هاوڕێیانی دیکەم پێشمەرگایەتیم کردووە. یەکێک لە شانازییەکانی ژیانم سەردەمی پێشمەرگایەتیم بووە. ناڵێم ئاوارەیی و چەرمەسەریم چێشتووە، دەڵێم شانازیم ئەوە بووە کە بەشدار بم لە ڕیزی پێشمەرگەکانی کوردستاندا و بۆشم گرینگە، کە ئەو ناو و ئوو‌بووهەتەی پێشمەرگە، هەروا بە بەرزی و بە پیرۆزی بمێنێتەوە. دیسان بۆم گرینگە کە پێشمەرگە وەکوو سەمبول و ئەکتەرێکی خۆشناوی نەتەوەیی لە کوردستان دا جێگە و پێگەی بەرزی هەبێ. ئەگەر تەمەنم بگەڕێتەوە دواوە، دیسان بەشانازییەوە ئامادەم ئەرکی پێشمەرگایەتی بە جێ بگەیەنم و هیچیش پەشیمان نابمەوە. بەڵام لە قۆناخی ئێستادا

پێشمەرگایەتی هەر چەک هەڵگرتن نیە، دەتوانێ بە چەند شێوەی دیکەش پێشمەرگایەتی بکەی وەکوو: نووسین، بەشداری کردن لە خەباتی سیاسی و هەوڵدان بۆ یەکگرتنەوەی هێزە لێک جیابووە کانی کوردی، یان لێک نیزیک بوونەوەیان و دروستی کردنی بەرەیەکی هاوبەشی نەتەوەیی. ئەوانەش دەتوانین بیخەینە خانەی پێشمەرگایەتیەوە. ئەگەر مەبەست لە پێشمەرگایەتی، ئەوانە بێ بەڵێ هەتا ئێسکان دەگەڵم، بەڵام ئەگەر مەودا هەبا گەڕابامەوە ۳۲ ساڵی ڕابردوو و چەکی پێشمەرگایەتیم بۆ حیزبێکی سیاسی کوردی هەڵگرتبایە و حیزبەکەشم بە خوێن و خەباتی من و هاوسەنگەرەکانم، لە دژی حیزبێکی دیکەی کوردی مانۆڕی بدایە و چەکی بەرامبەر بە لایەنی دیکە ڕاگرتبا، نەخێر بە دڵنیایەوە بەشداریم نەدەکرد لەو پێشمەرگایەتیە دا. .

رۆژهەڵات تایمز : لە رۆژی پێشمەرگەدا چ بە پێشمەرگەکانی کوردستان دەڵێی؟

وەڵام : لەو ڕۆژە پیرۆزە دا، پێموایە باشترین و گرینگترین هیوایەک کە دەکرێ لە پێشمەرگە هەمان بێ ئەوەیە کە ڕێ پێشاندەر بێ بۆ پێکەوە کارکردن لە چوارچێوەی ستراتیژی هاوبەشی نەتەوەیی دا. ئەگەر بگەڕێینەوە سەر بارودۆخی ڕۆژهەڵاتی کوردستان ، بەداخەوە ئێستا هێزی پێشمەرگە پرش و بڵاوە، حیزبی دێمۆکراتی دووبەشە، کۆمەڵەکان چەند بەشن، یان پەژاک هێزی جیاوازی پێشمەرگەی هەیە و هێزی خۆی بە پێشمەرگە ناودێر ناکا پێی دەڵێ "گریلا". جا بۆیە لەوانەیە ئەو پرش و بڵاوی و ئەو ناوە جیاوازانە لە داهاتوودا هێزی پێشمەرگە لە چەند کاناڵی جیاوازەوە بە زۆر ڕووداو و بوویەری دژ بە یەکەوە گرفتار بکا کە ئاکامی زیانباری بۆ پرسی نەتەوەیی کورد و ستراتێژیی هاوبەشی سیاسی لێ بکەوێتەوە.

جا بۆیە لەو ڕۆژە دا گرینگترین ئەرک کە دەکەوێتە سەرشانی هەموو ئەوانەی پێشمەرگایەتیان کردووە و ئەوکەسانەش کە بروایان بە خەبات و ناوی پیرۆزی پێشمەرگە هەیە ئەوەیە کە داواکار بن هێزی پێشمەرگە ببێ بە یەک هێز و وەکوو سوپایەکی نەتەوەیی کورد کار بکا. واتا ئەگەر بڕوامان بە سوپایەکی نەتەوەیی هەبێ، هەموو هێزە چەکدارەکانی کوردستان دەتوانن وەکوو چەترێک بچنە ژێر فەرماندەیی ئەو سوپایەوە. ئەو چەترەش پارێزگاری لە هەموو بەرژەوەندییەکانی کوردستان دەکا..

سەرچاوە : ماڵپەڕی ڕۆژهەڵات تایمز / ڕێکەوتی : ١٨ی دێسامبری ٢٠١٤

دیمانەیەک لەگەڵ هاشم رۆستەمی سەبارەت بە ٢٦ی سەرماوەز

ئارام قادری

هاشم رۆستەمی یەکێک لە کادرە لەمێژینەکانی حیزبی دێموکراتە. بەر لەوەی ئاوارەی دەرەوەی وڵات بێ، بۆ ماوەی چەند ساڵێک ئەندامی رێبەرایەتی حیزب بووە. لە کۆتاییەکانی ساڵی ١٩٩٩وەک پەنابەری سیاسی گەیشتۆتە وڵاتی نۆروێژ. لەو ماوەیەدا بەردەوام کاری سیاسی کردووە و یەکێک لە ئەندامە چالاکەکانی دێموکرات بووە. ناوبراو لە کۆنگرەکانی ١٤ و ١٥ی حیزبی دێموکراتی کوردستاندا، وەک ئەندامی کۆمیسیۆنی چاوەدێری بەسەر ئەساسنامەی حیزبەکەیدا هەڵبژێدراوە.

لە دوو ساڵی رابردوودا، لە دوو وتاری جیاواز، کە پار و پێرار لە سایتی رۆژهەلات تایمزدا بڵاو کرانەوە، سەبارەت بە رۆژی ٢٦ی سەرماوەز، هێندێک روانگەی جیاواز لە روانگەی تا ئێستای دێموکراتەکانی وروژاند. بۆ روون بوونەوەی زیاتری ئەو باسانە دیمانەیە کمان لە گەڵ ناوبراودا ساز داوە.

پرسیار : با لە وەڕا دەست پێ بکەین. ئەوە بەرەو ٢٦ی سەرماوە رۆژی پێشمەرگەی کوردستان دەچین. بەو بۆنەوە چ بە پێشمەرگەی کوردستان دەڵێی؟

وەڵام : با منیش لەوەرا دەست پێ بکەم و بڵێم کە خەبات و تێکۆشان و گیانبازی پێشمەرگەی کوردستان ئەوە هەڵدەگرێ کە نەک رۆژێک، بەڵکو هەموو رۆژەکانی ساڵ رێز لەو گیانبازی و فیداکاریە بگیردرێ. بەڵام ئەوە کە تەنیا یەک رۆژ وەک رۆژی رێزگرتن لە پێشمەرگە دیاری کراوە، بەو مانایەیە کە لەو رۆژەدا لە جیاتی هەموو رۆژەکانی ساڵ رێز لە پێشمەرگە دەگیردرێ. بەو بۆنەوە پیرۆزبایی بە سەرجەم پێشمەرگەی کوردستان دەڵێم.

لێرەدا پێم باشە ئاماژە بە وەش بکەم، کە پێموایە پرسیارەکە لەنگیەکی تێدا بوو. چوونکە لە راستیدا ٢٦ی سەرماوەز وەک رۆژی هەڵدانی ئاڵای کوردستان و پێشمەرگە ناسراوە.

پرسیار : چۆن دەکرێ یەک رۆژ، واتە ٢٦ی سەرماوەز، هەم رۆژی ئاڵا بێ، هەم رۆژی پێشمەرگە؟

وەڵام : دەکرا وا نەبێ. بەڵام ئێستا کە ئاوایە دەکرێ بە شێوەیەکی شایستە هەردوو بۆنەکە ئاوێتەی یەک بکرێن.

پرسیار : وتت دەرکرا وا نەبێ. مەبەستت لەوە چیە؟ ئەی دەکرا چۆن بێ؟

وەڵام : دەکرا ٢٦ی سەرماوەز هەر ڕۆژی ئاڵا بێ. چوونکە لە ٢٦ی سەرماوەزی ١٣٢٤ی هەتاویدا بۆ یەکەم جار بە شێوەی ڕەسمی لە شاری مەهاباد و چەندین شوێنی دیکەی ڕۆژهەڵاتی کوردستان ئاڵا هەڵدراوە. جێگەی خۆشحاڵیە کە ئێستا ئەم ڕۆژە، لە باشووری کوردستانیش وەک ڕۆژی ئاڵا ناسراوە. لە ڕاستیدا ساڵانی ڕابردوو، هەلومەرجەکە وەک ئێستا گونجاو نەبوو، تەنانەت تێکۆشەرانی دێموکراتیش کەمتر باسی ئەو ڕۆژەیان وەک ڕۆژی ئاڵا دەکرد. زۆرتر وەک ڕۆژی پێشمەرگە ڕێز لە ٢٦ی سەرماوەز دەگیرا. بەلام هەروەکی باس کرا ئێستا ٢٦ی سەرماوەز هەم وەک ڕۆژی ئاڵا دەناسرێ هەم وەک ڕۆژی پێشمەرگە.

پرسیار : لەو وتارانەی کە لە ڕابردوو لەو پێوەندیەدا بڵاوت کردوونەوە، وا وێدەچی کە ڕۆژی ٢٦ی سەرماوەز زۆر بە گونجاو نازانی، کە وەک ڕۆژی پێشمەرگە باسی بکرێ. دەتوانین هۆیەکەی بزانین؟

وەڵام :ڕاستە، من پێشتریش لەم بارەوە شتم نووسیووە و ڕوانگەی خۆم باس کردوە. ئەمەش ڕەنگە چەند هۆکارێکی هەبێ. لەڕاستیدا لەگەڵ ئەوەی کە لە ساڵی ١٣٦٣ هەتاویەوە لە لایان ڕێبەرایەتی حیزبی دێموکراتەوە ئەو ڕۆژە وەک ڕۆژی پێشمەرگە کوردستان دیاری کراوە، جگە لە حیزبی دێموکرات و لایەنگرەکانی، هیچ کام لە حیزب و ڕێکخراوەکانی دیکە، چ لە ڕۆژهەڵات و چ لە بەشەکانی دیکەی کوردستان ئەو ڕۆژە، وەک ڕۆژی پێشمەرگە جێژن ناگرن. تەنانەت کۆمەڵەکان بۆ خۆیان ڕۆژی تایبەت بە پێشمەرگەی خۆیان هەیە.

بێجگە لەوەش پێموایە ئاڵای نەتەوەیی بۆ ئەوە دەبێ کە ڕۆژێکی تایبەتی بۆ تەرخان بکرێ و مناسبەتی دیکەی لەگەڵ تێکەڵ نەکرێ.

پرسیار : ئەی پێتوایە چ ڕۆژێ بکرابا بە ڕۆژی پێشمەرگەی کوردستان؟

وەڵام : وشەی پێشمەرگە لە ئەدبیاتی بزووتنەوەی ڕزگاریخوازی خەڵکی کوردستاندا، وشەیەکی کۆن نیە. تەنیا نزیکەی ٧٠ ساڵە کە ئەو ناوە بۆ چەکداری شۆڕشگێر و ڕزگاریخوازی کوردستان بەکار دەبردرێ. ئەویش لە سەردەمای کۆماری کوردستانەوەیە. پێش دامەزرانی کۆماری کوردستان، حیزبی دێموکرات، بە هێزی نیزامی خۆی گووتوە، "سوپای میللی". تا لە سەردەمی کۆماری کوردستاندا لە کۆبوونەوەیەکی پێشەوا قازی محمد و هەیئەتی وەزیراندا باس لەوە دەکرێ کە هێزی چەکداری کۆمار، پێویستە ناوێکی شایستە و کوردی هەبێ. سەرئەنجام دوای ڕاوێژ و ڕا گۆڕینەوە، بە هاوفکری پیاوێکی دونیا دیدەو بە ئەزموون، لە سەر ناوی پێشمەرگە ساخ دەبنەوە. بەو شێوەیە لە ڕاگەیەندراوێکدا کە لە ژمارە ١٢ی ڕۆژنامەی کوردستان چاپی ئەو سەردەمدا، بڵاو کراوەتەوە، بە شێوەی ڕەسمی ناوی سوپای میللی گۆردراوە و بۆتە پێشمەرگە. ئەو ڕاگەیاندراوە ڕێکەوتی ١٥ی ڕێبەندانی ١٣٢٤ی هەتاوی لە سەرە.

پێموایە ئەگەر ١٥ی ڕێبەندان کرا با بە ڕۆژی پێشمەرگە، نەک هەر حیزب و ڕێکخراوەکانی ڕۆژهەڵاتی کوردستان، بەڵکوو حیزب و ڕێکخراوەکانی پارەچەکانی دیکەش هۆیەکی مەنتەقییان بۆ قبووڵ نەکردنی وەک ڕۆژی پێشمەرگە نەدەبوو. چوونکە بەخۆشیەوە هەم قازی محمد وەک یەکەم سەرۆک کۆماری کوردستان جێگەی ڕێزی بەشی هەرە زۆری خەڵکی کوردستان بە گشتیە، هەم خودی کۆماریش

وەک دەستکەوتێکی نەتەوەیی جێی شانازی نزیک بە تەوای خەڵکی کوردستانە. هەروەها ئەو رێکەوتە حیزبێک بە تەنیا دیاری نەکردوە، بەڵکو کۆماری کوردستان بڕیاری لەسەر داوە.

پرسیار : لە وتارێکدا ٢٦ی سەرماوەزت وەک رۆژی مەرگی کۆمار باس کردوە. دەکرێ بۆمان باس بکەی کە مەبەستت چ بووە؟

وەڵام : بەڵێ راستە وام نووسیوە. بەڵام ئیزنم بدەن کە ئەو دەستەواژەیە لێرە ڕاست بکەمەوە. ئێستا ناڵێم مەرگی کۆمار، بەڵکوو دەڵێم ڕۆژی ڕووخانی کۆمار، یا ڕۆژی ڕووخانی یەکەم کابینەی کۆمار. چوونکە مەرگ و ڕووخان فەرقیان هەیە. شتی مردوو، زیندوو نابێتەوە، بەڵام شتی ڕووخاو دەکرێ لەسەرڕا چاک بکرێتەوە.

بۆیەشم وا نووسیوە، چوونکە مخابن ڕاست لە ڕۆژی ٢٦ی سەرماوەزی ١٣٢٥ی هەتاویدا، واتە رێک لە ساڵوەگەڕی ڕۆژی هەڵدانی ئاڵادا، ئەرتەشی ئێران گەیشتەوە مەهابادی پایتەختی کۆمار و ئەو شارەی داگیر کردەوە. بەو شێوەیە دام دەستگای ئەوکاتی کۆماریش کۆتاییان پێ هات.

پرسیار : کەواتە تۆ پێت باشە ١٥ی ڕێبەندان لە جیاتی ٢٦ی سەرماوەز بکرێتە ڕۆژی پێشمەرگە و ٢٦ سەرماوەزیش هەر ڕۆژی ئاڵا بێ؟

وەڵام : خۆزگە وا دەبوو. بەڵام ئێمە نابێ لەگەڵ خۆزگەکانمان بژین. دەبێ سەرنجی ئەوە بدەین کە ئەوەزیاترلە سی ساڵە ئەو ڕۆژە وەک ڕۆژی پێشمەرگە ڕێزی لێ دەگیردرێ. هەمووشمان دەزانین کە پێشمەرگە پارەێزەری ڕاستەقینەی ئاڵای کوردستانە، کەوابوو ئەمەگدارانەیە کە هەر لە ڕۆژی ئاڵادا ڕێز لە خەبات و تێکۆشانی پێشمەرگەش بگیردرێ.

بەڵام ئەگەر ڕۆژێک لە ڕۆژان، ڕۆژی پێشمەرگەی کوردستان بە گشتی، وەک بۆنەیەکی نەتەوەیی بێتە بەرباس و پارچەکانی دیکەی کوردستانیش بیان هەوێ لە سەر ڕۆژێک ساخ ببنەوە، هیچ ڕۆژێک لە ١٥ی رێبەندان گونجاوتر نیە. چوونکە ئەو ڕۆژە لە کۆماری کوردستاندا بە شێوەی ڕەسمی ناوی پێشمەرگە دیاری کراوە.

سەرچاوە : ماڵپەڕی ڕۆژهەڵات تایمز / ڕێکەوتی : ١٦ی دێسامبری ٢٠١٤

باسێک سەبارەت بە ٢٦ی سەرماوەز، ڕۆژی پێشمەرگەی کوردستان،

ڕەشید حەیدەری

با بە پرسیارێکەوە بچینە نێو بابەکەوە:

بۆ ٢٦ی سەرماوەز، وەک ڕۆژی پێشمەرگە دیاری کراوە؟

٢٦ی سەرماوەز، ڕۆژێکە، کە پێوەندیی ڕاستەوخۆی بە ڕووداوەکانی پێش دامەزرانی کۆماری کوردستانەوە هەیە.

لە دیاریکردنی ئەم ڕۆژەدا، ڕووداوەکانی ئەو سەردەمە لە مێژووی زێڕینی خەباتی نەتەوایەتیی کورد، کراونەتە بنەما. بێجگە لەوە، هەر لەم ڕۆژەدا بووە، کە ئاڵای کوردستان، بۆ یەکەمجار لەلایەن حیزبی دێمۆکراتەوە هەڵکراوە و ئێستا بەفەرمی لەلایەن پەرلەمانی باشووری کوردستانەوە، وەک ڕۆژی ئاڵای نەتەوەیی دیاری کراوە. لە ساڵی ١٣٦٣ی هەتاوی، کە دەکاتە (١٩٨٤ی زایینی)، واتە ٣٠ ساڵ لەمەوبەر، " حیزبی دێموکرات " بە مەبەستی ڕێزگرتن لە قارەمانێتی و لەخۆبوردووییەکانی هێزی پێشمەرگەی کوردستان، ئەو ڕۆژە وەک ڕۆژی "پێشمەرگە"ی کوردستان دیاری دەکا و لەو ڕێکەوتەوە ڕۆژی ٢٦ی سەرماوەز دەبێتە ڕۆژێکی مێژوویی و هەموو ساڵێک، لەلایەن پێشمەرگە و هۆگرانی پێشمەرگەوە ئەو ڕۆژە جێژن دەگرن.

پێشمەرگە کێیە؟

ناوی پێشمەرگە لە کۆماری کوردستاندا دیاری کراوە و بووە بە ناوی ڕەسمیی چەکداری کورد. بە بیستنی وشەی پێشمەرگە، سیمای مرۆڤێکی چەکبەدەست، لەسەر پەردەی زەینی بیسەر، بیچم دەگرێت؛ مرۆڤێک کە ئامادەی بەرگریی ئازایانە لە خەڵک و خاکی کوردستانە. ئەم مرۆڤە فیداکار و خۆڕاگرە، بڕوایەکی قووڵی بە ئازادیی مرۆڤ هەیە؛ بڕوای بە ڕزگاربوون لە ژێردەستی هەیە. پێی وایە ئازادیی خاک و خەڵک، ئەوەندە گرینگە، کە بۆ بەدەستهێنانی، ئەگەر پێویست بێت، ئەوا ئامادەیە گیانی لەپێناودا بەخت بکات. بە بڕوای من، ئەمە ترۆپکی ئازایەتی و ئازادیخوازییە. چاوپۆشین و دەسهەڵگرتن لە ژیانی خۆت، بۆ ئەوەی خەڵکی تر بە ئازادی و لە بەختەوەریدا بژین، لووتکەی مرۆڤایەتییە و هەر لە مرۆڤێکی تێکۆشەری وەک پێشمەرگە دەوەشێتەوە. کەوابوو، پێشمەرگە، مرۆڤێکی بەبیروباوەڕە، کە گیانی لەسەر دەستی داناوە و ئامادەیە "ئاگایانە" لەپێناوی خاک و خەڵکدا بیبەخشێت.

بەڵام، لە بیرمان نەچێت، کە لە دەرەوەی ئەم پێناسەیە، ئاکتەر و ڕۆڵگێڕی دیکەیش هەن، کە پڕاوپڕ پەسنی پێشمەرگە دەیانگرێتەوە:

دایکێک، کە بە لای لایە، منداڵەکەی دەلاوێنێتەوە، یان چیرۆک و بەسەرهاتی پڕ لە خەم و ئازاری نەتەوەکەی بۆ دەگێڕێتەوە و هەست و بیری کوردایەتیی، هەر لە سەرەتاوە بۆ دەگوازێتەوە و وەک کورد باری دەهێنێ، پێوەندییەکی قووڵ و هەتاهەتایی لە نێوان منداڵ و ناسنامەی نەتەوەیی منداڵدا ساز دەکا، ئەو دایکە، کە ئەو ئەرکە پیرۆزە جێبەجێ دەکات، بێگومان پێشمەرگەیە.

ئەو زیندانییە سیاسییەی، بەهۆی بەرگری لە ماف و ئازادییەکانی نەتەوە بندەستەکەی، لەلایەن داگیرکەرانی کوردستانەوە زیندانی کراوە، لە هەموو مافێک بێبەش کراوە، ڕۆژانە بەردەوام و بێبەزەییانە ئەشکەنجە دەکرێت و ئازار دەچێژێت، پێشمەرگەیە.

ئەو مامۆستایەی، لە ناوخۆی وڵات، لەسەر ئەرکی خۆی، یان لەسەر ئەرکی خۆی و قوتابی، قۆڵی لێ هەڵدەماڵێ و زمانی کوردی فێری قوتابی و فێرخوازی کورد دەکات، پێشمەرگەیە.

ئەو باوک و دایکانەی، لەو پەڕی بەرپرسیارێتیدا، مامەڵە لەگەڵ ژیانی پڕ لە کوێرەوەریی خۆیان دەکەن؛ ئامادەن تاڵی و سوێری بچێژن، لەگەڵ کەموکووڕی و نەبوونییەکانی ژیان دەست و پەنجە نەرم بکەن و بسووتێن و بسازێن، بەڵام ئامادە نین، بۆ خۆیان، یان کوڕەکانیان، چەکی ڕێژیمە داگیرکەرەکان هەڵبگرن و بە گژی پێشمەرگە و پرسی نەتەوەیی کورددا بچنەوە، پێناسەی پێشمەرگە دەیانگرێتەوە.

بەکورتی، هەر کوردێک، بە هەر شێوەیەک و لە هەر ڕێگایەکەوە بۆی بکرێت، خزمەت بە دۆزی نەتەوایەتیی کورد بکات، با بەرگی پیرۆزی پێشمەرگەشی لەبەردا نەبێت، بێگومان بە پێشمەرگە لە قەڵەم دەدرێت و هەڵوێست و هەنگاوەکانی جێگای ڕێز و پێزانینن.

جیاوازیی پێشمەرگە و سپای وڵاتانی ناوچە

پێشمەرگە لەگەڵ هێزی چەکداری وڵاتانی داگیرکەری کوردستان گەلێک جیاوازیی هەیە:

. بە پێچەوانەی سەربازی، کە ئیجباری و زۆرەملییە، پێشمەرگایەتی ئیختیارییە. سەرباز ڕەشبگیر دەکرێت و دەبرێتە سەربازی. ئەگەر بەختی هەبێ و وەبەری ڕەشبگیریش نەکەوێت، ئەوا لەبەر ئەوەی سەربازیی نەکردووە، لە هەموو مەزایایەکی ژیان لە وڵاتدا مەحرووم و بێبەش دەکرێت. بەڵام پێشمەرگە بە بیرکردنەوە و بە بڕیاری خۆی و ئارەزوومەندانە ڕێگای پێشمەرگایەتی هەڵدەبژێرێ و، لە گرتنەبەری ئەو ڕێگایەدا، دەستی زۆری کەسی بە سەرەوە نییە.

. هەروەها، لەنێوان خەڵک و پێشمەرگەدا پێوەندییەکی قووڵ و بتەو هەیە. هێزی پێشمەرگە پشتی بە خەڵک قایمە. لە نێو خەڵکدا هەڵقوڵیوە، بۆ خەڵک خەبات دەکا و هەر لەلایەن خەڵکیشەوە نیاز و پێداویستییە ماددییەکانی خۆی دابین دەکات. پێشمەرگە، بە پێچەوانەی ئەرتەشەکانی ناوچە، گرێدراوی خەڵکە و مەودایەک لەنێوان پێشمەرگە و خەڵکدا نابینرێت. لە حاڵێکدا،

ئەرتەشی وڵاتانی دەوروبەری کوردستان، گورزی دەستی دەسەڵاتدارانی ناوەندین و نەک بۆ بەرژەوەندیی گشتی، بەڵکوو بۆ پاراستنی بەرژەوەندییەکانی خۆیان بەکاری دێنن و تا بێژی، لە خەڵکەوە دوورن.

زەروورەتی هەبوونی پێشمەرگە

وەک دەزانین، ماف نادرێت، دەستێندرێت. ئەمە ڕاستییەکی تاڵە، کە نەتەوە بندەستەکان لەگەڵی بەرەوڕوون. لە کۆمەڵگەیەکدا، کە زۆرداران دەسەڵاتیان بە دەستەوە بێت، ناکرێ چاوەڕێ بین بە مەیلی خۆیان مافی نەتەوە ژێردەستەکان دابین بکەن. بەتایبەت ئەوە کە کوردستان گرینگییەکی تایبەتیی بۆ داگیرکەران هەیە:

* کوردستان خاوەنی سەرچاوەیەکی بەئاسانی لەبننەهاتووی وزەیە.
* کوردستان خاوەنی "ئاو"ە، کە لە دوارۆژدا، دوور نییە جێی گرینگیی نەوتی ئەمڕۆ بگرێتەوە.
* کوردستان خاوەنی کانگەی زێڕە، کە ئەگەر بۆ خۆی بێت، وڵاتەکەی بەتەواوی ئاوەدان دەکاتەوە.
* کوردستان خاوەنی "هێزی میلیۆنیی کار"ە، هێزێک کە لە وڵاتانی پێشکەوتووی دونیادا، سەرمایەیەکی زۆری بۆ خەرج دەکرێت و زۆر جار دەوڵەتەکان ناچار دەبن ئەم هێزە، واتە هێزی کار، بە هەزینەیەکی قورس، لە وڵاتانی ترەوە بهێنن.
* گرینگتر لەوانەش، بۆ دابەزاندنی دیمۆکراسی لە نێو گەلانی ناوچەکەدا، کورد لە هەموویان ئامادەیی زیاترە.

بە گەیشتنی کورد بە مافەکانی، داگیرکەران هێزی میلیۆنی و هەرزانی کار و، سەرچاوەکانی وزە و ئاوی کوردستانیان لە کیس دەچێت. گرینگتر لەوە، باڵۆنی فوودراوی شارستانییەتی پڕ لە درۆیان کونی تێ دەبێ و لووتبەرزییان بەرەوی نامێنێ. گەلانێک باس لە شکۆمەندیی مێژوویی و بەرزیی شارستانییەت دەکەن، کە بەدرێژایی مێژوو گەلانی دیکەیان نەکردبێتە کۆیلە و ژێردەستەی خۆیان و مەزنایەتیی خۆیان بە بچووککردنەوەی ئەوان مسۆگەر نەکردبێت و لەسەر درێژەدان بەو سیاسەتە هەروا سوور نەبن.

لەلایەکی ترەوە، دەسەڵاتی ئەوان لە پێشێلکردنی مافی ئینسانەکانی ترەوە سەرچاوە دەگرێت. گەڕاندنەوەی ماف بۆ خاوەن مافەکان، یەکسانە لەگەڵ لەدەستدانی دەسەڵاتی خۆیان و ئەمەش کارێکە کە ئەوان قەت ئامادە نابن بە دڵخوازی خۆیان ئەنجامی بدەن. ئەمە زەروورەتی لە مەیداندا بوونی هێزی پێشمەرگە بۆ کورد، زیاتر دەسەلمێنێت. هەم بۆ ئەستاندنی ماف و ئازادییەکانی کورد و هەمیش بۆ پاراستن و بۆ بەرگری لێ کردنیان.

خاڵە بەهێز و لاوازەکان:

پێشمەرگە بڕبڕەی پشتی جووڵانەوەی ئازادیخوازیی کوردستانە. ئەگەر پێشمەرگە لەو جووڵانەوەیە بستێندرێتەوە، ئەوا توانایی ڕاپەڕاندن و جێبەجێکردنی ئەرکەکانی نابێت. بە بارێکی تریشدا، ئەگەر جووڵانەوە بەهێز بێت، ئەوا پێشمەرگەش بەهێز دەبێت.

پێچەوانەکەشی هەر ڕاستە. لێرەدا بەپێویستی دەزانم، زۆر بە کورتی ئاماژە بە چەند خاڵی لاواز و بەهێزی جووڵانەوەی نەتەوایەتیی کورد بکەم، کە پشتی بە هێزی پێشمەرگە بەستووە:

خاڵە بەهێزەکان:

دەکرێ گرینگترین خاڵە بەهێزەکانی جووڵانەوەی کورد، کە وەک گوترا، پشتئەستوور بە هێزی پێشمەرگەیە، لە سێ خاڵدا کۆ بکەینەوە:

* یەکەم ئەوەیە کە ئەم جووڵانەوەیە خاوەنی حیزب و ڕێکخراوی مودێڕن و سەردەمیانە لە کوردستاندایە و لەو ڕێگایەوە، ڕۆڵە تێکۆشەرەکانی کورد لە ڕیزەکانی خۆیاندا ڕێک دەخەن و جێیان دەکەنەوە.

* دووەم خاڵی بەهێزی جووڵانەوەی ڕەوای کورد ئەوەیە کە خاوەنی هێزی پێشمەرگەیە. هێزێک کە دەتوانێ لەهەمبەر هێرشی سەرکوتکەرانە و دڕندانەی ڕێژیمەکانی ناوەندیدا بوەستێت و بەرەنگاری لە کورد و کوردستان بکات.

* خاڵی سێیەم، ئامانجی سەرەکیی جووڵانەوەکەیە، کە لە پرسی نەتەوایەتیدا کورت کراوەتەوە و لە چەقی خەباتی هەموو حیزب و ڕێکخراوەکاندا جێی گرتووە، کە لە خودموختاری یان ئۆتۆنۆمیی جاران و فیدراڵی و سەربەخۆییخوازیی ئەمڕۆدا خۆی دەردەخات.

... وە بەڵام خاڵە لاوازەکان:

خاڵە لاوازەکان دوو بەشن. بەشێکیان لە دەرەوەی ویست و ئیرادەی کورد خۆی هاتوونەتە ئاراوە. بەڵام بەشێکیان کورد بۆ خۆی خوڵقاندوونی. کاتێک خاکی کوردستان، لە ساڵی ١٥١٤، لەنێوان ئیمپراتۆرییەکانی عوسمانی و سەفەویدا دەبێت بە دوو بەش، دواتر، دوای هەڵوەشانەوەی ئیمپراتۆریی عوسمانیش، ئەو بەشەی ژێر دەسەڵاتی ئەوان، دابەش دەکرێتەوە، ئەوەی لەو دابەشکردنانەدا، گوێی بۆ ڕانەگیرا و پرسی پێ نەکرا، کورد بوو.

بەڵام ئەگەر پارچەکردنی کوردستان لە دەرەوەی ویست و ڕەزامەندیی کورد جێبەجێ کراوە، بەشێک لە جیاوازییە نەخوازراوەکان، کورد بۆ خۆی هۆکاری سەرهەڵدانیانە. بۆ نموونە با ئاوڕ لە چەند دانەیەکیان بدەینەوە:

ڕۆژی پێشمەرگە:

ئەگەرچی حیزبی دێموکرات ٢٦ی سەرماوەزی وەک ڕۆژی پێشمەرگە دیاری کردووە، بەڵام، ئەوەی ڕاستی بێت، ئەم ڕێکەوتە مێژووییە، کە ڕاستەوخۆ پێوەندیی بە کۆماری کوردستانەوە هەیە، لەلایەن حیزب و ڕێکخراوەکانی دیکەوە پەسند نەکراوە. حیزب و ڕێکخراوەکانی دیکەی کوردستان، یان هەر ڕۆژێکیان بەو ناوەوە نییە، یان خود ڕۆژێک، جیا لەو ڕۆژەیان بۆ ڕێزگرتن لە پێشمەرگە

دیاری کرووە. پێشمەرگە چەمکێکی گشتگیرە و بۆ وەدیهێنانی ئامانجەکانی تاقە نەتەوەیەک، کە ناوی نەتەوەی کوردە، خەبات دەکات. هەر بۆیە بەجێ دەبێت، لە یەک ڕۆژی دیاریکراودا، یادی بکرێتەوە و ڕێز لە فیداکاری و بەرخۆدانەکانی بگیرێت، بەمەش یەکێک لە جیاوازییە نەخوازراوەکان نامێنێت.

ناوی پێشمەرگە:

ناوی پێشمەرگە، ڕاست وەکوو ڕۆژی پێشمەرگە و تەنانەت خودی پێشمەرگە، دابەش کراوە. لە باشوور و ڕۆژهەڵاتی کوردستاندا، ناوی پێشمەرگەیە، کەچی لە باکوور و ڕۆژاوا، بە گەریلا ناودێر کراوە. کام لەو دوو چەمکە لەبارتر و گونجاوتر دێنە بەرچاو، ڕوونە. لە باری مێژووییەوە سەیری بکەین، ئەوا بێگومان پێشمەرگە لە گەریلا کۆنترە. یانی پێشمەرگە بەرلە گەریلا کەوتە نێو دەقی نووسراوی کوردی و زمانی ئاخاوتنی خەڵکەوە. لە ڕووی زمانەوانیشەوە هەڵیسەنگێنین، ئەوا دیارە کە پێشمەرگە وشەیەکی خۆماڵیی کوردییە و بەری داری زمانی کوردییە. بەڵام گەریلا، کە بە واتای "شەڕی بچووک" دێت، لە بنەڕەتدا وشەیەکی سپانیاییە.

ئاڵای نەتەوەیی:

ئاڵا هێمای نەتەوەیی هەر نەتەوەیەکە. هێما و ڕەمزی یەکگرتوویی تاکەکانی نەتەوەیە. هەموو تاکێکی نەتەوە ئاڵای نەتەوەیی نەتەوەکەیان بە هی خۆیان دەزانن. هەرچەند کورد لە باشوور، لە ڕێگای دامەزراوەیەکی قانوونییەوە، کە پارلەمانە، ئاڵای ڕەنگینی کوردستانی پەسند کردووە و جگە لە باشوور، لە ڕۆژهەڵاتیش بەفەرمی ناسراوە، کە چی بەداخەوە لەلایەن بەشێک لە کورد، لە باکوور و ڕۆژاوا، بەڕەسمی دانی پێدا نانرێت و بە ئاڵای خۆیانی نازانن. ئەمەش خاڵێکی لاوازە، لەمپەرێکە، کە بەداخەوە ناکۆکی و دابڕانی پێوە دیارە.

زمان:

ئێمە تاکە نەتەوەین، بەکردەوە، سێ "ئەلفبێ"ی لێکجیاواز بۆ نووسینی زمانەکەمان بەکار دەهێنین، کە بریتین لە ئەلفبێی ئارامی (عەرەبی)، ئەلفبێی کیریلی و ئەلفوبێی لاتینی. بێجگە لەمانە، ئەلفبێیەکی دیکە، بەکار دەهێنرێت، کە لاتینییە و بە ئەلفبێی یەکگرتوو دەناسرێت. ئەو هەموو ئەلفبێیە، بۆ تاقە زمانێک، لێک بێگانە کردنەوەی خوێنەرانی کورد و لە ڕیشە هەڵکێشانی زمانەکە نەبێت، ناوێکی تری لەسەر دانانرێت.

هەر چۆنێک بێت، ئەوە بەشێک لەو جیاوازییانەن، کە ئەمڕۆ بەسەر کۆمەڵگەی کوردستاندا زاڵن، کە بێگومان ئەرکی نەهێشتنیان دەکەوێتە ئەستۆی حیزب و ڕێکخراوە بەرپرسیارەکانی کوردستان. هەبوونی جیاوازییە نەخوازراوەکان و زەقکردنەوەیان، بە زیانی کورد دەشکێتەوە. با حیزب و ڕێکخراوەکانی کوردستان، لەباتیی زەقکردنەوەیان، وێکڕا هەوڵی چارەسەرکردنیان بدەن.

ئێمە تا کەی خاوەنی ئاڵای نەتەوەیی نەبین؟ وەک هەموو نەتەوەیەکی سەر ڕووی ئەم زەوییە.

تا کەی خاوەنی ڕۆژێکی نەتەوەیی بۆ کورد نەبین؟ وەک نەتەوەکانی تری جیهان؟

تا کەی پێشمەرگەی کوردستان لە ڕۆژێکی هاوبەش بێبەش بێت؟

تا کەی هێزی پێشمەرگەی کوردستان پێشمەرگە و گەریلا و شەڕوان و هتد بێت و یەکناو نەکرێتەوە؟ هاوڕێیان! لەم سەردەمەدا، زیاتر لە هەر شتێک، کورد پێویستی بە وشیاریی نەتەوەیی هەیە. بۆ ئەوەی بەو وشیارییە بگات، پێویستی بە هێزێکە بڕوای بە گۆڕان هەبێت. وە بۆ ئەوەی گۆڕان پێک بێت، دەبێ "جووڵە" هەبێت. ئەوە کە ئایا، ئێمە وەک کورد، ئەو جووڵە پێویستەمان کە بمانگەیەنێتە ئامانجەکانمان، هەیە یان نا؟ پرسیارێکە وەڵامەکەی بۆ ئێوە دەهێڵمەوە.

ئالبرت ئەینشتەین دەڵێت: "ژیان وەک سواربوونی پاسکیل وایە. بۆ ئەوەی هاوسەنگیی خۆت بپارێزی و نەکەوی، دەبێ لە لێخوڕین بەردەوام بیت و نەوەستیت."

لە کۆتاییدا، جارێکی دیکە پیرۆزبایی لە هێزی پێشمەرگەی کوردستان دەکەم و هیوادارم ڕۆژێک بێت، پێشمەرگەی کوردستان، لە چوارچێوەی وڵاتێکی سەربەخۆدا و لە ژێر ئاڵای یەکگرتووی کوردستاندا، شانازییەکانی خۆی جێژن بگرێت.

ئیتر هەر بژین و سەرکەوتوو بن.

سەرچاوە : ماڵپەڕی پێشمەرگەکان / ڕێکەوتی : ١٧ی دێسامبری ٢٠١٤

بۆ ٢٦ی سەرماوەز "هەرماڵەو ئاڵایەک"

ژیوار رەسووڵی

چەند رۆژی دیکە، واتا ٢٦-ی سەرماوەز لە لایەن حیزبی دێموکراتی کوردستان وەکوو رۆژی ئالا و پێشمەرگە دیاریکراوە، ئەوەش وەفایی حیزبی دیموکراتی کوردستان بۆ پێشەواو کۆماری کوردستان دەگەیەنێت. لای هەمووماان ڕوون و ئاشکرایە کە لەو رۆژەوە ژێکاڤ بریاریدا وەکوو حیزبێکی مۆدێرن درێژە بەخەباتی سیاسیی بدات،و حیزبی دێموکراتی کوردستانیان دامەزراند، پیرۆزی خاک و ئالای کوردستان تان و پۆی ئەو حیزبەی پێکهێنا،و هەر لەو سەردەمەدا بۆ یەکەمجار حیزبێک بۆ بەرێوەبەری دەوڵەتی کوردی دامەزراند،و هەر لەسەر ئەو پێویستی و بنەمایەش دامەزرا. حیزبی دێموکراتی کوردستان کۆماری کوردستان دامەزراندو بەڕێوەی برد، کەواتا فەلسەفەی سیاسیی لای دامەزرێنەرانی ئەو حیزبە لەسەر بنەمای سەربەخۆی خاک و خەڵکی کوردستان کە لەدەوڵەت – نەتەوەدا خۆی دەبینێتەوە، دامەزراوە. هەربۆیەش پێش ئەوەی کۆماری کوردستان رابگەیەندرێت، لە٢٦-ی سەرماوەزی ١٣٢٤-دا بەسەرپرشتی حیزبی دێموکراتی کوردستان ئاڵای پیرۆزی کوردستان لەسەر شارەبانی مەهاباد هەڵکرا، ئەوەش یەکەم لۆگۆی نەتەوەیبوونی کۆماری کوردستان پێش راگەیاندنی بوو، هاوکات لەو رۆژەوە دەستکرا بە بڵاوکردنەوەی ئاڵای کوردستان بەهەموو رۆژهەڵاتی کوردستاندا،و ئەوەندەی کات دەرفەتی دا لەبەشێکی زۆر لەشارو بگرە گوندەکانیش ئالای کوردستان بەرزکرایەوە.

دوای ئەوەش پیرۆزی ئالای کوردستان لای پێشەوای کۆماری کوردستان گەیشتە لوتکەی پیرۆزی خۆی و لەسوێندەکەیدا پێشەوا سوێندی بە ئالای پیرۆزی کوردستان خوارد کە هەموو هەوڵی خۆی بۆ بەرزراگرتنی ئەو ئاڵایە بدات و، بەگیانی خۆی سوێندەکەی بردە سەر، هەربۆیەش لای حیزبی دیموکراتی کوردستان وەکوو میراتگری پێشەواو کۆمار، ئالا ئەو پیرۆزییەی هەرماوە،و بۆ ئەوەی نەوەکانی پێشەوا خاوەنداریەتی لە فەلسەفەی دامەزراندنی حیزبی دیموکرات و کۆمار بکەن، رۆژی پارێزەری خاک و ئاڵای کوردستانیان لەگەڵ رۆژی ئاڵا کرد بە یەک رۆژ، بۆ ئەوەی لەبیرمان نەچێتەوە کە پێشمەرگە هەر پارێزەرە بەوەفاکەی ئالای کوردستانە. هەربۆیەش لەئێستادا کە بەپیر ٢٦-ی سەرماوەز رۆژی ئاڵای کوردستان و پێشمەرگەوە دەچین، دەبێ هەموو کوردستان بەگشتی و رۆژهەڵاتی کوردستان بەتایبەت جارێکیتر لەفەلسەفەی ئالا و پێشمەرگە وردبینەوە، و بیکەینە هەوێنی یەکگرتووی و یەکێتی نەتەوەیی، چونکە لای هەمووماان ئاشکرایە کە هەر چوارپارچەی کوردستان بە قۆناغی رەزگاری نەتەوەییدا تێدەپەرێت،و دەبێ بەها پیرۆزەکانی وەکوو ئالا و پێشمەرگە وەکوو پارێزەری ئەو ئالایە سەرەتاییەکی بەهێزی یەکدەنگی کوردان بێت.

هاوکات لەلایەکی دیکەشەوە خەڵکی رۆژهەڵاتی کوردستان ئەوەیان سەڵماندووە کە رێز لە بەها نەتەوەییەکان دەگرن و بەرژەوەندی نەتەوەییش دەخەنە پێش هەموو بەرژەوەندییەکی تاکە کەسی، ئەوەشیان بۆ شەنگال و کۆبانێ لەسەر ئەرزی واقیع

سەلماند، هاوکات ئەو میراتگرانەی کۆماری کوردستان پشتیوانییەکی بەهێزی جەماوەریان لە پارێزەرانی ڕۆژهەڵاتی کوردستان کردووە،و بەهەموو شێوەیەکیش بەربەرەکانی لەگەڵ پیلانە سیستماتیکەکانی کۆماری ئیسلامی ئێران بۆ سڕینەوەی شوناسی نەتەوەیی و جوغرافیی بەتایبەت لە ورمێ و ئیلام دەکەن، لەگەڵ ئەوەش دا چالاکییە مەدەنییەکانی خەڵکی ڕۆژهەڵاتی کوردستان بۆ ژینگەپارێزی و ڕێزگرتن لە سەرمایە هونەری و کلتوورییەکانی ڕۆژهەڵات ئەوە دەردەخات کە ئەوان لەم قۆناغەشدا خاوەنداریەتی لە خاک و خەڵکی ڕۆژهەڵات دەکەن.

ئێستاش کە لە ٢٦-ی سەرماوەز وەکوو ڕۆژی پێشمەرگەو ئالای کوردستان نزیک دەبینەوە، پێویستە بۆ وەبیرهێنانەوەی ئەو ئەرکەی پێشەوامان، قازی محەممەد لەسەر شانی داناوین، لەڕۆژهەڵاتی کوردستان هەڵمەتی " هەر ماڵەو ئاڵایەک" دەستپێبکەین، بۆ ئەوەی نەوەکانی داهاتوومان سەریان بەرز بکەنەوەو بەهەستکردنی ئاڵای کوردستان لە ماڵەکەیاندا شوناسی خۆیان پتەو بکەن،و ئەو باوەڕەشیان لەناخیاندا بچەسپێت کە زوو یان درەنگ دەبێ ئالای کوردستان لە ئیلام و ورمێ و سنەو کرماشان و مەهاباد هەر دەبێ بشەکێتەوە. ئەگەر "لەهەر ماڵێک ئالایەک" هەبێت، بەدڵنیاییەوە ئەرکێکی ئەخلاقی و نەتەوەیی دەکەوێتە سەر شانمان بۆ ئەوەی پێشمەرگەئاسا پارێزگاری لەو ئالایە بکەین.

حیزبی دیموکراتی کوردستان سەربەرزە بەوەی خاوەنی پێشمەرگەو ئاڵایەکە کە ئێستا هەموو جیهان وەکوو داینەمۆی ئازادی و دیموکراسی و پارێزەری ئاشتی لەجیهاندا دەیناسن. ئەوە سەربەرزیشە بۆ خەڵکی ڕۆژهەڵاتی کوردستان کە لەناخی ئەواندا ئەو دوو سیمبۆلە نەتەوەییە باڵایان کرد،و ئێستاش بەباڵای جیهاندا دەدرەوشێنەوە. هەر بۆیەش بۆ وەبیرهێنانەوەی ئەو نوستالژیایەش بێت، نابێ هیچ ماڵێکی ڕۆژهەڵاتی کوردستان بە بێ ئالا بێت، چونکە ئێوە خاوەنی ڕاستەقینەی پێشمەرگەو ئالای کوردستانن،و دایک و باوکان و خوێندکارو لاوانی ڕۆژهەڵات بەرپرسیاریەتی ئەوەتان دەکەوێتە سەرشان کە بە هەبوونی ئالایەکی کوردستان لە ماڵەکانتاندا بەردەوام بۆ منداڵەکان و خوشک و برا بچووکەکانتان باس بکەن، کە مێژوو و ئێستایان چەندە تەژییە لە حەماسەو سیمبۆلی نەتەوەیی و هەستی نیشتمانی کەئێستا بەهۆی بارودۆخی ناوچەیی پارچەکانی دیکەی کوردستان ئەوە شانازیان پێوە دەکەن،و بەو ئالا و پێشمەرگەیە لەگەڵ جیهان قسە دەکەن.

هەربۆیەش لەئێستاوە چالاکانی سیاسیی و مەدەنی، لاوان و خوێندکاران، ماموستایان و کارمەندان و کرێکارو جوتیارانی ڕۆژهەڵاتی کوردستان دەبێ سەروەرییەکانی ڕۆژهەڵاتی کوردستان لەناخیاندا بچەقێنن،و بەو باوەرە بژین کە ئەو ئاڵایەی لە ماڵەکاندا دانراوە، ڕۆژێک هەر دێت کە بەبازوو و هیمەتی پارێزەرانی کوردستان وەکوو پێشمەرگەی ڕۆژهەڵات هەر دێتە دەرێ و بەسەر دەرگای ماڵەکاندا هەڵدەدرێت.

سەرچاوە : ماڵپەڕی کوردستان و کورد / ڕێکەوتی : ٨ی دێسامبری ٢٠١٤

٢٦ی سەرماوەز رۆژی پێشمەرگەی کوردستان

کاوە بەهرامی

٢٦ی سەرماوەزی ١٣٢٤ رۆژێکی مێژوویی بە گشتی بۆ گەلی کورد و رۆژهەڵاتی کوردستان و بە تایبەتی خەڵکی مەهاباد بوو. لەم رۆژەدا ئاخرین پاشماوەی پۆلیسی رێژیمی پاشایەتی لە شاری مەهاباد تێکەوە پێچرا.

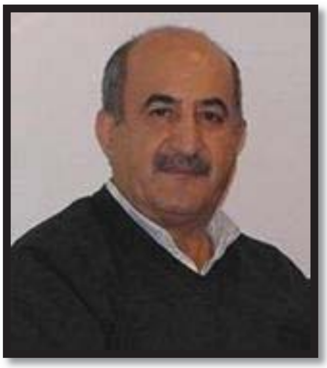

خەڵکی مەهاباد بە شێوەیەکی خۆبەخشانە چۆنیەتیی پارێزگاری کردن لە سەر وماڵی خۆیانیان بە دەستەوە گرت، حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران بە سەرۆکایەتی پێشەوا قازی محەممەد بە پێڕەو و پرۆگرامێکی سەردەمیانەی ئەو کات جێگای متمانەی خەڵکی کوردستان بە گشتی و مەهاباد بە تایبەتی بوو.

هەر بۆیە لەلایەن پێشەوا قازی محەممەد لەسەر پێشنیاری پێشمەرگەیەک، ناوی پڕ لە نێوەرۆک و هێزی رزگاریخواز و پارێزەری کورد و کوردستان، بە "پێشمەرگەی کوردستان" دیاری کرا و لەو کاتەوە تا هەنووکە پێشمەرگە وەک سەمبولی ئازادی، رەمزی رزگاریی گەلی کورد لە هەموو پارچەکانی کوردستان وەک ئاوێنەیەکی بێگەرد ماوەتەوە و ریشەیەکی وەهای داکوتاوە کە پاش ٦٩ ساڵ لە نێو کۆڕ و کۆبوونەوە نێونەتەوەییەکانی وەک پارێزەری کەرامەتی مرۆڤ و هێزی دژە تیرۆر دەناسرێت و لە هەمان کاتدا رێژیمی سەدە ناوەڕاستی کۆماری دژی گەلی ئیسلامیی ئێرانیش بە ناو بۆتە پاڵپشتی پێشمەرگە و هاوشان لەگەڵ ئەوان بۆ مەبەستی تایبەتیی خۆی لەگەڵ تیرۆریستانی داعش دەجەنگێ، بەڵام گرینگ ئەوەیە ئەو ناوە پرشنگدارە هەنووکەش وەک ئاورێک بۆ جەستەی کۆماری ئیسلامی و دوژمنانی گەلی کورد جێگای مەترسییە و هێمای راستەقینەی پارێزەرانی کوردستانە.

پاش ٦٩ ساڵ بە داخەوە دۆخی پێشمەرگە لەو شوێنە کەلە دایک بووە لاوازە، هۆکاری ئەوش دەگەڕێتەوە بۆ نەبوونی یەکیەتی لە ناو ریزەکانی کورد لە رۆژهەڵات بە گشتی و بە تایبەت حیزبی دێموکرات و دوژمنانی دێموکرات هەموو کاتێک لە جیابوونەوەکان بە قازانجی ئامانجەکانی خۆیان کەڵکیان وەرگرتووە. حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران بە لە بەر چاوگرتنی بارودۆخی ئێران و رۆژهەڵاتی کوردستان لە کۆنگرەی ١٥ی خۆیدا بڕیاری داوە هەوڵ بدرێ بۆ ئەوە هاوڕێیانی پێشوو کە لە کۆنگرەی ١٣دا جیابوونەوە جارێکی دیکە لە حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران پێکەوە درێژە بە خەبات بدەن.

هەر بۆیە بۆ هەرچی پتەوتر کردنی ریزەکانی پێشمەرگە و گەڕانەوەی شوناسی راستەقینەی شوێنی لە دایکبوونی پێشمەرگە، یەکیەتی ریزەکانی ئوپۆزسیۆنی رۆژهەڵاتی کوردستان پێویستییەکی حاشا هەڵنەگرە.

حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران وەک داهێنەری ناوی پێشمەرگە و دامەزرێنەری هێزی پێشمەرگە و دیاریکەری ڕۆژی پێشمەرگە، قەت ئامادە نەبووە بەرژەوەندی نەتەوەیی، فیدای بەرژەوەندیی حیزبی بکات.

بانگەوازی حیزبی دێموکرات لە سەرەتای شۆڕشی گەلانی ئێران بۆ پێکهێنانی بەرەیەکی ئێرانی و هەروەها کوردستانی بەردەوام بووە. تەنانەت لە زۆر بواردا سینگ فراوانی لە خۆی نیشان داوە. هەنووکەش ئاڵا هەڵگری یەکیەتی و پێکەوە بوونی هێزە کوردستانیەکانە.

دۆستایەتیی ئەم حیزبە لەگەڵ دەروجیران هیچ کاتێک لەسەر زەربە لێدان و کەم کردنەوەی بەهای پارچەکانی دیکەی کوردستان نەبووە. بە داخەوە هەندێک حیزب و لایەن لە سۆنگەی کۆماری ئیسلامییەوە چاو لە حیزبەکانی ڕۆژهەڵات دەکەن. ئەو بایەخەی کە لەلایەن حیزبەکانی ڕۆژهەڵاتەوە بۆ پارچەکانی دیکە و بە تایبەتی هەرێمی کوردستان دانراوە بە حیسابی لاوازیی و بێ ئیرادەیی پێشمەرگەی ڕۆژهەڵاتی سەیری دەکەن. سیاسەتڤانانی کورد دەبێ لە هەلومەرجی هەنووکەییدا بە چاوێکی ئاواڵا سەیری گۆڕانکارییەکان بکەن و نەکەونە ژێر کاریگەری و مودیریەتی کۆماری ئیسلامی کە بۆ پەرە پێدانی سیاسەتەکانی خۆی لە ناوچە لە هەموو تەرفەندەکان بۆ لاوازکردنی کورد کەڵک وەردەگرێ.

لە وەها هەلومەرجێکدا بەرچاو گرتنی هاوسۆزی و هەستی نەتەوایەتیی ڕۆژهەڵات بە حیسابی کۆماری ئیسلامی و دڵسۆزی ئەوان نیشاندەرە.

خەڵکی کوردستانی ڕۆژهەڵات لە بۆنە و موناسیبەتەکان، یان پشتگیری لە پارچەکانی دیکە لە کاتی بەرزکردنەوەی دروشمەکان پێویستە بە چاوێکی کراوە سەیری هەر چەشنە گۆڕانکاریەک بکەن زۆر جار دەست و پێوەندیەکانی کۆماری ئیسلامی بە ئامانجی تایبەتیی خۆیان لە نێو خۆپیشاندانەکان دروشمی دیاریکراو ئەدەن، بەرز دەکەنەوە ڕێگەدان بۆ وتنەوەی ئەو دروشمانە دژی هەر لایەنێک لەلایەن کۆماری ئیسلامیەوە مەبەستی تایبەتیی خۆی هەیە، کاتێک بۆ پشتگیری لە کۆبانێ ڕێگا بە خۆپیشاندان دەدا و داوا دەکەن دژی تورکیە دروشم بەرز بکرێتەوە، دەبێ بیر لەوە بکەینەوە کە بەشار ئەسەد بە درێژایی چەندین ساڵ کوردی لە ڕۆژئاوا ژینۆساید کردووە و هەنووکەش دەست لە دەسەڵات هەڵناگرێ. دەبێ لە خۆمان پرسیار بکەین بۆ لەو خۆپیشاندانە هیچ ئاماژەیەک بە بەشار ئەسەد نەکرا؟ پێویستە بیر لەوە بکەینەوە کە ئایا لەو هەل و دەرفەتانە کە دەستمان دەکەون، بێ دەنگ بین، یان دەبێ دروشمی ئێمە بە گشتی دژی داگیرکەرانی کوردستان بێ.

با هەموومان پێکەوە ساڵرۆژی لە دایک بوونی پێشمەرگە لە کوردستان بکەین بە دروشمی پراکتیکی بۆ یەکریزیی کورد لە ڕۆژهەڵاتی کوردستان، هەتا هاوسەنگی هێز لەم دەڤەرەی کورستان کاریگەریی لە سەر گۆڕانکارییەکان، کاریگەرتر بێ. ڕێژیمی کۆماری ئیسلامی چیدیکە ژێستی کاراکتەرێکی ئاشتیخواز، کورددۆست نەگرێ و ئێرانیش وەک وڵاتێکی بێ کێشە و ئارام و سەقامگیر لە بیروڕای گشتی پیشان نەدا.

ناوەڕۆکی ئەم بابەتە را و تێبینیی نووسەرە و ماڵپەڕی کوردستان میدیا لێی بەرپرسیار نییە

سەرچاوە : ماڵپەڕی کوردستان میدیا / ڕێکەوتی : ٩ی دێسامبری ٢٠١٤

پێشمەرگەو رەسالەتی مێژوویی

نەوید کەرەمی

پێشمەرگە، شۆڕشگێڕی گیان بەختکەرو بەوەرەو چاونەترسی کورد، کە بۆ بەرگری لە مافی گەل و پاراستنی خاک و نیشتمانەکەی و بەرژەوەندی وڵاتەکەی، سینگی خۆی دەکاتە قەڵغان و هەردەم ئامادەی گیان بەخت کردن و سەردانان لە رێگای پارێزگاری لە خاک و گەلەکەیەتی.

ساڵی ١٣٢٤ی هەتاوی (١٩٤٥ی زایینی) کۆماری کوردستان لە لایەن حیزبی دێوکراتی کوردستانی ئێرانەوە بە سەرۆکایەتی پێشەوا قازی محەممەد دامەزرا، بە مەبەستی دیاریکردنی ناوێک بۆ هێزی نیشتمانی کورد (سپای میللی کوردستان ٢٦/سەرماوەزی/١٣٢٤ی هەتاوی) کۆبوونەوەیەک بەو مەبەستە پێکهات و هەر لەوێوشەی پێشمەرگە بۆ سپای میللی کورد دیاری و پەسند کراو بۆ یەکەمجار هاتە ناو ئەدەبیاتی سیاسیی کورد.

ئەو وشەیە لە لایەن کەسێک بە ناوی مام ئەحمەد کە چاپەزی دەفتەری پێشەوا بووە پێشنیار دەکرێ، مانای پڕنێوەڕۆکی ئەو وشەیە دەبێتە هۆکار تا جەنابی پێشەوا قازی محەممەد و هەیئەتی وەزیرانی کۆماری کوردستان پەسندی بکەن و ئەو ناوە لە سەر سپای میللی کوردستان دابنێن، کە تا ئێستاش نەک هەر پارێزراوە بەڵکوو ناوی پێشمەرگە بووەتە ناوێکی نێونەتەوەیی و بووەتە سپایێکی مودێڕن و پێشکەوتنخواز و جێی رێزو متمانەی هەمو مرۆڤایەتی.

پاش هەرەسهێنانی کۆماری کوردستان، وشەی پێشمەرگە لە هەر چوار پارچەی کوردستان بۆ سپای کورد کە دژ بە دەسەڵاتی مەرکەزی و بۆ دابین کردنی مافی گەلەکەیان خەباتیان دەکرد بەکار دەهێنرێت، جگە لە پارتی کرێکارانی کوردستانی تورکیە (١٩٧٨ی زایینی) کە لە باتی ئەو وشەیە وشەی گریلا (guerrilla پارتیزان, جنگجوی غیر نظامی)ی بۆ ناودێر کردنی هێزەکەی بەکار هێناو ئێستاش ئەو حیزبەو باڵەکانی وشەی گەریلا بەکار دێنن.

ئەو بژاردە جیاوازە چەند پرسیارێک دێنێتە ئاراوە،

١- ئایا p.k.k هیچ باوەڕێکی بە کورد وەک نەتەوەیەکی خاوەن مێژوو و خاوەن رابردوو نییە، کە بژاردەکان و دەسکەوتەکانی گەلی کوردی پێش دامەزرانی خۆی قەبوڵ نییەو رەتیان دەکاتەوە؟

٢- ئایا بەو بۆچوونەی کە لە گەورەترین بەشی کوردستان (کوردستانی باکوور) سەری هەڵداوە خۆی بە هێزی بەرتەر دەزانێ و دەیهەوێ رابردوو بسڕێتەوەو ویست و خواستی خۆی بسەپێنی بەسەر هەمو بەشەکانی کوردستاندا؟ بە داخەوە گەر هۆکارەکان ئەوە بن یان مەبەست لە دۆستایەتی و نزیکایەتی لەگەڵ وڵاتێک وەک ئێران بێ! خۆی لە خۆیدا کۆسپێکی گەورەیە لە بەر دەم یەکدەنگی و یەکریزی کورد.

ناوی پێشمەرگەو هێزی بەبرشت و خۆشەویستی خەڵکی کورد، ترسێکی گەورەی خستۆتە ناو دڵی دوژمنانی گەلی کورد، کە بەرە بەرە کەوتنە پلانرێژی و بەرنامە دانان بۆ کەم کردنەوەی گەورەیی و پیروزی ناوی پێشمەرگە، بە مەبەستی پێشگیری لە پێکهێنانی یەکریزی و تەبایی هێزە کوردستانیەکان.

بە تایبەت پاش هاتنە سەر کاری کۆماری ئیسلامی لە ئێران و دژایەتی ئەو دەسەڵاتە لەگەڵ هێزە کوردییەکان و ترسی بە نیسبەت پەرە سەندنی هەستی نەتەوایەتی و تەبایی و یەکریزی حیزب و هێزە کوردستانیەکان، دەستی دایە چەواشەکاری و پلانرێژی دژ بە شۆڕشگێڕانی کورد و ناوی پیروزی پێشمەرگە.

پاش شۆڕشی گەلانی ئێران و دەرکردنی فتوای جیهاد دژ بە کورد لە لایەن رێبەری کۆماری ئیسلامی (ئایەتوڵڵا خومەینی)، دوو حیزبی سەرەکی کوردستانی ئێران واتە دێمۆکرات و کۆمەڵە بە کافرو ناموسڵمان ناودێر کران و تێکۆشانیان لە ناوخۆی کوردستانی ئێران نافەرمی راگەیەنرا، بەوەشەوە نەوەستان، تەنانەت بۆ نانەوەی دوبەرەکی و دروست کردنی شەڕی مەزهەبی و کەم کردنەوەی هەستی کوردایەتی، وشەی پێشمەرگەی موسڵمانیان بۆ ئەو کوردانەی کە فریوی کۆماری ئیسلامیان خوارد و دژی گەلەکەی خۆیان راوەستان بە کار هێناو بە دانی بەڵێن و پەیمانی درۆ و تەماح وەبەر نان سەرەنجی ئەوانی بۆلای خۆی راکێشا، تا بە مەبەستی کەمرەنگ کردنەوەی پیروزی وشەی پێشمەرگەو دوور کردنەوەی خەڵک لە شۆڕشی نەتەوایەتی و لاواز کردنی هەستی نەتەوایەتی بەرەو هەستی ئایینی، بەردەوام بێ لە کارو چالاکیەکانیان.

بەڵام نەک تەنیا ئەو پیلانە نەیتوانی کۆماری ئیسلامی بە ئامانجی خۆی بگەیەنێ‌بەڵکو بە ئاشکرا بوونی بەڵێن و پەیمانە درۆینەکانی دەسەڵاتی کۆماری ئیسلامی بە نیسبەت دانی خودگەردانی کوردستان بە موفتی‌زادەکان و هەروەها پێڕەوانی کۆنگرەی ٤ کە لە حیزبی دێمۆکرات دابڕابوون، ئەو هێزانە لە ئێران کشانەوەو لە ئاکامدا دەسەڵاتی ویلایەتی فەقیهی دەستی دایە زیندانی کردنی کاک ئەحمەد موفتی زادەو ئیعدام کردنی چەندین مەلای ناوداری ئەو جوڵانەوەیە.

کۆماری ئیسلامی ئێران لەو کاتەوە تا ئێستا، بە مەبەستی دژایەتی حیزبە کوردیەکان و بەلارێدا بردنی هەستی کوردایەتی و هەورەها کۆنترۆڵکردنی جووڵانەوەی کورد لە ئێراندا، لە وشەی پێشمەرگەی موسڵمان کەڵک وەردەگرێ، بە هاتنە سەر کاری حەسەن روحانی دەبینین جارێکی دیکە لە ژێر ناوی پێشمەرگەی موسڵمان هەندێک لە دەست و پێوەند و موچەخۆرانی لە ناوخۆی کوردستانی ئێران کۆ کردۆتەوەو سمینارو کۆنگرەیان بۆ دەگرێت. کە لە نێو واندا کەسانی نەفس نزم و خۆفرۆش و دژەگەلی و بەناو چالاکوان بەرچاو دەکەون، ئەوان بە درێژایی تەمەنی کۆماری ئیسلامی کاریان خزمەت کردن بەو رێژیمەو خەیانەت بە نەتەوەو نیشتمانی

خۆیان بووە، بۆیە ئەوانە رسوای گەلەکەیانن و هیچ ڕێزێکیان لە ناو خەڵکدا نیە.

لە کوردستانی باشوور هەموو حیزبە کوردیەکان بە دێمۆکرات و چەپ و ئیسلامی، هێزی نیزامی‌یان بە پێشمەرگە ناو دەبەن، تەنانەت ئەو حیزبانەش کە باوەڕیان بە پرسی نەتەوەیی کورد نیەو هیچ ڕێزێک بۆ دروشم و ئاڵای کوردستان دانانێن، بەڵام وشەی پێشمەرگە بۆ چەکدارەکانیان بەکار دێنن، کە ئەوەش دەگەڕێتەوە بۆ ئەوەی کە ناوی پیروزی پێشمەرگە تا چ رادەیەک لای خەڵکی کوردستان گەورەیە.

پێشمەرگەی کوردستان لە ناخ و دڵ و بیرو باوەڕی خەڵکی کورددا هەڵقولاوەو هەڵدەقوڵێت، خۆی بە نیسبەت خەڵک و خاکەکەی بەرپرس دەزانێ، بۆ رزگاری گەلەکەی لە چەوسانەوەو کۆیلایەتی پشت لە هەمو حەزو ئاواتە تاکەکەسیەکانی خۆی دەکات و بە گیان و خوێنی خۆی بەرگری لە ئامانج و ئاواتی خەڵکەکەی و پانتایی نیشتمانەکەی دەکات. بۆیە ئەرکەکانی پێشمەرگە گەلێک قورس و دژوارن کە تەنیا بە ورەی پۆڵایین و چەکی زانست و بیری تیژی پێشمەرگە و بڕواو خۆشەویستی پێشمەرگە جێبەجێ‌دەبێت.

بە گشتی دەکرێ‌ئەرکەکانی پێشمەرگە بۆ دوو قۆناغی زەمەنی خەباتی ئەو هێزە دەستنیشان و باس بکەین: یەکەم: لە جەرگەی خەبات وەک پێشمەرگەی حیزبێکی شۆڕشگێڕ دژ بە دەسەڵاتی ناوەندی سەرەڕۆ. دووهەم: پاش سەرکەوتن، تێکۆشان لە ریزی هێزی پێشمەرگەی کوردستانی ئازاد کراو و دەسەڵاتی کوردی.

١- پێشمەرگەی حیزبێکی شۆڕشگێڕ لە جەرگەی خەبات دژ بە دەسەڵاتی ناوەندی سەرەڕۆ:

بۆ باس کردن لە سەر ئەم ئەرکە جارێکی دیکە ئاورێک لە سەردەمی دروست بوونی هێزی پێشمەرگەو بارودۆخی ئەوکاتی حیزبی دامەزرێنەری پێشمەرگە دەدەینەوە، حیزبی دێمۆکراتی کوردستان کە دامەزرێنەری کۆماری کوردستانە، حیزبێکی سیاسی و سەردەمیانە بوو، توانی لەو هەلومەرجە تایبەتە کە لەو سەردەمەدا بۆ ئەو بەشەی کوردستان هاتبووە پێشێ، کیانێکی سیاسی کوردی پێک بێنێت و بەڕێوەبەریەکی دێمۆکراتیک دروست بکات، بە هۆی باقتی کۆمەڵایەتی ئەو سەردەمەی کوردستانی ئێران کە سەردەمی دەسەڵاتداریەتی هۆزو عەشیرەکان بوو، هێزی پێشمەرگەی کۆماری کوردستان پێکهاتبوو لە زۆربەی ئەو هۆزو عەشیرەتانە و هەروەها بارزانیەکان کە بۆ پشتیوانی لە کۆمار هاتبوونە مەهاباد.

(جەنابی مستەفا بارزانی نەمر وەک یەکێک لە ژنراڵەکانی هێزی پێشمەرگەی کۆمار دیاری کرا)

ئەگەرچی لە سەردەمی کۆماردا هێزی پێشمەرگە بەو شێوە پێناسە کرابوو کە بەرگری لە مان و مەوجوودیەتی سیاسەت و کیانی کوردی و دەسەڵاتی کوردی بکات، پاش هەرەسهێنانی کۆمار و لە سەردەمی بووژانەوەی حیزبی دێمۆکرات و ڕێکخستنەوەی شۆڕش، پێشمەرگە بوو بە سیاسەتمەدار، دیپلۆمات، شۆڕشگێڕو بەرگریکار لە ئامانج و ئاواتەکانی خەڵک و جێگای هیوا و ئۆمێد بۆ رزگاری گەلی کورد.

حیزبەکان بوون بە مەکۆی رۆڵە نیشتمانپەروەرەکانی کورد و هەمو ئەرکەکانی سەرکردایەتی و رێکخستن و بەرێوەبەری شۆرشەکەیان وەئەستۆ گرت، وشەی پێشمەرگە بوو بە پێناسەی هەمو پۆست و پایەکانی حیزب و هەموان یەکدەست کران بۆ یەک ئامانجی هاوبەش، ئەرکی هەموانیش وەک پێشمەرگە بوو بە هەوڵدان لە راستای مافویستی گەلەکەیان و پاراستنی حیزب و ئامانجە هاوبەشەکەیان.

لەو قۆناغەدا ئەگەرچی پێناسەی زۆرێک لە ئەندامان و چەکدارانی حیزبەکانی کوردی لە هەر چوار پارچە پێشمەرگەیە و لە ناسنامەدا بە حیزبەکەیانەوە دەناسرێنەوە، بەڵام لە ژێر ناوی هەر حیزب و رێکخراوێکدا بین هەر رزگاریدەری گەلی کوردن.

٢- پاش سەرکەوتن و لە ریزی هێزی پێشمەرگەی کوردستانی ئازاد کراو و دەسەڵاتی کوردی:

هەر وەک بۆ ئەرکی هێزی پێشمەرگەی کۆماری کوردستان کە ساڵی ١٣٢٤ی هەتاوی لە شاری مەهاباد پێک هات ئاماژەمان پێدا، ئەرک و بەرپرسایتی هێزی پێشمەرگە و سپای میللی کورد پاش سەرکەوتن و دروستکردنی کیانێکی کوردی لە هەر پارچەیەک لە کوردستان، دەبێتە پارێزەر لە حکومەت و کیانی سیاسی کورد و بەرگری لە تەواویەتی خاک و خەڵکی ئەو کیانە کوردییە.

هێزی پێشمەرگە دەبێت لەو قۆناغەدا یەکپارچە بێت و بچێتەوە ژێر بریاری وەزارەتی پێشمەرگەی کوردستان و ئەرکی میللی نەتەوەیی خۆی وەئەستۆ بگرێ و بە گشتی خۆی دوور بگرێ لە شەری حیزبایەتی، هێزی پێشمەرگە ببێتە سپای میللی گەلی کورد و دوور بێت لە سیاسەت کردن، ئەرکی ببێتە پاراستنی نەتەوەو نیشتمانەکەی (کورد و کوردستان).

بە داخەوە ئەوەی کە لە باشووریی کوردستان پاش ساڵی ١٩٩١ی زایینی روویدا و هەنوکەش هەر درێژەی هەیە، ئەوە بوو کە حیزبە سیساسیەکانی ئەو هەرێمە پاش سەرکەوتنیان نەک تەنیا هێزی چەکداریان لە سیاسەت جیا نەکردەوە، بەڵکو هەر حیزبەو بۆ خۆی دەستی دایە وەرگرتن و ناونووسی هێزی چەکدار، ئاکامی وەها فیکریەت و کردارێک ئەمرۆ لەوەدایە کە نە تەنیا هێزی پێشمەرگە لەیەک دابراوەو لە باتی ئەوەی کە ئەرکی راستەقینەی خۆی کە هەمانا پاراستنی حکومەتی کوردی و کیان و نیشتنان و خەڵکی کوردستانە، بەرێوە بەرێ، کەوتۆتە رقەبەری و کێبەرکێی ناسالم. تا ئەو جێگایەی کە حیزبە سەرەکیەکانی باشووری کوردستان بە کەڵک وەرگرتن لە هێژمونی هێزی پێشمەرگەیان خاک و خەڵکی کوردستانیشیان لەیەک جیا کردۆتەوە.

ئەگەر سەردەمی کۆماری کوردستان هێزی پێشمەرگە لە چەکدارانی هۆزو عەشیرەتەکان دروست ببوو، بە داخەوە ئەمرۆ دەبینین لە باشووری کوردستاندا هێزی پێشمەرگە ئەگەرچی یەک ناوی هەیە بەڵام هەر بەشێکی بەستراوەتەوە بە حیزبێکەوەو بە ناوی ئەو حیزبەوەو یان لەوە خراپتر بە ناوی کەسێکەوە ناوی دەبرێ و لە بەرژەوەندی ئەم یان ئەو حیزب و یان ئەم یان ئەو تاکی سیاسی کایەی پێ دەکرێت.

رەمزی سەرکەوتنی ئێمەی کورد لە یەکریزی و یەکپارچەیی، لێبوردن و یەکتر قەبووڵ کردندایە، حکومەتێک گەر نەتوانێت

هێزێکی یەکپارچەو یەکرەنگ و یەکدەنگی هەبێت، ناتوانێت سەرکەوتنی مەزن مسۆگەر بکات، دەبێتە جێگای رمبازێنی نەیاران و ناحەزان، دوژمنان زۆر بە ئاسانی کایەی پێدەکەن و شەڕی پێدەفرۆشن.

لە ٦٩ هەمین ساڵیادی داهێنانی وشەی پێشمەرگەو پێکهێنانی هێزی پێشمەرگەی کوردستان، جێی خۆیەتی کە سەری نەوازش و رێز بنوێنین بۆ هەمو شۆڕشگێڕان و قارەمانانی گەلەکەمان کە لە قۆناغە جیایاکانی خەبات بۆ رزگاری گەلەکەیان، وەک پێشمەرگەی کوردستان بوێرانە بەگژ داگیرکەراندا چوونەوەو گیانیان بەختی نیشتمانەکەیان کرد. یادیان بەرزو پیروز بێت.

ئەم بابەتە روانگەی نووسەرەکەیەتی و ئاژانسی کوردپا لێی بەرپرسیار نییە

سەرچاوە : ماڵپەڕی ئاژانسی کوردپا / ڕێکەوتی : ای دێسامبری ٢٠١٤

سروشت و سیمای راستەقینەی پێشمەرگە

حوسێن نازدار

پێشمەرگە ئەو مرۆڤە راستەقێنەیە کە لە پێناو رزگاری و ئازادی و بەختیاریی گەل و نیشتیمانەکەیدا، لە هەموو خۆشی و ئاسوودەییەکی ژیانی گوزەراوە و لەو رێبازەدا بە شێوازی رەوا و گونجاو، شێلگیرانە، ئازایانە و چالاکانە خەبات دەکات. پێشمەرگە ئەو مرۆڤە مافخوازەیە کە دژی چەوسانەوەی مرۆڤ بەدەستی مرۆڤە و لە پێناو بنبڕکردنی هەرچەشنە ستەمێکی چینایەتی، رەگەزی، ئایینی، نەژادی و نەتەوایەتیدا خەبات دەکات.پێشمەرگە ئەو مرۆڤە تێکۆشەرەیە کە لە پێناو چەسپاندن و سەرکەوتنی دێموکراسی، مافی مرۆڤ، مافی نەتەوایەتی، فرەچەشنی و پلۆرالیزمی سیاسیدا خەبات دەکات. پێشمەرگە ئەو مرۆڤە ژیر و بیر کراوەیە کە لە پێناو بەرزکردنەوەی هەستینیشتمانپەروەری، هۆشیاری نەتەوایەتی و بەهێزکردنی ئیرادەی سیاسیی گەلەکەیدا خەبات دەکات.پێشمەرگە ئەو مرۆڤە پێشکەوتنخوازەیە کە لە پێناو چاکسازی، نوێبوونەوە، گۆڕان و گەشەی سیاسی، کۆمەڵایەتی و ئابووریی نیشتمانەکەیدا خەبات دەکات.پێشمەرگە ئەو مرۆڤە خۆشناو و دەست و زمان و داوێنپاکەیە کە پارێزگاری لە حورمەت و کەرامەتی مرۆڤ، سەروەت و سامانی گشتی، مێژوو، زمان، کلتوور و کەلەپووری رەسەنی نەتەوەو نیشتیمانەکەی دەکات. پێشمەرگە ئەو مرۆڤە هۆشیارەیە کە بە زانین و تێگەیشتنەوە یاسا و رێسا و دیسیپلینی گەل و نیشتیمانەکەی پەسەند دەکات و لە پێناو سەلماندن و چەسپاندن و سەرکەوتنیدا خەبات دەکات. پێشمەرگە ئەو مرۆڤە ئاشتیخوازەیە کە لە مەیدانی "شەڕی رەوا و وتووێژی شەرافەتمەندانە و ئاشتیی سەربەرزانە و دادپەروەرانە"دا، لێهاتوو و ئازا و چاونەترسە.پێشمەرگە چرای رووناکیی رێگای خەباتە، سۆمای چاوە، چاوگەی هیوایە، قەڵای ورەیە، باسکی بەهێزی گەلە و پارێزەری راستەقینەی کورد و کوردستانە. سروشت و سیمای راستەقینەی پێشمەرگە.

سەرچاوە: ماڵپەڕی رۆژهەڵات تایمز

ڕێکەوتی : ١٨ای دێسامبری ٢٠١٥

" بۆ ٢٦ی سەرماوەز! بەیادی ئەو دایکوخوشکانەی کە هەرگیز چاویان بە ئازا پیاوەکانیان نەکەوتەوە."،

سیامەند شێخ ئاغایی

گەڕانەوە

ماوەیەکی دوورو درێژ بوو، ناوچەکەیان کەوتبووە ژێر دەسەڵاتی دوژمن. لەو ماوەیەدا 'ئاسۆ' لەبەر زەبرو زەنگی جاش و خۆفرۆشان نەیتوانیبوو بگەڕێتەوە ماڵ،

هەواڵێکی ڕوون و ئاشکرا لە چۆنییەتی ژیان و گوزەرانی دایکو خوشکی وەدەست بێنێ. ئاخر ئەو تەنیا نانهێنەرو بەڕێوەبەری بنەماڵەکەیان بوو، بەبێ یارمەتی ئەو گوزەران بۆ دایک و خوشکی دژوار بوو.

نیوە شەو بوو. خەم و خەیاڵ خەوی لە چاوان تاراند. خۆی گلۆڵە کردەوە بەتانییەکەی توند دەخۆی یەوە پێچا. بیری دایک و تاکە خوشکەکەی 'نازێ' تەنانەت بۆ ساتێک لە مێشکی نەدەچووەدەر، هەرجارە کە بەم فیکرە دەگەیشت کۆری خەبات بەجێ بێڵێ و بچێ لەلای دوژمن ئەماننامە وەرگرێ، مچوڕک بە تەواویی ئەندامی دا دەگەڕا. بەڵام لەلایەکی دیکەوە ویژدان ڕێگای پێ نەدەدا لە ئاست چارەڕەشی خۆشەویستەکانی بە بێدەنگی چاو بنوقێنێ! سەرەنجام پاش بەربەرەکانێکی زۆر لەگەڵ خۆی کازیوە بەیانی کە هێشتا خۆر سەری لە کەل وەدەر نەنابوو. بەبێ دڵی بڕیاریدا بەمەبەستی خۆ بە دەستەوەدان سەرهەڵگرێ و ریزی شۆڕش بەجێ بێڵی. هەستایە سەرپێ، لە بنکەی شۆڕش وەدەرکەوت، بە زاری ویشک و تاڵ ڕێگای پڕ لە هەورازو نشێوی بەرەو چارەنووسی نادیار گرتە پێش.

ئەو ڕۆژە کەژو کێوو پێدەشت بەگشتی چووبوونە ژێر بەفرێکی قورس و لە هیچ لایەکەوە چووکترین ڕەشانگ نەدەبیندرا. ڕێگا بەستەڵۆک و لە زۆر شوێنان بەفر شەقڵی نەشکابوو. ئاسۆی بیر ئالۆزو هەژاو لەنێو پێچی ڕێگایەدا بڕیاری دا پێش خۆ بەدەستەوەدان بچێتەوە دێیەکەی خۆیان لە پێشدا سەرێک لە دایک و خوشکەکەی هەڵێنێ و جا پاشان.

ئێوارە بوو، گەیشتە ئاستی گردێک کە بەسەر گوندەکەیاندا دەیڕوانی. لە پەنای گابەردێک ڕاوەستاو چاوێکی حەسرەتباری بە دیمەنی ئاوایی داخشاند کە بە بەر لاپاڵی کێوێکەوە کۆم و لار لە ژێر بەفرو سەهۆڵبەندان مات ببوو. لەسەر گردی پشت ماڵان پێگەیەکی دوژمن جێگیر ببوو کە لەوێرا بەسەر دەوران پشتدا چاوەدێری دەکرد.

ماوەی ڕاوەستانەکە نەزانرا چەندەی خایاند کە وەئاگا هاتەوە، دیتی بێدەنگی شەو بەسەر وڵات دا کشاوە. لە تاک تاکی ماڵان نەبێ ڕووناکاییەکی کزەڵۆکە دەهاتە بەرچاو، دەنا لەبەر هروژمی سەرماو تۆف بێجگە لە گاڵەی با و لوورەی سەگان تێکەڵ بە تەک تیری ترسەنۆکانەی بنکەی دوژمن سەدایەکی دیکە نەدەبیسترا!

ئاسۆ لە پەنا هاتەدەر گورج خۆی گەیاندە نێو پۆلە چناری بەرماڵان کە بەچەشنێک ئاودرێک نێو دارستانەکەی بە دوو بەش شەق کردبوو، بە ئارامی بە سەر بەفرو سەهۆڵبەندانی لێواری ئاودرەکەدا بازدی دایە ئەوبەرو بەپەلە لە پشت دارێکی ئەستوور پەنای گرت. پاش هەڵوەستەیەکی کورت خایەن ئەوسا توندوتۆڵ خۆی گەیاندە بن دیواری ماڵەکەی خۆیان و بە ئەسپایی خۆی خزاندە نێو حەوشەی ماڵێ. هەمدیسان پەنای گرتەوەو بۆ ماوەیەک چاوی لە دەرگای ماڵێ بڕی، دیتی:

ڕووناکایەک بەحاستەم لە دەرزی دەرگاوە دزەی کردۆتە دەر لەگەڵ گێژەڵووکە و بارن تێک دەئاڵقا. ئاسۆ بۆ ئەوەی کتوپڕ لە دایک و خوشکی وەژوور نەکەوێ زۆر بە پارێزەوە کەمێکی دیکە چوویە پێش بۆ جارێکی دیکە بە تێلایی چاوان لە دەرگای ماڵی وردبووە، هاوکات بەخۆی گوت:

- "بێتوو ئێستا کوتوپڕ لێیان وەژوور کەوم و پێیان بڵێم بە یەکجاری گەڕاومەوە! لەوانەیە هەردووکلا لەخۆشیان شاگەشکە بن و بڵێن:

- " ئاسۆ چاکت کرد گەڕایەوەو لە تەنیایی و بێ کەسی ڕزگارت کردین!" دەزانم یەکەم وشە دایکم دەڵێ:

- " کوڕەکەم! کوا ئەوە شەرەف و ویژدانە؟ تۆ زیاتر لە دوو ساڵە، بێ ئەوەی بزانی ئێمە ماوین یان مردوو، من و تاقە خوشکێکی جوان و جحێڵت لە کونجە خانوویەکی وێرانەدا بەجێهێشتووە؟ پیاویی خاوەن شەرەف! هەر کەمێک بیرت لەوە کردبایەوە زانیبات لە پاش مەرگی بابت من بەچ ڕەنج و مەینەتێک تۆم گەورە کرد؟ بەڵام هەرکە تەمەنت گەیشتە ئەوکاتە دەستی دایک و خوشکی خۆت بگری و نیازیان بەجێ بێنێ، پشتت تێکردین و لێتداو ڕۆیشتی!؟"

سەرما قوولەی دەکرد، بەڵام ئاسۆ لە حاستەخۆ تاسابوو، بێ ئاگا لە تەزووی سەرماو برسێتی لەگەڵ ئێش و ئازاری دەروون دەست لە ملان بوو نەیدەزانی بەچ ڕوویەک و بەچ لەونێک لە دایک و خوشکی وەژوور بکەوێ و لەکاتی ڕووبەڕوو بوونەوەدا چ بڵێ!؟

لەلایەکی دیکەوە بەهیچ لەونێک بۆی قووت نەدەدرا پاش ئەو هەموو گیانفدایی و ئازایەتییە لەنێو شۆڕشدا نواندبووی ئێستا یەکدابەدوو بچێتە ژوور بە پاڕانەوە داوای لێبوردن لە دایکی بکاو بڵێ:

- : ڕێگاکەم چەوت بوو! دەمەوێ لەسبەی ڕا بچم خۆم تەسلیمی دوژمن بکەمەوە!"

بەخۆی گوت:

_"نا نا! هیچ وەختانێک ئەوە ناسەلمێنم!... نا! بیرو باوەڕم پیرۆزە...! چۆن دێم لەقە لە ڕابردووی پڕ لە شانازی خۆم دەدەم؟!... بەڵام سەرەڕای هەموو ئەوانە دەزانم دایکم گەڕانەوەکەمی پێ خۆش دەبێ! دەزانم 'نازێ' زیاتر لە دایکم... ئاخر خوشکە بێ نازەکەم لەبەر خاتری منە تاکوو ئێستا دەستی بە ڕووان گرتووەو شووی نەکردووە!... دەی برۆ پێش! دەی!... بۆچی وا لەبەر ئەم سەرماو تۆفە داماوی؟" بەڵام نا، جارێکی دیکە لەنێو تاریکایی شەودا زۆر خێرا چاوی بە دەرک و بانی ماڵەوێرانەکەی دا خشاندەوەو دیتی:

تەویلەو کادێنەکەیان بەسەر یەکدا تەپیون. ڕوون نەبوو ئەو چەند سەر پاتاڵەی هەیانبوو، لەبەر دەست تەنگی فرۆشراون و یان لەبەر نەبوونی ئالیک و تفاق قڕانیان تێکەوتووە!؟

وردە وردە دەهات تەزووی سەرما لە ئێسقانی کاری دەکرد. زیاتر خۆی بۆ ڕانەگیرا، کەسیرە بوو، دوودڵ لە دەرگای ژووریَ نزیک بووە بە دەرزی دەرگایەدا ڕوانییە دیوی ژووریَ:

چرا حەوت نمرەکەی جارانیان لەسەر کورسی دایسا. لەلایەکی کورسی دایکی بە سەرو ملی پێچراووە ڕاکشابوو، نازێش لەلایەکی دیکە ڕوو بە دەرگا دانیشبوو، خەریکی چنین بوو...

ئاسۆ زۆر لەسەرەخۆ بە سەری قامکان لە دەرگای دا. نازێ ڕاچەنی، بە دەنگێکی نزم و لەرزۆکەوە پرسی:

- بەو شەوە کێیە!؟

ئاسۆ لە پشت دەرگاوە بە دەنگێکی کەمێک نزم گوتی:

- نازێ بیکەوە منم ئاسۆ، کاکت!

نازێ لەجێ دەرپەڕی و ئاڵقەی پشت دەرگاکەی ترازاند، بە دوای ئەودا ئاسۆ پاڵی بە دەرگاکەوە ناو بە جیرەجیرِ دەرگا کراوە، لەگەڵ باقەیەک سەرما خۆی بە ژووردا کرد.

نازێ هەرکە چاوی بە کاکی کەوت ئامبازی بوو، دەستی دەمل کرد و گوتی:

- ئۆخەی کاکە گیان! دایە مزگێنی کاکم هاتەوە!... دایە مزگێنی...!

دایکە لە شایی گەڕانەوەی جگەرگۆشەکەی نەخۆشی لەبیر کرد، وەک دەریایەکی تۆفانی شەپۆلی دایەوەو سەرمەستانە بۆلای

کوڕەکەی چوو، ئامێزی پڕ لە خۆشەویستی بۆ کردەوە، بەخۆییەوە گوشی، بۆنی پێوە کردو هەزار بار زیاتر خۆی بە سەدەقەو بەلاگێڕ کرد...

نازێ جارێکی دیکە دەستی لە ملی کاکی کردەوەو خۆی پێوە ئاوێزان کرد، بە تامەزرۆیی تێر بۆنی لەشی کاکی هەڵمژی و بەدوای هەناسەیەک ڕەنگی زەردی بەرەو سوور داگەڕاو گەشایەوە، بوژایەوە، چاوە ڕەشەکانی بوون بە دەریایەکی مەندو ئارام، وێنەی کاکی تێیدا جووڵایەوە.

دایک و کچ لە خۆشی گەڕانەوەی تەنیا پشتیوانەکەیان سەرمەست و شاد. بەدەم خەندەی سەر لێوانەوە هۆن هۆن فرمێسکی شادیان بە سەر رووومەتدا هاتەخوار. لەوکاتە چاوەڕوان نەکراوەدا تاسەکان سەریان هەڵدایەوە و دڵەکان بەهێز بوونەوە و لێوان بەچەشنی گوڵی باغی بادام پشکووتن و کرانەوە! چرای ماڵێ پڕ نوورتر و نێوماڵ گەرمایی ڕێنیشتەوە. بەڵام دایک و کچ هەرکە بوونی مۆڵگەی پشت ماڵانیان وەبیر هاتەوە، شادی و خۆشی تاوێک پێشیان لەسەر ڕووخسار تارایەوە!...

ئاسۆ مانەوو کەسیرە بوو لە حاستەخۆی دانیشت، نازێ بەپەلە پێڵاوەکانی لە پێ دەرهێنا. ئەوساهەرسێکلا لە دەوری کورسییەکە کۆبوونەوە.

ئاسۆ لەبنەوە چاوێکی لە ئازیزانی کرد، دیتی دایکی لەبەر خەفەت و ڕەنجی رۆژگار گۆڕانێکی سەیر بەسەر سەروسیمایدا هاتووە و بێ ئەنوایی بەجارێک پشتی چەماندۆتەوە. مووی سەری تەواو سپی تەنانەت تاڵە موویەکی ڕەشی پێوە نەماوە! نەخۆش و کەلەلا، لاوازو ڕەنگ زەرد، چاوەکانی زەق و سپی هەر دەتگوت چاوی مەڕی سەر بڕاوە!

نازێ بە وێنەی سەرونازێک قەدی کێشابوو، بەڵام کزەڵۆکە، ژاکاو لێوبەبار، جلەکانی کۆن و پینەکراو، بەڵام لەبەریدا خاوێن و جوان. تەواویی ئەو دیمەنە دڵهەژێن و تاڵە، ئەوەندەی دیکە ئاسۆیان وێکهێناو کزەیان لە هەناو بەرز کردەوە، لەم کاتەدا پێی خۆش بوو یەک بەخۆی لە بانگی گریان بدا، بەڵام خۆی ڕاگرت و تەنیا پیشی خواردەوە.

دایکە بێدەنگی شکاندو بە ترسەوە ڕوو بە ئاسۆو پرسی:

- کوڕە ئازیزەکەم! ئەوە چۆن وێراوتە بەم شەوە تووش و سەختە بگەڕێتەوە؟ مەگەر ئاگادار نی ماوەیەکە دوژمن لە پشت ماڵان بنکەیەکی دامەزراندووەو دێیەکەی خستۆتە ژێر چۆک؟

ئاسۆ متەقی نەبوو...

دایکە گوتی:

- مەگەر نەتدیت دوژمن ماڵی لێ وێران کردووین و ئەوەی هەشمانبوو بە تاڵانی برد!؟ هەرچەند رۆژو شەو بە درێژایی چاوم لە دەرگایە بڕیوە، بەڵکوو وەک ئەوشۆکە لێم وەژوور بکەویەوە، بەڵام رۆڵە نازانم بۆ ئێستا وا لەپڕ دڵم کەوتۆتە جۆلانە!... دەترسم!... زمانم لاڵ! نەکا لە پێش چاوم بەڵایەکت بەسەر بێ!

نازێش بێ ئۆقرەو نائارام دروست بەچەشنی دایکی بەترسەوە چاوی دەکاکی بڕیبوو! کاکە بێدەنگ بوو، سەر داخستبوو گوێی لە دایکی ڕاگرتبوو!

دایکە لە ترسی بنکەی پشت ماڵان چۆقەی کەوتبووە دەروون و دڵی وەک جۆلانە ڕادەژا. تاقەتی بڕاو بە نابەدڵی و دوور لە حەزی خۆی گوتی:

- رۆڵە وەرە بیکە بەخاتری ئەم دایکەو خوشکە جوانەکەت! خێرا پارووە نانێک بخۆو ، چرای دەکوژێنەوە و پاش خۆ گەرم کردنەوە و کەمێک حەسانەوە. بەر لە ڕووناک بوونەوە، لێدە بڕۆوە! کورم دوژمن درەندەیە، بەزەیی بە کەس دانایە. دەترسم بە خۆم نیە!

ئاسۆ بەدوای قسەکانی دایکیدا کەوتە مینگەمینگ و بێ ئەوەی ڕاستەوخۆ بچێتە سەرباسی ئەو مەبەستەی بۆی گەڕابۆوە دیسان سەری داخستەوە. بەڵام دایکە دڵی خەبەری دابوو کە ئاسۆ بەدوای شتێکی نائاسایی دا گەڕاوەتەوە، هەربۆیە بەسەرسوڕمانەوە پرسی:

ناکا ئاسۆ!؟ ناکا!...

ئاسۆ زوو تێگەیشت کە دایکە پەی بەڕازی دەروونی بردووە. پێش ئەوەی وڵامێک بداتەوە بۆ جارێکی دیکە چاوی بە نێو ماڵە وێران بووەکەو لای دایک و خوشکە ڕەنگ پەڕیوەکەیدا خشاندەوە، لە تاو بێ ئەنوایی دایک و خوشکی دەتگوت جەرگ و هەناوی بەنەشتەر کون کون دەکەن. دڵی دەگوشرا، پێش چاوی تاریک ببوو، دارو دیوارو پەردووی بن میچی ژوورەکە بە دەور سەرەیدا دەسوڕان. بەڵام لەسەر ئەو بڕیارەی دابووی پاشگەز نەبوو، بەڵکو سوور ڕاوەستا بوو! چونکە بەهیچ لەونێک نەیدەویست بۆ جارێکی دیکە دایک و خوشکەکەی بەبێ سەرپەرەست بەجێ بهێڵێتەوە. بە هێوڕی سەری هەڵێناو ڕوو بە دایکی گوتی:

- دایە من ناتوانم هیچی دیکە لە ئێوە دوور کەومەوە! چیتر ویژدان ڕێگام پێ نادا ئێوە بەم شێوازە لەم ماڵە وێرانەیەدا بەجێ بهێڵمەوە! ناتوانم...! لێم گەڕێن بۆ بەیانی زوو دەچم لە مۆڵگەی پشتماڵان خۆ بەدەستەوە دەدەم و ئەماننامە وەردەگرم، ئیدی چیتر

بەجێتان ناهێڵمەوە ...! بەجێتان ناهێڵمەوە!...

دایکە ڕەنگێکی هێناو برد، مات بردییەوە، چاوەکانی پڕ بوون لە ئاو. نازێ سەری داخستبوو، شایی و خۆشی تاوێک پێشی لێ

بوو بە خەون و خەیاڵ. پەردەی ڕەشی ماتەم بەسەر ماڵەکەیاندا کشاوە. دایک و کچ بیریان لەوە دەکردەوە، تازە هەموو شتێک بۆ ئەوان تەواو بوو! لە سبەی ڕا قارەمانە ناودارە سەربەرزکەیان وەک 'حیزە'و 'دێزە' لەبەر چاوی خەڵک سووک و چاوشۆڕ دەبێ! دەبێ بەڕێوییەکی ترسنۆکی سەرشۆڕ، ئیدی کەس تازە حیسابی لە سەر ناکا...

پێکهاتنی ڕووداوێکی ئەوتۆ بۆ دایک و کچ زۆر ناخۆش بوو. چونکە ئەوان ژیانی بە ئازادیان دەویست. نەک سامان و جلوبەرگی جوان. دیار بوونی ئاسۆ لە نێو ریزی خەباتگێڕاندا بۆ ئەوان لە گشت شتی سەر ڕووی ئەم زەوییە بەنرختر بوو. ئامادە بوون هەژاری بە سەت قاتی ئێستایان قبووڵ بکەن، بەڵام هەرگیز نەبینن شێرەکەی چیایان لەنێو دۆست دوژمندا بە سەرشۆڕی پەنا بۆلای دوژمن ببا و داوای لێبۆردن بکا.

ئاخرسەر دایکە وەک سۆنامی و شەپۆلی بەهێزی زریاکان خرۆشاو گوتی:

- " ئاسۆ کورم! ئەتۆ بەهەڵە چووی ئێمە هیچ پێداویستێکمان بەتۆ نیە! لەنێو ئەو گەلە مەزنەدا ئێمە بەتەنیا نین و دڵنیابە هیچ وەختانێک چاو لە مستی نامردیشمان نابینی یەوە! کورم، دوور یان نزیک دۆژمنی دڵرەق لە بەرامبەر داواکانی ئەم گەلە چاو سوورەدا بەچۆک دادێ! پاشان سەربەرزی و شانازی بۆ ئێوە رۆڵە ئازاکانمان دەمێنێ تەوەو بەس!...

ئاسۆ قسەی دایکی بڕی و لەسەرەخۆ گوتی:

- دایە خزمەت هەر ئەوە نییە، تفەنگ لەشان بە کێوانەوە دۆژمن ڕاو بنێ و یان بەخاتری هێندێک بەرژەوەندی کەسێتی چاوپۆشی لە چارەنووسی بنەماڵەی خۆت بکەی. من ئێستا بە ئاشکرا دەبینم بنەماڵەکەم لە ئەوپەڕی هەژاری و دەستکورتی دا دەژی. هەرچی بێ من لەبەرامبەر ژیان گوزەرانی ئێوەدا بەرپرسم. دایە گیان! خزمەت لەماڵی خۆ دەست پێ کردن گەلێک پیاوانەترە لەوەی بەدوای خزمەتی خەڵکانی دیکەدا هەڵوەدا بی!...

دایکە وەدەنگ هات و گوتی:

_ نا، نەکەی! کورم وا نەڵێی! هەرچی بێ تۆ ڕزگارکەری و لە پێش زۆرداران ڕاوەستاوی! ئەو سەربەرزییە بە هەموو کەس نابڕێ... ئاسۆ قسەی دایکی بڕی و کەمێک بە دەنگی بەرز گوتی:

- چۆن وا نەڵێم! کوا ئەوە دروستە پیاو بنەماڵەکەی لە ژێر باری هەژاریدا بەجێ بهێڵێ و بروا قوڵ بۆ ئاسایش و ڕزگاری

کەسانی دیکە هەڵماڵێ؟!
دایکە دەستی بەرەو ئاسۆ هەڵێناو گوتی:

- نا کورِم، نا دەستم بە داوێنت نەکەی! ئەم ڕێگاییەی تـۆ پێیـدا دەڕۆیـی، ڕێگـای پارێزگـاری لە شەرەف و کەرامەتـی ئینسـانە داماوەکانە و لە پێش هەمووانەوە دایک و خوشکەکەی خۆتە!!

ئاسۆ گوتـی:

- دایە منیش نامەوێ شەپ لەڕابردوویی خۆم هەڵبدەم، بەڵام ئەوە بێدەرەتانی ئێوەیە ناچار بە سەرشۆڕیم دەکا!... دڵنیابە من بەرژەوندی خۆم باش هەڵدەسەنگێنم... زۆرم بیر لێکردۆتەوەو ناچارم! هەتاکو ژیان و گوزەرانی ئێوە ئـاوا هەژارانە بچێتە پێش، من لەو شاخانە شێران بەگوێیان هەڵکێشم هێشتا هیچم نەکردوە. مەگەر نەت بیستوە "چرایەک کە بـۆ ماڵ ڕەوایە لە مزگەوت حەرامە؟" ئێستاش گوێ بگرن! من بۆ دەرباز کردنی ئێوە لەم ژیانە خەفتبارە من بەو شەوە تـووش و سەهۆڵبەندانە گەڕاومەتەوە! پاشگەز نـێم، بەقسەتان ناکەم! سبەی زوو دەچم لە بنکەی پشت ماڵان خۆبەدەستەوە دەدەم !؟...

دایکە بە توڕەیی گوتـی:

_ کورِم بەهەڵە مەچوو! خەڵک ئەمکناسن، چاکەو خەراپەیان لەبیر نـاچێ! دڵنیـابە ئەم خەڵکە کەسک و سوورە نـاهێڵن ئـێمە قەت لەبرسـان بمـرین، هەتـاکوو ئێستـاش نـانی خۆیـان لەگەڵ لەت کـردووین. ئێستـاش هەتـا زووە پـارەو نانێک بخـۆو سەرخەوێک بشکێنە. پاشانیش بێ ڕاوەستان بەو ڕێگایەی پێی دا هاتوویییەوە ڕاست و ڕەوان بگەڕێوە شوێنەکەی جارانت! دەی دەسەرت گەڕێم! ڕۆڵە نازدارەکەم! هەر تەنیا ناوی تۆمان بەسەر بەرزی بۆ بمێنێ، بۆ ئێمە بەسە و هیچ دیکەمان لە تۆ ناوێ!!...

ئاسۆ سەری دەباڵە خۆی نابوو... دایکە زۆر لێبڕاونە لێی دووپاتە کردەوە:

- کـورِم بـۆ سەر هەڵنـاهێنی؟ بە ئەو خـودایەی ژوور سەری! بێتـوو بە قسـەم نەکەی، ئەو شیرەی پێمـداوی لێت حەرام دەکەم! لەلای خودای خۆم شەرت و پەیمان دەبەستم بۆ هەتاهەتایە ناویشت لەبیر خۆم بەرمەوە...!

وتەکانی دایکە وەک برووسکەیەک لەنێو مێشکی ئاسۆدا خوولی خوارد. ڕاچڵەکی، دەروونی خرۆشا، چاوەکانی وەگرشەگرش کەوتنەوە، هێز بۆ ئەژنۆی گەڕایەوە، کەمێک بەرەودوا کشایەوە، مات و بێدەنگ بۆ جارێکی دیکە تەماشای خۆشەویستە ژینتاڵەکـانی کـردەوە، بەدڵێکـی پـڕ لە ئەوینـی کوردستـانەوە بزەیەکـی ڕەزامەنـدانەی کەوتەوە سەر لێـوان، خـوێنی سوورو گەش لەسەر ڕوومەتـی کۆبووییەوە و هیوای ڕزگاری گەلە ژێر چەپۆکەکەی لەسەر نێوچاوانی دایک و نـازلێی خوشکی وەک گـڕە مەشغەڵێکی گەورەو مەزن بە بەرزایی چیایی 'ئاگری'و بە پانایی کێوەکەی "بیستوون' بینی کە لەسەر ترووپکی 'قەنـدیل'ی سەربەرز هەڵگیرسـاو بەتیشکی هەرچوار پارچەی کوردستانی ڕووناک کردەوە. پاش ماوەیەک وچان و سەرخەوێک شکاندن هەستایە سەرپێ دایک و خوشکی لە ئـامێز گـرت، بەخۆییەوە گوشین و تێرتێر ماچی کردن. کەمێک پارەی شڕی پاشکەوت کردبوو، لە بنی گیرفانی دەرهێنـاو لەسەر کورسییەکەی دانـا، ئەوسا بە سەبرایەک گوتـێ:

- بەخاتری ئێوە بوو هەڵوێستێکی ئاوا شووم منی بەرەومال ڕاپێچ دا، دەنا کوا ئەمن دێم پشت لە شۆڕش دەکەم و خۆم سەرشۆڕی لای گەل و ملکەجی دوژمن دەکەم!

دایکە ماوەی پێ نەداو گوتی:

- ئاسۆ کوڕەکەم! ئێمە لەمێژە تۆمان بەنیشتمانەکەمان بەخشیوە. مەگەر نابینی دوژمن کورد کوشتنی پێ خەزایەو تەنانەت رووحم بەپیرو لاو، منداڵ و دایکانی دووگیان و منداڵەبەریش ناکا. بۆخۆت دەبینی هەر ڕۆژە لەلایەک ماڵمان تاڵان دەکەن، شارو گوندو چیاو ڕەزو باغ و سروشتمان لێ دەسووتێن و خاپور دەکەن. سەرەڕای هەموو ئەوانە چۆن بە بۆمبی کیمیا پۆل پۆل وەکو مێش و مەگەس قڕانمان تێدەخەن!!... کوڕەکەم خێرابە! تاکوو ڕۆژ نەبۆتەوە وەڕێکەوە! ئەی ئاواتی ژیانم! ئەی شێرەکەی نێو زۆزانە بۆن خۆشەکەی کوردستانم. خێراکە!...

نازێ دەستی درێژ کردو گوتی:

- ها کاکە گیان ئەم گۆرەوییانم بۆ تۆ چنیوە و دەپێیانکە سەرمایە! خێرابە زنگاڵەکانت هەڵکێشە، ئاسۆ ڕوونە... خێرابە کاکە گیان! وەختە ڕۆژ بەرەو ئاسۆیە وڵات ڕووناک دەکاتەوە... ئاسۆش بەتاسەی ئازادی کوردستانەوە بەرەو یارانی نێو سەنگەری هەنگاوی نایەوە!!...

سەرچاوە : ماڵپەڕی پێشمەرگەکان / ڕێکەوتی : ١٧ی دێسامبری ٢٠١٤

ئاڵای کوردستان و سرودی ئەی رەقیب

ئەحمەد حەمەساڵح مەعروف

هەمو گەلانی سەر روی زەوی، ئازاد و سەربەست بن، یان داگیرکراو ژێر دەستەبن، یان بەشێوەی (ئۆتۆنۆمی یان فیدراڵی یان کۆنفیدراڵی)، لە چوارچێوەی حکومەتێکی مەرکەزیدا بژین، خاوەنی ئاڵا و سرودی نیشتمانی تایبەت بە خۆیانن، ئاڵاو سرودی نەتەوەیش بۆ هەر نەتەوەیەک پێناسەو ناسنامەیە ،سەلمێنەری مانەوەو بەردەوامیدانە بە (بەرخودان و زیندویەتی و شکۆمەندی)، لە پێناو زیاتر ئاشنا بون بە گرنگی و بایەخی ئاڵاو سرودی نیشتمانی لەخوارەوە لەدو خاڵدا لەڕوی مێژوییەوە باسی هەر یەکەیان ئەکەین.

یەکەم/ ئاڵا

بەدرێژایی مێژو لەنێو فەرمانڕەوایەتیە جۆراو جۆرەکاندا ئاڵا بونی هەبوە، یەکەمین نەتەوەش کە ئاڵایان بەکارهێناوە وڵاتی دانیمارکە، کە لەساڵی ١٢١٩ی زایینی دا ئاڵای نیشتمانیان دروستکردوە و مێژوی یەکەمین ئاڵایان لەجیهاندا بۆ خۆیان تۆمارکردوە، ئاڵای وڵاتی سویسراش دوەم کۆنترین ئاڵایە کە لەساڵی ١٣٣٩ ی زایینی دروستکراوە. لەوڵاتی ئێمەشدا ئاڵاکەمان ئەگەرچی هەتا ئیمرۆش لەناوەندە نێونەتەوەیەکاندا بەفەرمی نەناسێنراوە، بەڵام مایەی شانازیمانە کە ئێمەی کوردیش وەک هەر نەتەوەیەکی تر لەدێر زەمانەوە خاوەنی ئاڵای تایبەت بە خۆمانین، بە ئاوەڕدانەوەیەکی خێرا بە مێژودا دەبینین کە سەرەتای دروستبونی ئەو ئاڵایەی کە لە ئیمڕۆدا وەک ئاڵای نیشتمانی و نەتەوەی کورد ئەناسرێت دەگەڕێتەوە بۆ سەرەتاکانی سەدەی بیستەم لەو سەردەمەدا کە ژمارەیەک روناکبیرو سیاسەتمەدار و کەسایەتی ناسراوی کورد لە ئەستەنبوڵ خەریکی دامەزراندنی (کۆمەڵەو رێکخراوە کوردیەکان) و دەرکردنی (گۆڤار و رۆژنامەی کوردی) بون، یەکەمینجار ئەو شێوە ئاڵایەی کوردستان کە ئیستا هەمانە لەسەردەستی (کۆمەڵەی تەشکیلاتی کۆمەڵایەتی جەمعیەت تەعالی کوردستان) بەسەرۆکایەتی ئەمین عالی بەدرخان و بە بەشداری ژمارەیەک لەکەسایەتی ناوداری لەساڵی 1919 دروستکرا، ئەو ئاڵایەی کە تا ئیمڕۆ بۆمان ماوەتەوە هەمان ئەو ئاڵایەیە کە ئەو رێکخراوە نزیکەی ٩٥ ساڵ لەمەوبەر بڕیاری لەسەردا بو، بە گوێرەی ئەو ئاڵایە رەنگی سور لەسەرەوە و رەنگی سەوز لەخوارەوەو رەنگی سپی لەناوەڕاستدا خۆرێکی زەردیش لەناوەڕاستی سپیەکەدا درەوشاوەتەوە، لەساڵی ١٩٢٧دا کە لەوڵاتی لوبنان لەیەکگرتنی (جمعیەت تەعالی کوردستان و کۆمیتەی ئیستقلال و کوردستان میلیەت و کوردستان تەشکیلات) کۆمەڵەی خۆیبون پێکهێنراو دواتر لەساڵانی (١٩٢٨-١٩٣٠) مەڵبەندی گشتی ئەو کۆمەڵەیە لەشاخی ئارارات لەئاگریداغ بە سەرۆکایەتی (فەرماندەی گشتی هێزە چەکدارەکان ئیحسان نوری پاشا) دەسەڵاتێکی خۆبەڕێوەبردنیان دامەزراند، لەو سەردەمەدا جگە لە هەبونی ئاڵایەکی تایبەت بەو راپەڕینە ئاڵای کوردستانیش

بەرزکراوەتەوە، لەهەردو قۆناغی حوکمڕانی شێخ مەحمودی نەمردا لەساڵانی ١٩١٨ و ١٩٢٢دا لەشاری سلێمانی، حکومەتی کوردستانی جنوبی خاوەنی ئاڵای تایبەتی خۆی بوە، لە ١٧ی کانونی یەکەمی ١٩٤٥ لە ئاهەنگێکی گەورەدا لەگۆڕەپانی چوارچرا لەشاری مهاباد

لەناوچەی موکریان، لەنێو ئاپۆڕای جەماوەردا بە ئامادەبونی پێشەوا قازی محەمەد لەجێی ئاڵای ئەو سەردەمی ئێران کە ڕۆژێک پێشتر لەسەر دام و دەزگاکانی شار داگیرا بو، ئاڵای کوردستان وەک ئاڵای کۆماری دیموکراتی کوردستان لەپایتەختدا هەڵکرا، ئاڵاکەمان لەو سەردەمەدا کە لەهەمو ناوچەکانی سنوری کۆماری کوردستاندا هەڵکرا، هەمان ڕەنگەکانی ئێستای ئاڵای کوردستان بوە، بەڵام لەهەردولای تیشکی خۆرەکە دو گوڵە گەنم هەبوە لەگەڵ کتێبێک و قەڵەمێک لەناوەڕاستی خۆرەکەدا. کە ئەمە مێژوی سەرهەڵدانی ئاڵای کوردان بێت، کەواتە لە دێرزەمانەوە هاتا ئیمرۆش ئاڵاکەمان پێمان ئەڵێت کە ڕەنگی سور نیشانەی بەردەوامی خەبات و نەبەزینە، ڕەنگی سپی نیشانەی پاکی و راستییە، ڕەنگی سەوز نیشانەی بەپیتی خاک و پڕە لەسەوزایی و بەربومی دەغڵ و دان و کانگای زێڕو زیوە، هەتاویش لەناوەڕاستی ئاڵاکەدا سمبولی ئازادییە.

دوەم/ سرودی نیشتمانی

هەروەها لەدێرزەمانەوە لەنێو فەرمانڕەوایەتیە جۆراوجۆرەکان سرودی نیشتمانی بونی هەبوە، یەکەمین سرودی نیشتیمانیش لەلایەن بەریتانیاوە داهێنراوە کە یەکەمجار لەساڵی ١٦١٩ وەک پارچە مۆسیقایەک لەلایەن مۆزیکزانی ئینگلیزی (جۆن پۆل) بڵاوکراوەتەوە دواتر لە ٢٨ی ئەیلولی ١٧٤٥ بەریتانیا بە سرودی (خوا شازادەمان بۆ بپارێزێت) بوە خاوەنی سرودی نیشتمانی و مێژوی یەکەمین مارشی نیشتمانیان لەجیهاندا بۆ خۆیان تۆمارکرد، لەفەرەنساشدا ئاوازو هۆنراوەی ئەفسەرێک بە ناوی (جۆزیف ڕۆجێ جێ دۆلیس) لەتەموزی ١٧٩٥دا بەفەرمی کرایە سرودی نیشتیمانی فەرەنسا کە بە دوەم کۆنترین سرودی نیشتمانی لەسەر ئاستی جیهان دادەنرێت، لەوڵاتی ئێمەشدا مێژوی سەرهەڵدانی سرودی نیشتیمانیمان دەگەڕێتەوە بۆ مێژوی ژیاننامەی شاعیری مەزن و ناودار یونس ڕەئوف ناسراو بە دڵدار، کە لەساڵی ١٩٤٠دا لەزینداندا بەهۆنینەوەی سرودی ئەی ڕەقیب، هەست و سۆزی (کورد بون و نیشتیمانی بون) لەگەڵ وشەو ئاوازدا ئاوێتە یەکتربون، بۆ یەکەمجاریش لەساڵی ١٩٤٥دا و لەسەردەمی کۆماری کوردستان لەشاری مهاباد ئەی ڕەقیب بو بە سرودی نیشتیمانی کوردستان.

لەساڵانی ١٩٧٠ بە دواوە ناو بەناو لەهەر بەشێکی نیشتیماندا بە ئاشکرا یان نەهێنی لەخەباتی شاخ و شاردا، ئاڵای کوردستان بەرزکراوەتەوەو ئەی ڕەقیبیش وەک مارشی نیشتیمانی هەست نەتەوایەتی تاکی کوردی جوڵاندوە، هەروەها ناوە ناوە لێرەو لەوێ لە بۆنەو یادەکاندا، روناکبیران و ڕۆشنبیران و نەتەوەیەکانی ڕەوەندی کوردی هەمو بەشەکانی کوردستان لەدەرەوەی وڵات بە وتنی سرودی ئەی ڕەقیب و بەرزکردنەوەی ئاڵای کوردستان، جگە لەشادبونی ڕۆحی کورد بونیان، ناسنامەی نەتەوەییان ناساندوە، ئاڵاو سرودی نیشتیمانی دو بزوێنەری کاریگەرن، کە ئاوێتەی یەکترن و دوانەیەکن لەیەک جومگەدا، کە بەڵکەو سومبولی ناساندنی ناسنامەی نەتەوەیمانن، لەدوایی راپەڕینی بەهاری ١٩٩١ی باشوری کوردستانیش جگە لەوەی کە بە ئازادانە مارشی نیشتیمانی کوردستان بە ڕۆحی گەورە بچوک ئاشنا بو، ئاڵاکەشمان لەشارو دێ لەشاخ و دەشت لەباشوری کوردستان دەگەشایەوە، لەساڵی ١٩٩٨ بەدوا لەلایەن پەرلەمانی کوردستانەوە بە فەرمی وەک ئاڵای کوردستان بڕیاری لەسەر درا، کە تیشکی خۆرەکەی ٢١ دانە تیشکەو

لەچوار ڕەنگی (سور، سپی، زەرد، سەوز) پێکهاتوە، جیاوازی ئەم ئاڵایەی ئیمرۆمان لەگەڵ هەندێک سەردەم و شوێندا (تەنها لەشێوەو قەبارەی خۆرەکەو تیشکەکان) دا بەدیار ئەکەوێت، لەساڵی ٢٠٠٠ بەدواوە زۆرینەی گەلی کورد و نزیک بە سەرجەم ڕێکخراوە

سیاسیەکانی هەر چوار بەشەکەی کوردستان ئاڵای کوردستان وەک ئاڵای نەتەوەی کوردو سرودی ئەی رەقیب وەک مارشی نیشتمانی پەسەند کردوە، لەیەکی تەموزی ٢٠٠٣ دا لەهەرێمی کوردستانی عێراق دا بە بڕیارێکی فەرمی ئاڵای کوردستان لە پاڵ ئاڵای عێراقدا لەهەمو دامو دەزگا حکومیەکان هەڵکرا.

لەئیمڕۆدا ئازادانە لەبەشێکی نیشتیماندا ئێمەش وەک هەر نەتەوەیەکی تری سەر روی ئەو زەمینە خاوەن رەمز و ناسنامەی نەتەوەین، هەر چەندە ئەی رەقیب و ئاڵای کوردستان ئاواتی لەمێژینەی خەڵکی کوردستان و خەونی گەورەی ئەم نیشتمانە پەرت و وڵاتە بەش بەشکراوە و گەلە پەژموردەیە بوە، رەمزی بەرخوداان و فیداکاری و هێمای بون و مانی کورد و کوردستانیش بوە، بەدرێژایی مێژو هەر کاتێک کورد ئاڵای نیشتیمانی لەپێناو سەربەخۆیدا بەرز کردبێتەوە دوژمنان هەمویان کۆک بون لەسەر ئەوەی دژایەتی بکەن، ترس و هەرەشەیان لەسەر نەتەوەی کورد دروستکردوە، بە جیاوازی سەردەمەکان ئەوەی لەئیمڕۆماندا زیاتر لەترسە دەرەکیەکان مەترسیدارترو ترسناکترو پڕ کێشەترە کاڵبونەوەی ئینتیمای نەتەوەی و زاڵبونی رۆحیەتی حیزبایەتیە، لایەنە سیاسیەکانی ئەم بەشە ئازادەی کوردستان کە لەساڵانی شەستەکانی سەدەی بیستەمەوە لە پاڵ حەماسی شۆڕشگێڕی و بەرخودانی گەل، رەوشێکی لێواو لێو لەحەماسی شوڕشگێڕی حیزبیان هێناوەتە بون، کە تا ئیمڕۆش لەئەجیندای حیزبایەتیان دا رەنگدانەوەی هەیە، حیزب ساڵانێکە توانیان ئارەزومەندانە ناوچەکان رەنگ بکەن رەنگەکانمان لای جیاوازو پەسەندو ناپەسەند بکەن، بەڵام نەیانتوانی دوای هەمو قۆرغکاریەکان نەشیدە حیزبیەکانیان لێرە و لەوێ کە دەدران بە گوێماندا شوێنی ئاوازە خۆشەکەی سرودی ئەی رەقیب بگرێتەوە، ئەگەر رەوابێت حیزب (لەیاد و بۆنە حیزبیەکان و لەسەربان و ناوەوەی بارەگاکانیان دا ئاڵای حیزبی هەڵبکەن و ئەندامانی حیزب تەنها گوێبیستی سرودی حیزبی بن)، ئەوا هیچ رەواییەک نیە کە هەمو بۆنە نیشتیمانیەکان هەمو کوچەو کۆڵانێکی شارو لادێ، هەمو دەشت و شاخ و نشێوێک، هەمو تەلارو باڵەخانەیەک، هەمو پرد و شەقام و رێڕەوێک، هەمو سەیرانگاو سەرچاوەیەکی ئاو، باڵاو ناخی هەمو تاکێک و... هتد) بە حیزبی بکرێت، دەبا هەموان هەوڵبدەین ئاڵای حیزب بەسەر ئاڵای کوردستاندا زاڵ نەکەین، دەبا ئاڵای کوردستان لەهەمو شوێنێکی نیشتیمانەکەمان تەنها ئاڵا بێت کە بشەکێتەوەو بیکەینە ئەو ئاڵا موقەدەسەی کە جێگای ململانێی هەمو رەنگێک بگرێتەوە و ببێتە هەوێنی بیری نەتەوایەتی و رزگار بون و سەربەخۆیی، باشترین وتەش بۆ کۆتاییهێنان بەم بابەتە پیرۆزباییە رۆژی ١٧ی کانونی یەکەمی ئەمساڵ کە رۆژی ئاڵای کوردستانە جەژنی نیشتمانیە و لە هەموان پیرۆز بێت، لەم یادەدا پێویستە هەردەم لەبیرمان بێت کە بە درێژایی مێژو سەرەڕای بەکارهێنانی ئەو هەمو شێوازی لەناوبردن و هەوڵی سڕینەوەی ناسنامەی نەتەوەیمان، وەک لەسرودی ئەی رەقیبدا شاعیر ئەڵێت: کەس نەڵێ کورد مردوە، کورد زیندوە، زیندوە قەت نانەوێ ئاڵاکەمان.

سەرچاوە : ماڵپەڕی سبەی / ڕێکەوتی : ١٧ی دێسامبری ٢٠١٤

ڕۆژی ئاڵای کوردستان

د.یوسف محەمەد سادق

هاوڵاتیانی هەرێمی کوردستان، هەموساڵێک لە ڕۆژی ١٧ - ١٢ دا، بە دڵێکی پڕ لە جۆش و خرۆشەوە لە سەرتاسەری کوردستان، ڕۆژی دوو سیمبولی گەورەی مرۆڤانەی کوردستان دەکەینەوە، کە ئەوانیش ڕۆژی (ئاڵای کوردستان) و ڕۆژی (دایکانی کوردستان)ە.پەرلەمانی کوردستان لە ڕۆژی ١٩ - ٦ -٢٠٠٤ بە بڕیاری ژمارە (٤٨) ڕۆژی ١٧ ی کانونی یەکەمی هەمو ساڵێکی کردە ڕۆژی ئاڵای کوردستان و ڕۆژی دایکانی کوردستان.

ئەمڕۆ، لە هەرێمی کوردستان بە شێوازی جیاواز و بە جۆش و خرۆشەوە هەمومان لەبەردەم ئاڵای کوردستاندا دەوەستین و پەیمانی پارێزگارییکردن لە خاک و نیشتیمان لە ژێر ئەو ئاڵایەدا دوپاتدەکەینەوە. لەم ساتەدا کە ئێمە لە پەرلەمانی کوردستان ڕۆژی ئاڵای کوردستان دەکەینەوە، پێشمەرگە قارەمانەکانمان بە گیانێکی بەرزی نیشتیمانیی و بە ورەیەکی بەرزەوە لە هەرێمی کوردستان و خۆرئاوا پارێزگاریی لە خاکی کوردستان دەکەن دژ بە تیرۆرستان، ئەو قارەمانییەتییەی ئەوان هێندەی تر ئەم دوو سیمبولە (دایک و ئاڵا)ی خۆشەویستر و پیرۆزتر کردووە.

پێش ئێمە، ئاڵای کوردستان پێشەوا قازی موحەمەدی نەمر لە کۆماری کوردستان هەڵیکرد و سەرکردە و پێشمەرگە و هاوڵاتیانی تری پارچەکانی کوردستان بە دڵێکی پڕ لە ئومێدەوە چاویان لە کازیوە و گەشانەوەی ئاڵا بەرزەکەی کۆماری کوردستان بوو، هەرچەندە کۆمارەکە زوو لەناو برا، بەڵام ئاڵای کوردستان ڕۆژ بەڕۆژ کەڵەگەتتر دەبوو.!

لەو ڕۆژەوە تا ئێستا ئاڵای کوردستان بووەتە سیمبوڵ و دروشمێکی گەورە و ڕۆڵەکانی ئەم وڵاتە پۆل پۆل گیانی خۆیان دەبەخشنە بڵندبوونی ئاڵا و ئازادی کوردستان، ئەمڕۆ ئێمە لە کاتێکدا ئەو یادە دەکەینەوە کە ئەو سنوورانەی پێشتر کوردستانیان پارچە پارچە کردبوو، ئێستا کاڵ کاڵ دەبنەوە وهەستی نیشتمانی کوردستانیان لە هەر شوێنێک بن زیاتر و زیاتر پێکەوە گرێ دەدرێن.

دایکانی کوردستانیش، جیا لە دایکانی تر. ئەمڕۆ بوونەتە ناسنامەی میهرەبانی نیشتمان، لێرەوە سەری ڕێز بۆ دایکانی کوردستان نەوی دەکەین و پیرۆزییان شانبەشانی پیرۆزی ئاڵا و خاکی کوردستان بەرز ڕادەگرین.

لەمێژووی خەباتی ڕزگاریخوازی نەتەوایەتیماندا، هەمیشە دایکان سیمبوڵی بەخشندەیی بوون، لە پەروەدەکردنی ڕۆڵەکانیان، دایکانی ئێمە خاوەنی چەندین داستان و چیرۆکی نەبەردانەن، بەتایبەتیش ئەوان شەرەفی ئەوەیان پێدەبڕێت بە (دایکی شەهید)

ناوببرێن. شەرەفێکی تریش بۆ دایکانی کورد ئەوەیە کە ڕۆژی ئەوان لەگەڵ ڕۆژی ئاڵای کوردستان دانراوە.

دووبارە پیرۆزە ڕۆژی ئاڵای کوردستان، پیرۆزە ڕۆژی دایکانی کورد، درووود بۆ گیانی ئەو پێشمەرگانەی خوێنی گەشیان کردە قوربانی ئازادی کوردستان و سەر بڵندی ئاڵای کوردستان. سڵاو بۆ دایکانی بە ئارام و میهرەبانی کورد، کە مەدالیای دایکی شەهید و دایکی کوردستانیان پێبەخشرا.

سەرچاوە : ماڵپەڕی ڤین پرێس / ڕێکەوتی : ١٧ی دێسامبری ٢٠١٤

لەڕۆژی هەڵکردنی ئاڵای کوردستاندا

ڕەسوڵ بۆسکێنی

کورد بەدرێژایی مێژوو هەوڵ و خەباتی بێ وچانی داوە بۆ ئازادی و سەرفرازی و ڕزگار بوون لەژێر دەستی دوژمنان و هەڵکردنی ئاڵای تایبەت بەوڵاتەکەی خۆی، بەڵام نەگبەتی و بەدبەختی ئەم نەتەوەی کوردە لەوەدایە لە هەر کات و سەردەمێکدا هەنگاوێک بنێت بەئاراستەی پێناسە و سەلماندنی نەتەوەیی خۆی چەندین شی کردنەوە و لێکدانەوەی لەسەر دەکرێت و کۆسپ و تەگەرە دەخرێتەسەر ڕێگای بەمەبەستی پوچەڵ کردنەوەی هەوڵەکانی، هەموو جارێکیش بە گەلە کۆمەکی ناوچەیی و جیهانی ڕێگری لێ کراوە، بەهەمان شێوە ئەمساڵیش لەڕۆژی ١٧- ١٢ ڕۆژی هەڵکردنی ئاڵای کوردستان هەمان کار و کاردانەوە سەری هەڵدایەوە، هەڵکردنی ئاڵای کوردستان چەندین شی کردنەوە و لێکدانەوەی بۆ کرا: ئەوە ئاڵای کوردە هی نەتەوەکانی تر نیە، ئاڵای باشووری کوردستانە هی بەشەکانی تری کوردستان نیە، ئاڵای سەردەمی کۆماری کوردستان (مەهاباد)ە هی ئەم سەردەمە نیە، لەگەڵ چەندین لێکدانەوەی تر.

ڕۆژی بیست و شەشی سەرماوەز ئاڵای کوردستان لە مەهاباد هەڵکرا و ڕۆژی دووی ڕێبەندانی ١٣٢٤ (١٩٤٦) کۆماری کوردستان دامەزرا، مامۆستا هێمنی موکریانی یەکێک لە ئەندامە کارا و چالاک و لێهاتووەکانی کۆماری کوردستان، دەڵێت: من لەو ڕۆژە پیرۆزانەدا بەشدار بووم و شێعرم خوێندەوە، لەشێعرێکدا کە بۆ ئاڵای کوردستانی نووسیوە دەڵێت:

".....سەر بڵندین چونکە وا ئاڵاکەمان هەڵکراوە گەییە تەشقی ئاسمان
پەرچەمی سوور و سپی و سەوزی ئەمە شادیهێنە لابەری دەرد و خەمە
سوورەکەی یانی ئەوەی بێتە بنم خوێن دەبێ بڕژێنێ بۆ پاراستنم
سپیەکەی یانی کەسێکە ڕووسپی هیچ شتێک نەیکردبێ مات و کپی
سەوزەکەی دێنێتە بەرچاوان وڵات ئەو دەمەی فەسڵی بەهاری جوانی هات
تیشکی ڕۆژی کورد لەژێر هەوری سیا هاتەدەر ئەنگاوتی وا لوتکەی چیا
دوو گوڵی گەنمیش دەڵێ هەر کشتوکاڵ زۆر بکەن مشتی بکەن عەمبار و چاڵ
پێت دەڵێ نووکی قەڵەم نووکی قەڵەم زۆر لەشیر باشتر دەپارێزێ عەلەم"

بەپێی وێنەی ئاڵای ئەو کاتە و دەرخستنی شێوەی ئاڵای کۆماری کوردستان لەلایەن ئەو ئەندامە چالاکەی کۆماری کوردستان، ئەم ئاڵایەی باشووری کوردستان شێوەی لە ئاڵای کۆماری کوردستان جیاوازە، دەربارەی ئەوەی داخۆ ئاڵای کوردستان لەباشووری

کوردستان ئاڵای هەموو بەشەکانی دیکەی کوردستانە؟ ئـاڵای کوردستان لەباشوور جێگـای شانازی هـەموو تـاکێکی کـوردە لە پارچەکانی تری کوردستانیش، بەڵام هیچ پێویست نیە ئەم ئاڵایە بەسەر براکانمان لە پارچەکانی تر دا بسەپێنین، ڕاستە کوردستان یەک خاکە و نەتەوەی کوردیش یەک نەتەوەیە، بەڵام بەهۆی دابەش کردن و پارچە پارچە کردنی کوردستان هەر پارچەی بەدەست یەکێکەوەیە، وەک چۆن لەژێر زەبر و زەنگ و ویستی دوژمنـان دا ژیـان و خـەبات و هـەوڵ و تێکۆشـانمان جیاوازییەکی هەیە، هـەر بـەو شێوەیەش دەکـرێ هـەر بـەش و پارچەیـەک لـە پارچەکانی کوردستان ئـاڵای تـایبـەت بـەخۆی هـەبێت وەک چۆن نەتـەوەی گـەورەی عـەرەب هـەر دەوڵەتە و ئاڵای خۆی هەیە و هەمووشیان شانازی بـە عـەرەب دەکـەن و خۆیـان بەعـەرەب دەزانـن، ئەمە هیچ لەبـەرزی کوردستـان و گەورەیی کورد کەم ناکاتەوە. پێویستیش نیە هەر کەس بێت و هەق بەخۆی بدات ناکۆکی بخاتـە نێوان لایەنـەکانی کوردستانی گـەورە لەسەر ئەوەی یەک جۆر ئاڵا هەڵ بکەن، با ئەمە بۆ ئەوانـە جـێ بێڵین تایبەتمەنـدن بـەم کـارەوە، هـەروەک دەشکرێ کـورد و هـەموو نەتـەوەکانی دانیشتووی کوردسـتان کۆببنـەوە و ئاڵایـەکی یـەکگرتـوو بـۆ هـەموو کوردسـتان دابنـێن و هـەموو لایـەک لەسـەری کـۆک بـن و هەموو کەس بە ئاڵای خۆی بزانێت و لەبڵنـدان بەسەر سـەرمانەوە بشـەکێتەوە و لـەڕۆژی هـەڵکردنی ئـاڵای کوردستانیش دا هـەموومان بەشانازیەوە لەیەخەی خۆمانی بدەین و دەستی پڕ لەهیوا و شانازی بۆ لەسەر چاومان ڕابگرین.

دیارە ئەوەی لەسەرەوە ئاماژەمان پێدا هیچ لە پیرۆزی ئـەم ئاڵایـەی کوردستان لـە باشـوور کـەم ناکاتـەوە، چونکـە ئـەم ئاڵایـە لە پەرلەمانی کوردستان بەیاسا ڕێکخراوە، لە دەستووری عیراقیشدا دانی پێدانراوە و لەو ڕێگایەوە چۆتە ناو ئاڵای نەتـەوەکانی دنیـا و هـەموو نەتـەوەکانی جیهـان وەک ئـاڵای ڕەسمی کوردستان دەیناسن، دەربـارەی ئـەوەی ئـەم ئاڵایـە هـی سـەردەمی کۆمـاری کوردستان (مەهاباد)ە، ئەوەش لایەنێکی تری باسەکەیە، دیارە بەشێک لەڕەنگەکانی لەگەڵ ئـاڵای سـەردەمی کۆمـاری کوردستان(مـەهاباد) یـەک دەگرێتەوە، دەربارەی بڕیاردان لـە چۆنیەتـی ئـەو ئاڵایە لەسەردەمی کۆماری کوردستان دەربـارەیم خوێندۆتـەوە بەداخەوە ئێستا لـەم کاتەدا سەرچاوەکەیم لەبەر دەست نیە، هیوادارم بتوانم لـەداهاتوو بیخەمەڕوو، ئـەوەی لەبیرمە بـۆ بڕیـاردان لەسەر شێوەی ڕەنگ و دروست کردنی ئاڵای کوردستان لە کۆماری کوردستان، سەرەڕای ڕای قـازی محەمـەد کۆمـەڵێک خـەڵکی تـایبـەت بـەم کـارە کۆبوونـەوە بـۆ دانـانی ڕەنگەکانی ئاڵای کوردستان، بەم شێوەیە لێکدرایەوە: سێ هێڵـی تـەریبی ڕەنگـی سوور و سپی و سەوزی هـەبێت، ڕەنگـی سـوور نیشانەی خەبات و تێکۆشان و بەخشینی خوێنی شەهیدەکانی کوردستانە، ڕەنگی سپی واتـای بەشێکی تـر یـا چینێکـی تـری دانیشـتوانی کوردستانە ئەویش چینی خوێندەوار و ڕۆشنبیرە کەلەو کاتەدا مزگەوت مەڵبەندی خوێندن و مەلا و زانایانی ئاینی پێشـەوای خـەڵک و نیشانەی خوێندەواری کوردستان بوون، ڕەنگـی سـەوز نیشـانەی کشتوکاڵ و خێروبێری وڵاتـە بەهـەموو نەتـەوە و چین و توێژەکانـەوە، چونکە لەسەر خاکی کوردستان چەندین نەتەوەی تر دەژین، لە ئاڵای باشووری کوردستان دا هەڵهاتنی خۆری ئازادی نیشانەی پەخشی ڕۆشنایی و ئاشتی و برایەتـی و پێکەوە ژیانە، بەڵام ئەوەی سەرم لێی سوڕماوە پەخش و بڵاوبوونەوەی ٢١ تیرێژی تیشکی خـۆر مانـای چیە؟ ئایا وەک هەندێک کەس دەڵێن ئاماژەی ڕۆژی ٢١ مارتە واتە جەژنی نەورۆز و سەری ساڵی کوردی یە، ئەگـەر وابێت دیـارە ئـەوە هەڵەیـەکی گەورەیـە، چونکـە نـەورۆز یەکـەم ڕۆژی سـەری سـاڵی کوردیـە، بـەڵام مـارت یەکێکـە لەمانگـەکانی سـاڵی زاینـی و هـیچ پەیوەندیەکی بەکوردەوە نیە، جگەلە ڕێکخستنی کاری ڕۆژانە وەک زۆربەی نەتەوەکانی جیهان کار بە ساڵی زایینی دەکەن، هەرچەنـدە دەبوایە کار لەسەر ساڵی کوردی بکرایە، هەر نەبێت لەهەرێم لەو پارچەی کە تۆزێک خۆری ئازادی وڵاتـی ڕۆشن کردۆتەوە، هیوادارم ئەم لێکدانەوەیە وانەبێت و پەرلەمانی بەڕێز لەسەر ئەمە ڕوون کردنەوە بدات، بەپێی ئەم لێکدانەوەی سەرەوە ئەم ئاڵایە موڵکی هیچ نەتەوەیەکی یاری کراو نیە، بەڵکو موڵکی هەموو دانیشتوانی کوردستانە بەهەموو نەتەوەکانی وەک تورکمان و کلد و ئاشووری و

مەسیحی و پێکهاتەکانی ترەوە، چونکە خەبات و تێکۆشان و خوێنی شەهید و خوێندەواری و زانیاری و کشتوکاڵ و خێروبێری وڵات هەموومان تێیدا هاوبەشین و هی هەموو لایەکمانە، هیوادارم بەهەموو لایەک خزمەتی ئەم وڵاتە بریندار و وێرانە بکەین تا دەگاتە دوا قۆناغی سەرکەوتن بۆ ئەوەی هەموو نەتەوەکانی دانیشتووی کوردستان بەئازادی و ئاسوودەیی لەژێر ئەم ئاڵایەدا ژیان بگوزەرێنین.

سەرچاوە : ماڵپەڕی خەندان / ڕێکەوتی : ١٨ای دێسامبری ٢٠١٤

پێشمەرگەکانی دوێنێ و پێشەنگەکانی ئەمڕۆ و کەلتووری زێڕین

د.عوسمان یاسین

هەر لە گەڵ یەکەم ساتی شەڕی ڕووبەڕووبوونەوەی دژی دەوڵەتی تیرۆریستان، پێشمەرگەکانی دوێنێی کوردستان، هەڵوێستی جوامێرانەی خۆیان دووپاتکردەوە و، ئامادەباشی خۆیان لە بەشداریکردن لەو شەڕەدا ڕاگەیاند. پۆل پۆل پێشمەرگەکانی ئەیلول و پێشمەرگە دێرینەکان، بۆ ئەو مەبەستە خۆیان ناونووس کرد و، دواتر چوونە سەنگەرەکان و، قارەمانانە شان بە شانی گەنجان و لاوانی کوردستان جەنگان. ئێستاش بە بەردەوامی دەجەنگێن و، چەندین شەهید یان زامداریان داوە. (لە پەروەردگار دەپاڕێینەوە لەو شەهیدانە و سەرجەم شەهیدانی ڕێگای ئازادی و ڕزگاری کوردستان خۆشبێت و بە بەهشتی خۆی شادیان بکات و شیفای زامدارەکانیش بدات).

سەرەڕای نالەباری باری ئابووری، هەندێک لەو پێشمەرگە گیانفیداکارانە، لەوانەیە لە بەر بارودۆخی جیاجیا هەندێکیان تا ڕادەیەک هەستیان بە پەراوێزخراوی کردبێت و، تووشی جۆرێک لە ڕەشبینی و نائومێدی بووبن لە ژیانیاندا کە، وەکو پێویست ڕێز لە مێژووی خەبات و تێکۆشانیان نەگیرابێت. ئەمەش ڕەخنەیەکە و لێرەدا دەبێت دووپات بکرێتەوە لە بەرپرسان و، بۆ زیاتر گرنگیدان بەو گیانفیداکارنە و فەرامۆش نەکردنیان، بەڵام ئەوەی کە گیانفیداکاری ئەو پێشمەرگانەی سەلماندووە، وەلانانی ئەم کەموکورتیانەیە و هاتنە پێشەوە و ئامادەباشییانە بۆ شەڕی دەستە و یەخە لە ساتێکی زۆر دژواری وادا کە، کەسانێکی چاو لە بەرژەوەندی تەسک و مشەخۆر بە بڕوبیانووی جۆراوجۆر خۆیانی لێ دەدزییەوە و هەرگیز ئامادە نەبوونە بەشداری بکەن لەو ڕووبەڕووبوونەوەیەدا.

ئەو پێشمەرگانەی دوێنێ، هەموو جیاوازی بیر و بۆچوون و کەموکوڕییەکان بەلاوە دەنێن و، ئەمڕۆ لە کاتی پێویست و تەنگانەدا هەرگیز ڕێگا بە خۆیان نادەن بێ دەنگ بن، لەوەی کە دوژمنانی کوردستان هەڕەشەی مان ونەمان لەگەڵەکەمان بکەن، بەڵکو دلێرانە هاتنە پێشەوە. ئێستاش لە سەنگەرەکاندا گڕوتینی سەرەکی خۆڕاگری و سەرکەوتنەکانی هێزەکانی پێشمەرگەی کوردستانن. ئەمەش لەبەر چەند هۆکارێک:

لە پێش هەموویانەوە ئەو پێشمەرگانەی دوێنێ خاوەن بیر و باوەڕێکی پاک و بێگەردی کوردایەتی و نشتیمانپەروەرین. بەداخەوە ئەم هە ستە نەتەوایەتییە پاکە، لەم ساڵانەی دواییدا لە لایەن لاوان و گەنجانی کوردستان خەریکە بەرەو کز و لاوازی دەچێت، چونکە لە بەرامەبەر هەڕەشەی جیهانگیریدا لای بەشێک لە گەنجان و لاوانی کوردستان هەستی نشتیمانپەروەری و کوردایەتی بە هەڵدێرێکی سەختدا دەگوزەرێت. ئەگەرچی هەر ئەم هەستە نەتەوایەتییەیە ئەمڕۆکە زۆربەی گەنجان و لاوانی کوردستان هان دەدات و، گڕوتینی وڵاتپارێزی لە ناخیاندا دەڕوێنێت. وایان لێدەکات هەر ئەمڕۆکە لە بەرەکانی شەڕدا شانبەشان و لەژێر

سەرپەرشتی و سەرکردایەتیکردنی پێشمەرگەکانی دوێنێ بجەنگن. ئەو پێشمەرگانەی دوێنێ خاوەن چەکێکی کاریگەر و دانسقەن لە ڕووی بیر و باوەڕەوە، هەر بەم چەکەی بیروباوەڕەوە لە ڕۆژانی سەختدا بەرامبەر دوژمنە بەهێزەکانیان لە ڕووی چەک و تفاقەوە لە حکوومەتە داپلۆسێنەرە یەک لە دوایەکەکانی عێراق وەستان، کە دواییینیان حکوومەتە فاشیستەکەی بەعس بوو کە، بۆ ماوەی زیاتر لە سی ساڵان ئەو پێشمەرگە قارەمانانە لە دژیدا جەنگان. زۆر دڕندانە ئەو ڕژێمە، قورسترین چەکیان بەکار دەهێنا، کە مەترسیترینیان چەکی کیمیاوی بوو. لەگەل ئەوەشدا ئەو چەکە کوشندانە، نەیانتوانی چۆک بە پێشمەرگەدابدەن. ئەویش بە هۆی بەرهەڵستکاری پێشمەرگە، بە هێز و گیانی پۆڵاینی بیر و باوەڕی نشتیمانپەروەری و کوردایەتییەوە کە، زۆر لە چەکە کوشندەکانی دوژمنان بە هێزتر بوو.

لەلایەکی دیکەوە ئەم پێشمەرگانەی دوێنێ، خاوەن وره و ئازایەتی و ئەزموونێکی فراوانن لە شەڕکردن و خاوەن توانایەکی پۆڵایینن لە ڕووبەڕووبوونەوەی ئەو دوژمنانەی، خاوەن تۆپ و فڕۆکە و چەک و جبەخانەی قەبەی سەربازی بوون. هەمیشە تەرازووی هێز و بوونی چەکەکانی شەڕکردن بەلای ئەو دوژمنانەدا بووە. لەگەڵ ئەوەشدا زۆربەی جاران پێشمەرگە قارەمانەکان بە درێژایی مێژووی خەباتی ڕزگاریخوازی کوردستان مژدەی سەرکەوتنەکانیان بە گوێچکەی خەڵکی ستەملێکراوی کوردستان داوە. جارجارەش پێشمەرگە تووشی شکست بوونایە، بەڵام هەرگیز شکستەکان چۆکیان بەوان دانەدەدا، بەڵکو شکستەکان دەبوونە هۆکاریک بۆ بە خۆداچوونەوە لە ڕووی تاکتیک و شێوازی شەڕەوە. ئەو ڕۆژانە خەبات و شەڕی پێشمەرگایەتی بە چەک وتفاقی سادەوە بوو، بەڵام بیر و باوەڕیان پۆڵایین بوو. ئەو باوەڕە وێستگەیەکی مەزن بووە، بۆ کەڵەکەبوونی ئەزموون و تەکتیک و شێوازی شەڕکردنی جۆراوجۆر کە، ئەمڕۆکە ئەم پێشمەرگانە سوود لەو ئەزموونانە وەردەگرن و، بەهۆیانەوە دەبنە پێشەنگەکانی ئەمڕۆ لە سەنگەرەکانی شەڕی دژی دەوڵەتی تیرۆریستان.

ئەوەی جێگای سەرنجە و لە هەمان کاتیشدا جێگای دڵخۆشی هەموومانە لەو هەڵوێستەی ئەو پێشمەرگە قارەمانانەدا ئەوەیە، دەبینین پۆلێک لەو پێشمەرگە گیانفیداکارنە پلە و پایەی سەرکردایەتیان هەیە لە پارتەکانی کوردستان و پۆستی باڵایان هەیە لە حکوومەتی هەرێم هەر لە سەرۆک و سکرتێری پارت تا دەگاتە ئەندامانی مەکتەبی سیاسی، ئەو پێشمەرگانەی دوێنێ، ئەمڕۆکە پێشەنگن لە سەنگەرەکانی شەڕ و لە پێش هەموویانەوە، سەرۆکی پارتی دیموکراتی کوردستان و سەرۆکی هەرێم، سەرۆک مسعود بارزانی، ڕابەرایەتیکردنی هێزەکانی پێشمەرگەی گرتۆتە ئەستۆ و، سکرتێری پارتی سۆسیالیستی کوردستان، محەمەدی حاجی مەحموود، بەرپەسیاریەتی سەربازی هێزەکانی پێشمەرگە لە سنوورەکانی کەرکووکی دڵی کوردستان دەگرێتە ئەستۆ. چەندین قارەمانی دیکە و چەندین ئەندامانی مەکتەبی سیاسی و کادیرانی پێشکەوتووی ناو پارتەکانی کوردستان بەرپرسیاریەتی ڕاستەوخۆی شەڕەکان و بەرپرسیاریەتی میحوەرەکانی شەڕ دەگرنە ئەستۆ.

لێرەدا جێگای خۆیەتی ئەو پرسیارە ناوەڕۆکەکەی بەتاڵ بکەینەوە کە، لەمبارەیەوە لە لایەن هەندێ ڕۆژنامەنووسانەوە دەخرێنە ڕوو ( )، کە لەبەر چی لە جیاتی کەسانی سەر بە وەزارەتی پێشمەرگە ئەندامانی مەکتەبی سیاسی حزب دەبنە بەرپرسیاری میحوەرەکانی شەڕ؟ لەوانەیە ئەم پرسیارە لە ڕووی دامەزراوەییەوە جێگای خۆی بێت، بەڵام لە ڕووی واقعی کوردستانەوە وەک پرسیارێکی نادروست خۆی دەنوێنێ. ئەمەش لە بەر هۆیەکی سەرەکی:

تاکو ئێستاکە سەرەڕای بوونی هەوڵ و کۆششی هەمیشەیی بۆ بە دامەزراوەکردنی کوردستان، بەڵام شەرعیەتی شۆڕشگێڕی خەباتی ڕزگاریخوازی کوردستان داینەمۆی ژیانی سیاسی کوردستانە. ئەمەش بەو مانایە نا کە، شەرعیەتی دامەزراوەیی لاواز کردووە، بەڵکو مێژووی خەباتی ڕزگاریخوازی گەلان ئەوەی سەلماندووە، گەلانی ڕزگاریخواز تا دەگەنە سەربەخۆیی یەکجارەکی و دەبنە خاوەن دەوڵەتی سەربەخۆ، هەمیشە شەرعیەتی شۆڕشگێڕی بەڕێوەیان دەبات. ئەم شەرعیەتە، بزوێنەری خەباتی گەلانە بۆ ئازادی و ڕزگاری، تا دەگەنە کەناری ئارام و سەقامگیر و دور لە ستەمکاری نەتەوایەتی. جا لەبەر ئەوەشە دەبینین ئەو پێشمەرگە قارەمانانەی دوێنێ، ئەمڕۆ بوونەتە پێشەنگ لە خەبات و تێکۆشان لە پێناو پاراستنی سنوورێکی بەرفرەوانی کوردستان لەو ناحەزانەی، مەترسییەکی جیهانین و دەوڵەتە زلهێزەکانی دنیا لە گەلیدا دەجەنگێن.

دیسان دەگەڕێنەوە بۆ ئەو بیرِ و باوەڕە کە وای لەو پێشمەرگە سەرکردانەی دوێنێ کردووە، بە هەمان گڕوتینی قارەمانانەی دوێنێ هاتوونەتەوە مەیدان و دلێرانە دەجەنگێن. ئەو بیر و باوەڕ بۆتە قەڵغانی بەرخۆدان و بەرەنگاربوونەوەی دوژمنان. گوزەرانی ژیانی ئەمدوایانەی ئەو پێشمەرگە سەرکردانە نەبۆتە هۆی کزی و لاوازی ئەو بیر و باوەڕ پۆڵاینەی کوردایەتی کە، دەبێت هەمیشە شانازی پێوە بکەین و بە هێمای کەلتووری زێڕینی کوردستانی دابنێین. لە بەر چاوی گەنجان و لاوانی کوردستان بەرزی بەهای ئەو کەلتوورە ون نەکەین. بەڵکو هەمیشە لە هەوڵ و کۆششی ئەوە دابین، بەرزی بەهای ئەو کەلتوورە زێڕینە وەکو وزەیەکی بەتینی خەباتی خۆڕاگریی و بەرهەڵستکاری لە سەرجەم بوارەکانی ژیاندا بۆ گەنجان و لاوان زیاتر ڕوون بکەینەوە. چونکە ئەو کەلتوورە هێزی بەردەوامی ژیان و گەشەکردنی کوردستانە لە زۆربەی بوارەکاندا .

ئەو گەشەکردنەی هەرێمی کوردستان لەم چەند ساڵەی دوایدا، سەرەڕای بوونی چەندان کۆسپ و تەگەرە، نیشانەی ئەوەیە، هەوێنی ئەم کەلتوورە زێڕینەیە خزاوەتە ناو بیر و باوەڕی کەسانی دڵسۆزی کوردستان کە شەو و ڕۆژ بەردەوامن لە کۆڵنەدان و زاڵبوون بە سەر بەربەستەکان لە ڕێگای پەرەسەندنی کوردستان.

نهێنی سەرکەوتن و پەرەسەندنی کوردستان سەرەڕای بوونی چەندان کێشە و بەربەست لەو کلتوورە زێڕینەیە کە کەسانی پسپۆڕ لەو بوارەدا درکی پێدەکەن. بۆ باشتر و زیاتر بەرەنگاربوونەوەی تەگەرەکانی ناوەوە و دەرەوەی کوردستان و بەردەوامی پاراستن و پەرپێدانی هەنگاونان بۆ سەربەخۆی تەواوی کوردستان، زیاتر لە هەوڵی ئەوە دابین، ئەو کەلتوورە زێڕینە گیانفیداکارییە پەرە پێ بدەین لە بوارەکانی سەربازی و پێشمەرگایەتی و بوارەکانی کارگێڕی و پەروەردەیی و ئابووری و زانستی تەکنۆلۆجیا، تا دوایی بە

بەردەوامی تەوزیفی بکەین. بۆ ئەوەی باشتر و بە شێوەیەکی سەردەمیانە بە کەلتوورێکی خۆماڵیانە بەرەنگاری ئەو نەخۆشیانە ببینەوە کە تووشی دەوڵەتداری سەردەم دەبنەوە، لە پێش هەموویانەوە گەندەڵی سیاسی و کارگێڕی و ئابووری .

پێویستە هەمیشە گەنجانی کوردستان و نەوەکانی دواڕۆژ بەو کەلتوورە زێڕینە ئاشنا بکەین. کلیلی سەرەکی سەرکەوتنەکانی هێزی پێشمەرگە ئەو بیر و باوەڕیە ناهێڵێن هەرگیز لە بەردەم بەهێزتین دوژمن و گەورەترین کۆسپ و تەگەرەکاندا چۆک دابدەین و، بە بەردەوامی مژدەی سەرکەوتن ڕادەگەیەنن. هەر گڕوتینی ئەو کەلتوورەیە ئازایەتی و جەربەزەیی بە پێشمەرگەکانی کوردستان

بەخشیوە، ئەمرۆکە لە کوردستانی ڕۆژئاوا لە کۆبانی شانبەشانی شەرڤانان لە دژی دوژمنانی کورد و کوردستان بجەنگێن. هەر ئەم کەلتووورە زێڕینەیە گرۆتین بە گەریلا و شەرڤانان دەدا لە پارچەکانی دیکەی کوردستان شەڕی مان و نەمان بکەن. لەبەر ئەوەی مێژووی هاوچارەنووسی خەباتی ڕزگاریخوازی کوردستان، سەرجەم خەباتگێڕانی کوردستانی کردۆتە خاوەن کەلتوورێکی زێڕین.

هەر ئەم کەلتووورە زێڕینەیە کە درِ بە شەوەزەنگی تاریکی شۆڤینیستان دەدات، کە جار و بار بە دەمامکی ئایینی و هەندێجاریش بە دەمامکی ڕۆشنبیری و ئەدەبی خۆیان دەنوێنن کە، نموونەی بەرچاوی یەکەم گروپی تیرۆرستی داعشە و نموونەی زەقی دووەم، وڕێنە سەرشێتانەکەی شاعیری عێراقچی و عەرەبی سەعدی یووسفە، کە ڕۆحی بەهەشتی جەواهیری ئەمڕۆکە نەفرەتی لێ دەکات. کاتێک تەسکبینی نەتەوایەتی وایلێدەکات چاوی بە کوردستان هەڵنەیەت کە، زمانی نەتەوایەتی خۆی بەکاردەهێنێ و، بە مەیموونستان ناوی بهێنێت.

بەڵێ ئەوە ئەو کەلتووورە زێڕینەیە، کەلتووری گیانفیداکاری و بیروباوەڕی پۆڵایینی ئازادی و سەربەخۆیی و بەرهەڵستکاری ستەم و ستەمکاری کە، دەبێت هەمیشە پارێزگاری لێبکەین و نەوەکانمانی پێ پەروەردە بکەین. هەمیشە وریای ئەوە بین، دەسەڵاتپاوانی و دەسەڵاتخوازی و بەرژەوەندی تەسکی چینایەتی درز نەخاتە شکۆمەندی و بەهابەرزی ئەو کەلتووورە زێڕینە. ئەو کەلتووورە زێڕینە کە پێشمەرگەکانی دوێنێی کردۆتە پێشەنگەکانی ئەمڕۆ کە لە بەرەکانی شەڕدا دژی دەوڵەتی بە ناو ئیسلام، دەوڵەتی تیرۆریستان دەجەنگن.

سەرچاوە : ماڵپەڕی پۆست کوردستان / ڕێکەوتی : ١٦ای دێسامبری ٢٠١٤

پێشمەرگە وەک ئینسان

هیدایەت مەلا عەلی

هێرشەکانی (داعش) و پەلامارەکانیان بۆ سەر هەرێمی کوردستان، چەندین دەرهاویشتەی سیاسی و کۆمەڵایەتی و دەروونی بەدوای خۆیدا هێناوە، بەڵام هیچ یەکێک لەو دەرهاویشتانە نەیانتوانیوە وەک ناوی (پێشمەرگە) کاریگەری لەسەر کۆمەڵگا دابنێت.

ناوی (پێشمەرگە) لەم قۆناغە ئاڵۆز وهەستیارەی ژیانی سیاسی کۆمەڵگای کوردستاندا هەڵکشانێکی گەورەی بەخۆیەوە بینیوە، تەنانەت ئەوانەشی کە پێشتر بە (میلیشیایان) ناودەبرد، ئێستا پەلە پەل کەوتونەتە خۆیان بۆ ئەوەی لە کاروان دوانەکەون و هاوکێشەکە یەکسان بکەنەوە.

ئەو حەقیقەتەی کە ناوی (پێشمەرگەی) کردۆتە کارەکتەرێکی زیندوو، ئەو هۆکارانەی پێناسە و مەودای ناوی (پێشمەرگەی) فراوانتر کردوە، پەیوەندی ڕاستەوخۆی بە بەرگری و ئەو گیانبازیەوە هەیە کە (پێشمەرگە) لەشەڕی دژی (داعش)دا بەرجەستەی کردووە.

ڕۆژانە چەندین خوێندنەوە بۆ ئەرکی تازە و چەکی تازەی دەستی (پێشمەرگە) دەکرێت، بەردەوام گوێمان لە باسی پشتیوانی دەوڵەتان و سوپاکان دەبێت بۆ (پێشمەرگە)، تەواوی دەزگا ڕاگەیاندنەکان لێوان لێون لە شیعر و سرود و گۆرانی و چیرۆک بۆ (پێشمەرگە).

بەڵام لە پانتای ئەو جوگرافیایەی کە ناوی (پێشمەرگە) داگیری کردوە، بەقوڵی هێڵە سەرەکیەکانی پڕ نسیبە ئینسانەکان فەرامۆش کراون، بەگرنگ سەیر نەکردنی ژیان و بەزیندووی مانەوەی (پێشمەرگە)، فۆرم و شکڵی بەشی زۆری ئەو پیاهەڵدان و ناو هێنانەکانی (پێشمەرگەی) دیاریکردوە کە ڕۆژانە ئاراستەیان دەکرێت.

بەکار هێنانی دەیان دەستەواژەی وەک (پیاوەتی، قارەمانیەتی، بە غیرەت، حیساب بۆ دوژمن ناکات، کون لە جەرگا نەبوو، دۆستی مەرگ، سوار چاکی پێشی پێشەوە) و هتد..... ڕەنگدانەوەیەکی نێگەتیڤی لەسەر پێناسە ئینسانیەکان و هەوڵەکانی (پێشمەرگە) هەیە بۆ خۆپاراستن و بەگرنگ سەیرکردنی ژیانیان، وەک ئینسانێک و تاکێکی ئاسایی کۆمەڵگا.

ڕەنگدانەوەی ئەم دەستەواژانە کە بەرئەنجامی لێکدانەوە و پێوەرەکانی کۆمەڵگایەکی نێرسالار و ئاودراوە بە دەمارگیری

پیاوەتی و ئەخلاقی، لەسەر خۆپاراستنی (پێشمەرگە)، سەیر کردنیان پێش هەر شتێک وەک ئینسان، مافی ژیان و مانەوەی (پێشمەرگەی) وەک تاکێک خستۆتە ژێر پرسیارەوە، بە چاوپۆشی لە ئەرک و ئەو سیفەتەکانی کە (پێشمەرگە) خۆی هەڵگریەتی.

بەهۆی فراوانبوون و ئاسانبوونی تۆمارکردنی گرتەی ڤیدیۆی، بەشێکی زۆرمان ڕووداوەکانی بەرەکانی شەڕ بەشێوەیەکی فەرمی یان نافەرمی دەبینین، ئەوەی سەرنج ڕاکێش و جێگای خوێندنەوە و هەڵوێستە لەسەر کردنە، کاریگەریە نێگەتیڤەکانی دەستەواژەکانە بەسەر هەڵسوکەت و هەنگاوەکانی (پێشمەرگەوە) لەبەرەکانی شەڕ، ئەو هەڵسوکەوت و هەنگاوانەی (پێشمەرگە) دەخاتە دەرەوەی ئەو هاوکێشەیەی، کە دەبێت (پێشمەرگە) بە پەنا شەڕ و بەرگریکردنەوە، وەک (ئینسان) مافی خۆ پاراستنی هەبێت.

لەم ماوەیەدا سێ گرتەی ڤیدیۆی زۆر سەرنجیان ڕاکێشام، ئەم گرتانە ئەو ڕاستیە دەسەلمێنێت کە بۆتە جێگای قسە و باسی ئەم وتارە، بەداخەوە دوو لە گرتە ڤیدیۆیەکان لە دوای (گیانبەخشینی) دوو (پێشمەرگە)کە خۆیان نمایش کران، گرتەی سێهەمیش چەند ڕۆژێکە لە دەزگا ڕاگەیاندنەکانەوە نمایش دەکرێت، (پێشمەرگەیەک) خەریکی هەڵگرتنەوەی بۆمب و لوغمی چێنراوە، بۆمبەکان لە مەنجەڵی چێشت دروست کردندا هەڵبەسراوان.

گرتەی یەکەم و دووەم ، قسە و باسی ئەو دەستە (پێشمەرگانەن) کە دوو (پێشمەرگە) (گیانبەخشەکانیان) لە گەڵدایە، دەستەی یەکەم بەم جۆرە باسی خۆیان ئەکەن لە بەرەکانی شەڕ، ئەڵێن:ئەوە ئێمەین لە پێشی پێشەوەین، کەس نیە لە پێشمانەوە، دوایی کەس نەڵێت ئێمە لە پێشی ئەمانەوە بووین، دەستەی دووەم بەم جۆرە باسی خۆیان ئەکەن لەبەرەکانی شەڕ، دەڵێن:ئەوەتا لە پێشی دەبابەکانەوەین، هیچ حیسابیان بۆ ناکەین.

گرتەی سێهەم، ئەو (پێشمەرگەیەی) بۆمبەکان پوچەڵ ئەکاتەوە، تەنها بە سەیر کردنی دەزانی کە چ کارەساتێکی ئینسانی بەرێوەیە و، ئینسان چ بەهایەکی هەیە، بە ئاشکرا دەبینی (ئینسانی بوونی پێشمەرگە) و مافی زیندوویەتی و خۆپاراستنی لە چ ئاستێکدایە، پوچەڵکردنەوەی بۆمب بە بێ سەرەتایی ترین ئامێر و هۆکانی خۆپاراستن، تەنانەت ئەو (پێشمەرگەیە) دەستکێشیشی لە دەستدا نیە، دەیان (پێشمەرگەی) هاوڕێی خەریکن بە تەلەفونەکانیان وێنەی ئەگرن، بە قەولی بەڕێزێک لە فەیسبوک دەڵێت: گۆزروان و پیشۆکیش بەو شێوەیە لە بەهاردا دەرناهێنرێت.

ئەم سێ گرتەی ڤیدیۆیە بە ڕوونی پێمان ئەڵێت: کە بەشی زۆری هێزی (پێشمەرگە) چۆن کەوتونەتە ژێر کاریگەریەکانی عەقڵی باوی کۆمەڵگا، دەسەڵاتیش چۆن باوەشێنی پشکۆی ئەو ئەقڵیەتە ئەکات، ئەم سێ گرتە ڤیدیۆیە کارئاسانی ئەکات بۆ جێگیرکردنی دەستەواژەکان و ناسینەوەی سروشتی دروستکراوی (پێشمەرگە)، هەمان کات (پێشمەرگەش) خۆیان بوونەتە بەشێک لەو فەرهەنگ و دیدەی کۆمەڵگا سەیری (غیرەت و پیاوەتی و قارەمانیەتی) پێ دەکات.

نابێت لە خۆبوردووی و ئازایەتی و جەسارەتی (پێشمەرگە) لەبەرەکانی شەڕدا بەرانبەر (داعش)، بکرێتە پێوانە و پێوەرێک کە مافی خۆپاراستن و (ئینسانی) بوونی (پێشمەرگە) بخاتە ژێر پرسیارەوە، (پێشمەرگە) پێش هەر شتێک (ئینسانە) و دەبێت

ئەم مافەی لە ڕووی سیاسی و فەرهەنگی و سەربازی و کۆمەڵایەتیەوە پارێزراو بێت، مەحروم کردنی (پێشمەرگە) لەم مافە تەنها لەبەر ناوەکەی کە (پێش مەرگ) دەکەوێت هەڵەیەکی گەورە و هەنگاوێکی دژی (ئینسانیە).

بەپێی ڕاگەیاندراوێک کە ڕۆژی ١٠ / ١٢ / ٢٠١٤ وەزارەتی پێشمەرگەی حکومەتی هەرێمی کوردستان بڵاوی کردۆتەوە دەڵێت: لەڕۆژی ١٠ / ٦ / ٢٠١٤ وە تاکو ئێستا (٧٢٧) (پێشمەرگە) گیانیانبەخشیووە، (٣٥٦٤) بریندار و (٣٤) (پێشمەرگەش) بێسەروشوێن بوون، سەرەڕای سەختی شەڕ و وەحشیگەریەک کە (داعش)ی پێدەناسرێتەوە، من دڵنیام ئەگەر (پێشمەرگە) وەک (ئینسان) لە چەقی ئەم گۆڕەپانە سەربازیەدا لە هەموو بوارەکاندا خوێندنەوەی بۆ بکرایە، ئێستا ژمارەکان زۆر زۆر لەم ڕاگەیاندراوە کەمتر دەبوو، ئەمەی کە ئێستا ڕوو دەدات (ئەنفالە) دەبێت ڕێگای لێبگرین.

من ڕووی دەمم لە خەڵکی کوردستانە، لە (پێشمەرگەیە)، لە نوسەران و ڕۆشنبیران و ئازادیخوازانە، لە دەزگا ڕاگەیاندنە بە هەڵوێستەکانە، ئەرکی هەموومانە پێناسە و سروشتی (ئینسان) بوون بگێڕینەوە بۆ (پێشمەرگە)، ئەرکمانە زۆر شێلگیرانە ڕەخنە و شەڕی سیاسی و فەرهەنگی ئەو دەستەواژانە بکەین کە گیان و ژیانی (پێشمەرگە) دەکاتە قوربانی ئەقڵی باوی کۆمەڵگا.

هیچ قسەیەکم بۆ حکومەت و پەرلەمان و دەزگا و لیژنەی بەناو مافی مرۆڤەکانیان نیە، چونکە بەڕاستی و بە پراکتیکی دەریانخست ژیانی ئینسانی (پێشمەرگە) بۆ ئەوان هیچ مانایەکی نیە، وەک ئەوەی (پێشمەرگە) کارەکەی ئەوە بێت کە ئەبێت بکوژرێت.

دەزگا و ئۆرگانەکانی دەسەڵات سەلماندیان بێجگە کارتۆنێکی بەتاڵ هیچی تر نین، لەبری ئەوەی (پێشمەرگە) دوای گیانبەخشینی حکومەت دوو پلەی بەرز بکاتەوە، دەبێت سەرەتا وەک ئینسان سەیری بکات و، کار بکات بۆ ئەوەی بەپێی پیوەرە ئینسانیەکان (پێشمەرگە) بناسرێت و هەڵسوکەوتی لەگەڵ بکرێت، دەبێت هەوڵەکانمان بۆ کۆمەڵگایەکی ئینسانی چڕ بکەینەوە.

سەرچاوە : ماڵپەڕی ئاوێنە نیوز / ڕێکەوتی : ١٢ی دێسامبری ٢٠١٤

پێشمەرگە

هیوا سەرهەنگ

پێشمەرگە، وشەیەکی ئاوێتەو زاراوەیەک پڕاوپڕ لەئازایەتیو خەباتو قارەمانێتیو بەرخۆدانو شەهید بوون لە پێناوی کوردو کوردستاندا.

پێشمەرگە، ناوی تایبەتی شۆڕشگێرە کوردەکانو هەموو ئەوانەی بەشدارییان کردووە لەبزاڤی رزگاری نەتەوەیی گەلی کوردستاندا دژ بەداگیرکەرانو چەوسێنەرانی میللەتی کورد، بۆخۆی ئەم ناوە پلَنگ ئاسایە، بە تەنیا ناوە پڕ شکۆ و مەزنەکەی هێزو توانای لەشکر و سوپایەکی مەزن و ئەفسووناوی بوو لە ئەندێشەو لێکدانەوەکانی سوپای دوژمناندا، هەر بۆیە بە بیستنی ناوی پێشمەرگە سوپای دوژمن چەند لە قەبارەو تەکنەلۆژیای سەربازیدا بەهێزتر بووبن، چەند خاوەنی تۆپ و فڕۆکە و تانک و زرێپوش و چەکی پێشکەوتوو بووبن، نەیانتوانیوە خۆیان لەبەر دەم وزەو توانا و هەڵمەت و بەرەنگاری پێشمەرگەدا راگرن، مەزنی و گەورەیی پێشمەرگە. ئەم شۆڕشگێرە کوردانە. وای کردبوو کە بە هەزاران چیرۆکی ئەفسانەییان لەسەر پێکبهێنرێت و لە نێو سوپاکانی دوژمندا باسیان لێوە بکرێت و بۆ خێزانەکانیان بگێڕنەوە، هەروەک چیرۆکێکی سەرنج راکێشی دەم پاڵەوانە دەگمەنەکانی مێژووی جیهان و ناوچەکە گوێیان بۆ را دەگیرا، لە سەر پێشمەرگە دەیان گوت: (ئەو خەڵکەی پێیان دەڵێن پێشمەرگە شاخەوانێکی بێ ئەندازەن و هیچ گیانلەبەرێک لە سەرکەوتنی چیاکاندا وەک ئەمان خێرا نین، پەیدا دەبن و لەچاو تروکانێکدا چالاکی دەکەن و ون دەبن، گوللە نایانبڕێ و لە کاتی هەڵمەتیاندا گەڕانەوەیان نییە و لە هیچ شتێک سڵ ناکەنەوە).

پێشمەرگە مرۆڤ دۆستە

لەگەڵ هەموو ئەمانەشدا پێشمەرگە، مرۆڤ دۆست بوو، هێزی مرۆڤایەتییەکەی شان بەشانی تواناو بڕوا شۆڕشگێڕیەکەی پتەو بوو، هەرگیز دیلی نەدەکوشت و لەگەڵ هەموو بارگرانی و ئاڵۆزی بارودۆخ و ئاست نزمی ئابوورییاندا بەپێی یاسا و رێساکانی مافی جیهانی مرۆڤ، مامەڵەیان لەگەڵدا دەکرا و رێزیان لێ دەگیرا، ئەمە ئەو جیاوازییە گەورەیە بوو لە نێوان پێشمەرگەی کوردستان و گروپی چەکداری تردا کە هەبوون، کەچی لە بەرامبەر هەموو ئەمانەشدا دەسەڵاتی داگیرکەرانی خاکی کوردو وڵاتانی هاوبەرژەوەند لەگەڵ دوژمنانی کورد و کوردستاندا، سەردەمانێک لە دیدی بەرژەوەندییەکانیانەوە دەیانڕوانییە شۆڕش و پێشمەرگە و لە راگەیاندنەکانیاندا شۆڕشیان بە یاخیبوون ناوزەند دەکردو پێشمەرگەش بە چەتەو رێگر، تا ئەو دەمەی ناڕاستگۆیی و تەفرەدانی هاوپەیمانانی هاوبەرژەوەند لە نێو یەکدا وای کرد مل بۆ راستییەکان بدەن و کورد وەک میللەتێکی بەشخوراو و پارچەکراو و

داگیرکراو بناسن و پێشمەرگەش بە رزگارکەری مرۆڤایەتی و خەباتگێڕانی دژ بە تاریکی و دواکەوتن و سونبولی ئاشتی و بەرخۆدان پێناسە بکەن، بەتایبەت لە دەیەکانی ئەمڕۆدا لە عیراقێکی وێرانی پاش سەدام حوسێنی دیکتاتۆردا، لە عیراقێکی فرە ئایین و مەزهەب و فرە نەتەوەدا کە کێشەوبەرە و ململانێییەکی زۆر لەنێوانیاندا هەیە، پێشمەرگە ڕۆڵی بیناکردنەوە و تەبایی و هێورکردنەوە و ئاشتەوایی دەگێڕێت و بە تەواویش بەشداری دەکات لە پاراستنی نەک ناوچە کوردستانییەکان، بەڵکو هەموو ئەو ناوچانەی دیکەی عیراقیش کە دەستی تیرۆر دەیانگاتێ و کۆمەڵانی خەڵکی عیراقیان خستۆتە بەردەم دووڕیانەکانی مردن و تۆقاندن و ئاوارە بوونەوە.

پێشمەرگە هی هەموو کوردستانە

پێشمەرگە، ئەمڕۆ لە هەرێمی کوردستاندا، پێشمەرگەی هەموو پارچە پڕ ئازارەکانیتری کوردستانە، ئەوەتا پاش هەوڵێکی زۆر توانرا پێشمەرگە بۆ یەکەم جار لە مێژووی ناوچەکەدا بە نێو شارەکانی باکووری کوردستاندا بڕوات بۆ شارێک لە ڕۆژئاوای کوردستان، شارێک، پارچەیەک لە جەستەی کوردستان، بۆ هاوکاری خەڵکانێکی پڕ لە هەمان خوێنی کوردایەتی. هەمان گیانی مەردایەتی و شان بە شانی یەکینەکانی ڕۆژئاوا، شەڕڤانانی بوێرو چاو نەترس و خۆڕاگر، ژنانی بە توانا. کیژە ناسکە چاو و چنگ پڕ لە گڕەکانی دوژمن تۆقێنەر، ئەوانەی ئامادە نین خۆیان بدەنە دەست هزرە تاریکەکانی دژ بەمرۆڤایەتی و مافەکانی ژنان، تا نەتوانن مامەڵەی کڕین و فرۆشتنیان پێوە بکرێت و ببنە دامرکێنەرەوەی ئارەزوویەکی گڵاو و چاوی برسی ناخ ڕەشێکی چڵکنی تیرۆریست.

پێشمەرگە، ئەو ناوە پیرۆزە، یان ئەو زاراوە پڕ بەهایەیە کە زۆر لە سەرۆکی وڵاتانی دنیا، زۆر لە بەرپرسانی جیهان لە ڕاگەیاندن و کۆڕ و کۆبوونەوەکانیاندا بێ وەرگێڕانی بۆ زمانەکەی خۆیان وەک خۆی باس لە پێشمەرگە دەکەن و دەڵێن (پێشمەرگە) دۆست و رزگارکەری مرۆڤایەتی و خۆبەختکەرە لە پێناو پاراستنی کۆمەڵانی خەڵکی بێچارە لە ژن و منداڵ و نەخۆش و پەککەوتەکان.

ئەمە کوردە و ئەمەش پێشمەرگەکانی کورد و کوردستانن، باڵایان لە قەندیل تێپەڕیوە، هەڵۆ بەرزەفڕەکانی سەر هەموو خاکێکی پڕ ئازارن، مەچەکتان مەچەکی هەموو ئازادیخوازەکانی جیهانە، سرووودی ئەمجارەتان مەشخەڵانی چەسپاندنی ئاشتی هەمووانە، هەڵمەتتان، هۆ کاکی پێشمەرگە، شۆڕشگێڕی قارەمان دژی هەموو تیرۆرستانە، سڵاوتان لێبێت، سڵاو لەو جیهانەی دروستی دەکەن، سڵاو لە ماندووبوون و قارەمانیتان دەشێ جوامێریتان، جیهان بەئاگا بهێنێت و لەمەڕ ئەم نەبەردی و بوێری و خۆبەختکردنانەتاندا، ئا لەم ناوچانەدا لەیەکێک لە شارەکانی کوردستانی ئازادا، وڵاتێک یان کەسایەتییەکی ناودار پەیکەرێکی ئاشتیتان بۆ دروست بکات، بەرز و بڵند، هێندەی بڵندی پەیکەرەکەی ئاشتی کە فەڕەنسا دای بە ئەمریکا، وەک هێمای سەرکەوتن و ئاشتی و نەمانی چەوساندنەوە و بەردەوامی دۆستایەتی. ئاواش لەگەڵ ئێمەی کوردا ئەو هێمایەی بەرز و بڵندی تۆ، دۆستایەتی و ئاشتی و تەبایی هەمیشەییمان بۆ دەستەبەر بکات.

سەرچاوە : ماڵپەڕی کوردستانی نوێ / ڕێکەوتی : ١٠ی دێسامبری ٢٠١٤

تەواوکردنی بابەتێک

عبدالله حسنزادە

ئەم ڕۆژانە بەبۆنەی ٢٦ی سەرماوەزەوە کە نیزیک بە ٣٠ ساڵە لەلایەن حیزبی دێموکڕاتەوە بە ڕۆژی پێشمەرگە ناسراوە، زۆرکەس و هەرکەسەی لە ڕوانگەیەکەوە بابەتی نووسیوەو بڵاو کردۆتەوە. لەونێوەدا هاوڕێی بەوەجو لەمێژینەم کاک هاشم ڕۆستەمی وتارێکی لە سایتی "ڕۆژهەڵاتتایمز"دا بڵاو کردۆتەوە کە چونکە لە بەشی زۆری بیرو بۆچوونەکانیدا دەگەڵی هاوڕام حەزم کرد دیسان بە نووسینی ئەم یادداشتە هێندێ بۆشایی نێو وتارەکەی پڕ بکەمەوەو لەڕاستیدا بابەتەکە تەواو بکەم:

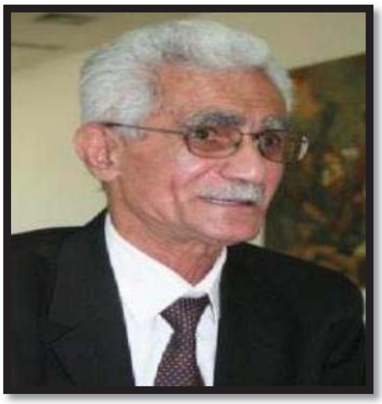

بەتەواوی دەگەڵی هاودەنگم کە دەڵێ عەیب نیەو بەڵکوو پێویستیشە حیزب [ی دێموکڕات] پێ لە هەڵەی خۆی بنێ و تەنانەت ڕاستیشی بکاتەوە، ئەوەش دروستە کە بۆماوەی دەیانساڵ بە هەڵە پێمان وابوو ٢٦ی سەرماوەز ڕۆژی گیرانی بنکەی "شهربانی"ی مەهابادەو تەنیا چوارپێنج ساڵێک لەمەوبەر مێژووی دروستی ئەو ڕووداوەمان بۆ دەرکەوت کە ڕۆژی ٢٦ی ڕێبەندانی ساڵی ١٣٢٣ای هەتاوییەو دەبێ وریابین جارێکی دیکە ئەو هەڵەیە لە نووسین و قسەکردنماندا دووپاتە نەکەینەوە. ڕۆژنامەی "کوهستان" ئەو ڕووداوەی لە یەکەم ژمارەی خۆیدا (١٧ای ڕەشەمەی ١٣٢٣) تۆمار کردوە. ئەو ڕۆژنامەیە کە خوالێخۆشبوو دوکتۆر ئیسماعیلی ئەردەڵان لە تاران دەریدەکرد لە ڕەشەمەی ١٣٢٣اوە تا ڕەشەمەی ١٣٢٥ واتە بۆ ماوەی دوو ساڵ بڵاو بۆتەوەو ڕۆژنامەیەکی زۆر بەنرخە. "کوهستان" بەشی هەرەزۆری بە زمانی فارسی بوو بەڵام جاروبار وتارو شێعری کوردییشی بڵاو دەکردەوە. پێویستە ئاماژە بکرێ کە هەموو ژمارەکانی ئەم ڕۆژنامەیە بە هەوڵ و تێکۆشانی بنکەی "ژین" لە سلێمانی و دووبرای پڕکارو دڵسۆزی کورد مامۆستایان ڕەفیق ساڵح و سدیق ساڵح -تەمەندرێژ بن- لە یەک بەرگی جواندا چاپ کراونەوە.

با ئەو ڕاستییەش ون نەبێ کە پێشنیاری ٢٦ی سەرماوەز بۆ ڕۆژی پێشمەرگەی کوردستان لە دەفتەری سیاسیی حیزبی دێموکڕاتدا پێشنیاری من بوو. ئەوکات پێموابوو گیرانی بنکەی پۆلیسی مەهاباد ٢٦ی سەرماوەزی ١٣٢٤ بووە. بۆیە پێشنیارم کرد هەم لەبەر ئەو بۆنەیەو هەم لەبەر بیرەوەریی هەڵکردنی ئاڵا ئەو ڕۆژە وەک ڕۆژی پێشمەرگە دابنێین. هەر لەوێشدا پێشنیارم کرد کە بۆئەوەی لە هەلومەرجی ئەودەمدا هەڵلای لێ ساز نەبێ، لەو پێوەندییەدا زیاتر مەسەلەی گیرانی شارەبانی زەق بکەینەوە.

لەوەشدا دەگەڵ کاک هاشم هاوڕام کە ڕۆژی ١٥ای ڕێبەندان ئەگەر کۆدەنگیی زۆربەی حیزبە کوردستانییەکانی لەسەر بێ، یان پارلەمانی کوردستانی باشوور بڕیاری لەسەر بدا ڕۆژێکی گونجاوە بۆئەوەی ببێتە ڕۆژی پێشمەرگە، چونکە لەو ڕۆژەدا ساڵی ١٣٢٤

"ستادی مەرکەزیی دێموکراتی کوردستان" لەکۆبوونەوەی ئەفسەراندا بڕیاری داوە کە لەجیاتی هێندێ "ئەلقابی قەدیم" ئەلقابی کوردی بەکار ببرێن و یەکەم "لەقەب"یش لەو لیستەیەدا ناوی پێشمەرگەیە. ڕۆژنامەی "کوردستان"ی سەردەمی کۆمار ڕۆژی ٢٠ی ڕێبەندانی ١٣٢٤ لە ژمارە ١٢ای خۆیدا ئەم بڕیارەی بڵاو کردۆتەوە .

ئەمن پێموایە هەتا ئەوکاتەی ڕۆژێکی دیکە دیاری دەکرێ کە هەموو بەشەکانی کوردستان پابەندی بن، نابێ حیزبی دێموکڕات ئەو ڕۆژە بگۆڕێ. چونکە هەڵکردنی ئاڵا ڕووداوێکە چەندین جار گرنگتر لە گرتنی بنکەی پۆلیس، نەک هەر لە مەهاباد بەڵکوو لە تارانیش. بۆیە بەباوەڕی من تا ئەوکاتەی کۆدەنگی لەسەر ڕۆژێکی دیکە دروست نەبووە ئەم ڕۆژە بۆ حیزبی دێموکڕات هەر دەبێ لەجێی خۆی بێ.

پێمخۆشە بەڕاشکاوی بڵێم تەنیا سەرچاوەی ئەو خەبەرە کە گۆیا لە کۆبوونەوەیەکی هەیئەتی وەزیرانی کۆماردا ناوی پێشمەرگە دۆزراوەتەوە وتارێکی کورتو جوانی ئەدەبییە کە ڕەحمەتی مامۆستا هێمنی شاعیر ساڵی ١٣٤٩ لە یەکەمین ژمارەی دەورەی ئێستای ڕۆژنامەی "کوردستان"دا بڵاوی کردەوە بەناوی " پێشمەرگە چۆن دۆزرایەوە؟" . لەوێشدا هیچ باسێک لە کۆبوونەوەی کابینە نیەو دەڵێ پێشەوا هێندێ لە ئەدیبانی کۆ کردەوەو پرسوڕای پێکردن. دەشزانین کە وشەی پێشمەرگە پێش ئەو ڕێکەوتە بۆ ئەندامانی سوپای میللیی کوردستان بەکار براوە. گۆڤاری "کوردستان" کە پێش ڕۆژنامەی "کوردستان" دەردەچوو لە ڕاپۆرتی ڕێورەسمی هەڵکردنی ئاڵا لە مەهاباد لە ڕۆژی ٢٦ی سەرماوەزدا باس لە ڕێژەڕۆیشتنی پێشمەرگەکان دەکا. ئەمە مانای ئەوەیە کە هەرنەبێ ٥٠ ڕۆژ پێش ئەوەی بەکارهێنانی ناوی پێشمەرگە بڕیاری لەسەر بدرێ ئەو ناوە بۆ تێکۆشەری چەکداری کورد بەکار هاتوە. بۆیە پێموایە ئەگەر واز لەو گێڕانەوە "روایت"ەش بێنین و پشت هەر بەو زانیارییانە ببەستین کە سەرچاوەیەکی ڕوونی مێژوویییان هەیە باشترو دروستترە.

"ئەو بابەتە لە پەیجی فەیسبووکی بەرێز عەبدوڵڵا حەسەنزادە وەرگیراوە"

ڕێکەوتی : ٢٨ی دێسامبری ٢٠١٣

قسەکانی کاک خالید عەزیزی سکرتێری گشتیی حیزب لە ڕێورەسمی ٢٦ی سەرماوەز ڕۆژی پێشمەرگەدا

هاوڕێیانی پێشمەرگە، ئەندامان و دۆستان ولایەنگرانی حیزبی دێموکرات! بنەماڵەی سەربەرزی شەهیدانی کوردستان! بنەماڵەی پێشمەرگەکان! کۆمەڵانی خەڵکی کوردستان!

بە بۆنەی ڕۆژی پێشمەرگە، ئەو ڕۆژەی کە یەکەمین جار لە شاری مەهاباد، شارەوانی حکوومەتی پاشایەتی گیراو کورد دەسەڵاتی خۆی لەوێ بە هەڵکردنی ئاڵا سابیت کردو جێخست، پیرۆزباییتان لێدەکەم. لە کۆمار بەولاوە بە تایبەت لە دوو پارچەی کوردستان، ڕۆژهەڵاتی کوردستانو باشووری کوردستان کاتێک قسە لە خەباتو شۆڕشو فیداکاری کراوە، کاتێک قسە لە جێخستنی هەوڵدان بۆ مافە نەتەوایەتییەکانمان کراوە، هەمیشە نێوی پێشمەرگە هاتۆتە گۆڕێ. بە خۆشییەوە نێوی پێشمەرگە وەک کەسایەتی مێژوویی ئەو نەتەوەیە، بیروباوەڕی پێشمەرگە، هەوڵو تێکۆشانو خۆ قوربانیکردن لە پێناو جێخستنی مافەکانمان لانیکەم لەو دوو پارچەیەی کوردستان نەهادینە بووە. ئەوە یەکێک لە دەسکەوتەکانی جووڵانەوەی ئێمەیە کە ئەو نێوەی کە لە کۆماری کوردستان، بە ئیفتحاراتی پێشەوا قازی محەممەدو دەمودەزگای حیزبی دێموکرات دامەزرا، ئێمە ئارەزوومان دەکرد ئەو نێوە کە بیرۆکەیەکی مێژووییە، مانادارە، کەسایەتیی تایبەتی خەباتکارێکی کوردی پێ پێناسە کراوە، لە باکووری کوردستانو لە ڕۆژئاوای کوردستانیش جێ کەوتبایە. ئێستاش هیواداریین کورد لەو دوو پارچەیە درەنگ نەبووە بۆ جێخستنی هەرچی باشتری کەسایەتی ڕابردووی خەباتو تێکۆشانی خۆمان، نێوی پێشمەرگە کە تایبەتی بە کوردە، تایبەتی بە خەباتکاری کوردە، بۆتە بەشێک لە هوییەت و کەسایەتی ئێمە، دیسان لەوێش هەر جێ بکەوێ.

ڕەنگە لە یەکەمین هەڵسەنگاندا ئێمە کە پێشمەرگە، بە ژنو بە پیاو لەو لیباسە خاکییەدا بینیومانە، چەک لە شان لە خەباتو تێکۆشانی نیزامیدا، لە دژی دوژمنانی نەتەوەی کورد خەباتی کردووە، پێناسە بکەین. لە مێژوودا زۆر نەتەوە هەبوون، لە پێناسەی زاهیری بۆ تێکۆشەرانی خۆیان لیباسی تایبەتییان بووەو ئەو لیباسەش بە خۆشییەوە ئەو پێناسەیە دەکا. بەڵام بۆ ئێمە گرنگتر ئەوەیە ئەوەی ئەو لیباسەی دەبەر کردووە، ئەوەی ئەو نێوەی هەیە بە نێوی پێشمەرگە، خاوەنی چیە؟ پێشمەرگەی کوردستان یان پێشمەرگەی حیزبی دێموکرات، کە وارسی بنەماکانی کۆماری کوردستان و دەیان ساڵ خەبات و تێکۆشانە، پێشمەرگەی بیروباوەڕێکە. پێشمەرگەی خەبات و تێکۆشان لە پێناو جێخستنی مافەکانی نەتەوایەتی خۆمان دایە، پێشمەرگەی خەباتو تێکۆشان لە پێناو سابیت کردنی کەسایەتی کورد دایە، پێشمەرگەی خەبات و تێکۆشان لە پێناو ئەوە دایە بە دەسەڵاتداران لەنێوخۆی ئێران بە کۆماری ئیسلامی بڵێ تا کورد بە مافەکانی نەگەیشتووە، خەبات بەردەوامەو ئیدامەی هەیەو کوردستان پێشمەرگە لێنابڕێ. پێشمەرگەی ڕێبازێکە کە نایهەوێ میللەتەکەی لە ئێران لەلایەن دەمودەزگای کۆماری ئیسلامی ئێرانەوە تەحقیر بکرێ. پێشمەرگەی ڕێبازێکە کە لە سەردەمێکدا

ئەو خەباتی کردووە بۆ سەقامگیرکردنی دێموکراسیو مافەکانی خۆی و بە حەق بیروباوەڕی ئەو لە دونیادا ڕۆژبەڕۆژ لە گەشە دایە و ژمارەی دیکتاتۆر و ئیستبدادەکانی کەم دەبنەوە و ژمارەی دێموکراتەکان و حکوومەتەکانی وەڵامدەر زیاد دەبن، حەقیەتی بڵێ گەشبینم، خۆشبینم، بەرامبەر بە داهاتووی خۆم و خەباتەکەی خۆم. بۆیە جێگای خۆیەتی لەو ڕۆژەدا کە ئێمە یادی ڕۆژی پێشمەرگەی کوردستان دەکەینەوە، ڕۆژێک کە ٢٩ ساڵ پێش ئەمڕۆ، بە ئیحترامی شێست و هەشت ساڵ پێش ئێستا، حیزبی دێموکرات ئەو ڕۆژەی بە نێوی ڕۆژی پێشمەرگەی کوردستان ناساند.

هاوڕێیانی خۆشەویست! لە کاتێکدا ئێمە یادی ڕۆژی پێشمەرگەی کوردستان دەکەینەوە کە ڕۆژهەڵاتی نێوەڕاست بە گشتی، لە ئاڵوگۆڕ دایە. بە خۆشییەوە ڕۆژ بە ڕۆژ دەسەڵاتی ئیسبدادو دیکتاتۆرەکان کەمتر دەبێتەوەو ئێمە دڵنیاین و هیواداریین لە ئێرانیش ئەو ئاڵوگۆڕە بە مروری زەمان بەرەو ئەوە بچێ کە دەسەڵاتی خەڵک بتوانێ کۆماری ئیسلامی بێنێتە سەر ئەو قەناعەتە کە ناتوانێ وەڵامی ویستو داخوازییەکانیان نەداتەوە یان لە ئیدامەی خۆیدا دەمودەزگای کۆماری ئیسلامی هەڵپێچێو ئەو ڕێژیمە لەناو بەرێ.

ئێمە لە کاتێکدا یادی ئەو ڕۆژە دەکەینەوە کە لە ڕۆژهەڵاتی کوردستان، حکومەتی کۆماری ئیسلامی بە شێوازی جۆراوجۆر تێدەکۆشێ جیاواز لە مەیدانی خەباتی ڕۆژانە لە دژی ئەو میللەتە دیسان تێبکۆشێ بە لەحازی ڕەوانی وەزعییەتێک دروست بکا بە هەموو جۆرێک بەرگری لە وەحدەتی نەتەوەیی ئێمە بکا، بەرگری لەوە بکات کە ئێمە وەک نەتەوەیەک لە کوردستانی ئێران ویستو داخوازییەکانی خۆمان کاریان لەسەر بکەن و بیانهێنینە گۆڕێ.

کۆماری ئیسلامی لەگەڵ چەند کێشە بەرەوڕوویەو پێمان وایە لە هەمووی ئەوانە گرنگتر کێشەی کۆمەڵانی خەڵکە لەگەڵ خۆی. تا ئەو جێیەی پێوەندی بە کێشەی ئەتۆمییەوە هەیە، لەو باوەڕەداین هەرچەند ئەو کێشەیە ڕاستەوخۆ پێوەندییەکی زۆری بە کۆمەڵانی خەڵکەوە نیە، ئەو کێشەیە لە دەستووری کاری خەباتی ڕۆژانەی خەڵک لە دژی کۆماری ئیسلامی زۆر جێنەکەوتووە. زۆرتر کێشەیەکە کۆماری ئیسلامی لەگەڵ دنیای دەرەوە بۆ بەرژەوەندییەکانی خۆی سازی کردووە و دەیهێنێ و دەیبا و پاشەکشەی پێدەکا و بە مروری زەمان وەک کارتی گەمە بازی پێدەکا، بەڵام دیسانەکە فشارێکە لەسەر کۆماری ئیسلامی. هەر لەو پەیوەندییەدا فشاری تەحریمەکان لە سەر ئێران بۆتە هۆی ئەوە کە کۆماری ئیسلامی مەجبوور بە پاشەکشێیەک بێ. بەو شناختەی کە ئێمە لەو ڕێژیمە هەمانە، بەو دەلیلە کە لەگەڵ خەڵکەکەی خۆی ڕاست ناکا، بەو دەلیلە کە بە شێوازی جۆراوجۆر تێدەکۆشێ وەڵامی ویستو داخوازییەکانی خەڵک نەداتەوە، بە هەمان شێوەش لەوە دەگەڕێ لەو فورسەتانە کەڵک وەرگرێ لەگەڵ دنیای دەرەوەش هەر ئاوا تەعامول بکا. ئێمە لە حیزبی دێموکرات پێمان خۆشە ئەو کێشەیە چارەسەر بێ نەک لەبەر ئەوەی کە ئەسپابی نەجاتی جمهوری ئیسلامی دەبێ، بەڵکوو لەبەر ئەوەی کە مەوزوعاتی ڕۆژانەی خەڵک لە دێموکراسی، مافی مرۆڤ، ژیان، بێکاری، گیروگرفتی ڕۆژانەی خەڵک، ئەو نەهامەتییە سیاسی، کۆمەڵایەتی و ئابووری کە خەڵکی ئێران هەیەیانە، ئەوانە زۆرتر بێنە پێشێو لە دنیادا ببێ بە مەوزوع و کۆمەڵانی خەڵکی ئێران بەوە خۆ مەشغوڵ بکەن و کۆماری ئیسلامی چی دیکە دنیای دەرەوە و دەوروبەر و نێوەخۆی وەڵات بە کێشەی ئەتۆمی سەرگەرم و مەشغوڵ نەکا. بۆیە چارەسەربوونی ئەو کێشەیە بە هەر شێوەیەک بێ لە دەستووری کاری دنیای دەرەوە بێتەدەرێو لە مەوزوعی میدیا و ڕەسانەهای گرووهی دنیای دەرەوە بێتەدەرێ، لەو ناحیەوە کۆمەک دەکا بە تەرحی مەسەلەکە. بۆیە ئێمە پێمان وایە چارەسەری ئەو کێشەیە بەینی کۆماری ئیسلامی لەگەڵ دنیای دەرێ، دەنا چارەسەری کێشەی سەرەکی کە مەسەلەی مافە،

ئازادییە، دێموکراسییە، خەڵک ویست و داخوازییان هەیە ئەوە هەر لە جێگەی خۆی دەبێ.

تا ئەو جێییەی پێوەندیی بە هەڵبژاردن‌و حکومەتی زیاتر لە سەد ڕۆژی ڕوحانیەوە هەیە، ئێمە ناکەوینە نێو ئەو لێکدانەوەیە، ئایا رووحانی پیاوی چاکە یان خراپە، خاتەمی پیاوی چاکە یان خراپە، ئەو لە ئەحمەدی نژاد باشترە یان یەکی دیکە لەوی باشترە. مەعیار بۆ ئێمە ئەوەیە هەرکام لەوانە چەندە وەڵامدەرن بەرامبەر بە مافو داواکانی نەتەوەی کورد لە ئێران، ئێمە لەسەر ئەساسی ئەوە قەزاوەت دەکەین. پێمان وایە لە هەمووی ئەو فورسەتانەی دێتە گۆڕێ بە جۆرێک لە کۆمەڵگەی ئێران باس‌و کێشە و ڕاوێژ و لێکدانەوە و هەڵسەنگاندن و تەنانەت ڕەقابەت بەینی لایەنە جۆراوجۆرەکان دێتە پێشێ، ئێمەی کورد نابێ لێی بێ‌تەفاوەت بین. بە گوێرەی بەرژەوەندییەکانی خۆمان دەبێ کەڵکی لێوەربگرین، حیزبی دێموکرات تەشویقی ئەو جۆرە سیاسەتەی کردووە.

ئێمە پێمان وایە خەباتی ئێمە بۆ جێ‌خستنی مافەکانی خۆمان لەنێوخۆی وڵاتە. پێمان وایە لە هەموو ئەو ئاڵوگۆڕانەی لە تاران دێنە گۆڕێ‌و لە ماوەی سی و چوار ساڵی ڕابردوودا، رەئیس جمهورو نخست وەزیرو کاربەدەستی جۆراوجۆر تاقی کراونەتەوە، هیچ شتێک لە هەوڵ و تێکۆشان‌و ئیدامەی خەباتی ئێمە بۆ جێ‌خستنی مافەکانمان کەم ناکاتەوە. بۆیە ئەو سێناریۆیە ئەرک دەخاتە سەر ئێمە وەک حیزبی دێمەکرات، ئەرک دەخاتە سەر ئەندامان و پێشمەرگەکانی ئێمە لە هەمووی گرنگتر ئەرک دەخاتە سەر تاک تاکی ئەندامانی کۆمەڵگەی ڕۆژهەڵاتی کوردستان، لە ئوستانەکانی کوردستان لە ئیلام و کرماشان و سنە و ورمێ، چۆن تەعامول لەگەڵ ئەو وەزعە بکەن. ئێمە پێمان وایە باشترین حاڵەت بۆ ڕووبەڕووبوونەوە لەگەڵ کۆماری ئیسلامی ئەوەیە لەنێوخۆی خۆماندا پێناسەیەکی باشترو دەقیقترو ئەوڕۆیی لە کێشەکانی خۆمان بکەین. ئێمە پێمان وایە یەکێک لەو عامیلانەی کە کۆماری ئیسلامی توانیویەتی لە دژی ئێمە، پرۆژەی نیزامی، ئەمنییەتی خۆی‌و پرۆژەی تەحقیرکردنی ئێمە بەرێتە پێشێ. وە بە شێوازی جۆراوجۆر قەول بدەن و وەعدە بدەن و ئینتزارات دروست بکەن، بەڵام وەڵامیان نەدەنەوە، ئەوەیە کە ئێمە لە نێوخۆی وڵات، نەمانتوانیوە بە یەکڕیزی، بە بەرنامە، بە یەکگرتوویی، بە هەڵسەنگاندێکی زۆر و ئەوڕۆیی زۆرترینی کۆمەڵانی خەڵک بێنینە ئەو مەیدانە و کۆماری ئیسلامی ڕوبەڕووی ئەو خەڵکە بێتەوە. ئێمە دەبێ بەرەو ئەوە بڕۆین ئەو پێناسەیەی کە کۆماری ئیسلامی لە کێشەی کوردی دەکا، کێشەی کورد بە کێشەی حیزبی دێموکرات و چەند حیزبی دیکە پێناسە دەکا، لە بەین بەرین. نفووزی جەماوەریی حیزبی دێموکرات، مێژووی خەبات‌و قوربانی حیزبی دێموکرات، ئیفتخاراتی حیزبی دێموکرات هەمووی سەرمایەن بۆ ئەو میللەتە، بەڵام کێشەی کۆماری ئیسلامی کێشەیەکە لەگەڵ ئەو میللەتە، بە هەموو ئایین و ئایینزاکان‌و بە هەموو زاراوەکان کە هەیەتی. ئەوە بە چی دەکرێ، بەوە دەکرێ کە لەنێوخۆی وڵات هەر تاکێکی کورد بۆ خۆی ئەرک و وەزیفە بۆ خۆی دابنێ.

پێم خۆشە لێرەدا لەگەڵ نەسڵی تازە کە تەمەنی لە دەوری بیست ساڵ کەمتر و زۆرترە، ڕەنگە لە نزیکەوە لەگەڵ پێشمەرگەی دێموکرات و پێشمەرگەکانی دیکەی کوردستان لە شارو گوندەکان کوردستان، کەمتر ئاشنا بن و ڕۆژانە لە فەعالییەتی ڕۆژانەدا نەیانبینیبێ، قسە بکەم. قسەی من ڕوو بەو نەسلە ئەوەیە ئێوە نەسلێکن ڕەنگە خەبات‌و تێکۆشان‌و فەعالییەتی ئێمە لە ڕێبەران پێشەوا قازی محەمەدو دوکتور قاسملوو و دوکتور شەرەفکەندی‌و هەزاران پێشمەرگەی فیداکاری ئەو حیزبە بۆ ئێوە بەشێک لە بێ مێژوو، بەڵام مێژوویەکی دەوڵەمەند، مێژوویەکی پڕ ئیفتیخار. میللەتێک بە مێژووی خۆی ئیفتخار نەکا، بە کەسایەتییەکانی خۆی ئیفتیخار نەکا، بە ڕابردووی خۆی ئیفتخار نەکا، ناتوانێ لە موقابیل بەرامبەرەکەی‌دا بە ئیستقامەت و بە ئیقتدارەوە عەمەل بکا.

بۆیە ئەو نەسلە وەزیفەیەتی ئاورێک لە ڕابردوو بداتەوە، وەزیفەیەتی لە خۆی بپرسێ بۆ هەزاران پێشمەرگە لەو ڕێبازەدا شەهید بوون؟ بۆ دەیان کادری ڕێبەریی ئەو حیزبە لەو ڕێبازەدا شەهید بوون؟ ئەو نەسلەی کە شەهید بوو، خوێندەواری تێدابوو، کارگەری تێدابوو، ژنی تێدابوو، دەوڵەمەندی تێدابوو، فەقیری تێدابوو، خەڵکی پێگەیشتووی تێدا بوو. ئەو نەسلەی کە شەهید بوو، ئەو پێشمەرگانەی کە شەهید بوون، لەپێناو ڕزگارکردنی ئەو نەتەوەیە و جێخستنی مافەکانیاندا شەهید بوون. با ئێمە بەرەو ئەوە بڕۆین ئەرک بۆ خۆمان دابنێین لەنێوخۆی وڵات.

ڕەنگە لە سەردەمێکدا کە من باسی وەحدەت و یەکگرتوویی لەنێوخۆی وڵات دەکەم، ئەو گلەییە لە ئێمە و لە حیزبی دێموکرات بکرێ و ڕوویەڕوومان بێتەوە کە لەجێگەی خۆی دایە، باشە ئێمە چمان کردووە بۆ ئەوەی وەحدەتو یەکڕیزی لەنێو ڕیزەکانی کورددا لەگۆڕێ دابێ. زۆر بە ڕاشکاوی بە سەراحەتەوە ئێمە لە کۆمیتە مەرکەزی حیزبی دێموکراتو دەفتەری سیاسی حیزبی دێموکرات لە تەواوی ئەو ماوەدا هەوڵو تێکۆشانمان ئەوە بووە کە کۆمەک بکەین یەکڕیزیو یەکگرتوویی لەنێو ئەحزابی کوردستانی ئێراندا بە هێز بێو پێمان وایە تا ڕۆژێک ئەوە نەبێ، ئەوە نەیەتە گۆڕێو عەمەلی نەبێ، ڕەنگە بەشێکی زۆر لە پرۆژە نەتەوەییەکانی خۆمان وا بە ڕاحەتی نەتوانین جێبەجێ بکەین. بۆیە ئەگەر ئێمە لێرە بە هەر دەلیلێک لەو مەیدانەدا زۆر نەچووینەتە پێشێ، ئێوە لەنێوخۆی وڵات لەگەل شتی ڕۆژانەی عەمەلی سەروکارتان هەیە، وەحدەتو یەکگرتوویی ئێوە زۆر کۆمەک دەکا. وجوودی ئایین و ئایینزای جۆراوجۆر، زاراوەی جۆراوجۆر، تنوعاتی جوغرافیایی بۆ نەتەوەیەک، لە هەمان کاتدا کە سەرچاوەی دەوڵەمەندی ئەو نەتەوەیە، نابێ ببێ بە مانیعی یەکگرتوویی. لە سەردەمی پاشایەتیدا لە هەمان کاتدا کە هەوڵیان دەدا ڕادیۆو تەلەویزیۆنو ڕەسانەهای گرووهی بە زمانێکی واحیدی فارسی لە ئێران جێ بخەنو هەموو کەس بەو زمانە پەروەردە بکەنو لەهجە جۆراوجۆرەکانی فارسی لەپێناو زمانە یەکگرتووە فارسییەکە لەبەین بەرن. تەوسیەی حکومەتی پاشایەتی ئەوە کە لە مەناتقی ئوستانەکانی کوردستان بە زاراوەی جۆراوجۆر ڕادیۆ بۆ کوردەکان دابنرێ. بە زاراوەی کرمانجی بگرە هەتا موکریانیو کەلهوڕو جاف و هەتا مەنتقەی کرماشان. ڕەنگە بە دوای خۆیدا زاراوەی هەورامیشیان هێنابا گۆڕێ. پرۆژەیەک بوو بە تەشویقو تەقوییەتی زاراوەی جۆراوجۆر لە کوردستانی ئێران لەسەر دەستورولعەمەلێک لەلایەن کاربەردەستانی ڕێژیمی پاشایەتی بۆئەوە بوو کە نەهێڵن زمانێکی یەکگرتووی کوردی لەنێو تنوعاتی کوردی کە بەردی بناغەی دروستکردنی میللەتێکە، شکڵ بگرێ. لە حاڵێکدا بۆ خۆیان لە ئێراندا ئەوەیان دەکردو بە رادیۆو تەلەویزیۆنەکەیان زمانێکی واحیدی فارسییان دروست کرد. فارسەکان بە لەهجەی جۆراوجۆر کە لەوسەر ئەوسەری ئێران لێک حاڵی نەدەبوون، بەو زمانە بۆ خۆیان میللەتێکیان دروست کرد. بۆیە جێگای خۆیەتی ئێمە لانیکەم ئەوەی کاتی خۆی لە دژی ئێمە بەکار هێنراوە، بۆ ئەوەی خۆیانی پێبکەن بە میللەت، ئێستاش نەچووە، ئێمە دەتوانین بەسەر ئەو تنوعاتەدا زاڵ بینو ئەو تنوعاتە بکەین بە سەرمایەیەک بۆ ئەوەیکە لە ڕۆژهەڵاتی کوردستان وەک میللەتێکی واحید تەعامول بکەین لەگەڵ کۆماری ئیسلامی. با ئێمە مەجال نەدەین کۆماری ئیسلامی کێشەی ڕۆژهەڵاتی کوردستان بە کێشەی ئوستانی ئیلام، ئوستانی کرماشان، ئوستانی سنە و ئوستانی ورمێ پێناسە بکا. با مەجالی پێنەدەین خوێندنەوەی کۆماری ئیسلامی لە چارەسەری کێشەی ئەقەلییەتەکان بەو جۆرەی کە بۆخۆیان دەڵێن بکەوێتە نێو خانەی بودجە بۆ ئەو ئوستانە و ئەو ئوستانە و شەش نوێنەری ئەم ئوستان یان لەگەڵ دە نوێنەری ئەو ئوستان بە شێوەی جیاوازو ئوستانی بچن کێشە لەگەڵ کۆماری ئیسلامی بکەن کە بە بەرنامە دەیهەوێ کێشەی نەتەوایەتی ئێمە دابەش بکا بەسەر کێشەی ئوستانەکان. هەوڵدان بۆ ئەوەیکە ئەندامانی مەجلیس، نوێنەرانی ئوستانەکان هەموو تێکۆشانێکیان ئەوە بێ بودجەی زۆرتر بێتە ئەو ئوستانانە، ئەو ئوستانانە بێ موشکیلەبن. ئەرکێکی ڕەوایەو وەزیفەی نوێنەرایەتیی خۆیان بەجێ دەگەێنن. بەڵام ئەرکی

گرنگتر ئەوەیە هەمووی ئەوانەو هەموو فەعالینی سیاسی و تێکۆشەرانی خەباتی مەدەنیو چالاکوانانی سیاسی لە بیری ئەوەدا بن کە بەسەر ئەو تنوعاتەدا زاڵ بن، بە کۆڕ و کۆبوونەوە و دانیشتن لەگەڵ یەکتر، بە کۆماری ئیسلامی لە تاران بڵێن لەگەڵ کێشەی یەک نەتەوە ڕووبەڕوویە نەک لەگەڵ کێشەی تنوعات. بە کۆماری ئیسلامی و ئەو کەسانەی نایانەوێ کورد لە ئێران وەک نەتەوەیەک عەمەل بکا، بڵێن کێشەی کوردستان بە ئوستانی کوردستان بەو جۆرەی کە ئەوان نێوی دێنن، پێناسە ناکرێ. هەمووی ئەوانە عەمەلییەو دەکرێ بە شەرتێک لە نێوخۆی وڵات یەکگرتوویی هەبێ. کۆماری ئیسلامی ستراتیژییەکەی ئەوەیە لە نێوخۆی وڵات وەحدەت و یەکرێزی ئێوە بشێوێنێ، بە شێوازی جۆراوجۆر خەڵک لە گیانی یەکتر بەردا، تەقوییەت و تەشویقی ئەوە بکا لەسەر یەکتر شت بگوترێ.

بۆ جارێکی دیکەش ئێمە لە حیزبی دێموکرات بە دەرکی ئەو واقعییەتەو تەجروبەی سیو چوار ساڵە لە کۆماری ئیسلامی داوامان لە ئێوە فەعالینی سیاسیو خەباتکارەکانی مەیدانە جۆراوجۆرەکانی مەدەنی ئەوەیە تێبکۆشن بە بەرنامەوە لە دەوری یەک کۆبنەوە لە چوارچێوەی ئەو سیستەمەدا وەلەو کەمیش بێ، شتەکانی خۆتان بێننە گۆڕێ، کاری سازمانی بکەن، خۆتان ڕێک بخەن و پەیامێک بدەن بە کۆماری ئیسلامی لە هەر حاڵدا ئێمە وەک نەتەوەیەک کێشەمان لەگەڵی هەیە.

هاوڕێیانی پێشمەرگە، ئەندامان و دۆستانی حیزبی دێموکرات! هەر تاکێکی تێکۆشەری کورد لە ڕۆژهەڵاتی کوردستان!

پێم خۆشە هەر کوردێک لە ڕۆژهەڵاتی کوردستان لە ئوستانی ئیلام، لە ئوستانی کرماشان، لە ئوستانی سنە، لە ئوستانی ورمێ، لە تاران لە دەرەوەی شارەکانی کوردستان ئەو پرسیارە لە خۆی بکا بڵێ: پێشەوا قازی محەممەد کەسێک جێکەوتوو، قابیلی ئیحترام لەنێو کۆمەڵانی خەڵک، دەوڵەمەند، خوێندەوار، تێگەیشتوو، هیچی کەم نەبوو بەڵام لە پێناو میللەتەکەیدا ئیعدامی قبووڵ کرد. دوکتۆر قاسملوو و دوکتور شەرەفکەندیو دەیان کادرو هەزاران پێشمەرگە لەو بوارەدا هیچیان کەم نەبوو. ژیان و خوێندن و مڵکو کارو دەوڵەمەندی بەجێیان هێشت تەنانەت لە ماڵو منداڵو ئازیزانی خۆیان مایە داناو خۆیان فیدا کرد. پێم خۆشە ئێوە لە خۆتان پرسیار بکەن تاکی کورد لەنێو خۆی وڵات لەگەڵ خۆتان قسە بکەن ئێوە بۆ میللەکەتان چ دەکەن. هەر کوردێک لە ڕۆژهەڵاتی کوردستان لە سەردەمێکدا کە هەرێمی کوردستان لە باشووری کوردستان بەرەو ئەوە دەچێ مافەکانی خۆی پتر جێبخا، لە باکووری کوردستان وتوێژەو مەزاکرە بەرەو ئەوە دەچێ کێشەکە چارەسەر بکا، لە ڕۆژئاوای کوردستان هەر بەرەو ئەوە دەچێ کە ڕێگا حەللێک جێ بکەوێ. ئێمە تاکی کورد لە ڕۆژهەڵاتی کوردستان، لە کوردستانی ئێران لە خۆمان بپرسین ئاوا یەک دەقە لەگەڵ خۆمان دابنیشین بڵێین ئێمە بۆ میللەتەکەی خۆمان چمان کردووە؟ ئەگەر تاک تاکی ئێمە کە دادەنیشین ئەو پرسیارە لە خۆمان دەکەین ئەوە بخەینە نێو خەڵک، تەعەهوداتی میلیو نەتەوایەتی بە قووەت بکەین، دڵنیام میلیۆنان دەنگ خڕ دەبێتەوە وە دڵنیام کۆماری ئیسلامی ناتوانێ چیدیکە کێشەی کورد نادیدە بگرێ، بە کێشەیەکی ئەمنییەتی پێناسە بکا، لە پەراوێزی بخاو بەو میلیۆنها دەنگانە لە دەرەوەی کوردستانیش کۆمەڵگەی ئێران لە عەزەمەتو گەورەییو ویست و داخوازییەکانی ئێمە تێدەگاو ناتوانێ ئەئاوا نادیدەی بگرێ. داوایەکی زۆر نیە، داوای من ئەوە نیە بڵێم ئێوە هەستن وەرن لێرە ببن بە پێشمەرگەو لیباسی پێشمەرگایەتی دەبەر بکەن، ئەگەر ڕۆژێک ئەوە بێتە گۆڕێو بەدوای ئەوەدا بڕۆین، دەبێ هەموومان بیکەینو ئێوەش بیکەن. داوایەکی زۆر کەمە، بەڵام ئەو داوا کەمە کە هەر تاکێکی کورد لە نێوخۆی وڵات لەخۆی بپرسێ من چم بۆ میللەتەکەم کردووە، ئەوانە کە کردوویانە، دڵنیام ئەو دەنگانە

زۆر بە قووەت دەین و ئێمە پێکەوە دەتوانن ئاستی قەزیەی خۆمان بەرینە سەتحێکی سەرەوە.

لە کۆتاییدا ڕۆژی پێشمەرگەی کوردستان بۆ جارێکی دیکەش لەهەموو ئێوە پیرۆزبایی دەکەم، وە دڵنیام و گەشبینم بە کاری هەموو لایەکمان بە وەحدەتو یەکڕیزی خۆمان لە ڕۆژهەڵاتی کوردستان لە ئێران ئێمە بە مافەکانی خۆمان دەگەین، بەڵام کاری دەوێ، حەوسەلەی دەوێ، زەمانی دەوێ. هەتا ئێمە هەبین و هەتا نەتەوەی کورد هەبی، هەتا پێشمەرگە هەبێ خەباتو تێکۆشانی ئێمە بەردەوامە بۆ جێخستنی مافەکانی نەتەوایەتی خۆمان لە ڕۆژهەڵاتی کوردستانو کۆماری ئیسلامی درەنگ یان زوو ناتوانێ ئەوە نادیدە بگرێ. هەموو لایەکمان سەرکەوتوو بین.

لە ژمارە ٦٢٢ ی ڕۆژنامەی "کوردستان"دا بڵاو بۆتەوە

سەرچاوە: ماڵپەڕی کوردستان و کورد / ڕێکەوتی : ٢٢ی دێسامبری ٢٠١٣

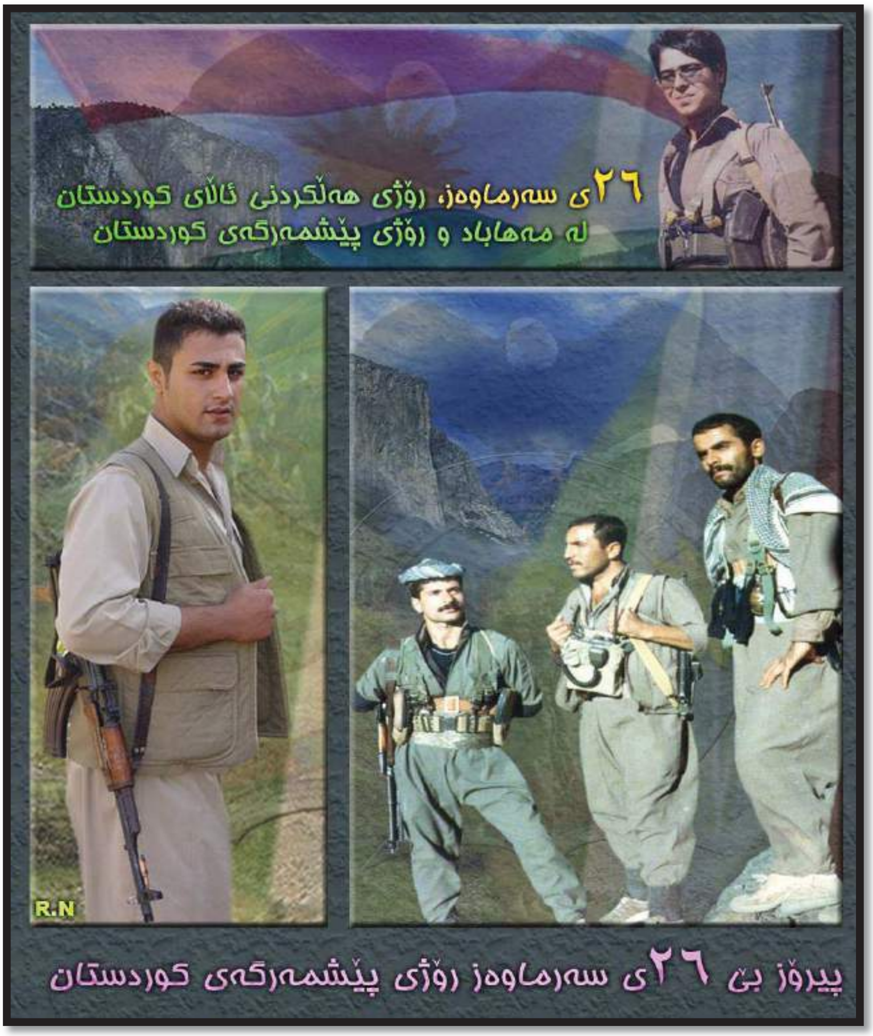

ڕۆژی پێشمەرگەی کوردستان، ٢٦ی سەرماوەز یا ١٥ی ڕێبەندان؟

بۆ کاک ئاگری باڵەکی ی بەڕێز؛

وریا ڕەحمانی

١- لە هیچ کوێی دنیا دا وا نییە کە لەو ڕۆژەدا کە ناوێک بۆ چەمکێک هەڵدەبژێرن ئەوا ئەو ڕۆژە بۆو چەمکە دیاری بکەن، بەڵکوو دەبێ هۆکارێکی بەهێزتری لە پشت بێ. بۆ وێنە سەبارەت بە دیاریکردنی ڕۆژێک بەناوی پێشمەرگەوە دەکرا ڕۆژی دامەزرانی هێزی پێشمەرگە یا سپای میللی کوردستان بوایە یا ئەو ڕۆژەی کە ئەم هێزە یەکەم شەهیدی خۆی پێشکەش بە نیشتمان دەکا.

٢- دیاری کردنی ڕۆژی ٢٦ی سەرماوەز وەک ڕۆژی پێشمەرگە ئەگەر جارێک لەبەر ئەوە بووبێ کە شارەوانیی مەهابادی تێدا گیراوە، دە جار لەبەر ئەوەیە کە ئاڵای کوردستان لەم ڕۆژەدا لەسەر سەربانی ئەم شارەوانییە هەڵکراوە. ئینجا پێشمەرگە پێوەندیی ڕاستەوخۆی بە ئاڵای کوردستانەوە هەیە چون ئەوە ئەوە کە پارێزەری ئەم ئاڵایەیە و تەنانەت لە مەیدانەکانی شەڕیشدا یەکێک لە ئەرکە هەرە گرینگەکانی هێزی سەربازیی هەر وڵات یا هێزێک ئەوەیە کە نەهێڵێ ئاڵاکەی بکەوێ و پێویستە بە شەکاوەیی بیهێڵێتەوە. ئینجا مادام پێشمەرگە نمادی هێز و خەبات و ئیرادەی نەتەوەیی کوردە، کەوایە پێویستە ئەم ڕۆژەی کە کورد وەک نەتەوە و بەشێوەیەکی ڕێکخراو بۆ یەکەم جار توانیی لەئاکامی کردەوەیەکی شۆڕشگێرانەدا تەعبیر لە بوون و ئیرادەی نەتەوەیی خۆی بکا و لەدژی داگیرکەرانی کوردستان ڕاپەڕین بکات ئەوا ئەو ڕۆژە زۆر باشە کە ناوی ڕۆژی پێشمەرگەی لەسەر دابنرێ.

٣- دیاری کردنی ڕۆژی ٢٦ی سەرماوەز وەک ڕۆژی پێشمەرگەی کوردستان چ کێشەیەکی تێدایە و چ کێشەیەکی دروست کردوە؟ کە ئێستا پێویست بێ بگۆڕێ!

٤- لە زۆربەی وڵاتانی دنیادا یا ڕۆژی هەڵکردنی ئاڵا یا ڕۆژی سەربەخۆیی یا ڕۆژی دامەزراندنی یەکەم حکومەتیان وەک ڕۆژی نەتەوەیی خۆیان دەناسێنن. ئێمە وەک کورد لە جۆری سێیەمین و ڕۆژی دامەزراندنی یەکەم حکومەتی ڕەسمیمان واتە 2ی ڕێبەندان بە ڕۆژی نەتەوەیی خۆمان دەزانین. کەوایە ڕۆژی هەڵکردنی ئاڵای نەتەوەییمان وەک ڕۆژی پێشمەرگە ڕێک لەجێی خۆی دایە کە لەم ڕۆژەدا تەنانەت کەسێکیش لەم پێناوەدا شەهید دەبێ. چون ئەوە پێشمەرگەیە کە زامنی بەشەکاوەیی مانەوەی ئەو ئاڵایەیە کە تەعبیر لە شوناس و مەوجوودییەتی نەتەوەییمان دەکا و تەنانەت لەم پێناوەدا گیانیشی دەبەخشێ.

٥- پێشمەرگە بۆ ڕزگاری و پاراستنی نەتەوەیی کورد تێدەکۆشێ و کوردستانیش کە ڕزگار بوو ئاڵای کوردستانی تێدا هەڵدەکرێ. کەوایە پێشمەرگە لەژێر سێبەری ئەم ئاڵایەدا بۆ چەقاندن و بەرز ڕاگرتن و بەشەکاوەیی مانەوەی هەر ئەم ئاڵایە

خەبات دەکا. کەوایە پێشمەرگە بەرهەم و لەهەمان کاتدا خاوەن و پارێزەری سەرەکیی ئاڵای کوردستانە و ناکرێ لێی جیا بکرێتەوە.

٦- سەرەڕای هەمووی ئەوانە زۆر جاری وایە تۆ بۆ بەرز و پیرۆز ڕاگرتن و یادکردنەوەی چەمکێک کە مایەی سەرفرازیتە و شانازیی پێوە دەکەی تەنانەت ڕۆژێکی ڕەمزی دیاری دەکەی و ساڵانە دەیئیرخێنییەوە. لێرەدا ئەوەندەی نەفس و ناوەرۆکی کردەوە و بابەتەکە گرینگیی هەیە ئەوەندە زووم و پێداگری لەسەر ڕەهەندە رواڵەتی و شکلییەکەی ناکرێ. تازە کورد و حیزبی دێموکرات و هێزی پێشمەرگەی کوردستان بەتایبەت لە ڕۆژهەڵات بەم ساڵرۆژەوە ڕاهاتوون و زەرووەرەتێکی ئەوتۆش بۆ گۆڕینەکەی نابینم. هەرچەند هەر وەکچۆن باسیشم کرد هۆکارە حەقیقی و بنەماییەکانی دیاری کردنی ئەم ڕۆژە (٢٦ی سەرماوەز) وەک ڕۆژی پێشمەرگەی کوردستان نە کەم و نە بێ ئێستدلالن. با لەخۆوە دەستکاریی مێژوو نەکەین!

٧- ئینجا ئەگەر تەنانەت ئەوجۆرەی جەنابیشت دەیڵێی کە هۆکاری سەرەکیی گرتنی شارەوانیی مەهاباد لەلایەن خەڵکەوە لەبەر هەندێک کێشەی شەخسی بووبێ، بەڵام بەدڵنیاییەوە ئەو مەسەلەیە هەرگیز بەبێ ئاگاداریی سەرانی کۆمەڵەی (ژ ک) و حیزبی دێموکرات و شەخسی پێشەوا نەبووە و بەبێ زانیاری و تەئیدی ئەوانەوە نەکراوە. چون ڕووداوەکانی ئەم ڕۆژە وەرچەرخانێکی گرینگ و دەسپێکێکی مێژوویی لە بارودۆخی سیاسی و کۆمەڵایەتیی کورد لە کوردستاندا پێک هێنا و لە حەقیقەتدا محەکی ڕاگەیاندنی کۆماری کوردستان لە ٢ی ڕێبەنداندا بوو.

* با ئەوەش بڵێم کە باسکردن لەو بابەتە لەلایەن جەنابتەوە نیشاندەری ئەوپەڕی دڵسۆزی و هەست بە بەرپرسایەتی کردنتەوەیە و ئەوە دەگەیێنێ کە خەمخۆرێکی ڕاستەقینەی نەتەوە و نیشتمانەکەتی.

هەر بژی و سەرکەوتوو بی.

پێشمەرگە، هەر دەبێ پێشمەرگە بمێنێتەوە!

هەیاس کاردۆ

٢٦ی سەرماوەز و رۆژی پێشمەرگەی ئەمساڵیش تێپەڕی و ساڵێکی دیکە بە تەمەنی خەباتی کوردی رۆژهەڵات زیاد بوو. لە دەوروبەری رۆژی پێشمەرگە دا زۆر لایەنی جۆراوجۆری ژیان و خەبات و مانای پێشمەرگە لێک درانەوەو هەرکەس لەروانگەی خۆیەوە پێشمەرگەو ئەرکەکانی پێناسە کرد. بە تەواو بوونی رۆژی پێشمەرگە ئەو باسانەش لەکوڵ کەوتن و ئیدی رەنگە هەتا ساڵێکی دیکە ئەو دەفتەرە نەکرێتەوە.

بەڵام رێگا بدەن باسی پێشمەرگە نەبرێتەوە چونکە باوەرم وایە رۆژهەڵاتی کوردستان ناچارە دیسان پەنا بۆ هێزی پێشمەرگە بەرێتەوە.

بۆ من پێشمەرگە ئەو رۆڵە کوردەیە - کچ یان کوڕ- کە سەنگەری لەدوژمن گرتوە و پارێزگاری لەخاکی وڵاتەکەی و کەرامەتی نەتەوەکەی دەکا. رەنگە پێشمەرگە بە زۆر هۆ نەتوانێ دوژمن بە چۆک دابێنێ و نەبێتە بەربەستی داگیرکارییەکانی، بەڵام هەموو هەوڵی خۆی لەو رێگایەدا دەدا و تەنانەت ئامادەیە گیانی بکاتە پردەبازی گەیشتنی کورد بە ئاواتەکانی. هەر لەسەرەتای دروست بوونی هێزی پێشمەرگەوە ئەوە مانای بووە و چەند نەسلی رابوردووش هەر بەو مانایە لێی حاڵی بوون و ئێستاش زۆری وەک من هەر وای لێ حاڵین. هەتا ئێستا هەزاران و دەیان هەزار کوڕ و کچی کورد بە حەماسەتەوە خۆیان گەیاندۆتە ریزی پێشمەرگە و چەکی شانازییان کردۆتە شان و بە هەزارانیش هەر لەو ریزەدا گیانیان فیدای ئامانجەکانیان کردوە. زۆر حەیف و غەدر و بێ ئینسافییە لەپێناو هەڵویستی سیاسی دا یان بە هۆی ئاڵوگۆڕی زەمان و یان تێک چوونی پارسەنگی هێز مانای پێشمەرگە دەستی تێ وەردرێ و شتی دیکەی بۆ بدۆزرێتەوە.

ساڵانە لەچوار قوژنەی دنیا سەدان رۆژنامە نووس و هەواڵنێر گیانیان دەکەوێتە مەترسییەوە و زۆریشیان دەکوژرێن و دەگیرێن و ئەشکەنجە دەدرێن، بەڵام کەس ناڵێ ئەوانە پێشمەرگە بوون و لەسەر پێشمەرگایەتی وایان لێ هات. ساڵانە زۆر خەباتکاری مەدەنی دەگیرێ، بێ حورمەتیی پێ دەکرێ، لەکار دەر دەکرێ، و تەنانەت دوکوژرێ بەڵام قەتم نەبیستوە بەوانە بڵێن پێشمەرگە. لەوەتا وەبیرم دێ توێژی قوتابی و مامۆستا و خوێندکار دایمە نارازی بوون و هەر جارە ناجارێک خۆنیشاندانیان وەرێ خستوە و مانیان گرتوە. قەت نەگوترواوە ئەوانە پێشمەرگەن و ئەرکی پێشمەرگە بەجێ دێنن.

هەتا ئێستا هەزاران کرێکار بۆ گەیشتن بە مافەکانیان خەباتی نەپساوەیان کردوە و زۆریشیان بێکار کراون، گیراون و

تەنانەت کوژراون، کەچی هەر بە ناوی کرێکار باسیان کراوە و قەت نەگوتراوە پێشمەرگە بوون. جا ئەوە بۆ باقیی چین و توێژەکانی دیکەش دووپات کەوە.

ئەمڕۆ بەداخەوە دەوری مەیدانی خەباتی پێشمەرگە لەرۆژهەڵاتی کوردستان بە تێل دڕوو گیراوە و هێزی پێشمەرگە "زەمینگیر" کراوە. ئەوە پێشمەرگە خۆی نیە مەیدانی چۆڵ کردبێ و وازی لە بەرەنگاری هێنابێ، بەڵکوو بڕیاری سیاسییە وای لێ کردوە. ئێستا هەر بڕیاری سیاسیشە خەریکە پێشمەرگە لەمانا دروستەکەی خۆی بەتاڵ بکا و بەرگێکی دیکەی بە بەردا بکا کە زۆر نامۆ و نەناسراوە. بۆ من ئەو مانایە هەزم ناکرێ چونکە هەر سیاسەت وای فێر کردووم پێشمەرگە بە مانا دروستەکەی خۆی بناسم. بۆ من پارلمانتار پارلمانتار، مامۆستا مامۆستایە، رۆژنامە نووس رۆژنامە نووسە و پێشمەرگەش پێشمەرگەیە. ڕەنگە کەسێک هەم پێشمەرگە بێ و هەم رۆژنامە نووس بەڵام هەر رۆژنامە نووسێک نابێتە پێشمەرگە.

ڕاستە لەنێو ڕیزی پێشمەرگەدا یەک فەرماندەیە، یەک کادرە و تەبلیغ دەکا، یەک رۆژنامە چاپ و بڵاو دەکاتەوە، یەک لەڕادیۆ کار دەکا، یەک لەنەخۆشخانەیە و هەتا دوایی. بەڵام لە بیرمان بێ هەموو ئەوانە دەپێشدا هاتوون ببنە پێشمەرگە و هەر لەڕیزی پێشمەرگەش دا ئەو ئەرکانە بەرێوە دەبەن. ئەوانە فەرقیان زۆرە دەگەڵ خەباتی مامۆستایەکی شار یان رۆژنامە نووسێکی ئازاد. ڕاستە خەباتی ئەوانیش پیرۆزە و دەبێ ڕێزی لێ بگیرێ بەڵام ئیدی هەمووی بکرێنە پێشمەرگە بەڕاستی بێ ئینسافییە.

سەرچاوە : ماڵپەڕی رۆژهەڵات تایمز / ڕێکەوتی: ٢٥ی دێسامبری ٢٠١٣

٢٦ی سەرماوەز؛ ڕۆژی پێشمەرگەی کوردستان یا ڕۆژی هەڵکردنی ئاڵای کوردستان؟

پۆلا نانەوازادە

زۆر لەمێژ بوو لە وەڵامێک دەگەڕام کە بۆچی حیزبی دێمۆکرات، ڕۆژی ٢٦ی سەرماوەز، ڕۆژی هەڵکردنی ئاڵای کوردستانی گۆڕیوە وکردوویەتی بە ڕۆژی پێشمەرگە؟

دانانی ناوی پیرۆزی پێشمەرگە لەسەر ڕۆژێک، بۆ ئەوەی هەموو ساڵێ وەبیرهێنەرەوەی ناوی بەرزی پێشمەرگە بێت و ڕێز لە قارەمانەتیی و فیداکاری و حەماسەکانی پێشمەرگە بگیرێ، زۆر باشە و زۆریش پێویستە. بەڵام بۆ مەگەر ڕۆژ قات بووە کە سەرەڕای ٣٦٥ ڕۆژی ساڵ، ڕاست بەوە ڕۆژەوە بنووسێی کە ئاڵای کوردستانی تێدا هەڵکراوە؟ بۆ چیی حیزبی دێموکڕات ڕۆژێکی دیکەی بۆ ڕۆژی پێشمەرگە دیاری نەدەکرد؟

ڕۆژی ئازادی و سەربەخۆیی و ئیستقلال، لە مێژووی میللەتاندا، گەورەترین و گرینگترین و پیرۆزترین ڕۆژن و وەک ڕۆژی نەتەوەیی لە زۆربەی وڵاتانی جیهاندا جەژنی بۆ دەگرن، شایی و هەڵپەرکێی بۆ ساز دەکەن، بە نیشانەی ئیحترام بۆ ئەو ڕۆژە فیشەک و تۆپی مەشقیی دەتەقێنن، سروودی نەتەوایەتی دەخوێنن، کۆڕی تایبەتی مووزیک و باڵەبان و دەستەی پیادە و سوارە دەهێننە سەر شەقامەکان و ڕێژە دەڕۆن و شادی دەکەن، شانازیی بە خوڵقێنەران و بەدیهێنەرانی ئیستقلال و سەربەخۆیی وڵاتەکەیانەوەدەکەن، لە ڕۆژژمێری وڵاتەکەیان دا سووری دەکەن، ناچنە کار، مەدرەسە و ئیدارات دادەخەن و وەبیر جیلی تازە و منداڵەکانیانی دەهێننەوە کە ئەو سەربەخۆیی و ئیستقلالەی ئێستا ئەوان هەیانە و لە سایەی دا حەساونەوە، هەروا بە هاسانی وەدەست نەهاتووە؛ بە شەڕ و قوربانیدانی باب و باپیران و پێشینیانی ئەوان پێک هاتووە و فیداکاری بۆ کراوە و خوێنی بۆ ڕژاوە ، بۆیە دەبێ قەدری بگرن، ڕێزی بۆ دانێن، شانازی پێوە بکەن، گەورەی بکەنەوە، سروود و گۆرانیی پێ هەڵبڵێن و وەک ڕۆژێکی پیرۆز بە خەڵکی غەیری خۆیانی بناسێنن.

زۆر میللەت هەن کە بە داگیر کردنی وڵات و خاکی نەتەوەی تر خۆیان پێگەیاندووە و بە درۆ مێژوویان بۆخۆیان ساز کردووە. بەڵام بەداخەوە کوردی بێچارە ئەوەی هەشێتی یا لێی شاردراوەتەوە و لێی زەوت کراوە یا بۆخۆی لەخۆی و لە خەڵکی تری دەشێوێنی و دەشارێتەوە.

ڕۆژی ٢٦ سەرماوەزی ساڵی ١٣٢٤ ی هەتاوی(١٧ دیسامبری ١٩٤٥ زایینی)، دەوری دەهەزار نەفەر لە شاری مەهاباد کۆبوونەوە. لە ڕێوڕەسمێکی بەشکۆدا و بە بەشداریی نوێنەرانی کوردی هەر چوار پارچەی کوردستان، ڕاست لەو شوێنەی کە دوو ڕۆژ پێشتر ئاڵای دەوڵەتی داگیرکەری ئێرانیان هێنابووە خوار، ئاڵای کوردستانیان هەڵکرد. گۆڕینی ناوی ئەو ڕۆژە لەلایەن حیزبی دێمۆکراتەوە ئایا بە عەمد و بە ئانقەست کراوە یان نا، پرسیارێک بوو کە لەمێژ بوو لە مێشکم دا دەهات و دەچوو. هەتا ئاخرێکەی وەڵامی خۆم لە وتارێکی مامۆستا عەبدوڵڵا حەسەن زادە دا وەرگرتەوەکە لە وەلامی هاوڕێیەکی حیزبی خۆیدا، ڕۆژی ٨ ی ژانویەی ٢٠١٢ لە ژێر سەردێڕی" دوو ڕوانیین سەبارەت بە ٢٦ی سەرماوەز" لە ماڵپەڕی ڕۆژهەلات تایمزدا بلاوی کرد بۆوە.مامۆستا حەسەنزادە لەم بارەیەوە دەنووسێ:

"خەڵک ماون کە دەزانن ساڵی ١٣٦٣ بە پێشنیاری من و پەسندی دەفتەری سیاسیی. حیزبی دێموکرات ڕۆژی ٢٦ی سەرماوەز بە ڕۆژی پێشمەرگە دانرا و دواتر لە کومیتەی ناوەندییشدا پەسند کرا......ئەو کات ئەمن نەمدەزانی کە شارەبانیی مەهاباد لەو ڕۆژەدا نەگیراوە......بەڵام لەوە غافڵ نەبووم کە ئەو ڕۆژە ڕۆژی هەڵکردنی ئاڵای کوردستانە......بۆ ئەوەی هەڵلای حیزب و ڕێکخراوە ئێرانییەکانیشی لەسەر ساز نەبێ، لە دەرەوەی حیزب باسی هەڵکردنی ئاڵا ناکەین و وەک لە زاراوەی سیاسیدا دەڵێن "مشکی تێدا دەکوژین". ئەوە بوو کە دەفتەری سیاسی پەسندی کرد و دای بە کۆبوونەوەی کومیتەی ناوەندی و لەوێشدابەتێکڕای دەنگ پەسند کرا".

یانی لە ڕاستیدا لەسەر پێشنیاری مامۆستا و بە تێکڕای دەنگی کۆمیتەی ناوەندی و دەفتەری سیاسی ودیارە ڕەزامەندیی سکرتێری حیزب ، بڕیاری گۆڕینی ناوی ئەو ڕۆژە مێژووییەی میللەتەکامان دراوە بۆ ئەوەی لە حیزبە ئێرانییەکانی بشارنەوە و حیزبە ئێرانییەکان نەزانن کە کورد ئاڵای هەیە و ڕۆژێک لە ڕۆژان هەڵیکردوە!

ئەمن بەنۆرەی خۆم سپاسی مامۆستا دەکەم بۆ ئەو ڕوون کردنەوەیەی. ئەوەش دەقی نووسراوەکەی مامۆستا عەبدوڵلا حەسەنزادە:

"خەڵک ماون کە دەزانن ساڵی ١٣٦٣ بە پێشنیاری من و پەسندی دەفتەری سیاسیی حیزبی دێموکرات ، ڕۆژی ٢٦ی سەرماوەز بە ڕۆژی پێشمەرگە دانرا و دواتر لە کومیتەی ناوەندییشدا پەسند کرا. بەڕاستی ئەو کات ئەمن نەمدەزانی کە شارەبانیی مەهاباد لەو ڕۆژەدا نەگیراوە. بەڵام لەوە غافڵ نەبووم کە ئەو ڕۆژە ڕۆژی هەڵکردنی ئاڵای کوردستانە. بۆیە دوای ئەوەی زۆر ڕۆژی سەرکەوتنی هێزی پێشمەرگە لە شەڕ دەگەڵ لەشکریانی کۆماری ئیسلامیدا پێشنیار کران و لەبەر ئەوەی نەوەک هێزەکانی دیکەی پێشمەرگە بە غەدر لەخۆیانی بزانن پەسند نەکران، ئەمن گوتم ڕۆژی ٢٦ی سەرماوەزی ١٣٢٤ هەم ڕۆژی هەڵکردنی ئاڵای کوردستانەو هەم ڕۆژی یەکەمین عەمەلیاتی ئەو هێزەیە کە دواتر ناوی هێزی پێشمەرگەی لەسەر دانرا. کەوایە با ئەو ڕۆژە دابنێین چونکە پێشمەرگەی هیچ ناوچەیەک و هیچ هێزێک بە غەدر لە خۆیانی نازانن. هەر لەوێشدا گوتم بۆ ئەوەی هەڵلای حیزب و ڕێکخراوە ئێرانییەکانیشی لەسەر ساز نەبێ، لە دەرەوەی حیزب باسی هەڵکردنی ئاڵا ناکەین و وەک لە زاراوەی سیاسیدا دەڵێن "مشکی تێدا دەکوژین". ئەوە بوو کە دەفتەری سیاسی پەسندی کرد و دای بە کۆبوونەوەی کۆمیتەی ناوەندی و لەوێشدا بەتێکڕای دەنگ پەسند کرا".

نزیکەی ٥٠ ساڵی خایاند کە جارێکی دیکە لە ڕۆژهەڵاتی کوردستان ئاڵای کوردستان هاڵکرایەوە. ئەو ئاڵایە ڕۆژی ٢٢

رێبەندانی ساڵی ١٣٧٢هەتاویی لە لایان پارتی ئازادیی کوردستانەوە هەڵکرایەوە و لە کاتەوە داگرتنی ئاڵای ئێران و هەڵکردنی ئاڵای کوردستان بۆتە نەریتێ لە چالاکییەکانی پارتی ئازادیی کوردستان.(بڕوانە:
http://www.youtube.com/watch?v=37UIHUVNx58&feature=youtu.be)

هەروەها ئەوە دوو ساڵە یاسای ئاڵای کوردستانی پەرلەمانی کوردستان کاری پێدەکرێ و ٢٦ سەرماوەز وەک رۆژی ئاڵای کوردستان لە هەموو ئاستەکانی فەرمیی و جەماوەرییدا رێزی لێدەگیرێ. مامۆستا حەسەنزادە سکرتێری پێشووی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران، پاش ٢٨ ساڵ، راستیی گۆڕینی رۆژی ئاڵا بە رۆژێکی دیکەی ئاشکرا کرد و منیش وەڵامی خۆم وەرگرتەوە. بۆیە ئاواتەخوازم کە ئیتر هەموو کورد بە گشتی و رۆژهەڵاتی کوردستان بە تایبەتی هەموو ساڵێ ٢٦ی سەرماوەز وەک رۆژی ئاڵای کوردستان بە شکۆ و شانازییەوە رێز بگرن.

بەڵام بە جێی دەزانم کە بەم بۆنەیەوە شیعری "مزگێنی" بکەمە دیاریی ئەم بۆنەیە کە لە کۆپلەیەکی دا باس لە رۆژی هەڵکردنی ئاڵا واتە ٢٦ سەرماوەز دەکا. شێعری"مزگێنی" نووسینی خوالێخۆشبوو میرزا سەعیدی زەرگەیی کەبە نازناوی "هۆمێد" لە دەورانی حیزبی دێموکراتی سەردەمی پێشەوا و کۆماری کوردستان دا شێعری نووسیوە. ئەم شێعرە لە ژمارە چواری رۆژنامەی کوردستانی ساڵی ١٣٢٤ی هەتاویدا چاپ و بڵاو کراوەتەوە. لە بەر یەوەی لەم شێعرەدا باسی لە رۆژی هەڵکردنی ئاڵای کوردستان دەکا و بەڵگەیەکی دیکە دەخاتە سەر بەڵگەکانی سەلماندنی ئەوەی ٢٦ سەرماوەز رۆژی هەڵکردنی ئاڵای کوردستانە، شێعرەکە بایەخی مێژوویی هەیە . من کە منداڵ بووم لە مەهاباد لە پەنا ماڵی ئێمە لە چوارڕێی ئازادی میرزا سەعید دۆکانێکی قەنادی هەبوو، ئەویشی هەر ناو نابوو قەنادی ئۆمێد. یادی بەخێر

"مزگێنی

مزگێنیم دەنێ گەورە ئاوردە
لەوەی بەولاوە ئازادی کوردە
ئیقباڵی کوردی لەلای دێمۆکرات
بە شەوی تاریک بوو بە ڕۆژهەڵات
لاوانی وڵات دەستە بەدەستە
بۆ رێگای میللەت گیان لەسەر دەستە
پاک ئامادە بوون بچنە ناو مەیدان
خوێنیان برێژن لە رێی نیشتمان
رۆژی دەعوایە وەک بەری بەیان
لە وێنەی پڵینگ وەک شێری ژیان
هەر چاوەروانن بە وێنەی ڕاوکەر
دوژمن وەک رێوی سەر بێنێتە دەر

هەڵمەتێ دەبەن وێکرا بۆ عەدوو
هیچ باکیان نییە بەقەد سەری موو
ورد و درشتیان چاوەڕێی جەنگە
سینگی دوژمن و گوللەی تفەنگە
یاخوا هەر بژی حیزبی دێمۆکرات
هەر دەکار دایە کورد بدا نەجات
بەگیان و بە ماڵ بە موڵک و سەروەت
سەر لە ڕێگا دان تا ببن سەربەست
بۆ ڕێی ئازادی بەرزی کوردستان
زەحمەتیان کێشا بە ناو و نیشان
مانگی سەرماوەز ڕۆژی بیست و شەش
ئاڵا بەرز بوو وەک ئەستێرەی گەش
ئومێدم وایە لە خوای تەعالا
بەرز و بڵیند بێ ڕۆژ بە ڕۆژ ئاڵا
هەرئاوەدان بێ خاکی کوردستان
بێتە نموونەی جەننەتی عەدنان
هومێد ئەو جارە لەکەس باکێتی
لەوەی بەولاوە کاتی جەژنێتی"

٢٦ ی سەرماوەزی ١٣٩٢ ی هەتاوی
ستۆکهۆڵم

سەرچاوە : ماڵپەڕی بەیان / ڕێکەوتی : ٢١ی دێسامبری ٢٠١٣

چیتر ٢٦ی سەرماوەز رۆژی پێشمەرگە نەبێ!

هاشم رۆستەمی

ئەو ساڵیش وەک ساڵانی رابردوو بە دوو بۆنەی جیاوازوە لە دوو بەشی کوردستان، رۆژی ٢٦ی سەرماوەز کرا بە رێورەسم‌و جێژن‌و هەڵپەرکێ. لە بنکەی دەفتەری سیاسی دێموکراتەکان و زۆربەی ولاتانی ئوروپایی، هەردوو لای دێموکرات بە جۆش خرۆشێکی تایبەتی، رۆژی ٢٦ی سەرماوەزیان وەک رۆژی پێشمەرگەی کوردستان کردە جێژن و هەڵپەرکێ.

لە هەرێمی کوردستانی باشوریش ئەوە چەند ساڵێکە کە بە شیوەی جۆراو جۆر ئەو رۆژە وەک رۆژی ئالای کوردستان رێزی لێدەگیرێ و رێورەسمی تایبەتی بۆ وەرێدەخرێ. ئەمەش لەوەرا هاتووە کە لە رۆژی ٢٦ی سەرماوەزی ساڵی١٣٢٤ی هەتاوی بۆ یەکەمجار لە مێژووی ئەم سەردەمەدا، لە شاری مەهابادی رۆژهەڵاتی کوردستان، لە رێورەسمێکی تایبەتیدا ئالای کوردستان هەڵدرا.

ساڵی رابردوو هەر لەم سەرو بەندەداو هەر لە پێوەندی لەگەڵ ٢٦ی سەرماوەزدا، وتارێکم نووسی بە ناوی "مەرگی کۆمارو هەڵپەرکێی دێموکراتەکان" ئەو وتارە لە سایتی رۆژهەڵات تایمزدا بڵاو بۆوەو وەڵامێکی بەرێز مامۆستا حەسەنزادەی بەدوادا هات بەنێوی "دوو روانین."

ئەو کات باسەکەم ئەوە بوو، بە سەرنجدان بەوە کە ئەم رۆژە، واتە ٢٦ی سەرماوەزی ١٣٢٤ی هەتاوی کە لە لایان حیزبی دێموکراتەوە وەک رۆژی پێشمەرگە دیاری کراوەو لە هەمانکاتدا لە ٢٦ی سەرماوەزی ١٣٢٥ دا، واتە راست لە رۆژی ساڵوەگەری هەلدانی ئالای کوردستاندا، ئەرتەشی حکومەتی پاشایەتی شاری مەهابادی داگیر کردەوەو و کۆماری کوردستانی تێکدا، ناکرێ لە رۆژی تێکچوونی کۆماردا شایی‌و هەڵپەرکێ بکەین. پێموابوو وا باشترە کە شێوەی ئەو مەراسیمە ئاڵوگۆری بە سەردا بێت.

بەڵام ئەمساڵ برێک وردتر دەچمە نێو ئەو باسەو داوا دەکەم کە چیتر ٢٦ی سەرماوەز رۆژی پێشمەرگە نەبێ.

بەڵام بۆ؟

سەرەتا با بزانین بۆچی و لە کەنگێوە ئەو رۆژە بۆتە رۆژی پێشمەرگەی کوردستان (حیزبی دێموکرات). ساڵی ١٣٦٣ی هەتاوی لە پلینۆمی کومیتەی ناوەندی حیزبی دێموکراتدا باس لە وە کراوە کە بۆ رێز گرتن لە خەبات و تێکۆشان و قارەمانەتی هێزی

پێشمەرگە، ڕۆژێک دیاری بکەن. ئەو کات بە دوو دەلیل (هۆ) ڕۆژی ٢٦ی سەرماوەزی ١٣٢٤ هەتاوییان وەک ڕۆژی پێشمەرگە دیاری کردوە. هۆی یەکەم ئەوە بووە کە بۆ یەکەم جار بە شێوەی رەسمی لەو ڕۆژەدا ئاڵای کوردستان لە شاری مەهاباد و چەند شوێنی دیکە هەڵدراوە. هۆی دووهەم ئەوەبوە کە ئەو کات پێیان وابووە (بەگوێرەی کتێبی کاروانی شەهیدان، نووسینی کەریمی حیسامی) کە هەر ئەو ساڵەو هەر لە ڕۆژی ٢٦ی سەرماوەزدا خەڵکی مەهاباد، بنکەی شارەبانی ئەو شارەیان وەک دوایین ئاسەواری حکوومەتی پاشایەتی لە ناوچەی موکریان پاک کردۆتەوە. جا بۆ زیندوو ڕاگرتنی ئەو دوو ڕووداوە، لە لایان حیزبی دێموکراتەوە، ئەو ڕۆژە وەک ڕۆژی پێشمەرگەی کوردستان دیاریکراوە.

بەڵام نە عەیبەو نە گوناهە کە حیزب پێ لە هەڵەی خۆی بنێ. نەک هەر پێ لە هەڵـی خۆی بنێ بەڵکوو پێویستە ئەو هەڵەیە ڕاست بکرێتەوە.

هەڵەکە لە کوێدایە؟

بە گوێرەی بەڵگە مێژووییەکان ئەوەیان تەواو ڕاستە کە لە ڕۆژی ٢٦ی سەرماوەزی ١٣٢٤دا ئاڵای کوردستان بە ڕەسمی هەڵدراوە، بەلام ئەوە کە گۆیا هەر لەوڕۆژەدا خەڵکی مەهاباد یا وەک دەڵێن" سوپای میللی" شارەبانی ئەو شارەیان گرتووە، دوورە لە ڕاستی. بەڵگە مێژووییەکان (ڕۆژنامەی کورستان چاپی ئەو سەردەم) باس لە وە دەکەن کە لە مانگی ڕێبەندانی ١٣٢٣ی هەتاویدا ئەو شارەبانیە دەستی بە سەردا گیراوە، نەک لە ٢٦ ی سەرماوەزی ١٣٢٤دا. یەعنی نزیک ساڵێک پێشتر. کە وابوو یەکێک لە دوو پایەکانی دیاریکردنی ئەو ڕۆژە وەک ڕۆژی پێشمەرگە، ئێستا بێبناخەیە. تازە ئەگەر ئەوەش ڕاست بێ، بۆ دەبێ گرتنی شارەبانی مەهاباد وەک دوایین ئاسەواری دەستەڵاتی پاشایەتی لە کوردستان حیساب بکرێت، لە کاتێکدا بەشی هەرەزۆری خاکی کوردستان هەر لە دەست حکوومەتی پاشایەتیدا بوو!

پێشتر کە باسی ڕۆژی پێشمەرگەی کوردستانم کرد لە نێو کەوانەدا () نووسیم حیزبی دێموکرات. ئەوەم لە خۆرا نەنووسی. با سادقانە لەگەڵ خۆمان بدوێین. لەو کاتەوە کە ئەو ڕۆژە (با دروست یا نادروست بوونی ڕێکەوتەکەشی بەرچاو نەگرین) وەک ڕۆژی پێشمەرگەی کوردستان لە لایان حیزبی دێموکراتەوە دیاریکراوە، ئایا جگە لە حیزب، هیچ هێزیکی دیکەی کوردستانی ئەو ڕۆژەی وەک ڕۆژی پێشمەرگەی کوردستان قبووڵ کردوە؟ موعلومە کە وەڵامی ئەم پرسیارە "نا" یە. بەڵام بەخۆشیەوە لە دوو بەشی کوردستان، سەرجەم حیزبو ڕێکخراوەکان ناوی پێشمەرگەیان بۆ هێزی چەکداری خۆیان بەکار بردوە. کەوابوو با کارێک بکەین هەروەک چۆن ناوی پێشمەرگە بۆتە ناوی هاوبەشی چەکداری شۆرشگێری حیزب و ڕێکخراوی دوو پارچەی کوردستان، با ڕۆژێکیش بکەینە ڕۆژی پێشمەرگەی کوردستان کە جێگای پەسندی هەموو ئەو لایەنانە بێ کە ناوی پیرۆزی پێشمەرگەیان بۆ هێزی چەکداریان قبووڵ کردوە.

ڕەنگە ئێستا ئەو پرسیارە بێتە پێش، بڵێی چ ڕۆژێک هەبێ کە هەموو لایەنەکان قبوڵیان بێت! ڕۆژی سەرکەوتنی کام هێزی پێشمەرگە؟ سەرکەوتن بەسەر کام دوژمند؟ لەکام بەشەی کوردستان؟! من پێموایە ئەگەر بێدەمارگرژی ڕێکخراوەیی بمانهەوێ لە سەر ڕۆژێک بۆ ڕێزگرتن لە خەباتی پێشمەرگە ساخ بینەوە، هیچ ڕۆژێک لە ڕۆژی ٢٥ی ڕێبەندانی ١٣٢٤ی هەتاوی گونجاوتر نیە. ڕاستە کە

لە ڕۆژەدا هێچ هێزێکی چەکدار پەلاماری هێزی دوژمنی نەداوە. هیچ لشکرێکی داگیرکەر لە هێچ کام لە پارچەکانی کوردستان، لەو ڕۆژەدا تێک نەشکێندراوە. بەلام لەو ڕۆژەدا لە کابینەی کۆماری کوردستاندا بە سەرۆکایەتی پێشەوای نەمر، سەرۆک کۆماری کوردستان قازی محەممەد، ناوی پیرۆزی پێشمەرگە بۆ هێزی چەکداری کورد دیاری کراوەو سوپای میللی بووە بە هێزی پێشمەرگە. ئەو ڕۆژە هەیئەتی وەزیرانی کۆماری کوردستان بە سەرپەرستی پێشەوا قازی محەممەد دەیانهەویست ناوێکی کوردی بۆ هێزی کۆماری کوردستان دیاری بکەین، ناوی جۆراوجۆر پێشنیار دەکران، لێکدانەوەو راوێژیان لە سەر دەکرا. تا ئەو کاتەی کە مام ئەسەد، ئەو پیاوە ئەمینەی کە چاپەزی ژۆری سەرۆک کۆماریی‌و کۆبوونەکانی هەیئەتی وەزیران بوو، لە کاتی چایی دانان دا سەرنجی چووە سەر باس‌و راوێژی هەیئەتی وەزیران سەبارەت بە دیاری کردنی ناوی هێزی نیزامی کۆمار، لەو کاتەدا ئیزنی لە پێشەوا خواست تا ئەویش بەو بۆنەوە قسەیەک بکات. پێشەوای نەمر زۆر بە روو خۆشی ئیزنی پێداوە. مام ئەسەد وتوویەتی قوربان! لە قەدیم‌و نەدیمە کورد بە "پیاوی" ئازاو نەترسی گوتووە پێشمەرگە. واتە مەرگی خۆی وەپێش دەدات تا ئەوانیتر بە ئاسوودەیی بژین. بەو شێوەیە ئەو ناوە لە لایان سەرۆک کۆمارو هەیئەتی وەزیرانەوە پەسند کراوە. لەو ڕۆژە بە دواوە ناوی پێشمەرگە بۆ هێزی چەکدار کۆماری کوردستان دیاری کرا. ئیستا کۆماری کوردستان بۆتە رەمزێکی نەتەویی، دەکرێ دەستکەوتەکانیشی بکرێنە رەمزی نەتەوەیی، دیاریکردنی ناوی پێشمەرگە بۆ هێزی شۆرشگێرو چەکداری کورد یەکێک لە دەستکەوتە نەتەوییەکانی بزووتنەوەی کوردە، بۆیە جێی خۆیەتی کە هەموو لایەک ڕۆژی ٢٥ی ڕێبەندانی ١٣٢٤ هەتاوی بکەینە ڕۆژی پێشمەرگەی کوردستان‌و ڕۆژی ٢٦ی سەرماوەزیش وەک ڕۆژی هەڵکردنی ئالا بە پیرۆزی ڕێز بگرین.

سەرماوەزی ٢٠١٣ی زایینی

سەرچاوە : ماڵپەڕی ڕۆژهەلات تایمز / ڕێکەوتی : ٢٣ی دێسامبری ٢٠١٣

مەرگی کۆمار و هەڵپەرکێی دێموکراتەکان

هاشم رۆستەمی

یەکێک لە دەستکەوتە هەرە بەرچاو و مەزنەکانی خەباتی رزگاری خوازانەی نەتەوی کورد، کۆماری کوردستانە. ئەو کۆمارەی کە

لە ٢ی رێبەندانی ساڵی ١٣٢٤ هەتاوی بە هەوڵ و خەباتی حیزبی دێموکراتی کوردستان و، لە لە لایان پێشەوای مەزنیی کوردەوە لە مەیدانی چوار چرای شاری مهاباد راگەیەندرا. گەر تەمەن مەودا بدا لە وتارێکی دیکەدا باسی ئەوە دەکەم کە بە پێچەوانەی نەزەری ئەو کەسانە کە باسی ئەوە دەکەن، کۆمار خودموختار بووە نەک سەر بەخۆ، ئەمن بە ئاماژە بە کۆمەڵیک هۆکاری روون پێ لە سەر ئەوە دادەگرم کە کۆماری کوردستان سەر بەخۆ بووە نەک خودموختار. بەڵام لەم نووسراوەیەدا مەبەستم ئەوەیە کە باسێکی دیکە بهاروژێنم، تا خاوەن نەزەران و دڵسۆزانی حیزب و گەل هاو کار بن لە راست کردنەوەی هەڵە و کەم و کوڕیەکان.

مێژووی نەتەوەیەک یان مێژووی حیزب و جووڵانەوەیەک تەنیا بریتی نیە لە سەرکەوتن و شانازی خوڵقاندن. مێژوو ئەوەیە کە رووی داوە، بە چاک و خەراپیەوە، بە سەر کەوتن و شکستیەوە، بە رۆژی لە دایک بوون و رۆژی شەهید بوونەوە.

زۆر سروشتیە کە لە بیرەوەری رۆژە خۆش و پڕ دەسکەوتەکاندا شادی بکەین و جێژن بگرین. بەڵام لە هەمان کاتدا نابێ رۆژە تاڵ و ناخۆشەکانیش فەرامۆش بکەین. هەر وەک چۆن لە ١٠ای خاکەلێوەدا مەراسیم دەگرین و یادی شەهیدەکانمان زیندوو رادەگرین. رێز لە خەبات و تێکۆشانیان دەگرین، پەیمانی وەفاداری و بەردەوام بوون لە سەر رێگەی خەباتیان دووبارە دەکەینەوە.

ئێستا لە مێژووی خەباتی نەتەوایەتی ئێمەدا ٢ی رێبەندان، رۆژی دامەزرانی کۆماری کوردستان، وەک بۆنەیەکی نەتەوەیی جێگەو پێگەی خۆی گرتووە و هەمووساڵێک لە هەر جێگایەک کە کوردستانیان بۆیان لوا بێ ئەم یادەیان بەرز و پیرۆز را گرتووە.

ئەوانەی کە هەر کەمێک شارەزای مێژووی بزووتنەوەی گەلی کورد بن، دەزانن کە مخابن کۆماری کوردستان هەر ١١ مانگ دەوامی هێنا و، لە لایان دوژمنانی کوردەوە کۆتایی بە دەستەڵاتە دێموکراتیکەکەی هات. بەڵام کەی و چ رۆژێک؟ بۆ تا ئێستاش رۆژی ئەو تراژیدیایەی نەتەوەکەمان لە مێژووی ئێمەدا باسی لێوە ناکرێ؟

دامەزرانی کۆماری کوردستان ئاواتی سەدان ساڵەی خەڵکی کوردستان بوو، ئێستاش خەباتکارانی بزووتنەوەی نەتەوایەتی خەڵکی کوردستان بە هیوای زیندوو کردنەوەی ئامانجەکانی کۆماری کوردستان بە گژ دوژمنانی گەلدا دەچنەوە. کە وابوو بە بروای من

هەم بێ دیققەتی و هەم نارەوایەکی گەورەیە دەرحەق بە کۆماری کوردستان کە لە رۆژی رووخانی کۆماردا ئێمە جێژن بگرین و شایی و هەڵپەرکێ بکەین. ئەوە زیاتر لە چارەگە سەدەیەکە هەموو ساڵێک ئێمەی دێموکرات، ئێمەی درێژەدەری ریگەی پڕ لە شانازی کۆمار، لە رۆژی مەرگی کۆماردا شایی و هەڵپەرکێ دەکەین. ساڵ بە ساڵیش بەزمەکە خەستتر دەکەین.

با روونتر بچمە نێو ئەو باسە. " ٢٦ی سەرماوەزی ساڵی ١٣٢٤ هەتاوی خەڵکی خرۆشاوی شاری مهاباد بە دەست بە سەر داگرتنی شارەبانیی ئەو شارە، ئاخرین نمادی حکومەتی پاشایەتیان لەو شارە پاک کردەوەا" ، (هێندێک سەرچاوەش باس لەوە دەکەن کە گرتنی شارەبانی مهاباد لە ٢٦ی رێبەندانی ١٣٢٣ دا بووە نەک ٢٦ی سەرماوەزی ١٣٢٤) بەلام ئەوە روونە کە هەر ئەو رۆژە، ٢٦ی سەرماوەزی١٣٢٤، بە شکۆیەکی تەواوەوە رێ و رەسمی هەڵکردنی ئاڵای کوردستان، لە مهاباد و هێندێک شوێنی دیکە بە رێوە چوو. بەم شێوەیە ٢٦ ی سەرماوەزی ١٣٢٤ هەتاوی، وەک رۆژێکی مێژوویی لە بزووتنەوەی رزگاری خوازی خەڵکی کوردستاندا، بوو بە رۆژی هەڵکردنی ئاڵای کوردستان.

لە ٢ی رێبەندانی هەر ئەو ساڵەدا کۆماری کوردستان راگەیاندرا، هەر وەک ئاماژەم پێ کرد مخابن کۆماری کوردستان تەنیا ١١ مانگ تەمەنی بوو کە لە لایان ئەرتەشی حکومەت پاشایەتی ئێرانەوە هێرشی کرایە سەر و بە پێی بەرنامەیەکی لە پێشدا دارێژراو، راست لە ٢٦ ی سەرماوەزی ١٣٢٥ی هەتاویدا، واتە لە سالوەگەری رۆژی هەڵکردنی ئاڵای کوردستاندا، ئەرتەشی ئێران شاری مهاباد، واتە پایتەختی کۆماری کوردستانی داگیر کردەوەو، بە کردوە کۆماری کوردستانیش کۆتایی بە تەمەنی ١١ مانگەی هات. کەوابوو ٢٦ی سەرماوەز هەم رۆژی هەڵکردنی ئاڵایە و هەم رۆژی تێکچوونی کۆماری کوردستان.

نزیک ٤٠ ساڵ دوای ئەو رێکەوتە، واتە ساڵی ١٣٦٣ی هەتاوی کومیتەی ناوەندی حیزبی دیموکرات دەی هەویست بۆ رێز گرتن لە خەباتی فیداکارانەی پێشمەرگە رۆژێک دیاری بکات، بۆ ئەو مەبەستە بە بێ ئەوەی ئەو کات مەسەلەی هەڵدانی ئاڵا زۆر زەق بکرێتەوە، راست رۆژی هەڵدانی ئاڵای کوردستان وەک رۆژی ریز گرتن لە خەباتی پێشمەرگە دیاری دەکرێت و لە کاتەوە هەموو ساڵێک ئەو رۆژە دەکرێ بە جێژن و، بە خۆشیەوە ئەوە چەند ساڵێکیشە هاوکات باس لە رۆژی هەڵدانی ئاڵاش دەکرێ. بەڵام مخابن ئەوەی جێگەی لێ ورد بوونەوەیە ئەوەیە کە تا ئێستاش لەو مەراسیمانەدا باسێک لە رۆژی تێکچوونی کۆمارە جوانە مەرگەکەمان نەکرێ.

لێرەدا روو دەکەمە رێبەرایەتی هەر دوولای دێموکرات تا لەو بوارە دا چاوخشاندنەوەیەک بە مناسبەتەدا بکەنەوە. ناکرێ و نابێ، لە رۆژی مەرگی کۆماردا، لە ژێر هیچ ناو و پاساوێکدا بیکەینە شایی و هەڵپەرکێ. ریز گرتن لە پێشمەرگە و خەباتی فیداکارانەشی تەنیا شایی و هەڵپەرکێ نیە. با لە رۆژی ٢٦ی سەرماوەز ررۆژی پێشمەرگە و ئاڵا و تێکچوونی کۆماردا، رەنگ و روویەکی دیکە بدەینە ئەو مناسبەیە. ولاتانی تر و نەتەوەی تریش رێز لە خەباتی هێزی چەکداری خۆیان دەگرن، بەلام نەک بە هەڵپەرکێ.

سەرچاوە : ماڵپەڕی رۆژهەڵات تایمز / رێکەوتی : ٧ی ژانوییەی ٢٠١٣

دوو ڕوانین. عەبدوڵڵای حەسەنزادە

ئەم ڕۆژانە لە سایتی ڕۆژهەڵات تایمز دا وتارێکم خوێندەوە بە قەڵەمی هاوڕێ و دۆستی خۆشەویستم کاک هاشمی ڕۆستەمی لەژێر سەردێڕی "مەرگی کۆمارو هەڵپەڕکێی دێموکراتەکان"دا. پوختەی وتارەکە ئەوەیە کە دێموکڕاتەکان وەک نەزانن کە ڕۆژی ٢٦ی سەرماوەز هەروەک لە ساڵی ١٣٢٤دا ڕووداوی مێژوویی هەڵکردنی ئاڵای کوردستان لە مەهابادی تێدا بووە، ساڵی ١٣٢٥یش شاری مەهاباد پێتەختی کۆماری کوردستانی تێدا گیراوەتەوە، هەموو ساڵێ بە ناوی ڕۆژی پێشمەرگە یان ڕۆژی هەڵکردنی ئاڵا جێژن و شایی و هەڵپەڕکێ وەڕێ دەخەن.

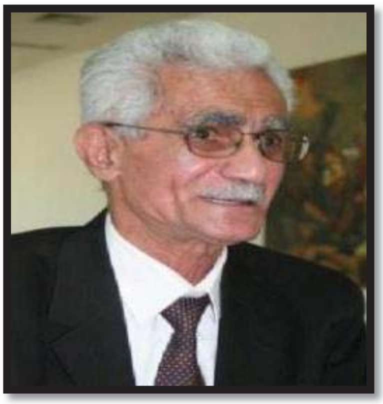

ئەمن و کاک هاشم بێجگە لەوە کە هەردووکمان ئەندامی حیزبی دێموکڕاتی کوردستانین، دۆستایەتی و تێکەڵاوی یەکی گەرمیشمان لەنێودا هەیەو لەوەش زیاتر لە بیروبۆچوونی سیاسی دا زۆر لێک نیزیکین. بەڵام هەروەک گوتوویانە هیچ دوو یەک ناتوانن لە هەموو شتێک دا وەک یەک بچن، ئەم دووانەشمان هەرنەبێ لێرە دا دوو بۆچوون و دوو ڕوانینی جیاوازمان هەیە. بۆ ئەوەی بچمە نێو باسەکەوە پێمخۆشە لەپێش دا هێندێ ڕاستیی مێژوویی وەبیر بێنمەوە، جا ئەوجار بیروبۆچوونی خۆم لەسەر بابەتەکە دەرببڕم:

١- هەروەک کاک هاشمیش بەجۆرێک ئاماژەی پێ داوە، شارەبانیی مەهاباد وەک دوا نوێنگەی دەسەڵاتی ڕێژیمی پەهلەوی لە موکوریانی ئەو سەردەمە دا مانگی ڕێبەندانی ١٣٢٣ لە لایەن خەڵکی مەهاباد یان بڵێین سوپای میلیی کوردستانەوە دەستی بەسەردا گێراوە، نەک لە سەرماوەزی ١٣٢٤دا. ئەوە کە هەتا ئێستاش جاروبار لە ئەدەبیاتی حیزبی دێموکڕات دا ڕۆژی ٢٦ی سەرماوەزی ١٣٢٤ بە ڕۆژی دەست بەسەرداگرتنی شارەبانیی مەهاباد ناو دەبرێ بەرهەمی هەڵەیەکی خوالێخۆشبوو کاک کەریمی حیسامی یە کە لەکتێبی "کاروانێک لە شەهیدانی کوردستانی ئێران"دا وای هێنابوو.

٢- بۆ ئەوەی هەقی کەس نەفەوتابێ، دەبێ ئەو ڕاستی یە بڵێم کە ئەم دوایی یانە هاوڕێی بەڕێزم کاک عومەری باڵەکی لە ڕۆژنامەی "کوردستان"ی سەردەمی کۆماردا دیتبوویەوە کە ١٥ی ڕێبەندانی ١٣٢٤ بەڕەسمی لەلایەن کاربەدەستانی کۆماری کوردستانەوە ناوی جوان و پڕبەپێست و پیرۆزی" پێشمەرگە" لەسەر تێکۆشەری چەکداری کورد دانراوە. وەک لە دوایە باسی دەکەم ئەگەر ساڵی ١٣٦٣ یان ١٩٨٤ ئەو ڕاستی یە مێژوویی یە لەبیر بایە، ڕۆژی ١٥ی ڕێبەندان بۆئەوەی بکرێتە ڕۆژی پێشمەرگە زۆر گونجاوتر بوو. ئێستاش ئارەزوو دەکەم هەر ئەو ڕۆژە بکرێتە ڕۆژی پێشمەرگەی کوردستان - هەموو کوردستان-.

٣- ڕۆژی ٢١ی سەرماوەزی ١٣٢٥ ڕێکەوتی ١٢ی دیسامبری ١٩٤٦سوپای ڕێژیمی سەرەڕۆی حەمەڕەزاشا شاری تەورێز پێتەختی "حکوومەتی نیشتمانیی ئازەربایجان"ی گرتەوەو ئەو حکوومەتەی ڕووخاند. پێمان خۆش بێ یان ناخۆش بە ڕووخانی حکوومەتی

ئازەربایجان هیچ کەس چووکترین هیوای بە مانەوەی کۆماری کوردستان کە لە هەموو بارێکەوە بەتەنیا مابۆوە نەمابوو. بەو پێیە دەتوانین بڵێین ڕۆژی ڕووخانی ئازەربایجان بەکردەوە ڕۆژی ڕووخای کوردستانیشە. خۆ ئەگەر ئەوەش بە بڕیاری ڕەسمیی ڕووخانی کۆمار دانەنێین دەزانین کە ڕۆژی ٢٣ی سەرماوەز لە کۆبوونەوەی مزگەوتی هەباس ئاغای مەهاباد دا ڕێبەرانی کۆمار قبووڵیان کرد کە ناتوانن بەرگری لە کۆمار بکەن و چارەی کار خۆبەدەستەوەدانە. بەو پێیە ئەگەر ڕۆژی ٢٣ی سەرماوەز بە ڕۆژی ڕووخانی کۆمار دابنرێ زۆر گونجاوترە تا ڕۆژی ٢٦ی سەرماوەزی ١٣٢٥. خۆ ئەگەر وەک دەڵێن لەباری "ئارمانی"یەوەش لە مەسەلەکە بڕوانین ئەوا ڕۆژی ١٠ای خاکەلێوەی ١٣٢٦ ڕێکەوتی ٣٠ی مارسی ١٩٤٧ ڕۆژی ڕووخانی کۆماری کوردستانە. چونکە لەو ڕۆژە دا بوو کە دڵسۆزانی کورد کۆشکی هیوایان ڕووخاو تەمابڕاو بوون کە لە دوارۆژێکی نیزیک دا هەڵاتنەوەی خۆری ئاوات بەچاو ببینن.

٤- خەڵک ماون کە دەزانن ساڵی ١٣٦٣ بە پێشنیاری من و پەسندی دەفتەری سیاسیی حیزبی دێموکڕات ڕۆژی ٢٦ی سەرماوەز بە ڕۆژی پێشمەرگە دانراو دواتر لە کومیتەی ناوەندییش دا پەسند کرا. بەڕاستی ئەو کات ئەمن نەم دەزانی کە شارەبانیی مەهاباد لەو ڕۆژە دا نەگیراوە. بەڵام لەوە غافڵ نەبووم کە ئەو ڕۆژە ڕۆژی هەڵکردنی ئاڵای کوردستانە. بۆیە دوای ئەوەی زۆر ڕۆژی سەرکەوتنی هێزی پێشمەرگە لە شەڕ دەگەڵ لەشکریانی کۆماری ئیسلامی دا پێشنیار کران و لەبەر ئەوەی نەوەک هێزەکانی دیکەی پێشمەرگە بە غەدر لەخۆیانی بزانن پەسند نەکران، ئەمن گوتم ڕۆژی ٢٦ی سەرماوەزی ١٣٢٤ هەم ڕۆژی هەڵکردنی ئاڵای کوردستانە و هەم ڕۆژی یەکەمین عەمەلیاتی ئەو هێزە یە کە دواتر ناوی هێزی پێشمەرگەی لەسەر دانرا. کەوایە با ئەو ڕۆژە دابنێین چونکە پێشمەرگەی هیچ ناوچەیەک و هیچ هێزێک بە غەدر لە خۆیانی نازانن. هەر لەوێش دا گوتم بۆ ئەوەی هەڵڵای حیزب و ڕێکخراوە ئێرانییەکانیشی لەسەر ساز نەبێ، لە دەرەوەی حیزب باسی هەڵکردنی ئاڵا ناکەین و وەک لە زاراوەی سیاسی دا دەڵێن "مشکی تێدا دەکوژین". ئەوە بوو کە دەفتەری سیاسی پەسندی کردو دای بە کۆبوونەوەی کومیتەی ناوەندی و لەوێشدا بەتێکڕای دەنگ پەسند کرا.

پاش هەمووی ئەمانە دێمە سەر ئەسڵی مەبەست. ئەمن لەمێژە و بە دەیانجار زۆر بە داخ و کەسەرەوە گوتوومە نەتەوەی ئێمە چونکە کەمتری خۆشی لە خۆی دیوە و کەمتر سەرکەوتنی تاقی کردۆتەوە ڕۆژە درەوشاوەکانی کەمتر دەبینێ و پتر یادی ڕۆژە تاڵەکانی دەکاتەوە و تەنانەت هێندێ جار ڕۆژە گەشەکانیشی بەناوی ڕۆژە ڕەشەکانەوە یاد دەکاتەوە. نموونەیەک دێنمەوە: ئێستا ئەگەر لە دەیان کوردی خوێندەواری دەرەوەی کوردستانی ئێران و تەنانەت کوردستانی ئێرانیش بپرسی "مەیدانی چوارچرا" کوێیە؟ لەسەدا هەشتاو بگرە زیاتریش ئەگەر بزانن چوارچرا لە کوێ هەڵ کەوتوە دەڵێن ئەو شوێنەیە کە ساڵی ١٣٢٦ - ١٩٤٧ پێشەواقازی محەممەدی لێ لەسێدارە دراو زۆر بە دەگمەن یەکێک پێت دەڵێ ئەو مەیدانەیە کە ساڵی ١٣٢٤،١٩٤٦ دامەزرانی کۆماری تێدا ڕاگەیەندرا. واتە نەگبەتی یەکەمان لەبیرەو سەرکەوتنەکەمان نابینین.

بەڵام خەڵکی دیکە و بەتایبەتی دوژمنانی کورد وا نین. نموونە: ساڵی ١٣٢٤،١٩٤٥ لە ڕۆژی ٢١ی سەرماوەز ١٢ای دیسامبر دا حکوومەتی نیشتمانیی ئازەربایجان لە تەورێز دامەزرا. ساڵێک دواتر ڕاست لەو ڕۆژە دا سوپای کۆنەپەرستیی شاهەنشاهی تەورێزی داگیر کردەوەو حکوومەتی ئازەربایجانی ڕووخاند. کەچی ڕاگەیاندنی ڕێژیمی پاشایەتی قەت جارێک لە جاران لە دور و نیزیک ئاماژەی بە دامەزرانی حکوومەتی نیشتمانیی ئازەربایجان نەکردو بەپێچەوانە هەموو ساڵی بە ناوی "ڕۆژی نەجاتی ئازەربایجان" یادی دەکردەوەو دەیکردە جێژن.

کەوایە ئەمن دەڵێم ئەگەر واشی دابنێین کە ڕۆژی ٢٦ی سەرماوەز هەروەک ڕۆژی هەڵکردنی ئاڵای کوردستانە، ڕۆژی ڕووخانی کۆماری کوردستانیشە، با ڕۆژەکانی سەرکەوتنمان زەق کەینەوەو تۆوی هیوا لە دڵی ڕۆڵەکانی بەرەی نوێماندا بچێنین بەتایبەتی کە ئەمرۆ لە ئاسۆی خەباتی ڕزگاری خوازانەی نەتەوەکەمانەوە ڕۆژانی خۆشی و سەرکەوتن سەرەتاتکێمان بۆ دەکەن.

ئەمن دەڵێم دەست و دەم و قەڵەم و قەدەمی هەموو ئەوانە خۆش بێ کە هەتا ئەمرۆ وتاریان بۆ ٢٦ی سەرماوەز وەک ڕۆژی خێرو خۆشیی کورد نوسیوە، گۆرانی یان بۆ چڕیوە، شێعریان بۆ داناوە یان زەماوەندیان بۆ گێڕاوە. با لەمەودواش هەموو ساڵێ ساڵ بە ساڵ بەجۆشتر، جەژنی ٢٦ی سەرماوەز بگرین وەک ڕۆژی پێشمەرگەی کوردەستان و ڕۆژی هەڵکردنی ئاڵای پیرۆزی کوردستان بەتایبەتی کە ئەمساڵ پارلمانە خۆشەویستەکەی کوردستان لە بڕیارێکی مێژوویی دا ڕۆژی ٢٦ی سەرماوەز، ١٧ی دیسامبری وەک ڕۆژی ئاڵا بەڕەسمی ناسی و بەم جۆرە کورد گوتەنی بۆت جەژنی دوو جەژن.

ڕێکەوتی : ٨ی ژانویەی ٢٠١٣

سەرچاوە : ماڵپەڕی گیارەنگ

٢٦ی سەرماوەز رۆژی پێشمەرگەی کوردستان نییە

عەبدوولڵا حەسەنزادە: ٢٦ی سەرماوەز رۆژی پێشمەرگەی کوردستان نییە

لە کاتێکدا قسەباسەکانی سەبارەت بە ٢٦ی سەرماوەز کە ئایا رۆژی هەڵکردنی ئاڵای کوردستانە یان رۆژی پێشمەرگە؟ پەرەدەستێنێ و لە لایان کەسایەتی و چالاکانی سیاسی رۆژهەڵات و باشووری کوردستان دەخرێتە بەرگفتگۆ و لە بابەت و راپۆرتگەلێکدا باسی لێوە دەکرێ، عەبدولڵا حەسەنزادە سکرتێری پێشووی حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئێران و لیدێری نافەرمی ئەمرۆی حیزبی دیموکراتی کوردستان لە وڵامەیەکدا تیشک دەخاتە سەر ئەو رۆژە و دەڵێ: "٢٦ی سەرماوەز لە ساڵی ١٣٢٤دا رووداوی مێژوویی هەڵکردنی ئاڵای کوردستان لە مەهابادی تێدا بووە".

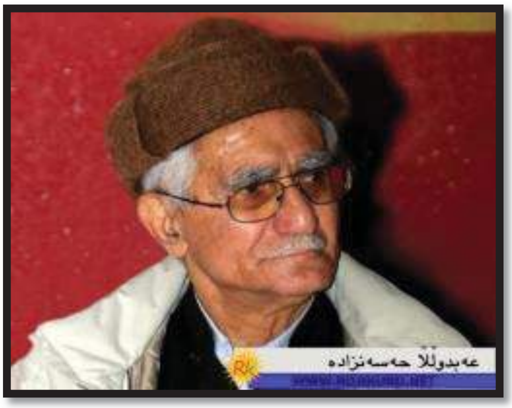

حەسەنزادە لە وڵامی بابەتێکی هاشم رۆستەمیدا کە لە ژێر ناوی "مەرگی کۆمار و هەڵپەرکێی دیموکراتەکان"دا بڵاوی کردبۆوە ئاماژە بە رۆژی هەڵکردنی ئاڵای کوردستان دەکات.

حەسەن زادە کە بەر لە رووخانی شاوە تا ئێستا بە ماوەی دەیان ساڵ لە رێبەرایەتی حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئێران دا بووە و یەکێک لە راوێژکاران و کەسە هەرە نزیکەکان لە د. عەبدولرەحمان قاسملوو بووە و بە شارەزاترین سەرکردەی دیموکرات لە مێژوو و سیاسەت و پەیوەندییەکانی ئەو حیزبە دەناسرێ سەبارەت بە ساڵ و کاتی دەستبەسەر داگرتنی شارەبانی مەهاباد دەنووسێ و دەڵێ " شارەبانی مەهاباد مانگی رێبەندانی ١٣٢٣ لە دەستی بەسەردا گیراوە و جاروبار لە ئەدەبیاتی حیزبی دێموکڕات دا رۆژی ٢٦ی سەرماوەزی ١٣٢٤ بە رۆژی دەست بەسەرداگرتنی شارەبانیی مەهاباد ناو دەبرێ" و لە درێژە دا ئەو هەڵەیە بۆ کەریمی حیسامی دەگێڕێتەوە و دەڵێ: "بەرهەمی هەڵەیەکی خوالێخۆشبوو کاک کەریمی حیسامی یە کە لەکتێبی "کاروانێک لە شەهیدانی کوردستانی ئێران"دا وای هێنابوو".

سکرتێری پێشووی حیزبی دیموکرات لە بابەتەکەیدا رۆژی ١٥ی رێبەندانی پێ گونجاوترین رۆژە بۆ دیاری کردنی وەک رۆژی پێشمەرگە و ئاوات دەخوازێ کە " هەر ئەو رۆژە بکرێتە رۆژی پێشمەرگەی کوردستان - هەموو کوردستان".

حەسەنزادە ئاماژە بە رۆژی پێشمەرگە دەکات و باس دەکا کە سەرەرای ئەوەی دەیزانی کە ئەو کاتە رۆژی هەڵکردنی ئاڵای کوردستانە بەڵام لە سەر پێشنیاری خۆی بووە کە وەک رۆژی پێشمەرگەی دیموکرات دیاری بکرێت و دەڵێ" ئەمن گوتم رۆژی٢٦ی سەرماوەزی ١٣٢٤ هەم رۆژی هەڵکردنی ئاڵای کوردستانەو هەم رۆژی یەکەمین عەمەلیاتی ئەو هێزەیە کە دواتر ناوی هێزی

پێشمەرگەی لەسەر دانرا. کەوایە با ئەو ڕۆژە دابنێین چونکە پێشمەرگەی هیچ ناوچەیەک و هیچ هێزێک بە غەدر لە خۆیانی نازانن. هەر لەوێش دا گوتم بۆ ئەوەی هەڵلای حیزب و ڕێکخراوە ئێرانی یەکانیشی لەسەر ساز نەبێ، لە دەرەوەی حیزب باسی هەڵکردنی ئاڵا ناکەین و وەک لە زاراوەی سیاسی دا دەڵێن "مشکی تێدا دەکوژین". ئەوە بوو کە دەقتەری سیاسی پەسندی کردو دای بە کۆبوونەوەی کومیتەی ناوەندی و لەوێشدا بەتێکڕای دەنگ پەسند کرا" و هەروەها ئەوەش ناشارێتەوە کە "بەڕاستی ئەو کات ئەمن نەم دەزانی کە شارەبانیی مەهاباد لەو ڕۆژە دا نەگیراوە" و لە درێژە دا ئاماژە بەوەش دەکات کە " بەڵام لەوە غافڵ نەبووم کە ئەو ڕۆژە ڕۆژی هەڵکردنی ئاڵای کوردستانە".

عەبدوللا حەسەنزادە لە کۆتایی بابەتەکەیدا دەڵێ: "با لەمەودواش هەموو ساڵێ ساڵ بەساڵ بەجۆشتر، جەژنی ٢٦ی سەرماوەز بگرین وەک ڕۆژی پێشمەرگەی کوردەستان و ڕۆژی هەڵکردنی ئاڵای پیرۆزی کوردستان بەتایبەتی کە ئەمساڵ پارلمانە خۆشەویستەکەی کوردستان لە بڕیارێکی مێژوویی دا ڕۆژی ٢٦ی سەرماوەز، ١٧ی دیسامبری وەک ڕۆژی ئاڵا بەڕەسمی ناسی و بەمجۆرە کورد گوتەنی بۆتە جەژنی دوو جەژن".

جێگەی ئاماژەیە لە سەر ئەم بابەتە پێشتر سێ کەسی دیکە لەم بارەیەوە بۆچوونی خۆیان ڕاگەیاندووە. حسین یەزدانپەنا جێگری سەرۆکی پاک لە ٢٦ی سەرماوەزی ٢٧٠٧ دا لە بابەتێکدا بە ناوی " زەرورەتی پێدا چوونەوە و ڕاستکردنەوەیەک" دا ئاماژە بە کۆمەڵێک بەڵگە دەکا کە " بە پێی ئەو بەڵگە باوەڕپێکراوانەی لەبەردەستدان و بەوتەی ئەو کەسانەی کە ئەو ساڵە و ڕووداوەکانیان لەبیرە، ڕۆژی ٢٦ سەماوەزی ١٣٢٤ هەتاوی (١٧ دیسامبری ١٩٤٥) ڕۆژێکە کە ئاڵای کوردستانی تێیدا هەڵکراوە."

یەزدانپەنا هەر لەو بارەوە دەڵێ: " لە لایەکی دیکەوە هێندێ بەڵگەی دیکە هەن کە ڕووداوی چەککردن و گیرانی شارەبانی مهابادی تێدا تۆمار کراون. بەڵام نەک لە ڕۆژی ٢٦ سەرماوەز دا، بەڵکوو، لە ١٥ فێورییەی ١٩٤٥دا. واتە ١٠ مانگ جیاوازی لە نێوان ئەو دوو ڕووداوە دا هەبووە".

جەلیل گادانی لە ڕێبەرانی ناسراوی حیزبی دیموکرات پاش ئەوە لە ٢٦ی سەرماوەزی ئەمساڵدا باشووری کوردستان بە پێی بڕیاری پەرلەمان وەکوو ڕۆژی ئاڵای کوردستان بە فەرمی دیاری کرا، لە بابەتێکدا ڕەخنە لە هەوڵەکەی پەرلەمانی کوردستان دەگرێت و بە هەڵە ناوی لێدەبا.

گادانی دەڵێ: "حەق وابوو ئەو کارە لە ڕۆژی ١٦ / ١٢ ڕا دەست پی بکرێ، چوونکو هەروەک لە سەرەوە باسم کرد لە ڕۆژی ١٢ / ١٦ دا بۆ یەکەم جار ئاڵای سێ ڕەنگی کوردستان بە ئامادە بوونی جەماوەرێکی زۆر وە حزوری پێشەواو بارزانی و هەموو سەرانی ئەو کاتی کوردستان لە چوارچرا ڕا لەسەر شانی ڕۆڵەی شەهیدی کوردستان کەریمی نازمی لە نێو ئاپۆڕای جەماوەر دا و لە مەیدانی چوارچرا ڕا بەرەو ئەو باڵە خانەی کە بە خۆشیەوە ئێستاش ماوە گوێزرایەوە و لەسەر بانی باڵە خانەکە لە نێو دەربرینی هەستی شادی هەزاران کەس وە قرمەی تفەنگی سەدان برنۆ هەڵکرا.باڵەخانەکەش ملکی میرزا عەولای کەریمی بوو".

لە لایەکیترەوە حەسەن ئەیوبزادە لە سەر ڕەخنەکەی جەلیل گادانی دەدوێ و لە بابەتێکدا لە ژێر ناوی " ڕوونکردنەوەیەک لە

سەر ڕۆژی هەڵکردنی ئاڵای کوردستان" وڵامی گادانی دەداتەوە و دەڵێ: " مامۆستا گادانی وادیارە لە ڕێکەوتی هەڵکردنی ئاڵا دا سەراسۆیی دۆکۆمێنتەکانی نە کردووە. مامۆستا حەسەن قزڵجی نووسەری بە ناو و دەنگی کۆماری کوردستان لە گۆڤاری هەلاڵە ژمارەی ٢ ڕەشەمەی ٢٢١٩ چاپخانەی بۆکان، لە لاپەڕە ی ٢١ دا ڕۆژی هەڵکردنی ئاڵای کوردستانی بە دووروودرێژیی نووسیوە کە بەشێک لەو نووسراوەیە دەخەمە بەرچاوی ڕێزدار گادانی. بەو هیوایە کە بە ڕێزیان بە ناردنی یادداشتێک بۆ ڕۆژنامەکان ئەو هەڵەیەی ڕاست بکاتەوە. ئەوەش بەشێکە لەو ڕاپۆرتەی مامۆستا حەسەن قزڵجی شەهیدی ڕێگای ئازادی کوردستان. مامۆستا قزڵجی لە ڕاپۆرتەکەی دا ڕۆژی ٢٦ / ٩ / ١٣٢٤ کە دەبێتە ١٧ / ١٢ / ١٩٤٥ بە ڕۆژی هەڵکردنی ئاڵای کوردستان رادەگەیەنێ . بڕوانە گۆڤاری هەلاڵە ژمارە ٢ی ڕەشەمە ی ٢٢١٩ چاپخانەی بۆکان! هەروەها بڕوانە . سەرجەمی بەرهەمی مامۆستا حەسەن قزڵجی ئامادە کردنی موحسین قزڵجی، پەخشی سەردەم ١١١٢،

راستکردنەوەکەی عەبدوڵلا حەسەنزادە بەو پێگەو و شارەزاییەی لە مێژوو و سیاسەتی حیزبی دیموکڕات دا هەیەتی ناکرێ بە سادەیی چاوی لێبکرێ. ئەوە یەکەم جارە لە ئاستێکی وەهادا دان بە بڕیاری هەڵە دادەدرێ و پێداچوونەوەی پێدا دەکرێ. لەگەڵ ئەوەشدا روون نییە کە ئایا هەردوو لای دیموکرات ئەم راستکردنەوەیە دەکەنە بڕیاری فەرمی خۆیان؟ هەروەها ئایا دەتوانێ سەرەتای راست کردنەوەی هەڵە زەقەکانی ئەم حیزبە لە سەر خوێندنەوەی بۆ کۆماری کوردستان بێ؟

ڕێکەوتی : ٢٥ی ژانوییەی ٢٠١٣

سەرچاوە : ماڵپەری ڕۆژهەلات تایمز

با هەموو هەڵەکانی حیزب راست بکەینەوە، نەک تەنیا ٢٦ی سەرماوەز وەک ڕۆژی پێشمەرگە.

ن. ڕەشید قازی

لە پەراویز بۆوچونەکەی بەریزان هاشم ڕۆستەمی و بەرێز عەبدوللە حەسەنزادە.)

لەم ڕۆژانە دا بەریز کاک هاشمی ڕۆستەمی بە نووسینی بابەتێک لە ژێر ناووی "با چیتر ٢٦ی سەرماوەز رۆژی پێشمەرگە نەبێ"

هەروەها بەرێز عەبدوللە حەسەنزادەش بە پشتگری لە بۆچوونەکەی بە نووسینی وتارێک لە ژێر ناوی "تەواوکردنی بابەتێکدا" پەنجەیان خستۆتە سەر ئەرکێکی گرینگ و کەموێنە کە پێموایە ڕێگا خۆشکەرێکە بۆ دەست نیشانکردنی کەم کۆریەکانی حیزبە خۆشەویستەکەمان. ئەگەر بە دڵێکی فراوانەوە بە دوور لە دەمارگرژی و هیژمۆنی حیزبی بەو ئەرگە پیرۆزە هەڵستین بەشێکی زۆر لە ناکۆکی و هۆکارەکانی قەیرانی نێوخۆیی حیزبی کۆتایان پێدێی. بەو کردەوەشمان جووڵانەوەی میللی دیمۆکراتێکی نەتەوەکەمان لە زیان و زەرەری زیاتر دەپاریزین. بۆیە هەروەک ئەو بەرێزانە دوبارەی دەکەمەوە کە "عەیب نیەو بەڵکوو پێویستیشە حیزب [ی دێموکڕات] پێ لە هەڵەی خۆی بنێو تەنانەت ڕاستیشی بکاتەوە؟." کە ئەگەر!

١- ئەگەر حیزبی دیمۆکرات خۆیی بە میراتگری کۆماری کوردستان دەزانی، دەبێ پێی عەیب نەبێ بە شانازێەوە ئاڵاهەڵگری هەموو هێما و درووشم و سونبولەکانی کۆماری کوردستان بە بێ پێچ و پەنا بێ. تەنانەت نابێ بە خاتری هێندێک سات و سەودای ماڵوێرانکەر یا دڵخۆشکردنی فارسە زڕ براکانمان!! خۆمان لەو دەسکەوتە مەزنە و مێژوویە بێ ساحەب بکەێن یا چوکێیان بکەینەوە. هەروەک دەبینین چ ئەوکات پێشەوا قازی محمد کۆماری کوردستان ڕاگەیاند و خۆیی کردە قەلخانی نەتەوەکەی و چ ئەوکات کە د قاسملوو بۆ خودموختاری و مافە سەرەتایەکان تیدەکۆشا و ویستی کیشەی کورد بە رێگایی دیالۆگەوە چارەسەر بکات لەلایان حاکمانی تاران و دۆستانی فارسمان!!

کردەوەکانێیان وەک هەرەشەیەک بۆ سەر تەواویەتی ئەرزیی ئیران سەیر کران. ئەو دەستانەی کە بۆ دۆستایەتی و ئاشتی درێژ کرابوون و شکێندڕان و لە ئاکامدا هەردووکێیان بەو پەریی درندەیەوە شەهید کرڕان. بۆیە لازمە و هیچ عەیب نێ نەک تەنیا رۆژی پێشمەرگە کات و ساتی ڕوودانەکەی راست بکرێتەوە لازمە و پیویستە پاش نیزیک بە ٧٠ سال بوێرانە و ڕاشکاوانە دروشمەکانی کۆماری کوردستان بە بێ پشتگر و پاشگر بەرز و شکاوە ڕابگرین. ئیزن نەدەێن ئەو خوێنانەی هەروا سووک هاسان بەفیرۆ برۆن.

٢- ئەگەر پێشەوا بەر لە ٧٠ سال لەمەوبەر بە لێزانی خۆی توانی هەموو چین و توێژەکانی گەلی کورد بە گشتی و عەشایری بە هیز و دەستڕۆیشتوویی ئەو سەردەمی وەک دێبۆکری و ئیلخانیزادە و مەنگورەکان لە پێناو خزمەت بە جوولانەوە کورد لە ژێر یەک دروشم و ئالا کۆبکاتەوە و هەوینی تەبایی و یەکیتی لە نیوانیاندا پێک بێنی ئێستاش هیچ عەیب نیەو بەڵکوو پێویستیشە حیزب [ی دێموکڕات] پێ لە هەڵەی خۆی بنێ و تەنانەت تێبکۆشیبۆ جەماوەریکردنی زیاتر حیزب بە دوور لە دیاردە دەست و پێگرەکانی خودی و ناخودی و ناوچەگەرایی کارێک بکات هەموو بیر و باوەرە جێاوازەکان خۆیانلە حیزبدا ببیننەوە. لە وزە و تۆنایی هەمۆانیش لە پێناوو ئامانجێک بەرزتردا کەلک وەربگرێ.

٣- لەم دۆایانەدا بەداخەوە هێندێک ئەدەبیاتی ناشیرین سەبارەت بە میژووی کۆماری کوردستان لە حیزبدا دەنوسری. هێندێک پێیان وایە کە چوون کۆمار سیاسەتی شەر و بەرگری رەچاوو نەکردۆە بە ئاشبەتالی ناوزەد دەکەن واتە "کۆماری ئاشبەتالی کرد" هیندیکیش ئاماژە دەکەن و دەلێن "بەداخەوە سەرانی کۆمار سێاسەتی خۆ بەدەستەوەدانێان هەڵبژارد" . هێندێکیش بۆ دڵخۆشکردنی نەیارانی کورد و گرینگی نەدان بە مێژوو و پێکهێنانی هێندێک سات و سەودا لە گەورەی کۆماری کوردستان کەم دەکەنەوە و بە "کۆماری مەهابادی" ناوزەد دەکەن. ئەگەر بەو عەقلێەتە بڕۆانینە مێژوویی رووداوەکان، دەبێ چۆن سەیری کردەوەکانی خۆمان وەک کشانەوەی هێزی پێشمەرگە لە قووڵایی ناوچەکان بۆ ئەودیویی سنورەکان بکەین؟. دەبێ بیر بکەێنەوە چۆن پێشمەرگەمان فێری گەرمین و کۆێستان کرد. دەبێ بیر بکەینەوە چۆن خەباتمان کرد بە خەباتی چەند وەرزێک لە ساڵدا بە بێ ئەوەی لە بیری ئالترناتیویەکی دیکە بکەێنەوە. دەبێ بیر لەوەی بکەێنەوە کە چۆن بەوانەش رانەوەستاین، قەندیلمان روو بە پێدەشتەکان لە قووڵایی سنووری ولاتێکی دیکەدا چۆڵ کرد و سیاسەتی کەمپنیشیتان هەلبژارد؟.مەگەر نەماندەکووت کە چیاکان تەنیا دۆستی کوردەکانن. بە واتەیەکی تر چیاکان نیشتمانی کوردانن. کەواتە بۆچی ئەم

نیشتمانەمان بۆ دووژمن چۆل کرد؟. ئایا ئەم کردەوانە ئاشبەتال و خۆ بەدەستەوەدانێک ئابرومەندانەن یا هەلبژاردنی سیاسەتێکی ژیر و وریانەن؟. بۆ بۆ ئێمە رەوایە ویڕانی بوونی تکنۆلۆژی سەردەم و مەجال و مەکانیزمەکانی دیکەی خەبات، وەها سیاسەتێکی سەقت رەچاوو بکەین و کەس مافیی رەخنەگرتنیشی نەبێ بەلام بە دڵفراوانیەوە دەبێ بە ئیزن بەخۆمان بدەین هەڵس و کەوتەکانی پێشەوا قازی بۆ بەرگری کردن لە قەلاچۆکردنی شاری مەهاباد هەرەک شاری تەورێز بە ئاشبەتال و سیاسەتی خۆ بەدەستەوەدانی بەرێزێان ناوزەد بکەێن؟. بۆیە هیچ عەیب نیەو بەڵکوو پێویستیشە حیزب [ی دێموکڕات] پێ لە هەڵەی خۆی بنێ و تەنانەت ڕاستیشی بکاتەوە ئەگەر گوولله بە رابردوە بنین بە بێشک داهاتوو تۆپمان پێوە دەنێ.

٤- حیزب لە مێژووی خۆیدا چۆار جار واتە لە کۆنفرانس دوو، کۆنگرەی چۆار، کۆنگرەی هەشت و کۆنگرەی دۆازدە ئیزافە یەک بەهۆی قەیرانی نێوخۆیی توشی دارمان و لەت بوون هاتۆە. لازمە حیزب وێرای خەسارناسێک لەم رووداوانە هۆکارەکانی ئەم لەتبوونانە و لەهەمانکاتدا رۆلی ئەحمەد تۆفیق وەک سکرتیری گشتی لە میژوودا پێناسە بکات. بۆوەی بۆجارێکی دیکە حیزب بتۆانی بە سەلامەتی خۆی لەم قەیرانانە دەرباز بکات و هێندەش حیزب هێز و تۆاناکانی لەم هەڵبەز دابەزانەدا بە فیرۆ نەدات.

٥- هیچ عەیب نیەو بەڵکوو پێویستیشە حیزب [ی دێموکڕات] پێ لە هەڵەی خۆی بنێو تەنانەت پیوسیتە خەسارناسیک بۆ هەر

دوو شەری نیووخۆیی لە نێوان کۆمەلە و حدکا بە گشتی و لە نیوان حدکا_ رش و حدکا بە تایبەتی بکات. هۆکارەکان و تاوانبارانی ئەم کردەوە دزیوە بناسرین و داووی لێبوردن لە خەلکی کورد بە گشتی و هەموو ئەو بنەمالانە بکەن رۆلەکانیان لەم پێناوەدا لە دەست داوە. بۆوەی ئەگەر خودای نەخۆاستە بەرەیەک یا هاوپەیمانێک!! لە نێوان هێزەکانی کوردیدا پێک بێ بەردی بناخەی پتەوە لە سەر بێ باوەری و بێ متمانەی سەبارەت بە یەکتر دانەمەزرێ. جگە لەوەش خەسارناسیەک لەم بارەوە دەتۆانی بۆ هەمیشە بەرگری لە دووپاتبوونەوەی ئەم تراژدیانەی بکات.

٦- هیچ عەیب نیەو بەڵکوو پێویستیشە حیزب [ی دێموکراٖت] پێ لە هەڵەی خۆی بنێو تەنانەت ڕاستیشی بکاتەوە کە ئەگەر تا دۆێنی شێوەی پرۆسەی تێکەل بوونەوەی حدکا و حدکا رێبەرایەتی شۆرشگێر کردەوەیەکی دروست بوو و هیچ مەبەستێکی لە پشت نەبوو یەستاش هەروەک ئەوکات بۆ پاراستنی بەرژەوەندێەکانی نیشتمان و ریکخستنی نێوومالی کورد و پتەوترکردنی زێاتر جولانەوەی کورد بە بێ لەبەرچاووگرتنی پلە و کورسی دەستەلات هەنگاوەکانمان بۆ تێکەلبوونەوە توندتر بکەێن و خەلک لەوەی زیاتر هیوابر نەکەن.

٧- ئەگەر باوەرمان بە دروشمەکانی وەک ریکخراو چەکی هەرە گرینگی ئێمەیە، چێاکان تەنیا پشت و پەنای ئێمە کوردن و سەربەخۆیی بریاردان لە سەربەخۆیی ئابوری دایە، بۆچی یەستا گرینگی بە ریکخراو نادری و تەشکیلاتەکانمان بەرە هەلوەرین و پەسیوبون دەچن. بۆ نەمانتۆانێوە لۆبێکی کورد وێرای بوونی هەزاران کورد لە دەروە پێک بێنین کە دەرد و مەینەتێکانی گەلێک بە دام و دەزگا دەولەتێکان ڕابگەیەنێ. بۆ لە ووزە و تۆانایی ئەنداممان هەر ئەوانە کە لە هێزەکانی دیکەدا دەبنە دینامیزم و رێبەری ئەم هیزانە بە جۆرەی تۆان کەلک وەرناگری؟. بۆ هەنگاوێکی ئەوتۆ بۆ سەربەخۆی مالی نەهاویشتراٖوە و یەستاش نیمە، نیمە هەر وەک هەمیشە دروشمی رۆژ حیزبەکەمانە؟. ئەگەر مانەوە لە چێاکان سەخت و دژاور بوو چۆنە پککە تۆانی بمێنێتەوە و بەمانەوەی خۆی کیشەی کوردی لە تورکیە بگەیەنێتە لووتکە؟.. بۆیە هیچ عەیب نیەو بەڵکوو پێویستیشە حیزب [ی دێموکراٖت] پێ لە هەڵەی خۆی بنێو تەنانەت ڕاستیشی بکاتەوە کە نەیتۆانی لەو ئامڕازانەی لەبەردەستی دابوون بە جۆرەی تۆانا کەلک وەربگری. لە هەمانکاتدا خۆی بۆ خەباتێکی دورودرێژ ئامادە بکات.

گەلۆ؟!!...

هەروەک دەزانین حیزبێکی شۆڕشگێر و رەسەن حیزبێکە کە هەلە و کەم و کۆرێەکانی خۆی دەست نیشان بکات و بۆ لەنێوبردنی ئەم دێاردانە هەنگاوو بنێ. یەکێک لە هۆکارەکانی خۆشەویستی حیزب لە نێو کۆمەلانی بەرین خەلک هەمان راستکردنەوە هەلەکانی لە ڕابردوودا بۆە. بۆیە پێویستە حیزب بۆ بەرگری لە دووبارە بوونەوەی قەیرانەکانی ریکخراوەیی و زیاتر بە جەماوەری بوونی و هەروەها بەرپرسایەتێکی کە سەبارەت بە جوولانەوەی گەلی کورددا هەیەتی، بە دڵفراوانی بەم هەڵە و دەیان کەم و کۆرێەکانی دیکەی خۆییدا بچێتەوە تا بۆجارێکی تر حیزب بگەرێتەوە بۆ دۆخی جارانی و ببێتەوە حیزبی دیمۆکراتی کوردستان حیزبی خۆشەویستی گەلی کورد.

سەرچاوە : ماڵپەڕی گیارەنگ / ڕێکەوتی : ٩ی ژانویەی ٢٠١٤

پێشمەرگە، ئەو چەمکەی پێویستە سەرلەنوێ پێناسە بکرێتەوە!

قادر وریا

چەمکەکانی نێو ئەدەبیاتی شۆڕشگێڕانە و خەباتگێڕانەی نەتەوەکەشمان وەک زۆر چەمکی سیاسی و کۆمەلایەتی، بە تێپەڕینی زەمان و ڕوودانی گۆڕانی جۆراوجۆر، ئالوگۆڕیان بە سەر دا دێت. بە تێپەڕینی زەمان، بیرکردنەوە و ڕوانینی مرۆڤەکان لە بواری جۆراوجۆر دا دەگۆڕێ. هەر بۆیە پێویستە زۆر چەمک، لە گەڵ گۆڕانی سەردەمەکان و نوێبوونەوەی بیرکردنەوەکان، سەرلەنوێ پێناسە بکرێنەوە. "پێشمەرگە"، یەک لەو چەمکانەیە.

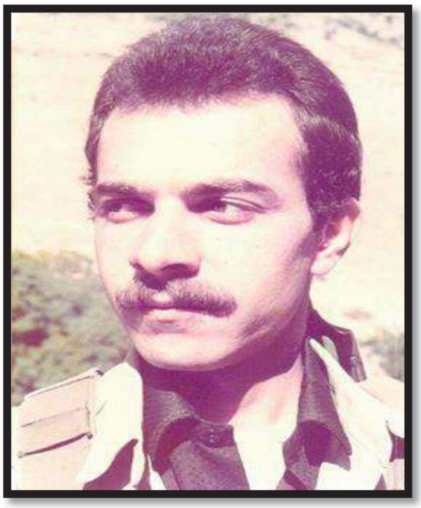

بۆ ماوەی زیاتر لە نیو سەدە، پێشمەرگە، ناوێک بوو بۆ ئەو مرۆڤە خەباتکارە چەک لە شانانەی لە بزووتنەوەی رزگاریخوازیی کوردستان دا، شەڕکەری شۆڕش بوون. دیارە ئەو پێناسە فرەوانتریش ببۆوە و بە شێوەیەکی گشتی هەر کەس لە نێو بزووتنەوەی شۆڕشگێرانەی کوردستان دا، چەکی پێ بوایە، با کارەکەشی شەڕکردن و چوون بۆ بەرەکانی شەڕ نەبایە، مادام بە شێوەیەکی تەواو وەخت لە خزمەتی دابینکردن و ڕاپەراندنی پێویستییەکان و کاروبارەکانی خەباتێکی چەکدارانە و بزووتنەوەیەکی شۆڕشگێرانە دا بوایە ، وەک پێشمەرگە ناوی دەبرا. بەم جۆرە، پێشمەرگە، واتایەکی تایبەتی و واتایەکی گشتیی هەبوو. بەڵام ئەو واتا گشتییە هەرگیز ئەوەندە فرەوان نەبۆوە کە ئەو کەسانە بگرێتەوە کە چەکیان پێ نییە و لەدەرەوەی حیزب و ڕێکخراوەکانی بەشداری بزووتنەوە، بۆ ئازادی و مافەکانی نەتەوەکەیان و خەڵکی کوردستان، بە شیوەی دڵخوازی خۆیان خەبات دەکەن و ژیان و گیانی خۆیان لەم پیوەندییە دا دەخەنە مەترسییەوە. تەنیا جاروبار و بە تەعاروف، ڕێبەران و راگەیەنەکانی حیزب و ڕێکخراوە سیاسییەکانی بزووتنەوەی کوردستان، هێندێ کەسیان لە دەرەوەی ئەو پیناسانەی سەرەوە، وەک پێشمەرگە ناو دەبرد.بەڵام کاتی ئەوە هاتوە بۆ پێناسەیەکی بەرینتر لە پێناسەی تەشکیلاتی و ڕێکخراوەیی و وەزیفی بۆ پێشمەرگە، بگەڕێین. پێناسەیەک کە لە گەڵ یەکەم واتا و واتای یەکەمینی پێشمەرگە بێتەوە. وەک دەزانین پێشمەرگە بە واتای مرۆڤی خۆبەختکەرە، بە تایبەتی خۆبەختکردنێک کە لە ڕێگای گەل و نەتەوە و نیشتمان بێت. ئەگەر ئەم واتایەمان قبووڵ بێت، ئەو کات بە لامانەوە گرنگ نابی کە مرۆڤە خۆبەختکەرەکە لە چیا دەژی یا لە نێو شار؛ قەڵەمی پێیە یا چەک؛ تێکۆشەری سەر بە حیزب و ڕێکخراوێکی سیاسیی نیشتمانپەروەرە، یا چالاکێکی مەدەنیی داکۆکیکاری مافی مرۆڤ و پاریزەری ژینگە؛ کەسێک کە سەبارەت بە داواکردنی ماف و ئازادییەکانی هاونیشتمانانی بە شێوەیەکی ئاشتیخوازانە، لە ولاتەکەی خۆی ڕاونراوە یا کەوتۆتە بەندیخانە، چ جیاوازییەکی هەیە لە گەڵ کەسێک کە سەبارەت بە هاوکاری لە گەڵ ئەم یا ئەو حیزب و ڕێکخراوی سیاسیی خەباتکار، تووشی بەندیخانە و دەربەدەری بووە؟ ئەگەر پێوەرەکانی خۆبەختکردن،

مایەدانانی ئاگایانە لە ماڵ و ژیان و گیان لە پێناوی خەلک ونیشتمان و بەرژەوەندی گشتی دا بێ، ئایا جۆری ئەو ئامرازانەی خەباتیان پی دەکەین، ئەو شێوە خەباتانەی بە کاریان دێنین، جۆگرافیایەک کە دەیکەین بە شوێنی تێکۆشانمان، جیاوازی و جۆراوجۆریی ئەو بوارانەی دڵسۆزیی خۆمان بۆ نەتەوەکەمان و نیشتمانەکەمانی تێدا دەسەلمێنین،چ شتێک لە ئەسلی مەسەلەکە دەگۆڕن؟ با یەکمان لە نێو زەبر و زەنگی دەسەڵاتی دوژمنی بە خاک و زمان و کولتوور و مێژوومان، خەریکی پاراستنی ئەم توخمانەی پیناسەی نەتەوەییمان بێت، یەکێکیش لە چیا و بن بەردان بەرەنگاری هێرشی سوپایی داگیرکەران بۆ سەر نیشتمانەکەمان بێتەوە و ئەویتر لە کۆڕ و کۆمەڵ و ناوەندە دیپلۆماسی و مرۆڤدۆستەکانی جیهان، هاواری زۆرلێکراویی نەتەوەکەمان بەرز بکاتەوە. کەسانێکیش بە نیازی وڵامدانەوە بە پێویستییەکانی داهاتوو و شارەزایی بەدەستهێنان بۆ دانانی بناغەکانی کوردستانی رزگاربووی سبەینێ، فیری زانست و خۆپێگەیاندن بن. ئایا لەم ڕوانینەوە، هەموویان شیاو و موستەحەقی ناوی خۆشەویست و پڕشانازیی پێشمەرگە نین؟

لە ژمارە ٦٢٢ ی رۆژنامەی "کوردستان"دا بڵاو بۆتەوە

سەرچاوە : ماڵپەڕی کوردستان و کورد / ڕێکەوتی : ٢٢ی دێسامبری ٢٠١٣

پەیامی کۆمیسیۆنی سیاسی نیزامیی حیزبی دیموکراتی کوردستان بە بۆنەی ٢٦ی سەرماوەز، ڕۆژی پێشمەرگەی کوردستان

کادرو پێشمەرگە خۆشەویستەکان!

بنەماڵە بەڕێزەکانی تێکۆشەرانی پێشمەرگە!

ڕۆژی ٢٦ی سەرماوەزی ساڵی ١٣٢٤ی هەتاوی رۆڵە ئازاو خەباتگێڕەکانی نەتەوەکەمان هێرشیان بردە سەر شارەوانیی مەهاباد کە دوایین ئاسەواری بنکەی زوڵم وزۆرو دام ودەزگای ڕێژیمی پاشایەتی لەو شارە بوو کە لەماوەیەکی کورت دا توانیان دەستی بەسەردا بگرن و بۆ یەکەم جار ئاڵای کوردستان لەم شارە هەڵ بدەن. ئەو رابوونە شۆڕشگێڕانەیە لە دووبارەوە بۆ نەتەوەی کورد گرینگ و جێگای خوشحاڵی بوو:

یەکەم: سڕینەوەو لەنێوبردنی دام ودەزگایەکی سەرکوتکەری حکوومەتی دیکتاتۆڕی پاشایەتی و نەمانی بنکەی زوڵم وزۆر، کە ئاواتێکی لەمێژینەی نەتەوە چەوساوەکەمان بوو.

دووهەم: ئەو ئەزموون و رووداوە سەرەتایەک بوو بۆ ئەوەی رۆڵە دڵسۆزو فیداکارو بە ئەمەگەکانی نەتەوەکەمان بەدوای پێکهاتنی کۆماری کوردستان لە شێوەو شکلی سپای میللی دا کارو باری پارێزگاری لە ناوچەی ژێر دەسەڵاتی خۆیان بەدەستەوە بگرن و ببنە باسکی بە هێزی گەل و ئەرتەشی حکوومەتی کۆماری کوردستان کە لە دووی ڕێبەندانی هەمان ساڵ، لەشاری مەهاباد پێکهات.

دوا بەدوای هاتنەسەر کاری کۆماری ئیسلامی و داسەپانی شەر بەسەر خەڵکی کوردستان لە لایەن ئەو رێژیمەوە، هێزی پێشمەرگەی کوردستان بۆ دیفاع لە مان ومەوجوودییەتی نەتەوەکەی و بۆ پاراستنی ماف و ئازادییەکانی خەڵکی کوردستان، هاتەوە گۆڕەپانو لەو رێگایەدا تا ئەمڕۆکە، بەسەدان وهەزاران داستانی پڕلەسەروەری و ئازایەتی، فیداکاری ولەخۆبردوویی تۆمار کردوە کە لە مێژووی خەباتی خوێناویی نەتەوەکەماندا دەدرەوشێنەوەو دەمێننەوە.

حیزبی دیموکراتی کوردستان بە لەبەر چاوگرتنی گرنگیی مەفهوومی سیاسیی رووداوی ٢٦ی سەرماوەزی ساڵی ١٣٢٤ لە لایەکو بە لەبەر چاوگرتنی رۆڵی هێزی پێشمەرگەی کوردستان لە قۆناغی نوێی خەباتدا، ساڵی ١٣٦٣ی هەتاوی بڕیاری دا کە رۆژی ٢٦ی سەرماوەز بەرۆژی پێشمەرگەی کوردستان دیاری بکرێ، بۆیە لەوکاتەوە هەموو ساڵێک جێژنی بۆ دەگرینو بیرەوەرییەکەی

زیندوو رادەگرین. لەراستیدا پێشمەرگە گیانبەختکەری رێگای وەدیهێنانی ئامانجەکانی نەتەوەی کوردە، ئەو ئینسانە بەرزو تێکۆشەرەیە کە ئازایانە گیانی لەسەر بەری دەستی داناوە تا لە رێی رزگاری دا بیکاتە قوربانی، کەسێکە کە خەبات بۆ رزگاریی وڵاتەکەی و پاراستنی دەسکەوتەکانی بەئەستۆوەیە.

هەرلەوکاتەدا کە شانازی بەخەباتو تیکۆشانو خۆراگریو قارەمانەتیی هێزی پێشمەرگەی کوردستان بەگشتیو بەتایبەت هێزەکانی حیزبی دیموکراتی کوردستان دەکەین، لەهەمان کاتیشدا پێویستە زیاتر سەرنج بدەینە رابردووی خەباتمانو بۆ نەهیشتنی خاڵە لاوازەکان و بۆ بەهێز کردنی خاڵە باش وبەهێزەکانمان تێبکۆشین. دەبێ خۆمان گورج وگۆڵ وهەڵسوورتر بکەین، پێویستە پێشمەرگەکانمان زیاتر فێر بکەینو وابکەین لە ئاموزشی بەردەوام دابن بۆ ئەوەی زیاتر ئامادەییان بۆ رووبەرووبوونەوە لەگەڵ هەلومەرجە جیاوازەکان هەبێ هەم بۆ بەربەرەکانی لەگەڵ پیلانەکانی دوژمن، هەم بۆ ئەو ئەرکەی کە لە داهاتوو دەکەوێتە سەرشانیان، بۆیە پێویستە پێداچوونەوە بە تاکتیکو بەرنامەی کاروخەباتمانڕدا بکەینو بە پێی ئاڵوگۆڕو هەلومەرجی رووداوەکان بەرنامە دابڕێژین.

پێشمەرگەکانی کوردستان ئەمساڵ لە کاتێکدا یادی رۆژی پیرۆزی پێشمەرگە دەکەنەوە کە هێشتا خۆری ئازادیی نەتەوەکەمان لەرۆژهەڵاتی کوردستان هەڵنەهاتووە ئێران بەگشتی ورۆژهەلاتی کوردستان بە تایبەتی هەروا لە ژێر سێبەری رەشی کۆماری ئیسلامیدا ژیانی کۆڵەمەرگی تێپەر دەکەن. دەسەڵاتدارانی دڵرەش بۆ چاو ترسێن کردنی رۆڵەکانی کوردستان لە هیچ پیلانێک خۆیان نەپاراستوەو ناپارێزن. رایەڵکەی سیخوڕیو جاسووسی لە کوردستانو تەنانەت لە بەشەکانی دیکەی کوردستانیش بە هۆی کەسانی نەفسنەزم پەرە پێ دەداو لاوەکان بەرەو ئیعتیادو لارێ رادەکێشن. رێبەرانی کۆماری ئیسلامی لە چەند مانگی رابردوودا هەوڵیان داوە بۆ دامرکانەوەی بێزاریی خەڵک و هێشتنەوەی رێژیمەکەیان، زیاتر بە قسە و کەمتر بە کردەوە سیمایەکی دیکە لەم رێژیمە نیشان بدن. نزیکەی شەش مانگ لە هەڵبژاردنی رووحانی بە سەرۆک کۆماری ئێران تێپەرڕیوە بەڵام هێشتا کەمترین ئاسەواری جێبەجێبوونی بەڵێنیەکانی رووحانی لەکاتی تەبلیغاتی هەڵبژاردن لە پێوەندی لەگەڵ نەتەوەکانو کەمایەتییەکانڕدا دەرنەکەوتوەو ناوبراو نایهەوێ بەلێنیەکانی جێبەجێ بکا. یان ئەگەر بشیهەوێ جێبەجێیان بکا تواناو دەسەڵاتی ئەوەی نیە.

ئاڵوگۆرەکانی چەند مانگی رابردوو لە دوای هەڵبژاردنی سەرکۆماریی ئێران ئەوەمان بۆ روون دەکاتەوە کە کۆماری ئیسلامی سیاسەتی بانێکو دووهەوای گرتۆتە پێش. لەسیاسەتی دەرەوەدا وا نیشان دەدا کە پێ بەپێی کۆمەڵگای جیهانی هەنگاو دەنێ و ئامادەیی خۆی بۆ رێککەوتن لەگەڵ وڵاتانی رۆژئاوا لەسەر کێشەی ناوەکی نیشان داوە. کە دیارە ئەو دانیشتنانەو بەئاکام گەیشتنی سەرەتاییان، بە بێ ئاگاداریو رەزامەندیی خامەنەیی نەبووە. ئەوە بۆ ئەو راستییە دەگەرێتەوە کە ئێران لەبارودۆخێکی زۆر خراپی ئابووری دایە. بەڵام لە ناوخۆی وڵاتدا سیاسەتەکانی پێشووی هەروا بەردەوامن، پێشێلکردنی مافی مرۆڤ توندتر لەپێشوو بەرێوە دەچێ. نموونەکەی ئێعدامی لاوانی کوردو بەلووچ و عەرەبە. ئەمەش رەخنەو بێزاریی زۆری لێ بەرز بۆتەوە. ئەم رێژیمە پێی وایە کە بە کوشتنی لاوانی کورد دەتوانێ خەباتی رەوای کورد بێ دەنگ بکا. بەڵام دژکردەوەی بەرینی رۆڵەکانی کورد لە کوردستان و دەرەوە بەرامبەر بەو ئێعدامانە بۆ جارێکی دیکەش ئەو خەیاڵە خاوەی پووچەڵ کردەوەو سەلماندی کە زیندان، ئیعدام، دەربەدەری وکوشتن وماڵ وێرانی.... ناتوانێ چۆک بە خەباتکاران دادا.

لەسەردەمی دوو ڕیژیمی پەهلەوی و کۆماری ئیسلامی دا، حیزبی دیموکرات ڕێکخەرو ڕیبەری خەباتێکی پڕ لە قوربانیدان بووە. ئەم حیزبە لەداهاتووشدا تا وەدیهاتنی ئامانجە بەرحەقەکانی نەتەوەی کورد لە هەر هەلومەرجێکدا خەباتی ڕەوای خۆی درێژە دەداو تا ئامانجی شەهیدان کە بریتیە لە دیاریکردنی مافی چارەنووس وەدی نەیە، خۆڕاگریو بەربەرەکانی لەکوردستان دژی دیکتاتۆری و ژێردەستی بەردەوام دەبێ. دوای ئەو هەمووە ساڵە لە سەرکوت و پیلانگێڕی دژی بزووتنەوەی کوردستان، کۆماری ئیسلامی هێشتا بە ئاواتی خۆی کە دەستهەڵگرتنی خەڵکی کوردستان لە مافەکانیان و پشتیوانیی حیزبی دیموکڕاتە، نەگەیشتوە. بۆیە وەک رابردوو بە چاوێکی ئەمنییەتی سەیری کوردستان دەکا و بە هۆی زاڵکردنی ڕێوشوێن و کەشوهەوای ئەمنییەتی لە کوردستان حکوومەت دەکا. بەڵام ئەمنییەتێک کە بناغەکەی لەسەر سەرکوتو جینایەت دامەزرابێ، لەرزۆکە و وەک زۆر جار دیومانە بە هۆی نافەرمانیی خەڵک وخەباتی تێکۆشەران و ئازادیخوازان درزی تێ دەکەوێ. ئەم ئەمنییەتە درۆیینە نابێ رۆڵەکانی نەتەوەی کورد لە ڕۆژهەڵاتی کوردستان لەخەباتو هێنانە گۆڕی ویست و داخوازەکانیان سارد بکاتەوە. پێویستە لە هەموو دەرفەتێکی لەبار بۆ بەربەرەکانی لەگەڵ ستەم و خستنە رووی داواکانیان کەڵک وەرگرن. ئەگەرچی پێشمەرگە زۆرترین ڕۆڵی لە خەبات دژی ئەو ڕێژیمەدا هەبووەو بە شانازییەوە ئەو ئەرکەی بەڕێوە بردوە، بەڵام ئەوە بە هیچ جۆر بەم مانایە نیە کە لە مەیداندابوون و خەباتکردن بە تەنیا هەر لەسەر شانی پێشمەرگەیە. خەبات بۆ ئازادیو تێکۆشان لەدژی سەرەڕۆیی ڕێژیمی کۆماری ئیسلامی ئەرکی هەموو تاکێکی نیشتمانپەروەرە. بۆیە کۆمەڵانی خەڵکی کوردستان پیویستە لە هەموو کات زیاتر پاڵ وێک بدەن و ئازایانە بێنە مەیدانو ڕۆڵو دەوری خۆیان ببینن. خەباتو بەربەرەکانی شێوەو ڕێگای جۆراوجۆری هەیە. هەرکەس بە پێی هەلومەرج و بە گوێرەی وەزع و ئەرکی خۆی دەتوانێ بە شێوەی تایبەتی لەخەبات دژی دیکتاتۆڕیی کۆماری ئیسلامیدا بەشدار بێ، دیارە چاوەڕوانی لە لاوەکان لەهەموو کەس زیاترە.

پێشمەرگە خۆشەویستەکان!

ئەمڕۆ خەڵکی کوردستان ڕێز لە فیداکاریو جوامێریی ئێوە دەگرن. لە نێو نەتەوەکەمان لە ڕۆژهەلاتی کوردستان ناوی پێشمەرگە، سوکناییدەری هەموو ئەوانەیە کە بەدەست زۆڵم وناعەداڵەتیی دەسەڵاتدارانی زۆردار دەناڵێنن. ئێمە لەم بیرەوەرییە مێژوویەدا هاودەنگ لەگەڵ خەڵکی کوردستان پیرۆزبایی ڕۆژی پێشمەرگە لە ئێوەو لەهەموو تێکۆشەرانی ڕێگای ئازادیی کوردستان دەکەین.

حیزبی دیموکراتی کوردستان کۆمیسیۆنی سیاسی- نیزامی

٢٦ی سەرماوەزی ١٣٩٢ی هەتاوی / ١٧ای دێسامبری ٢٠١٣

سەرچاوە : ماڵپەڕی کوردستان و کورد

٢٦ی سەرماوەز، رۆژی پێشمەرگەی کوردستانە

ئەحمەد مەکلاوەیی

تاکاتی دامەزراندنی کۆماری کوردستان لە لایەن حیزبی دێموکرتی کوردستان و،راگەیاندنی لە لایەن پێشەوای نەمرەوە، نێویکی رەسمی کە شیاوو، شایستەی ئەو رۆڵە کورد انە بێت کە گیانیان بۆ رزگاری نیشتمان بەخت دەکرد، نەبوو.

بەڵام وەک دەگێرنەوە، لەو سەردەمدا کە قازی و یارانی لە دووی وشەیەک دەگەران و لە قاوەخانەیەک دادەنیشن و سەر گەرمی دیتنەوەی وشەیەک دەبن کە پڕ بە بەژنی ئەو کورو کچانە بێت کە بۆ رزگاری نیشتمانیان خەبات دەکەن و زۆریان گیان بەخت دەکەن، لە پڕدا کابرای چایچی کە لە باسەکەیان حاڵی دەبێت، روویان تێدەکات و دەڵێ، لە ساڵێیانێکی زۆر دوور دا خەڵکی کورد بە مرۆڤی ئازایان وتوە، پێشمەرگە ، ناوی پێشمەرگە هاتە نێو ئەدەبیاتی کوردی و،لەوە بە دوا ناوی پیرۆزی پێشمەرگە لە سەر چەکداری شۆڕشگێری کورد داندرا . پێشمەرگەی کوردستان لە رێی رزگاری خاک و نیشتمانی زۆری خوێن داوە، زۆری قارەمانەتی نواندوە، هەربۆیەش لە ساڵی ١٣٦٣ دا حیزبی دێموکراتی کوردستان هاتە سەر ئەم رایە کە سەبارەت بەوهەموو لە خۆ بوردوویەیی و فیداکاری هێزی پێشمەرگەی کوردستان ، هەر چەند رۆژ نەبوە و، نیە کە کچ و کورانی کورد لە زیندان و شاخ و دەشت و دەر دا، قارەمانەتی بۆ نەتەوەکەیان نەخوڵقاندبێت و، نەخوڵقێنن و ،شەهید نەبوبن و شەهید نەبن،

رۆژێک بۆ رۆژی پێشمەگەی کوردستان دەست نیشان بکەن کە لەو حەول و تێکۆشانە دا، مامۆستا عەبدوولای حەسەن زادە پێشنیار دەکات کە رۆژی ٢٦ی سەرماوەز ، ئەو رۆژەی کە دەست بە سەر شارەوانی مەهاباد دا گیرا و ئاڵای کوردستانی لێ هەڵدرا، بکرێتە رۆژی پێشمەرگەی کوردستان.

ئێستا کە ناوی پێشمەرگە ، بۆ نەتەوەی کورد، رەواترین وشەیە و، خۆشترین و شەیە و، بۆ دوژمن و نەیارنی کوردیش، بە سامترین وشەیە، پێویستە کە کۆمەڵگای کوردەواری ، چۆن رێز لە یەکەمین کۆماری کوردستان دەگرن، ئاواش رێز لە رۆژی ٢٦ی سەرماوەز بگرن کە ئەویش رۆژێکی مێژوویی کوردە کە لەو رۆژە دا دەست بە سەر شارەوانی رێژیمی پاشایەتی لە مەهاباد دا گیرا و، ئاڵی کوردستانی لە سەر هەڵدرا.

من وەک خۆم ، تەواوی ئەو کوڕ و کچانەی کە لە هەر چوار پارچە دابەشکراوەکەی کوردستان دا، چ لە ناوخۆ و چ لە شاخ و،

چ لە زیندان و، چ لە ئەنفال، کە بە جۆرێک لە جۆرەکان بۆ رزگاری کوردستان خەبات دەکەن و تێدەکۆشن ، بە پێشمەرگە دەزانم.

بەڵام بیزم لە هەموو ئەو جاش و مەجووشانە هەڵدەستی کە بۆ پووڵ و پارە و ئیدی هەستاون خۆیان فرۆشتوە و، بێ بەشن لە ناوی پیرۆزی پێشمەرگەی کوردستان. من لێرە دا ، سلاو دەنێرم بۆ هەموو دایک و ،خوشک و، براو، بوک و،کچ و کورانی ئەو تێکۆشەرانەی کە لە هەر چوار پارچەی کوردستان دا، بە دەستی دوژمنانمان شەهید کراون ، یا وەک کێو لە مەیدانی خەبات دژی دوژمنانی نەتەوەکەیان وەستاون. ئازیزان، هاونیشتمانانی کورد، با کوردستان بە گشتی بە مڵکی هەموو تاکەکانی کورد بزانین و، لە هیچ شوینیکی کوردستانی گەورە (هەر چوار پارچەی کوردستان) دا کورد بە میوان و بێگانە و ئاژاوەگێر نەزانین ، چونکە ئەو خوینانەی لە کوردستان بە دەستی دوژمنان لەرۆڵەکانی کورد رژاوە و، دەرژێ ، ئیی یەک دەمارن، یانی((دەماری نەتەوەی کورد))ن.

بەڵام بە داخم لەمە کە لەم کاتە دا کە بەرەو رێز گرتن لە رۆژی پێشمەرگەی کوردستان دەرۆین، هەشت تێکۆشەری کورد، هەشت رێرەوی بیری قازی و کۆماری کوردستان و، قاسملووو شەرەفکەندی ، لە خاکی ئەژدادیان دا ، بە دەستی برای خۆیان ، کەوتوونەتە بەندیخان و، پاش ئەو هەموو خەبات و تێکۆشانەیان ، بە گێرەشێوێن ناو دەبرێن،با ئەوراستیەمان لە بیر نەچێ کە مێژوو دێت و دەرواتو، وەک خۆی دەنوسرێتەوە و، شەرم لە ئەم و ئەو ناکات ولە دوا رۆژ دا چاک و خراپ دەکەوێتە بەر دیدی گشت وەچەکانی داهاتووی کورد و خوێندنەوەی خۆیان بۆ دەکرێت. سڵاو لە شەهیدانی هەر چوار پارچەی کوردستان، سڵاو لە گشت شاخ و داخی کوردستان، پیرۆز بێت ٢٦ی سەرماوەز رۆژی پێشمەرگەی کوردستان، بمرن دوژمنانی کورد و کوردستان لە هەر چوار پارچەی کوردستان. ،

سەرچاوە : ماڵپەری ناڵەشکێنە / رێکەوتی : ٨ی دێسامبری ٢٠١٣

ئاڵای کوردستان ڕەمزی هەرمانی نەتەوەی کوردە

ئاریتما موحەممەدی

ڕۆژی ٢٦ی سەرماوەزی ساڵی ٢٦٤٥ی کوردی ئاڵای کوردستان لەلایەن هێزی پێشمەرگەی کۆماری کوردستانەوە هەڵکرا، ئەمڕۆ ٢٦ی سەرماوەز ڕۆژی فەرمی ئاڵای کوردستانە لە هەرێمی باشووری کوردستان و هاوکات ڕۆژی پێشمەرگەی کوردستانیشە لە ڕۆژهەڵاتی کوردستان. بەو مەبەستەش لەلایەن خۆمەوە پڕ بەدڵ پیرۆزبایی ئەو ڕۆژە مەزنە لە هەموو گەلی کورد، بەتایبەتی باشوور و ڕۆژهەڵاتی کوردستان دەکەم!.

ئاڵا ڕەمزێکی مەزن و بنەڕەتی هەر نەتەوە و خەڵک و کۆمەڵگایەکە، نەتەوەی کوردیش وەک نەتەوەکانی دیکە ئەو مافەی هەیە کە ئاڵای تایبەت بەخۆی هەبێت، و لە بۆنە تایبەتییەکانیدا وەک هێمای نەتەوەیی و هەرمانی کورد کەڵکی لێوەر بگرێت، ئاڵا لەلایەن حوکوومەت، دەسەڵاتی وڵاتەوە یان خود لەلایەن پارت و ڕێکخراوگەلێکی تایبەتەوە وەک هێما و ڕەمزی نەتەوەیی دیاری دەکرێ و پێناسەی دەکەن و هەڵ دەکرێت. تا ئەوەندەی کە من ئاگادار بم تاکوو ئیستا لە هیچ قوژبنێکی جیهان ئاڵا لەلایەن گەلەوە دەنگی پێنەدراوە و دیاری نەکراوە، بەڵکوو لەلایەن لیژنەی تایبەتەوە کە ڕاستەوخۆ لەلایەن پارلەمانی وڵاتەوە سەرپەرەشتی کراوە، بۆ پێشنیار کردنی چەند ڕەمز و ئاڵا، دواتر پارلەمانی وڵات دەنگی لەسەر داوە و زۆر جاریش پێش ئەوە کە ئاڵا لەلایەن پارلەمانەوە دیاری بکرێ و لیژنەی تایبەتی بۆ ڕێکبخرێ، وەک هێما و سیمبوولی نەتەوەیی لەناو گەلدا جێکەوتووە، ئاڵای چوار ڕەنگی کوردستان، سوور، سپی، زەرد و سەوز لەو ئاڵانەیە کە پێش دروست بوونی حوکوومەت و پارلەمانی کوردستان، بەپێی دۆخی سیاسیی و کۆمەڵایەتی کوردستان و بەپێی ئەو بارودۆخە کە شۆڕشەکانی کورد و ڕاپەڕینەکانی ئەم نەتەوەیە تێپەڕیان کردووە، پێک هاتووە و وەک هێمای مەزنی کوردستان گەشاوەتەوە، هاوکات دووژمنانی کوردستان ئەو ئاڵایە بە ڕەمزی نەتەوە کورد پێناسە دەکەن و وەک هەڕەشە بۆ سەر دەسەڵاتی سیاسیی و لەت لەت بوونی وڵاتەکەیان پێناسەیان کردووە. وڵاتێک کە لە داگیر کردنی خاکی نەتەوەی کورد پێکهاتووە.

مێژووی ئاڵا؛

مێژووی دروست بوونی ئاڵا بۆ دەیان هەزار ساڵ پێش ئیستا دەگەڕێتەوە و کاتێک کە مرۆڤە سەرەتاییەکان بۆ ناساندی دۆست و دووژمنی خۆیان لە پێستی حەویوان کەڵکیان وەر گرتووە و وەک ڕەمز و ڕەنگ و هێمای خۆیان پێناسەیان کردووە. لە مێژووی میسر،ی کۆندا هاتووە کە ئەوان لە دارێکی درێژ کە پەیکەرێکی ئاسنینی بەسەرەوە بەسترابووە، وەک هێما و ڕەمزی نەتەوەیی خۆیان کەڵکیان

لێوەر گرتووە و پێناسەیان کردووە. بەڵام ئەگەر باس لە مێژووی ئاڵا لە پەڕۆ یان پارچە بکەین، ئەوا دەبێ بڵەیین کە چینی،یەکان و هیندی،یەکان یەکەمین خەڵک بوونە کە ئاڵایان لە پەڕۆ و پارچە ساز کردووە. لە یەکێ لە سەرچاوە مێژووییەکاندا هاتووە کە ١١٠٠- ١٢٠٠ ساڵ پێش لەدایک بوونی مەسیح، چینی،یەکان لە ئاڵای پەڕۆ و پارچە کەڵکیان وەر گرتووە. دواتر یوونان،ییەکان و ڕوومییەکان ئاڵای پەڕۆ و پارچەیان بەکار بردووە، بەتایبەت لە کاتی ڕاگەیاندنی شەڕ و ئاشتیدا وەک هێمای سەرکەوتن بەکاریان هێناوە.

مێژووی ئاڵا لە کوردستان؛

ئەگەر باس لە مێژووی ئاڵا لە کوردستان و زاگرۆس بکەین، ئەوا بوونی ئاڵا بۆ هەزاران ساڵ پێش ئیستا دەگەڕێتەوە، ئاگر وەک ڕەمزی سەرکەوتن و خۆشی و شادی لە کوردستان کەڵکی لێوەر گیراوە، بۆ نمونە لە جێژنی ماد،ەکان و سوومێری،یەکان ئاگر ڕەمزی سەرکەوتن و خۆشی و شادی بووە. هەروەها لەکاتی ڕوودانی ڕووداوێکی ناخۆش یا خود لە بەرامبەر هێرشی دەرەکی بۆ ئاگادار کردنەوەی هەموو سپا و حوکوومەت و ناردنی پەیام بۆ ناوچەکانی دیکە لە کردنەوەی ئاگر کەڵکیان وەرگرتووە. دواتر ئاگر و خۆر وەک هێما و سیمبوولی نەتەوەیی مادەکان و زەڕدەشتییەکان جێکەوتووە و هەردەم لە بۆنە ئایینی و تایبەتییەکانیاندا وەک بەشێکی گرینگ و پڕ بایخی کولتووریان پێناسە کراوە. ئەو بەشە لە کولتووری ماد،ەکان لە پاش تێپەڕبوونی سەدان قۆناغی گرینگ و پڕ بایخ لە جیهان و ناوچەکە، ئیستاش لە کوردستان ماوە و لە جێژنی نەورۆز لە ئاگر وەک ڕەمزی نەتەوەیی و مێژوویی کەڵک وەردەگرن و هەمیشە لە بۆنە خۆشی و شادییەکان بەشێکی دیاری ئەو ڕێوڕەسمانەی پێکهێناوە. مێژووی ئاڵا لە ئەورووپا زۆر دووردرێژ نییە، کۆنترین ئاڵا لە ئەورووپا ئاڵای وڵاتی دانمارک بووە کە مێژووەکەی بۆ ٧٩٤ ساڵ پێش ئیستا دەگەڕێتەوە. ئەو ئاڵایە پارچەیەکی سوور بووە کە هێمای لە خاچدانی مەسیحی لەسەر بووە.

گرینگی و بایخی ئاڵا؛

بەپێی سەرچاوە مێژووییەکان هەر بنەماڵەیەکی دەولەمەند یا ئاغا و فیۆدال، یان خود هەر کاروانێکی بازرگانی ئاڵای تایبەت بەخۆی هەبووە و هەمیشە لە کاتی سەفەر بۆ ناسینەوەی ئەو کاروانە کە هی چی وڵات و ناوچەیەکە و لە کوێوە هاتووە، ئاڵایان بەکار هێناوە و کەڵکیان لە ئاڵا وەر گرتووە. ئەوەش بەو مانایە دێت کە ئاڵا ڕەمزی هەرمانی هەر نەتەوە و وڵاتێکە، بوونی ئاڵا پێویستییەکی حاشا هەڵنەگرە و بۆ ئەوە کە نەتەوەیەک کیانێکی سەربەخۆ دابمەزرێنێت، دەبێت پێش ڕاگەیاندنی ئەو کیانە سەربەخۆیە ئاڵا و سروودی نەتەوەیی هەبێت، یان خود کارئاسانی کردبێت بۆ یەکخستنی گوتاری هاوبەش بەمەبەستی وەگەڕ خستن و پێکهێنانی دەوڵەتی نەتەوەیی، ئەو قۆناغانەی بڕیبێت و کۆمەڵێک ڕێکاری نوێی خستبێتە گەڕ بۆ ئەوە کە هەستی نەتەوەیی و هێمای گەل بەئارەستەیەکی دیاری کراوی هاوبەش ببات و هەنگاوی پێ بنێت.

ئاڵا کۆمەڵێک ڕەنگوبۆی تایبەت بە وڵات و کۆمەڵگا جیاوازەکان لەخۆ دەگرێت و پێک دێنێت کە بەپێی سرووشتی ئەو ناوچە و دابونەریتی ئەو کۆمەڵگانە لە ڕەمز و سیمبوولیان ڕەنگ دەداتەوە و هاوکات واتای جیاوازی هەیە، بەپێی سەرچاوە مێژوویەکان

ئاڵا یان خود ڕەمزی چەنگیز خانی مەغوول لە کلکی ٩ ئەسپ پێکهاتبووە، لەبەر ئەوە کە سەرکردەیەکی مەزن بووە و هەمیشە لە شەڕدا ئەسپی بەکار هێناوە، هۆکارەکەشی ئەوە بووە کە لە کلکی ئەسپ ڕەمزی وەر گرتووە، ئەسپیش لەو سەردەمەدا تاکە کەرەستەی گرینگی شەڕەکان و هەروەها خێرایی بووە، هەر وڵات و هۆزێک ئەسپی باشی هەبوایە ئەوا سەرکەوتنی مەزنی بەدەست دەهێنا.

ڕەنگەکان بەواتای مانای جیاوازن؛

ئاڵای وڵاتانی خۆرهەڵاتی نێوەڕاست لە کۆمەڵێک ڕەنگوبۆ کە تا ئاستێک لەیەک نزیکن، پێک دێت، بەڵام لە واتا و مانادا زۆر لەیەک جیاوازن، بۆ نموونە ڕەنگی سەوز لە وڵاتە ئیسلامییەکان بەواتای موسووڵمان – ئیسلام بوونی ئەو وڵاتەیە، بەڵام ڕەنگی سەوز لە ئاڵای کوردستان بەواتای سەرسەوزی، سرووشتی جوان و دارستان و دەوڵەمەندبوونی خاک و ئاوی کوردستانە، ڕەنگی سوور لە ئاڵای کوردستان بەواتای خەبات و تێکۆشان لە پێناو سەربەخۆیی و ڕزگاری نەتەوەیی کورد لەژێر دەستی و خوێنبازی و لەخۆ بردووییە، ڕەنگی سپی بەواتای ئاشتی و ئارامی و هەوڵدان بۆ ژیانێکی بەختەوەر و کامەرانیی و بەرابەرییە، ڕەنگی زەردیش بەواتای مانەوەی شارستانییەت و تەمەدوونی بەردەوام لە کوردستان و گرینگ بوونی خۆر بۆ خاکی کوردستانە، چونکوو وڵاتێکە کە بۆ کشتوکاڵ گونجاو و لەبارە، هەروەها خۆر لە ئایینی کۆنی کوردان بە هێمایەکی پاک و پیرۆز پێناسە کراوە و هەمیشە جێگای بایخ و ڕێزی مادەکان و باوباپیرانی ڕابردوومان بووە.

هۆکاری گۆڕانکاری لە ئاڵا؛

ئاڵای بەشێک لە وڵاتان بەپێی بارودۆخ و پێشکەوتنی شێوەی ژیان و ڕۆخان و هاتنە سەرکاری حوکوومەت و سیستم و دەسەڵاتی نوێ، ئاڵوگۆڕی بەسەردا هاتووە و ڕەمز و هێماکانیش بەپێی هەمان بارودۆخ گۆڕانکاری تێدا کراوە، بۆ نموونە ئاڵای کۆماری کوردستان کە ئاڵای فەرمی کۆمار بووە لەگەڵ ئاڵای ئیستای کوردستان جیاوازە، ئاڵای کۆمار لەهەمان چوار ڕەنگی ئیستا ئاڵای کوردستان پێکهاتبوو، بەڵام چەند هێمای جیاوازی لەخۆ گرتبوو، ئەو ئاڵوگۆڕەش بەواتای پێکهاتنی گۆڕانکارییە لە کۆمەڵگای کوردستان.

سەرچاوە : ماڵپەری پێنوسەکان / ڕێکەوتی : ١٧ی کانونی یەکەم ٢٠١٣

ڕۆژی پێشمەرگە:!

حامیدڕەشیدی زەرزا

هەر چەند دابەشکردنی خاکی کوردستانی مەزن، لە نێوان دوو ئەمپەڕاتووری ئیران و تورکییەی عوسمانی لە١٥١٤ای زایینی، سەر دەمی ' شاسمایلی سەفەوی' ڕویدا، بەڵام لە شەڕی یەکەمی جیهانی جارێکی دیکە بەشیکی ئەو خاکەی کوردستان، بە دەست تێوەردانی زلهێزەکان بە تایبەت بریتانیا، هاویشترا سەر خاکی وڵاتی ئیراق و سووریە. کەچی لە ماوە دوورو درێژەدا، دەیان ڕاپەڕینی لە لایان شۆڕشگێڕو خەباتخوازانی بە وەفای نەتەوەی کورد هاتە کایە، بەڵام بە داخەوە،نەتوانرا ئەو گرێپۆچکەیە بکاتەوە،و ئەو سەرکەوتنەیان لێنەکەوتووە، کە چاوەڕوان دەکراو سەرنجی مافخوازان گۆی زەوی بۆ لای خۆی ڕانەکێشا، هەتا لە چوار چێوەیەکی بەرتەسکیش ڕیشەی بۆ دانەکوترا کە ڕەنگی مافخوازی بە خۆوە بگرێ و وەکوو ڕاپەڕینی میللەتانی دیکەی ژێر دەستی سەر گۆی زەوی پەڕۆ پۆ باوێ چوزە برێتە بەن هەردو ریشە داکوتێ، بە کوردی و بە کورتی هێزەکانی ڕاپەڕینی عەشیرەیی، بە کوژران و یان بە دەستبەسەری ودوورخەراوەیی ڕێبەرانیان کوتایی پێدەهات و جارێکی دیکە شۆرشگێڕان دەکەوتنەوە ژێر چەپۆکی داگیرکەران و بازنە و ئاڵقەی ژێر چاوەدێری و بۆ سەردەمێکی دورو درێژ بوخچەی شۆڕش دەپێچڕاوە.

بەڵام بەجودهاتنی هێزی پێشمەرگە لە ١٩٤٥ بوو بە ئاڵاهەڵگری خەباتی کوردایەتی و مافی ڕەوای میللەتی کوردی، دەتوانین بڵێین لەو ماوەیەدا میللەتی کوردی بە هەموو دونیا ناساند، چونکە ناوی پیرۆزی پێشمەرگە لە هەموو بەشە کوردستانەکان لە بن گوێچکەی هەموو کوردێک بە یەکدەنگ دەزرێنگێتەوەو، هەروا کۆڵنەدەرو خەبات وماندوونەناسی پێشمەرگە دەرەکیشی هێنیا سەر ئەو بڕیارە کە بە بوونی نەتەوەی کورد دەم داهێنن و باشتر کوردستان و نەتەوەی کورد بناسن. دەجا پێشمەرگە ئەو ناوەیە کە دوژمن دەتۆقێنێ و نەترەو زراوی داگیرکەرانی کوردستان دەبات و، ورەیان لاوازو کزو لەرزۆک دەکات. پێشمەرگە ئەو ناوەیە کە هێزو پشوو وەبەر شۆرشگێڕان و ڕۆشنبیران و خەباتخوازان دەنێ، و بۆ تاکە تاکی میللەتی کورد لە هەر چوار پارچە، بۆتە ڕەمزی حەیات و ژینەوەی نەتەوەی کوردو دەنگی لە سەرانسەری گۆی زەوی داوەتەوە. کەوابوو هەموو سەرکەوتنێکی میللەتی کورد دەینداری خەبات و گیان بەختکردن و قارەمانەتی و لە خۆ بردوویی و وەفای پێشمەرگەیە.

وەک دەزانن هەموو هێزی دەوڵەتانی دونیا و شۆڕشگێران زۆربەی لە پێناو پایەو پلەو پارە دەجەنگن، تەنیا پێشمەرگەی کوردستانن کە بە سەخاوەتەوە بۆ ڕزگاری گەلەکەیان و نەجاتی ڕەچەڵەک و نیژادەکەیان، بۆ بەرگری لە توانەوە ڕزگاربوونی کورد لە ژێر کۆت و زەنجیری داگیرکارانی بێ بەزە، گیان بەخت دەکەن. ئەو پێشمەرگەیەی کە ساڵانی ساڵ بە مڵ دۆلوو بەستوو هەورازو نشیوی چیاکان، تفەنگ لە شان و گیان لە سەردەست بە برسی و تێنوو پارێزوان و پارێزگاردی خاکی کوردستانن، ئەو هەموو دەشت و

ترۆپ و گەوەو باوشەو دۆڵوودەرو بە خوێنی وان سووربووە، ئەو هەموو گوڵی هەڵاڵەو بەیبوون و پەڕو شلێر، لە خوێنی ئاڵی واڵی وان سەری لە بەرزو نەوی خاکی کوردستان وەدەر ناوە، کە وابوو پێشمەرگە موقەدەسە، دەبێ خۆڵی بەر پێی بکرێتە سوورمەی چاوان، پێشمەرگە شەریفە دەبێ لە سەر گومبەزی رازو نیاز بخوازرێ، پێشمەرگە شەرەف و ئابڕوو کەرامەتی نەتەوەکەیەتی، بۆیە هەر تەوهین و ئاهانەت و سووکایەتیەک بە پێشمەرگە، سووکایەتی بە تەواوی میللەت و نەتەوەی کوردە، پێشمەرگە ڕەمزی سەر بەرزی گەلەکەیەتی و لە هەموو شوێنێک شانازی پێ دەکرێ، کەوا بوو پێشمەرگە لە هەموو بەشەکانی کورستان، بی تەوفیر لە هەموو سازمان و حیزبێک هەر پێشمەرگەیە، چونکە مەبەستی پێشمەرگە تەنیا لە پاراگرافێک داکۆ دەبیتەو ئەویش(ڕزگاری خاکی کوردستان و نەتەوەکەی لە ژێر چەپۆکی داگیرکەران و وە دەست هێنانی سەروەری و سەر بەخۆیی و هەڵدانی ئاڵاوی حکوومەتی کوردی لە خاکی مووقەدەسی کوردستانە، بژی پێشمەرگە.

سەرچاوە : ماڵپەڕی خاکەلێوە / ڕێکەوتی : ١٨ای دێسامبری ٢٠١٣

کڕنۆشێک بۆ پێشمەرگە.!

مەجید حەقی

ئەمرۆ کوردستان بە سروودی "وا هاتن پێشمەرگێن" ڕێز لە پێشمەرگە و پێشمەرگایەتی دەگرن. "پێشمەرگە" ئەو وشە سێحراوییەی کە گەورە و بچووکی کوردستان بە بیستنی هەست بە سەربڵندی و شانازی دەکات و بروا بەخۆ بوون لە ناو تاک تاکی گەلی کورد بەو ناوەوە واتا دەگرێت. پێشمەرگە ئەو ناوە ڕەمزاوییەیە کە دوژمن بە بیستنی ئەژنۆی شل دەبێ و دەزانێ بە بوونی هێزی هۆلاکۆ بەزێنی پێشمەرگە و هەڵۆی بەرزە فڕێ چیا سەربەرزەکانی کوردستان، ناتوانێت دەسەڵاتی ملهوڕانەی خۆی هەتا سەر بەسەر کوردستان درێژە پێ بدات.

لە ٢٦ی سەرماوەزی ساڵی ١٩٤٥دا، ڕۆڵەکانی گەلی کورد لەشاری مهاباد، کە مانگێک دواتر بوو بە پایتەختی یەکەم کۆماری مێژووی کوردستان، دەستیان بە سەر دوای ناوەندی نیزامی حکوومەتی دیکتاتۆری پەهلەوی داگرت و ئاڵای کوردستانیان بە جیاتی ئاڵای داگیرکەری پەهلەوی داچەکاند و دوای ئەو هێزی پێشمەرگەیان دامەزراند. لەو ڕۆژەوە تا ئەمرۆ پێشمەرگە بووتە ڕەمزی خۆراگری، خەبات لە پێناوی پاراستنی کەرامەتی مرۆڤی گەلی کورد و سەمبۆلی بەرگری نەتەوایەتی و نرخێکی پیرۆزی شۆرش و شۆرشگێری. پێشمەرگە لەو سەردەمەوە تا ئەمرۆ ڕەنگی سووری ئاڵای کوردستانی خەملاندووە و بە بوونی خۆی لە هەموو بەشەکانی کوردستاندا وەک بۆتە بڕبڕەی پشتی خەبات لە پێناو بەدەست هێنانی ناسنامەی نەتەوایەتی.

لە سەردەمی خەباتی چەکداری و بەرخودانی گەلی کورد لە بەرامبەر هێرشی داگیرکەرانەی دوژمناندا ئەوە پێشمەرگە بوو کە بە قارەمانی خۆی، بە فیداکاری و گیان لە بردووی خۆی مان و نەمانی گەلی کوردی پاراست و کورد و کوردستانی لە تووانەوەی هەتاهەتایی و لەدەست دانی کەرامەتی ئینسانی خۆی پاراست.

ئەمرۆ پەیڤی پێشمەرگە، بەرینتر لە خەباتی چەکداری و قووڵتر لە ئەندام بوون لە ریزی حیزب و ڕێکخراوێکی سیاسیە. پێشمەرگایەتی نرخ و بەهایەکی نەتەوایەتیە کە، دەتوانین بەو کەسە بڵێین کە لە خۆبوردوانە لە پێناو رزگاری، بەختەوەری و دامەزراندنی سیستەمێکی دادپەروەرانە و مافی دیاری کردنی چارەنووس خەبات دەکات.

٢٦ی سەرماوەز لە کوردستانی ئێرانو لە لایەن حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێرانەوە، وەکوو ڕۆژی "پێشمەرگە" ناوزەد کراوە. پێشمەرگە لە گوتاری ئازادیخوازیی نەتەوەی کورددا، چەمکێکی پیرۆزو خاوەن تایبەتمەندیگەلێکە کە هەڵگرانی ئەم چەمکە پیرۆزە لە خەڵکی ئاسایی جیا دەکاتەوە.

ئێمە لە کاتێکدا یادی ۲٦ی سەرماوەز دەکەینەوە، کە پێنج سەد ساڵ لە سەر یەکەم دابەشبوونی کوردستان تێپەر دەبێت. لەو ماوەیەدا جۆلانەوە گەلێکی زۆر هەوڵیان داوە دایکی نیشتیمان لە ژێر چەپۆکی داگیرکەری رزگار بکەن و گەلی کورد بە ئاواتی ئازادی و سەربەرزی بگەیەنن. لە درێژەی ئەو سەردەمەدا، پێشمەرگە تەنیا رەمزێکە کە نزیک بە ۷۰ ساڵ بووتە سەمبۆلێکی یەکگرتوو، رەمزی بەرخودان و نەسرەوتوانانە بووتە بنیانتەری خەباتی مۆدێرن و سازماندراوی نەتەوایەتی گەلی کورد. بۆیە لەو رۆژەدا جێی خۆیەتی رێز لە هەموو شەهیدانی پێشمەرگە، بنەماڵەی شەهیدان و زیندانیانی سیاسی بکەین و رێز لە پێشمەرگە کەم ئەندامان بگرین و پێشمەرگە دێرینەکان وەک قارەمانانی گەیاندنی خەباتی نەتەوایەتی لە قۆناغی خەباتی چەکداری و بەرخودانەوە بۆ قۆناغی خەباتی مەدەنی و سازیە دێموکراتیەکان ببینین.

سڵاو لە پێشمەرگە باسکی بەهێزی گەل

سەرچاوە : ماڵپەڕی کوردستان میدیا / ڕێکەوتی : ۱۷ی دێسامبری ۲۰۱۳

پێشمەرگە هیوای ئەویندارا‌ن و هانای بینەنوایانە

ئامانج کردستانی

پێشمەرگە باسکی بە هێزی گەلە پێشمەرگەی باڵا بەقەد ئاڵا هەر زیندووە کە لە بەرزترین لووتکەکان و بەتینترین مەشغەڵێک لە ئیمان و ورە راوەستاوە، لاپەڕەی پڕ لە شانازی حەقانیەتی میللەتی کوردە.

ئەوان سەر بە دژمنی رەق لە دڵ دژی کوردان شۆڕ دەکەن. پێشمەرگە رۆڵەی پڕ بایی و مەشخەڵدار و پێشرەوی شۆڕش و پێشاهەنگ و رێنوێنی رێگای ئازادی و سەرهەڵدانە دژی داگیرکەر و لەخۆبردووانی رێگا ی ئارمانی میللین. پێشمەرگە ئەو کەسەیە کە چیرۆک و بەسەرهاتی نێو داستانەکانی لە دونیا واقێعدا لە دەشتە پان و بەرینەکانی کوردستان و لە سەر لووتەکە بەرزەکانی زاگرۆس کردووە بە حماسەی راستی و بە زانیاریی و هەست بە بەرپرسایەتی کردن رێگایەکیان هەڵبژاردووە و بۆ سەرکەوتن تا ئازادی و رزگار کردنی میللەتی چارە رەش بە بێ وچان تێدەکۆشن و بە خوڵقاندنی ئەو قارەمانەتیانەی کە ئەنجامیان داوە سەلماندوویانە کە ئازایەتی و قارەمانەتی و توانایی ئینسانی هیچ سنووریک ناناسێ، ئەوان مایەی شانازی کورد و کوردستان و نەوەی داهاتوون و بە قارەمانەتی و لە خۆ بردووی وەک هەتاوێکی تیشکدار بە سینگی ئاسمانەوە دەدروشێنەوە و بوومەتە ئلگۆی مانەوە و نەمری، پڕنرخ.

پێشمەرگە ئاڵا بەدەستانی ئازادی و رووناکایی و دوژمنانیش نوێنەرانی تاریکی و زڵم و زۆرن. پێشمەرگە وەک دارەپیرەی شەکاوە لە نێو میللەتەکەیدا ریشووی داکوتاوە و رۆژ لە دوای رۆژ پەل و پۆی زیاتر دەرازێتەوە و هەر چوار پارچەی کوردستان لە بن سێبەری ئەم دارە گەورە و پڕ بەرەدا بە هیوای رزگاری لە دەستی زڵم و زۆر و وەدەست هێنانی مافی چارەی خۆ نووسین و پێک هێنانی وڵاتێکی دیمۆکرات و ئازاد، دەژین.

بە ئازایەتی و دەست و بردی پێشمەرگە رۆژێک دادێ کە تەم و مژ و هەوری رەشی دەسەڵاتدارە کۆنەپەرستەکان لە ئاسمانی شینی وڵاتەکەماندا برەوێتەوە و ئەو کات بە نەمانی دیکتاتۆر و ملهورەکان میللەتی کورد بتوانن پەیکەری پێشمەگەر دروست بکەن و لە مەیدان و چوارڕێگانی شارەکانی وڵاتە ئازادەکەماندا بۆ وەفاداری و گیانبازی پێشمەگەرکانیان وەک سەمبوڵی سەرکەوتن بیانهێڵنەوە.

سەرچاوە ماڵپەڕی خاکەلێوە / رێکەوتی : ١٧ی دێسامبری ٢٠١٣

٢٦ی سەرماوەزمان پیرۆز بێ.!

مەلا برایمی مەجیدپور

بەبۆنەی ساڵوەگەڕی ڕۆژی دامەزراندنی هێزی پێشمەرگە پیرۆزبایی گەرمی خۆم پێش کێش بەسەرجەم هاوڕێیانی پێشمەرگەو بنەماڵەکانیانو بنەماڵەی شەهیدانو بەندیە کانمانو سەرجەم گەلەکەمان دەکەم و ئاواتەخوازم بگەینە ئەو ئامانجە بەرزەی کە هەمومان هەوڵمان بۆ داوەو دەیدەین و قوربانی زۆرو بەنرخیشمان بۆ داوە.

لە مانگی سەرماوەزدا دوو ڕووداوی گرینگو مێژویی ڕوویانداوە.(١) لە ٢٦ی ئەو مانگەدا هێزی ڕزگاریدەرو پارێزەری کوردستان دامەزراوە. (٢) لە ئاخرین چرکە ساتەکانی شەوی ئەو مانگەدا ڕۆڵەیەکی بە بەفرانباردا بۆ کورد ناردەو کە وەک بەفری کویستانەکانی کوردستان هەمو بەهارێک دەتوێتەوەو لە سەرچاوەو کانیاوەکانی نیشتمان هەڵدەتۆقێتەوەو زێدەکەی بەڕنگی ئاڵاو واڵا دەڕازێنێتەوەو خەبات بۆژیان دەسپێدەکاتەوە. ئەوڕۆڵە بلیمەتە ڕێبەرایەتی حیزبی بە دەستەوە گرتوەو پرۆسەی ئازادیو دێمۆکراسی بەشێوەی زانستی بۆ گەلەکەی داڕشتوەو هەر لەو ڕێبازەشدا سەری داناوە.

٢٦ ی سەرماوەز ڕۆژی پێشمەرگەی کوردستانە ، گرینگترینو بایخدارترین بەرهەمی خەباتی ڕەواو پیرۆزی گەلەکەمانە . بۆیە گرینگە چونکە گەلێکی ژێردەستەی زاڵم ترین دەسەڵاتەکانی ئەو سەرزەویە ، لە بەشێکی بچوکی ئەو نیشتمانە دا لەنێو ئەو هەموو گورگو چەقەڵەی کە سەریان لێدەسوێیە ناوەو بڕیاری خواردنیان داوە، پرۆسەی بەرەنگاربونەوەی ئەو گشتە مەترسیانەی لە بەردەستدایە و هێزێک دادەمەزرێنێ کە بتوانێ بەرەنگاری ئەو هەموو مەترسیانە ببێتەوەو دەگەڵ هەموو هێزەکانیتری دنیاش جیاوازی هەبێ . هەرناوەکەی دوژمن تۆقێنە . هێزێکە بەئیمان بەڕەوابونی مافی نەتەوایەتیو سووربوون لە سەر داواکانی بۆ مەرگیش خۆی وەپێش گەلەکەی دەخا، ڕێبازەکەی بەدڵخوازی خۆی هەڵبژاردوە ، چاوەڕوانی هیچ پارەو هەقدەستێک ناکا، بۆ ڕزگاری گەلو نیشتمانەکەی دەستی لەهەمو کارو کاسپیو تەنانەت لە دایکو بابو ژنو منداڵیش هەڵگرتوە ، گیانی بەقوربانی گەل دەکاو پارەو دارایی و خۆشگوزەرانی وەلاخستوە ، شەوو شەونخونی دەکێشێ و خۆبەخش خەبات دەکا ، دەگەڵ هەموو گرفتو تەنگو چەڵەمەیەک بەرەو ڕوو دەبێو دەگەڵ درندە ترین هێز ململانە دەکا. لە شەوانی ئەگوستەچاودا کە هەموو گیانلەبەرێک لە خانەو لانەی خۆیدا خەریکی حەسانەوەو پشوودانن ، پێشمەرگە لە شوێنی حەسانەوە دێتەدەروو هێرش دەکاتە سەر دوژمن، وچانی لێدەشێوێنێ ، لە خەوی غەفلەت ڕای دەپەڕێنێ ، پێیدەڵێ: ئێرە کوردستانە داگیرت کردوە،وادەزانی کورد مردوە؟ هەستە ڕاکە کورد زیندوە. دڵنیابە ناتوانی لەم کوردستانەدا بحەسێیەوە .

پێشمەرەگە ، لەحاڵی سەرماو کرێوەدا ئاگری شۆڕش لەدەرونیدا کڵپە دەستێنێ هەست بەسەرماو گەرماناکاو گەردەلول بەچۆکی داناهێنێ ، ساردیو گەرمی ڕێگری نینو بۆ ڕزگاری گەلەکەی ماندویی ناناسێو بەقورسترین پێشهاتیش ناتاسێ. هێزێکە بایخدارترین سەرمایەی ژیانی کە گیانە بەسەخاوەتەوە بەگەلەکەی دەبەخشێو بەغیرەتەوە خۆی بۆ قوربانی داناوە. خۆڕاگرە بەمانای وشە ، هیچ هێزێک بە چۆکی داناهێنێ . لەسەرکەوتندا لەخۆ بایی نیە و لە تێشکاندا ورەی بەرنەداوەو ناهومێد نابێ ، تێشکانەکە دەکاتە دەرسو بۆ داهاتوو دەکاری دێنێ. بەکورتی هێزێکە بەئامانجەوە هاتۆتە گۆرەپانی خەباتو کار بۆکەسی تایبەت ناکاو موچەخۆرو چاو لە دەستی کەس نیە ، دەسکەوتی هەرەمەزنی ئەو ڕێزوو خۆشەویستیەی گەلەکەیەتی کە بۆی دادەنێن.

داخەکەم لەملاو ئەولا بەنارەواو بەهەڵە ، بگرە بەئانقەستو بەخەتاش ، نەک نەزانانە بەڵکو زانای هەڵخلیسکاو ، بەناو پێشکەوتنخوازی دۆڕاو ، بەجۆرێک لە جۆرەکان هەوڵ دەدەن پلەو پێگەی پێشمەرگە دابەزێنن ، لە بایخی کەم کەنەوە ، ئەوانە هەر دەڵێی بەژەکی بێگانە فرچک دراون ، بەشیری نەیاران گەورەکراون ، کە لەناوی کوردیش بێزارنو ناوی بێگانانیان پێی باشترە ! ئەوە بەنیشانەی پێشکەوتنی دەزانن ، ئەوەندە خۆیان بەلاوە چوکە کە دەیانەوێ بەلاسا کردنەوەی ناشیانە خۆیان گەورە کەنەوە . بۆوێنە : یەکێک دەڵێ: میلیشیا ، ئەویتر دەڵێ : گیانباز و .... دەگەڵ ڕێزم بۆ هەموو ئەوحیزبو سازمانانە کە ئەو ناوانەیان لە چەکدارەکانیان ناوەو بۆوان پیرۆزەو بۆمنیش جێگای ڕێزە ، بەڵام پێشمەرگە ناوی سوپای کوردستانە.

پرسیارم ئەوەیە : گوناحو عەیبەکە لە کوێدایە کەهێزی پارێزەری کوردستان ناوی پێشمەرگە بێ ؟! بۆچی تاوانە هێزی کوردستان ناوی کوردی لێبندرێ ؟! ئەویش ئەوناوە جوانو پڕماناو لەسەر دڵانە ؟! داخوا ئەوە ناگەڕێتەوە بۆ ئەوەی کە ئێمە ئەوەندە بەستراوەو خۆ بەکەمزانین کە ناولێنانی کوردیش بە نیشانەی دواکەوتویی دەزانین.؟ واڕاهێندراوین خۆنەویستو دژبەیەک بین، خۆمان پێی چوکو خەڵکمان بەلاوە گەورەتربێ ! بۆچی پێمانوایە جلوبەرگو لاساکردنەوەی بێگانان نیشانەی پێشکەوتویی و تێگەیشتنە ؟! نا کاکی (خۆم بەڕیش نیەو بە ئیشە.)

بۆچی کەسری شانە کەناوی هێزی پارێزەری کوردستان پیاوێکی زەحمەتکێشی کورد دیاری بکا ، کە شارەزایانی بواری نیزامی گەلانی پێشکەوتوی دنیاش نەیان توانیوە ناوێکی ئاوا پڕناوەرۆک بۆ گەلێکی ئاوا ژێردەستە بدۆزنەوە !

پێشمەرگە ئەو هێزە بەهێزو لە بڕان نەهاتویەیە ، کە داگیر کەرانی کوردستان هەموو جۆرە چەکێکی قورسو سوکو ژاراویان لە سەر بەکار هێناوە بەڵام خۆڕاگرو سەربەرزانە ڕاوەستاوەو کۆڵی نەداوەو نەفەوتاوە ، نەبەزیوە ، قورسو قایم لەسەر داوارەواکانی سورەو پاشگەز نەبۆتەوە ، زەختو زۆری داگیرکەران بۆ سەر بنەماڵەو زۆر جاران گرتنو ئێعدام کردنیان دڵی نەلە رزاندوەو بەچۆکی دانەهێناوە توشی کزیو ورەو ناهومێدی نەکردوە . ئەوەندە وەفادار بوە بەهاوسەنگەرانی کە جاری وابوە بۆ دەربازکردنی تەرمی هاوڕێیەکی لە چەنگی دوژمن گیانی خۆی داناوە. بەدڵنیایەوە هەتا کوردستان هەبێ پێشمەرگەش هەیەو ماوە ، لە قۆناغی داگیر کاریدا خەبات بۆڕزاگاری دەکاو دوای ڕزگاریش هێزی پارێزەری کوردستانە.

بەداخەوە ئاسەواری خۆ بەچوک زانین هێشتا داوێنی بەرنەداوین ، شۆڕشگێڕی گەلانیتر لە ئیخۆمان بەگەورەتر دەزانینو ڕێزی

زیاتریان بۆ دادەنێین. ئەو خۆ بەکەم زانینە وای لێکردوین قارەمانانی خۆمان بەکەم بگرینو وتارو کتێب لە سەر کەسانیتر بنوسین . من زۆر جار کتومەو دەیڵێمەوە : ئەگەر ئیبراهیم و هاجەرەو ئیسماعیل لە مێژوی ئیسلام دا بەرێزەوە باسیان لێکراوە، ئێمەی کوردیش بۆ رزگاری گەلو نیشتمانو بەرەنگاری زاڵمانو داگیرکەران دەیان برایمو هاجەرو سمایلمان هەیەو ناویشمان نەهێناوە! ئەگەر چێگوارا وەک شۆرشگێری ناودار ناسراوە ، ئێمە دەیان چێگوارامان هەیە و بێناوە ! ئێمە وەک کورد رێزمان بۆ هەموو ئەوانە هەیەو داماننناوە ، بەڵام دەبێ برایمەکانو ، هاجەرەکانو ، سمایلەکانو ، چێگواراکانی خۆشمان خۆشتر بوێو لەبیریان نەکەین . من سەری رێزو حورمەت بۆ هەموو ئەوانە دادەنەوێنم کە لە بەرانبەر زاڵمانو داگیر کەراندا راوەستاونو گیانیان کردۆتە قوربانی و دەیکەن ، بەڵام چێم پێدەڵێن بڵێن، شۆرشگێرانی گەلەکەی خۆم بەلامەوە لە پێشەوەی هەمویانە. بێی تەعاروف خۆشەویستو جێگەی رێزوو تاجی سەری هەمومانە.

سەرچاوە ماڵپەری خاکەلێوە / رێکەوتی : ١٦ای دێسامبری ٢٠١٣

ژنانی پێشمەرگەو خەباتی نەتەوەیی و یەکسانیخوازانە

کوێستان فتووحی

ئاماژە:

پارێزگای وێست ئاگدەری نۆروێژ بە هاوکاریی سەنتەرو رێکخراوی کۆمەڵایەتیی ئەم پارێزگایە، بە بۆنەی ١٠٠ ساڵەی دابینبوونی مافی دەنگدان بۆ ژنانی نۆروێژ، زنجیرەیەک کۆنفرانسو چالاکیی کەلتووریی لە سەرەتای سێپتامبری ئەمساڵدا بەرێوە برد.

کوێستان فتوحی، لە سەر پێشنیاری کۆمەڵێک لە ژنانی چالاکی کورد لە نۆروێژو ئورووپا بۆ بەشداری لەم کۆنفرانسەو چەندین بەرنامەو چالاکیی دیکەدا بانگهێشت کردبوو. بەڵام بەو هۆیەوە کە نەیتوانی ڕاستەوخۆ لەو کۆنفرانسەو بەرنامەکانی دیکەدا بەشدار بێ، لە رێگای وتارێکی ڤیدئۆییەوە، باسێکی لە بارەی خەباتو تێکۆشانی ژنانی پێشمەرگەی کوردستان، پێشکەشی بەشدارنی ئەم کۆنفرانسە کرد. رێکخەرانی کۆنفرانسەکە، وێرای بەداخبوون لە نەهاتنی ئەم میوانەیان لە کوردستانەوە، ئاماژە بە خەباتو تێکۆسانی چەندین ساڵەی ئەم ژنە پێشمەرگەیە لە مەیدانی خەباتی یەکسانیخوازانەدا، وێرای بڵاوکردنەوەی کورتەیەک لە دەقی کوردیی وتارەویدئۆییەکە بە دەنگی کوێستان فتوحی، وەرگێڕدراوی نۆروێژی وتارەکەی ناوبراویان بەهۆی خاتوو خونچە محەممەدی، پێشکەشی ئامادەبووان کرد. ئەمەی خوارەوە دەقی وتارەکەیە:

بەرێزان سڵاو!

لە کوردستانەوە لە گەڵتان دەدوێم و ژنێکی کوردم. کوردستان، وڵاتێکی پارچەپارچەکراوی رۆژهەڵاتی نێوەڕاستەو کورد نەتەوەیەکی ٤٠ میلیۆنییە کە وڵاتانی تورکیە، ئێران، عێراقو سووریە بە سەر خۆیاندا دابەشیان کردوە. دەتوانم بڵێم گەورەترین نەتەوەی بێدەوڵەتی ئەم رۆژگارەین. ئەم وڵاتدابەشکراوی‌و بندەستییە نەتەوەییە، ستەمێکی دیکەشی خستۆتە سەر ئەو ستەمو هەڵاواردنانەی ژنان لە کۆمەڵگە پیاوسالارو دواکەوتووەکاندا لە گەڵی بەرەوروون، ئەویش ستەمی نەتەوەییە. دەمەوێ هەر لەم دەلاقەیەوە خۆتان پێبناسێنمو باس لە مەینەتیو بێبەشییەکانو هەر لەو کاتەدا باس لە خەباتو تێکۆشانی ژنانی کوردستان بکەم.

ئەمن کوێستان فتووحیمو خەڵکی رۆژهەڵاتی کوردستانم، ئەو پارچەیەی کوردستان، کە زۆر جار بە کوردستانی ئێران ناو

دەبڕێ. لە کوردستان حیزبو ڕێکخراوی سیاسیی جۆراوجۆر هەن. ژمارەیەک لەوان شانبەشانی خەبات بۆ بەدەستهێنانی مافە نەتەوەیییەکان، گرنگی بە پرسە کۆمەڵایەتییەکانو یەک لەوان پرسی ژنان دەدەن. حیزبی دیموکراتی کوردستان یەک لەو حیزبانەیە. ئەمنو خوشکێکم کە لە خۆم گەورەترە، لە سەرەتادا بە شێوەی نهێنی لە ڕۆژهەڵاتی کوردستان کاری خەباتگێڕانەمان دەکرد، بەڵام کاتێک هەستمان کرد لە ژێر چاوەدێریداینو مەترسیی گیرانمان لە لایەن دامودەزگای جاسووسیو سەرکوتی ڕێژیمی ئێرانەوە لە سەرە، چووینە ڕیزی پێشمەرگەکان. لە ساڵی ١٩٨٦ەوە کە تەمەنم ١٨ ساڵ بوو، هەتا ئێستا واتە ماوەی ٢٧ ساڵە، پێشمەرگایەتیم وەک ڕێگایەک بۆ خەباتو بەربەرەکانی لە گەڵ هەر دوو ستەمی نەتەوەییو جینسی هەڵ بژاردوە.

حەز دەکەم واتای «پێشمەرگە» بۆ ئێوە باس بکەم. لە نێو نەتەوەی کورددا، ئەو کەسانەی ئامادەن ژیانو گیانی خۆیان فیدای ئازادیو بەختیاریی مرۆڤەکانی دیکە بکەن، پێیان دەگوترێ پێشمەرگە. ئەو ژنانەی لە بزووتنەوەی ڕزگاریخوازانەی کوردستاندا بوون بە پێشمەرگەو لە باری هاتنەنێوکاری سیاسیو خەباتگێڕانەو چالاکیی کۆمەڵایەتیو مرۆڤدۆستانەوە، پێشەنگن ، بە مانای واقیعی پێشمەرگەن. چونکە مەسەلەکە بۆ ئەوان، هەر تەنیا، ڕووبەڕووبوون لە گەڵ مەترسیی شەڕو گیانلەدەستدان بە هۆی هێزە چەکدارەکانی ڕێژیمەکانی ئێران، عێراق، تورکیە و سووریە نیە، ڕووبەڕووبوون لە گەڵ بیرکردنەوەو ڕوانینی دواکەوتووانەی کۆمەڵگایەکی پیاوسالاریشە. ئەمنیش وەک ژنانی پێشمەرگەی دیکە، لە لایەکەوە دەبوا ئەرکی ڕۆتینی پێشمەرگانەی خۆم کە داکۆکی لە خەڵکی کوردستانو بەرگری لە خۆمو هاوڕێیانم لە کاتی هێرشی هێزە چەکدارەکانی کۆماری ئیسلامیی ئێراندا بوو بەڕێوە ببەم، لە لایەکی دیکە لە ئەرکی پێشەنگانەی خۆم وەک ژنێکو وەک داواکارێکی یەکسانیی ژنو پیاو غافڵ نەبم.

ئەو کات کە بووم بە پێشمەرگە، شارەکان لە لایەن هێزە نیزامییەکانی کۆماری ئیسلامییەوە، کۆنترۆڵ دەکران. هەر بۆیە هەڵسووڕانو چالاکیی هێزەکانی پێشمەرگە، بە زۆری لە دەرەوەی شارەکانو لە نێو خەڵکی گوندنشیندا بوو. ئێمە ژنانی پێشمەرگە لە نێو ژنانی لادێدا، زۆر ئەرک هەبوو کە دەبووا جێبەجێیان بکەین. بەو هۆیەوە کە کوردستان، لە لایەن ڕێژیمە زۆردارەکانەوە، بە ئەنقەست لە دواکەوتوویی ئابووریو کولتووریو کۆمەڵایەتیدا ڕاگیراوە، بە داخەوە ژنانو کچان بە تایبەتی لە گوندەکان هەتا ئێستاش لە هەلومەرجێکی زۆر خراپدا دەژین. هەر بۆیە ئێمە لە چەند بواردا دەبووا کار بکەین. لە باری لەشساغیو دەرمانییەوە، پێویست بوو بەو ئیمکاناتە کەمەی هەمانە، ڕێنوێنیو هاوکاریی ژنان بکەین. فێریان بکەین لە کاتی سووڕی مانگانەو لە کاتی دووگیانیدا، چۆن تەندروستیی خۆیان بپارێزن. بە داخەوە هەتا ئێستاش زۆر لە گوندەکانی کوردستان، بنکەو ناوەندی دەرمانیو لەشساغییان لە لایەن دەوڵەتەوە بۆ دابین نەکراوە. ژنان هەروا لە ئیمکاناتی وەک پێشگیری لە منداڵبوون بێبەشن. ٢٠ - ٣٠ ساڵ لەمەوبەر بارودۆخەکە زۆر خراپتریش بوو. ئێمە پێشتر لە بنکە دەرمانییەکانو نەخۆشخانەکانی شۆڕشدا، بۆ ئەم جۆرە هاوکاریو ڕێنوێنییانە، هێندێک ئامووزش درابووین. بەڵام ئەوەندە هاوکاریو ڕێنوێنییەی لە دەست ئێمە دەهات، زۆر کەم بوو و تەنیا ئەو گوندانەی دەگرتەوە کە هێزی پێشمەرگە هاتوچۆی دەکردن.

لە بواری کۆمەڵایەتیو کولتووریشدا، پێویست بوو لە نێو ژنانو لە نێو بنەماڵەکاندا کار بکەین. ئەو کاتە زۆر دابو نەریت لە نێو خەڵکدا هەبوون کە بە زیانی ژنان بوون. دیارە ئێستاش، ئەگەرچی کەمتر بوون، بەداخەوە لە نێو کۆمەڵگای کوردستاندا هەر ماون. خەتەنەکردنی کچان، ئەویش بە شێوەیەکی زۆر بێبەزەییانەو بە ناتەندروستترین کەلوپەلو تیکنیکەکان، بەزۆربەشوودان،

هەڵاواردن بە دژی کچانو ژنان بە تایبەتی لە بواری خوێندندا، لەو دیاردانە بوون. ئێمە هاندەری دایکەکان بووین کە کچەکانیان خەتەنە نەکەنو لە مەترسییەکانی ئەو کردەوەیە ئاگادارمان دەکردنەوە. داوامان لە دایکو بابەکان دەکرد کە کچەکانیشیان بنێنە بەر خوێندن. لە بەشێک لە گوندەکاندا کە ئازاد بوونو هێزی پێشمەرگە دەیپاراستن، هیزە سیاسییەکانی کوردستان، قوتابخانەیان کردبۆوەو کتێبی خوێندنو مامۆستایان بۆ منداڵانو تەنانەت گەورە ساڵان دابین کردبوو. ژمارەکی زۆر لە ژنانی پێشمەرگە، وەک مامۆستا لەو قوتابخانانەدا، دەرسیان دەگوتەوە. ئێمە ژنانی پێشمەرگە، هەروەها لەبارەی خراپییەکانی توندوتیژی بەرامبەر بە کچانو ژنان، لە گوندەکاندا کۆڕو کۆبوونەوەمان پێک دێنا. تەنانەت بەدواداچوونمان دەکردو ئەو کەسانەی تاوان یان کردەوەی زۆر توندوتیژ بەرامبەر بە هاوسەرو کچی خۆیان ئەنجام دەدا بە هێزی پێشمەرگەمان دەناساندن بۆ ئەوەی لە لایەن دامەزراوەکانی بزووتنەوەی کوردستانەوە، لێکۆڵینەوەیان لە گەڵ بکرێ. باسی ئاکامە خراپەکانی بە زۆربەشوودانی کچانمان بۆ خەڵک دەکرد. بەشێک لە کاتی خۆمان تەرخان کردبوو بۆ سکاڵای ئەو کچ و ژنانەی لە بنەماڵەدا لە گەڵ ستەمو بەدڕەفتاری بەرەوڕوو دەبوونو ڕێنوێنیمان دەکردن. لە ڕاستیدا ژنانو کچانی گوندەکان، کە هێزی پێشمەرگەو بە تایبەتی ژنانی پێشمەرگەیان دەدیت دەگەشانەوە. چونکە ئەوانیان بە پشتیوانی خۆیان دەزانی کە لە بەرامبەر ستەمو هەڵاواردندا داکۆکییان لێدەکەن.

لە پەنا ئەو کارانەشدا، پێویست بوو ژنان بە مافەکانی خۆیان ئاشنا بکەینو باس لە پێویستیی یەکسانیی ژنو پیاو لە خیزانو کۆمەڵگەیاندا بۆ بکەین. ئەگەر ئێمەی ژنانی پێشمەرگە لەو پرسە غافڵ بوایەینو گرنگیمان بە کێشەو گرفتەکانی ژنان لە کۆمەڵگەدا نەدابایە، هیچ جیاوازییەکمان لە گەڵ پیاوێکی پێشمەرگە نەدەبوو. لە ڕاستیدا بزووتنەوەیەکی نەتەوەییو ڕزگاریخوازانە، ئەگەر پرسی ژنانو ماف و ئازادییەکانی ئەوان پشتگوێ بخاو تەنیا، لابردنی ستەمو زۆرداریی سیاسی لە سەر نەتەوەکەی خۆی، بکا بە ئامانج، تووشی کەموکوڕیو لاوازییەکی گەورە دەبێ. حیزبە سیاسییەکانی کوردستان، تا رادەیەک ئەم ڕاستییە تێگەیشتوونو لە بەرنامەی خۆیاندا بایەخیان بە مەسەلەی ژنان داوە. بەڵام هەر گرنگیدان بە ژنان لە بەرنامەو پەسەندکراوەکاندا بۆ ئەوەی، ژنان ڕۆڵی چالاکانەیان لە خەباتی نەتەوەکەیاندا هەبێ بەس نییە. دەبێ کاری عەمەلیو ڕەوشەنگەرانە لە نێو کۆمەڵگە بەگشتیو بە تایبەتی لەنێو ژناندا بکرێ.

لە کوردستان ئەگەر لەو بارەیەوە، واتە کار لە نیو ژناندا، تا رادەیەک پیشکەوتنو بەرەوپێشچوون هەبووە، دەبێ سوپاسی دوو دەستە لە مرۆڤەکان بکەین. یەکەمیان پیاوانی سیاسیی دیموکراتو ڕووناکبیر لەنێو بزووتنەوەی کورددا، کە بۆ خۆیان پێشەنگ بوونو بوون بە ئۆلگوو بۆ تێکۆشەرانی نەتەوەکەیان. پێشەوا قازی محەممەد، سەرکۆماری کوردستان لە دا ١٩٤٦ یەک لەو کەسایەتییانە بوو کە پێش هەموو کەس هاوسەرەکەی خۆی (مینا خانم)ی هاندا بێتە نێو چالاکیی سیاسیو کۆمەڵایەتی. هەروەها، وەک سەرکۆمارێک پێشنیاری دامەزرانی ڕێکخراوی بۆ ژنانی کوردستان کرد. کەسایەتییەکی دیکە کە لەم بارەیەوە کاریگەریی زۆری لە سەر خەباتکارانی نەتەوەکەی هەبوو، د.عەبدولڕەحمانی قاسملوو بوو کە لە دەیەکانی ٧٠ و هەشتای زایینیدا، بزووتنەوەی کورد لە ڕۆژهەلاتی کوردستانی ڕیبەرایەتی دەکرد. د.قاسملوو، بایەخی زۆری بە پێویستیی بەشداریی ژنان لە تێکۆشانی سیاسی و کۆمەڵایەتیدا دەدا.

دەستەی دووهەم لە مرۆڤەکان کە لەم بارەوەیە کاریگەرییان هەبووە، ئەو ژنانە بوون کە لە ڕیزی پێشمەرگەو لە نێو ڕێکخراوە سیاسییەکانی کوردستاندا تێکۆشانیان هەیە. ئەوان لە نێو حیزب و ڕێکخراوە سیاسییەکاندا، هەمیشە وەک ڕەخنەگرو وەک هێزێکی

گوشار، لە دژی کەمتەرخەمی بەرامبەر بە پرسی ژنان لە کۆمەڵگەو تەنانەت لە نیو حیزبەکانیاندا، دەنگی ڕەخنەو نارەزاەتی‌یان بەرز کردوەتەوە. کاریگەریی ئەم دوو دەستەیە لە مرۆڤەکانو لە لایەکی دیکەوە، بەرزبوونەوەی وشیاریی ژنان لە نێو کۆمەڵگە و پێداگری‌یان لە سەر مافەکانیان، بووە بە هۆی ئەوە ئێستا لە ڕێبەریی ژمارەیەک لە حیزبە سیاسی‌یەکانی کوردستاندا، ڕێژەیەک لە ژنان دەبینرێن. ئەم ڕێژەیە ئەگەر چی زۆر کەمە، بەڵام بە بەراورد لە گەڵ رابردوو، دەبێ وەک دەسکەوتێک سەیری بکرێ. ئەمنو کۆمەڵێک ژنی دیکە زیاتر لە پێنج ساڵە لە ڕێبەریی حیزبێکی سیاسیی گەورەی کوردستاندایین. جگە لەوەش بە هاوکاریو پشتیوانیی پیاوانی یەکسانی‌خواز، توانیومانە کۆمەڵێک پرەنسیپ بە قازانجی ژنان لە بەرنامەو تێکۆشانی حیزبەکەی خۆماندا جێگیر بکەین.

بەڕێزانی بەشدار لەم کۆنفرانسەدا!

دەمەوێ باسی بوارێکی دیکەی تێکۆشانی خۆمو ژنانی پێشمەرگەی وەک خۆمتان بۆ بکەم، بواری راگەیاندن. ئەو ژنانەی لە ڕیزەکانی پێشەوەی بزووتنەوەی نەتەوەیی‌و ئازادی‌خوازانەی کوردستاندا، وەک پێشمەرگە بەشدارن، لە ڕاگەیاندنی حیزبو ڕێکخراوە سیاسی‌یەکانی کوردستاندا، نەخشیان هەیە. ئەوان هەوڵیان داوە ئەم بوارە هەر تەنیا بۆ گرنگیدان بە پرسی سیاسی‌و نەتەوەیی بە کار نەهێنرێ‌و بۆ داکۆکی‌کردن لە مافو ئازادی‌یەکانی ژنانو بردنەپێشی ئەو پرسە ڕەوایەش بە کار بهێنرێ. ئەمنو ژنانی هاوکارو هاوخەباتم توانیومانە بە وەرێ‌خستنی گۆڤارو بڵاوکراوەی تایبەت بە ژنان، بە پێکهێنانی بەرنامەی رادیۆیی‌و تەلەڤیزیۆنی، بە دامەزراندنی وێبلۆگو ماڵپەڕی ژنان، ئیمکاناتی راگەیاندنی حیزبو ڕێکخراوە سیاسی‌یەکانو بزووتنەوەی کوردستان، بۆ داکۆکی لە ژنان بە کار بێنین. ئەمن لەو بڕوایەدام، لە هەر کۆمەڵگەو ولاتێک کە خەباتێکی رەواو بزووتنەوەیەکی سیاسی‌و کۆمەڵایەتی لە گۆڕێدایەو ژنانیش تێی‌دا بەشدارن، ژنان دەبێ هەم لە ناوەندەکانی بڕیاردانو هەم لە راگەیاندنو تریبوونەکانی ئەو خەباتو بزووتنەوانەدا، پشکو ڕۆڵی دیاریان هەبێ بۆ ئەوەی لەو شوێنە گرنگانە، ژنان پشتگوێ نەخرێن. بە سەرنجدان بەو راستی‌یەشە کە بۆ خۆم وێڕای بەشداریی چالاکانە لە کۆمەڵێک راگەیاندندا، ماوەی چەند ساڵە سەرنووسەریی، رۆژنامەی ئۆرگانی حیزبی دیموکراتی کوردستانم گرتۆتە ئەستۆ، بۆ ئەوەی لەو سەنگەرەوە داکۆکی لە مافەکانی مرۆڤ بە گشتی‌و مافی ژنانی کوردستان بە تایبەتی بکەم.

دیارە لە کوردستان چەندین کۆمەڵەو ڕێکخراو و ناوەندی تایبەت بە ژنان هەن کە هێندێکیان سەربەخۆو هێندێکیان سەر بە حیزبو ڕێکخراوە سیاسی‌یەکانن. دەبێ پێتان بڵێم کە چەند ساڵێکە ژنانی پێشەنگو پیاوانی یەکسانی‌خواز لە کوردستان، سەرەڕای جیاوازیی ڕێکخراوەیی‌و بیرو بۆچوونی سیاسی، لە گەڵ یەکتر لە پێوەندی‌دان، کۆڕوکۆبوونەوەو کەمپەینو کۆنفرانسی تایبەت بە ژنان بەڕێوە دەبەن. بە هاودەنگی، رەخنەو نارەزایەتی‌یەکانیان دژی ستەمو هەلاواردنو توندوتیژی دژی ژنان رادەگەیەنن. بە باوەڕی من، لە هەر کۆمەڵگایەکو تەنانەت لە ئاستی ناوچەیی‌و جیهانی‌دا، ژنان سەرەڕای جیاوازیی نەتەوەو وڵاتو زمانو ئایینو رەنگی پێست،

پێویستە بۆ پرس و ئامانجە هاوبەشەکانیان، هاوخەبات و هاوکاری یەکتر بن. پێویستە ئەزموونەکانیان لە گەڵ یەکتر بگۆڕنەوەو کێشەی ژنانی کۆمەڵگەو وڵاتێکی دیکەو شکانو سەرکەوتنی ئەوان بە هی خۆیان بزانن.

بەڕێزان!

تا ئێرە باسی ئەو ژنانەم بۆ کردن کە لە چیاکانی کوردستانو لە ڕیزی حیزبو ڕێکخراوە سیاسی‌یە خەباتکارەکانی کوردستاندا وەک پێشمەرگە تێکۆشانیان هەیە. دەمەوێ ئەگەر بە کورتییش بووە، باسی ژنانێکی دیکەتان بۆ بکەم کە لە نیوخۆی کوردستان، لە ژێر دەسەڵاتی دیکتاتۆر و دژەژنی ڕێژیمی کۆماری ئیسلامیی ئێراندا چالاکی دەکەن. ژنانێک کە خەباتی مەدەنی دەکەن بۆ ئەوەی دەنگی ناڕەزایەتی دژی قانوونەکانی کۆماری ئیسلامیی ئێران کە پڕن لە هەڵاواردن بەرامبەر ژنان، بەرز بکەنەوە. ئەوان لە ڕێگای خەباتی هێمنانەوە، داکۆکی لە مافەکانی مرۆڤ دەکەن، تیشک دەخەنە سەر هۆیەکانو چەندو چۆنی توندوتیژی دژی ژنان، پارێزگاری لە ژینگە دەکەن، یان یارمەتیی ئەو ژنانە دەدەن کە تووشی مادده سڕکەرەکان بوون. ژنانێکیش هەن لە سەر دیاردەکانی وەک خۆکوشتنی ژنان، ڕاکردنی کچانو ژنان لە ماڵەوە، لەشفرۆشی، نەخۆشیی ئایدز، کار دەکەن. بە داخەوە ژمارەیەک لەو ژنانە، لە لایەن کۆماری ئیسلامیی ئێرانەوە لە سەر کارەکانیان وەلانراون، یان تووشی بەندیخانەو ئازارو ئەشکەنجە بوون. ئەمن پێم‌خۆشە ئەو جۆرە ژنانەش هەر وەک پێشمەرگە ناو بەرم. چونکە ئەوانیش ئامادە بوون، لە پێناوی ئازادی و بەختیاریی مرۆڤەکانی دیکەو لە پێناوی دادپەروەری، دیمۆکراسیو مافی مرۆڤدا قوربانی بدەن.

ژنانی نورویژی و ژنانی میوان لە نەتەوەو وڵاتانی جۆراوجۆرەوە!

پیرۆزبایی ئەم کۆبوونەوە گەورەیەتان لێ‌دەکەم کە بە بۆنەی 100 ساڵەی بە دەستهێنانی مافی دەنگدان بۆ ژنانی نۆرویژ پێک هاتوە. سپاسی شارەوانیی پارێزگەی ئوستئاگدەرو سەنتەری یەکسانی‌خوازو ڕێکخراوی یوئێن دەکەم بۆ پێکهێنانی دەرفەتی کۆبوونەوەو پێک‌ئاشنابوونی ژنانی چالاکو پێشەنگی نۆرویژو نەتەوەو وڵاتانی جیاواز. هەروەها سوپاسو پێزانینی زۆر بۆ هەموو ئەوانەی زەحمەتی زۆریان کێشا ئەمن لەو یادە خۆشو گرنگەدا بەشدار بم. هەرچەند بەداخەوە نەمتوانی لەنزیکەوە بەشداری بکەم.

هیوادارم وڵاتی نۆرویژ هەر وەک لە دابینکردنی مافەکانی ژناندا پێشەنگ بووە، لە بواری پشتیوانی لە خەباتی ژنان لە وڵاتانی دیکەش‌دا پێشەنگو بەردەوام بێ.

ئاواتم هاوپێوەندیی زیاتری ژنانی جیهانو بەرەوپێشچوونی خەباتی یەکسانی‌خوازانەی ئەوانە.

کوێستان فتووحی لە ڕۆژهەڵاتی کوردستانەوە

لە ژمارە ٦١٥ ی ڕۆژنامەی "کوردستان"دا بڵاو بۆتەوە

سەرچاوە ماڵپەڕی کوردستان و کورد / ڕێکەوتی : ٧ی سێپتامبری ٢٠١٣

ئاڵای کوردستان و پێشنیارێک

چیا کوردستانی

شایانی باسە کە هەر وڵات و هەریمێک ئالای تایبەت بە خۆی هەیە و ئاڵاش رەمزێکی گرینگ و پیرۆزی وڵاتانە. وڵاتەکانیش

بە ئالاکەیانەوە دەناسرێتەوە و هەر وڵاتێکیش بە شێوەیەک لە شێوەیەکان پێناسەی ئەو وڵاتەیە و تایبەتمەندیەکانی هەر وڵاتێک

لە لە ناو ئاڵاکەیدا خۆی دەنوێنێت. کوردستانیش ئەگەرچی تاکوو هەنووکە وڵاتێکی سەربەخۆ نیە، بەڵام لە بەشێکی نیشتمان واتە باشووری کوردستان زیاتر لە دوو دەیەیە کە حکومەتێکی نیوە سەربەخۆ و ئاڵای خۆی هەیە کە ئەو ئاڵایە بۆتە سومبولی حکومەتی هەریمی کوردستان هەروەها بەشێکی زۆری دانیشتوانی کوردستان.

سەبارەت بە ئاڵای کوردستان ئەوا لە ماڵپەری حکومەتی هەریمی کوردستان دا پێناسەی ئاڵای کوردستان بەم چەشنە کراوە:

ئاڵای کوردستان

هەموو گەلانی سەر رووی ئەم زەمینە، ئەوانەی سەربەستن یان بە شێوەیەکی فیدرال دەژین خاوەنی ئاڵای خۆیانن، ئاڵای کوردستانیش ئاڵای کوردستانی فیدراڵە و لە تەواوی ئەو ناوچانەی لە ژێر دەسەڵاتی حکوومەتی هەرێمی کوردستان دان، لە داموو دەزگا حکوومییەکان و ئۆرگانە ڕسمییەکان شەکاوەیە.

پێناسەی ئاڵای نەتەوەیی کوردستان

ئاڵای کوردستان لە سێ ڕەنگ و دروشمێک لە ناوەندی پێکهاتووە.

ڕەنگەکان:

ئاڵای کوردستان لە لاکێشەی ئاسۆیی پێکهاتوە، لاکێشەی سەرەوە رەنگی سوورە، ئەوەی ناوەند ڕنگی سپی یە، و لاکێشەی

خوارەوە ڕەنگی سەوزە .

بەرینی ئاڵا دوو لەسەر سێی درێژییەکەیەتی .

دروشمی نەتەوەیی:

دروشمی نەتەوەیی ئاڵای کوردستان خۆری زێڕینە، ئەم خۆرە ٢١ پەڕ (تیشک)ی یەکسان و هاوشێوەی هەیە.

بە لەبەرچاوگرتنی دوو لەسەر سێ یەتی قەبارەی ئاڵا، خۆری زێڕین بە پەڕەکانییەوە یەک(١) پێوەرە و بەبێ پەڕەکان نیو (٠.٥) پێوەر، ئەم پەڕانە شێوەیان ڕاستە و لە دەرەوە خاڵێکی تیژ دروست دەکەن .

خۆرەکە دەبێ ڕێک لە چەق (ناوەندی) ئاڵای کورستان جێگیر بێت.

خۆر بەشێوەیەک جێگیر کراوە کە ستوونی ناوەندی ئاڵا بە ناو خاڵی تیژی بەرزترین پەڕ(تیشک) تێدەپەڕێت .

چۆنییەتی پێکهاتەی ڕەنگەکان :

ڕنگەکانی ئاڵای کوردستان بە شێوەی خوارەوەیە :

سوور : PMS 032
سەوز : PMS 354
زەرد : PMS 116

شێوەکانی بەکار هێنانی ئاڵا:

١- هەڵواسینی بە دارا، پێویستە خۆرەکەی لە هەردوو ڕووەوە دیار بێت .
٢- بەرز کردنەوەی لە باری پانی، ڕەنگی سور لە سەرەوە و ڕەنگی سەوز لە خوارەوە .
٣-.بەرز کردنەوەی لە باری درێژی، ڕەنگی سور لە لای چەپ و ڕەنگی سەوز لە لای ڕاست .
٤- لە یەخەدانی وەک ڕۆزێت لە سەر سینگ، لە لای چەپ لە سەر دڵ هەڵ ئەگیرێت .
٥- لە سەر مێز دانانی ، پێویستە بە لای چەپدا بشکێتەوە .

ئەم پێناسەیە سەرەڕای باشی خۆی بەڵام کەموکوری هەیە کە من لێرەدا وەک پێشنیار باس لەو خاڵانەدەکەم کە دەبوو لە پێناس و باسی ئاڵادا ئاماژەیان پێ کرابا.

هەرچەند کە لە کوردستان نزیک بە ساڵێکە ڕۆژی ١٧ی مانگی کوتایی ساڵی زایینی وەک ڕۆژی ئاڵا دیاری کراوە کە هەرچەند زۆر درانگ بوو، بەڵام ئەوەش هەنگاوێکی زۆر باش و پێویست بوو. ئەوەی شایانی باسە کە ئاڵای کوردستان تاکوو ئێستا بە شێوەیە کە دەبێ وەک سومبوڵ چاو لێبکرێت چاوی لێ نەکراوە و بە فەرمی ڕەنگ و هێماکانی شی نەکراونەوەتەوە و هەروەها کات و بۆنەکانی شەکاندنەوەی و هێنانەخوارەوەی دیاری نەکراون، کە دەبێ بە فەرمی ئەوانە دیاری بکرێن و هەموو تاکێکی نیشتمانیش ئەوە بزانێت.

١- دیاری نەکردنی کاتی شەکانەوەی ئاڵا:

لە نوسراوی ماڵپەری حکومەتی هەریمی کوردستاندا تەنیا ئاماژە بەوە کراوە کە ئاڵای کوردستان لە تەواوی ئەو ناوچانەی لە ژێر دەسەڵاتی حکوومەتی هەرێمی کوردستان دان، لە دامەو دەزگا حکوومییەکان و ئۆرگانە ڕسمییەکان شەکاوەیە و باسی کاتی شەکانەوە و هێنانە خوارەوەی نەکراوە و وەک دەشبینین ئاڵای کوردستان شەکاوەیە بە بەردەوامی تاکوو تەواو لەت لەت دەبێت و هەروەها ئەو بۆنانەی کە نیەکراوە کە بە بڕوای من لە هەر وڵاتێک دا ئەوا کات و بۆنەکانی شەکاندەوەی ئاڵا دیاری کراوە کە دەبێ ئاوانیش دیاری کراو بن و بەم شێوەیە نەبێت کە هەنووکە هەیە کە بەراستی ئاوا لە پیرۆزی ئاڵا کەم دەکاتەوە بە شێوەیەک کە بە دەیان ئاڵای دڕاو و لەکارکەوتوو دەبینی کە هەر کەس و لایەنەی حکومی بۆخۆی بە پێ خۆشبوونی خۆی لە سەر مەقەر یان ناوەندی خۆی بەرزی دەکاتەوە. کە بەراستی جێگای تێڕامانە.

٢- شی نەکردنەوەی مەبەست و واتای ڕەنگەکانی ئاڵای کوردستان

ئاڵای کوردستان کە لە چوار ڕەنگ پێک هاتووە (سور، سپی، سەوز، زەرد): پێویستە ئەو ڕەنگانە شی بکرێنەوە هەرچەند کە بە شێوەیەکی نافەرمی ئەو ڕەنگانە لە لایەن کەسانێکەوە (ڕەنگی سوور بە واتای شەهیدانە و ڕەنگی سپی ڕەنگی ئاسمانە و ڕەنگی سەوزیش بە مانای سروشت دێت و ڕەنگی زەردیش بەواتای هەتاو دیت. هێمای هەتاویش کە لە ناوەندی ئاڵاکەدا جێگای خۆش کردوە بە واتای ئازادی و روناکایی دێت.)شی کراونەتەوە بەڵام پێویستە بە شێوەیەکی فەرمی لە ناو پێناسەکەی ماڵپەری حکومەتی هەریمی کوردستان دا مەبەست و واتای هەر کام لە ڕەنگەکان بە روونی باس بکرێت.

پێویستە حکومەتی هەریم ئەو شوێنانە دیاری بکات کە دەبێ ئاڵایان لەسەر هەڵدرابێت بۆ نمونە ئیدارە حکومیەکان و هەروەها هەموو قوتابخانە و زانکۆکان. هەروەها دەبێ کاتی هەڵدانی و داگرتنیشی دیاری بکات نەک ئەوەی کە ئاڵاکە هەمیشە هەڵدرابێت و تاکوو تەواو لە بەین دەچێت. بۆ نمونە دەکرێت کاتی دەوامی فەرمی بە کاتی هەڵدانی ئاڵا لە هەموو شوێنەکان دیاری بکات و هەروەها کاتی خۆر ئاوا بوونیش بە کاتی داگرتنی ئاڵا دیاری بکات.

٣- هەروەها کۆمەڵێک روداو و کارەسات و هەروەها کوچی دوایی کەسایەتی نیشتمانی هەن کە سەرەڕای ئەوەی کە حکومەتی هەریم بە بۆنەی جیاواز رێز لە روداو کارەساتە دەکات کە بەڵام وەک رێزێک وا باشە کە لە کاتی یاد کردنەوەی ئەو کارەسات و کۆچانە دا (بۆ نمونە کارەساتی ئەنفال و کیمیا باران و کۆچی دوایی شێرکۆ بێ کەس و ...) دا ئەوا ئاڵای کوردستان بە نیوەهەڵدراوەیی هەڵدەن. کە ئەوەش وەک رێزێک بۆ ئەو کارەسات و روداوانەیە. ئەوانەش دەبێ لە ناو رۆژمێر دا بگەنجێنن تاکوو هەموو لایەنێک پێی بزانێت و جێ بەجێی بکات.

بە لە بەر چاو گرتنی ئەو خاڵانە بۆ ئاڵا ئەوا پیرۆزی و متمانە سەبارەت بە ئاڵای کوردستان زیاتر دەبێت وەک هەموو وڵاتانی جیهان بە رێسا و یاسایەکی تایبەتیان هەیە بۆ ئاڵاکەیان.

سەرچاوە : ماڵپەڕی گیارەنگ / ڕێکەوتی : ١٧ای دێسامبری ٢٠١٣

با ئاڵای کوردستان هەوێنی یەکبوونمان بێت

قادر وریا

پارلمانی کوردستان لە ساڵی ٢٠٠٤ەوە (بە بڕیاری ژمارە ٤٨ لە ١٩ / ٦ / ٢٠٠٤) ڕۆژی ١٧ - ١٢ ی هەموو ساڵێکی بە ڕۆژی ڕێزگرتن لە ئاڵا دەسنیشان کردوە.

لە ٢٦ی سەرماوەزی ١٣٢٤(١٧ای دیسامبەری ١٩٤٥)، خەڵکی مەهاباد بە ڕێنوێنیی حیزبی دیموکراتی کوردستان، دەستیان بەسەرشارەوانی وەک دوا بنکەی سەرکوتی ڕێژیمی شایەتی لە مەهاباد داگرت و هەر لە سەر بینایەی ئەو بنکەیە، بۆ یەکەم جار ئالای کوردستانیان هەڵکرد.

بە چەککردنی شارەوانیی مەهاباد، دەسەلات لەو شارە بە تەواوی کەوتە دەستی خەڵک و ڕێخۆشکەر بوو بۆ پێکهاتن و ڕاگەیاندنی جمهوریی کوردستان لە کەمتر لە مانگ و نیوێک دوای ئەو ڕووداوە دا. چەکداربوونی خەڵک بناغەیەک بوو بۆ پێکهاتنی سوپایەک بۆ پاریزگاری لە کۆماری کوردستان کە بە سوپای میلیی کوردستان ناودێر کرا وچەکدارەکانی ئەو سوپایەش، هەر لە لایەن ئەو کۆمارەوە، ناوی پیرۆزی پێشمەرگەیان لە سەر دانرا. هەر لە سەر ئەم بناغەیەش بوو کە ڕێبەریی حیزبی دیموکرات، هاوینی ١٣٦٣(١٩٨٤) لە گەرمەی خەبات و بەربەرەکانیی حەماسیی چەکدارانەی هێزی پێشمەرگە لە گەڵ هێزە هێرشکەرەکانی کۆماری ئیسلامی، ڕۆژی ٢٦ی سەرماوەزی وەک «ڕۆژی پێشمەرگەی کوردستان» ناودێر کرد و لەو کاتەوە تا ئێستا کە نزیکەی سێ دەیە دەکا، هەموو ساڵێ، لە٢٦ی سەرماوەزدا، حیزبی دیموکرات و لە گەڵ حیزبی دیموکرات دا لایەنی دیکەش و ڕێژەیەکی بەرچاو لە خەڵکی پێشمەرگەپەروەری کوردستان، ڕێزیان لە پێشمەرگەی کوردستان، گرتوە.

ئەوە کە لە هەرێمی کوردستان، ڕووداوی ڕۆژی ٢٦ی سەرماوەزی ١٣٢٤ وەک یەکەم هەڵکردنی بە ڕەسمیی ئالای کوردستان، لە لایەن پارلمانەوە، وەک ڕۆژی ئالا، ناودێر کراوە، جێگای خۆشحاڵییە.هەم لێک گرێدانەوەی دوو بەشی نەتەوەی کورد و دوو پارچەی کوردستانە بە یادکردنەوەی بۆنە و بیرەوەرییەکی نەتەوەیی، هەم بەرزراگرتنی جێگە و پێگە ئاڵای کوردستانە کە ڕەمزی هاوبەشی نەتەوەییمانە. ئەوە کە لە ڕۆژهەلاتی کوردستان بیرەوەریی ڕووداوی ٢٦ی سەرماوەز، وەک ڕۆژی ریزگرتن لە پێشمەرگەی کوردستان تا ڕادەیەکی زۆر جێ کەوتوە،هیچ ناتەباییەکی لە گەڵ تەرخانکردنی ئەم ڕۆژە بۆ ریزگرتن لە ئالای کوردستان نییە.بە پێچەوانەوە »پێشمەرگە» و «ئالا» پێوەندییەکی زۆر پتەویش لە نیوانیان دا هەیە.چونکە، جگە لەوەی هەر دوویان لە پرۆسەی دامەزرانی کۆماری کوردستان دا، لە دایک بوون، هەر لە بنەرەتدا، هەر دوویان لە ڕەمزە جێی شانازییەکانی نەتەوەی کوردن. ئەگەر ئاڵا، هێمای نەتەوەی کوردە، پێشمەرگەش پارێزەری ئەو نەتەوەیە و ناسنامە و دەسکەوت وهێماکانییەتی و مێژوویەک بە قەرا تەمەنی ئاڵای کوردستانی لە خەبات و قوربانیدان لە پێناوی ڕزگاری و سەربەرزیی ئەو نەتەوەیە دا هەیە. هەر بۆیە دەکرێ

هەروەک لە رۆژهەلاتی کوردستان، لە گەڵ ریزگرتن لە پێشمەرگە دا، یادی یەکەم هەڵکردنی ئالای کوردستان دەکرێتەوە، لە هەرێمی کوردستانیش، رۆژی ئالای کوردستان، رۆژی ریزگرتن لە پێشمەرگەش بێت.

بەڵام خاڵی جێگای سەرنج ئەوەیە، لە هەرێمی کوردستان، لە رۆژی خۆی دا یادی یەکەم هەڵکردنی ئالای کوردستان ناکەنەوە، و هەر ئەمە وای کردوە دوو بەشی کوردستان لە دوو رۆژی جیادا یادی رووداوێکی دیاریکراو بکەنەوە کە ئەمەش لە گەڵ فەلسەفەی یەکیەتیی نەتەوەیی و یەک ئالایی رۆڵەکانی ئەم نەتەوەیە لە ناتەبایی دایە. مەسەلەکە ئەوەیە لە رۆژهەڵاتی کوردستان، رۆژی ٢٦ی سەرماوەز، یادی یەکەم هەڵکردنی ئالای کوردستان دەکرێتەوە و رێز لە پێشمەرگەی کوردستان دەنرێت، کە مەرج نییە هەموو ساڵێ بکەوێتە ١٧ای دیسامبر و ساڵی وایە ئەم رۆژە لە گەڵ ١٦ای دیسامبر،رێکەوت دەبێ! راستە ٢٦ی سەرماوەزی ١٣٢٤ رێکەوتە لە گەڵ ١٧ / ١٢ / ١٩٤٥، بەلام بەو هۆیەوە شوێنی رووداوەکە، رۆژهەڵاتی کوردستانە، دروست وایە رۆژژمێرە کوردی و هەتاوییەکە بکرێتە بناغەی یادکردنەوەکە نەک رۆژژمیری زایینی. پارلمانی کوردستان، دەتوانێ بە ناودێرکردنی «٢٦ی سەرماوەز» وەک «رۆژی ریزگرتن لە ئالای کوردستان» (لە جیاتی ١٧ یا ١٦ای دیسامبر) یەکیەتی لە یادکردنەوەی ئەم بۆنە نەتەوەییە دا، دروست بکاتەوە.

«ئالای کوردستان» هەتا دێت پتر دەبێتە رەمزی نەتەوەیی رۆڵەکانی نەتەوەکەمان لە بەشە جۆراوجۆرەکانی کوردستان. با بە دروستکردنی یەکیەتییەکی هەرچی بەرینتری نەتەوەیی لە یادکردنەوە و بەرزراگرتنی ئەو رەمزە دا، ئەو لایەنە سیاسییە کوردانەش کە هەتا ئێستا بە هەر بیانوویەک لە دانان بەم رەمزە نەتەوەییەمان خۆ دەبوێرن، ناچار بە چاوخشاندنەوە بە هەڵوێستی خۆیان دا بکەین.

بەڵام خاڵی جێگای سەرنج ئەوەیە، لە هەرێمی کوردستان، لە رۆژی خۆی دا یادی یەکەم هەڵکردنی ئالای کوردستان ناکەنەوە، و هەر ئەمە وای کردوە دوو بەشی کوردستان لە دوو رۆژی جیادا یادی رووداوێکی دیاریکراو بکەنەوە کە ئەمەش لە گەڵ فەلسەفەی یەکیەتیی نەتەوەیی و یەک ئالایی رۆڵەکانی ئەم نەتەوەیە لە ناتەبایی دایە. مەسەلەکە ئەوەیە لە رۆژهەڵاتی کوردستان، رۆژی ٢٦ی سەرماوەز، یادی یەکەم هەڵکردنی ئالای کوردستان دەکرێتەوە و رێز لە پێشمەرگەی کوردستان دەنرێت، کە مەرج نییە هەموو ساڵێ بکەوێتە ١٧ای دیسامبر و ساڵی وایە ئەم رۆژە لە گەڵ ١٦ای دیسامبر،رێکەوت دەبێ! راستە ٢٦ی سەرماوەزی ١٣٢٤ رێکەوتە لە گەڵ ١٧ / ١٢ / ١٩٤٥، بەلام بەو هۆیەوە کە شوێنی رووداوەکە، رۆژهەڵاتی کوردستانە، دروست وایە رۆژژمێرە کوردی و هەتاوییەکە بکرێتە بناغەی یادکردنەوەکە نەک رۆژژمیری زایینی. پارلمانی کوردستان، دەتوانێ بە ناودێرکردنی «٢٦ی سەرماوەز» وەک «رۆژی ریزگرتن لە ئالای کوردستان» (لە جیاتی ١٧ یا ١٦ای دیسامبر) یەکیەتی لە یادکردنەوەی ئەم بۆنە نەتەوەییە دا، دروست بکاتەوە.

«ئالای کوردستان» هەتا دێت پتر دەبێتە رەمزی نەتەوەیی رۆڵەکانی نەتەوەکەمان لە بەشە جۆراوجۆرەکانی کوردستان. با بە دروستکردنی یەکیەتییەکی هەرچی بەرینتری نەتەوەیی لە یادکردنەوە و بەرزراگرتنی ئەو رەمزە دا، ئەو لایەنە سیاسییە کوردانەش کە هەتا ئێستا بە هەر بیانوویەک لە دانان بەم رەمزە نەتەوەییەمان خۆ دەبوێرن، ناچار بە چاوخشاندنەوە بە هەڵوێستی خۆیان دا بکەین.

سەرچاوە : ماڵپەڕی کوردستان و کورد / رێکەوتی : ٢٢ی دێسامبری ٢٠١٢

پێویستیی پێناسەکردنەوەی چەمکی پێشمەرگە و پێشمەرگایەتی

وریا رەحمانی

بە درێژایی تەمەن و لە قۆناغە جیاوازەکانی ژیانم دا هەمێشە دیدێکی ئۆستوورەیی و پیرۆزم بەرامبەر بە واتای پێشمەرگە و چەمکی پێشمەرگایەتی هەبووە. هەمیشە پێشمەرگە نمادی خۆراگری و بەرخۆدان و قارەمانەتیی بووە لە لام. تەنانەت زۆر جاران پێم وابوو کە هەموو کەس ناتوانێ و بۆی نیە پێشمەرگە بێ.

واتە ئەوە پێناسە و پێگەیەکی گشتیی لەم چەشنە نیە کە هەر کەسێک بۆی بلوێ لە تەقەللای دەستەبەر کردن و پێگەیشتنی دا بێ. بەڵکوو تەنیا کەسانێکی تایبەت بە کۆمەڵێک تایبەتمەندیی تایبەتەوە دەتوانن بەم ئاستە لە تێگەیشتن و خاوەنداریتی و مەزنایەتی بگەن کە تەنانەت لە روویان بێ ئەم ناوە پیرۆز و ئەم دەورە ئەفسانەیی یە بە خۆیان بدەن یان لە سۆنگەیەکی دیکەوە کۆمەڵگا (عەقلانییەتی گشتی) پێیانی بدات.

کە منداڵ بووم یەکێک لە گەورەترین ئاواتەکانم ئەوە بوو تەنانەت بۆ جارێکیش بێ پێشمەرگە لە نزیکەوە ببینم و بیناسم. پێم وابوو پێشمەرگە شتێکی مێتافیزیکییە و لە خۆشبینانەترین حاڵەت دا تەنیا دەکرێ هەست پێ بکرێ کەچی پەیبردن بە قووڵایی زەرفییەتەکانی دەروونی کارێکی نامومکینە.هەمووی ئەوانە و بەدەیان روانگەی دیکە لەم چەشنانەش ئەو پارامێتر و داتایانە بوون کە لە کۆمەڵگای بەرینی کوردایەتییەوە وەرم گرتبوون.ئەوکاتە راگەیاندنێکی ئەوتۆ لە گۆڕێدا نەبوو، و هەموو زانیارییەکانمان زیاتر هەواڵی چالاکییەکانی پێشمەرگەکان لە رێی دەنگی رادیۆوە بوو کە زۆربەشی شانازیهێنەر و غروورخوڵقێنەرانە بوون.وردەوردە کە گەورەتر بووم بە هەڵکەوت چەند جارێک لە نزیکەوە پێشمەرگەم دیت و پێوەندیم لەگەڵ گرتن. خودی ئەو رووداوانەش بە نۆرەی خۆیان ئەو بۆچوونە ئەستوورەیی یە و پیرۆزەمیان بەهێزتر کرد.پێشمەرگە؛ شۆڕشگێرێکی چەکداری لەخۆبردوو کە حازرە لە پێناوی گەیشتن بە ئامانج و بەرژەوەندییە گشتییە نەتەوەییەکان دا لە گیانی خۆی مایە دانێ.

هەر بۆیەش دەور و واتایەکی پیرۆزتری لە هەر توێژ و ئاراستەیەکی دیکەی نێو کۆمەڵگا لە ئاستەکانی بەرینی نەتەوەیی و نیشتمانی دا بە خۆی بەخشیبوو.

بەرەبەرە لەگەڵ تەواو بوون یان کەمرەنگ بوونەوەی بواری خەباتی چەکداری (بەهەر هۆیەکەوە)، و پێناسەکردنەوە (بازتعریف)ی چەمکەکانی شۆڕش و شۆڕشگێڕی لە ئەدەبیاتی سیاسیی جیهان و کوردستانیش دا بەتایبەت پاش رووخانی بلۆکی رۆژهەڵات و کەمرەنگ بوونەوەی مێتودەکانی خەباتی چەکداریی کلاسیک، و گشتگیربوونی بیرۆکەی زاڵی لیبراڵیزم و روانگەی تاک بۆ گشت (جزء بەکل)ی ئەم ئەندیشەیە و کاریگەریی بەسەر رەوشی سیاسی و کۆمەڵایەتیی کوردستانیش لە چوارچێوەی گلۆبالیزەیشێنی

ئەکتیڤی کرداری جیهانی دا، هەروەها لەگەڵ گەشەی بێ سنووری راگەیەنە گشتی بە تایبەت تەسویرییەکان و ئامرازە جۆراوجۆرەکانی پێوەندی، و تێکەڵبوونی بەکردەوەی خۆشم بە ریزی پێشمەرگەکانی حیزبی دێموکرات و بزووتنەوەی رزگاریخواز و ئازادیخوازانەی نەتەوەیی کورد، گۆڕانکارییەکی بەرهەست لە هەمووی ئەم چەمک و پێناسانەدا کە پێشتر لە پێشمەرگەی کوردستان لە بیرم دا بوون پێک هات.

بەداخەوە زۆربەهەی هەرە زۆری خەڵکی ئێمە، وەک منی جاران، ئێستاش ئەو دیدە کلاسیک و نەگونجاوە کۆنەیان بۆ پێشمەرگە و بواری پێشمەرگایەتی هەر ماوە. ئێساش دیدێکی پێغەمبەرانە و رزگاریدەرانەیەکی ئاسمانیانەیان بەرامبەر بە پێشمەرگە ماوە و پێیان وایە خۆیان کەمترین ئەرکیان لەسەر شانە و ئەوە »کورەکان«ن کە بە ریسالەتێکی ئاسمانییەوە رۆژێک لە رۆژان لە کێوەکانەوە دێنە خوارێ و لە هەرچی نەهامەتی و چارەرەشییەکە رزگاریان دەکەن. بە داخەوە ئەو روانگە نادروست و خیاڵاتییە تەنانەت بەشێکی زۆر لە توێژی روناکبیر و خوێندەواری ئێمەشی هەر گرتۆتەوە و تا کاتێک کە بەم دید و تێبینیانەوە دەژین، لە چوارچێوەیەکی ئەفسانەیی دا دێفۆرمەی دەکەن و بارێکی ئۆستوورەیی پێ دەدەن. بەڵام هەر لەگەڵ ئەوەیدا بچووکترین خەوشێک بەسەر ئەم دیدەیان دابێ، لە جێدا لە دەورێکی ئانتی(دژبەر)انەی نابەجێ دەردەکەون و بەجێی ئەوەی هاوتەریبی بزووتنەوە گشتییەسیاسییەکەی نیشتمانەکەیان لە بەرەنگار بوونەوە لەگەڵ دیکتاتۆڕ و داگیرکەران دابن، بە پێچەوانەوە بە شێوەیەکی نادروست رووی لێ وەردەگێڕنەوە.

رەنگە هۆکاری بەشێکی زۆری ئەم رەوشە پێکهاتوویە نادروستەی ئێستا، خودی ئێمەی ئەحزاب و پێشەنگەکانی بزوتنەوەی سیاسیی کوردستان بین. وێدەچی بە جێی ئەوەی بەخەڵک بڵێین ئێمە وڵاتتان بۆ رزگار دەکەین و ئازادیتان بۆ دێنین و ئێوەش یارمەتیدەرمان بن، دروستتر ئەوە بێ تەعبیرێکی راستەقینەترمان لە دەور و کاریگەرییەکانی خۆمان هەبێ و پێیان بڵێین ئێمە و ئێوە بە یەکەوە و هەر لایەنەی لە جێی خۆیدا و بە پێی ئەرک و کاریگەرییەکانی خۆیەوە هاورێ و هاوتەریب و هاوکار، بە رزگاری و ئازادی دەگەی†. ئەگەر هەرچی زیاتر ئەو تەعبیر و روانگە ئارمانخواز و بەڵێن پێدەرانەیەی کە لە ئەدەبیاتی سیاسیی دەیەی ٦٠ و ٧٠ی زایینی بەتایبەت هێزە چەپەکانەوە وەک میراتێکی لکێنراو بۆمان ماوەتەوە، خۆمان دەرباز کەین و لە هەوڵی بەرۆژبوونەوەی بەردەوام لەگەڵ رەوشی جیهانی و ناوچەیی و بارودۆخی خۆمان دابین، کەڵکێکی زیاتر وەردەگرین.پێناسەکردنی چەمکەکانی خەبات و پێشمەرگایەتی بە تێبینی و مێتۆدە کۆنەکانەوە خزمەتێکی ئەوتۆمان پێ ناکا و درێژەی خەبات و تێکۆشانی بەردەوام تا گەیشتن بە ئازادی و رزگاریی یەکجارەکیمان پێویستیی بە پێناسە کردنەوە (بازتعریف)ی دووبارە لە گشت بوارە پێوەندیدارەکان بەتایبەت خەبات و پێشمەرگایەتی دا هەیە. پێشمەرگە بە واتا سەردەمییەکەیەوە تەنیا شۆڕشگێڕێکی چەکداری کلاسیک نییە بەڵکوو تێکۆشەرێکە کە بە دیدێکی کراوەی بەرفراوان ونەبەستراوە بۆ گەیشتن بەو ئامانج و بایەخانەی کە ئەویان وەک مرۆڤێکی ئازاد و رزگاریخوازی کورد لە پێوەندی لەگەڵ هەموو توێژ و لایەنەکانی دیکەی کۆمەڵگا دا پێناسە کردوە، بە تێگەیشتن لە زەرفییەتەکانی کاری بە کۆمەڵ لە پێناوی رزگاریی نەتەوەیی و دەستەبەر کردنی ئازادی لە چوارچێوەی حیزبێکی سیاسی دا، خەبات دەکات. چەک بۆ پێشمەرگەی ئەمرۆ بە هیچ شێوەیەک واتایەکی پێناسە خوڵقێن و کەسایەتی بەخشانەی نییە، بەڵکوو رێک بە پێچەوانەوە مانایەکی ئینتزاعیی هەیە و لە پێناوی بەرگریکردن لە بوون و مانەوەی خۆیدا کەڵکی لێ وەردەگرێ.

پێشمەرگەی ئەمڕۆ بوونی خۆی نەک لە تەقابول و ڕووبەڕووبوونەوە دا، بەڵکوو لە مودارا و هەڵکردن دا دەبینێتەوە. هەر بۆیەش دەرک و تێگەیشتنێکیی قووڵ و بەرفراوانی لە خەبات و حیزبایەتی و سیاسەت بە پانتایی هەموو مرۆڤایەتی هەیە و لەم پێناوەش دا تێدەکۆشێ و چەک دوایین شتێکە کە بیری لێدەکاتەوە. پێشمەرگەی ئەمڕۆ هەرگیز خۆی لە سۆنگەی دژبەر و نەیارەکەیەوە لێک ناداتەوە بەڵکوو لە پێشدا هەوڵ دەدا بە ناسینی باش و گونجاوی بەرامبەرەکەی، بە دەرکێکی شایان و شایستەی دروستی لە خۆی بگەیەنێ. ڕەنگە لە گرینگترین لایەن و ڕەهەندەکانی کەسایەتیی پێشمەرگەیەکی ئەمڕۆیی ئەو هەست بە تەعەهوود و بەرپرسایەتییە بەردەوامە بێ کە بەرامبەر بە خۆی و نەتەوە و نیشتمانەکەی و بایەخە پیرۆزە مرۆڤایەتییەکان دا هەیەتی و هەر ئەو شتەش وای لێدەکا بایەخ و ئامانجەکانی لەم چوارچێوانە دەرنەخا و لێیان لانەدات. خۆی لە بایەخەکانی دا و بایەخەکانیش لە خۆیدا لە هاوپێوەندییەکی بەردەوام دا پێناسە دەکاتەوە و پێشی وایە بۆ خۆشویستن و هەوڵدانی بێ وچانی لە!

پێن و بایەخە گشتییەکانی ژیانی دا بەر لە هەموو شتێک پێویستە کە خۆی خۆش بوێ و ڕێز لە فەلسەفە و بنەما وجوودییەکانی خۆی بگرێ.

وێدەچێ کە حەقیقەتی بابەتەکە و ڕاستەقینەی هەلومەرجی خەبات و بارودۆخی سیاسیی کوردستان و جیهان هەرچی زیاتر بەرەو ئەو ڕاستییەمان بەرێ کە خوێندنەوەیەکی جیاواز و ئەمڕۆیی ترمان لە چەمکەکانی پێشمەرگە و حیزبایەتی و خەبات و سیاسەت هەبێ و لە سەرڕاوە پێناسەیان بکەینەوە.

ئێستا کاتی ئەوە هاتوە بە دوور لە هەر چەشنە دەمارگرژی و چەقبەستووییەکی نەخوازراوانەوە نەک هەر لە چوارچێوەی چەمکەکانی پێشمەرگایەتی و خەبات دا بەڵکوو لە گشت بوارێکەوە لە ڕووی تیۆری و کردارییەوە، بە خوێندنەوەیەکی دووبارە و پێناسەکردنەوە (بازتعریف)ێکی شایان لە خۆمان و ڕێباز و ئامانجەکانمان، بێینەوە نێو مەیدانەوە.

سەرچاوە : ماڵپەڕی گیارەنگ / ڕێکەوتی : ٢٣ی دێسامبری ٢٠١٢

پێشمەرگەی دوێنێ و ئەمڕۆ

عەونی خۆشناو

ئێمەی کورد وەک گەلێکی دابەش‌و داگیرکراو و ژێردەستە، بۆ دەستەبەرکردنی مافو ئازادییەکانمان تێکۆشاوین، ئەو خەباتو

بەرخۆدانە پێویستی بەکەسانێکی گیانبازو فیداکار هەیە، کە ببێتە پێشڕەو بۆ بەرگریکردن لەخاکو نیشتمان، ئەو فیداکارە کە ئامادەی خۆبەختکردنە لەپێناوی رزگاریی وڵات بۆتە هێمای ئازایەتی‌و خۆڕاگری، ئەوە پێشمەرگەیە.

پێشمەرگە ئەو چەمکو ناوە مەزنو پیرۆزەیە، لای کۆمەڵانی خەڵکی کوردستان بۆتە وێردی سەر زمانو لای دوژمنانیش بۆتە چقڵی چاوی داگیرکەران، چونکە لەپێناوی مافو ئازادیی گەلێک ئامادەی قوربانیدانو مەرگ بووە، بۆیە مێژوویەکی پڕ سەروەریی‌و شانازییە بۆ ئەو مرۆڤە نیشتمانپەروەرانەی کە ئەوێ رۆژێ لەساتە سەختو دژوارەکاندا توانیان ئەو سەروەرییە بۆ خۆیانو گەلەکەیان تۆماربکەن، هەر ئەو مێژووە پڕشنگدارەیە کە پێشمەرگەی کردۆتە سیمبول‌و خۆشەویستی گەل.

پێشمەرگە ئەو مرۆڤە بەهەڵوێستو ئازادیخوازانەن کە ئازارو خەمی وڵاتو نەتەوەکەیان کردۆتە کۆڵو تا دواساتەکانی تەمەنیان لەخزمەتی گەل‌و نیشتمانن، دوای شەهیدبوونیشیان دەبن بەسیمبولێکو لەئاسمانی بێگەردی کوردایەتیدا هەمیشە بەدرەوشاوەیی دەمێننەوەو نەوە دوای نەوە بەنەمریی‌و شکۆمەندی باس دەکرێن، وێرای هەلومەرجە سەختو دژوارەکان، سیاسەتە رەگەزپەرستو داپلۆسێنەرەکان لەئەنفال‌و کیمیابارانو سووتماککردنو خاپورکردنی کوردستان، پێشمەرگە خۆڕاگرو بەردەوامبوو لەخەبات.

هەمووتان پێشمەرگەن

ئەوەی من دەمەوێت لەو بابەتەدا ئاماژەی پێبدەم، هەر بەو شۆڕشگێڕانە ناوترێت پێشمەرگە کە لەرۆژە سەختەکاندا بەچەکی شانیان بەرگرییان لەکوردو خاکی کوردستان دەکرد، بەڵکو بەهەموو ئەو خەڵکە تێکۆشەرو دڵسۆزو پەرۆشانە دەوترێت پێشمەرگە، کە لەخزمەتی گەل‌و نیشتماندان، ئەو مامۆستایانەی ئەوێ رۆژێ کە سەری بەرزو بڵندیان بۆ مووچە نەوی نەکرد پێشمەرگەن، ئەو دکتۆرو پەرستارو کارمەندو کارگوزارانەی کە بەباشی ئەرکەکانیان رادەپەڕێننو لەخزمەتی نەخۆشدان، پێشمەرگەن، ئەو خوێندکارانەی کە لەهەموو شۆڕش‌و راپەڕینەکاندا سەری رمن، پێشمەرگەن، ئەو جووتیارو زەحمەتکێشانەی لادێ کە نانی قوڕگی منداڵەکانیان دەرخواردی پێشمەرگە دەداو پشتیوانیان لەشۆڕش دەکرد پێشمەرگەن، ئەو دەوڵەمەندانەی کە لەهەوڵی باشترکردنی باروگوزەرانی

هەژاراندان پێشمەرگەن، ئەو پەرلەمانتارانەی ئەرکەکانیان بەیەکسانی دادپەروەریی لەخزمەتی گەلو نیشتماندا جێبەجێدەکەنو کۆیلەی حزب نین پێشمەرگەن، ئەو زیندانە سیاسییە خۆڕاگرانەی کە سڵیان لەمردن نەدەکردەوە بێباک دەچوونە ژێر پەتی سێدارە پێشمەرگەن، ئەو ژنە چالاکوانانەی کە بەرگری لەمافو ئازادیی ژنان دەکەن پێشمەرگەن، ئەو هونەرمەندانەی کە لەرێگای هونەرەکەیانەوە رەسەنایەتیو کوردایەتی دەردەخەن، پێشمەرگەن، ئێوەش ئەی لیژنە هاوبەشەکانی شارو شارۆچکەکانی هەرێم، چاودێرییو بەدواداچوونتان بۆ شوێنە خزمەتگوزارییەکان پێشمەرگەن.

جێگای ستایش و دەستخۆشییە

ئێستاش کە ئەم ئەزموونەی هاتۆتە بەرهەم، بەرهەمی خوێنی شەهیدە نەمرەکانو بەرهەمی رۆژە سەختەکانی پێشمەرگەیە، ئەوەی ئێوەی تێکۆشەر ئەنجامی دەدەن کارێکی مەزنو پیرۆزە، بەهۆی چاودێرییو بەدواداچوونە بەردەوامەکانتان، دەتوانن پارێزگاریی لەگەلێک بکەن، کە رۆژانە لەلایەن کەسانی نابەرپرسو دژ بەبەهاکانی مرۆڤەوە ژەهرخوارد دەکرێن، ئەرکی حکومەتی هەرێمی کوردستانە ئەوانەی بەپارەی گەل کۆمەڵکوژی ئەنجام دەدەن، بەتوندترین شێوە سزایان بدات، بەماددەی تیرۆر لێپێچینەوەیان لەگەڵ بکرێت، ئێوەی تێکۆشەرو ماندوونەناس خەڵات بکرێن، چونکە ئەوەی کردووتانە تاکو ئێستا جێگای ستایشو دەستخۆشییە، کۆمەڵانی خەڵکی کوردستان شانازیی بەئەرکو بەرپرسیارێتیو کارە پڕبایەخو بەرهەمدارەکەتان دەکات، بەڵام هەنگاوو هەڵمەتەکانتان فراوانترو کاریگەرترو گەورەتر بکەن، ئەوە ئێوە سەرجەم کۆمەڵانی خەڵکی کوردستانتان لەگەڵدایە، چاوپۆشیو دەستتێوەردان لەهیچ کەسێک لەهەر پلەو پایەکدا بێت قبوڵ مەکەن! کارەکانتان بەو شێوازە دەبێتە ئەرکێکی پیرۆزو ناوی ئێوەش وەک پێشمەرگەی ئەمڕۆ وەک ئەستێرەیەکی گەش لەئاسمانی گەلێکی تەندروستدا بەدرەوشاوەیی دەمێنێتەوە. لەکۆتاییدا بەپێویستی دەزانم سوپاسگوزارتان بمو لەدوورەوە دەست و پەنجەکانتان بەگەرمی دەگوشمو چاوەکانتان ماچ دەکەم، هەوڵو کۆششەکانتان لای دڵسۆزانی گەلو نیشتمان بەرزدەنرخێنرێن.

سەرچاوە : ماڵپەڕی کوردستانی نوێ / ڕێکەوتی : ٢٥ی دێسامبری ٢٠١٢

وتاری دەفتەری سیاسی بە بۆنەی ٢٦ی سەرماوەز، ڕۆژی پێشمەرگەی کوردستان

(لە لایەن کاک عومەر باڵەکی ئەندامی دەفتەری سیاسی و بەرپرسی کومیسیونی سیاسی نیزامی لە ڕێورەسمی 26ی سەرماوەز دا پێشکەش کرا)

هاوڕێیانی بەڕێز!

پێشمەرگە خۆشەویستەکان!

خوشک و برایانی هێژا !

بە گەرمی بۆ ئەو ڕێو ڕەسمە بەخێر هاتنتان دەکەم و بە بۆنەی ٢٦ ی سەرماوەز ڕۆژی پێشمەرگەی کوردستان پیرۆزبایی گەرمی دەفتەری سیاسیی حیزبی دیموکراتی کوردستان پێشکەشی ئێوە و هەموو پێشمەرگەکانی کوردستان دەکەم .

نەتەوە بندەستەکان بۆ ئەوەی بە ماف و ئازادییەکانیان بگەن پێویستیان بە تێکۆشان و لە خۆ بردوویی هەموو چین و توێژەکانی کۆمەڵگەی خۆیان هەبووە. گەلی کوردیش یەکێک لەو گەلانەیە کە سەرەڕای خەباتێکی دوور و درێژ بە داخەوە هێشتا ڕزگاریان نەبووە و کەند و کۆسپەکانی سەر ڕێگای خەبات نەیتوانیوە کۆڵ بە نەتەوەی کورد بدەن ولە هەوڵدان بۆ وەدیهێنانی ئامانجە پیرۆزەکانی کە مافی دیاریکردنی چارەنووسی خۆی بە دەستی خۆیەتی و لەو ڕێگایەدا لە هیچ فیداکارییەک درێغی نەکردوە، پاشگەزی بکەنەوە. نوێنگە و چڵە پۆپەی ئەو فیداکاری و لە خۆ بردووییە، هێزی پێشمەرگەی کوردوستانە کە وەک باسکی بەهێزی ئەو خەباتە لە پسان نەهاتووە ئەرکی دیفاع و بەربەرەکانی لە مەیدانەکانی شەڕ بە دژی دوژمنانی کوردی دا کەوتوتە سەر شانی .

ئەو ناوە پیرۆزە لەسەردەمی کۆماری کوردستان بە بەژنی ئەو کەسانە بڕا کە لە ڕیزەکانی سپای کوردستاندا ئامادەی دیفاع لە خاک و نەتەوە و ئاڵای نیشتمانەکەیان بوون و لە ڕۆژی ١٥ی ڕێبەندانی١٣٢٤ (٣ی فێورییەی ١٩٤٦) بە بڕیارێکی ڕەسمی ناوی پێشمەرگە لە جێی ناوی سەرباز دانرا و لەو ڕۆژەوە ناوی پێشمەرگە بە ڕەسمی هاتە نێو فەرهەنگی نەتەوەی کورد و لە پارچەکانی تری کوردستانیش کە خەبات و بەربەرەکانی بۆ وەدەستهێنانی ماف و ئازادییەکانی نەتەوەی کورد لە ئارادا بووە ، هێزی چەکدار بە

ناوی پێشمەرگە ناودێر کراوە و ئەو ناوە پیرۆزە بۆتە یەکێک لە هێماکانی ناسێنەری کورد.

لەدوای ڕووخانی کۆماری کوردستان بەدەستی ڕێژیمی پاشایەتی ئەرکی درێژەی خەبات بۆ دیفاع لە مان و مەوجوودییەتی گەلی کورد لە ڕۆژهەڵاتی کوردستان کەوتە سەر شانی حیزبی دیمۆکرات و لە دوای ڕووخانی ڕێژیمی پاشایەتی و هاتنە سەر کاری کۆماری ئیسلامییش ئەو خەباتە لە ئاستێکی بەرین و حەماسی دا درێژەی کێشا و لە گەرمەی ئەو خەبات و بەربەرەکانییە لەگەڵ هێزی پۆشتە و پەرداغی کۆماری ئیسلامی دا، ساڵی ١٣٦٣ ی هەتاوی ڕێبەریی حیزب هەستی بەو پێویستییە کرد کە بۆ ڕێزلێنان و بایەخدان بە نەخش و ڕۆڵی پێشمەرگە لەو خەباتە ئازادیخوازانەیەدا ، پێویستە ڕۆژێک بە ناوی پێشمەرگە ناودێر بکری . هەر بۆ ئەو مەبەستەش ڕۆژی ٢٦ی سەرماوەزی وەک ڕۆژی پێشمەرگە دیاری کرد .

وەک لە پێشدا ئاماژەی پێ کرا دیاریکردنی ڕۆژێک لە لایەن حیزبی دیمۆکراتی کوردستان وەک ڕۆژی پێشمەرگە نیشانەی ئەمەگداری ورێزدانانە بۆ پلە و پایەی بەرزی پێشمەرگە و ئەمەش بەو مانا نییە کە حیزبی دیموکرات و خەڵکی کوردستان ، تەنیا لەو ڕۆژەدا پێشمەرگەیان لە بیرە، بەڵکوو دەتوانین بڵێین هەموو ڕۆژێکی ساڵ، ڕۆژی پێشمەرگەیە چونکە هیچ ڕۆژێک لە ساڵ دا شک نابەین کە پێشمەرگە فیداکاریی تێدا نەکردبێ. هەر ئێستا بە هەزاران گەنج و لاوی کوردستان وەک پێشمەرگە لە ڕیزی جووڵانەوەی ڕزگاریخوازی کوردستان دان و بێگۆمان هەتا وەدیهاتنی ئامانجەکانیان کە ڕزگاریی گەل و نیشتمانە لە خەبات ناوەستن.

خوو و ڕەوشتی بەرزی پێشمەرگە لە کردار و ڕەفتار دا ، لە نێو فەرهەنگ و ژیانی ڕۆژانەی هەموو کوردێکی نیشتمانپەروەر و تینووی ئازادی دا ڕەنگی داوەتەوە و بە دەیان سروود و ئاهەنگ بۆ ڕێزگرتن لە پێشمەرگە ئامادە کراون و گوتراون و کەوتوونەتە سەر زار و زمانی گەورە و بچووکی ئەو نیشتیمانە. بە سەدان و هەزاران منداڵی کورد بە ناوی پێشمەرگە قارەمان و شەهیدە خۆشەویستەکان ناودێر کراون .

ئامادەبووانی بەڕێز !

پێشمەرگە خۆشەویستەکان !

لە کاتوساتێکدا جێژنی ٢٦ی سەرماوەز دەگرین و بە ڕێزەوە یادی فیداکاری و لە خۆ بردوویی هێزی پێشمەرگەی کوردوستان دەکەینەوە کە لە ناوچەی ڕۆژهەڵاتی نێوەڕاست ڕاپەڕینی خەڵکی وەزاڵەهاتوو بە دژی دیکتاتۆرەکانی ئەم ناوچەیە بەردەوامە. دوای ڕووخانی یەک لە دوای یەکی دیکتاتۆرەکانی تونس، میسر، لیبی و یەمەن، ئەوە ماوەی دوو ساڵە ڕاپەڕینی خەڵکی سووریە بە کورد و عەرەبەوە بە دژی حکوومەتی بەشار ئەسەد بەردەوامە و لە هاتنی خەڵک بۆ سەر شەقام و دەربڕینی نارەزایەتی دەرچووە و بۆتە

شەڕێکی خوێناوی لە نێوان دوو بەرەی دەسەڵاتپارێز و دژ بە دەسەڵات. ڕۆژ نییە کوژراو و بریندار بوونی بە دەیان کەس خەڵکی بێ دیفاعی لێ نەکەوێتەوە و ئاوارەیی و دەربەدەریی کۆمەڵێکی دیکەی لە خەڵکی سووریەوە بە دوواوە نەبێ ، لە ئەنجامی ململانێی هێزە دەرەکی و ناوچەییەکان قەیرانی سوریە درێژ بۆتەوە. کۆماری ئیسلامیی ئێران لەو شەڕ و پێکدادانەی نێوان خەڵکی وەزاڵەهاتوو و دیکتاتۆریی بەشار ئەسەد دا ڕۆخساری دژی ئازادیی خۆی زیاتر بە دیار خست، چونکە بە ئاشکرا و ڕوو هەڵمالاوانە دیفاع لە دەسەڵاتی بەشار ئەسەد دەکا و لە هەموو بوارێکی ماڵی و تەسلیحاتی و سیاسی، بۆتە یارمەتیدەرێکی بەهێزی دەسەڵاتەکەی بەشار ئەسەد . بەڵامم ڕەوتی ڕووداوەکان نیشاندەری ئەو ڕاستیەن کە لە ململانێی ئاوا دا ئەوەی سەر دەکەوێ بەرەی خەڵکە و ئەوەی تێک دەشکێ دیکتاتۆری و زوڵم زۆردایيە.

به هۆی ئەوە کە بەشێک لە خاک و نەتەوەی بەشکراوی کوردیش دەکەونە سووریە ، جێگای خۆیەتی بە چاوێکی دیکەوە بڕوانینە ئاڵوگۆڕەکان لە سووریە و بێجگە لەوە ئومێد بخوازین بە دوای ڕووخانی دیکتاتۆری لەو وڵاتە دا ، دیمۆکراسی و ئاشتی سەقامگیر بێ و لە هەمان حاڵدا لە لایەنە کوردییەکانی ئەو پارچەیە لە کوردستان بخوازین کە یەکیەتی و تەبایی نێو ماڵی کوردی دروست بکەن و خۆ لە پاوانخۆازی و یەکتر لە پەراوێز خستن بپارێزن و تەنیا بە یەکڕیزی و یەکگرتوویی لایەنە کوردییەکانی خۆراوای کوردوستانە دەتوانرێ سەرکەوتن دەستەبەر بکەن .

ئەو ئاڵوگۆڕانەی لە چەند ساڵی ڕابردوودا لە سیستمی حوکمرانیی وڵاتانی ناوچەکەدا ، بە هۆی نارەزایەتیی خەڵک لە دەسەڵات پێک هاتوون، نیشانەی ئەو ڕاستیەن کە دەسەڵاتدارانی کۆماری ئیسلامیی ئێرانیش لە ڕووبەڕوو بوونەوەی یەکجاری لە گەڵ خەڵکی ئێران دا تووشی هەر هەمان چارەنووس دەبن . گەلانی ئێران لە مێژە لە دەست ئەو دەسەڵات و نیزامە وەزاڵە هاتوون و لە ماوەی چەند ساڵی ڕابردوودا لە هەر دەرفەتێک کە بۆیان ڕەخسابێ نارەزایەتیی خۆیان دەر بڕیوە .

ئەوە لە لایەک و لە لایەکی دیکەوە ڕێژیمی کۆماری ئیسلامی هەر لە سەرەتای هاتنە سەر کارییەوە دەری خست کە لە گەڵ بنەما و ڕێوشوێنە دنیاپەسەندەکان و گیانی سەردەم ناگونجێ و لە گەڵ دیمۆکراسی و مافی مرۆڤ و بەرپرسایەتییەکانی لە ئاستی نێوخۆ و جیهاندا نامۆ و بێگانەیە. هەر بۆیە ڕۆژ لە گەڵ ڕۆژ لە لایەن کۆمەڵگای جیهانییەوە تووشی تەریک کەوتنەوە بووە . هەتا ئێستا ساڵ نەبووە سەبارەت بە پێشێلکردنی مافی مرۆڤ، چەند جار لە لایەن ناوەند و دامەزراوە نێو نەتەوەییەکانی داکۆکیکاری ماڤی مرۆڤ مەحکووم نەکرابێ، هەر ئەو سیاسەتە پارادۆکسیکاڵەی کۆمار ئیسلامی لەگەڵ بنەماکانی پێکەوە ژیانی سەردەمیانە لە جیهانی ئەمڕۆ دا، ڕێکخراوی نەتەوە یەکگرتووەکان و یەکیەتیی ئۆروپا و دەوڵەتی ئەمریکا و چەندین وڵات و ڕێکخراوی دیکەی جیهانی پێکەوە هاوهەڵویست کردوە ، کە بە یەکەوە ئابلۆقەی ئابووری بهاوێنە سەر ئێران. توند کردنی ئاڵقەی ئەو ئابلۆقە ئابوورییە وای کردوە کە بایەخی دراوی ئێرانی بە شێوەیەک دابەزێ کە لە بەرامبەر هیچ ئەرزێکی بایەخداری دەرەکی دا نەتوانێ بەربەرەکانێ بکا و هەر ئەوە بۆتە هۆکارێکی گرینگ کە فشارێکی زۆر بکەوێتە سەر شانی خەڵک بە تایبەتی چینی هەژار و کەم دەرامەتی کۆمەڵگای ئێران و تەنانەت شوێنەوارەکانی ئەو ئابلۆقە ئابوورییە لە نێو دامودەزگای بەڕێوەبەریی کۆماری ئیسلامییش دا خۆی دەرخستوە و بۆتە ئامرازی دووبەرەکی و کێشەی قووڵ لە نێوان دەسەڵاتەکانی وڵات و تەنانەت کێشەکان لە نێوان باڵەکانی دەسەڵاتداری ئێران گەیشتۆتە ڕادەیەک کە خودی خامنەیی ، وەک ڕێبەر و تاکە دەسەڵاتداری کۆماری ئیسلامی دێتە مەیدان بۆئەوەی

ئیزن نەدا کێشەکان بۆ دەرەوەی بازنەی دەسەڵات تەشەنە بکات. بۆ وێنە، نوێنەرانی پارڵمان سەر کۆمار ئەحمەدینژادیان بانگهێشتی پارڵمان کرد بۆ وەڵامدانەوە بە هێندێک پرسیار بە تایبەت نەبوونی ئەرزی خاریجی و دابەزینی نرخی دراوی ئێرانی سەرەڕای فرۆشی یەکجار زۆری نەوتی خاو ، بەڵام دیتمان رێبەر ئیزنی نەدا ئەو کارە ڕوو بدا و لە لێپرسینەوە لە ئەحمەدی نژادی سەرکۆمار، رێگر بوو. بەڵام کێشە و ململانییەکانی نێو باڵەکانی دەسەڵات لە سەر شێوەی بەڕێوەبردنی وڵات بۆ خۆ گونجاندن لە گەڵ دنیای سەردەم لە لایەک و لە لایەکی دیکەوە کێشەی خەڵک و سیستمی دەسەڵات لە ئێراندا لەوە قووڵترن کە بە خامنەیی یان سەرکۆمار چارەسەر بکرێن. بە پێی هەموو هۆکارە دەرەکی و ناوخۆییەکان، ئێران لە بەردەم ئاڵوگۆڕێکی چارەنووسساز دایە و بناغەی ئێرانی داهاتوو لە ڕەوتی ئەو ئاڵو گۆڕانە دا بونیاد دەنرێ.

لێرە دایە ئەرکی هەموو لایەکمان،تێکۆشەران، ئەندامان و لایەنگرانی حیزبی دیمۆکرات و بە تایبەتی پێشمەرگە ئازا و چاونەترسەکانی کوردستان قورستر دەبێ. پێویستە ئامادەییمان هەبێ بۆ هەموو ئەو دەرفەتانەی کە لە پێشمان دان ، بۆ ئەوەی بتوانین بە باشی بیانقۆزینەوە و ئەرکی پێشمەرگایەتیمان کە دابین کردنی ئازادی و رزگاریی گەلەکەمانە بە جێ بگەیەنین .

لە کۆتاییدا جارێکی دیکە ٢٦ی سەرماوەز ڕۆژی پێشمەرگەی کوردستان لە هەموو پێشمەرگەکانی کوردستان ، سەرجەم تێکۆشەرانی رێگای ئازادی و دڵسۆزانی جووڵانەوەی ڕزگاریخوازی بە تایبەتی بنەماڵەی سەربەرزی شەهیدان پیرۆز بێ .

بە هیوای ڕووخانی کۆشکی دیکتاتۆری و هەڵاتنی خۆری ئازادی لە وڵاتەکەماندا

سەرکەوتوو بن

سەرچاوە : ماڵپەری کوردستان و کورد / رێکەوتی : ١٦ی دێسامبری ٢٠١٢

حیزبی دێموکراتی کوردستان، ٢٦ی سەرماوەز بۆ رۆژی پێشمەرگەی کوردستان پێشنیار دەکات

وتاری دەستەی نوێنەرایەتیی حیزبی دیموکراتی کوردستان بۆ کۆنفرانسی دیاریکردنی رۆژی پێشمەرگە

زۆر بەرێز جەنابی جەعفەر شێخ مستەفا

وەزیری پێشمەرگەی هەرێمی کوردستان!

نوێنەرانی هێز و لایەنە سیاسییەکانی بەشە جۆراوجۆرەکانی کوردستان!

بەشدارانی بەرێزی کونفرانس!

خۆشحالین کە لە گەڵ ئێوەی بەرێز لەم کۆنفرانسە پرشکۆیەدا بۆ بیروراگۆڕینەوە لە بارەی دیاریکردنی رۆژێک بە ناوی رۆژی پێشمەرگەی کوردستان کۆبووینەتەوە . وێڕای دەربڕینی سوپاس و پێزانینمان سەبارەت بە بانگهێشتنمان بۆ ئەم کۆنفرانسە، دەستخۆشیتان لی دەکەین کە بۆ رێز گرتن لە خەبات و تێکۆشانی پڕ لە حەماسە و قوربانیدانی هێزی پێشمەرگە لەم بەشەی کوردستان، رۆژێک وەک رۆژی پێشمەرگە ناودێر دەکەن.

خەباتی شۆڕشگێڕانەی پڕ لە سەروەریی نەتەوەکەمان و دەسکەوتەکانی بزووتنەوەی نەتەوایەتیی کورد لەم بەشەی کوردستان و لە هەموو کوردستان بە گشتی، قەرزداری تێکۆشان و قوربانیدانی رۆڵە پێشمەرگەکانییەتی. لە رۆژگارە هەرە سەختەکان و لەو پەڕی زەبر و زەنگ و لەشکرکێشی وتوند و تیژیی دوژمنانی رزگاریی کورد و کوردستان دا، ئەوە رۆڵە پێشمەرگەکانی کوردستان بوون کە چەک لە شان و گیان لەسەردەست، بەرامبەر دۆژمنانی نەتەوەکەیان دەوەستانەوە و پاریزگارییان لە مان و کەرامەتی نەتەوەکەیان دەکرد.

لە مێژووی شەڕ و بەرەنگاریی چەکدارانەی ئەو رۆڵە خەباتکارانە دا، رۆژیک بەدی ناکەین کە هیزی پێشمەرگە حەماسە و قارەمانەتیی تێدا نەخوڵقاندبێ و چەندین پێشمەرگە، گیانی خۆیان تێدا بەخت نەکردبێ. لە راستیدا ناودێرکردنی رۆژێک وەک رۆژی پێشمەرگە لە سەر بناغەی حەماسەخوڵقاندن و ئازایەتی نواندن و گیانبەخشین، کارێکی بە زەحمەتە. هەر بۆیە پێشنیاری ئێمە ئەوەیە، بۆنەیەکی پیرۆز کە لە مێژە لە رۆژهەڵاتی کوردستان وەک رۆژی پێشمەرگە، پەسەند کراوە، لەم بەشەی کوردستانیش وەک رۆژی پێشمەرگە قبووڵ بکەن. ئەویش رۆژی ٢٦ی سەرماوەز (١٦ی دیسامبر)، رۆژی بۆ یەکەمجارهەڵکردنی ئاڵای پیرۆزی کوردستانە. لە ١٦ی دیسامبری ١٩٤٥ دا بۆ یەکەمجار ئاڵای کوردستان لە پێتەختی کۆماری کوردستان هەڵکرا. پێشوازیکردنی

نەتەوەکەمان لەم بەشەی کوردستان لە ناوی پێشمەرگە، کە لە داهێنانی کۆماری کوردستان و یادگاری ئەو حکوومەتە نەتەوەییەی کوردستانە، کولتوورێکی شۆڕشگێڕانەی هاوبەشی لە نێوان نەتەوە دابەشکراوەکەمان دروست کردوە. بە دڵنیاییەوە، هەڵبژاردنی ئەم بۆنەیەش بۆ ناودێرکردنی ڕۆژێک بە ناوی ڕۆژی پێشمەرگە، یەکیەتیی نەتەوەیی و وەکیەکبوونی کۆد و ڕەمزی خەباتکارانە لە نیوان بەشە جۆراوجۆرەکانی کوردستان،دەسەلمێنێ و گیانی هاوخەباتی وهاونەتەوەبوونمان بە هێزتر دەکا.

دیارە لە ١٥ی ڕێبەندانی١٣٢٤ (٣ی فیورییەی ١٩٤٦) دا، کۆماری کوردستان بە پێی ئاگادارییەک کە لە ژمارە ١٢ی ڕۆژنامەی "کوردستان" دا بڵاو بۆتەو، ناوی "پێشمەرگە" لە جێی ناوی "سەرباز" هەڵدەبژێری. بە یاسایی بوونی ئەو ناوە ئەویش لە ژێر ئالا و لە سێبەری دەسەڵاتیکی نیشتمانیی کوردی دا،دەتوانی بۆنەیەکی دیکە بخاتە بەر سەرنجی ئیوەی بەڕیز بۆ ئەوەی ناوی ڕۆژی پێشمەرگەی لە سەر دابنێن.

بەڕێزان!

ئێمە وێڕای ڕێزگرتن لە بڕیاری ئەم کۆنفرانسە لە هەڵبژاردنی هەر بۆنە و ڕۆژێک وەک ڕۆژی پێشمەرگەی کوردستان ، هیوادارین لە پێناوی دروستکردن و بە هێزکردنی ڕەمزە نەتەوەیی و هاوبەشەکانماندا، پێشنیارەکەمان بخرێتە بەر هەڵسانگاندن و باسی پێویستی لێبکرێ.

جارێکی دیکە بۆ ئەم کۆنفرانسە لە دیاریکردنی بۆنەیەکی گونجاو وەک ڕۆژی پێشمەرگەی کوردستان، سەرکەوتن بە ئاوات دەخوازین.

سڵاو لە خەبات و تێکۆشانی پڕ لە فیداکاریی هێزی پێشمەرگەی کوردستان.

لە لایەن دەستەی نوێنەرایەتیی حیزبی دیموکراتی کوردستان
بۆ کۆنفرانسی دیاریکردنی ڕۆژی پێشمەرگە

سەرچاوە : ماڵپەری کوردستان و کورد / ڕێکەوتی ٢٧ی مای ٢٠١٢

ڕێگەی سەختی بەردەم کچانی پێشمەرگە

(بەبۆنەی ٢۶ی سەرماوەز ڕۆژی پێشمەرگە)

کوێستان فتوحی

بیرم لە پچڕاندنی ئەو زنجیرە دەکردوە کە هەر لە منداڵییەوە وەکوو کچ لە دەست و لاقم ئاڵابوو. خەونی گەورەم ئازایەتی و سڕینەوەی ئەو ترسە بوو کە دایکم هەر لە منداڵییەوە فێری کردبووم.

دەمکوت پێشمەرگایەتی یانی بێترس هەنگاو هەڵێنانەوە. ترس لە شەڕو تۆپ و کاتیۆشاو بۆمباران! نا، بەڵکوو ترس لە هەموو ئەو کۆت و بەندانە کە من و هەزاران و ملیۆنان کچی وەک من لە ماڵ و لەنێو کۆمەڵگەدا لە گەڵی گەورە ببووین. نەمدەزانی دیسان جارێکی تر لە گەڵ پاشماوە و شوێنەواری ئەو کولتوورە ڕووبەڕوو دەبمەوە.

بۆ من سەخت نەبوو کە دایکم یان براکەم دەیگوت کچ بۆ پێشمەرگایەتی نابێ! بەڵام بۆ من زۆر سەیر بوو کە هاوڕێ پێشمەرگە پیاوەکەم یان هاوسەری ئەو پێشمەرگانەی لە بنکە سابیتەکان دا شەوانی زستان من وپێشمەرگە کچەکانی هاوڕێم دەبووینە میوانیان! هەر ئەمجۆرە قسانەیان دووپات دەکردەوە. ئەو کولتوور و بیرکردنەوە دواکەوتووانەیە لە شار و دێ باڵادەست بوون و من و کچانی هاوتەمەنم بەدەستییەوە دەمانناڵاند، جارێکی دیکە لە نێو خەبات و ژیانی پێشمەرگایەتیدا بەرەوروومان دەبووەوە. ناهاوسەنگییەکان بە جۆرێکی دیکە خۆیان نیشان دەدام. لە دەروونم دا لەگەڵ کێشەیەکی زۆر ڕووبەڕوو دەبوومەوە.

ئەمە ڕاستییەکی حاشا لێ نەکراوە خەباتی شاخ و پێشمەرگایەتی بۆ کچ و کوڕ سەخت و ناخۆشە. ئەو دۆخەی کچانی پێشمەرگەی تێیدا بوون زۆر سەختتر بوو لە هی کوڕەکان. بە تایبەتی لە دەیەکانی ٧٠ - ۶٠ی هەتاوی دا، جگە لە بڕینی ڕێگا سەختەکانی شاخ و برسییەتی و بێئاوی و نەبوونی ئیمکاناتی سادەی ژیان، پاشماوەی ئەو کلتوورە دواکەوتووەیەش کە لە نێو بنکە و هێز و کەمپ و دەوروبەرمان هەبوو چەند بەرابەر ڕێگاکەی لە کچان سەخت دەکردەوە. ئەو کاتە ئەو ئامادەییە لە حیزبیشدا نەبوو کچانی پێشمەرگە بە ئاسانی وەربگیرێن. بەڵام ئەوە باوەڕ و هیممەتی ئەو کچانە بوو کە نەیدەهێشت هەموو ئەو سەختییانە پێشی

هەنگاوەکانیان بگرن. هەرچەند بەداخەوە ئێستاش کەم کەس ئەو دەرکەی لە ژیانی کچانی پێشمەرگە هەیە کە لەگەڵ چ کەند و کۆسپێک بەرەورووو بوونەتەوە. ئینسان دەبێ چەند بەهێز بێ کە ئەو کەندوکۆسپانە نەتوانن پێشی تێکۆشانی پێشمەرگایەتیی پێبگرن؟ بەڵام کێ بڕوا بەم تواناو هێزە دەکا کە کچانی پێشمەرگە لە رەوتی ژیانی پێشمەرگایەتیدا لەخۆیان نیشانیان داوە و گەیشتوونەتە ئەمڕۆ. ئەمڕۆیەک کە ئەو حیزبەی زووتر گرنگیی داوە بە رۆڵی ژنان لە خەباتی پێشمەرگایەتیدا، بە یەکێک لە شانازییەکانی دەژمێردرێ. ئەو حیزبەش گرنگیی پێنەداوە یان لەم بارەیەوە درەنگ وەخۆکەوتوە بە یەکێک لە کەموکوورییە گەورەکانی ژیانی سیاسیی ئەو بەحیساب دێ.

ئێستا بۆ کۆمەڵگەی کوردستان کەمتاکورتێک مەسەلەی پێشمەرگایەتیی کچان ئاساییە. رچەشکێنیی کۆمەڵە و یەکیەتیی لاوانی دیموکراتی کوردستان و دواتریش حیزبی دیموکراتی کوردستان بۆ پێشمەرگایەتیی کچان لە شارو دێو ناوچەکانی کوردستان ئەم رێگایەی ئاوەڵا کرد. وردە وردە کچان روویان لە ریزەکانی حیزبی ئێمەش (حیزبی دیموکرات) کرد. کەم نەبوون ئەو کچانەی بە عیشقی پێشمەرگایەتییەوە روویان لە ریزەکانی حیزب کرد. بەڵام هەرکات کە ئاور لە رێژەی ژنانی پێشمەرگە لە نێو حیزبی دیموکراتدا دەدەینەوە، رێژە و ژمارەی کەمی ئەوانمان دێتە بەرچاو. هۆکاری ئەمە دەگەڕێتەوە بۆ ئەم راستییە کە خودی ژنانی پێشمەرگە ئامادە نەبوون زۆرتر هەوڵ بدەن بمێننەوە و رچەشکێنی ئاڵوگۆڕە نوێیەکان بن و هەنگاوی بوێرانەتر و ریشەییتر هەڵێننەوە. لە لایەکی دیکەشەوە بە هۆی هەلومەرجێکی تایبەتی و کولتووری نێو ریزەکانی حیزب، زۆریان خێرا ژیانی هاوبەشیان پێک دەهێنا و ئەمەش یەکێک بووە لە گرفتە سەرەکییەکانی بەردەمی هەڵدان و سەرکەوتن و مانەوەیان لە بەرگی پێشمەرگایەتیدا. پێکەوەنانی ژیانی هاوبەش، کچانی لەجێبەجێکردنی ئەرکی پێشمەرگانە سست دەکردەوە. ژیانی هاوبەش کۆمەڵێک ئەرک و بەرپرسایەتیی تێدایە و ئەگەر نەڵێم هەمووی، بەشی زۆری ئەو ئەرک و بەرپرسایەتییانە لە ریزەکانی پێشمەرگەدا کەوتۆونە سەر شانی ژن. ئەمەش وای کردوە پێشمەرگەی ژن نەتوانێ ئەرکی سیاسی و پێشمەرگایەتی بەو جۆرەی کە دەبێ، بەڕێوە بەرێ. لەگەڵ ئەمەش دا کەسانێک هەبوون بە هەوڵ و ماندوو بوونی زیاتری خۆیان دەرفەتەکانیان لەدەست نەداوە و نەیانهێشتوە لەنێو تەموژی پیاوسالاریدا ون بن. بەڵام هەر لەلایەن ئەم کلتووورە زاڵەوە هێز و ئیرادە و کەسایەتییان کەوتۆتە ژێر سێبەری پیاوێک بە ناوی هاوسەر یان باوک.

بێگومان بەشێکی زۆر لە ژنانی پێشمەرگە بۆخۆیان هەڵگری بەشێک لەم کولتووورە بوون و بەرپرسیار بوون بەرامبەر بەو دۆخەی تێی کەوتبوون. چونکە ئەوان تەسلیمی ئەو رۆڵ و نەخشانە بوون کە بۆیان دانرابوو. بەڵام با هەموو تاوانەکەش نەخەینە سەرشانی خودی ژنان!

سەرچاوە : ماڵپەری رۆژهەڵات تایمز / رێکەوتی : ١٦ی دیسامبری ٢٠١١

پێشمەرگە کێیە؟

سەڵاح شەشە

پێشمەرگە کێیەو ئەرکی چیە؟ ئەم وشە پیرۆزەو ئەو پرسیارە گەورەیە زۆری لەسەر باس کراوە. دۆستو دوژمن هەر یەک بە نۆبەی خۆی تەفسیرو تەحلیلی خۆی راگەیاندوە.

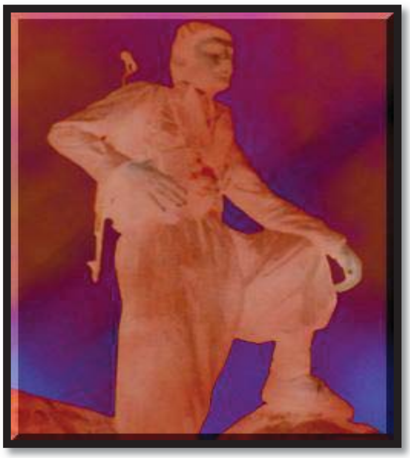

دوژمن زیاتری باس کردوە چونکی پێشمەرگە وەک پارێزەری شەرەف و ئازادی بە ورەیەکی پۆلایین، بە دڵێکی ئازادو بە تەواوی وجوودی خۆی کە بە باڵای کوردستانە، شەڕی مان و نەمانی لەگەڵ کردوە، مەرگی خۆ وەپێش لە نێوچوونی ئازادی و شەرەف و کەرامەتی گەلەکەی خستووە. دەبووو دەکرا لەسەر پێشمەرگە زیاتر باس کراباو کۆنفرانسی لەسەر گیرابا.

کەمتر نەتەوەیەک ئەم مەنزەڵەتو پەلەیە بۆ رۆڵەکانی خۆی وەک شەرەفی نەتەوەیی بەخشیوە کە وەک باسێکی بەهێزی گەلەکەی ناودێر کردوە. ئەم ئازادیخوازانە، رۆڵە بە ئەمەگانە لە بوارە جیاجیاکان و قۆناغە دژوارەکان، تەواوی قورسایی خەباتو تێکۆشانی پڕ لە شانازیی گەلەکەیان لەسەر شان و پیلی خۆیان هەڵ گرتوە تاوەکو، کاروانی درێژی خەبات و پێش وەچوون بێ‌پسانەوە، بەرقەرارو بەرمەدارو ئاڵای ئازادی و خۆراگری شەکاوە رابگرێت. ئەم ئاڵایە کە وەک هێماو رەمزی نەتەوەی کورد لە بەرزترین لوتکەکان دەدرەوشێت، تەنیا و تەنیا مەچکو ورەی پێشمەرگە پاراستوویەتی. پێشمەرگایەتی شوغل نیەو مەنسەبی تایبەتی چین و توێژی دیاری کراو نەبووە، بەڵکوو ئەرکە، کە هەموو چین و توێژێک، بێ جیاوازیی جینسی و ئاینی و فکریی لە خۆی کۆ کردۆتەوە. پێشمەرگە ساز نابێت بەڵکوو لە دایک دەبێت ئەو دایکەی کە بە دایکی نیشتمانی دادەنێ. هەر بۆیە منداڵی کورد لە بێشکە دا مافخوازو، ئازادیخوازە.

پێشمەرگایەتی شەرەفە، رۆحە، مەعناو ئەخلاقە، فەلسەفەو کەرامەتە بۆیە بۆ هەر تاکێکی کورد پێشمەرگە هەموو کات لە بوون دایە، تازەیەو کۆن نابێت، پێویست بە مێژوو نابێ و خوڵقێنەری مێژووو پێشرەوی رەوتە، رووی لە داهاتووو دوارۆژە، تێدەکۆشێ بۆ دوا رۆژی روون، کە خۆی تێدا ببێتە. خۆ دیتن، خۆ ناسینە، خۆ ناسین ئەقڵانیەتە، خۆشەویستی، عیشق و جوانیە، ئازاد ژیان و بەختەوەر بوونە، مرۆڤ دۆستی، ئاشتی یە، دژی چەوسانەوەو تیشکی رزگارییە.

هیوادارم وشەی پیرۆزی پێشمەرگە لە ویترینی بوتیکی حیزبو رێکخراوەکان بێتەدەرو مەعناو مەفهومی شیاوی خۆی کە گەلەکەمان بە بیرو باوەڕو کولتوری خەبات و تێکۆشانی خوێناوی خۆی پێ بەخشیوە وەربگرێ، ببێ بە چەمو تێکەڵ بە دەریای خوێنی

هەزاران رۆڵەی پێشمەرگە بێت کە بۆ دوێنێ، ئەورۆ، سبەی تێکۆشان بۆ گۆڕینی ژیان، بۆ رووناکی بەخشین بە هەموو قوژبنە تاریکەکانی ژیانی مرۆڤایەتی، ببێ بە ئەرکی پیرۆز بۆ دوارۆژی پڕ لە سەرفرازی و بەختەوەریی گەلەکەمان.

ئەمە شانازییەکی گەورەیە بۆ هەموو ئازایخوازان و خەباتگێران بەگشتی و بەتایبەتی گەلی کورد، پێشمەرگەیەک لەم قۆناغە تازەیە دا، سەرۆکی هەرێمی کوردستان و سەرۆک کۆماری میللەتی وەئەستۆ گرتوە. ئەمرۆ کورد لە بەشێکی وڵاتە داگیرکراوەکەی خۆی دا خاوەنی دەسەڵات و حکومەتی خۆیەتی. لەم بەشە پێشمەرگە چالاکانە ئەرکی تازەی بە ئەستۆ گرتوە و لە خەباتی تازەتردا خەریکی تێپەڕ کردنی ئەرک و ئەزموونی تازەیە.

هیوادارم کە لەم مەیدانە دا بە سەرکەوتوویی تەواو بێنە دەر، چونکی چاوی دونیاو چاوەڕوانیی میلیونان کورد، لەم ئەزموونە مێژووییە.

لێم مەپرسن، بۆ وشەی پێشمەرگە هێندە گەورەو پیرۆزە، چونکی بە بیستنی ناوی پێشمەرگە شەرەف و کەرامەت، عیزەتو ئازادی لە مێشک دا زیندوو دەبێتەوە هێز دەخوڵقێت. خوێنی گەرمی پێشەوا قازیو قاسملوو، شەرەفکەندیو هەزاران رۆڵە وەجۆش دێنێ و خروشی گەلەکەمان لە گەرووی پێشمەرگە، بۆ وەدەست هاتنی ئامانجەکان دەبێت بە بورکان. دوژمن دەلەرزێت و ئاسۆ روون دەبێت، خۆری پرتینی ئازادی روخساری نیشتمان دەنەخشێنێ.

بیست و شەشی سەرماوەز رۆژی پێشمەرگە لە من، لە تۆ، لە و، لە کوڕ، لە کچ، لە هەموو ئێمەی پێشمەرگە پیرۆز بێت.

هەر بەم بۆنە پیرۆزە ئەم شێعرەی پێشمەرگەی هەموو کات زیندوو کاک عەلی حەسنیانی (هاوار) پێشکەش بە هەموو هاوڕێیانی پێشمەرگەی بەهەستی گەلەکەمان دەکەم

پێشمەرگە

ئەوەی وریا، بوێر، ئازاو بە جەرگە
ئەوەی دوژمن لە ئاستی ئاگرێ بەرگە
ئەوەی ئاگای لە دەردی نیشتمانە
ئەوەی پارێزەری پاوانی مانە
ئەوە کێیە؟ هەڵۆی سەرماو زەردە
ئەوە پێشمەرگەیە، مەردی نەبەردە
کە گیانی خۆی لە رێی گەل دا دەبەخشێ
بە خوێنی ئاڵی کوردستان دەنەخشێ
بژی پێشمەرگە ئەی پرشنگی ئاوات

بژی پێشمەرگەکەی حیزبی دێموکرات
گەلی کوردی هەمووی چاوی لە تۆیە
لە تۆوە نیشتمانم سەربەخۆیە
ژیانت بێ شکان و بی بەدی بێ
بە ئاواتم کە ئاواتت وەدی بێ

سەرچاوە : ماڵپەری شەهید /

بە بۆنەی ٢٦ی سەرماوەز ڕۆژی پیرۆزی پێشمەرگەی کوردستان.

ڕەحمان ئیبراهیم زادە

ئەوانەی پێشمەرگە بووین و لە بیریانماوە دەزانن کە حیزبی دیمۆکراتی کوردستان کە بە دەستی پێشەوای گەلی کورد دا مەزراوە،لە ساڵی١٣٦٤ی هەتاویدا بڕیاری دا کە ڕۆژێک بۆ پێشمەرگە دیاری بکرێ و هەموو ساڵێک خەڵکی کوردستان لەو ڕۆژەدا ڕێز لە ڕۆڵەکانی خۆیان بگرن کە ئامادەن گیانیان فیدای خاک و ئاوی نیشتمانەکەیان بکەن.

هەربۆیە ڕۆژی ٢٦ی سەرماوەز وەک ڕۆژی پێشمەرگەی کوردستان دیاری کرا و گۆڤارێکیش بە ناوی ٢٦ی سەرماوەز دەرچوو .

ئەوەش زۆر ڕوونە کە ئەم ڕۆژە بە بۆنەی ٢٦ی سەرماوەزی ساڵی١٣٢٤ی هەتاوییەوە دیاری کراوە کە دوایین بنکەی ڕێژیمی شا لە شاری مەهاباد بە دەستی بەهێزی ڕۆڵەکانی گەلەکەمان گیراوە و ئیتر دوای ئەوە ئاسەوارێک لەو ڕژیمە لەو ناوچەیە نەماوە. ئەو چەکدارانەش کە هێرشیان کردە سەر دوایین بنکەی ڕژیم، سەر بە حیزبی دیمۆکراتی کوردستان بوون و بە داخەوە یەکێکان بە ناوی عەولای مینە خاڵند لەو هێرشەدا گیانی خۆی پێشکەشی بارگای ئازدی کرد کە دەبێتە یەکەم شەهیدی ئەم حیزبە و هەر بۆیەش بۆ ئێمە ئەندامان و پێشمەرگە و لایەنگرانی حیزبی دیمۆکراتی کوردستان بە ڕۆژێکی پیرۆز دێتە ئەژمار و لە ساڵی١٣٦٤ی هەتاوییەوە هەموو ساڵێک بە دڵێکی شادەوە بە بەرەو پیریەوە دەچین و جێژن دەگێڕین و شادی و هەڵپەڕین و ڕەشبەڵەک دەکەینە چقڵی چاوی دوژمنانی گەلەکەمان.

ئەو ناوە پیرۆزە لەسەردەمی کۆماری کوردستان دا بە بەژنی ئەو کەسانە بڕا کە لە ڕیزەکانی سپای کوردستاندا ئامادەی دیفاع لە خاک و نەتەوە و ئالای نیشتمانەکەیان بوون و لە ڕۆژی ١٥ی ڕێبەندانی١٣٢٤ (٣ی فێورییەی ١٩٤٦) بە بڕیارێکی ڕەسمی ناوی پێشمەرگە لە جێی ناوی سەرباز دانرا و لەو ڕۆژەوە ناوی پێشمەرگە بە ڕەسمی هاتە نێو فەرهەنگی نەتەوەی کورد و لە پارچەکانی تری کوردستانیش کە خەبات و بەربەرەکانی بۆ وەدەستهێنانی ماف و ئازادییەکانی نەتەوەی کورد لە ئارادا بووە ، هێزی چەکدار بە ناوی پێشمەرگە ناودێر کراوە و ئەو ناوە پیرۆزە بۆتە یەکێک لە هێماکانی ناسێنەری کورد.

لەم ڕۆژەدا یەکەم جەریقەی بەرخۆدان و یەکەم مەشغەڵی خەبات بۆ بەدەست هێنانی ئازادی و مافی نەتەوەیی هەڵکرا وچرای هیوا و ئۆمێد بە دوارۆژ لە دڵ و دەروونی ڕۆڵەکانی کورددا گەشایەوە و پایتەختی داگیرکەران و زاڵمانی شوڤەنیستی هەژاند و داری بێ هیوایی لە نێو جەرگی دژە مرۆڤەکاندا چەقاند.

پێشمەرگەی کوردستان رۆڵەی بە ئەمەگی گەلی کوردە و تایبەت بە هیچ توێژێکی کۆمەڵگا نییە و ژن، پیاو، لاو، بەساڵاچوو، خۆێندەوار و نەخۆێندەوار رێزەکانی پێشمەرگایەتیان بۆ بەرەنگاری لەگەڵ ستەم و زۆرداری داگیرکەرانی کوردستان هەڵ بژاردووە و هەر کامەیان کاریگەریی تایبەتی خۆیان لە رەوت و پێشڤەچوونی خەباتی مافخوازانەی گەلەکەیان لە سەنگەری پێشمەرگاتیدا بووە.

رێبەرانی پێشمەرگە و پێشمەرگەکانی رێبەر کە بۆ چارەسەری ئاشتیانەی کێشەی کورد حازر بوونە خۆێنی سووری خۆیان فیدای ئامانجەکانی نەتەوەی خۆیان بکەن و بەو خۆێنە بە ناحەق رژاوەی خۆیان مرۆڤ دۆستی و باوەڕی قووڵی پێشمەرگەیان بە چارەسەری ئاشتیانەی کێشەی بەرحەقی کورد نیشان دەدا و لە هەمان کاتدا خۆێنرێژی دۆژمنانەکانی کورد، ناحەقی ناڕاستی و ناپاکی ئەوانی لە هەر کاتێک زیاتر نیشان دەدا .

لەدوای ڕووخانی کۆماری کوردستان بەدەستی ڕێژیمی پاشایەتی ئەرکی درێژەی خەبات بۆ دیفاع لە مان و مەوجوودییەتی گەلی کورد لە ڕۆژهەلاَتی کوردستان کەوتە سەر شانی حیزبی دیمۆکرات و لە دوای ڕووخانی ڕێژیمی پاشایەتی و هاتنە سەر کاری کۆماری ئیسلامییش ئەو خەباتە لە ئاستێکی بەرین و حەماسی دا درێژەی کێشا و لە گەرمەی ئەو خەبات و بەربەرەکانییە لەگەڵ هێزی پۆشتە و پەرداغی کۆماری ئیسلامی دا، ساڵی ١٣٦٣ ی هەتاوی ڕێبەریی حیزب هەستی بەو پێویستییە کرد کە بۆ ڕێزلێنان و بایەخدان بە نەخش و ڕۆڵی پێشمەرگە لەو خەباتە ئازادیخوازانەیەدا ، پێویستە ڕۆژێک بە ناوی پێشمەرگە ناودێر بکری . هەر بۆ ئەو مەبەستەش ڕۆژی ٢٦ی سەرماوەزی وەک ڕۆژی پێشمەرگە دیاری کرد .

خوو و ڕەوشتی بەرزی پێشمەرگە لە کردار و ڕەفتار دا ، لە نێو فەرهەنگ و ژیانی ڕۆژانەی هەموو کوردێکی نیشتمانپەروەر و تینووی ئازادی دا ڕەنگی داوەتەوە و بە دەیان سروود و ئاهەنگ بۆ ڕێزگرتن لە پێشمەرگە ئامادە کراون و گوتراون و کەوتوونەتە سەر زار و زمانی گەورە و بچووکی ئەو نیشتیمانە. بە سەدان و هەزاران منداڵی کورد بە ناوی پێشمەرگە قارەمان و شەهیدە خۆشەویستەکان ناودێر کراون .

پێشمەرگە ڕۆڵەی گەلەو گەلیش ڕۆڵەی خۆی خۆش دەوێت و ئەمەگ ناسانە لە ماندووبوون و لەخۆبووردوییە دەڕوانێ.

تەماشاکەن لەپاش تێپەڕبوونی ٦٧ ساڵ بەسەر کۆماری کوردستان داو تێپەڕکردنی دەیان قۆناغی پڕ لە کەندولەند و هەڵدێر گەلی کورد بەخۆبەخشییەوە نەک لە بەرامبەر دوژمنی داگیرکەر دا چۆکی دانەداوە بەڵکوو لەهەموو کات پتر ئامادەیە بەرپەرچی دوژمنان بداتەوەو بۆ گەیشتن بە مافە ڕەواکانی خەبات بکا. ناوی پیرۆزی پێشمەرگە یادگاری سەردەمی زێڕینی کۆماری کوردستانە کە لەسایەی هۆشیاری و ژیری ڕێبەرای کورد و کەسایەتی پێشەوا قازی محەممەد لەسەر گیان فیداترین ڕۆڵەکانی کورد نراوە. هێزی پێشمەرگە ئەو هێزەیە کە ئامانج داربوون و بە دیسپیلین بوون و باوەڕی بەرزی بە ئازادی کوردستان بەئاشکرا لە هەموو هێزەکانی دیکەی پێشووتری کوردی جیادەکاتەوە. بەختەوەرانە ئەمڕۆ پێشمەرگە هەر وەک جاران بۆتە قەڵای دوژمن بەزێن بەخۆشیەوە ئێستا ئاستی هۆشیاری نەتەوەی کورد ڕۆژ بە ڕۆژ لەگەشە ئەستاندن دایە و هەزاران تاکی کورد قۆڵی هیمەتیان هەڵماڵیووەو هەریەکەی لەبوارێک دا لە هەوڵی مسۆگەر کردن و چەسپاندنی مافەڕەواکانی گەلی کورد دان، ئێستاکەو لەو سەردەمەدا ڕۆڵی پێشمەرگە و ئەرکی

سەرشانی پێشمەرگە پتر بووە و ئاستی چاوەڕوانیەکان زیاتر چوونەتە سەرێ. بەختەوەرانە لەگەڵ چوونە سەرێی ئاستی چاوەڕوانیەکان هێزی پێشمەرگەش هەردەم لە هەموو بوارەکان دا لەگەشە دایە و دوژمنانی کوردیش بە هەست کردن بەو ڕاستیە لە هەموو کات پتر لە هەوڵی پیلانگێڕی و ئاژاوە نانەوەدان. بەڵام پێشمەرگە قووتابی پێشەوایە و لە مامۆستاکەی فێری گیان فیدایی بۆ گەل بووە، پێشمەرگە قوتابیی قاسملوویە و باوەڕی بەنوێ بوونەوەی بەردەوام هەیە، پێشمەرگە قوتابیی شەرەفکەندیە و پشتی بە ئەزموونی دەوڵەمەندی گەلەکەی ئەستوورە. ئەمڕۆ کوردستان بە هەلومەرجێکی هەستیار و ناسک دا تێدەپەڕێ و لەو بارودۆخەی ئێستاش دا هۆشیاری و قۆستنەوەی دەرفەتەکان و یەکیەتی و یەکگرتوویی هەموو هێزە کوردیەکان بنەماو بڕبڕەی پشتی سەرکەوتنمانە.

سەرچاوە : ماڵپەری گیارەنگ / ڕێکەوتی : ١٧ی دێسامبری ٢٠١٢ سویس

ئایا ۲۶ی سەرماوەز رۆژی هەڵکردنی ئاڵای کوردستانە؟،

حامید درودی

لێرە و لەوێ دەبینین کە باس لەوە دەکرێ کە ۲۶ی سەرماوەز رۆژی هەڵکردنی ئاڵای کوردستانە لە لایەن کۆماری کوردسان لە مەهاباد. تەنانەت لە لایەن هێندیک رێکخراویشەوە بە بێ بەڵگە و هۆ،

لە سەر ماڵپەڕەکانی خۆیان نووسیویانە کە رۆژی ۲۶ی سەرماوەز ئاڵای کوردستان هەڵکراوە! یەکێکیان نووسیویە: " گۆڤاری کوردستان بڵاوکەرەوەی بیری حیزبی دێمۆکراتی کوردستان لە ژمارەی سێیەمی خۆیدا، مانگی خاکەلێوەی ۱۳۲۵ [مارسی ۱۹۴۶] لە ژێر سەردێڕی "هەڵکردنی ئاڵای موقەدەسی کوردوستان لە مهاباد" دەنووسێ : " ..... ڕۆژی ۲۶ ی سەرماوەز [ی ۱۳۲۴ی هەتاوی] = ۱۷ی دیسامبری ۱۹۴۵ ،تەواوی نوینەرەکانی ئەهالی کوردوستان لە شاری, مهاباد کوبونەوە. لە سەعات ۱۰ی بەیانی لە کانگای حیزب ئاڵای کورد بە حوضوری دەهەزار نەفەر هەلگیرا و لە کاتیک دا دەستەی موزیک مارشی میللی لی دەدا و لە سەرتاسەری شەقامی وەفایی دا صەفی نیزام کە لولەی تفەنگ و موسەلسەل وسەرنیزەیان دەدرەوشا دەستەی لاوان و قوتابیانی مەکتەب،کچ و کور، لە لای راستی ئالا لە حەرەکەت دا بون گەورە وچوکی مهاباد هەیئەت و نوینەرانی حیزبی دیموکرات لە پشت سەری ئالا سەری تەعظیمیان بو دانەواندبو و، بو ئیحتیرام چەپلەیان لی دەدا و هورایان دەکیشا و، پیشەوای موعەظەمی کوردستان جەنابی قاضی محمد وتاریکی بە تینی لە بابەت ئالای موقەدەسی کوردستان ئیراد فەرمو."

ئەمە لە شتێکی راست ناچێ چوونکە من ئەو ژمارەی کوردستانم بەلاوەیە و لە ژمارە ۱ی کوردستاندا کە لە رێکەوتی پێنج شەممە ۲۰ی بەفرانباری ۱۳۲۴ واتە ۱۱ی ژانویەی ۱۹۴۶ دەرچووە لە لاپەڕەی دووهەمدا باسی هەڵکردنی ئاڵا لە شاری بۆکان دەکا و دەنووسێ: بە پێی دەستووری هەیئەتی مەرگەزی حیزبی دیموکراتی کورستان و ئەمری جەنابی قازی محەممەد سەدرئەعزەم و پێشەوای کوردستان قەرار درا ئاڵای مەقەدەس و سێ رەنگی کوردستان لە بۆکانیش هەڵکرێ ئاغایان، میرزا موستەفا، عەبدولقادر مودەرسی، حوسێن فروهەر، میرزا محەممەئەمین شەرەفی، عەلی خوسرەوی، مەحموود وەلیزادە، میرزا رەحیم لەشکەری و ئەعزای هەیئەتی حیزبی دیموکراتی کورستان و ئاغای شێخ‌ئەلئوسلامی هێمن شاعیری میللی و نمایندەی هەیئەتی رەئیسەی میللی و ئاغای محەممەد نانەوازادە فەرماندەی ئوردووی میللی بە فەرماندەری کردی ئیحترام و دەستەی موزیک لەگەڵ ئاغای قاسم ئاغای ئیلخانیزادە نمایندەی کومیتەی مەحەلی حیزبی دیموکرات لکی بوکان بە ماموری هەڵگرتنی ئاڵای موقەدەس مەعلووم کران. سەعات ۱ی پاش نیوەڕۆیە رۆژی چوارشەموو ۵ی بەفرانباری ۱۳۲۴ بە ئیفتخاری وەرێ کەوتنی هەیئەتی هەڵگری ئاڵا لە حەساری کانگای حیزب مارشی مللی کوردستان خوێندراوە و موزیک لێدرا، لەو کاتەدا ئوتومبیلی مەخسوس لە نێوانی هەزاران نەفەر خۆشک و برایانی سابڵاغی گەیشتە بەردەرکی کانگای حیزبی دیموکراتی کوردستان و راوەستا، هەیئەتی هەڵگری ئالا لە نێو شریخەی چەپڵەرێزا و نەعرەتەی توند و بڵندی (هوریا و بژی کورد و کوردستان)ی بەێکەرانەوە کە لە دڵێکی گەرم و گوڕەوە بە کوڵەوە دەهات وەرێ کەوت سەعات دوونیوی پاش

نێوەڕۆ هەیئەت گەیشتە مەیاندوئاو..."

لە ژێر هەمان بابەتدا مامۆستا هەژار شاعیری میللی کورد ئەو ڕۆژە هۆنراوەیەکی خوێندووەتەوە کە بەم جۆرە بووە:

بێ ببینێ ئەو کەسەی پێی وابوو کـــورد سەرناکەوێ
کێ بوو پێی وابوو تەمی نەگبەت لـەسەرمان نارەوێ

داری ئـــاڵاکەم وەکوو چقڵێکە بۆ چاوی عەدوو
هەر دڵێ خۆشی نەوێ رەبی وەبەر خەنجەر کـەوێ
داری ئـــاڵام داری کرد بۆ خوێن مژی کوردی هەژار
پێی بڵێن با داکەوێ لـــەو خاک و خۆڵە چی دەوێ

داری ئـــاڵاکەم برا، سێدارەیە بۆ دوژمنان
هەر لە ئاسۆ سەرکەوێ پێویستە ژینی خۆی نـــەوێ
پارچەکەی سێ رەنگی خۆی دەنوێنێ و رەنگی سوور دەڵێ
تـا تنۆکێ خوێنی کورد مابێ قەدی من نانـــەوێ

یان دەڵێ تـا لەشکری سوور بەر قەرار و زنـــدووە
قەومی کورد رەزگارە (لێرەدا نووسینەکە سڕاوەتەوە)
یان دەڵێ لێم سوورە دیموکراسی لە عالەم سەرکـەوێ
موستەبید و مورتەجیع کەوتوونە گێژی گـــێژەوێ

سپیەکەی مۆژدەی بەیانی بەختی کوردی کرد بـەیان
ڕۆژی بەختی کوردی پەیدا بوو نەما پەردەی شـــەوێ
دوو گوڵی گەنمی دەڵێ ئاگات لە رزقی خۆت بـبـــێ
خۆت کە برسی، بۆچی دوژمن پێی بژی لێرە و لـــەوێ
پێو دەڵێ نووکی قەڵەم گەر ژینی خۆشت پـــێ‌دەوێ
غەیری من دەس ناکەوێ بۆ رێی تەرەقی پێـــشرەوێ
رەنگی سەوزی یانی دایکی (نیشتمان) لەورۆکـــەوە
جوان و سەر سەوزە وەگیری کەوتووە عومری نـــوێ
لاوەکان نامووسی نۆ ملیۆنە ئەو ئاڵایـــەمان

گیان بدەن بۆ حیفزی ئەو نامووسەتان لەمنوکـەوێ
رێی نەجاتمانە پەنا بۆ ئیتحادی شـــۆرەوی
سوورمەیە بۆ چاوی ئێمە خاک و خۆڵی مـەسکەوێ
رەبی (ئیستالین) بژی بۆ لاگری مەزڵوومەکـان
تا زەمانە خول دەدا و تـا رۆژ دەبەخشێ پورتـــەوێ
رەبی هەرکەس دوژمنی ئەو میللەتە دڵپاکــــەیە
ژێرکەوێ کۆستی کەوێ رەبی سەعاتێک نـــەسرەوێ

ئەم هـۆنراوەی مامۆستا هەژار چەنـدین شتمان بـۆ روون دەکـاتەوە، یەکەم ئەوەی کە ئەو ئـاڵایەی کۆمـاری کوردستان هەڵـی کردووە، ئەو ئاڵا سێ رەنگەی ئێستا نەبووە. لەسەر ئەمەش شەهید دوکتور قاسملوو دەنووسێ:" ئاڵای کوردستان سێ رەنگ بـوو. رەنگی سوور لە سەرەوە، رەنگی سپی لە نێوەڕاست و رەنگی کەسک لە خوارەوە. ئارمی کوردستان لە نێوەڕاستی ئاڵاکەدا بوو کە بریتـی بوو لە قەڵەمێک لە نێوان دوو گوڵە گەنمدا. قەڵەم بایەخدانی حیزبی دێموکرات و کۆماری کوردستان بە فەرهەنگ و زانستی دەنواند و گوڵە گەنیش نیشانەی بەرهەم و کار بوو. هەتاویش لە لای سەرەوەی ئـارمەکە هەڵاتبوو کە سەمبوڵی ئـازادی بـوو." دووهەم ئەوەی کە ئەو کـات کۆمـاری کوردستان و ئەو ئـازادییەی لەو ناوەچانەدا پێکهـاتبوو، بە پاڵپشتی ئەرتەشی سوور و ستالین دەستەبەر ببـوو، ئیتـر ئەوەی کە دواتـر کوردیـان بـۆ نەوت بە حکومەتـی ناوەنـدی فرۆشـت و پشتیان بەردا شتێکیترە، ئـێمە دەبـێ راستیەکان وەک خۆیـان بگوازینەوە کە راستی نووسین و راستی گوتنیش ئەرگی هەموو پێشمەرگەیەکە. لە هێندێک شوێندا کە ئەم هۆنراوە بڵاو کـراوەتەوە کە چەندین بەیت لەوانەی کە بە دڵـی ئـێمەی کـورد نـیە دەهـاویژراون کە ئەمە بە بـڕوای من کـارێکی نـاڕەوایە، چوونکە ئەوە بیـری ئەو کاتەی مامۆستا هەژار و خەڵکی ئەو سەردەمەمان پیشـان دەدا و ئەگەر خۆی نەیویستایە ئەوا بە دڵنیـایەوە لە ئێمە باشتر دیتـوانی ئەو نیو بەیتانەی تێدا لابەرێ یان بە شێوەیەکی تر بیانهۆنێتەوە.

دەبێ لێرەدا ئەوە بە بیر بێنەوە کە یەکێک لەو کەسانە کە شاهیدی عەینیی ئەو رۆژە بووە و ئێستا لە ژیانـدایە خاڵە موتەلیب حەریقی بووە کە ئەو کات لاوێکی ١٠ تـا ١٢ ساڵان بووە و بۆ خۆی لە بەرنامەیەکدا کە لەگەڵ من تۆمارمان کردووە دەڵـێ بە ماشینەو و دەهـۆڵ و زوڕنـاوە لە بۆکـانەوە چووین بە پێرایـی ئـاڵای کوردستانەوە و لە خەڵکانێک کە ئاڵاکەیـان لە شـارەکانیترەوە هێنـابوو، وەرگرت و گەڕاینەوە بۆ بۆکان...

کەوابـوو ئەگەر رۆژنـامە ١ی کوردستان لە رێکەوتـی پێـنج شـەممە ٢٠ی بەفرانباری١٣٢٤ واتە ١١ی ژانـویەی ١٩٤٦ دەرچـووبێ، ناکرێ ژمارەی سێهەم لەو رێکەوتەی ئەوان نووسیویانە دەرچووبێ!

ئەوەش کە ئەو کەس و رێکخـراوانە نووسیویان: " ژمـارەی سێیەمی خۆیـدا، مـانگی خاکەلێوەی ١٣٢٥ [مارسـی ١٩٤٦] لـە ژێر سەردێڕی "هەڵکردنی ئاڵای موقەدەسی کوردوستان لە مهاباد " (کە لێرەدا مەبەست رۆژنامە کوردستانە) لە راست ناچێ، چونکە ژمارە

سێهەمی رۆژنامە کوردستان لە رێکەوتی دووشەممە ٢٤ی بەفرانباری ١٣٢٤ دەرچوو کە خۆیان لەسەریان نووسیوە ١٥ی ژانویەی ١٩٤٦ و باسێکی لەسەر هەڵکردنی ئاڵای کوردستان تێدا نیە.

لە ژمارەی ٥دا ئەویش لە ژێر سەردێڕی وتارێکدا بە ناوی "بەمناسەبەتی هەڵکردنی آلا لە نەغەدە"دا باس لەسەر هەڵکردنی ئاڵای کوردستان لەو شارە کراوە و رێکەوتی دەرچوونی ئەو ژمارەیەش ٢٩ی بەفرانباری ساڵی ١٣٢٤ە.

لە ژمارە حەوتی رۆژنامە کوردستاندا کە رۆژی شەممە ٦ی رێبەندان دەرچووە، لە لاپەڕەی ٤دا دیسان بە ناوی "بەمناسەبەتی هەڵکردنی آلا لە نەغەدە"دا وتارەکەی ئەو رۆژەی شاری نەغەدەیان بڵاو کردووەتەوە کە بەم جۆرە دەست پێ دەکا: "ئەی ... و جوانان و لاوانی کورد، ئەی خانم و ئاغایانی کورد، ئەی سەرباز و سوارانی کورد، ئەی هێزی ئازادیی، ئەی پاڵەوان و دلاوەرانی کورد، ئەی جوتیاران و رەنجبەران و سەپانان و هەژارانی کورد، زۆر بە پرۆشەوە بە دڵێکی خۆشەوە جێژنە پیرۆزەی هەمووتان ئەکەم. ئێمرۆ ئاڵای سوور رەنگی کورد هەڵکرا بەسەر ئەرزی کوردستاندا و بوو بە یەکەمین جەژنی راستەقینەی کوردستان..."

لە ژمارە هەشتی رۆژنامەی کوردستاندا کە لە رێکەوتی دووشەممە ٨ی رێبەندانی ساڵی ١٣٢٤ دا دەرچووە، لە لاپەڕەی یەکەمدا خەلیلزاد وتارێکی لە ژێر ناوی "سڵاو لە ئاڵای کوردستان و میوانەکانی خۆشەویست!" نووسیوە کە هەست و سۆزێکی تێدا بە دی دەکرێ کە من لێرەدا بەشێکی دێنمەوە: " سڵاو لە تۆ ئاڵای سورز و جوان، سپی و بە رێو شوێن، سووری جەنگاوەر، ئێمە رۆڵەی پیاوە شێت و دەربەدەر کراو و کوژراوەکانی ئەشقی تۆ، لە رۆژهەڵات و رۆژئاوا، لە شەماڵ و زریان بە گیانێکی پاک و رۆحێکی یەکیەتی هاتووینە ژێر سێبەری سارد و فێنکەکەت هەتا بحەسێینەوە. هەتا پێت بڵێین: قوربانی کە ساڵێ جارێکە؛ ئێمە هەوو ساتێک قوربان و باڵا گەردانی تۆین..."

ئێستا کە بە پێی ئەو بەڵگانە بۆمان دەکەوت کە لە رۆژنامەی کوردستان زەمان حاڵی حیزبی دیمۆکرای کوردستانە و ئەویش پێکهێنەری کۆماری کوردستانە بۆمان دەرکەوت رۆژی ٢٦ی سەرماوەز رۆژی هەڵکردنی ئاڵای کوردستان نیە. با بزانین بۆ رۆژی ٢٦ی سەرماوەز وەک رۆژی پێشمەرگە دیاری کراوە.

ئەوانەی ئەو کات پێشمەرگە بووین و لە بیرمانە حیزبی دیمۆکراتی کوردستانی ئێران لە ساڵی ١٣٦٤ی هەتاویدا بڕیاری دا کە رۆژێک بۆ پێشمەرگە دیاری بکرێ و هەموو ساڵێک خەڵکی کوردستان لەو رۆژەدا رێز لە رۆڵەکانی خۆیان بگرن کە ئامادەن گیانیان فیدای خاک و ئاوی نیشتمانەکەیان بکەن. هەربۆیە رۆژی ٢٦ی سەرماوەز دیاری کرا و گۆڤارێکیش بە ناوی ٢٦ی سەرماوەز دەرچوو کە

من دوو ژمارەی سەرەتام بەلاوەیە و لە ژمارەی دووهەم لە لاپەڕەی ٣٤ دا چوارقوژبنێکی من (حامید) بە دەستکارییەوە چاپ کراوە. ئەوەش زۆر روونە کە ئەم رۆژە بە بۆنەی ٢٦ی سەرماوەزی ساڵی ١٣٢٤ی هەتاوییەوە دیاری کراوە کە دوایین بنکەی رێژیمی شا لە شاری مەهاباد بە دەستی بەهێزی رۆڵەکانی گەلەکەمان گیراوە و ئیتر دوای ئەوە ئاسەوارێک لەو رژیمە لەو ناوچەیە نەماوە. ئەو چەکدارانەش کە هێرشیان کردە سەر دوایین بنکەی رژیم، سەر بە حیزبی دیمۆکراتی کوردستانی ئێران بوون و بە داخەوە یەکێکان بە

ناوی عەوڵای مینە خاڵند لەو هێرشەدا گیانی خۆی پێشکەشی بارگای ئازدی کرد کە دەبێتە یەکەم شەهیدی ئەم حیزبە و هەر بۆیەش بۆ ئێمە ئەندامان و پێشمەرگە و لایەنگرانی حیزبی دیمۆکراتی کوردستان بە رۆژێکی پیرۆز دێتە ئەژمار و لە ساڵی١٣٦٤ی هەتاوییەوە هەموو ساڵێک بە دڵێکی شادەوە بەرەو پیریەوە دەچین و جێژن دەگێڕین و شادی و هەڵپەڕین و رەشبەڵەک دەکەینە چقڵی چاوی دوژمنانی گەلەکەمان.

کاکە دوکتور قاسملوو کە ئەو سەردەمە ١١ ساڵان بووە و زۆر لەو رووداوانەی لە بیرمابوو، لەسەر ٢٦ی سەرماوەزی ساڵی١٣٢٤ لە "چل ساڵ خەبات"دا دەنووسێ کە دواییین نیشانەی دەسەڵاتی حکومەتی مەرگەزی کە بریتی بوو لە شارەوانی مەهاباد لە نێوچوو و چەکدارەکانی شارەوانی چەک کران و دەسەڵات بە تەواوی کەوتە دەستی خەڵک کە هەرچی دەچوو زیاتر خۆی چەکدار دەکردن. سەرەڕای ئەوەی کە کاک نوشیروانیش لە کتێبەی خۆیدا ئەمە پشت راست دەکاتەوە و دەنووسێ:" رۆژی ٢٦ی سەرماوەز خەڵک بە هاندانی هەندێ لە سەرکردەکانی حیزبی دێموکراتی کوردستان هەڵیان کوتایە سەر شارەوانی مەهاباد کە دواییین نیشانەی دەسەڵاتی تاران بووە، پاش تەقوتۆقێکی کەم گرتیان." بەڵام کەسانی وەک کاک کەریم حیسامی دژی ئەم بۆچوونەن و لە کتێبەکەی خۆیدا بە ناوی "پێداچوونەوە" لە جلدی یەکەمدا دەنووسێ: "شارەوانی مەهاباد مانگی مای سالەی١٩٤٣ دوای وتاری عەزیز خانی کرمانج لە لایەن خەڵکەوە پەلامار درا و ٧ پاسەوان کوژران و هێندیکیش خۆیان شاردەوە و عەوڵای مینە خاڵندیش شەهید بوو. ٢٦ی سەرماوەز شارەوانی مەهاباد دەمێک بوو لە ژێر دەسەڵاتی خەڵکدا بوو، ئاغا سەید پیرەی رەحمەتیش سەرۆکی شارەوانی بوو..."

دەبێ ئەوەش بڵێم کە هەر لە سەرەتای دیاری کردنی ئەم رۆژەوە لە لایەن حیزبەوە، هێندێک رێکخراو کە لەوە دەچوو زۆرتر لەوە قەڵس بن کە بۆچی ئەوان بیرۆکەی دانانی ئەم رۆژەیان بە میشکا نەهاتووە کەوتنە هات و هاوار و تەنانەت لەسەر رادیۆش وتاریان لەسەر بڵاو کردەوە کە نابێ ئەو رۆژە بکرێ بە رۆژی پێشمەرگە!

پیرۆز بێ ٢٦ی سەرماوە رۆژی پێشمەرگەی کوردستان

سەرچاوە : ماڵپەری پێشمەرگەکان / رێکەوتی : ١٥ی دێسامبری ٢٠١٢

خەباتی ژن و ناوی پێشمەرگە.

ئامادەکردنی: خونچێ ساڵەپور

دەمێکە، تەواوی ئەو نوسراوەو و پەخشان و لێدوانانە دەخوێنمەوە، کە سەبارەت بە پێشمەرگەو رۆژی پێشمەرگە، واتا ٢٦ی سەرماوەز نوسراوەن. لەو رۆژە دا کە رۆژی ژن و پیاوی پێشمەرگەیە، لە قوڵایی دڵمەوە پیرۆزبایی لە هەردووک لادەکەم و ئارەزوو دەکەم، جێژنی داهاتوومان لە کوردستانێکی ئازادوسەربەخۆ دابگرین و رێزی تەواویش لە خەباتی ژنی پێشمەرگە وەکوو پیاوی پێشمەرگە بگیرێ.

لەو نوسراوە دا، پێم خۆشە ئاورێک لە نابەرابەری خەباتی ژنی پێشمەرگەو پیاوی پێشمەرگە بدەمەوەو گلەیی لەوە بکەم، کە نەخشی ژنی پێشمەرگە لە خەباتی رزگاریخوازی ئێمە دا بۆچی ئەوەندە کەم رەنگ کراوەتەوە و لە رۆژی ٢٦ی سەرماەز دا کە بە رۆژی پێسمەرگە دیاری کراوە ناحەقی لە ژن و پێشمەرگەی ژن دەکرێ. ئایا جیاوازی لە نێوان ژنی پێشمەرگەو پیاوی پێشمەرگە دا چیە؟

من کە خۆم هاوسەری پێشمەرگەیکی خاوەن ١٦ ساڵەی خەباتی حیزبی دێمۆکراتی کوردستانم و لە تەمەنی جەوانیم دا بە خاتری ئازادی کوردستان و ئەو لاوە پێشمەرگەی دێمۆکرات، لە دوای ئەوەی کە چەندین جار لە لایەن دەزگای ئیتلاعاتی ئێران، باوکم و براکانم سەرەنجام خۆشم لە سەر مەسەلەی کوردایەتی راپێچی سیاچاڵەکانی کۆماری ئیسلامی کراین و بۆ ماوەی چەند رۆژ و مانگ لە زیندان دا بووین، کۆری گەرم و باوەشی دایک و باوکم بە جێ هێشت و رووم کردە شاخ و دۆڵی کوردستان و لە ناو سەنگەری پێشمەرگەکانی دێمۆکرات دا خۆم دیتەوە.

لەو رۆژەوە کە من دەستەملانی خەبات و بەر خۆدان بووم، ئێستا کە نیزیکەی ٢٣ ساڵ بەسەر ئەو رۆژە دا تێدەپەری من خۆم هەر بە پێشمەرگەو ئاشقی ئازادی کوردستان دەزانم.
یەکەم جار دوای برینی رێگاییێکی زۆر و چەندین جار کەوتن و هەستانەوە لە تاریکایی شەو دا و دوو جار کەوتنە کەمین و راکردن و خۆ شاردنەوە، لە گەڵ کازیوەی بەیان گەیشتینە گوندێکی سەر سنوور بەناوی باسکی رێوی، لەو گوندە لامان دا بۆ ماوەی دوو سەعات حەساینەوە، سەحەبماڵیش هەر وەکوو ئێمە سوتاوی ئازادی و رزگاری کوردستان بوو.

ئەو کات ئەو گوندە لە ژێر کۆنترۆڵی دەوڵەت دا نەبوو. سەحەبماڵ زۆر سەغاوەت بوو، وەڵاخێکیان لە ئیختیار ناین و دەگەڵ دوو هاورێی پێشمەرگە کە، یەکێکیان خۆشەویستم بوو، وەرێ کەوتین و دوای دوو کاتەژمێر رێگا برین، رووبەرووی هێندێک ماڵ

بووین کە تەنها سوانەکانیان دیار بوون، رووم لە خۆشەویستەکەم کردوو گوتم ئەو گوندە کوێیە، ئەویش بە زەردە خەندەوە گووتی کۆمیتەی شارستانی سەردەشتە.

تا ئەو کات من لام وابوو کۆمیتەی شارستان بە قەت شارێک دەبێ و جادە و خیابانی قیلەتاو و برق و ئاوی لوولەکەشی هەیە.

هەر کە دووروو نیزیک بووین پۆلێک پێشمەرگەی جوان و ژنی بالابەرز و خوێن شیرین بە پیرمانەوە هاتن و لە باوەشیان گرتین. لەو رۆژەوە من لە نیزیکەوە دەگەڵ ژیانی پێشمەرگایەتی و فیداکاری پێشمەرگە، بە ژن و پیاوەوە ئاشنا بووم، و هەزاران کارەسات و نەداری و نەدامەتیم چێشتووە، بە هۆی فشاری رووحی کە لە ئەسەر پێشاتەکانی رۆژانی پێسمەرگایەتی، لە شەهید بوونی هاورێیانی حیزبی و بریندار بوونی پۆل پۆل لە تێکۆشەرانی دێمۆکرات و تۆپ باران و هێرشی هەوایی و زەمینی دوژمن بۆ سەرمان، توشی نەخۆشی رەوانی بووم و بە هەزاران دەرمان و دوکتۆر چارەسەر ناکرێ.

دوای چەند مانگ مانەوە بە یەک جاری ژیانی هاوبەشم دەگەڵ خۆشەویستەکەم پێک هێنا و دوو بە دوو خەریکی خزمەت کردن بە حیزب و گەڵ بووین.

ئەو کات ژیانی پێشمەرگایەتی زۆر سەخت و دژوار بوو، بە مانگ و حەفتەو رۆژ پێشمەرگەکان دەرۆیشتن بۆ ناوچە و ژنەکان لە بنکەکان دەمانەوە، ئاخر شەرو بەربەرەکانی بەردەوام بوو، کەم رۆژ هەبوو کە هێزی پێشمەرگە بێ بریندارو شەهید بن، ژنەکان بە دایم چاوەروانی هەواڵی دڵتەزێن بوون، سەرەرای ئەوەش تۆپبارانی بنکەو بارەگاکانی حیزب بەردەوام بوو، خەتەر لە سەر ژنەکان هەر لە یەک بارەوە نەبوو، رۆژانە چاوەروانی ئەوەیان دەکرد کە کەنگێ هەواڵی شەهید بوونی مێردەکانیان بۆ بێتەوە و لەو لاشەوە تۆپ باران و مین دانان لە سەر رێگاو بانەکان و شەوانەش هێرشی جاش و پاستار بۆ سەربنکەکان.

دەبێ چەندە غەم هێنەرو بەسۆ بێ کە تیمێک پێشمەرگە، ئێواری بە فەرماندەری کاک حەمەنارستی دەرۆن و چەند سەعات تێنا پەری کە هەواڵی بریندار بوونی ٣ پێشمەرگە، حوسێن پەیرەوان، رەحمان ئیبراهیم زادە و خدری عەبدوڵای ماماغای بڵاو دەبێتەوە، یان تیمێک بە فەرماندەری حوسێن پەیرەوان ئێواری دەرۆن و بەیانی بە دوو شەهید، رەحیم قارنجی و عوسمانی ئەحمەدی دێنەوە، یان تیمێک بە فەرماندەری شەقازو مەحموود خاس دەرۆن و ئەحمەد چوکەڵ شەهید دەبێ، یان تیمێک بە فەرماندەری رەحمان شۆکە دەرۆن و بە دوو بریندار، سەلیم ئاغاو مەولود گاکەیی دێنەوە. یان تیمێک بە فەرماندەری رەسوڵی عەزیزی دەرۆن و بەیانی بە تەرمی خۆی و نیزیک ترین هاورێ کادری دەرمانی رەئوف شۆکە دەگەرێنەوە. ئەوانەو زۆری تر.

گەڵۆ لەو هەموو رۆژە رەشانە دا دەبێ ژنی پێشمەرگە، نەخشی چ بووبێ، ئاخ خۆڵ پێوانی خێزانی شەهید ئەحمەد چوکەڵی و شین و رۆرۆی براژنە خەجیج هاوسەری دوو شەهیدی سەرکردە، حەمە عەزیز و رەسوڵ عەزیزی لە کاتی هەواڵی شەهید بوونی مێردەکانیان دا قەت لەبیرم ناچێتەوە. ئەوانە و هەزاری تر.

دەبێ باوەری پێشمەرگەی پیاو دەگەڵ خێزانەکەی واتا پێشمەرگەی ژن چ بووبێ، کە بە درێژای ساڵ پێکەوە کەوتوونە بەر هێرشی هەوایی و زەمینی و تۆپ باران و گەڵێک جار پێشمەرگەی ژن لە پەنا پێشمەرگەی پیاو شەهید بووە، کەسێک کە رووحمی ئینسانی هەبێ، براژنە خانزادی عەبدوڵای مەحموودیان کە لە ئی سێوێ کەوتنە ژێر تۆپ باران دەگەڵ خێزانی کاک عوسمانە سوری چیان بە سەر هات.

گەڵۆ دەبێ نەخشی پیاوێک کە یەک وەزیفە بەرێوە دەبا لە نێو کۆمەڵ دا گەورەترو بەرچاو تر بێت لە نەخشی ژنێک کە هەم وەکوو ئەو دوو وەزیفە، بەرێوە دەبا، منداڵ بە سینگەوەو، تفنگ بە دەست دێتە مەیدان و شەر دەکات، لەو کاتەوە من هاتومە ریزی شۆرشگێرانی دێمۆکراتەوە، دەبینین ئەو منداڵانەی ئەو کات لە داوینی ژنی پێسمەرگە دا هاتوونە دوونیا و کێو بەکێو ، دۆڵ بە دۆڵ بە کۆڵی دایکیانەوە بوون و لە سەرماو گەرما پاراستوویانن، شەوانە تا بەیانی دەگەڵیان لە کوونە تەیارە دابوون و بە خواردنی زۆر سەرەتایی گەورەیان کردوون، ئەوانن کە ئێستا باسکی بە هێزی گەڵ پێشمەرگەن. ئاخ دوونیا چەند بێ وەفایە من لە داوێنم دا کەسێک گەورە دەکەم، کە رۆژی خۆی هەیە بەڵام ناوی من ونە و کەس باسی ناکات.

ئەی پیاوەکە کە من لە خۆشی و ناخۆشی دا شەریکت بووم. ئەی رۆڵەی کچ و کورم، کە بە شیری حەڵاڵی مەمکەم گەورەم کردی و لە گەرما و سەرما پاراستمی بۆچی لە رۆژی خۆتان لە ٢٦ی سەرماوەز دا ناوم ناهێنی.

ئەی پیاوی پێشمەرگە. تۆ خاوەنی دوو دایکی، یەکەم نیشتیمان و دووهەم ئەو دایکەی کە نۆ مانگ و نۆ شەو نۆ رۆژ و نۆ سەعات و نۆ دەقیقە و نۆ سانیە کە دە زگ و پشتی گێرای.

منیش رۆژی خۆم واتا رۆژی دایکم هەیە و لەو رۆژە دا من ئێوە بەسەر دەکەمەوە و لە باوەشوو دەگرم ، رۆژی من رۆژی ئێوەشە، ئێوەش دەبێ ئاوا بیر بکەنەوە، رۆژی ئێوە تەنها بە فیداکاری ئێوە نەهاتۆتە دی، ئەگەر من نەبام نە تۆ نە ناوی تۆ نە دەبوو.

ئەی پێشمەرگە، من زۆر بەرلەوەی ناوی تۆ ببێتە بەشێک لە فەرهەنگی گەڵی کورد، لە دایک بووم، ناوی من سنوری هەموو قارڕەکانی تێپەرکردووە، سنووری داتاشراوی وەڵاتانی هەڵگرتووە، فەرهەنگی میرو ئاغا و دەرەبەگ و سەرمایەداری داگیر کردووە، ئەگەر من نەبام ئەوانە هیچیان نە دەبوون.

سۆزی من بە هەناوی گیاندارەکانیش دا چۆتە خوارێ و بۆنی باغ و بێستان و گوڵ و گیای داگیر کردووە، تۆش لە هەناوی دایکی گوڵ و باغ دا هاتوویە سەر دوونیا و بۆ ئازاد کردنی کوردستان ئامادەکراوی، بە بیری شۆرشگێری و ئازایخوازی و نەتەوەپەرستی فێرکراوی، هەر بۆیە گیانت لە سەر لە پی دەست داناوە و ئەوێشت بە دیاری بۆ دایکی یەکەم واتا کوردستان هێناوە.

هەر بۆیەش رۆژی ٢٦ی سەرماوەز بۆ فیداکاری تۆ دیاری کراوە، بەڵام تۆ دەزانی لەمن زوڵم کراوە ناوی من، و فیداکاری من لەو رۆژە پیرۆزەدا زیندە بەگۆر کراوە.

ئەی پێشمەرگەی پیاو، ئەو کاتە کە تفنگەکەت لە شان دەکرد و بەرەو دەریای بێ پایانی خەڵک دەرۆیشتی، پاسەوانی منداڵەکانت کێ بوو، کە فرمێسکی بۆ دەرشتی و نان و خواردنی بۆ دروست دەکردی، ئەی منداڵە پێشمەرگەکەی ئەو سەردەمەو خەباتکاری ئیستا، بۆ چی خزمەتەکانی من ئاوا سادەو سووک لە بیر چونەوە.

منیش ئینسانم و پێشمەرگەی ژنم، لە ریزەکانی دێمۆکرات دا جودا لە هاوژیانی پێشمەرگەکان، زۆر شۆرەکچی جوان و رووح شیرین چەک بە دەست لە کوردستان پارێزگاری دەکەن، و وەکوو پیاو بیرو باوەر هەلی گرتوون و وەکوو هەڵۆ لە بەرزی دەنیشن و لە مەرگیش ناترسن، ئەدی پێم ناڵێن جیاوازی پێشمەرگەی پیاو،و پێشمەرگەی ژن لە کوێ دایە؟

من وەکوو هاوسەری یەک پێشمەرگە، کە هەموو ژیان و مالی خۆی لە رێگای رزگاری گەل دا داناوە. سەرەتا گلەیی لەو دەکەم و لەویش را گلەیی لە هەموو پێشمەرگە و پیاوەکانی ناو شۆرشی ئازادیخوازی نەتەوەی کورد دەکەم، کە نەخشی ژنی پێشمەرگەیان ئەوەندە کەم رەنگ کردۆتەوە و لە هیچ نوسراوەیەک دا باسی ناکەن.

ئێمەی پێشمەرگەی ژن، لە سەنگەری خەبات دا هیچمان لە پێشمەرگەی پیاو کەمتر نیە و خۆمان بە شەریکی رۆژی ٢٦ی سەماوەز دەزانین و پێم وایە، لەو نێوە دا حەق کوژی لە ناوی ژنی پێشمەرگە کراوە، خۆ لە کوردستان ئەو مافە بۆ پیاوی کاروانچی و ژنی کاروانچیش وەکیک لە بەر چاو گیراوە، دەڵێن پیاوی کاروانچی و ژنی کاروانچی، چونکا هەر دووک یەک کاردەکەن.

لە خەبەرنیگارو رۆژنامە نوسی و خەلەبانی و دوکتۆریش دا ئەو مافە بە ژن دراوە کە هەر مووناسبەتێکی بەو ناوەبیت بەبێ لە بەر چاوگرتنی جنسی نێرو مێ حەق دراوە، بەڵام پێشمەرگەی پیاو پێی وایە، کە ٢٦ی سەرماوەز هەر بۆ ئەوی دیاری کراوە و مافی پێشمەرگەی ژن لەو نێوە دا فەوتاوە. دیتوتانە وێنەیەک لە ژن و پیاوی پێشمەرگە، لەو رۆژە دا.

ئارەزو دەکەم، کە رۆژێک بێت و خەباتی ژن و پیاو لە جوڵانەوەکانی کوردستان دا وەکوویەک رێزی لێ بگیرێ و بە چاوی بەرابەری لە هەردووک لا بروانەرێ.

سەرچاوە : ماڵپەری یەکیەتی ژنانی دیموکراتی کوردستان / رێکەوتی : ٢٥ی مای ٢٠١٢

وێناکردنی «پێشمەرگە» لە هەیبەتی «پیاو»دا!!

کوێستان فتووحی

پێشمەرگە ئەو رۆڵە خەباتکار و شۆڕشگێرەیە کە لەپێناوی رزگاریی نیشتمان و نەتەوەکەیدا ئامادەیە رێگای سەخت و دژواری خەبات ببڕێ و تەنانەت خۆی بکاتە قوربانی. بە هەزاران کچ و کوڕ و ژن و پیاوی کورد، بوونەتە پێشمەرگە، فیداکارییان کردوە و نرخی گەورەیان لەپێناوی ئامانجەکانیاندا داوە. بەڵام ئێستاش هەرکە ناوی پێشمەرگە دێ، زۆر کەس سیما و قەڵافەتی ئەو شۆڕشگێڕە لە هەیبەتی پیاوێک بە چەک و رەخت و جامانەدا وێنا دەکەن. چاو لە مێژووی نووسراو و ئەدەبیاتی زۆر لە حیزبەکانی کوردستان دەکەی، یا کاتێک گوێ بۆ رادیۆ و تەلەڤیزیۆنیان دەگری پڕن لە دەستەواژەی وەک « کوڕە ئازاکانی گەل»! «کوڕانی مەیدانی نەبەردی و خۆڕاگری»! «رۆڵە جوامێرەکانی...» و بەم جۆرە تەعبیر لە پێشمەرگەکانی کوردستان دەکەن. هەر وا بزانە لە نێو ئەم نەتەوەیە و لە ریزی خەباتی چەکدارانەدا تەنیا کوڕان و پیاوان فیداکارییان نواندوە و ئەوان ئەم خەباتە سەختەیان بە بێ بەشداریی کچان و ژنان بەرێوە بردوە.

ئەم ئەدەبیاتە کە لە کولتوور و روانگەیەکی پیاوسالارەوە سەرچاوە دەگرێ، ئەوندە دووبارە بۆتەوە کە لە بیر و زەینی تاکەکانی کۆمەڵگەشدا چەسپاوە کە پیشمەرگە پیاوە و پیاو پێشمەرگەیە! ئەگەر چاو لە مێژووی سێ دەیە خەباتی کورد لە رۆژهەڵاتی کوردستان لە دژی کۆماری ئیسلامیی ئێران بکەین، بە ئاشکرا دەبینین تێکۆشانی ژنان لەو خەباتەدا تا رادەیەک شاردراوەتەوە، یان هەر دەڵێی لەو خەباتەدا حوزووریان نەبووە. ئەمە لە ئەدەبیات و مێژووی بەشێک لە حیزبەکاندا بە روونی دیار و بەرچاوە. ئەوە لە حاڵێکدایە کە ژنان رۆڵ و نەخشی گرنگیان لە خەباتی نەتەوەیی و پێشمەرگایەتی دا گێڕاوە، فیداکارییان کردوە و تەنانەت گیانیشیان بەخشیوە. راستە کە ژنان بە هۆی کەلتووری و کۆمەڵایەتییەوە، لە ریزی هێزی پێشمەرگەدا لە چاو پیاوان رێژەیان زۆر کەمتر بووە، بەڵام ئەوە بەو مانایە نیە ئاوا بە ئاشکرا تێکۆشانی ئەو رێژە کەمەش لە ژنان لە مێژووی خەباتی پێشمەرگایەتیدا بشاردێتەوە.

هەرکەسێک گومانی لەم ئیددیعایە هەیە، دەتوانێ چاوێک لە ئارشیوی هەواڵەکان، راگەیەندراوەکان، وتارەکان، پەیامەکان،

ناميلکەکان ، دروشم وپۆستێره تەبلیغاتییەکانی پێوەندیدار بە خەباتی چەکداریی زۆربەی هێزە سیاسییەکانی کوردستان لەگەڵ کۆماری ئیسلامی بکا تا بۆی دەرکەوێ کە ئەم قسەیە راستە یان ناراست.

زۆر بوون ئەو ژن و کچانەی ئازایانە و بە هەست و گیانی بەرەنگاربوونەوە روویان دەکردە بنکەکانی پێشمەرگە، بەڵام بەهۆی زاڵبوونی ئەم عەقڵییەتە کە ژن لە باری جەستەییەوە توانای پیاوی نییە، وەک پێشمەرگەی هێز و پەلەکان سازمان نەدەدران، بەڵکوو بە ناوی دڵسۆزی و لە پەنا ئەوەشدا نەتوانین! لە هێندێک ئۆرگان و بنکەی سابیت دا دەهێڵرانەوە . هەربۆیە لەجیاتی پاراستی ئەو کەسایەتییە ئازا و بەهێزەیان، بەشێکیان رووحی سەرکێشیو شوورو شەوقی خەباتی پێشمەرگایەتییان تێدا دەمرد و دووبارە دەچوونەوە ژێر باری کولتوور و کۆمەڵێک یاسا و رێسا کە لێی یاخی ببوون. تەنانەت هان دراون بخزێنەوە ماڵو واز لە چالاکیی پێشمەرگایەتی بێنن.

حیزبە کوردییەکان بە گشتی بناغەیەکی پیاوسالارییان هەبووە و کەلتووریکی پیاوسالاریان بە سەر دا زاڵ بووە. خۆ ئەگەر بڵێین هەتا ئێستاش، زۆربەی ئەو حیزبانە هەر وەک خۆیان ماونەوە و لە ژێر کاریگەریی ئەو کەلتووره پیاوسالارە دان، نابیتە بوختان. پێشمەرگە، بە کردەوە رەمزی ئازایەتی و بوێری و گیانبەخشین بووە ، لەنێو کەلتووری پیاوسالاریشدا ژن زەعیفەیە و ناتوانی رەمز یا نمادی کەسێکی ئازا و بەغیرەت بێ! هەر بۆیە ئەو ژنانەی بوونە پێشمەرگە بە هۆی زاڵبوونی ئەم روانینە نادروستە کە پیاو رەمزی ئازایەتی و خۆبەختکردنە لە ژێر سێبەری پیاوی پێشمەرگەدا شاردراونەوە. ژنانی پێشمەرگە بۆخۆشیان زۆر جار لە ئاست ئەو روانینەدا بێدەنگ بوون و تەنانەت هێندێکیان بۆخۆیان بەوە رازی بوون کە نەچنە نێو هێز و دەستە و پەلە رەزمییەکان و لە چوونەوە بۆ ناوچە و بەشداری لە عەمەلیاتەکاندا خۆیان بواردوە. یان ئەگەر لە نێو کچان و ژنانی پێشمەرگەدا، کەسانێکیش هەڵدەکەوتن بۆ ئەوەی لە نێو هێزەکانی پێشمەرگە و لە قووڵایی ناوچەکانی کوردستاندا، ئەرکی پێشمەرگانە بەرێوە بەرن، دەبوو وەک پیاوێک خۆیان نیشان بدەن، هەڵسوکەوتی ژنانە لە خۆیاندا بمرێنن بۆ ئەوەی لەو مەیدانەدا وەربگیرێن و قەبووڵ بکرێن. هەر بۆیە ئەمرۆ دەبینین ئەو مێژووە و ئەو ئەدەبیاتەی رابردوو پڕە لە کۆڕانی ئازا! کوڕانی گەڵ، کوڕانی پێشمەرگە و کاکی پێشمەرگە!

لە کۆمەڵگەی کوردستاندا مرۆڤی نێرینە، هەر لە منداڵییەوە بەردەوام بە گوێیدا دەخوێندرێ کە ئەو پیاوە، هەربۆیە دەبێ ئازا، نەترس، بەهێز وخۆڕاگر بی. ژنیش بە پێچەوانەوە پەیتا پەیتا پێی دەگوترێ «زەعیفە«و وەک مرۆڤێکی لاواز سەیری دەکرێ، لە ئاکامدا «پیاو» وەک رەمزی هێز و ئازایەتی و، «ژن» وەک رەمزی لاوازی و ترس لە عەقڵی تاکەکانی کۆمەڵدا دەچەسپێ، بەڵام سەرسوڕهێنەر ئەوەیە ئەم جۆره روانین و بیرکردنەوانە، یا خڵتەی ئەم جۆره عەقڵیەتەی نیو کۆمەڵگە، لە ئەدەبیاتی حیزبەکاندا، و لە بریار و هەلسوکەوتی ئەوان لە گەڵ کچان و ژنانی پێشمەرگەدا، خۆی دەردەخاتەوە. ئەویش ئەو حیزبانەی کە بۆ خۆیان پێشڕەو و خەباتکاری رێگەی دادپەروەری و نەهێشتنی ستەم و نابەرابەرین!. تەنانەت خودی ژنانی نێو ریزەکانی پێشمەرگەش جاروبار خۆیان تەسلیمی ئەم ئەدەبیاتە کردوە و لە دەربڕینی مەبەستەکانیان و لە ئاخافتنەکانیاندا بەو ئەدەبیاتە پیاوسالارە دواون. ملدان بۆ ئەم ئەدەبیاتەش جۆرێکە لە قبووڵکردنی هەڵاواردن لە دژی ژنان و زوڵمێکە کە لە ژنانی پێشمەرگە دەکرێ.

بە خۆشییەوە ئەمڕۆ ژنان و کچانی ئەوتۆ لە ریزی حیزبەکاندا هەن کە ئامادە نین مل بۆ ئەو ئەدەبیاتە پیاوسالارە بدەن و

١٧٠ پێشمەرگە ؛ نیشانەی بەرخۆدانی میللەتێکە

وەک مرۆڤێکی ئاگا، ئازاد و یەکسانیخواز هیچ هۆیەک نابینن کە کەسایەتیی خۆیان بە لاوازی ببینن یان بۆ ئەوەی وەک پێشمەرگە قبوول بکرێن ، پێویست بێ پیاوانە خۆ نیشان بدەن و پیاوانە هەڵسوکەوت بکەن! ئێستا ئیدی کاتی ئەوەیە کە تێڕوانینەکان بەرانبەر بە پێشمەرگە بگۆڕێن و چی دیکە »پێشمەرگە« ئەو ڕەمزەی خەبات و تێکۆشان، بە تەنیا لە هەیبەتی پیاو دا وێنا نەکرێ و پێشان نەدرێ.

سەرچاوە : ماڵپەری کوردستان و کورد / ڕێکەوتی : ٧ی دێسامبری ٢٠١١

با٢٦ی سەرماوەز بکەێنە رۆژی یەک رێزی وخەبات.

فەوزیە مام ئاقایی

با ٢٦ی سەرماوەز بکەێنە رۆژی یەک رێزی وخەبات و رزگاری نەتەوەی کورد و بۆ هەمیشە نەفرەت لە شەڕی براکوژی پێشمەرگە ئەو وشە جۆان وئە و نێوە موقدەسەیە کە ئەمرۆ لە هەمو بەشەکانی کوردستان وەک سومبولی بەرخۆدان وئازایەتی بۆ رزگاری کورد وکوردستان لەسەر زاری هەمو رۆلەیەکی کورد بەشانازی وە باسی دەکرێت، زۆۆ شاعیر ونوسەر وئەدیب ، هونەرمەندی کورد لە وەسفی پێشمەرگە دا قەلەمە جوان و رازاوەکەیان بەکار هێناوە وباسێان کردوە، لە ٢٦ی شەشی سەرماوەزی سالی١٣٢٤ بو کەیەکم جار ئەو وشەیە هاتە سەر زاران رەنگە قەڵەمی کولی من نەتۆانێت باس لە هەمو تایبەتمەندیەکانی پێشمەرگە بکات، بەڵام بەئەرکی خۆمی دەزانم کە رۆژێک خۆم لەتەمەنی لاویم دا هەستم بەوە کرد کەنەتەوەکەم پێویستی بە خەبات وبەرخۆدان هەیە بەشانازیەوە رێگای پێشمەرگایەتیم. لەرێزەکانی حیزبی دێموکراتی کوردستان هەڵ بژارد.

باش لە فەلسفەی کار وئەرکی پێشمەرگە تێ گەیشبوم کە تەنیا وەزیفەی پێشمەرگە پاراستنی خاکی پاکی کوردستانە و دەبێ هەمو حەول و کۆششی بۆ رزگاری گەلەکەی بێت، کەم نین ئەو کەسانەی کە لەم پێناوەدا ماڵ و حال وبنەماڵەکەشیان کردە قوربانی ئەم ئاو وخاکە و لە ریزی هەمو حیزبەکان وتەنانەت بە شێوەی تاکەکەسی لە نێو خۆدا بونە قوربانی و ئێعدام کران، وزیندانی وشکەنجەیان تەحەمول کرد، ئەوە نیشتمانە و خاکە کە پێشمەرگە دروست دەکات، ئەگەر ئەمرۆ کەس یان کەسانێک هەن کە بۆ بەرژوەندی گروپی و بەرژوەندی تاکە کەسی فەتوای شەری برا کوژی،و رۆلەی کورد بەدەستی کورد بەکوشت دان بۆ داهاتووی کورد دەدەن، ئەوە دور لەفەلسەی دێموکراسی ودور لە بەرژوەندی نیشتمانی خۆشەویستمان دایە و بەتایبەت لە وڵاتانی پێشکەوتوو ودێموکرات دا مەحکومە ولە چواچێوەی خانەی ئەمنیەتی و هەرشە وتۆقان ودڵە راوکێ ساز کردن بۆ داهاتوی وڵاتێک دا لێ پرسینەوەی قەزایی هەیە، من باش دەزانم بەخۆشیەوە کریاری ئەم جۆرە فکرە لە نێو هەمو رێکخراوە سیاسیەکان وبەتایبەت لە نێو کۆمەلانی خەڵکی پێشکەوتوو دا کە خوازیاری تەبایی و پێکەوە ژیانن زۆر کەمە و یان هەر جێگەیان نیە، بۆیە دەبێ هەمو لایەکمان حەول بدەین، رێگا نەدەین ئەم جۆرە فکرانە ببنە هەوێنی تێکدان و شێواندنی ئاشتی وتەبایی کە بێشک لەم بۆوارە دا مێژوی ئێمەی کورد پرە لە روداوی ناخۆش وشەری برا کوژی بۆ هەمو لایەکمان ولەنێو هەمو لایەنەکانی نێو خەبات دا وەک خەتی سور بێت.

جارێکی دیکە سڵاو لەپێشمەرگە و وزینیدانیانی سێاسی و بنەماڵەی سەر بەرزی شەهیدان و قارەمانانی مەیدانی کوردایەتی.

سەرچاوە : ماڵپەری گیارەنگ / رێکەوتی : ١٧ی دێسامبری ٢٠١١ سوئیس

بۆ ٢٦ی سەرماوەز رۆژی پێشمەرگەی کوردستان.

رەحمان ئیبراهیم زادە

زۆر نوسەرو قەڵەم بە دەستی بەتواناو روناکبیری شۆرشگێرو بیرمەند، لە سەر ناوی پێشمەرگەو خەباتی پێشمەرگە، نوسیویانەو ئەو ناوە زۆر ئاشنایەو پێویست ناکەت من لەو نوسراوە دا هیچی لەسەر بنووسم. بەڵام لە بەر ئەوەی من بۆ خۆم ١٦ ساڵ پێشمەگە بووم و حەماسەو قارەمانەتی پێشمەرگەم بە چاوی خۆم دیوە، دەمهەوێ لەو رۆژە دا لە بەرانبەری ئەو ناوە پیرۆزەدا هەستی خۆم دەربرم.

پێشمەرگە، چیت لە سەر بنوسم؟

تۆ کە ئاوی مەندو شەپۆلی دامرکاوی رووبار نی، تۆ تۆفانی و شەپۆلی بە کوڵی ئاوی رووبارەکانی بەهاری کوردستانی.

تۆ ئاسکی لە پەروپۆ کەوتووی گەرمە سێرو مامزی دەستە مۆی زۆرداران نی، تۆ پڵنگی تیژرەوی، شارباژێرو دەرسیم و ماردین و مەهابادی.

تۆ هاژەی ئاوی کانیاوەکانی کوردستان و شێری ناو بیشەلانی ژیان و سەرچاوەی رووبارەکانی کوردستانی.

تۆ بەرخە کۆرپەی هەتاو نەدیتووی سەرخوانان نی، تۆ قەترە ئارەقی ناوچاوانی زەحمەتکێشانی کوردستانی.

تۆ باڵندەی لاپەسیو و سەرسوانان نی، تۆ هەڵۆی تیژباڵی دوندو کێوەکانی کوردستانی، تۆ هەتاوی تۆ بارانی.

تۆ گیان لەبەری نوستووی ژێر سێبەران نی، تۆ قاڵبووی کورەی گەرمی خەبات و بەرخۆدانی.

تۆ قەلەرەشەی سەر مینبەری کلیساکان نی، تۆ بولبولی خۆش خوێنی ناو موچەو مەزرا و باغ و بێستانی کوردستانی.

تۆ هەنگی سوورنی پیسایی بە لاق هەڵگری، تۆ ئەو باڵندە جوانەی کە بە ئاوی هەناوی گوڵ پاراو دەبی.

تۆ مۆری سواوەی سەر تەفنگەکان و سەر لوولەی تۆپەکان نی، تۆ مۆری سەرپارچە زێرەکانی ژێرخاکی کوردستانی.

تۆ ئایەت و سورەی قورعان نی، تۆ رەمزی ئاڵوگۆرو نوێ کردنەوەی مێژوویی هاوچەرخی ئینسانی.

تۆ گەڵای وەریوی زەردی پایز نی ، تۆ شاگوڵی سەرتاقەو بزوێنەری روحی دارستان و هەناسەی هاوینی بێ بارانی.

تۆ شەوی رەش و ئەنگوستەچاو نی، تۆ برووسکەی هیوا و رۆژ رێژی روونکەرەوەی رێگای رزگاری چەوساوەکانی.

تۆ نیگابانی کۆشک و تەلاری سەرمایەدارو چەوسێنەران نی، تۆ پارێزەرو پاسەوانی بەیداخی لووتکەی هەڵوێستی ئینسان و ئاڵای سێ رەنگی کوردستانی.
تۆ شەمعی داگریساوی سەرمێزی مەشرووب خۆران و ناو گۆرستانی مردوەکان نی، تۆ رۆژی رووناکی خوادادی و مانگی چواردە و ئەستێرەی پرشەنگداری بەری بەیانی.
تۆ دووکەڵی تۆپ و بۆمبای ژەهراوی و ئاوردانی دامەرکاوی ناو کورەخانەکان نی، تۆ بوورکان و بروسکەی ئاوری نمروودی، سووتێنەری زووڵم و زۆرو چەوسێنەری.
تۆ میرزاو نووسەری دەربارو سەفارەتخانەکان نی. تۆ داهێنەری، تۆ مانشێتی سەرتیتری رۆژنامەکانی، تۆ سەرنوسەری ئەو دێرانەی کە وشەکانیان بە خوێن دەنوسرێن، تۆ زیندووکەرەوەی مێژوویی نەتەوەی مادو پارێزەری کولتورو فەرهەنگی هەزاران ساڵەی نەتەوەی کوردی.

تۆ نۆتی گیتارو کیبوردو مۆسیقای سەفاخانەکان نی، تۆ دەنگی شمشاڵی قالەمەرەی کورد و لایە لایەی دایکانی کوردستان و گمە گمەی کۆترو قاسپەی کەو ، دەنگی بە سۆزی بولبول و سازی بێ نازی کوردی.
تۆ ئەی پێشمەرگە، کە تەواوی وشە جوانەکان و فیداکاری و قارەمانەتی دوونیات پێ براوە، دەبێ بۆخۆت، خۆت چۆن پێناس بکەی؟
ناوی من پێشمەرگەیە، گیانم لە سەر لەپی دەست داناوە، هەر ئەوەم لە دەست دێت ئەویشم بە دیاری لە رۆژی خۆم دا بۆ گەل هێناوە.
ناوی من پێشمەرگەیە، ٢٦ی سەرماوەز بۆ من دیاری کراوە، لەو رۆژە دا پێشمەرگە دەست لە سەرسینگ و قەڵەم بە دەست و چەک بەشان بۆ پارێزگاری لە خاک و نیشتیمان بە پێوە بە بێ ترس لە مەرگ وەستاوە.
ئەی پێسمەرگە، کە گیانت بە دیاری بۆ گەل هێناوە، گەلیش وەکوو کێو لە پشتت راوەستاوە،
من پێشمەرگەم، کوردستان قیبلەی ئاواتمە، نەتەوەی خۆم هێزووگیانمە، ئاوی ساردی کوێستان و بۆنی گوڵ و ریحانەی ئەو ئاو و خاکە دەرمانی زامەکانمە.
پیرۆزبێت ٢٦ی سەرماوەز رۆژی پێشمەرگەی کوردستان، لە هەموو ئەو کەسانەی بۆ تاقە رۆژێک چەکیان لە شان کردووەو دیفاحیان لە کورستان کردوە، بەڵام نەکەوتوونە داوی دژمن و سەربەرزانە دەژین.

سڵاو لە هەموو ئەو کەسانەی کە گیانیان لە پیناوی ئازادی دا فیدا کردووە، چ لە زیندان و چ لە ناو شاخ و شارو دێهاتەکانی کوردستان.
ئەوانە هەموو شەهیدی رێگای رزگارین.

سەرچاوە : ماڵپەری گیارەنگ / ١٣ رێکەوتی : دێسامبری ٢٠١١

ئەو دیمەنانەی پێشمەرگە کە ئاوێتەی هەستم بووە

حەکیم حسین زادە

پیشمەرگە ئەو ناوە پیرۆز و موقەدەسەیە کە تاکی کورد شانازی پێوە دەکا و دەمێک ساڵە رازێنەرەوەی ئەدەبیات و کۆلتوری گەلەکەمانە. بۆ مەدح و سەنای ئەو مروڤە هەڵکەوتوو و شورشگیرە زۆر شاعیر، نوسەر، هونەرمەند و... هەستی سەرکەش و لە هەمانکاتدا خۆشەویستی‌یان بەرامبەر بە پێشمەرگە بە شێوەیەکی شیاو و لایق دەربڕیوە.

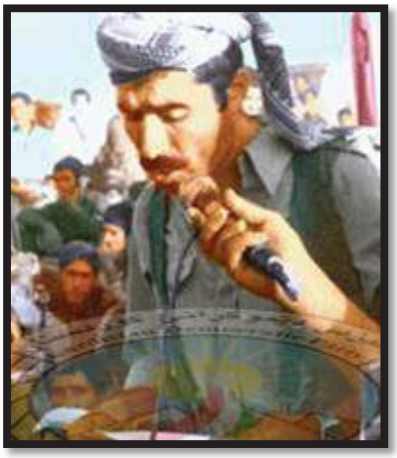

تاکی کورد ئەرکی سەر شانێتی وەفا و ئەمەگناسی خۆیان پتر لە جاران دەرحەق بە فریاکەوە و نێردراوی مەعنەوی هەستە بەرز و نهینی نامەرئیکانی خۆدایانی کورد نیشان بدەن وەک هەمیشە پاڵپشتێکی پتەو و لەشکان نەهاتوو بن.

بە بروای من بە چاوی زۆربەی هەرە زۆری تاکی کورد پیشمەرگە هەر هەموویان بە رادەیەک خۆشەویست، رێزدار و لە بواری مادی و مەعنەوی لە کرین نەهاتوو و بەنرخن و هەر بویەش هەر کەس بە گۆیرەی سەلیقەو هەڵسەنگاندن و پێوانەکانی خۆی پیشمەرگە یان پۆلێک پیشمەرگەی وەک سمبۆل و ئۆلگوی خۆی دیاری کردووە. هەر بەو پێیەش بە شانازیەوە وەک تاکێکی کورد کە فەخر بە کوردبوونمەوە دەکەم، بۆ ریزگرتن لە ناو و یادی پیشمەرگە، یەکەم دەستە لە پیشمەرگەکان کە وەک مێرمنداڵیکی نۆ ساڵان ئەو سەردەمەو ئێستاش ئەوانم وەک قارەمان و پاڵەوانی داستان و چیروکەکانی میشک و خەیاڵم تەجەسوم دەکرد، یادیان دەکەم، ناویان دێنم و کرنوش دەبەم بۆ شەهیدانی مەزار ون و دیاری پیشمەرگە.

مێرمندالیکی نۆ ساڵانەی تۆزیک بزۆز و شەرانی بووم کە شۆرشی گەلانی ئیران بە ئاکام گەیشت و بەداخەوە لە لایەن ئاخۆندە شیعە جەردە و راو و روتکەرەکان و بەتایبەت خومەینی گور بە گور بە تاڵان چوو و سەد داخ و مخابن خەڵک رەنج بە خەساربوون. ماڵمان لە تەنیشت چۆمی یەرغو هەلکەوو بەرامبەر بە ماڵی شەهیدی نەمر کاک هەژار(سەروان ئەحمەدی جاویدفەر) بوو. شەهیدی فەرماندە بۆ ساز کردنی خانووبەرە، هەڵکەوتوو لە نیزیک تیرمینالی ئەوکاتی مەهاباد بە قونترات لە گەڵ بابم کە بەننا بوو پێکهاتن. منیش وێڕای "ئەبوو خوسرەوی"ی ئامۆزام جار جار لە گەڵ بابم بە ئیستلاح بۆ کار دەچووین بەڵام هەر دەردەسەر و موشکل خوڵقین بووین تا کریکار و رەنجدەر. ئاخر دو میرمنداڵی بەدفەر و قۆشمە و فەعلەیەتی؟! بەتایبەت بۆ سەرودڵی گرتنی ئەو مامە پیرەی کە بەداخەوە ناوم لە بیر نەماوە و بە دڵنیایەوە ئیستا لە ژیاندا نەماوە و سەد رەحمەت لە گورەکەی.

بەڵێ یەکەم پیشمەرگە کە دیتم و لە نیزیکەوە شانازی لە خزمەتدابوونیم هەبوو نەمر کاک هەژار بوو. ئەو مرۆڤە مەزنە جار جار سەردانی کارەکەی دەکرد و هەر چەند وەک باسم کرد قونتراتی بابم بوو بەڵام پەرۆشی کریکارەکانی بوو و رۆژانە بە تەداروکات

بە کارگەرەکان رادەگەیشت و رۆژانی هەینی هەموویانی بۆ نانخواردن داوەتی ماڵی خۆی دەکرد و بە قەولی ئەوکاتی کریکارەکان ئەورۆژە :چەور" بوو کە بەداخە من جومعەیەکیان نەچووم و ئیستاش حەسرەتی لە دلمدایە.

ریکەوتەکەم لە بیر نییە بەڵام شار لە لایەن کورد کوژانی کۆیردڵ گیرابۆوە. سی رۆڵەی چاونەترسی شار کە یەکیان فەرماندەی شەهید کاک هەژار بوو بەرامبەری مالمان واتە ئەوبەری چۆمی یەرغوو و بەری ماڵی بابی کاک هەژاری نەمر لە بلوای شەهید شاریکەندی بە وریایی و قورس و قایم بەرەو مەجبوراو و پاشان سەیداوا و لاچێن و قەلای سارم بەگ وەک هەڵو لە هەڵکشان دابوون.

شار بەدەست پیشمەرگەوە بوو، منیش وەک زوربەی هەر زۆری لاو و مندالانی شار لە یەکیک لە مەفرەزەکانی شار ناو نوسیم کرد، مەفرەزەی شاهۆ بوو لە باخی سیسە کە پیم وابی کاک حەسەن حاتەمی سەپەرەستی دەکرد. هەلبەت کاک عەوڵا شیریژی ئاموزاشم هەر لەوێ بوو. باشم لە بیرە پەرتووکخانەیەکی بچوک رازێنەرەوەی مەقەر بوو. چەند ئوردویەکیان ریک خست کە من لە گەل ئەو دەستەیە بووم بۆ لای "شیخەپۆتە" رویشتین. لە گەرانەوەدا کاک حەسەن بە ماشێنێکی جیب کە تۆپێکی ١٠۶ی لەسەر دابەسترابوو، بەرەو پیرمان هات.

لە دەست بەسەرداگرتن و خاوەنکردنی شرکەتی نەوتی مەهاباد کە لە نیزیک ماڵمان بوو، باشم لە بیرە بۆ دابەش کردنی عادڵانەی سوتەمەنی ناو شیرکەتی نەوت، کاک سەلاح شەشە کە بە سەلاحی حەمەدەمین شەشە بە ناوبانگ بوو لە گەڵ دەستەیەک لە پیشمەرگە لەوێ جیگیر ببوون. قەلافەتی مێرانەی کاک سەلاحم لە سەربانی شیرکەت پاش تەقریبەن سی ساڵ ئیستاش لە بەر چاوە.

کاک عوسمان ئەفشین کە هاوسا و جیرانمان بوو، زۆر جاران لە ناو کۆری مندالاندا بە شانازیەوە باسمان دەکرد، هاوینی 63 کە بۆ یەکەمجار هەستی کوردایەتی هانیدام بە رەسمی ببمە پێشمەرگە، ویرای ئەبوو خوسرەوی و هاورێی شەهید و ئازیزم عەلی سۆهرابی لە گوندی قۆزلوێی چوک خومان گەیاندە پیشمەرگەکان. کاک عوسمان لە گەڵ چەند پێشمەرگە لەوبەری ماڵان لە بن پۆلەدارێک دانیشتبوون، چوینە لایان، یەکەم جار نەیناسینەوە، بەداخەوە من و شەهید عەلی هەر هیچ نەماینەوە و زوو بردیانینەوە.

ئەوانە و گەلێک دیمەنی دیکە لە پێشمەرگە، هەموو کات و مەگەر مەرگ و گڵ و گۆر لە ناو مێشک و دڵمدا لە ناویان بەرێ.

نازانم باسی شەهیدان چرچەی بارام میرزا و کاک شوانی مامۆستا بکەم یان قادر لوتفیانی موعەلیمم، لاپەرەکانی ژیانی برایانی سازواری، گوشوارە و کیسەکان هەڵدەمەوە یان ئاورێک لە ژیانی ساکاری ئەبوو ئارەزم، ئەبوو جەهانگیری، یوسف نەوایی، مەحمود بەربەری، ئەحمەد پەژمان، سولەیمان قولێنگ، بایز لاچینی و... بدەمەوە.

با بزانیین لە داهاتوو دا، ئەو روژەی وڵات رزگار و هەوای ئازادی و سەربەستیمان لە سێبەری خوێنی شەهیدانی گەل هەڵمژی،

هونەرمەندانی بوارە جۆراوجۆرەکانی هونەر وەک شانۆ و سینەما، پەیکەرتاش و نەقاش، شاعیر و نوسەر چلۆن شاکار دەخۆڵقینن و وەفا و پیزانیینی خۆیان کە کەمترین پاداشە بە سەروەرانی هەمووکات سەروەر، دەدەنەوە.

دەبا نەمرانی پیشمەرگە، خدرە سور، کەریمی عەلی فەرامەز، بازید نەبەردی، عوسمان ئوستاد ئیبراهیمی، عوسمان ئەمجەدی و سەدان و هەزارانی دیکە لە پانتایی هەموو کوردستانی پیرۆز لە شومالیترین خاڵی کوردستان تا دەگاتە جنوبیترین نوقتەی کوردستانی خوشەویستی کوردان، بە خاترجەمی و ئاسودە بخەون کە گەلی کورد وەفادار بە رێباز و ئامانجیانە و ناو و یادیان ئاوێتەی مێشک و دڵمانە.

سەرچاوە : ماڵپەری شەهید / رێکەوتی : ١١ی دێسامبری ٢٠١٠

سەرماوەز، ئەو مانگەی کە تێیدا رێز لە رۆژی پێشمەرگەی کوردستان دەگرین

حەتەم جەهانگیری

رۆژی ٢٦ی سەرماوەزی هەموو ساڵێ وەک رۆژی رێزگرتن لە پێشمەرگەی کوردستان ناودێر کراوە.

پێشمەرگە ئەو رۆڵە بە جەرگو بە هەیبەتەی نەتەوەی کوردە کە لە ناخی بزووتنەوەی رزگاری خوازی کوردستان دەورو رۆڵێکی گەورەو بەرچاوی هەیە.

رۆژی ٢٦ی سەرماوەزی ساڵی ١٣٢٤ی هەتاوی خەڵکی خەباتگێر و رزگاریخوازی کوردستان بە گشتیو بە تایبەتی خەڵکی خەباتگێری شاری مهابادی پایتەختی مێژوویی کۆماری کوردستان لە هەنگاوێکی شۆڕشگێرانەدا دەزگا سەرکۆتکەرەکانی رژیمی پەهلەویان تێک پێچاو شارەوانی ئەو شارەیان کە وەک دوایین بنکەی نەیارانی کورد بوو چەک کرد و ئاڵای پیرۆزی ئاشتیان لە سەر بەرزایی بینای شارەوانی هەڵکرد و پەیامو رەوتێکی شۆڕشگێر و ئاشتی خوازییان سەردا کە تا ئەمرۆش بەردەوامە.

لە ساڵی ١٣٦٣ی هەتاویدا، حیزبی دایک، حیزبی داهێنەری ناوی پێشمەرگە، واتە حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران دیسان لاپەڕەیەکی زێڕینی دیکەی بە لاپەرە زێڕینەکانی خۆی زیاد کردو وەک حیزبی هەموو چینوتوێژەکانی کۆمەڵگای کوردستان و بۆ بەرز راگرتنی خەباتو بەرخۆدانی هێزی پێشمەرگەی کوردستان، لە بڕیارێکی مێژوویی دا رۆژی ٢٦ی سەرماوەزی ساڵی ١٣٦٣ی وەکو رۆژی پێشمەرگەی کوردستان دیاری کرد.

کۆمەڵانی خەڵکی کوردستان و لایەنگرانی ئاشتیو دێموکراسی لەو کاتەوە تا ئێستا لە هەموو باردۆخێکی سەختو گراندا رێز لە ناو و رۆژی پێشمەرگە دەگرن. رێز لە خەباتو خۆبەخت کردنی رۆڵەیەکی خۆیان دەگرن کە بەبێ هیچ چاوروانیەک حازرە هەموو ژیانی خۆی و تەنانەت گیانی خۆشی فیدای ئامانجەکانی نەتەوەکەی بکات.

بەلام پێشمەرگە کێیە کە کۆمەڵانی خەڵکی کوردستان لە چوار دەوری ئەم نیشتیمانە لەت لەتکراوەدا و بگرە لە سەتحی جیهاندا رێزی لێدەگرن ؟!

پێشمەرگەی کوردستان ئەو چەکدارە شۆڕشگێرەی کوردە کە لە شاخەکانی زاگرۆسی مەڵبەندی مێژوویی نەتەوەی کورد سەری هەڵداوەو لە داوێنەکانی زاگرۆس دا سروودی ژیانو دێموکراسی سەرداوە. پێشمەرگە ئەو کەسەیە کە گەورەترین سەرمایەی ژیانی خۆی

لە پێناو رزگاری و ئازادی نەتەوەکەی دا بەخت دەکاتو بەبێ هیچ ستارگەهەک بە شەوو رۆژ لە پێناوی دۆزە رەواکەی خەبات دەکات.

ئەگەر بمانهەوێت بە کورتی لە سەر جیاوازی پێشمەرگە لە گەڵ چەکدارانی دیکە بدوێنو تایبەتمەندیە بەرزەکانی پێشمەرگە باس بکەین ئەوا لاپەڕەکانی مێژوویی خەباتی خوێناوی گەلی کورد کە بە دەیان ساڵە پێشمەرگە خۆی بەخت دەکات دێنە قسەو پێشمەرگە وەک شۆڕشگێرێک کە لە پێناو رزگاریو سەربەستی نەتەوەکەی لە ژێر چەپۆکی داگیرکەرانو خوێنرێژان خەبات دەکات دەناسێنن. پێشمەرگە ئینسانێکی کوردی خاوەن هەڵوێستە کە بۆ بەرابەری ئینسانەکانو جێگر کردنی یاسا دێموکراتیکەکان و سڕینەوەی زوڵمو زۆری سەر نەتەوەی کورد خەبات دەکات.ئەو تایبەتمەندی شۆڕشگێڕانەی هێزی پێشمەرگەنە کە پێشمەرگەی وەک ئینسانێکی جێی متمانە کە بۆ ئاڵوگۆڕی قوڵی سیاسیو کۆمەڵایەتی لە نیشتماندا پێشان دەداتو پێشمەرگەی بەو رادەیە خۆشەویست کردووە.

خەباتو رۆڵی پێشمەرگە هیچ کاتێک کەم نەبووە و ئەگەر لە رابردوودا بە هۆی ئەو شەڕە کە کۆماری ئیسلامی ئێران بە سەر نەتەوەی کورد دا سەپاندو بە ناچاریو تەنیا بۆ بەرگری پێشمەرگە دەستی بۆ چەک بردو دیفاعی لە مانو هەبوونی نەتەوەی کورد کرد، ئەمڕۆ پێشمەرگە خەباتێکی دیکەی سەردەمیانەی دەست پێکردووە کە زۆر لە خەباتی شاخ کەمتر نیە! ئەمڕۆ پێشمەرگەکانی کوردستان لە مەیدانە جۆراجۆرەکانی خەباتی سیاسیو کۆمەلایەتی لە جەرگەی خەبات دانو لە سەنگەرەکانی زانستو خۆ پێگەیاندن، ئەو ئەرکە مێژووویيە کە لە سەر شانیانە بەرێوە دەبەن.ئەمڕۆ پێشمەرگە لە مەیدانەکانی دیپلۆماسیدا و لە نێو جەرگەی زانستگاکانی ئێراندا خەبات دەکەن. هەر ئەو ترسو خۆفە لە نێو پێشمەرگەو خەباتی نوێو سەردەمیانەی پێشمەرگەیە کە رژیمی چاوترسێن کردووە و رژیمی لە هەمبەر ئیرادەی پۆڵاینی خۆیدا بە چۆکدا هێناوە.

لە هەمبەردا خەباتە رەواکەی پێشمەرگە و ئاراستەی درۆستو بەرحەقی ئەم خەباتە و خۆ دوورگرتن لە هەر کردەوەیەک نارەوا لە هەمبەر داگیرکەرانی دڵرەقو خوێن رێژ، بۆنەتە هۆی ئەوە کە خەباتی هێزی پێشمەرگە لە جیهانی مۆدێرنی ئەمرۆدا بە خەباتێکی ئازادیخوازانە و سەردەمیانە کە تەنیا بەختیاری ئینسانەکان ئامانجیەتی قەبوول بکرێتو پشتیوانی لە داخوازە رەواکانی ئەو شۆڕگێرە بکرێت. ئەگەر بە وردی چاو لە قۆربانی دانو خەباتی هێزی پێشمەرگە بکەین، دەبینن کە ئەو هێزەی کورد تەنیا لە رۆڵەکانی ئەو نەتەوەیە پێکهاتوون کە بە ویستی خۆیان بۆ خەبات لە هەمبەر داگیرکەران چەکی شەرەفیان لە شان کردووە و بە بێ هیچ ئیدعایەک ئەو ئەرکەیان وەئەستوو گرتووەو خەباتی هێزی پێشمەرگەش هیچ کاتێک دوایی پێنایێتو لە دوا رۆژی ئازادی کوردستاندا دەورو رۆڵێکی گەورەی لە پاراستنی دەستکەوتەکانی خەباتی خوێناوی نەتەوەی کوردو پارێزگاری لە بەها ئینسانیەکان لە ئەستوو دەگرێت.

لە کۆتایی دا سڵاو دەنێرم بۆ هەموو پێشمەرگەکانی کوردستان و بە تایبەتی پێشمەرگەکانی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران

پیرۆز بێ ٢٦ی سەرماوەز رۆژی پێشمەرگەی کوردستان

سەرچاوە : ماڵپەری یەکیەتی لاوانی دیموکراتی کوردستانی ئیران / رێکەوتی : ١٥ی دێسامبری ٢٠١٢

ڕۆژی پێشمەرگە

ماڵپەڕی ئیندرقاش

پێشکێشە بە گیانی پاکی هەموو شەهیدانی ڕێبازی ڕزگاری کورد و کوردستان و بە بەژن و قەڵافەتی هەموو پێشمەرگە ڕاستەقینەکانی کوردستان.

لە درێژەی خەباتی ڕەوای نەتەوەی کوردمان لە کوردستانی ئێران لە لایەن حیزبی دێمۆکراتی کوردستانی ئێران و لە سەر پێشنیاری ڕێبەری مەزنی کورد دوکتور قاسملوی نەمر لە ساڵی ١٣٦٣ی هەتاویدا ڕۆژی ٢٦ سەرماوەزی هەر ساڵ وەک ڕۆژی پێشمەگەی کوردستان دیاری کرا و لە لایان هەموو گەلی کوردستانەوە پێشوازی و پشتیوانی لێکرا.

زۆربەی ئەو نەتەوانەی کە بۆ ئازادی ورزگاری خەباتیان کردوە گەڕاون و باشترین و گونجاوترین ناویان بۆ پاڵەوانانی بەرگری و ڕزگاری نەتەوە و نیشتمانی خۆ هەڵبژاردوە.

کە بە بروای من واژەی(پێشمەرگە) جوانترین وپڕ ماناترین واژەیە بۆ خەباتکاری ڕێگای ڕزگاری نەتەوەیی و نیشتمانی.

بۆ من ناسراوترینی ئەم واژانە، واژەکانی(گریلا، گریلە، سۆلدات، عەسکەر، سەرباز، چریک، پاسدار . .)ن. واژەی(گریلا، گریلە) واژەیەکی ئیتالیاییە بە مانای شەرکەری چکۆلە، وردەشەڕکەر، یا شەڕی تاک وتاقمی بچکۆلە. واژەی(سۆڵدار، سۆلجر) کە وەک واژەیەک بۆ سەربازی دەوڵەتی لە ئوروپا برەوی هەیە، لە ئەسڵدا بە مانای بەکرێگیراو و فرۆشراوە و مزدوورە.

واژەی(عەسکەر)کە لە وڵاتانی عەرەبیدا بۆ هێزی نیزامی دەوڵەتی دەکار دێت لە واژەی(سیکوریتی)وەرگیراوە بە مانای ئەمنیەت و ئاسایش و پاراستن.

بە تایبەتی پاراستنی پاشایان و خەلیفە و سوڵتان و دەرباری قودرەت.

واژەی(سەرباز) کە لە ئێران بۆ هێزی ئەرتەشی دەکار دێت بە مانای ئەو کەسەیە کە یاری بە سەری دەکات و دەیدۆڕێنێت، بەڵام دیار نیە لە پێناوی چێدا.

واژەی(چریک)کە وەک واژەیەکی ترکی ناسراوە و لە ئێراندا بۆ شەڕکەری گرۆپی دەولەتی و هێزەکانی چەک بە دەستی ئۆپۆزیسیۆن دەکار هاتوە و دێت.

کە بۆی دەچم هەر لە واژەی کوردی(چەڵیک و چالاک)وەرگیرابێت.

واژەی پاسدار کە ئێستا لە نیزامی کۆماری ئیسلامی ئێران دا دەکار دێت و هیزی باوەر پێکراو و پشت و پەنای رژیمە و کۆپالی کوێری سەرکوتی ژوورەوە و تەخریبی دەرەوەیە.

یانی ئەوەی نیگابانی دەکا و دوژمنی هەر چەشنە ئاڵگۆرێکە و لەسەر راگرتن و پاراستنی نیزامی کۆماری ئیسلامی ئێران پێ چەقێنە.

بەڵام واژەی پێشمەرگە!پێشمەرگە:

واژەیەکی پڕ مانا بە پانایی جیهانی ئازادیخوازی و بە توانا بە قەرای هەموو توانا و هیزی ئازادیخوازانی جیهان، بە ورە بەرزتر لە نەڕەی شێر و ورشەی باڵی هەڵۆ و گرمەی هەوری بەهاری، بەگۆڕ لە گوین بروسکەی هەور و گەڕشەی شەهاوێژ و تینی خۆرەتاوی تاوزی، لە زاران خۆش وەک ناوی دایک و باوک و نەتەوە و نیشتمان، بەهەشت و مەلەکوت، کتێب وقەڵەم، شەکر و هەنگوین، خۆشتر لە نانی گەرم.

حەسێنەوە وەک باوەشێ دایک و پشتی لانک و سێبەری دار بەڕووی کوردستان، بە سام وەک هەرەس و تۆفان و سۆنامیا.

قەڵافەتی قەندیل و ئاراراتە.

هەناسە و پشووی بای شەماڵ و زەریانە.

هەنگاوی لە هەنگاوی میرووله وردتر و شەقاوی بە مەودای ئەوسەرەسەری کوردستانە.

باسکێکی دەجلە و ئەوەیدیکەی ڕووباری فوراتە.

چاوێکی گەلاوێژ و ئەویدی کاروانکوژەیە.

تەختی ناوچاوانی خۆرە و سینگی مانگی بەدەری چاردەیە.

بە پێیەکانی هەموو کوردستان دەگەڕێت و بە چاوەکانی هەموو کوردستان دەبینێت و بە گوێیەکانی هەموو دەنگێکی دەبیسێت.

لە هیچ کوێ نیە و لە هەموو جێیەک هەیە.

لە گەڵ جووتیار زەوی ڕەقەنی دەکێڵێت.

لە گەڵ شوان مێگەل شەوێن دەدات.

لە گەڵ باخەوانە ئاوی گوڵان دەدێرێت.

لە گەڵ بەزاز کوتاڵ گەز دەکات.

لە گەڵ خوێندکار دەرسی ئازادی وئیسانییەتی دەخوێنێت، لە مزگەوت و کەنیسە و کنێشت و جەمخانە پەرستشی ڕاستی دەکات.
لە گەڵ منداڵان یاری هەلووکێن و لە گەڵ یاریکاران تۆپێن دەکات و تۆپی کورەی زەوی وەخەبەر دێنێت.

لە گەڵ دایکی شەهیدان شێن دەکات.
لە شاییان سەرچۆپی وگاوانی دەگرێت و لە گۆڕستان گوڵالە و شەشپەڕ و شلێران ئاو دەدات. پێشمەرگە!
هێزی نووکی قەڵەمی خوێندکار و توندی هەنگاوی ڕێبوار و تیژی نووکی گاسنی جووتیارە.
هیوای زەماوەندی بووک و زاوایە، ورەی دەڵی هەژار و گەدایە.
چاوسووری گەڵ و ڕووسووری نەتەوە و پارێزەری نیشتمان و هۆی بوون و مانە.
پێشمەرگە!
نە مرۆڤێکی ئاسایی و نە چەکدارێکی لاسابیبە.
لە هەموو سروشتی ناسراودا ئەو تەنیا بونەوەرێکی فامدارە کە بۆ ژیانی خۆی حەول نادات و گیان لەسەر دەست بۆ پاکترین مەبەست خۆی فیدا دەکات.
خۆر و پێسمەرگە و شەم لە یەک سەرچاوەن.
دەسووتێن و دەسوتێن بۆ ئەوەی هێزی تاریکی و سایە و ڕەشایی برەوێنن و ڕووناکایی سەقامگیر بکەن و ژیان و بوون بەردەوام بێت.
ئەی ئەو کەسەی لە هەموو کەسێک هەژارتر و لە هەموو کەسێک دەوڵەمەندتری، لە هەموو کەس شاد و لە هەموو کەس خەمبارتری، هەموو دەمرن، تۆ نەمری، قەت نامری.
ناوت، خەباتت، بەرهەمەت هەتا هەتایە لە دەفتەری بیرەوەری مرۆڤایەتی دا هەر دەمێنێ و لە گەڵ هەموو گزینگی خۆرەتاوان و تریفەی مانگە شەوان و زریوەی ئەستێران زیندوو دەبنەوە و وەبیر دێنەوە.
ئەێ ئەو کەسەی منداڵەکان بەسروودت دەخەون و لە تەقەی تفەنگت ناترسین و بە هەستی پێ و هەناسەت وەخەبەر نایەین و گوڵەکان و شیناوەردی کوردستان لە ژێر پێتدا ناشەمزێن.ئەی ئەو کەسەی هەموو شتێک دەتناسی و ڕەنگ و بۆنی هەموو شتێک دەدەی.
ئەی ئەو کەسەی هەر لە جەولەی دای و قەت ناسرەوی وناخەوی و هەدا نادەی.
مەگەر تۆ بوونەوەری سەر زەوی نی!
ئەدی بۆ قەت ماندوو نابی، برسی و تینوو نابی. سەرما و گەرما کارت لی ناکات.
ئەدی بۆ لە هیچ ناترسێی ، نە شەختەی سەهۆڵبەندانی چلەی ڕێبەندان کاکۆڵ و سمێڵت دەبەستێت و دەتتەزێنێت.
نە تیشکی هەتاوی گەلاوێژ ئارەقەت پێدەکات و دەتبەزێنێت.
ئەرێ سروشتێش بە تۆ ناوێرێت، یان ئەوەی خۆشەوێستترین کەسی سروشتی، لە مەلەکوت و خوا نزیکی و پەپوولەی بەهەشتی.
دەستەبرا و دەستە خوشکی تاریکی شەو و دوژمنی تاریکی بیر و بڕوای. ئەتۆ نووری وەک خۆرەتاو لەسەر کار وئەرک و برواث سووری.
ئەدی بۆ قەت نەخۆش نابی و قەت نا مری، هەزار خۆزگە بە خۆت کات.
هەزار خۆسکە بە خۆت کات. سەرت بۆنی گڵی لێدێت و سینگت بۆنی گوڵ و پێڵاوەکانت بۆنی تۆز و خۆڵ.
زڵکاو لەژێر پێت دا بەردی ڕەقە و بەردی ڕەق و زوورک لە ژێر پێت دا مێرگ و چیمەنە.
جاری وایە لە هەڵۆ بەرزەفڕتری و لە دوندی بەرزی شاخ و گوندی، جاری واشە لە ماسی مەلەوانتری و لە قوڵایی دەریا و دۆڵی نزم

و بنی گۆمی بێ بنی.

جاری وایە لە خۆرەتاو ئاشکراتری، جاری وایە لە فریشتەی یەزدانی غەیبتر. تۆ زۆر سەیر و پیرۆزی، جاری وایە گریان و

پێکەنینیت تێکەڵە و جاری وایە بە تەنیا بە دنیا پێدەکەنی.
واش هەیە بۆی دەگریت.
گریان و پێکەنینی تۆ خۆدایی و یەزدانین. هەموو کەس تێیان دەگات و کەس تێیان ناگات. ئەرێ بە ڕاستی ئەتۆ بۆ هەنگاوەکانت قەت شل نابن، بۆ قەت خەوت نایەت و هەمیشە بێداری. بۆ نازانی خۆشەویستی چیە و بۆ ئاشق و ئەویندارترین زیندەوەری فامداری.
تۆ وەک گەزیزە ئازیزی و موژدە هێنەری بەهاری.
وەک پەپوولە پایزە زیزی و ئۆقرەی ناگری.
بەڵام بە بای زمانەوە بەرەو ئاسمانی هەر بەرزاییی، هەر بەرزایی دەفڕێ و باڵت گرتوە.
تۆ بازی بەڵام قەت نابەزی.
تۆ شێری و کەس پێت ناوێری.
هێندە دڵناسکی دڵناسکتر لە باڵی پەپوولە و پەلکی وەنەوشە.
لە سەرووی بەیانی نەرمتر و بە هەستتر و لەسەرەخۆتری.
لە پۆڵاڕەقتر و لە سەهۆڵ ساردتر و لە باهۆز بە هێزتری.
ئەی ئەو کەسەی کە هیچ چاوەڕوانیەکەت لە کەس نیە و چاوەڕوانی هەموو کەسی.
ئەی ئەو کەسەی منەتباری هیچ کەس نیت و هەموو کەس منەتبارتن.
تەنانەت بیر لە گەزەجاوی کفن و بستە کێلە بەردی گۆڕیشت ناکەیەوە.
ئەگەر لە بەر لۆمە دەعەبدان و خۆفی خوا وێرابام ، دەمگوت تۆ بەشێک لە یەزدان و باسکی بەهێز و بینایی تیژ و بیر و فامی قوڵی ئاهورامەزدای. یا مرۆڤ نیت و یا لە باشترین جسنی مرڤی. . . . .
بەڵام مخابن.
بەڵام مخابن.
پێشمەرگە!
ئەمرۆکە بە هەزاران پێشمەرگەی شەهید بێ سەر و شوێنن، بێ گۆڕ و کێلن ، نەکەس گۆڕیان پێدەزانیت و نە کەس قەت ڕۆژانی هەفتە و مانگ و ساڵ و جێژنان شەمێکی کزیان لە سەر هەڵدەکات و نە گوڵە سیسەکانی سەرگۆڕیان ئاو دەدات.
تەنانەت پێگەیشتوو و پێداکەوتوانی میراتگری نابەحەق و نارەواش لە سەر ڕادیۆ و تەلەڤیزیۆنەکانیان یا یادیان ناکەنەوە، یا بە دەیان هەڵە و پەڵەوە باسیان دەکەن، کە ڕەنگە هەر نەناسرێنەوە و باس نەکردنیان شایانترە.
پێشمەرگە وەک واژە و وەک هێزی لە بڕان و لە شکان نەهاتووی گەل ونەتەوە سەرمایەی نیشتمانی و شانازی نەتەوەیین و مڵک وماڵ تاقمێک و حیزبێکی تایبەتی نیین.
کەس ناتوانێت لەتی بکات و دابەشی بکات.

هەر وەک حەوڵا و عومەر و خالیدی کوڕی وەلیدی عارەب و ئوزن حەسەنی تورکە ڕەشان و موستەفا کەماڵی ئارنەئوتی نەیاتوانی یەکێتی کورد و کوردستان دابەش بکەن، هیچ کەس و هێزێک نەحەقی دابەشکردنی هەیە و نە مافی خاوەنایەتی.

پێشمەرگە هی هەموو شوێنێکی کوردستان و ملکی هەموو خەڵکی کوردستانە.

بەڵام ناوت، تەنیا ناوت بۆتە کالای بازرگانی ڕاگەیاندن.

ئاخر خۆ دەوران، وەک دەورانی تۆ نەماوە.

تەنیا دەنگت دەنگی تفەنگ و ڕەنگت دیداری قەڵافەتت بێت.

ئێستا هەر تاقم و کەسە ساتەلیتی فەلەکی(ببوورە تەلەفزیۆن)ی هەیە.

بە کەیفی خۆی سمێڵی لێ گیف دەکات و ڕووی گرژی ڕەنگ و بۆیە و مووی چەرمووگی سەری خەنەبەندان دەکات و دێتە سەر شاشە(ببورە پەنجەرە)ی تەلەفیزیۆن و ئەوەی دەیڵێت، نایڵێتەوە.

پاڵەوانی زەمان و زانای دەورانە.

ئای شەهیدەکەی گەل و نیشتمان، چ دەورانێکی ڕەش و تاریکە. هەزار خۆزگە بە خۆت و گۆڕە تاریکەکەت، هەزار. . . .

ئێستا هاوڕێی بە ناو هاوڕێ، سەرکردەی، بە ناو سەرکردە هەر بە پێوە هاوسەنگەرەکانت نەک بە گوڵە بە واژەی چەپەڵ تیرۆر دەکەن و هەزار جار شەهیدی دەکەن.

بێ ئەوە دڵۆپە خوێنێکی لێ بتلێت.

بەڵام بە دەریا حەسرەت، بە قورسی کێوان خەفەت، بە پانایی ئاسمان پەشیمانی.

غەدر دەکەن غەدر. وەک پاشا.

وەک سوڵتان.

وەک خەلیفە.

وەک ئاخوند و وەک خوسرەوکە وەک . . .

بێدەنگە گۆڕ گومەکەی نەتەوە و نیشتمان!

ئەمڕۆ خۆ پێشمەرگە و چەکدار وا لێکدراوە، کەس بە کەس نەماوە.

یا هەر پێشمەرگە نەماوە.

یا ڕێبەر و سەرکردە پێشمەرگە و خەبات گۆڕاوە.

شانازییەکانت هەراج دەکرێن.

خەبات و قارەمانییەکانی سەر ڕاستەشەقامی گەورەشارەکان و کوچە و کۆڵانی گوندان و دەشت و شێناوەرد و لێرەوارەکانی کوردستانت لەبیر دەکرێن و دێن حاشایان لێ بکرێت.

ناوی نراوە(خەباتی شاخ).

دەمڕاستانی تۆ و مێراتگرانی لاپرەسەنیش لۆغەلە زار کەوتوە و بۆیان لە مل دەدەن.

دەک ڕووی زەمان ڕەش بێت، ڕەش، ڕەش.

ئیتر کەس بڕوا بە کەس ناکات .

ئیدی چیدی پوورە مێر و پوورە شەم و مام پیروت و لالە حەمە لە شەوەزەنگی بێدەنگی دا لە پشت دەرگا دەنگی بە زیپکی شەوانە و هەژار و حەکەکوێرەکان ناناسنەوە و دەرگایان لێ ناکەنەوە.

ئیدی ئێستا بازاڕ و دوکاندار یارمەتی بە کەس ناکەن.

چونکە ئیمزا و رەمز و ناوی . . . ناناسنەوە.

ئیتر نە شوان و نە جووتێر نیوەی نان و پەنیری خۆی لە گەڵ چەکداری دابەش کراو بەش ناکات، نایانناسێتەوە و بڕوایان پێ ناکات.

دەزانی بۆانە ڕەنگیان، نە دەنگیان، نە بەرگیان، نە قسە و گفت و لفت و گاڵتە و جەفەنگیان وەک تۆ ناچێت.

وەک شوناس و خۆیی ناچێت. . .

ئەگەر دوێنێ هەموو کەس چاوی لە دەستی پێشمەرگە بوو، ئەمڕۆکە پێشمەرگە چاوی لە دەستی هەموو کەسە و ناکەسە. . . . .

پێکێش بە گیانی پاکی هەموو ئە پێشمەگە قارەمانانە دوێنێ و ئەمڕۆ و داهاتووی کوەدستان کە بە نرخترین سەمایەی ژیانیان واتا گیانیان کردە بەردە بازی رێگای ئازادی و سەرفرازی کـوردو کـــوردســتــان.

سەرچاوە : ماڵپەری ئیندرقاش / ڕێکەوتی : ١٩ی دێسامبری ٢٠١٠

پێشمەرگە کێ بوو... ؟

جمیل احمد بابان

پێشمەرگە ئەو مرۆڤە لە خۆبردوە بوو کە خەمی نیشتمان بەبەردەوامی یەخەی گرتبوو هەرگیز بیری لە کۆلدان نەدەکردەوە، دوژمنی سەرسەختی کوردی وەک خۆیان دەناسی و هەرگیز بڕوای بە ڕەقیبانی کورد نەبوو، بۆیە هەر لە سەرەتای لاویدا زۆرکەس و بنەماڵە دەکەوتنە بیری نیشتمان و دەکەوتنە پرسیارکردن؛ بۆ ئێمەش خاوەنی ئالاو نیشتمانی خۆمان نین.

بۆیە نیشتمانپەروەران دەگەران بە دوای سەرەداوێک تا وەڵامی پرسیارەکان بدەنەوە بۆیە بە هەر نرخێک با لە پێناوی ئازادی کۆلیان نەدەداو بە دوای هاوەڵێک دەگەرا ن کەوەک خۆیان خەمی نیشتمانیان لە کۆڵ کردبی، دەبینین هەردەم پێشمەرگە بەدوای پارێزگاری لە نهێنیەکانی نیشتماندا دەگەرا، تا کەسێکی وەک خۆی دەدۆزیەوە بە تایبەتی ڕێکخستنەکانی ناو شار بە خۆبەخشی هەر خۆیان بەدوای کەسێکی وەک خۆیان دەگەران تا کەمێک لە ئازارو مەینەتیەکانی نیشتمان لە هزریان کەم بکەنەوە تا ئەوکاتەی چ ڕێکخستنەکانی شاخ ڕێگەیان بە کەسەکە دەدا یان بە هۆکاری تر یان بە شێوازی ڕقی زۆری ئەو کەسانە کە تواناى بەرگەی ستەمیان نەدەگرت، یاخود زۆر جارانیش بەهۆی سیخوری ڕەقیبانیەوە دەکەوتە داوی ڕژێم چونکە تەنها ڕەقیبانی کورد سود مەند دەبون یان کەسێک یاخود بنەماڵەیەک پێشی ئاشکرا بوون دەرباز دەبوو ئەوسا بە ئازادی چەکی شەرەفیان دەکردە شان و زەوی سوتماکراویان رادەخست و ئاسمانیان بەخۆیان دادەدا، ئەوە پێشمەرگە بوو.

پێشمەرگە تەنها مرۆڤێکی سادەو ساکار نەبوو بەلکو لە بۆتەی هەر پێشمەرگەیەک کۆمەڵێک واتای سەرسورمان هەبوو ڕۆشنفکری و ڕۆشنبیری و بەردەوام بە خولی تەنیایی و تایبەتی و گەڕان بەدوای بیرو هزری نوی و هەولدانی بەردەوام بۆ نوی بونەوە پەرۆش بوو، لەگەل هەموو ئەمانەش هەرگیز کە بیری لێنەدەکگردەوە ئەویش بێخەمی خۆی بوو ڕەنکە خەمی نیشتمان هەمووی لێداگیر کردبوو بۆیە چەک و تاقم و شرە دەفتەرو دەرزی و داوو رادیۆکەی هەموو ماڵەکەی بوو.

نان لەمالان و خەوتن لە مزگەوت یان بارەگای تایبەت ولەو زەویە سوتماکراوە بە گیانێکی هەرزان دەیگوزەراند، لەگەل هەموو

مەینەتیەکان هەموو پێشمەرگە یەک بیر یەک هەلوێست یەک فەرمانیان جێبەجێ دەکرد، کی برکی بۆ هەلمەت بردن بۆسەرمۆلگەو بارەگاکانی دوژمن تەنانەت بۆ شەهید بونیش پێشمەرگە پۆستەری بۆخۆی ئامادە دەکرد.

هەموو ئەو راستیانەش لە هەزاران بەلگەو نمونە لەبەر دەستدایە، گەلێک جاریش تەنانەت پێشمەرگە تا نەکەوێتە دەستی دوژمن گولەیەکی تایبەتی لە گیرفانی هەلگرتبو تا خۆی پێ شەهید بکات ئەویش تەنها بۆ پارێزگاری لە نهێنیەکانی ولات. پێشمەرگە لە هەلمەتدا پلینگ و شێر ئاسا لە ئاشتیا کۆتری سپی و لە هەول و خەبات بەردەوامی تیغی دەبان بون.

پێشمەرگە تاکە شۆرشگێرێکی بروا ئەستور بوو بە میلەتەکەی خۆی و هەموو کەسی لە خۆی خۆشتر دەویست، ئەوەندەی خەمی نیشتمانی بوو هیچ بیری لە خۆی نەدەکردەوە و هەموو ئەمانەشی بە کردەوە دەسەلماند، رەنگە هەندی روداو هەیە ئەگەر بیگێریتەوە وەک چیرۆکەکانی ئیزۆپ وابێ، بەلام هەموو بەسەرهاتەکانی پێشمەرگە راستگۆیانەیە کە باس دەکرێن چ لە کونجی زیندانەکان چ ئەوانەی بەرامبەری دوژمنیان گرتبوو.

ئەو پێشمەرگانەی کە وەک مەفرزەی تایبەتی بە نێو هەزاران بازگەو کەمین و مەفرەزەی دوژمن رویان لە شارو شارۆچکەکان دەکرد لە قولای دوژمن بۆ ئەوەی سیخورێکی دوژمن یان کەسێکی خاین بە سزای گەل و شۆرش بگەیەنن، هەزاران چیرۆکی سەیرو سەمەرەیان لایە کە رەنگە ئەگەر سیناریۆکەی بنوسرێتەوە ببێتە مایەیی سەرسورمانو بچێتە خانەی فلیمە خەیالیەکان چونکە ئەوەندە چیرۆکەکان ترسانک بوە بە تایبەتی لە سەردەمی رژێمێکی دکتاتۆری وەک رژێمی بەعسی لە ناوچوو.

مەفرەزە تایبەتەکان لە تەواوی مەلبەندەکان (سلێمانی، هەولێر، کەرکوک، بادینان) لە سالی هەشتاکان کورێ جەبەرزەی وا هەبوە لە شێرن خەودا سیخورو دوژمنی کوردیان لە ناوەراستی شارەکان دەگەیاندە ناوچە ئازادکراوەکان یا هەر لە شوێنی خۆیادا بە سزای گەل و شۆرشیان دەگەیاندن و بە سەلامەتیش دەگەرانەوە بۆ ناوچە ئازادکراوەکانیان.

ئەوەی کەباسم کرد رەنگە یەک لە ملیۆنەها کرداری پێشمەرگە بوبێ کە رۆژانە لە بەرامبەر دوژمنە جۆر بەجۆرەکانی روبەروی دەبونەوە، چونکە هەموو پێشمەرگەیەک رۆژانە توشی یەک لەم نەهامەتیانە دەبوەوە وەک:-

بۆردومانی فرۆکە - تۆپی دورهاوێژ - روبەروبونەوەی چەکداری - کەمین - هێرشکردن بۆ سەر مۆلگەکانی دوژمن- پیلانی سیخوری - کرداری سیخوری - جەولەی تایبەت یان جەولەی سەرکردایەتی - هەروەها پەیوەندی بە دۆست و لایەنگران، لەگەل هەموو ئەمانەش دوژمن لە رێگەی سیخورەکانیەوە هەولی دەدا پەیوەندی بە پێشمەرگەوە بکات یان کردەوەی تیرۆرستی لە رێگەی کەسانی خاین و خۆفرۆش بەرامبەر پێشمەرگەو بەرپرسان بە ئەنجام بگەیەنن وهەولی ژەهر خواردن بۆ هێزی پێشمەرگە یان دانیشتوانی ناوچە ئازاد کراوەکان.

کەواتە پێشمەرگە نەخەو نەخۆراک نە جلی جوان و نە ژیان و گوزەران بە تایبەت پێشمەرگەکانی یەکێتی ی نیشتمانی ی

کوردستان چونکە هەردەم لە گەشەکردن و گۆرانکاری بەردەوام بوون بۆ هێنانەدی ئاواتەکانی گەلی کوردستان، لەگەل ئەوەشدا خۆشەویستی و متمانە و دۆستایەتی نەک تەنها لە نێو پێشمەرگە بەلکو لەگەل تەواوی ناوچە ئازاد کراوەکان و نیمچە ئازاد کراوەکان و تێکڕای کوردان پشت ئەستور بوو، تەنانەت هەول دەدرا ئەوانەی کە لە ژێر بالی دوژمندا بوون پەیوەندیان پێوەدەکرا لە

چەندان سەرچاوەوە لەسەر بریاری سەرکردایەتی کە دواتر توانرا چەندان لە مەفرەزەو سریە و مستەشاریش بهێنرێنە ژێر بالی شۆرش و لەگەل هێزی پێشمەرگە هەماهەنگی بکەن کە دواتر لە ڕاپەرینە مەزنەکەی سالی 1991 ئەو کەسانە سودیان وەرگرت و بەر لێبوردنی کۆمەلانی خەلکی کوردستان کەوتن.

لێرەدا دەبینین پێشمەرگە لە تەواوی شۆرشەکانی کوردستان چەند نەهامەتیان بینیوە و ژیانی نەبینیوە.

ئەم وێنانە تەعبیر لە هەندی راستی سەردەمی شاخ دەکات:-

با ئێمەی کورد بگەورێینەوە ئەوی رۆژی با رق و کینەی دوژمنانی کورد بەر شەقی زەمانمان نەخات بگەرێینەوە ئەو رۆژانەی کە سوێندمان بە گیانی یەکتر دەخوارد با بگەرێینەوە تا شەهیدەکانمان لێمان بە جواب ناهاتون با چیتر تانەو بوختان بۆ یەکتری هەلنەبەستین و دوژمنانمان دلخۆش نەکەین با بگەرێینەوە ئەو رۆژانەی کە فەرماندەیەکی مەفرەزە برا گەورە بوو پێشمەرگەیەک جێی متمانەی تەواوی سەرکردایەتی و جەماوەر بوو با بگەرێینەوە ئەو رۆژانەی کە دوژمن خەونی بە لێکترازانی کوردان دەدیت با بگەرێینەوە بۆ باوەشی گەرمی هەڤال و هاورێی و براو دۆستەکانمان با چیتر دوژمنان نەخشەو پیلانەکانیان سەرنەگری با ئەوانەی ئەوی رۆژی بە لە دەست دانی شەهیدێکمان شەرابی خۆشحالیان دەنۆشی. با دوژمنانمان چیتر شادمان نەبن بە مەرگمان..

ئەمرۆ هەر ئەوانەن کە ئەوی رۆژی داردەستی رژێمی رەفتار فاشی بوونو ئێستا خۆیان بە خەم خۆرو بە وەفای ئەم میلەتە دەزانن تانەمان لێدەدەن و دوژمن بەراست دەزانن و ئێمەش بە کورِ ئەشکەوت، با پێمان نەلێن ئێوە چیان کردوە و با هەزاران بوختانی ترمان بۆ رێک نەخەن و سەرکردەو فەرماندە و شەهیدەکانمان بە رسوا باس نەکەن.

چونکە ئێمەی کورد ئەوەندەی دوژمنی دەرەکیمان هەیە هەزاران جار ناحەزی ناوەخۆمان هەیە کە هەندێکیان لە بەخالەتیە و هەندێکیان ڕەنگە کورِو نەوەی بەعسیەکان بن ٍبۆیە دەیلێمە با ریزەکانمان هەموو جارێک بە جوانترین شێوە رێک بخەینەوە تا دوژمانی کورد بە تەواوی دەپوکێنەوە چیتر شەرابی دلخۆشی بۆ ناخۆشیەکانی ئێمە نەخۆنەوە.

سەرچاوە : ماڵپەری یەکیەتی نیشتمانی میدیا / ڕێکەوتی : ٢٢ی نوامبری ٢٠١٠

لە بەرەبەری رۆژی پێشمەرگەی کوردستاندا

ئایەت مرادی فەر

بۆ یەکەمجار لە مێژووی نەتەوەکەمان لە رۆژی ٢٦ی سەرماوەزی ساڵی١٣٢٤ ، بە دەست بەسەر داگرتنی شارەبانی مەهاباد لە لایەن خەڵکی تێکۆشەری ئەم شارە و لابردنی دوایین ئاسەواری رژێمی پەهلەوی، خەڵک توانی ببێتە خاوەنی دیاری کردنی مافی چارەنووسی و دروست کردنی هێزێک بە نێوی پێشمەرگە و دواتر ئەو رۆژە بە نێوی رۆژی پێشمەرگە دیاری کرا.

بۆ رزگاری نەتەوەیەکی بندەست تێکۆشان و فیداکاری هەموو چین و توێژەکانی ئەو نەتەوەیە پێویستە، بەو مانایەی کە هەر کام لە رۆڵەکانی ئەم گەلە بە گوێرەی هەلومەرج، ئەرکی سەرشانیانە بۆ رزگاری نەتەوەکەیان، کە لە راستیدا رزگاری خۆیانە تێ بکۆشن.

پێشمەرگە کێیە و ئەرکی پێشمەرگە چییە؟ پێشمەرگە ئەو ئینسانە بە ورەیە کە لە پێناوی ئامانجێکی رەوادا هەموو گیانی خۆی کە خۆشەویسترین سەرمایەی هەر ئینسانێکە قوربانی دەکا، لە لایەکی دیکەوە پێشمەرگە هێمای ئازایەتی و، پارێزەری شەرەف و لە خۆبوردووییە، پێشمەرگە خاوەن ئیرادەیەکی تایبەتە کە خەڵکی کوردستان بە رەمزی سەرمایەی وڵاتەکەیانی دەزانن. ئەرکی سەر شانی پێشمەرگە ئەوەیە کە بۆ پاراستنی خاک و سەروەری وڵاتەکەی ئامادەی هەر جۆرە فیداکارییەک بێت.

گەلەکەمان بە درێژایی مێژوو لە سەدەکانی پێشوودا بە هۆی ژێر دەستەیی و نەبوونی ئەزموونی سیاسی و حکومەت داری لە ناوچە، نەیتوانیوە بە ئامانجە پیرۆزکانی بگات. ئەگەر چی لە ئاستێکی یەکجار زۆریشدا تێکۆشانی هەبووە بەڵام بەو هۆکارانەی کە باس کران بە مەرامی خۆی واتە رزگاری کوردستان نەگەیشتووە.

شەڕەنگێزی کۆماری ئیسلامی لە سەرەتای ئینقلاب و خەباتی چەکداری پێشمەرگە.

هەر لە سەرەتای شۆڕشی ٥٧ و هاتنە سەرکاری کۆماری ئیسلامی گەلی کورد هەر زوو بە ماهییەتی ئەم رژێمەی زانی و هەوڵی دا کە لە بەرامبەر هەر هێرشێکی ئەم رژێمەدا بۆ سەر کوردستان بێ هەڵوێست و بێ وەڵام نەمێنێتەوە. بۆیە رژێم وا بە پەلە هێزە سەرکوتکەرەکانی بۆ کوردستان نارد و رێبەری ئەم رێژیمە فتوای جیهادی بۆ سەر نەتەوەکەمان دەرکرد، بزووتنەوەی کورد و هێزی

پێشمەرگە ناچار بوو لەو بەشەی کوردستان بۆ بەرگری کردن لە خاکی کوردستان لە بەرامبەر هەر جۆرە هێرشێکی داگیرکەر بێ وەڵام نەمێنێتەوە.

دوای هاتنە سەرکاری کۆماری ئیسلامی کۆمەڵێک نەیاری گەلەکەمان پێیان وابوو کە شەڕی پێشمەرگەی کوردستان لە گەل هێزی کۆماری ئیسلامیدا بۆتە هۆی دواکەوتووی وڵات و ئەگەر پێشمەرگە نەبوایە کوردستان لە حاڵی گەشە کردن دا دەبوو، بەڵام دەبێ ئەوەمان لە بیرمان نەچێ کە دەسەڵاتداریی کۆماری ئیسلامی بە مەبەستی لە نێو بردنی بزاڤی کورد کۆمەڵێک جاش و خائینی لەم بارەیەوە ساز کرد و نێوی پێشمەرگە موسوڵمانەکانی لە سەر دانا، کە چی هەر ئەم پێشمەرگە موسوڵمانانە بوون کە لە پێناو سیاسەتە چەوتەکانی رژیمدا وڵاتیان فرۆشت و و رۆڵەی کوردیان بە دەستی کورد کوشت. بەڵام لە راستی دا ئەوان بوون بە رووڕەشی مێژوو و پێشمەرگەش هەر سەربەرز و رووسووری مێژووی نەتەوەکەیانن و رەمزی مانەوەی گەلی کورد.

باشووری کوردستان و پێشمەرگە

بە خۆشحاڵییەوە دوای چەند دەیە لە خەباتی بێ وچانی پێشمەرگە قارەمانەکان لە باشووری کوردستان گەلەکەمان توانی لەم بەشەی کوردستان بە مافەکانی شاد بێت و لە ژێر دەستەیی رزگاری بێت و ئومێدێکی زیاتر بە پارچەکانی تر بدا، بەو هیوایەی کە لە داهاتوویەکی نزیکدا هەر کام لە پارچەکانی کوردستان بە ئامانجە رەواکانیان بگەن و دەستی رەشی داگیرکەر لە سەر کوردستان نەمێنێ و هێزی پێشمەرگەی کوردستانیش بە ئاستێکی وا بگات کە رۆژێ خۆی لە ریزی یەکێک لە ئەرتەشە گەورەکانی دنیا ببینێتەوە.

هەر پیرۆز بێ رۆژی پێشمەرگە، لە هەموو خەڵکی کوردستان.

سەرچاوە : ماڵپەڕی بەیان / رێکەوتی : ١٤ی دێسامبری ٢٠٠٩

٢٦ی سەرماوەز رۆژی پێشمەرگەی کوردستان.

رەشید ئەحمەدی

٢٦ی سەرماوەز رۆژی پێشمەرگەی کوردستان رۆژێکی مێژویە لە مێژوی نەتەوەی کورد لە رۆژهەڵاتی کوردستان. ئەم رۆژە مەزنە لە پێشمەرگەکانی کوردستان بە گشتی و لە پێشمەرگەی حیزبی دیموکراتی کوردستان بە تایبەتی پیرۆزبایی دەکەم.

پێم خۆشە بەر لە قسەکانم پێناسەیەک لە سەر پێشمەرگە بێنمە بەر باس، بە باوەڕی من پێشمەرگە روناک بیرو ئازاو لە خۆبوردوترین توێژی کۆمەڵگای نەتەوەی خۆیەتی، بە ڕای من روناکبیر تەنها ئەو مرۆڤە نیە کە خوێندکارە و پلەی بەرزی دانشگایی هەیە، چونکە دەبینین لە ناو ئێمە و گەلانی دیکەشدا زۆر لەو مرۆڤانە هەن کە زۆر بێ هەست و بێ ئاگان لە بەرامبەر ژیانی کۆمەڵگایان، بۆیە من پێم وایە روناکبیری راستەقینە بەو کەسانە دەگوترێت کە بە گیان و دڵ فیداکاری دەکەن لە پێناوی سەربەستی و ئازادی و خۆشگوزەرانی نەتەوەی خۆیان، ئێمە ئەگەر ئەم پێناسە قبوڵ کەین کەوابوو پێشمەرگە رۆڵەی بەئەمەگ و بە ئاگاترین توێژی نەتەوەی خۆیەتی کە ئامادەیە بە خوێنی خۆی فیداکاری و خەبات بکات لە پێناو ئازادی و سەربەستی نەتەوەکەی.

بۆیە پێوستە لە سەر کۆمەڵگا رێز بۆ خەباتی پێشمەرگە دانێ و ئەم رۆژە واتە رۆژی ٢٦ی سەرماەز بە رۆژێکی بەرز و پیرۆز بێ نرخێنێ و سەردانی بنەماڵەی شەهیدان بکات، لە لایەکیش ئاهەنگ و جێژنی بۆ بگێرێت.

بەرێزان لە گەڵ بڕوام بە خەباتی مەدەنی بوونی هێزی چەکدار وەکوو پێشمەرگە بۆ پالپشتی ئەو خەباتە بە شتێکی راست و پێویست ئەزانم لە شەرایەتی ئەورۆی وڵاتانی داگیرکراوی کوردستاندا، چونکە بە گوێرەی ئەو ئەزمونانەی ڕابوردومان دەرکەوتووە دوژمن تەنها لە کاتی لاوازیدا قەول و بەڵێنی پێداوین و لە کاتی دەسەڵاتدا پەشیمان بۆتەوە، یان زۆر جاران لە سەر مێزی وتووێژ سەرکردەکانیان شەهید کردوین، یان سەدان جار لە رێگای هێمنانە و مەدنی لە کاتی بەرز کردنەوەی داوا رەواکانمان هیچ کە گوییان لێنەگرتوین تەنانەت خڵتانی خوێنیشیان کردوین.

بە بڕوای من ئەوەی بۆ ئێستاو دوارۆژ بۆ ئازادی و سەربەستی خاکی کوردستان جێگای هیوایە، هێزی پێشمەرگەی کوردستانە، نەک بە تەنها خەباتی مەدەنی، بەڵگەش بۆ ئەم بۆچوونە نمونەیەک لە باشوری کوردستان باس دەکەم، بە خۆشیەوە حکومەتی

هەرێمی کوردستان لە حاڵی حازردا وەک خۆیان دەڵێن خاوەنی دوو سەد هەزار پێشمەرگەیە، لە راستیدا هەر ئەوەشە کە حیسابی بۆ کراوە دەنا دەمێک بوو حکومەتی تازە پێگەیشتوی عێراق ئەوەی بە سەر دەهێنان کە رابوردووەکان بە سەریان هێنان، هەر وەک ئەزانن لەو ماوەی پێشودا ویستیان پارێزگای کەرکوک هەڵبژاردنی بۆ پارلەمانی عێراق لە گەڵ پارێزگاکانی دیکە دواخرێت، ئەوەبوو دەسەڵاتدارانی هەرێمی کوردستان بەم دواکەوتنەی کەرکۆک رازی نەبونوو ئەوەشیان بە فێڵێک ئەزانی لە فێڵەکانی حکومەتی بەغدا بۆیە بەغدایان ئاگادار کردەوە ئەگەر کەرکوک لەگەڵ پارێزگاکانی دیکەی عێراق نەچێتە هەڵبژاردن ئەوا ئێمە هەڵبژاردن لە هەرێمی کوردستان تەحریم ئەکەین. ناچار پاڵەمانی بەغدا ئەو بریارەی هەڵوەشاندەوە، دیارە ئەوە نە لە بەر چاوی جوانی کوردو لە بەر دێموکراتی بوونی حکومەتی بەغدا بوو بەڵکوو مەترسی دوارۆژیان لە بوونی ئەو هێزە پێشەرگە بوو کە ناچاری کردن بۆ رازی بوون بە داواکەی هەرێمی کوردستان، ئێستاش ئەگەر بوونی هێزی پێشمەرگە لە قەزاو ناحیەکانی موسڵ و کەرکوک و خانەقین نە بووایە هەر وەک زەمانی سەدام دەستیان ئەکرد بە دەرکردن و بە عەرەب کردنیان،

نمونەیەکی دیکە لە حکومەتی داگیرکەری تورکیە، هەموو ئەزانن کە پارتی (د ت پ) پارتێکی مەدەنیە و ئیجازەی رەسمی کارکردنی لە لایەن حکومەتی تورکیەوە پێدراوە، بەڵام لە بەر ئەوەی ئەو پارتە پشتگیری لە ئامانجەکانی نەتەوەی کورد لەو بەشەی کوردستان دەکا لە لایەن دادگای تورکیەوە هەڵوشاوە راگەینرا، هەموو ئەزانن ئەو پارتە نە چەکدارە و نە شەری چەکداری لە گەڵ ئەو حکومەتەدا کردەوە لە گەل ئەوەشدا کە ئەو پارتە خاوەنی ٢١ پارلەمانتارە لە پارلەمانی تورکیە و نزیک بە سەد شارەوانی رەئیان بە ئەندامانی ئەو پارتە داوە پارتێکی جەماوەریە و خۆشەویستی گەلی خۆیەتی، لە کاتێکدا کە ئوردوغان سەرۆک وەزیرانی تورکیە ئیدعا دەکات و دەڵی یاساکان بەرەی کورداندا هەموار ئەکەموو ئازادی بە کوردان ئەدەم، لە هەمان کاتدا بە بەهانەی ئەوەی کە گۆیا ئەم پارتە هاوکاری پارتی کرێکاران ئەکات و پارتی کرێکارنیش لە روانگەی تورکیەوە ترۆریستە و بەو بەهانەوە هەڵوەشاوە رای ئەگەیەنن و سەرکردەکانیشی لە دوو تا پێنج ساڵ بێبەش دەکرین لە چالاکی سیاسی. هەر چەندە من سیاسەتی پارتی کرێکاران نسبەت بە رۆژهەڵاتی کوردستان بە هەڵە ئەزانم، بەڵام لە راستیدا بە هێزێکی رەسەنی پێشمەرگەی کوردستانی تورکیەی ئەناسم، بەڵام چە لە بێ دەسەلاتیەکەی کە دەسەڵاتدارانی جیهان بە کەیف و بەرژەوەندی خۆیان خەڵاتی ئاشتی نۆبل بەمەو بەو ئەبەخشن و هەربزوتنەوەیەکی چەکداریش هەر چەند بۆ ئازدای و رزگاری نەتەوەکانی خۆیان بێت مۆرکی تروریستی لێ ئەدەن، بە داخەوە زۆر لایەن و کەسانیش هەن لە ناو خۆی کورداندا بە دژی هێزی پیێشمەرگە وتار ئەدەن و ئەڵێن ئێتر جولانەوەی چەکداری باوی نەماوەو ئەو هێزە رەسەنە دوژمن تۆقینەیان خستۆتە ژێر پرسیارەوە بە کەمی چاو لێدەکەن. بەڵام لە راستیدا ئەو روانگەیە راست لە بەرژەوەندی دوژمن دایە.

هاورێیان، هەروەک پێشتر عەرزم کردن خەبات و چالاکی مەدەنی شتێکی پێرۆزە بەڵام بۆ وڵاتێک کە خاوەنی یاسا بێت و گویت لێبگیرێت، بەڵام بۆ وڵاتانی وەکوو ئێران، عێراق، تورکیە و سوریە هەرگیز ئەو خەباتە بە بێ پاڵپشتی هێزی چەکدار جێگای هێوا نیە، ئەوا گریمان یەکێک لەو وڵاتانە ئاڵۆگۆری بە سەردا هاتوەو بە زاهیر خۆی ناونا وڵاتێکی دێمۆکراسی، بە بڕوای من ئەو کاتەش رۆحی شوفینزم لەو وڵاتانەدا خاشەبر نابیت و پێمان دەڵین فەرموون با هەڵبژاردن بکەین بۆ نمونە بۆ فیدرالیزم، ئەو کاتە ئەبینی ئەوان زۆر و ئێمە کەم دیارە بەو حیسابە دیموکراسیە ئێمە ئەدۆرێنین، ئێتر ئیجازەت پێنادەن تۆ لە ناو کوردستاندا ئەو هەڵبژاردنە بکەیت ئاخۆ گەلی کورد چی ئەوێت، دووبارە ئەڵیم ئەگەر تۆ پشتیوانیەکت نەبێت وەکوو هێزی پێشمەرگە هەزار فێل

وپیلانت لێ ئەدۆزنەوە بۆ ئەوەی سەر نەکەویت.

بۆ نمونە چاو لە شاری کەرکوکی کوردستانی باشور کەین کوردان دەڵین کاکە وەرن ریفراندوم کەین زۆرایەتی خەڵکی ئەو شارە چۆنیان پێخۆشبوو باوا بێت، بەڵام ئەوە چەند ساڵە ئەم ساڵ ئەو ساڵی پێکراوە و هێشتا چارەنوسی نارۆنە، من پێم وایە ئێمە وەکوو گەلی کورد ئەوەندەی کە بە هیوای خەباتی مەدەنی بین پێویستە بە سەدان جار زیاتر پشت بە خەباتی چەکداری بستین، بە تایبەت ئێمەی کورد لە ڕۆژهەڵاتی کوردستان کە زیاتر لە سی ساڵە بە دەست زاڵمترین حکومەتی ئەم سەر زەویەوە ئەناڵێنین هەمووش ئاگامان لێیە هەر جوڵانەوەیەکی مەدنی لە کوردستان کرابێت بە مەرجێک ناوێک لە مافی گەلی کورد هاتبێ بە کوتک و ئاسن وەڵامی دراوەتەوە، لە ئاکامی ئەم فاکتانە کە عەرزم کردن تاکە ڕێگای چارە پێکهێنانی ڕێکخراوەیکی چالاکوو بە هێزە لە وڵات لە شارو گوندەکان بۆ خەباتی مەدەنی لەگەل پشتبستن بە هێزی پێشمەرگە ئەودەمە ئەتوانین هێزی دوژمن بە چۆکدا بێنین، هەروەها لە درێژەی ئەو خەباتەدایە کە چاوەروانی ئەوەی لێدەکرێت کە دوژمن ناچاری وتوویژ بێتوو، بیروڕای جیهانیش بە قازانجی کورد گۆڕانی بە سەردا بێت.

سەرچاوە : ماڵپەری خاکەلێوە / ڕێکەوتی : ١٩ی نوامبری ٢٠٠٩

پێشمەرگە- ناوی پیرۆزترین مرۆڤەو چقڵی چاوی دوژمنانە

ئاسایش عوسمان دانش

پێشمەرگە لە دۆێنێدا کە پارێزگاری لە خاکی پێشمەرگە لە ئەمڕۆدا کە پاسەوانی لە خاکی هەرێمی کوردوستان و مرۆڤی کورد کردوە بەدرێژایی مێژووی کوردوستان ئەو ناوچانە دەکات کە دەگەڕێنرێتەوە سەرخاکی شۆرشی کورد لە باشوردا. هەرێمی کوردوستان.

ڕاستیەکی مێژوویە کە ناوی پیرۆزی پێشمەرگە ڕەمزو وسمبولی ئەو مرۆڤە بە ئەمەک وەفا دارو گیان بازو لە خۆ بردو و گیان لەسەر دەستەیە کە هەمیشە ژیانی خۆی بەخت کردوە لە پێناوی گەل و نیشتمانەکەیا و مەشخەڵ گڵپەو داینەموی گشت شۆرشەکانی باشور و هەموو پارچەکانی تری کوردوستان بوە ، بێ پشت و پەنا پارێزگاری لەخاکی موقەدەسی کوردستان و گێانی مرۆڤی کورد کردوە ، پێشمەرگە ئیلهامی ئازایەتی و مەردایەتی لە خۆ بردویی و باوەڕ بە خۆ بوون لە مەسەلەی ڕەوای گەلەکەیەوە وەر گرتوەو وەک سەربازێکی سوپا نەبوە مەشق و ڕاهێنان بکات بۆ فیربونی هونەری سەربازی ، شاخەکانی کوردوستانیش هەموو کاتێک لانەو شۆینی تێکۆشان و خەباتی بە جەرگانەی ئەم ڕۆڵانە بووە.

لە گشت ڕوداو کارەساتێکی ناخۆش دا پشتیان نەکردۆتە نەتەوەکەیان قوربانیان داوەو گیانیان فیدا کردوە و خۆینیان ڕژاوەتە سەر هەموو بستێک و تاشە بەردێکی ئەم خاکە ، لە دوای پرۆسەی ئازادی ئێراقیشەوە بە فەرمی بونەتە پاسەوانی سنور و پارێزگاریان لە خاکی کوردوستان و بگرە زۆر پارێزگاو شۆین و ناوچەی تری ئێراق کردوە ، وەک پارێزگای { دیالەو سەلاحەدین و بەغداد } و شۆێنی تر ، هەر کاتێک لەهەر شۆنێک دا پێویستیان بە هێزی پێشمەرگە بوبێ و سەرکردایەتی کورد ڕازی بونی خۆی لەسەر بەشداری پێشمەرگە دابێ فەرامۆش نەکراوە ، نمونەش بۆ ئەم بەشداری بونە ناردنی پێشمەرگەیە بۆ ئەو شۆین و ناوچانەی گیرو گرفتی زۆری لێ هەیە و داوای بەشدار بوون و خزمەتی هێزی پێشمەرگەی کوردوستانیان کردوە ، بەو دوایانەش سەرۆک و زۆربەی ئەندامانی پەرلەمانی ئێراق داوای هێزی پێشمەرگەیان کرد بۆ پارێزگاری کردنیان هەر چەندە ئەمانە زۆریان سەر بە حیزب لایەنەکانی بەشداربووی حکومەتی ئێراقین خۆیان خاوەن هێزی چەکدارو میلیشیایان هەیە ئەمەش دەلالەت لە پاکی و ئازایەتی پێشمەرگە دەکات.

بەڵام ماوەیەکە چەند ئەندام و پەرلەمانتارێکی بەرەی تەوافق و العراقیەو بەرەی تورکمانی و پاشماوەی بەعسیەکان و دام دەزگاکانیان بە جۆرەها ڕێگا دەیانەوێ ناوی پێشمەرگە بزرێنن جۆرەها تومەت و ئاستەنگ دروست دەکەن لەوانە لەم ڕۆژانەدا { ئوسامە نجێفی و حەنین قەدۆ و عزەدین دەوڵە و ئەمین فەرحان و پێشتریش محەمەد تەمیم } و چەندانی تریش لە لێدوان و کۆنگرە ڕۆژنامەوانیەکانیان دا دەیانەوێ بە زۆر بیسەلمێنن کە هێزی پێشمەرگە میلیشیایەو پێویستە حکومەتی ئێراقی لێان بدات و هەڵ بوەشێنرێنەوەو لە شارەکانی موسڵ و کەرکوک و دیالەو سەلاحەدین دەربکرێن و نەیەڵن هەردوو حیزبی { ی . ن . ک و پ . د . ک } لە هەڵبژادنی شارەوانی و ئەنجومەنی پارێزگاکان دا بەشداری بکەن ، ئەمانە ڕقیان لە کوردە لە مێژەوە داخ لە دڵن ئەم لێدوانەنەشیان سەلمێندەری مایە پوچی خۆیان و بەرەو و ئاغاکانیانە چونکە دەیانەوێ خەلک هان بدەن دژی کورد و هێزی پێشمەرگە و فیتنەو ئاشوبە دروست بکەن هێزی پێشمەرگە بە وان لە ناو نابرێت لەکە دار نابێت ، بە دەیان ساڵ بەرەنگاری گەورەترین و دڕندەترین سوپا بونەوە کە بەبێ ڕەحمانە و بێ هیچ یاسایەک کەوتبوە گیانی کورد و هێزی پێشمەرگە بەو هەموو تۆپ و تەیارە و چەکە زۆرو قەدەغە کراوانەوە ئەنفال وکیمیا باران و جینۆسایدیان ئەنجام دا، نەیان توانی ورەو هێزی پۆڵاینیان پێ لەق بکەن لەناویان ببەن ئەمڕۆش هێزی پێشمەرگە لە هەموو کاتێک بە هێزترە ، ئەگەر ئەمانە ماوەی پێنج ساڵە هاتونەتە سەر گۆڕەپانی سیاسەت و دەیانەوێ بونی خۆیان بسەلمێنن وهێزو دەسەڵات بگرنە دەست بزانن هێزی پێشمەرگە کێن و دەیان ساڵە لە خەبات و تێکۆشان دان ، با دەرس لە ڕابردو وەرگرن چاکترە، مردن و سەرشۆڕی بۆ دوژمنانی گەلەکەمان و سەرکەوتن و سەرفرازیش بۆ هێزی لە بن نەهاتو و قارەمانی پێشمەرگەی کوردوستان.

سەرچاوە : ماڵپەری کلاورۆژنە / ڕێکەوتی : ١٣ی ئاوریلی ٢٠٠٨

٢٦ی سەرماوەز ڕۆژی نێودێرکردنی پێشمەرگە !

سەعید کوێستانی

زۆر لەمێژ نییە ٢٦ی سەرماوەز بە نێوی پێشمەرگە نێودێرکراوە . واتە ساڵیی١٣٢٤ ی هەتاوی بەرانبەری ١٩٤٥ ی زاینی لەشارە جوانەکەی مەهاباد؛ بەدامەزرانی کۆماری جوانەمەرگی کوردستان (کۆماری میللی دێموکراتی کوردستان) کە دەبوایە لەشکرێکی ڕێکوپێکو مونەزم بۆکۆمار پێک بێت و لەحاڵەتی خێڵەکی بێتەدەرو کۆمار دەسەڵاتی بە سەریدا هەبێ و ئیترهەر سەرەک حەشیرەیەک نەبێتە حاکمی ناوچەی خۆی و وڵاتی فرە دەسەڵات پێک بێو پێش بەچەوسانەوەی هەژاران نەگیرێ.

بەرێبەری پێشەوای مەزنو گەورەپیاوانی سەردم بەپێویست زانرا کە حکومەتێک دابمەزرێ وەڵام دەرەوەی هەلوو مەرجی ئەوکاتی کۆماری کوردستان بێ . دیارە بۆچەسپانو بەدەسەڵات گەیشتنی حکومەتێکی ئەو تۆش، هێزێکی نیزامی پێویست بوو کە ببێتە پشتیوانو پالپشتی ئەو یاساو بڕیارانەی کە لەلایەن کۆشکی کۆماریو وەزارەتخانەکان دەردەچن.

بەمەبەستی پێکهێنانی لەشکری کوردستان دەست کرا بەنێو نووسیو ڕاکێشانی لاوانی کورد بۆ ئەوەی بتوانن جێگای لەشکرو چەکدارانی عەشیرەتی پڕبکەنەوەو ئەرتەشێکی مورەتەب و مونەزەم پێک بهێنن .

بۆ و گەنج و لاوانەی کەدەهاتنە ریزی لەشکری کوردستان و نێو نووسیان دەکرد، دەبوایە بەجێگای سەربازو عەسکەرو ژاندار نێوێکی کوردی بۆ بدۆزێتەوە کە شایانی ئەوپلەو مەقامەبێت کەدەبێتە پشتیوانی کۆمارو دوارۆژی نەتەوەی کورد. پرسیارپرسیار لەنووسەرانو ڕووناکبیرانو مرۆڤی بە ئەزموونی بە ساڵداچوو، بۆ دۆزینەوەی نێوێکی کوردی کە جێگای نێوی فارسیو تورکیو عەرەبی بگرێتەوە. هەرکەسێک بە بیرو بۆچوون و لێکدانەوەیخۆی نێوێکی پێشنیار دەکرد . لە کۆبوونەوەیەکی ڕاوێژکاریدا لەنێو ئاپوورەی بەشداراندا پیرەپیاوێکی بەساڵدا چوو هەڵدەستی و دەڵێ: لە قەدیمەوە بۆ کاری خێرو لەخۆ بووردوویی و فیداکاری، لاوانی چووست و چالاک هەڵدەبژێردران و بەنێوی پێشمەرگە نێودێر دەکران . بەپێشنیار کردنی ئەو نێوە خۆشە چەپڵە بۆ مامەیپیر لێدەدرێ و دەستخۆشی لێدەکرێو هەرئەو کات نێوی پێشمەرگەی کوردستان بەڕەسمی ڕادەگەیەندرێ.

پێشەرگەین بەهەڵمەتین پاڵەوانی میللەتین، دەکەوێتە سەرزاران و دەستە دەستە لاوانو گەنجان بە نێوی پێشمەرگە نێوی خۆیان دەنووسن بۆ ئەوەی لەشکری کوردستانیان لێ پێک بێت .

لەو ڕۆژەوە پێشمەرگە وەک چاوسووری نەتەوەی کورد لە نێو کۆمەڵدا ناسراوەو ڕێزی لێدەگیرێت و خەڵک بە کورو کچی خۆیانیان دەزانن و ئەو پەڕی ڕێزیان لێدەگرن، تەنانەت لە زۆر شوێنی جۆراو جوۆرو کوردستان دیتراوە کە لەکاتی مەترسی دوژمندا کچان و کوڕانی نیشتمانپەروەر ئێشکیان لە پێشمەرگە کێشاوەو لە جموجۆڵ و مەترسی دوژمنیان ئاگادارکردون بۆ ئەوەی لە بەڵاو ڕووداوی نەخوازراو پارێزراو بن .

فەلسەفەی پێشمەرگایەتی لەوەدایە: وەک سەربازو عەسکەر بە زۆر بانگ ناکرێ چەکیان لەملی بکەنو بکرێ چەکداری و خزمەتیان پێ بکەن ، بەڵکوو ئەوەی دەچێت چەکی پێشمەرگایەتی هەڵدەگرێ، لەڕووی بیرو باوەڕەوە دەبێتە پێشمەرگەو بۆ پێشگیری لەزوڵم و زۆری و سەرکوتی داگیرکەرانی کوردستان وەک مرۆڤێکی نیشتمان پەروە چەکی پێشمەرگایەتی لەشانی دەکاتو فیداکارانە لەگیانبازی ناسڵەمێتەوە.

پێشمەرگە لە کۆمەڵگادا ئەوەندە خۆشەویستە لەلایەن لەگۆرانی بێژانی ژنو پیاو سرودیان بۆ داناونو پێیان هەڵگوتوون. بێجگە لەوەی پارتو ڕێکخراوە سیاسیەکان پێشمەرگە بەهێزی بەرگری خۆیان دەزانن، خەڵکانی تری غەیرە حیزبیش بە هێزو بازووی گەلیان نێو دێرکردون و شانازیان پێوە دەکەنو بەیارو یاوەرو هێزی ڕۆژی تەنگانەیان دەژمێرن .

هەربۆیە بۆ زیاتر ڕێز لێنان لە پێشمەرگە پێویستە هەمووساڵێ لە ڕۆژی ٢٦ی سەرماوەز دا جێژنو شادی بۆبگیرێو بیرەوەی ئەو ڕۆژەو ئەو بۆنەیە لەدڵماندا بپارێزین، بەتایبەتی لە باری مێژووییەوە نێوی پێشمەرگە لە سەردەمی دامەزرانی کۆمارە تاقانەکەی کوردستاندا نێو دێرکراوەو دامەزراوە .

لە نێو هەموو نەتەوەیەکدا ڕۆژی دامەزرانی ئەرتەشو پێکهینانی لەشکری دەوڵەتی وەک بۆنەیەک بەفەرمی هەمووساڵێ یادی لێوە دەکرێ، ٢٦ی سەرماوەز بێجگە لەوەی ڕۆژی پێشمەرگە یە، نێودێر کردنیشی لە کاتێدا کراوە کە شانازی پێوەدەکەین، واتە: لە ڕۆژی پێک هێنانی لەشکری کوردستان لە کۆماری میللی دێموکڕاتی کوردستان لە شاری مەهاباد بە ڕێبەرایەتی پێشەوای نەمر قازی محەمەد سەرکۆماری کوردستان .

بژی پێشمەرگە و بیرەوەری ڕۆژی نێودێری پێشمەرگە .

منیش وەک کۆنە پێشمەرگەیەک بۆ و ڕۆژە دیاریەکی بچووکم هەیە پێشکەشی پێشمەرگەی کوردستانی دەکەم .

پێشمەرگە !

ئەو ڕۆ ڕۆژی پێشمەرگەیە، ئەو ڕۆ ڕۆژی پێشمەرگەیە
بڕواو بۆچوونی پۆڵایین ، یەکی گرتووە و هێزی هەیە

سەرتاپای ئەو کوردستانە، ئەو دەشت و دۆڵ و کێوانە
ئەو ڕۆ دەیبینی بێدەنگە ، ڕۆژی تەنگانە بورکانە
ئەو ڕۆ ڕۆژی پێشمەرگەیە، ئەو ڕۆ ڕۆژی پێشمەرگەیە
بڕواو بۆچوونی پۆڵایین ، یەکی گرتووە و هێزی هەیە
لە ڕووی دوژمن ڕاوەستاون ، پاک سووتاوی خاک و ئاون
دەست هەڵگرنین لەمافیخۆ، تێ دەکۆشن هەتا ماون
ئەو ڕۆ ڕۆژی پێشمەرگەیە، ئەو ڕۆ ڕۆژی پێشمەرگەیە
بڕواو بۆچوونی پۆڵایین ، یەکی گرتووە و هێزی هەیە
پێشمەرگە بەزینی نییە ، ماندوو یان سەکنینی نییە
ڕۆڵەی شۆرشگێڕی گەلە ، تا ماوە حەجمینی نییە
ئەو ڕۆ ڕۆژی پێشمەرگەیە، ئەو ڕۆ ڕۆژی پێشمەرگەیە
بڕواو بۆچوونی پۆڵایین ، یەکی گرتووە و هێزی هەیە

سەرچاوە : ماڵپەری خاکەلێوە / ڕێکەوتی : ٧ی دێسامبری ٢٠٠٧

٢٦ ی سەرماوەز، ساڵرۆژی پێشمەرگەی ستان پیرۆز بێت,

مەجید کاکەوەیسی

- پێشمەرگە و خەباتی لە بڕان نەهاتووی گەلەکەی لە مێژ ساڵە لە پێناوی ڕزگاریدا خەبات ئەکەن، کە بە سەدان و هەزاران ڕۆڵەی قارەمانی ئەو گەلە خۆڕاگرە بە دەستی دوژمنانی ئازادی کوژ، شەهید و بریندار و کەم ئەندام، وە یان بە پیلانو لە ژێر زەبری هێزی نا بەرابەری دوژمن، گیراون و ڕاپێچی چاڵە ڕەشەکانی ڕژیمە دیکتاتۆرەکانی ناوچە کراون و لە ژێر ئەشکەنجەو لێدان شەهید بوون یان ئیعدام کراون، وە هەر ئیسایش دەیانو بگرە سەدان لەو قارەمانانە لە نێو زیندانەکاندا قایم وەک پۆڵا ڕاوێسیاگن و ئامادەنین بە هیچ نرخێک خۆ بدۆڕێنن و لە بەرامبەر دوژمنانا لاواز بن.

پێشمەرگە؛ پارێزەرانی مان و مەوجودیەتی گەلی بوون و تا سەرکەوتنی یەکجاری لەو خەباتە کول نابن.

زۆرجار دوژمنان ویستویانە ناوی پێشمەرگە نەهێڵنو بە هەر جۆرێک بۆیان بکرێت لەکەداری بکەنو بیشارنەوە، بەڵام بە هەوڵی گەلی بەهیمەتی و باوەڕی پۆلاینی تاک و کۆ نەک هەر پێچەوانەی بیری دوژمن بوون، بەڵکو ژیرانەو بە پێ ڕەوتی مێژوو بۆ هەموو دونیایان سەلماندووە کە نەتەوەیەکی خوڵقاوی دەستی سروشتەو وەک باقی نەتەوە خاوەن مێژووەکان، مێژوویەکی دوورو درێژی هەیەو لە گەڵ بوونی سروشتا بووەو تەنیا کاتێک ون دەبێت کە سروشت سەرنخون بێت.

– پێشمەرگە؛ ئەو وشە جوانو بەرزەیە کە و ستان شانازی پێوە دەکەن، کە زۆر جیاواز لە وشەی؛ سەرباز، سوپا، چەکدار... ە. چونکی پێشمەرگە تەنیا پارێزگاری کردووە، پارێزەر بووەو دیفاعی لە نێو چونی خۆی کردووە، و قەت داگیرکەر، ڕوخێنەرو زاڵم نەبووەو، بە ناهەق پەلاماری نەداوە. هەر بۆیە تا هەتایە لە دڵی میللەتا زیندووەو دەچێتە نێو فەرهەنگی دونیاو بە پارێزەری کەرامەت و شەرەف دەناسرێت.

ئەمساڵ لە کاتێکدا یادی ٢٦ی سەرماوەز ڕۆژی پێشمەرگەی ستان دەکەینەوە کە ڕەوتو خەباتی لە قۆناخێکی زۆر گرنگو هەستیار دایەو بە خۆشیەوە ئاسۆی گەشاوەتر، میلەتی بە ئاگا و بە ئەزمونتر، خۆ دەنوێنێ....

ناوی پێشمەرگە.

پێـش لە ئێستـــا ســاڵانـی زوو
٢٦ی ســەرمــاوەزی ٢٤ بــوو
خـەڵکی شاری مهابادەکەی" پێشـــەوا"
پەلاماریان بردە سەری نۆکەرانی"حەمەرەزا"
هەڵیانواسی ئاڵای ڕزگاری لە سەر بان
ڕوخسا نەما باوی خوێنمژو ملهوڕان،
هەر ئەو ڕۆژەش چەکداری ، سوپای میللی
بە بڕیاری پێشـــەواو هاوڕێـکانی
لـە سەر پێشنیاری ێکی بە ساڵا چوو
نـاوی پیرۆزی" پێشمەرگە" لە دایک بوو.

سەرچاوە : ماڵپەری پێشمەرگەکان / رێکەوتی : ٨ی دێسامبری ٢٠٠٧

٢٦ی سەرماوەز رۆژی پێشمەرگەی کوردستان..

سلێمان کەڵەشی

پێشمەرگە ئەو مرۆڤە بە بیرو باوەڕەیە کە بۆ رزگای گەلەکەی لە هەموو شێوە خەباتەکان بە پێی هەل و مەرج کەلک

وەردەگرێ، پێشمەرگە ئەو کەسە فیداکارەیە کە بۆ بە جێ هێنانی ئارمانجەکانی نەتەوەکەی، کە ئازادی و سەربەستییە ئامادەیە دەست لە هەموو خۆشییەکانی ژیان هەلگرێ، و تەنانەت ئامادەیە گیانی شیرینی خۆیی لەو پیناوەدا قوربانی بکات. پێشمەرگە ئەو نەترس و قارەمانە فیداکارەیە کە گەلەکەی لەو هەموو هێرش و قەتل وعامانەی کە دوژمن و داگیرکەران دژی کوردو کوردستان دەیکەن ورە بەرناداو گەلەکەی زیندو و خەبات کار ڕادەگرێ. زۆر گەل و نەتەوە لەو جیهانەدا هەبوون کە نەیان توانین خۆیان لە بەر چەرخی زەمانەو باو باهۆزی هێرشی داگیرکەران ڕاگرن و لە ناوچوون، بەلام گەلی کوردو پێشمەرگەکانی کوردستان وەک چیاکانی ئاگری و زاگرۆس و گشت شاخە سەکەشەکانی وڵات، سنگێ خۆیان کردە قەڵغان بۆ پاراستنی کوردو کوردستان لە دەستی دژمن و داگیرکەران، هەر ڤسا نەیانهشت زمان و کۆلتورو هزرو بیری کوردایەتی و گەلێک تشتێ دنێ لە دەست کوردا بچن.

ناوی پیرۆزی پێشمەرگە لە کاتی دامەزراندنی کۆماری کوردستان بە رێبەرایەتی حێزبی دیموکراتی کوردستانی ئێران لە دایک بووە. ئەو ناوە پیرۆز و خۆشەویستە زوو جێی خۆی لە ناو دلی کۆمەلانی خەلکی کوردستان دا کردەوە و هەروەها سنووری کوردستانی ئێرانی بڕی و بوو بە رەمزی بەرخوەدان و خەبات بۆ وەدەست هێنانی مافی گەلی کورد لە سەر تا سەری کوردستان. ئێستا وشەی پێشمەرگە بوتە وشەیەکی جیهانی . هەر چەند ناوی پێشمەرگە بۆ گەلی کورد خوشەویست و مقەدەسە و گران قیمەتە. سەرەرای ئەوە دژمنانی گەلی کورد گەلک جاران خاستنە ئەو ناوە پیرۆزە بدزن و سەر هێزەکانی خۆیان دا بێنن هەتا لە خۆشەویستی ئەو ناوەیە کەلکی خراپ وەربگرن، بەلام گەلی ئێمە زۆر لەوە وریا و هوشیارترە کە دژمن بۆ خۆی حساب دەکا، خەلکی ئێمە پر باش دەزانێ کێ پێشمەرگەیە و دیفاع لە ناو و خاک، ناموس و شەرەف و کرامت، نیشتیمان و گەلەکەی دەکا.

حێزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران بۆ رێز و قەدر گرتن لەو هەموو فیداکاری و جان گوری کردنی پێشمەرگەی کوردستان رۆژی ٢٦ی سەرماوەز وەک رۆژی پێشمەرگەی کوردستان ناو دێری کردوە، هەتا کۆمەلانی خەلکی کوردستان بتوانن لەو رۆژە تایبەتی یەدا رێز و سلاو ئەمەکناسی خۆیان پێشکەشی ئەو مێرخاسانە بکەن.

دیاری کردنی ۲۶ سەرماوەزیش هەر وا هەلکەوت نەبووە، بەلکە لەو رۆژەدا ئاخرین پێگەی و ئاسەواری زۆرداری حکومەتی پاشایی لە باژێری سەر بلندە مهاباد بە دەستی خەلکی ئەو شارە دەستی بە سەردا گیرا.

ئەگەر تا ئێستا گەلەکەمان بە ئازادی و سەربەستی خۆیی نەگەهیشتوە، ئەوا هەموو گوناحی خەلکی ئێمە نیە، خەلک ئێمە

خەڵکێکی خەباتگێر بووە و هەیە هەرچەند کەم و کۆریمان هەبوو، چەند جارەک فرسەتی مناسب وە دەست هاتووە بۆ گەهیشتن بە ئارمانجەکانی خۆمان بەڵام مخابن بە هۆی ناپختە بوونی رێبەرایەتی کورد لە زۆر بارەوە و هەر وەها زیرکی و بە هێزبوونی دژمنەکانمان نائاکام بووین، دەبی ئەو راستی یانەش ببین دژمنەکانی ئێمە کێن و چەندە بە هێزن، هەروەها چەندە بە باندوورن لە ناوچە و جهان دا.

مەبەستی من لە نوسینی ئەو چەند دێرە ئەوە نیە کە زۆر باسی ڕابردوو بکەم، مەبەستی من تەنیا ئەوەیە کە بە بیری دوست و دوژمن و ئەو کەسانە بێنم کە دەڵێن و دەیانگوت لە رۆژهەلاتی کوردستان دا بزاوێکی وا لە گورێدا نیە، پێیان بلێم کە چەندە لە هەڵدا بوون، هەرڤسا رۆژی ٢٦ی سەرماوەز رۆژی پێشمەرگەی کوردستان لە هەموو خەلکی کوردستان بە گشتی و لە پێشمەرگە نەترسەکانی کوردستان و بنەماڵەی بەرێزی شەهیدان بەتایبەتی پیرۆزبکەم، هەروەها پربە دڵ سلاوێکی گەرم و پێشمەرگانە لە وان دانشجوێن قەهرمانە کورد لە تهرانێ بکەم کوو ئیرو بە دەنگێ شێرانە خۆیان لە کوچە و بازارێ قەلای زۆرداریدا سرودی ئەی رەقیب یان، خوێند و دەنگێ خۆیا تێکەل بە دەنگی پیشمەرگەی کوردستان کرد، ئەو دەنگانە دەنگی حەق بێژو ماف خوازی گەلی کوردە.

ئەگەر هەتا ئێستا خەبات گەلی کورد دژی حکومەتی زۆردارو غیر ئینسانی و کۆنە پەرەستی کۆماری نا ئیسلامی تەنیا لە شاخ و گوندو باژێرن کوردستان هەبوو، ئەمما ئەمرو ئەو خەباتە گەیشتوە بن گوێی ئەوان، ئەوان دەتوانن ڕاحت دەنگی ئەی رەقیبی کوردان لە پایتەخت و قەلای زوڵم و زۆرداری خۆیان ببیسن؛ هەر وەها هێوامان ئەوایە کە کاربەدەستە سەر وشکەکانی کۆماری جهل و نەزانین بێنە سەر عقل و منطق، چی دیکە دەست بۆ ترۆر و کوشت و کوشتار، شکنجە و زیندان، ویرانی و چۆل کردن و قەتل و عام نەبەن، بەڵکو بە شێوەیەکی ئاشتی و هێمنانە گیرو گرفتەکانی ئیران بە گشتی و مەسەلەی کوردستان بە تایبەتی چارەسەر بکرێ.

ئەمرو من کە لە هەواڵەکانی رادیوو و تلوزیونەکان دا دەنگی شێرانەی خوێندکارانێ کوردم بیست کە بە خوێندنی سرودی نەتەوەیی ئەی رەقیب دەنگی نارزایەتی خۆیان دژی حکومەت و کۆماری نائیسلامی ئیران بەرز کردەوە، بە دەنگی ڕەسا و زەلال لە تەهران گوتیان؛ " ئەی رەقیب هەر ماوە قەومی کورد زمان.." ، دەبێ دوست و دژمن بزانن کە خەباتی نەتەوەی کورد لە ئیران دا دەربازی قوناخەکی تازە بووە، دیوارو پەردەی زەنجیری زۆرداریی کاربەدەستانی کۆماری نائیسلامی ئێران چی دیکە ناتوانن دەنگی حەق خوازانەی گەلانی ئێران بە گشتی و گەلی کورد بە تایبەتی خەفە بکەن، چونکە هەل و مەرجە کانی جیهان و ناوچە زۆر ئاڵ وگۆڕی بە سەردا هاتووە، ئەو ئال و گۆرانەش هەموو بە قازانجی گەلانی ئیرانن، ئەوەش روونە هەر گۆڕانێک کە بە قازانجی گەلان بێ زۆر سروشتییە بە زەرەری حکومەتی کۆماری نائیسلامی دەبێ.

ئیدی کاتی ئەوە نەماوە کە حاکمانی کورت بین و نەفامەکانی ئێران بە کەیف و ئارەزووی خۆیان هەر جارێ بە بەهانەیەک گەلی کوردو گەلانی دیکەی ئێران بە بیانووی جۆراوجۆر سەرکوت و قتل عام بکەن و حوکمی جیهاد دژی گەلی مسلمانی کورد بدەن. خەلکی جیهان و ئێران بە گشتی و گەلێ کورد بە تایبەتی زۆر باش لە سیاستەکانی ئەوان تێگەیشتوون و دەزانن ئەوانە کێن و چی یان دەوێ.؛

سەرچاوە : ماڵپەری حدکا دانمارک / ڕێکەوتی : ١٤ای دێسامبری ٢٠٠٧

چەند قسەیەک لە سەر رۆژی پێشمەرگەی کورستان,

کاووس عزیزی

وشەی پیرۆزی پێشمەرگە کە یادگارێکی کۆماری ستان ، دوای ئەوەی کە کۆمەلەی ژ-کاف ناوی خۆی دەگۆرێ بە حیزبی دێمۆکراتی ستان، یەکەمین کۆنگرەی حیزب لە خەزەلوەری سالی ١٩٤٥ لە شاری مەهاباد پێک دێت، هەوڵ دان بۆ کەلک وەرگرتن لە بارووئۆخی ئەوکاتی بەشێکی رۆژهەلاتی ستان ، و دامەزرانی کۆماری ستان وەک یەکێک لە بەرهەمە کانی ئەو کۆنگرەیە و بە خاسما بیری رێبەری بلیمەت، پێشەوا قازی محمد بوو.هەر بۆیە هەنگاوەکان لە پێناو ئەو مەبەستە دا خێراتر دەکران، تا سەرەنجام رۆژی ٢٦ ی سەرماوەزی هەمان ساڵ ،ئەندامانی حیزب و کۆمەڵانی خەلکی وەزاڵە هاتووی مەهاباد ، هێرشیان کردە سەر دوا مۆڵگەی بنەمالەی پەهلەوی ،کە شارەوانی مەهاباد بوو.لە ئاکامی ئەو هەکەتە دا شارەوانیەکە تەسلیم کرایەوە لە باتی ئاڵای شاهەنشاهی ئاڵای ستانیان لە سەر شارەونیەکە هەلدرایەوە ، و بە داخەوە لەو رۆژە دا کەسێک بە ناوی عبدلله منە خاڵەندی شەهید دەبێ، کە بە یەکەمین شەهیدی حیزب دەناسرێ.

لە دوای پاک کردنی شاری مەهاباد لە ئاسەوارەکانی دەسەلاتی شوومی پاشایەتی ، دامەزرانی کۆمار حەتمیتر بوو و ئەو ئاواتە لە مێژینەیەی نەتەوەکەمان خەریک بوو شکلی دەگرت. تا سەرەنجام لە رۆژی ٢ ی رەبەندانی ١٩٤٦، کۆمار بە رەسمی راگەیەندرایەوە.

هەروەک گوترا، پێشەوا وەک رێبەرێکی بلیمەت ،دەیەویست لە سیستمی خێلەکی و بەستراوە بە کە سیک و ناسرانی شۆرش بە کەسێکەوە ،کۆتایی پێ بێنێ و شۆرشی بە رێگایەکی مۆدێرن ، و نوێ دا حەرەکەت بکات،یەکێک لەو دابە کۆنە سیاسیانە ئەوە بوو کە باسکی چەکداری شۆرش بە بێ ناو وبە ناوی سەرۆک یان سەرکردەی شۆرش دەناسرا،دەبوایە هێزی چەکداری کۆمار خاوەن ناوێک بێت.هەر بۆیە پێشەوای نەمر چەند کەس لە نووسەران و رۆشنبیرانی ئەو کات کۆ دەکاتەوە تا لە کۆبوونەوەیەک دا ناوێکی شیاو بۆ خەباتگێری چەکداری ،دیاری بکەن .

بە پێی سەرچاوەکانی ئەدەبیاتی حیزب ، لەو کۆبوونەوەیە دا پاش باس وخواسێکی زۆر ناگەنە ئەنجامێک،لەو کاتە دا پیاوێکی ی بە تەجرەبە کە خەریکی هێنانی چای بۆ کۆبوونەوەکە دەبێ، دەبینێ کە بەشداران ماندوو دیارن ،وادیارە بە دوای شتێک دا دەگەرێن. ئەو راست دەپرسێ ، من دەتوانم بپرسم کە ئیوە بە دوای چی دا دەگەرێن؟ دیارە رێبەرێکی دێمۆکراتی وەک پێشەوا، رێزی لە بیرو رای ئینسانەکان گرتووە ،بۆی باس دەکا کە مەبەست لەو کۆبوونەوەیە چیە ، و نایشارێتەوە کە ناوێکیان بۆ نەبیندراوە.مام ئەسەد ی

به تەجرەبە، بێ یەک و دوو لێ کردن ، دەڵێ: بە پیاوی ئازا ولە خۆ بۆردوو دەڵێن: پێشمەرگە،بەشدارابی کۆبوونەوەکە ش بە بیستنی ئەو ناوە صۆشحال دەبن و بە دڵگەرمی یەوە دەبێتە بریار کۆبوونەوەکە.

هەر لەو رۆژەوە تا ئیمرۆ ناوی پیرۆزی پێسمەرگە بۆتە هێمای سەرهڵدان و مێرخاسی، بە جۆرێک کە لە دوو بەشی،رۆژهەلات و باشووری ستان دا لە نەتوەی یەوە بگرە تا چەپ و ئیسلامی سیاسی بۆ هێزی چەکداریان ئەو ناوە یان بە فەخرەوە دیاری کردوە،تەنانەت جار و بارە دوژمنانیش بۆ کرێ گرتەکانیان ئەو ناوەیان داناوە.

بەڵام لە سەر دیاری کردنی ئەو رۆژە بە رۆژی پێشمەرگەی کوردستان.

حیزبی دێمۆکراتی ستانی ئێران ،هەرتم داهێنەری بیر و چەمکی نوێ لە بزاڤی سیاسی دا بووە و هەیە، بۆ دیاری کردنی رۆژێک بە ناوی رۆژی پێسمەرگە ی ستان ، بە دوای رۆژێکی مۆناسیب دابوو تا دیاری بکرێ بۆ رۆژی پێشمەرگەی ستان. سەرەنجام لە پلنوومی ١٥ ی کۆمیتەی ناوەندی ،لە گە لاوێژی ١٣٦٣[ائاگۆستی١٩٨٤] دا پاش باس و لێکدانەوەی ئەو رۆژە ، بەو ئاکامە گەیشتن کە ٢٦ ی سەرماوەز مۆناسیب ترین رۆژە. هەر بۆیە کە یەکەم جار ٢٦ ی سەرماوەزی ١٣٦٣ لە بنکە و بارەگاکانی حیزب ،کە ئەوکات هیزی پێشمەرگە لە حالی خەباتێکی سەختی پارتیزانی دا بوو ، بە شکۆیەکی تەواوە وە بەرێوە چوو.

لە کۆتایی دا هیوام وایە کە رۆژێک بێت ئەو رۆژە ببێتەوە رۆژی سوپای نەتەوەیمان و ئەو هیز و لایەنانەی کە بۆ هێزی چەکداری خۆیان ،لەباتی دیاری کردنی ئە و ناوە پیرۆزە، ناوی واریداتی و غەریب بە ستان دیاری نەکەن ،مادام خۆیان بە درێژەدەری رێبازی کۆماری ستان دەزانن. چوونکە هەر وەک لە پێشدا گوتمان ، ناوی پیرۆزی پێسمەرگە یەکێک لە دەسکەوتەکانی کۆماری ستانە. و هەر لایەنێکیش وەفادار بە کۆمار بێت ، هەڵبەت پێویستە ناوی پێشمەرگەشی قەبوول بێت.

جارێکی تر وەک کۆنە پێشمەرگەیەک ، پڕ بە دڵ پیرۆزبایی لە پێشمەرگەکانی کورستان دەکەم و دەلێم :ئەگەر جارێکی تر لاو ببمەوە هەر دەبمەوە بە پێشمەرگە.

سەرچاوە : ماڵپەری پێشمەرگەکان / رێکەوتی : ٢٥ی سەرماوەزی ١٣٨٦

هۆکارەکانی ناودێرکردنی ٢٦ی سەرماوەز وەکوو رۆژی پێشمەرگە.!

کەیهان یووسفی

دەسەڵاتەکانی زاڵ بەسەر ئێراندا، بەردەوام لە هەوڵی تواندنەوەو سڕینەوەی شوناسی نەتەوەیی‌و ئیتنیکی نەتەوە کەمینەکانی ئێراندا بوون‌و هەمیشە بە سەرکوتکردن‌و کپ کردنەوەی دەنگی ئازادیخوازان‌و جووڵانەوە دێموکراتیکەکان، مافی ئەم گەلانەی پشت گوێ خستووە. بەلام لە ڕەوتی مێژوودا، لە شوێنە جۆراوجۆرەکانی ئەم وڵاتەو بە تایبەت کوردستان، سەرهەڵدان‌و ڕاپەڕین گەلێک لە نێو دڵی کۆمەڵگاوە سەری هەڵداوە کە بووەتە هۆی بووژانەوەی کولتوورو شوناسی ئیتنیکی ئەم نەتەوە ژێردەستو بەشخوراوانە.

ئەستێرەی دیرۆکی خەباتی ئازادیخوازانەی گەلی کورد لە کوردستانی ئێران، کۆماری جوانەمەرگی کوردستان بوو. کۆمارێک کە لە ماوەیەکی کورتدا هەوڵی چەندین ساڵەی سڕینەوەو تواندنەوەی داگیرکەرانی بێکاریگەر کردو تۆخمی سەرهەڵدان و خەبات و بووژانەوەی لە کوردستانی ژێردەسەڵاتی ئێران و بەشەکانی دیکەی کوردستاندا چاند.

لە دایکبوونی چەمکی "پێشمەرگە" لەو سەردەمەداو ناودێرکردنی خەباتگێڕانی کورد بەم ناوە، بووە هۆی وەرچەرخانێکی بنەڕەتی لە خەباتی گەلی کوردو دروستبوونی هێزێکی شۆڕشگێڕو نەبەز لە کوردستاندا. ٢٦ی سەرماوەز لە کوردستانی ئێران‌و لە لایەن حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێرانەوە، وەکوو رۆژی "پێشمەرگە" ناوزەد کراوە. پێشمەرگە لە گوتاری ئازادیخوازیی نەتەوەی کورددا، چەمکێکی پیرۆزو خاوەن تایبەتمەندیگەلێکە کە هەڵگرانی ئەم چەمکە پیرۆزە لە خەڵکی ئاسایی جیا دەکاتەوە.

"پێشمەرگە" پێناسەی خەباتی ڕەوای گەلی کوردو دژی چاوی داگیرکەرانی کوردستانە، کە لە کوردستانی داگیرکراوی ژێردەسەڵاتی ئەواندا، تەنانەت بە سەر زار هاوردنی ئەم چەمکە، تاک تووشی سزادانێکی گەورە دەکا. گەلی کورد دەیان ساڵە، بەدیهاتنی ئاوات‌و هیواکانیان بە ئەم چەمکەوە گرێ دەدەن‌و دایکانی دیلی کورد ڕۆڵەکانیان پەروەردەو بۆ نێو ڕیزەکانی "پێشمەرگە" بەڕێ دەکەن.

٢٦ی سەرماوەز لە دیرۆکی گەلی کورد لە کوردستانی ئێران، کۆماری کوردستان و حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێراندا وەبیرهێنەری، ڕووداوێکی گرینگە، کە خولقێنەری یەکێکیان ڕۆڵە تێکۆشەرو ئازادیخوازەکان و قوتابیەکانی مەکتەبی پێشەوای هەمیشە نەمر بوون، واتە دەستبەسەر داگرتنی شارەوانیی مەهابادو هەڵکردنی سەمبۆلیکی ئاڵای کوردستان بۆ یەکەمین جار لە ٢٦ی سەرماوەزی ساڵی ١٣٢٤ی هەتاویدا.

قازی محەممەد، پێشەوا و سەرکۆماری کوردستان، لە رەوتی دادگایی کردن و پەسەندکردنی حوکمی لە سێدارەدانی دا، بە کاربەدەستانی داگیرکەر دەڵێت:"ئێوە قازی موحەممەدێک لە سێدارە دەدەن، بەڵام لە هەر دڵۆپێکی خوێنی من، قازی موحەممەدێکی دیکە لە دایک دەبێت".

٢٦ی سەرماوەز، بە رۆژی "پێشمەرگەی کوردستان" ناودێر کراوە. رەنگە بۆ زۆر کەس ئەم پرسیارە بێتە ئاراوەکە بۆچی ئەم رۆژە؟

ئەم رۆژە کە بۆ گەلی کورد کۆسپێکی گەورە بوو (رووخانی کۆمار لە ٢٦ی سەرماوەزی ١٣٢٥ی هەتاوی)؟ بەڵام بە روانینێکی قووڵ و خوێندنەوە و تێگەیشتنێکی چاک لە هزری شوونیستی داگیرکەران، دەتوانین بە ئەم دەرنجامە بگەین:

یەکەمیان، هەڵکردنی ئاڵای کوردستانو پەلاماری شارەوانی مەهاباد، لە لایەن رۆڵەکانی کوردستانەوە، کە وەکوو یەکەمین چالاکی نیزامیی لە مێژووی حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێراندا تۆمار کراوە. پێشەوا قازی موحەممەد لە ٢ی رێبەندانی١٣٢٤ ، رۆژی دامەزراندنی کۆماردا، بە سێ شت سوێند دەخوات. قورئانی پیرۆز، ئاڵای کوردستانو نەخشەی کوردستان، کە گرینگی ئاڵاو هەڵکردنەکەی دەگەیێنێت.

هەروەها هەر میلەتێک بۆ راگەیاندنی هەبوونی خۆی، یەکێک لە سەمبولەکانی ئاڵایە، بۆیە ئەم رۆژە، واتا ٢٦ی سەرماوەز لە ئەم روانگەیەوە خاوەن گرینگی یەکی زۆرە.

دووهەم، یەکێک لە مەبەستەکانی داگیرکەران، هەروەک ئاماژەمان پێکرد، هەوڵی سڕینەوەو تواندنەوەی گەلانی ژێردەستی ئێرانە، بۆیە ئێمە دەبینین لە ٢١ی سەرماوەزی ١٣٢٥دا، یەک ساڵ دوای دامەزراندنی حکوومەتی میللی ئازەربایجان، هەر لەو رۆژەدا هێرش دەکاتە سەر تەورێزو ٥ رۆژ دواتر ٢٦ی سەرماوەز ١٣٢٥ ، یەک ساڵ دوای هەڵکردنی ئاڵای کوردستان کۆمار دەڕوخێنێ.

داگیرکەرانی کوردستان، رۆژی هێرش دوا دەخەن تاکوو ئەم رۆژە، بۆچی؟ بۆ ئەوەی بۆ گەلانی ئازادیخوازی ئێران بۆ نموونە ئازەری‌و کورد، ئەو رۆژانەی کە بۆیان وەدیهێنەری ئازادی و رزگاری بووە، بە رۆژی کۆسپ و خەمو پەژارە بگوازنەوە. هەر وەها رۆژانی پڕ لە شانازی و پڕ لە رووناکیی ئەم گەلانە، بکاتە رۆژی ماتەمیان، تا کوو هیچ یادێک لەو رۆژانە و ئاواتەکانی ئەو رۆژانە نەکەنەوە. هەروەها رۆژە نەتەوەییەکانی ئەو گەلانە رەش‌پۆش بکاو جووڵانەوەی ئازادیخوازییان لە ناو ببا.

بۆیە دیاریکردنی ئەم رۆژە "٢٦ی سەرماوەز" وەک رۆژی "پێشمەرگەی کوردستان" نە لەبیر بردنەوەی کارەساتو کۆسپەکان، نە ئەزموون وەرنەگرتن لە مێژوو، بەڵکوو پووچەڵکردنەوەی ئاواتەکانی داگیرکەرانی کوردستان و درێژەدان و بەدیهێنانی رێگاو خۆزگە و

ئاواتەکانی رێبەرانی بزووتنەوەی ئازادیخوازی گەلی کوردو لە وانە پێشەوای کوردستانە.

پێشمەرگە ؛ نیشانەی بەرخۆدانی میللەتێکە

ڕۆژی ٢٦ی سەرماوەز ڕۆژی ڕێزگرتن لە کەسانێکە کە بەهاری ژینیان لە بزبەردو کوێستان و کرێوەی ڕۆژانی خەباتدا بە سەر بردووە، ڕۆژی بوون و هەبوونە، هەبوونی پێشمەرگە وەک "سەمبولی خەبات"و درکی نێوچاوانی داگیرکەران. هەر وەک پێشەوا قازی موحەممەد بە بەرپرسانی دادگای داگیرکەرانی وت و بە پێچەوانەی ئاوات و خۆزگەی داگیرکەران، دوای رووخانی کۆمارو لە سێدارەدانی پێشەوا، نەک گەلی کورد و بزووتنەوەی ئازادیخوازی ئەم نەتەوە لە ناو نەچوو، بەڵکوو هەزاران قازی چەکی شەرەفیان لە شان کردو بەردەوام بوون لە درێژەپێدانی ڕێبازی پێشەوادا. ئەمڕۆکە بە دڵنیاییەوە کولتوور و زمان و ویستی ئازادیخوازیی گەلی کورد، بە هۆی خەباتی بەردەوام و کۆڵ نەدەرانەی "پێشمەرگەکانی نیشتمان و گەل" لە ئاستێکی بەرز دایەو ڕۆژ بە ڕۆژ بەرەو ئامانجەکانی نزیک دەبێتەوە.

ڕۆژنامەی کوردستان . ژمارە ٥٢٣ / سەرچاوە : ماڵپەری خاکەلێوە / ڕێکەوتی : ٢ی بەفرانباری ٢٧٠٩

پەیامی کۆمیتەی سوئێدی حیزبی دێمۆکراتی کوردستان، بە بۆنەی ٢٦ی سەرماوەز، ڕۆژی پێشمەرگەی کوردستان.

هاونیشتمانە بەڕێزەکان!

خوشک و برایانی خۆشەویست!

ئەوە جارێکیتریش لە مانگی سەرماوسۆڵ دا گەیشتینەوە ساڵڕۆژی ٢٦ ی سەرماوەز ڕۆژی پێشمەرگەی کوردستان، واتە ئەو ڕۆژەی کە بۆ وەبیر هێنانەوەی لەخۆبووردوویی و فیداکاری و خزمەتی ڕۆڵە تێکۆشەر و خەباتکارەکانی ڕێگای ئازادی کوردستان و ڕێزگرتن لە زەحمەت و تێکۆشان، حەماسەخوڵقێنی و قارەمانەتیی ئەو مرۆڤە ماندوونەناسانەی کە لە هەموو وەرزەکانی ساڵدا بۆ پارێزگاری لە خاکی پیرۆزی کوردستان خەباتیان کردووە، دیاری کراوە.

شوێن و ڕۆڵی پێشمەرگە لە مێژووی خەباتی ڕزگاریخوازی گەلەکەمان دا ئەوەندە دیارو بەرچاو و بەرزو گەورەیە کە مرۆڤ ناتوانێ بە دەربرینی چەند ڕستەیەک دەریببڕێ، و یا بە چەند دێڕێک کاریگەری و ڕۆڵی پێشمەرگە وەک خۆی بەیان بکا. پێشمەرگە مرۆڤێکی بە بیروباوەڕ و شۆڕشگێرە کە بە خواستی خۆی و بە هەست کردن بە بەرپرسایەتی لەبەرانبەر گەلەکەیدا ڕێگای خەبات و تێکۆشانی گرتۆتەبەر و بۆ نەهێشتنی زوڵم و زۆری و نابەرابەری بە دژی داگیرکەرانی کوردستان خەبات دەکا و بەو پەڕی دڵاواڵەییەوە گیانی خۆی فیدای گەل و نیشتمان دەکا و بۆ پاراستنی خاکی نیشتمان گەورەترین سەرمایەی ژیان، واتە گیانی خۆی پێشکەش بە نەتەوە و وڵاتی خۆی دەکا و تەنانەت بۆ ئازادی گەلەکەی لە مەرگیش سڵ ناکاتەوە.

پێشمەرگە بۆ وەدەستهێنانی مافی نەتەوەکەی دەست لە ژیانی ئاسایی خۆی هەڵدەگرێ و ڕێگای ئەستەمی خەبات بە دژی دیکتاتۆری و ملهوری هەڵدەبژێرێ و بۆ وەدیهێنانی ئامانجی سەرەکی نەتەوەی کورد کە گەیشتن بە ئازادی و سەربەستییە بیر لە ناخۆشییەکانی سەر ڕێگای تێکۆشان ناکاتەوە و بە ئیمان بە سەرکەوتن، کەندو کۆسپەکانی سەر ڕێگای تێکۆشان تەخت دەکات و هەنگاو بەرەو دوا ڕۆژێکی گەش هەڵدێنێتەوە. زۆرن ئەو مرۆڤانەی کە بۆ بەرگری لە ژیانی خەڵک و بۆ پاراستنی کوردستان گیانی خۆیان بەخت کردووە و چوونە نێو ریزی کاروانی نەمرانی گەل و میداڵیای سەرفەرازییان بە ملی خۆیان و بنەماڵەکانیان هەڵاوەسیەوە و بە خوێنی خۆیان داری ئازادی نەتەوەکەیان ئاودێر کردووە.

حیزبی دێموکراتی کوردستان لە سەر بنەمای کارو تێکۆشان و خەباتی بێوچانی پێشمەرگە و لەهەمان کاتدا ڕێزدانان بۆ زەحمەتەکانی ڕۆڵەکانی گەل و بایەخدان بە هەڵسووڕان و شەونخوونی و فیداکاری پێشمەرگە و هەڵمەتبەری و بەرەنگاریی ڕۆڵەکانی گەل بەرامبەر بە هێزی دژیگەلیی دوژمن و خۆشەویستی ناوی پێشمەرگە لە ناو نەتەوەکەماندا، لە ساڵی ١٣٦٣ ی هەتاویدا، ڕۆژی ٢٦ ی سەرماوەزی وەک ڕۆژی پێشمەرگەی کوردستان دیاری کرد. حیزبی دێموکراتی کوردستان و خەڵکی بە ئەمەگ و

پێشمەرگە ؛ نیشانەی بەرخۆدانی میللەتێکە

پێشمەرگە پەروەری کوردستان لە کاتی دیاری کردنی ئەو ڕۆژەوە، هەموو ساڵێ لەو ڕۆژەدا ڕێز لە ماندوونەناسی و لەخۆبووردوویی پێشمەرگەی کوردستان دەگرن و لە زۆربەی شار و گوند و ناوچەکانی کوردستان، لەم ڕۆژەدا بە شێوەی جۆراوجۆر ڕێز لە تێکۆشانی ڕۆڵەکانی خۆیان دەگرن و یادی ئەمڕۆژە بە گەرمی پیرۆز دەکەن.

لێرەدا پێویستە بڵێین کە دیاری کردنی ۲۶ ی سەرماوەز، وەک ڕۆژی پێشمەرگە هەروا بە هەڵکەوت نەبووە و نییە، لە ڕۆژی ۲۶ ی سەرماوەزی ساڵی۱۳۲۴ ی هەتاوی دا، کۆمەڵانی خەڵکی کوردستان ئاڵای کوردستانیان لەسەربان و شەقامەکانی شار هەڵکرد. ڕۆژی ۲۶ ی سەرماوەزی۱۳۲۴ ی هەتاویی وەبیر هێنەرەوەی خەباتی خەڵکە بە دژی داگیرکەرانی کوردستان و گرینگی ئەمڕۆژەش بوو بە هۆی ئەوە کە حیزبی دێموکراتی کوردستان لە ساڵی۱۳۶۳ ی هەتاویی دا ئەم ڕۆژە وەک ڕۆژی پێشمەرگەی کوردستان دیاری بکات و لەم ڕۆژەدا ڕێز لەو مرۆڤە بە سەخاوەت و تێکۆشەرانەی کوردستان بگرێ .

بە درێژایی مێژووی خەباتی پڕ کارەساتی کوردستان و هێرشە یەک لە دوای یەکەکانی داگیرکەران بۆ سەر خاکی نیشتمان و قەڵاچۆکردنی خەڵکی کوردستان و هەوڵدانی داگیرکەران بۆ سڕینەوەی ناسنامەی کورد لە سەر زێدی باب‌وباپیرانی، ئەوە ڕۆڵەکانی کورد بوون کە بە خەبات و بەرەنگاری توانیویانە کە دوژمنی داخ لە دڵی کورد ناکام و بێ هیوا بکەن و نەهێڵن بە پیلانە چەپەڵەکانی خۆی بگات، هەر لە پێناو ئازادی و بەرگریی لە کوردستان دا هەزاران کەس لە ڕۆڵەکانی کورد شەهید و کەم ئەندام بوون و بە سەخاوەتەوە بۆ پاراستنی خاکی پیرۆزی کوردستان گیانی خۆیان فیدا کردووە. هەر ئێستاش ڕۆڵەکانی گەلی کورد لە ژێر ناوی پێشمەرگەی کوردستان خەبات بە دژی زوڵم و زۆری و ناعەداڵەتی دەکەن و باشترین ساڵەکانی تەمەنی خۆیان بۆ بەرگری لە خەڵکی کوردستان دیاری کردووە و دەکەن، ئەو ڕۆڵە گیان لە سەر دەستانەی کوردستان ناویان پێشمەرگەیە و خەڵک بە گلێنەی چاوی خۆیان دادەنێن و ڕێزیان لێدەگرن و بە کوڕی خۆیان سەیریان دەکەن و ئامێزیان بۆ دەگرنەوە.

بە لەبەر چاو گرتنی ئەو ڕاستی‌یە کە پێشمەرگە خۆشەویستی خەڵکی کوردستانە، دەبێ ئاماژە بەوە بکەین کە ڕۆژی ۲۶ ی سەرماوەز، تەنیا بۆ پێشمەرگەکانی حیزبی دێموکراتی کوردستان دیاری نەکراوە و بەڵکوو ئەمڕۆژە ڕۆژی گشت پێشمەرگەکانی کوردستانە. ۲۶ ی سەرماوەز ڕۆژی وەبیر هێنانەوەی لەخۆبووردوویی ڕۆڵەکانی کوردە کە لە هەر شوێنێک وەک پێشمەرگە خزمەت بە نەتەوەی کورد دەکەن و هەر ئێستا بەرگی پیرۆزی پێشمەرگەیان لەبەردایە و بۆ پاراستنی خاکی پیرۆزی کوردستان ساردو گەرمیی و ناخۆشی یەکانی سەر ڕێگای تێکۆشان تەحەموول دەکەن و بۆ پارێزگاری لە مافەکانی نەتەوەی کورد بە دڵ و گیان تێدەکۆشن و بە خوێنی خۆیان داری ئازادی ئاو دەدەن.

بەم بۆنەوە وەک کۆمیتەی حیزبی دێموکراتی کوردستان لە وڵاتی سوئێد پیرۆزبایی گەرمی خۆمان ئاراستەی پێشمەرگە قارەمانەکانی کوردستان بە گشتی و پێشمەرگەکانی حیزبی دێموکراتی کوردستان بە تایبەتی دەکەین و سڵاو دەنێرین بۆ فیداکاری و گیان لە سەردەستی پێشمەرگەی کورستان و بنەماڵە سەربەرزەکانیان.

سڵاو لە بنەماڵەی سەربەرزی شەهیدان.

سڵاو لە بەندیە خۆراگرەکانی نێو چاڵەڕەشەکانی کۆماری ئیسلامی ئێران.

سڵاو لە خەڵکی خەباتکارو شۆرشگێری کوردستان، پشتیوانی ڕاستەقینەی خەباتی ڕزگاریخوازانەی گەلی کورد.

سڵاو لە ناوی بەرزی پێشمەرگە.

پیرۆز بێ ٢٦ی سەرماوەز، ڕۆژی پێشمەرگەی کوردستان.

حیزبی دێمۆکراتی کوردستان

کۆمیتەی سوئێد

سەرچاوە : ماڵپەری گیارەنگ / ڕێکەوتی : ١٣ی دێسامبری ٢٠٠٨

گوڵبژێرێک لە هەزاران چالاکی بێ وێنەی هێزی پێشمەرگە

١٩٤٦ - ٢٠٠٨

کۆکردنەوە و ئامادە کردنی : رەحمان نەقشی

١- بانە : ١٨ی مای ١٩٤٦ - ٢٨ی بانەمەڕی ١٣٢٥

هێرشی هێزەکانی ئێران لە شاری بانە بۆ سەر ناوچەی سەردەشت،لە گەڵ بەرەنگار بوونەوەی هێزەکانی پێشمەرگە بە فەرماندەری حەسەن ئاغای هەناره و زیرۆ بەگ روو بە روو دەبن،لە شەرێکی توند دا هێزەکانی دوژمنان تێک شکاند و ٣٠ کەسیان بەدیل گیران و دوو کەسیان لێ کوژرا و چەندین چەک و کەل وپەلی دیکە دەستی پێشمەرگە کەوت.

٢- سەقز : ٢٤ی ئاوریلی ١٩٤٦ - ١٧ی بانەمەڕی ١٣٢٥

وەرێ کەوتنی ستوونێکی ئەرتەشی ئێران بۆ گەیاندنی چەک و تەقەمەنی و خواردن بۆ دوو پادگانی بانەو سەردەشت کە لە گوندی قاراوا لە گەڵ هێزەکانی بارزانی تووشی شەر بوون.

٣- سەقز : ٢٩ ئاوریلی ١٩٤٦ - ٩ی بانەمەری ١٣٢٥

هێرشی هێزی زەمینی و هەوای هێزەکانی ئێرانی کە پێک هاتبوو لە ٧٠٠ کەس بە توپ و رەشاش بە پشتیوانی ٢ فرۆکە لە چەند لاوە بۆ سەر بنکەکانی هێزی پێشمەرگەی دێموکرات لە شاخی بیژنگ بەسەر، کەلی سەرا، کیوی بالومان. لەئاکامی شەڕێکی ٧ کات ژمێری دا کە بوو بە هۆی تێک شکانی هێزەکانی داگیرکەر، لەو شەڕە دا ١٠٠ کوژران، ٣٩ کەس بەدێل گیران و هێندیک چەک و تەقەمەنی دەستکەوتی پیشمەرگە بوو.

٤- سەردەشت : ٢٧ی مای ١٩٤٦ - ٦ی جوزەدانی ١٣٢٥

هێرش و پەلاماری دۆژمن بۆ سەر پیشمەگەر لە نیزیک سەردەشت کە لە گەڵ بەرەنگا بوونەوە پێشمەرگە روو بە روو دەبن، لە ئاکامدا ٤٤ کەس لە دوژمن دەکوژرن ونیزیک ٤٠کەسیش بریندار دەبن هیزەکانی هیرشکەر تیک دەشکین.لەم شەرەدا پیشمەرگە یەک بریندار و یەکیش شەهید دەبن.

٥- مەهاباد : ١١ی ژووئەنی ١٩٤٦ - ٢١ی جوزەردانی ١٣٢٥

هێرشی هێزەکانی ئێران کە پێک هاتبوو لە ٣٠٠٠ سەرباز و ٨ تۆپ، ٢ تانگ و ٢ فرۆکە پشتوانی لێ دەکرا بۆ سەر بەرزایەکانی مامەش، پێشمەرگەکان لە شەرێکی قارەمانانە دا تێک یاندەشکێنن و لە ئاکام دا هێزەکان رێژیم ٥٠٠ کەسیان لێ دەکوژری و ٢٥٠ کەسیش بریندار و ٢ تانگ تیکدەشکێندرێ و فرۆکە یەکێش دەخرێتە خوارەوە.

٦- سەقز : ١٥ی ژووئەنی ١٩٤٦ - ٢٥ی جوزەردان ١٣٢٥

هێرشی هێزەکانی ئێران بەسەرکردەیی سەرلەشکر حاجی عەلی رەزم ئارا بۆ سەر پێشمەرگەکانی کوردستان لە سەر رێگای سەقز و بانە. دوایی ١٢ کات ژمێر شەڕ هێزی دوژمن تێک شکاو لە ئاکام دا ٥٠٠ کەس کوژرا و ٢٥٠ کەسیش لە هیزە داگیرگەرکانی دوژمن بەدێل گیران. لەم شەردا ١١ پێشمەرگەی بارزانی بریندار بوون.

٧- مەهاباد : ١٧ی دێسامبری ١٩٤٦ - ٢٦ی سەرماوەزی ١٣٢٥

لەشکری دەوڵەتی ناوەندی ئێران بەهاوکاری بەشێک لە عەشایر شاری ماهابادیان داگیر کرد، واتە راست پاش ساڵێک کە بە چەک کردنی شارەوانی مەهاباد خەڵک خۆی دەسەڵاتی سیاسی بە دەستەوە گرتبوو.

٨- پیرانشار: هاوینی ساڵی ١٩٦٧ - هاوینی ساڵی ١٣٤٦

سلێمان موعینی بە ناوی نهێنی (فایق) و هاوڕێیانی لە سپی سەنگ تووشی شەڕێکی نەخوازراو دەبن، هێزیکی زۆر و هێلی کۆپتەریان دێتە سەر،لەو شەڕە دا عەبدوڵا موعینی بریندار، و ئەندامێکی حیزب بە ناوی سلێمان شەهید دەبێ.

٩- سەڵماس : ساڵی ١٩٦٧ - ساڵی ١٣٤٦

دەستەیەک لە پێشمەرگەکانی حیزب لە ناوچەی سەڵماس کە کاتی پشوو داندا دەکەونە بەر پەلاماری تاقمێکی زۆر ژاندارم و گەمارۆ دەدەرێن. دوای شەڕیکی قارەمانانە و کوشتنی تاقمێکی زۆر لە بەکرێگیراوان، رێژیم بۆ یارمەتی هێزەکانی لە ورمێ را هێزی تازە نەفەس و هیلی کۆپتەر دەنێرەن. بەداخەوە لە شەڕە دا باپیر شکاک(نحۆ)و٤ پێشمەرگەی دیکەی حیزب شەهید دەبن.

١٠- مەهاباد : لە مانگی ئاوریلی ١٩٦٨ - مانگی پووشپەڕی ١٣٤٧

لەناوچەی گەورگایەتیی مەهاباد لە نزیک گوندی قالوێ هێزیکی زۆری ریژیم هەڵدەکوتنە سەر دەستەیەک لەپێشمەرگەکان حیزب بە فەرماندەری عەبدوڵا موعینی لە شەریکی یەک رۆژە دا ئەفسەریک و چەند ژاندارم و جاشێک دەکوژرێ بەداخەوە عەبدوڵا موعینی و عەوبدوڵا مینە شەم شەهید دەبن.

١١- سەردەشت : مانگی ئاوریلی ١٩٦٨ - مانگی پووشپەری ١٣٤٧

هێزیکی زۆر لە گوندی سەرشیوی سەردەشت کە بە شوێن پێشمەرگە دا دەگەرین دەکەونە بەر پەلاماری هێزی پێشمەرگەکانی حیزب بە فەرماندەری قادر شەریف لە ئاکام دا جگە لە کوشتنی جاشێک بە ناوی هەلمەت بێتوشی پازدە ژاندارم و چەکداری هێزەکانی رێژیمی پاشایەتی ئێران دەکوژرین..

١٢- بانە : ٢ی مای ١٩٦٨ - ١٢ بانەمەڕ ١٣٤٧

سمایل شەریف زادە بە ناوی نهێنی (مەلا عەزیز) و هاوڕێیانی کە لە ناوچەی بانە خەرێکی تێکۆشانی حیزبی دەبن. نیزیکەی ٤٠٠ کەس لە دارێنە هەڵدەکوتنە سەریان و داوای خۆبەدەست دانەوەیان لێ دەکەن بەڵام بە خۆڕاگرێی قارەمانانە لە شەڕیکی ٦ کات ژمێری دا داکوکی لە خۆیان دەکەن بەداخەوە لەم تێک هەڵچوونەدا سمایل شەریف زادە و سێ هاوریی دیکە شەهید دەبن. رێژیمی دژی گەلی پاشایەتی ئێران بۆ چاو ترسێنێ خەڵک تەرمەکانیان لە شارەکانی بانە،سەقز و سنە دەگیرن.

١٣- سەردەشت : مانگی ژووئەنی ١٩٦٨ - مانگی رەزبەری ١٣٤٧

پۆلێک لە پێشمەرگەکانی حیزب تووشی شەریکی قورس لە گەڵ تاقمێکی زۆری دوژمن دەبن و تا ئاخرین گۆللە بۆ داکوکی لە خۆیان بەشەر دێن کە بەداخەوە هەموویان شەهید دەبن. رێژیم بۆ چاوترسێنی خەڵک تەرمەکانیان لە گوندەکان دا دەگێرن و بۆ ماوەیە لە شاری سەردەشت هەڵیان دەواسن.

١٤- سەردەشت : ١٦ی ئووتی ١٩٦٨ - ٢٥ی گەلاوێژی ١٣٤٧

لە چیای زمزیران تەقە و پێکدانان لە نێوان پێشمەرەگەکان و هێزەکانی دوژمن روو دەدا فەرماندەری هێزەکانی رێژیم دەکووژری و دوو سەربازیش بە دێل دەگیرێن کە دواتر پێشمەرگەکان ئازادیان دەکەن، بەڵام دوای بە دەستووری ئەویسی هەر دووکیان گوللە باران دەکرێن.

١٥- پیرانشار : ئاخری وەرزی هاوین ١٩٦٨ - ئاخری وەرزی هاوین ١٣٤٧

هێرشی زۆری ژاندارم و سەرباز و جاش بۆ سەر پۆلێک پێشمەرگە بە فەرماندەری مراد شیرێژ لە کوێستانەکانی بەری مێرگان شەرێکی توندیان لە نێوان دا روو دەدا چەند کەسیک لە دوژمن دەکوژن، بەداخەوە لەم شەرە نابەرامبەر دا مراد شیرێژ و هاورێیانی شەهید دەبن.

١٦- مەهاباد : ٢٠ی ئۆکتۆبری ١٩٨٠ - ٢٨ی رەزبەری ١٣٥٩

پێشمەرگەکانی هیزی پێشەوا لە جادەی مەهاباد ورمێ دا پەلاماری ستوونێکی هێزەکانی دۆژمن دەدن. لەو پەلامارە قارەمانانە دا ١٥٠ کەس لە هێزەکانی ریژیم دەکوژرێن و برینداد دەبن، هەروەها ٥ دەزگا تانگ و ٥ دەزگا ماشین لە بەریەک بڵاو دەکرین.

١٧- مەهاباد : ٢٠ی ئۆکتۆبری ١٩٨٠ - ٢٨ی رەزبەری ١٣٥٩

دەستەیەک لە پێشمەرگەکانی هێزی پێشەوا لەسەر جادە مەهاباد – ورمێ لە نیزیک گوندی کۆسەکەرێز ستوونێکی هێزی چەکداری رێژیم دەخەنە نێو داوی خۆیان، لەم چالاکییە دا ٧٠ کەس لە هێزە سەرکوت کەرکانی رێژیم دەکوژرین یان بریندار دەبن هەروەها یەک دەزگا تانگ و یەک ماشین تێک دەشکێندرێن. بەداخەوە لەم چالاکییە دا ٧ پێشمەرگە شەهید و دەچنە نێو ریزی کاروانی شەهیدانەوە.

١٨- ورمێ : ٥ی ژووییەی ١٩٨٠ - ١٤ی پووشپەڕی ١٣٥٩

پێشمەرگەکان هێزی شەهید نحۆ پەلاماری پادگانی ورمێ ، ناوەندی سپای پاسداران و شارەوانیی ئەو شارە دەدەن لەم پەلامارە دا ٩ کەس لە هێزەکانی ڕێژیم دەکوژرێن و ٣٢ کەس بریندار دەکرێن، هەروەها ٥ دەزگا تانک و ٧ دەزگا ماشین و هێلیکوپتەر لە بەریەک بڵاو دەکرێن.

١٩- سەقز : ٢٨ی ئۆکتۆبری ١٩٨٠ - ٢٨ی رەزبەری ١٣٥٩

پێشمەرگەکانی هێزی شەهید عەزیز یووسفی دەچنە نێو شاری سەقز و لە گەڵ هێزەکانی ڕێژێم دەرگیر دەبن. لەم چالاکییە دا ٥٣ کەس لە هێزەکانی دوژمن دەکوژرێن و زیاتر لە ١٠٠ کەسیش بریندار دەبن و ٦ کەسێش بە دێل دەگیرێن، هەروەها چەندین ماشین خەراپ دەکرێن و چەک و تەقەمەنێکی زۆریش دەسکەوتی هێزی پێشمەرگە دەبێ.

٢٠- سەردەشت : لە مانگی سپتامبری ١٩٨٠ - مانگی خەرمانانی ١٣٥٩

پێشمەرگەکانی هێزی شەهید مۆعینی و هێزی شەهیدانی وێردی بۆ ماوەی ٢٠ رۆژ پێش بە هێزێکی زۆری دوژمن دەگرن کە لە بانەوە دیهەوێ بچێتە سەردەشت لە ماوەی ئەو ٢٠ رۆژە دا زیاتر لە ٤٠٠ کەس لە هێزەکانی دوژمن دەکوژرێن و ژمارەیەکی زۆریش بریندار دەکرێن.هەروەها دەیان دەزگا تانگ و ماشین و نەفەربەر و دەیان قەبزە چەکی گەورە لەبەریەک بڵاو دەکرێن.

٢١- هەوشار : ٢ی نوامبری ١٩٨١ - ١١ی خەزەڵوەری ١٣٦٠

پێشمەرگەکانی هێزی شەهیدانی هەوشار تەقەیان لە هێلیکوپتەرێکی دوژمن کرد و خستیانە خوارەوە لە ئاکامدا ٦ کەس لەسەرنیشێنەکانی کوژران. هەر لەم رۆژە دا دەستەیەک دیکە لە پێشمەرگەکانی هیزی شەهیدانی هەوشار دەچنە نێو شاری شاهیندژ و پەڵاماری ناوەندی سپای پاسداران لەو شارەیان دا.کە لە ئاکامدا دوو دەزگا ماشینی تێک شکێندران و ٢٢ بەکرێگیراویش کوژران.

٢٢- کرماشان : ١٨ی ئۆکتۆبری ١٩٨١ - ٢٦ی رەزبەری ١٣٦٠

پێشمەرگەکانی هیزی بیستوون و هێزی زرێوار موڵگەکانی دۆژمن یان لە گوندی لۆن،دەورویەری دایە بەر پلاماری خۆیان لە ئاکامدا ٤٠ کەس لە هێزەکانی داگیرکەری کۆماری ئیسلامیی کوژران و ژمارەیەکێش بریندار بوون.

٢٣- بۆكان : ٢٥ی ئۆکتۆبری ١٩٨١ - ٣ی خەزەڵوەری ١٣٦٠

لەبەزراییەکانی گوندی حوسێن مامەدایە دایە بەر پەلامانی خۆیان دوای شەڕێکی قارەمانانە دەستیان بەسەر ئەو موڵگەیە داگرت.لە ئاكامدا ٢٧ كەس لە ئەفرادی موڵگەكە كوژران و هەموو كەل وپەلی موڵگەکەش كەوتە دەست پێشمەرگەكان ٦ سەربازیش بەدێل گیران. بەداخەوە لەو پەلامارەدا ٥ پێشمەرگە حیزب شەهید بوون.

٢٤- مەریوان : ٣ی نوامبری ١٩٨١ - ١٢ی خەزەڵوەری ١٣٦٠

پێشمەرگەكانی هێزەكانی زرێوار و شەهید شەرێف زادە و شاهۆ لە چالاكییەكی هاوئاهەنگ دا ٢ موڵگەی ڕێژیمیان لە مارانی و دەرگاكا دەست بەسەر داگرت. لەو چالاكییە دا ٣٥ كەس لە هێزەكانی داگیركەری دوژمن كوژران و نەفەرێكیش بە دێل گیرا.

٢٥- سنە : ٧ی نوامبری ١٩٨١ - ١٦ی خەزەڵوەری ١٣٦٠

پێشمەرگەكانی هێزی شەهید شەریف زادە لە عەمەلیاتێكی دلێرانە دا لە گەڕەكی كەڵكە چاری نێو شاری سنە بە كوشتنی دوو نیگابانی موڵگەی ئەو شوێنە،توانیان دەست بەسەر موڵگوكە دابگرن و ١٣ كەس بەدێل بگرن و هەموو چەک و كەل وپەلی موڵگەكە كەوتە دەست پێشمەرگەكان.

٢٦- پیرانشار : ٤ی نوامبری ١٩٨٢ - ١٣ی خەزەڵوەری ١٣٦١

پێشمەرگەكانی حیزب بە هاوكاری هێزی پشتیوان پەلاماری موڵگەی ڕێژیمیان لە قەبری حوسێن یان دا و لە شەڕێكی قورس لە نێوان پێشمەرگە و هێزەكانی ڕێژیم دەستی پێی كرد لە ئاكام دا زیاتر لە ٢٠٠ كەس لە هێزی دوژمن كوژران و بریندار بوون و هەروەها یەک تانگ و ١٣ دەزگا ماشین لەبەریەک هەڵوەشان وچەک و چوڵێكی بەرچاویش كەوتە دەست پێشمەرگەكان.بەداخەوە لەو شەڕە دا ٢ پێشمەرگە شەهید بوون.

٢٧- کرماشان : ٢٥ی ئۆکتۆبری ١٩٨٢ - ٣ی خەزەڵوەری ١٣٦١

پێشمەرگەكانی هێزی بیستوون بۆ ڕاونانی هێزی دوژمن لە بەرزاییەكانی شیرین سوار دوای ١٨كات ژمێر شەڕی قارەمانانە دا ئەو بەرزاییانە لە هێزەكانی ڕێژیم دەستێنێنەوە.لەو شەڕەدا ٧٠ كەس دەكوژرێن و ١٥٠ كەسیش بریندار دەبن. بەداخەوە لە شەڕە دا دوو پێشمەرگە شەهید دەبن.

٢٨- بۆکان : ٢٥ی ژانوییەی ١٩٨٣ - ٥ی ڕێبەندانی ١٣٦١

پێشمەرگەکانی حیزب لە چالاکییەکی کەم وێنەدا لە ژێر ناوی(تۆڵەی گەورە) لەسەر جادەی میاندواو – بۆکان گوردانی ٨٠١ شیراز کە ٥٣ دەزگا ماشین بوو وەبەر پەلاماری خۆیان دەدەن لە ماوەی ٣ی کات ژمێرو نێو دا ئەو ستوونە لیک بڵاو دەکەن لە ئاکام دا ٤٢ دەزگا ماشین لەبەریەک هەڵوەشان و زیاتر لە ١٠٠ کەس کوژران کەلاکی ٤٧ کەس کەوتە دەست پێشمەرگە و ٦ کەسیش بە دێل گیران و ٦ دەزگا ماشینی مینی بووسیش کەوتنە دەست پێشمەرگەکانی کە لە گەڵ دێلەکان ئازاد کران

٢٩- سەردەشت : ١٨ی ژووئەنی ١٩٨٣ - ٢٨ی جوزەردانی ١٣٦٢

هێرشی بەربڵاوی ڕێژیم بە بەشداری هەزاران کەس و لە ژێر ئاگری تووندی تۆپخانە و هەلیکۆپتەر دا بۆ سەر گوندەکانی بێوران، قەڵەڕەشێ، زوران و کونەمشکێ و هەروەها بەرزایەکانی بوڵفەت و شاخە خوارە، گردی ئاغایان، تۆپە سوتاوێ لە پشتی نێشکۆڵان و مەلازادان و دەوروبەری دەست پێکرد و لە کات ژمێر چواری بەرەبەیانی دا شەرێکی تووند لە نێوان پارێزەرانی کوردستان و هێزی زۆرو بۆری ڕێژیم دەستی پێکرد .لەم شەڕە قورسەدا زیاتر لە ١٠ دەزگا ماشێن، ٢ بولدزێر و ٣ موتور سیکل بە دەستی قارەمانەکانی دەستەی زەرپەت و پێشمەرگەکانیتر سوتێندران و لە بەرێک هەڵوەشێندران و کەلاکێکی زۆر لە داگیرکەران لە مەیدانی شەرەکە کەوتبوون و زەرپەیەکی قورس وە پەیکەری لەرزۆکی دوژمن کەوت. بەڵام بەداخێکی یەکجار گرانەوە لەم شەڕە سەخت و نابەرابەرەدا، ڕۆڵەی تێکۆشەر و فەرماندەی بەوەج حەمەدەمین مەلا عەزیزی بە پریشکی تۆپ دەپێکرێت و زۆر بە سەختی بریندار دەبێ، پاش چەند کاتژمێر بەربەرەکانی لەگەڵ مەرگ شەهید دەبێ. هەروەها لەم شەرەدا ٧ کەس لە هاورێیانی پێشمەرگەش بریندار بوون و کەسێکی بێ دیفاع بە ناوی حەسەن هەمزەیی شەهید بوو.

٣٠- رەبەت : ٢٧ی ئووتی ١٩٨٣ - ٥ی خەرمانانی ١٣٦٢

سێ قافڵە لە هێزەکانی ڕێژیم لە کاتی گەڕانەوەیان لە گوندەکانی سێسرو نستان ، لەنێزیک گەردەنەی زمزیران دەکەونە نێو کەمینی هێزی پێشمەرگەی حیزب و دوای ٧ کاتژمێر شەڕی سەخت نێزیک ١٥٠ کەس لە هێزەکانی دوژمن دەکوژرێن،یان بریندار دەبن.کەلاکی ٥٠ کەسیان لە مەیدانی شەڕ بە جێ دەمێنێ لەو چالاکییە دا چەک و چۆڵ و کەل و پەلێکی زۆری نێزامیی دەکەوێتە دەست پێشمەرگەکانی حیزب.

٣١- بانە : ٢٢ی سپتامبری ١٩٨٣ - ٣١ی خەرمانانی ١٣٦٢

هێزەێکی ڕێژیم لە نێزیک مۆلگەی گاکر دەکەوێتە نێو کەمینی پێسمەرگەکانی هێزی شەهیدانی وێردی و لە ئاکام دا ئەو هێزە لێک بڵاو دەکرێ.زیاتر لە ٧٠ کەس دەکوژرێن کە کەلاکی ٣٠ کەسیان لە مەیدانی شەر بەجێ دەمێنی و ١٤ کەسیش بەدێل دەگیرێن

وچەک وتەقەمەنی لە گەڵ چەند دەزگا ماشین دەکەوێتە دەست پێشمەرگەکان.

٣٢- دیواندەر : ٣٠ی ئووتی ١٩٨٣ - ٨ی خەرمانانی ١٣٦٢

هێزەکانی رێژیم لە شاری بیجار و شارۆچکەی تکالوو جەرا ناوچە رزگار کراوەکانی دەوروبەر دەدەنە پەلاماری خۆیان، پێشمەرگەکانی حیزب بەرپەرچی پەلامارەکە دەدەنەوە دوای شەرێکی توند نێزێک بە ١٠٠ کەس لە هێزەکانی رێژیم دەکوژرێ وچەندین دەزگا ماشین لەبەریەک بڵاو دەکرێن. بەداخەوە لەو شەرە دا ٤ پێشمەرگە حیزب شەهید دەبن.

٣٣- سەردەشت : ٢٧ی ئۆکتۆبری ١٩٨٣ - ٥ی خەزەڵوەری ١٣٦٢

پێشمەرگەکانی هێزی شەهید مۆعینی و هێزی شەهید هەژار لە ناوچە ئالانی سەردەشت لە پەلامارێکی قارەمانانە دا توانیان بەشێکی زۆر لە موڵگەی نۆرێ دەست بەسەر دابگرن و عەمباری تەقەمەنیی ئەو موڵگەیەش ئاگرتێبەر دەدەن لەو شەرەدا لانی کەم ١٥٠ کەس دەکوژرێن و چەک و چۆڵێکی بەرچاویش دەکەوێتە دەستی پێشمەرگەکان، بەداخەوە لەو چالاکییە دا ٥ پێشمەرگە شەهید دەبن.

٣٤- هەورامان : ٣ی مارسی ١٩٨٤ - ١٣ی رەشەمەی ١٣٦٢

هێزێکی زۆری رێژیم پەلاماری شاری نەوسوود دەدا کە لە گەڵ بەرنگاریی پێشمەرگەکانی هێزی شاهۆ رووبەروو دەبن لەم شەرە دا هێرشی هێزەکانی دوژمن دوای ئەوەی لانی کەم ٥٠ کەسی لێ دەکوژرێ ناچار بە پاشەکشە دەکرێن.لەو شەرەدا هێزی پێشمەرگە دەستکەوتی بەرچاوی هەبوو

٣٥- شنۆ : ٢٩ی سپتامبری ١٩٨٣ - ٧ی رەزبەری ١٣٦٢

دەستەیەک لە پێشمەرگەکانی هێزی شەهید سمکۆ لە پەلامارێکی دلێرانەدا موڵگەی دوژمن لە گوندی شاوەلێ، دەست بەسەر دادەگرن. لەو پەلامارە دا هەموو ئەفرادی رێژیم لەم موڵگەیە دا یان کوژران یان بریندار بوون.کەلاکی ٢٥ کەس لە مەیدانی شەڕ دا دەکەوێ و ١٤ کەسیش بە دێل دەگیرێن،تەواو کەل وپەلی ئەو موڵگەیە دەکەوێتە دەست پێشمەرگە.

٣٦- ورمێ : ٢١ی ژووئەنی ١٩٨٤ - ٣١ی جۆزەردانی ١٣٦٣

هێزەکانی رێژیم هێرشێکی بەربڵاویان کردە سەر ناوچەی گەلی بەردەرەش، پێشمەرگەکانی هێزی شەهید نحۆ،حاتەم و شەهید

سەرگورد عەبباسی و هیزی بەرگری میللی بەرەنگاری هێزی دوژمن دەبنەوە، لەشەڕێکی ١٩ کات ژمێری دا زیاتر لە ١٥٠ کەس کوژران و ژمارەیەکی زۆریش بریندار بوون لەو شەڕەدا چەک و چۆڵێکی بەرچاو کەوتە دەست پێشمەرگەی حیزب.بەداخەوە لەو شەرە دا ٧ پێشمەرگەی هیزی شەهید نحۆ و پێشمەرگەیەکی هێزی بەرگری میللی شەهید بوون.

٣٧- مەهاباد : ١٣ی ژانوییەی ١٩٨٥ - ٢٣ی بەفرانباری ١٣٦٣

هێزەکانی رێژیم هێرشێکی بەربڵاویان کردە سەر ناوچەکانی شامات، پێشمەرگەکانی هێز ی شەهید پێشەوا لە نێزیک گوندەکانی گەوج ئاوا و گەزەڵین هێرشکەرانییان خستە نێو کەمینی خۆیان و زەبرێکی باشیان لێدان لەو شەڕەدا کە ٦ کات ژمێری خایاند لانی کەم ١٢٠ کەس لە ئەفرادی دوژمن کوژران کە کەلاکی ٣٥ کەسیان لە مەیدانی شەڕ دا لێ بەجێ مابوو. لەو شەڕە دا هێندیک کەلوپەلی نیزامی کەوتە دەست پێشمەرگە. بەداخەوە لە و چالاکییە دا ٥ پێشمەرگەی حیزب شەهید بوون.

٣٨- نەغەدە : ٩ی ئووتی ١٩٨٤ - ١٨ی گەلاوێژی ١٣٦٣

پێشمەرگەکانی هێزی شەهید ئەفشین ٢ موڵگەی هومام و قەڵاتەسوور دەدەنە بەر دەستریژی خۆیان و بەرەنگاری هیزی یاریدەدەری دوژمن دەبن و ناچار بە پاشەکشەیان دەکەن ، لەو شەڕە دا زیاتر لە ٢٠ کەس لە ئەفرادی رێژیم کوژران و ژمارەیەکی زۆریش بریندار بوون.

٣٩- سەقز : ٢٥ی ژووئەنی ١٩٨٤ - ٤ی پووشپەری ١٣٦٣

هێزەکانی دوژمن هێرشێکی بەربڵاویان کردە سەر گوندەکانی قامیشەڵە،قەرەبوغرە و سونجاخ، پێشمەرگەکان بەرەنگای هێزی رێژیم بوون لەو شەڕێکی سەخت و نابەرامبەر دا زیاتر لە ٢٥ کەس کوژراو ژمارەیەکێش لە هێزەکانی ریژیم بریندار بوون.

٤٠- رەبەت،مەهاباد،پیرانشار : ٢٤ی ژوویەی ١٩٨٤ - ٢ی گەلاوێژی ١٣٦٣

هێرشی بەربڵاوی رێژێم لە چوار جەبهەوە بۆ سەر پێشمەرگەکانی حیزب دەستی پێی کرد، لە شەڕێکی کەم وێنەدا کە ٤ رۆژی خایاند لەسەر یەک لانی کەم ٥٠٠ کەس لە هێزەکانی داگیرکەری کۆماری ئیسلامیی کوژران و بەدەیان قەبزە تفەنگ کەوتە دەست پێشمەرگەکان. بەداخەوە لەو شەڕە دا ٦ تێکۆشەری حیزب شەهید بوون. شەهید رەحمانی سوفی زادە بەرپرسی کۆمیتەی رەبەت سەرقافڵەی ئەو پۆڵە شەهیدە بوو.

٤١- بانە : ١٠ی ژووئەنی ١٩٨٥ - ٢٠ی جۆزەردانی ١٣٦٤

هێزەکانی ڕێژیم بە مەبەستی دانانەوەی موڵگەی خۆیان دەگەیەننە کۆنە موڵگەی تاژەبان، بەڵام پێشمەرگەکانی هێزەکانی شەهیدانی وێردی و شاهۆ لە گەڵ ژمارەیەک پێشمەرگەی (راه کارگر) و(ارتش رهائیبخش) بەرەنگاری هێزەکانی دوژمن بوون و لە سێ لاوە پەلاماریان دان.لە ئاکامی ٣ی کات ژمێرو نێو شەڕی قارەمانانە موڵگەی تاژەبان کەوتتە دەست هێزی پێشمەرگە.لەو چالاکییە دا زیاتر لە ١٣٠ کەس کوژران و کەلاکی ٨١ کەس لە مەیدانی شەڕ بەجێ ماو و ٢ کەسیش بە دێل گیران و هەروەها کەلوپەلی و چەک و چوڵێکی زۆر کەوتە دەست هێزی پێشمەرگە.

٤٢- سنە : ٣٠ی ژووئەنی ١٩٨٥ - ٩ی پووشۆەری ١٣٦٤

کەمێنی هێزەکانی بێستوون و شەهید شەریف زادە ی حیزب بۆ هێزەکانی ڕێژیم لە بەرزاییەکانی کورەمیانە لەسەر جادەی سنە - مەریوان لەشەرێکی سەختی ١٥ کات ژمێری دا لای کەم ٨٠ کەس لە هێزەکانی ڕێژیم دەکوژرێن و ژمارەیەکێش بریندار دەبن کەلاکی ٥٠ کەس لە مەیدانی شەر بەجێ دەمێنێ ٣ کەس بەدێل دەگیرێن و هەروەها چەک و تەقەمەنی زۆر دەستکەوتی پێشمەرگە بوون.

٤٣- ورمێ : ٢٢ی ئۆکتۆبری ١٩٨٥ - ٣٠ی رەزبەری ١٣٦٤

پێشمەرگەکانی هێزی شەهید نحۆ موڵگەی دوژمن یان لە گردەشین، سیلان و کەلی خان دایە بەرهێرشی خۆیان، هەروەها هێزی فریاکەوتنی ڕێژیمیش کەوتە نێو کەمینی پێشمەرگەکان و ئەویش تێک شکێندرا. لەو شەرە دا موڵگەی گردەشین کەوتە دەست هێزی پێشمەرگە،لەو شەرە ٤ کات ژمێری یە دا لانی کەم ٤٠ کەس لە هێزەکانی دوژمن کوژران و ٩ کەسیش بە دێل گیران و کەلاکی ٣٢ کەس لە مەیدانی شەرەک بەجێ مان.

٤٤- پیرانشار : ١٧ی ژووئەنی ١٩٨٦ - ٢٧ی جۆرەزدانی ١٣٦٥

پێشمەرگەکانی هێزی شەهید ئاوارە بە پێی بەرنامەیەکی رێک و پێک پەلاماریان بردەسەر ٢ موڵگەی دوژمن لە چاکی لاسان و پشتی بندرێ لە ماوەیەکی زۆر کورت دا توانیان هەر ٢ موڵگەکە بگرن و تەواوی ئەفرادی ئەو ٢ موڵگەیەیان کوژران یان بەدێل گیران لەو شەرە قارەمانە دا ٨٠ کەس لە دۆژمن کوژران و ژمارەیەکی زۆریش بریندار بوون و ١٣ کەس بەدێل گیران کە هەر لەوی ئازاد کران.لەو شەرەدا پێشمەرگەکان دەستکەوتی بەرچاویان هەبوو.

٤٥- شنۆ : ١٤ی ژووییەی ١٩٨٦ - ٢٣ی پووشپەری ١٣٦٥

پێشمەرگەکانی هێزی کێلەشین لە بەرنامەیەکی رێک و پێک و لە پێشدا دارێژراو و هەوئاهەنگ لە کات ژمێری ٥/١٠ خولەکی بەیانی ٧ موڵگەی ریژیمیان لە بەرزاییەکانی گردەسوور لە ناوچەی گەلی گادەران دایە بەرهێرشی خۆیان لە شەرێکی حەماسی و کەم وێنەدا کە یەک کات ژمێری خایاند دەستیان بەسەر هەر ٧ موڵگەکە دا گرت،و تەواوی نەفەراتی ئەو موڵگەیە یان کوژران و یان بریندار بوون هێزی فریاکەوتنی دوژمنیش کەوتە کەمینی پێشمەرگە، لەو شەڕە دا زیاتر لە ٦٠ کەس کوژران کە کەلاکی ٥٥ کەس لەبەر دەستی هیزی پێشمەرگە دا بوو،چەک و چۆڵێکی زۆر دەست پێشمەرگەکان کەوت. بەداخەوە ٢ پێشمەرگەش شەهید بوون.

٤٦- سەردەشت : ٢٦ی سپتامبری ١٩٨٦ - ٤ی رەزبەری ١٣٦٥

پێشمەرگەکانی هێزی گیارەنگ بە پێی بەرنامەیەکی رێک و پێک لەسەر جادەی پیرانشار – سەردەشت لە نێوان گوندەکانی گرژاڵ و عەلی ئاوا دا لە زنجیرە شەرێک دا لە کات ژمێر ١ی نیوەرۆ تا ئێواری خایاند زیاتر لە ٦٠ کەس لە هێزەکانی رێژیم کوژران کە کەلاکی ٣١ نەفەریان بۆ پێشمەرگە ناسرا،٣٠ کەس بە دیل گیران.لەو شەڕە دا چەک و چۆڵێکی بەرچاو کەوتە دەست پێشمەرگەکان ،هەروەها کەلوپەلی زۆریش لە مەیدانی شەڕەکە ئاگر تی بەردرا.

٤٧- هەورامان : ٨ی ژووئەنی ١٩٨٧ - ١٨ی جۆزەردانی ١٣٦٦

پێشمەرگەکانی هێزی شاهۆ بۆ بەرێوەبردنی چالاکی چوونە قولایی ناوچەی هەورامان و بەرزاییەکانی روو بە رووی پاوە جێگیر بوون، پێشمەرگەکان بۆ لە داو خستنی دوژمن لە ٥ لاوە بەرەنگاری هێزەکانی دژی گەلی بوون لەو شەڕە حەماسیەدا کە ١٩ کات ژمێری خایاند لانی کەم ٧٠ کەسیان لێ کوژرا و ژمارەیەکی زۆریش بریندار بوون،کەلاکی ٥٠ کەس لەبەر دەستی پێشمەرگە دابوو.چەک و چۆڵ و کەل وپەلێکی زۆری نیزامیش کەوتە دەست پێشمەرگە،٨ ماشین ئاگریان تێبەردرا و هێلیکوپتەریکێش پێکیندرا.بە داخەوە لەو شەڕەدا ٢ پێشمەرگە بریندار بوون.

٤٨- بۆکان : ١٨ی ژووییەی ١٩٨٧ - ٢٧ی پووشپەری ١٣٦٦

بەتۆڵەی شەهید بوونی جێگری فەرماندەری هێزی زاکرۆس سالار ئیبراهیمی لەشەرێکی توند لەنێوان گوندەکانی دەژن و سێویە لەگەڵ هێزەکانی ریژیم کات ژمێر ٤ی بەیانی موڵگەکانی دۆژمن یان لە بەرزاییەکانی کوچک چەرموو.پشتکاستر،سەرکو،پشت سێویە،میترکەسار دایە بەر پەلاماری خۆیان لەو شەڕەدا کە ٧ کات ژمێری خایاند ٧٠ کەس لە هێزەکانی ریژیم کوژران و کەلاکی ٣٠ کەس لە مەیدانی شەڕ دا بوون، هەروەها پێشمەرگە دەستکەوتی باشیان هەبوو.

٤٩- سەردەشت : ١٢ی ئووتی ١٩٨٧ - ٢١ی گەلاوێژی ١٣٦٦

پێشمەرگەکانی هێزی گیارەنگ بە پێی بەرنامەیەکی رێک و پێک جادەی پیرانشار –سەردەشت لە نێوان گوندەکانی میراوێ و گرژالیان کۆنترۆڵ کرد لە ٥ لاوە شەڕیان لە گەڵ هێزەکانی ریژیم دەست پێی کرد،لەو شەڕە حەماسییە دا لەسەر یەک زیاتر لە ١٠٠ کەس کوژران و ١٠٠ کەسیش بریندار بوون.هەروەها ٢٩ دەزگا ماشینی جۆراوجۆر لەبەریەک هەڵتەکێندران و ئاگریان تێبەر درا.

٥٠- سەردەشت - رەبەت : ١٣ی ئووتی ٢٠٠٨ - ٢٣ی گەلاوێژی ١٣٨٧

هێزە سەرکوتکەرەکانی کۆماری ئیسلامی لە ناوچەی سەردەشت و رەبەت نزیک گوندی گردێنە بە پشتیوانی چەندین هەلیکۆپتێر و تۆپخانەی قورس کاتژمێر ٦ی ئێوارە هێرش دەکەنە سەر ئەو دەستە لە پێشمەرگەکانی حیزبی دێموکراتی کوردستان کە لە ناوچەدا خەریکی کاری سیاسی و تەبلیغاتی بوون، لەم شەر و تێکهەڵچوونە دا کە چەند کاتژمێرێکی خایاند بە داخەوە فەرماندەی لێوەشاوە و کادری بە ئەزموونی حدک هەمزە عەبدوڵلاهی (ناسراو بە هەمزە سارتکەیی) و ٢ تێکۆشەری دیکەی دێموکرات بە ناوەکانی قادر نەزمی و قادر قادری شەهید بوونو تەرمەکانیان کەوتوونە دەستی هێزکانی رێژیم. لەم شەرە دا ژمارەیەک پاسدارو جاش کوژران و بریندار بوون رێژیم تەنیا ناوی جاشێکی بە ناوی قادر ئیبراهیم پوور خەڵکی باساوێ درکاندوە.

سەرچاوەکان :

٥٠ ساڵ خەبات نووسینی رێزدار جەلیل گادانی،
حکوومەتی کوردستان نووسینی بەرێز نوشیروان مستەفا ئەمین،
بەشی شەهیدانی حیزب و هاورێ کوێستان فتوحی.

هونراوە و سروود بۆ پێشمەرگە

دیتنی ئاڵا. نووسینی: مامۆستا قانع

سەد شوکور وا من نەمردم، تاکە دیم ئاڵای کورد
کەوتە بەرچاوم بە بەرزی، سوورەت و سیمای کورد
بازبوو، دوورا بوو دیدەی نەرگسی شەهلای کورد
مژدە بێ ئەمرۆکە بەر بوو، چاوی پڕ بینای کورد
هەر بژی ئاڵای کورد و پێشەوای زانای کورد

چەند زمانێکە ئەسیرو ژێر چەپۆکەی عالەمن
سەرکز و بێ قیمەتی بەرچاوی زادەی ئادەمن
دیلی زیندانی نەزانین، مەستی بادەی ماتەمن
بانگ کەنە یەکتر هەمووتان، چونکە ئەمڕۆ بێ خەمن
هەر بژی ئاڵای کورد و پێشەوای زانای کورد

بانگ کەنە ئەرواحی پاکی ئەردەڵانی نەڕەشێر
یا بڵێن کاوە لە کوێی؟ ڕۆژی هەزار یادت بەخێر
بێننە بەرچاوی خۆتان، هەڵمەتی زەندی دلێر
هەر بڵێن ئەم شێعرە ئەهلی کۆهسار و گەرمەسێر
هەر بژی ئاڵای کورد و پێشەوای زانای کورد

قەت لە بیرت دەرنەچێ کوردە، زرەی زنجیری پێت
تۆ تەماشاکە، لە دەس بێگانەکان چی هاتە رێت
کۆنێ بابی گۆڕ غەریب و؟مامەکەی بێ شوێن و جێت؟
کوردە چۆن تۆ دڵ برینی، شلکە بۆ ئەم شێعرە گوێت
هەر بژی ئاڵای کورد و پێشەوای زانای کورد

نۆبەتە، باراشت لێکە، ئاشی گێتی کەوتە گەڕ
شێر نەتەساوە لە بەزم و شۆڕشی مەیدانی شەڕ
گوێ نەدەی هەرگیز بە هاشە و هوشەی ئەربابی زەڕ
هەڵگرە ئەم دەستە شێعرەو دابنێ سەد سەوڵی تەڕ
هەر بژی ئاڵای کورد و پێشەوای زانای کورد

سەد شوکور، وا ئەرزەڕۆم و وان و بیتلیس و چەچان
دەستی دایە دەستی هەرکی، کوردی زازا و بەبان
شاری خەرپوت و جەزیرە و مەنتیقەی بەرزانیان
با بە بەستەو و چەپڵە بێژین، دەم بە دەم شام و بەیان
هەر بژی ئاڵای کورد و پێشەوای زانای کورد

خانەقین مژدە ئەدا، ئەمڕۆ بە دیاربەکر و هەرات
پێچەوانەی دەوری پێشوو، ڕۆژ لە شیمال و هەڵات
سەیری تیشکی کە! چلۆن رووناکی خستە سەر وڵات؟
ئەم وتارە بیری دڵ بێ، چاکە بۆ ڕێگەی نەجات
هەر بژی ئاڵای کورد و پێشەوای زانای کورد

ئەستێرەی سەربەستی

پەسنبێژیم پێ شتێکی پەسند نیە و هەمیشە خۆم لێپاراستوە، بەڵام ئەگەر تا دوایین ساتەکانی ژیانم پەسنبێژی پێشمەرگەی کوردستان"بە شەهید وزیندووەکانی‌یەوە" بم، پێم شانازیە و پێشموایە هەر کەمم گوتوە.

بۆ هەموو پێشمەرگەکانی کوردستان. بە بۆنەی ٢٦ی سەرماوەز، ڕۆژی پێشمەرگەی کوردستانەوە.

مـن کوردێـکی ڕاپـەڕیوم
تێکـۆشەری ڕێـی ڕزگاریم
هـەڵۆی چـالاک و تیژباڵی
چیـای بەرزی کـوردەواریم

* * * * * *

چەک لە شان گیان لە سەر دەستم
لاوی بـە زیـپـک و دلـێرم
ڕۆڵەی وەفـاداری گـەلم
نەترسـم، ئازام بـوێرم

* * * * * *

لە بەر گـوڕەی دلـێرانەم
خوێـنمژ سـەری نەوی دەبێ
لە حاسـت هەڵـمەتی شێرانەم
دوژمـن نوقـمی زەوی دەبێ

* * * * * *

شاهـیدی گیانبـازیی منە
بستـبستی خاکـی وڵاتـم
سـوورە بە خوێنـی گەشی من
پەرتووکی مـێژووی خـەباتم

* * * * * * -

من پێشـــــــمەرگــەم کوڕی گەلم
بـیــروبــڕوام ڕێـــنوێـــنە
خـــەبات، خـــەباتی بێ وچان
تا ســــــەرکەوتنـــــم بەڵێنە
******
ڕێـــــگام دژوار و درێـــــــژە
مەترســــیی زۆرم لە بـــــەرە
بــەڵام دەڕۆم و نـــــــــاوەستم
لادەبـــــەم کــــۆسپ و تەگەرە
******
ژینی خۆم فیـــــــــدا کردوە
من خۆشــــــڕابواردنم نــاوێ
ســەرشــــۆڕ لە بن سێبەر ناژیم
سەربــــەرزم لە بەر هـــەتاوێ
******
پشــــتم ڕەنجـــــبەری وڵاتــە
چەوســــاوەکان پەنـــــای منن
دوژمـــــــنمن ئەو خوێنمژانەی
بە زەحـــمەتکێـــشان دوژمنن
******
تیشـــکی خوێنی هاوڕێی شەهید
مەشــخـــەڵی ڕوونـــاکی ڕێمە
خەبـــاتی ڕابـــــــردووی گەلم
ئەزموونی ئێســــتامە ، پـــێمە
******
شــەبەقی مانـــــــگی ئاواتم
لە نـــێو شەوی ڕەش دەدرەوشــم
ئەستـــێرەی سووری سەربەستیم
بەرەو ئاســۆی ژیان دەخوشـــم
******
ئاســـرەوم تا ئەو ســـەردەمەی

وڵات لە خۆشـــــی پڕ دەکەم
زنجـــیری قورســـی کۆیلەتی
لە پێـی گـــەلم بڕبڕ دەکـــەم

* ئەم شێعرە ساڵی ٨۴ ی زایینی بۆ سروود گوتراوە. شەهید حەسەنی پوورخزریی هونەرمەند کە ئەوکات لە کۆڕی هونەریی حیزبی دێمۆکراتی کوردستانی ئێران دا بوو، ئاهەنگێکی سروودی لە سەر دروست کردبوو.

سەرچاوە : ویبلاگی هاوارگەی ئاشق / ١٧ی دێسامبری ٢٠٠٥

چۆن دەتوانم وێنات بکەم بتکێشمەوە؟

ئەحمەد شیربەگی

چۆن دەتوانم وێنات بکەم بتکێشمەوە؟
چۆن دەتوانم بتناسێنم
چۆن دەتوانم لە جوامێریت بنووسمەوە
کاتێ لووتکە بۆ گەورەییت دادێتەوە
زمان چۆن لە حاندت دا بگەڕێ ، بتلێتەوە ؟
بمببورە گەورەم
پێنووسم شەرمەزارە
زمانم بەرامبەرت کۆڵەوارە
تۆ ناوی خۆت بە خۆتەوە
تۆ پێشمـــــەرگەی
تۆ ســـروودی ...
نەوە لە دوا نەوە دەتلێنێنەوە
پێشمەرگە بیت
ڕەمزێکمانە بۆ مانەوە
بژی پێشمەرگەی ژنی کورد !

بژی پێشمەرگەی پیاو ی کورد!

بژی ڕەمزی مانەوەی کورد!

١٦ای دێسامبری ٢٠١٣

هۆ کاکی پێشمەرگە

به دەنگی محەممەد جەزا

هۆ کاکی پێشمەرگە شۆڕشگێری قارەمان
ناوی پیرۆزی تۆیە بۆتە وێردی سەر زوبان
تۆ لە گیان و دەروونی چەوساوەکان دا دەژی
هەمیشە هاوڕێی چەک بڕوا و سەنگەر و کەژی
هۆ کاکی پێشمەرگە شۆڕشگێری قارەمان

ناوی پیرۆزی تۆیە بۆتە وێردی سەر زوبان
برسیەتی و ڕەنج کێشانت بۆتە پیشەی چەند ساڵە
ئەبێ هەڵ کەی خەبات کەی دژی ئەم ژینە تاڵە
هۆ کاکی پێشمەرگە شۆڕشگێری قارەمان
ناوی پیرۆزی تۆیە بۆتە وێردی سەر زوبان
بیرو بڕوا و تفەنگت، مایەی خۆ ڕاگرتنە
بەر دەوامیت لە خەبات، نیشانەی سەرکەوتنە
هۆ کاکی پێشمەرگە شۆڕشگێری قارەمان
ناوی پیرۆزی تۆیە بۆتە وێردی سەر زوبان
ژینی کۆشک و تەلارت بن بەرد و ناو چیایە
هەرچی ناوی سامانە شک نابەی لەم دونیایە
هۆ کاکی پێشمەرگە شۆڕشگێری قارەمان
ناوی پیرۆزی تۆیە بۆتە وێردی سەر زوبان

سەرەوە.

مەڕێژن بۆم فرمێسکی غەم

بە دەنگی محەممەد حەریری

مەڕێژن بۆم فرمێسکی غەم کە سوور بووە لە خوێن جەستەم
شەهیدی دەستی زۆردارم بەڵام ئۆخەی کە پێشمەرگەم
ئەو رێگای کە من بۆی کوژرام، لە ناو گۆڕیش دا دڵنیام
کە ئێوەی شۆڕشگێری کورد، وونی ناکەن خوێن و هیوام
مەڕێژن بۆم فرمێسکی غەم کە سوور بووە لە خوێن جەستەم
شەهیدی دەستی زۆردارم بەڵام ئۆخەی کە پێشمەرگەم
خەباتم کرد لە ژیانم، هەر بۆ گەل و نیشتمانم
دەبا لاوان لە یادتان بم، کە قوربانی کوردستانم
مەڕێژن بۆم فرمێسکی غەم کە سوور بووە لە خوێن جەستەم
شەهیدی دەستی زۆردارم بەڵام ئۆخەی کە پێشمەرگەم

سەرەوە.

بژی بژی ئەی پێشمەرگە

بە دەنگی کۆڕی هونەری حیزبی دێمۆکرات

ئاسمان بە تاڵ، وڵات پڕ خەم، ئاسۆ تاریک هیوا دەرکە
لە پڕ لە ناو دڵی هەورا، تیشکی شیرین هیوا بیرە
گەشا هەر چی کێو و مێرگە بەناوی بەرزی پێشمەرگە
بژی بژی ئەی پێشمەرگە، بژی بژی ئەی پێشمەرگە
هەوای داگرت مەلی ئاوات سوور هەڵگەرا ئاسۆی خەبات
گەرم بۆوە لەشی زەوی، گەلێ نەیما وەی ناوی
گەشا هەر چی کێو و مێرگە بە ناوی بەرزی پێشمەرگە

بژی بژی ئەی پێشمەرگە، بژی بژی ئەی پێشمەرگە
ئاسمان بە تاڵ، وڵات پڕ خەم، ئاسۆ تاریک هیوا دەرکە
لە پڕ لە ناو دڵی هەورا، تیشکی شیرین هیوا بیرە
گەشا هەر چی کێو و مێرگە بەناوی بەرزی پێشمەرگە
بژی بژی ئەی پێشمەرگە، بژی بژی ئەی پێشمەرگە

سەرەوە.

من پێشمەرگەی کوردستانم

به دەنگی ناسر ڕەزازی

من پێشمەرگەی کوردستانم ئامادەی جەرگەی مەیدانم
بە سەر و ماڵ و ژیانم ئەی پارێزم نیشتمانم
دەست لە چەکم هەڵ ناگرم یا سەر ئەکەوم یا ئەمرم
ئەم کوردستانە ڕەنگینە کە بەهەشتی سەر زەوینە
ئەم کوردەی بەشی لەم ژینە دیلی و کوشتن و برینە
دەست لە چەکم هەڵ ناگرم یا سەر ئەکەوم یا ئەمرم
من پێشمەرگەی کوردستانم ئامادەی جەرگەی مەیدانم
بە سەر و ماڵ و ژیانم ئەی پارێزم نیشتمانم
دەست لە چەکم هەڵ ناگرم یا سەر ئەکەوم یا ئەمرم
نامهەوێ ژینی ژێر دەستی پڕە لە شوورەیی و پەستی
تا خاک وگەل ڕزگار ئەکەم سەر ئەدەم نرخی سەربەستی
دەست لە چەکم هەڵ ناگرم یا سەر ئەکەوم یا ئەمرم
من پێشمەرگەی کوردستانم ئامادەی جەرگەی مەیدانم
بە سەر و ماڵ و ژیانم ئەی پارێزم نیشتمانم
دەست لە چەکم هەڵ ناگرم یا سەر ئەکەوم یا ئەمرم

سەرەوە.

سروودی پێشمەرگە

شێعری ئاکۆ ئەلیاسی

من پێشمەرگەم سەرم بەرزە وەکو چیا
سەر شۆڕ ناکەم لە ئاست گرمەی تۆپ و بۆمبا
هەنگاو دەنێم بەرەو دوورگەی هیوای بەرزم
گەر لەشیشم دابێژ بکەن قەت نابەزم
باسکی گەلم هێزی ئەژنۆی کوردستانم
چقڵی چاوی داگیرکەر و زۆردارانم
خوێنی شەهید بەڵگەی بوونی وڵاتمە
مەشخەڵی رێی تێکۆشان و خەباتمە
پشت ئەستوورم بە هێزی کۆمەڵی هەژار
راپەریوم دژ بە چەوسێنەر و زۆردار
چاو نەترس و گورج و گۆڵ و تێکۆشەرم
ئاشقی تیشکی خۆری گەل و جەور لا بەرم
دەرۆم دەرۆم هەدا نادەم راناوەستم
هەتا نەگەم بە ئامانج و بە مەبەستم
دوژمنی گەل وەدەر دەنێم لە نیشتمان
بە زەبری چەک بە هەڵمەت و بە نەوەستان

سەرەوە.

پێشمەرگە

شێعری ئەحمەد قادری

هەڵۆی سەر شاخی هەڵگورد و گوڵی داوێنە پێشمەرگە
چریکەی نێو گوڵ و لالە و چڕ و بستێنە پێشمەرگە
سەری قەڵغانە بۆ مافی ڕەوای گەل گیان لە پێناوە
نەوەی کاوەی فیدا کار و قەڵا ڕووخێنە پێشمەرگە
شەمی سەر چاکی هیوایە و چرای ڕێبازی ڕزگاری
نمونەی هەڵمەت و هێرش، حەماسە و خوێنە پێشمەرگە
لە پێناوی گەلی کورد دا دژی بێدادی هەستاوە
بە گوللەی گەرم و کرداری بەلا سووتێنە پێشمەرگە
لە سەر داوا ڕەواکەی سوورە گیانی خۆی لە پێناوە
هیوای دوا ڕۆژ و پشتیوان و تۆڵەستێنە پێشمەرگە
دەسەلمێنێ حەقانیەت بە داگیرکەر لە کوردستان
فریشتەی ڕۆژی ڕزگاری، زوڵم تارێنە پێشمەرگە
گوڕ و تینی بە هێز و باسکی چەکداری گەل و هۆزە
بە ئیمانە و نەمامی ئاودراو بە خوێنە پێشمەرگە
دەروون خاوێن و پارتیزان و جەنگاوەر، ئەمەگ ناسە
عەداڵەت ویست و خاوەن عەقڵ و هەست بزوێنە پێشمەرگە
بە سام و هەیبەتە ساحەب ئیرادە و سەمبولی شۆڕش
لە ڕۆژی ترس و تەنگانە ڕەقیب تۆقێنە پێشمەرگە
لە کاتی هێرشی دوژمن قەڵای بەرز و نەگیراوە
وەکوو شێری ژیان هەستاوە تێک قرمێنە پێشمەرگە
بە زۆری بازوو قەڵت و بڕ دەکا زنجیری بێدادی
دەبا هەستین لە ئامێزی گرین کوردینە پێشمەرگە
وەکوو پڕشنگی خۆری ڕۆژی ڕزگاریی سەیر کەن چۆن
گەڕینی ڕەوڕەوەی مێژوو حەماسە نوێنە پێشمەرگە
دە هەستن ڕیز گرن لەم ڕۆژە پیرۆزە کە پێویستە
لە ڕێی قوربانی دانێن چونکە کێو لەرزێنە پێشمەرگە

لە مێژووی شۆڕشا وەک تاقە ئەستێرەی تەماشا کەن
بزانن ڕێکخەری شۆڕش، ڕەوت بزوێنە پێشمەرگە
ئەتۆش هاودەنگ لە گەڵیا " قادری" بڕوانە سەیری کە
لە چاوی دوژمنا درکە و چیا خەملێنە پێشمەرگە

سەرەوە.

سروودی پێشمەرگە

شێعری ئاکۆ ئەلیاسی

ئەی پێشمەرگە لێت پیرۆز بێ بیست و شەشت
ڕۆژی پڕ لە هیوای گەل و ڕوون و گەشت
کوردستانمان شاگەشکەیە بە بوونی تۆ
دوژمن قڕکە بۆ سەرکەوتن بڕۆ بڕۆ
ترپەی دڵی خاکی، پاکی داگیر کراو
ئەی سمبولی خۆ بەختکەری ڕێگەی هەتاو
دەیان ساڵە لە پێناوی دێمۆکراسی
خوێن دەدەی و تاڵ و سوێری قەت ناناسی
تۆ پەیمانی، خۆڕاگری، بە ئیمانی
لە شەوی تار، گڕی سووری مەشخەڵانی
لە ئاست دوژمن، دەنگی نەعرەی بەرخۆدانی
قرمە و گرمەی گوللەی چەکت بە خوڕ داکە
هێزی بۆری داگیرکەران وا وەیلا کە
بە خوێنی سوور ئازادی کورد بنەخشێنە
بەهاری ژین بۆ کوردستان بخەملێنە

سەرەوە.

پێشمەرگە شورشگێری مەیدانی خەبات,

سمکۆ بێ کەس ....

پێشمەرگە رۆڵەی شۆرشگێری گەلە،هەڵگری ئاڵای خەبات و پێشەنگی کاروانی تێکۆشانە

پێشمەرگە گیان لە سەردەست وبێ وچان بۆ ئازادی هەوڵ دەدات لەژیانا

پێشمەرگە شورشگێری قارەمانی مەیدانی نەبەردی وبەرخودانە

پێشمەرگە رۆڵەی شاخ و دەشت و کێوی نیشتمانی کوردانە

پێشمەرگە کوری ئازای لادێ و شاری هەموو خاکی کوردستانە

پێشمەرگە سیاسەت وانی بە توانای زانای رێ نیشان دەری ژیانە

پێشمەرگە پێنوس بە دەستێکە کە قەڵەمەکەی هەر هەموو کات بۆ ئازادی خاک و وڵات وا لە هەوڵ و تێکۆشانا

پێشمەرگە رێبەری خەڵکە کە دژی چەوسانەوە و دیکتاتوری بە بێ وچان تێ دەکوشێ لە رێی رزگاری نیشتمانا

پێشمەرگە دیپلوماتکاری کوردە سەفیری ئاشتی ویستی رێگەی گەیشتن بە ئاواتەکانی کوردانە

پێشمەرگە خەبات کارێکی بە ئیمانە کە دروشمی نەسرەوتن تا سەرکەوتنی لە ناو دەستە لە کاروانی تێکۆشانا

پێشمەرگە شورەسواری مەیدانی بەر خودان و نەبەردی رۆژانی شەرلە گەڵ داگیر کەرانی خاکی نیشتمانا

پێشمەرگە رۆڵەی ماف ویستی بە بیر و باوەری گەلە کە هەر دەم خەبات کەری بێ وچانە

پێشمەرگە کادرێکی بە وەجی لێهاتووی رێگەی کوردایەتی بە ویژدانە

پێشمەرگە ئەو کەسەیە کە هەموو تەمەنی کردە فیدایی رزگاری خاک و وڵات لە ژیانا

پێشمەرگە ئەو رۆلە کوردەیە کە ئیمانی پۆلایینە و بروایی بە ئازادی گەڵە هەر هەموو کات لە مەیدانا

پێشمەرگە کوری گەڵە رۆڵەی بە بیرو باوەری نیشتمانە دڵسوزی خاک و ماف ویستی داوارەواکەی کوردانە

کە واتە ئەی پێشمەرگە

ئەی خاوەن وەری پۆلایین

ئەی ئەو کەسە ی بۆ ئازادی ژیانی خۆتت کردە فیدا

ئەی ورەبەرزی بیرو باوەرێکی ئاوا کە بووی بە پێشەنگی خەباتێکی رەوا

ئەی قارەمانی مەیدانی تێکۆشان

ئەی پێشمەرگە

ئەی شورشگێری قارەمان

ئەی رۆڵەی گەلی کوردستان

ئەی خەباتگێری مێژووی کوردایەتی

ئەی شۆرشگێری نەبەزی دیموکرات

بێ گۆمان بە سەرکەوتنمان مسۆگەرە

بێگومان بە بە تێک شکان و نەمانی دوژمنانت

جارێکی تر بە دەستی تو لە ئاسمانی کوردستانی داگیر کراوم ئاڵای کوردستان هەڵ دەکرێ

جارێکی دوژمنانی گەلی کوردمان دەسەڵاتیان لە گۆر دەنرێ

ئەو کاتەیە ئاواتی گشت شەهیدەکانمان وەدی دێ

ئازادی بۆ گەڵی کوردمان دەستەبەر بێ

سەرچاوە : ماڵپەری خاکەلێوە / رێکەوتی : ١٧ی دێسامبری ٢٠١٠

پەیکەرەی پێشمەرگە

خاڵە قازی

کاتێ کە ڕوانیم لە کتێب و داستان

هاتە بەر چاوم یۆنانی باستان

پەیکەری شەڕو سوڵحیان دانابو

ناوی خودایی خۆیان لێنابو

بۆ وێنە وینوس خوای جوانی بو

زێئوسیش خوای ئافەرمانی بو

کوتم با ئێمەی کوردی بێ سنور

ئێمەی لە کتێب و لە داستانیش دور

پەیکەرەیەکی جودامان هەبێ

بۆ فیداکاری خودامان هەبێ

دەستم کرد بە قورِ شێلان ئەو شەوە

مایەی پەیکەرەم وا کۆ کردەوە

لە فیداکاری،هەم لە گیانبازی

لە سەر بڵیندی و لە سەرفەرازی

لە بەردی چیا و تەپ و تۆزی خاک

لە ئاوی کانی ،لە ڕوباری پاک

لە گۆمی مەند ولە چۆمی خورێن

لە سێلاوێکی سینگی بەرد دڕێن
لە هەڵمەتی شێر، لە چاوی هەڵۆ
لە هەورازی توند،هەرد و کەژ و کۆ
لە ئازایەتی و نەترسی بەور
لە سەختی ژیان،جەفا و جەور
لە خانوی کاول،لە گوندی سوتاو
لە هەناسە و لە فرمێسکی چاو
لە گەرمی هەتاو،لە سێبەری دار
لە بارانەیی شەوانی قەرار
لە لورەی گورگ،لە پەنجەی پڵەنگ
لە گرمەی تۆپ و تەقەی کاتی جەنگ
لە بۆنی بارووت،لە خوێنی ڕژاو
لە زامی قوڵ و لە ئێسکی شکاو
لە ورەی بەرز،لە خۆڕاگری
سووربون لە ڕێی حەق،لە پێداگری
لە قەتیس مانی فرمێسکی دایە
لەو ئاواتانەی لە دڵمان دایە
لە ڕەنگی سەوز و سپی و زەرد و سوور
لەو چوار بنارەی کرانە سنوور
لە بەرد بە بەردی چیاکانی کورد
لە هەموو هیوا بەرزەکانی کورد
گشتیم تێکەڵ کرد،کردمە پەیکەرە
کردمە پەیکەرەی خوایەک لەو سەرە
کردمە پەیکەرەی مەزهەری نەجات
کردمە پێشمەرگەی ڕزگاری وڵات

١٣٦٢
کۆنەدێ

سەرچاوە : فیس بووک چوارچرای قازی / ڕێکەوتی : ١٥ی ئاوریکی ٢٠١٢

ڕێوەرەسمەکان

بەرزڕاگرتنی یادی ٢٦ ی سەرماوەز لە بنکەی دەفتەری سیاسیی حیزبی دێموکڕاتی کوردستان

حیزبی دێموکڕاتی کوردستان بە شکۆوە یادی هەڵکردنی ئاڵای کوردستان و ڕۆژی پێشمەرگەی کوردستانی کردەوە.

ڕۆژی پێنجشەممە، ٢٦ ی سەرماوەز لە بنکەی دەفتەری سیاسیی حیزبی دێموکڕاتی کوردستان ڕێورەسمێکی بەشکۆ بۆ ڕێزلێنان لە یادو بیرەوەریی حەماسەکانی هێزی پێشمەرگەی کوردستانو هەروەها هەڵکردنی ئاڵای کوردستان، بە بەشداریی سەدان کەس لە کادرو پێشمەرگە، ئەندامانو بنەماڵەی پێشمەرگەکان نیشتەجێ لە بنکەکانی دەوروبەری دفتەری سیاسیی حیزب بەرێوەچوو.

ئەو ڕێورەسمە بە سروودی نەتەوەیی ئەی ڕەقیبو ڕاگرتنی ساتێک بێدەنگی بۆ ڕێزگرتن لە یادو بیرەوەریی شەهیدانی کوردستان دەستی پێکردو کاک کەماڵ کەریمی، ئەندامی دەفتەری سیاسیی حیزبی دێموکڕاتی کوردستان وتاری حیزبی بەو بۆنەیەوە پێشکێش کرد.

کاک کەماڵ کەریمی لە سەرەتای قسەکانیدا بە ئاماژە بە مێژووی هەڵکردنی ئاڵای کوردستان لە مەهاباد گوتی: "ئەگەر ٧٠ ساڵ لەوە پێش هەڵکردنی ئاڵای کوردستان لە ٢٦ ی سەرماوەز نیشانەی دەرخستنی هۆوییەتی نەتەوەییو هەوڵدانێک بۆ ئەوە بوو لەو سەردەمەدا ڕابگەیەندرێ کە کوردستانو نیشتمانێک هەیەو ئەوە ئاڵاکەیەتی؛ بەڵام دەیان ساڵ خەباتی ڕۆڵەکانی ئەو نەتەوە دەری خست کە ئەوە هەر کاردانەوە نەبووە بە ڕووداوێکی سیاسی، بەڵکوو ئەمە سەرەتایەک بۆ چەسپاندنی هێمای نەتەوەیی بۆ هەموو مێژووی کورد بوو. ئەمڕۆ دەبینین لە هەولێر، لە ئامەد، لە قامیشلوو تەنانەت لە ڕۆژهەڵاتی کوردستان تەرمی شەهیدانی ئەو

نەتەوەیە لە ئاڵای کوردستانەوە دەپێچێریّو بە ڕێزەوە بە خاکی پیرۆزی کوردستان دەسپێردریّ. ئەوە دەریخست ئەو پەیامەی کە ٧٠ ساڵ لەوە پێش ڕێبەریی حیزبی دێموکڕاتی کوردستان بە نەتەوەی کوردی داو ئەو ڕێبازەی خستە بەردەم نەتەوەی کورد؛ ئێستا دوای ٧٠ ساڵ هەموو نەتەوەی کورد شانازیی پێوە دەکەنو ئەو شانازییە، بەشێکی بە حیزبی دێموکراتی کوردستانو بەتایبەتی پێشمەرگە قارەمانەکانی ئەو حیزبە دەبڕیّ."

ئەندامی دەفتەری سیاسیی حیزبی دێموکڕاتی کوردستان لە بەشێکی دیکەی قسەکانیدا بە ئاماژە بە ناونانی ڕۆژی ٢٦ی سەرماوەز بە ڕۆژی پێشمەرگەی کوردستان لە ساڵی ١٣٦٣ای هەتاویدا، گوتی:" ئەگەر حیزبی دێموکڕاتی کوردستان لە ساڵی ١٣٢٤ ئاڵای کوردستانی وەکوو هێماو ڕەمزی نەتەوەیی هەڵکرد، لە ساڵی ١٣٦٣دا وەکوو ڕێزلێنان لە ئازایەتیو فیداکاریی هێزی پێشمەرگە لە ڕۆژهەلاتی کوردستان، ئەو ڕۆژەی بە ڕۆژی پێشمەرگەی کوردستان ناساندو لەو ڕۆژەوە پێشمەرگەکانی حیزبی دێموکڕات، حیزبی دێموکڕاتو خەڵکی کوردستان بوونە خاوەنی دوو ڕۆژی مێژوویی، ڕۆژێک کە ڕێز لە ئاڵای کوردستانو ئاڵاهەڵگرانی خەباتی نەتەوەیی، واتە پێشمەرگەکانی کوردستان دەنریّ."

کاک کەماڵ کەریمی لە بەشێکی دیکەی قسەکانیدا پەرژایە سەر چالاکیی پێشمەرگەکانی حیزبی دێموکڕاتی کوردستان لەم چەند ساڵەی دوایی لە ڕۆژهەلاتی کوردستانو ناوچە سنوورییەکانو بە بەرزنرخاندنی هەڵسووڕانی پێشمەرگە لە نیشتمانو زێدی خۆیان گوتی: " ئەم جموجۆڵانە دەریان خست کە هیچ خەندەقێکو هیچ تەلبەندێک ناتوانیّ کەلێنو کەلەبەر بخاتە نێوان هێزی پێشمەرگەی کوردستانو کۆمەڵانی خەڵکەوە. پێشمەرگەکانی حیزبی دێموکراتی کوردستان لەو چەند ساڵەی ڕابردوو بەتایبەت لەمساڵدا بە دوژمنیان نیشان دا کە هەتا دڵی خەڵکی کوردستان بە گەرمی بۆ ئەوان لێبدا، هەنگاوەکانی پێشمەرگە قایمترن بۆ ئەوەی بگەنە لایان. وەک دیتمان پێشوازیی خەڵکی کوردستان لە گوندەکان، لە شارەکان، لە مەزراو مووچەو لە خێوەتەکان بە دروشمی بژی هێزی پێشمەرگە، بژی حیزبی دێموکڕاتو قاسملوو ڕێگات درێژەی هەیە؛ دەری خست کە ئیمکانی نیە هیچ سنوورێک لە نێوان خەڵکو هێزی پێشمەرگەدا دابنریّ."

ئەندامی دەفتەری سیاسیی حیزبی دێموکڕاتی کوردستان لە بەشێکی دیکەی قسەکانیدا بە تیشک خستنەسەر ئەوەی کە ناوی پێشمەرگە لەمرۆدا سنووری کوردستانو ناوچەی ڕۆژهەلاتی نێوەڕاستی بەزاندووەو؛ لە کۆمەڵگای جیهانیو ناوەندەکانی بڕیاردا دێتە سەر زار، باسی لە وەرگیرانی حیزبی دێموکڕاتی کوردستان وەک ئەندامی هەمیشەیی لە ڕێکخراوی ئێنتێرناسیۆنال سۆسیالیستی کردو گوتی: بە کەمی مەبینن ئەگەر لە کۆمەڵگای نێودەوڵەتی ناو و دەنگو ڕەنگتان هەیە، ئەگەر دوای سیّ دەیە پێوەندیی حیزبی دێموکڕاتی کوردستان لەگەڵ ڕێکخراوی ئێنتێرناسیۆنال سۆسیالیست ئەمساڵ حیزبەکەمان وەک ئەندامی ئەسڵی لەو ڕێکخراوەیەدا وەردەگیریّ، بیّ گومان کاریگەریی تێکۆشانی ڕاستەوخۆی ئێوەی لەسەرە، ئێمە دەسخۆشی لە دیپلۆماتەکانی حیزبی دێموکراتو بە تایبەتی لە نوینەری حیزب لە ڕێکخراوی ئێنتێرناسیۆنال سۆسیالیست دەکەین، بەلام بیّگومان بەبیّ پشتیوانیی ئێوەو بەبیّ لەبەرچاوگرتنی تێکۆشانی ئێوە حیزبی دێموکڕات وا بەئاسانی نەدەگەیشتە ئەو ئاستە کە لە ڕۆژهەلاتی کوردستاندا تاکە حیزب بیّ کە لە ڕێکخراوێکی نێونەتەوەیی وەک ڕێکخراوی ئێنتێرناسیۆنال سۆسیالیستدا بە ئەندام وەربگیریّ."

دوای قسەکانی کاک کەماڵ کەریمی و پێشکێشکردنی سروودێک لەلایەن کۆرسی کۆڕی هونەری، پەیامی یەکیەتیی لاوانی دێموکراتی ڕۆژهەڵاتی کوردستان بەو بۆنەیە لەلایەن پێشەوا عەلیپوور، سکرتێری ئەو ڕێکخراوەیە پێشکێشکرا.

پێشەوا عەلیپوور لەگەڵ باس لە فەلسەفەی هەڵکردنی ئاڵاو خەباتی کورد لە ژێر ئەو ئاڵایەدا ئاوڕی لە تێکۆشانی رۆڵەکانی حیزبی دێموکراتی کوردستان لە چەند ساڵی ڕابردوو دایەوە و گوتی: ئەمساڵ وەک لوتکەی حزووری چەکدارانەی پێشمەرگەکانی حیزبی دێموکرات لە رۆژهەڵاتی کوردستان، لاوانی دێموکرات پشکی شێریان بەرکەوتووەو پێشمەرگەی بە ئەمەگی رێبازی حیزبی دێموکرات بوون و بەڵێنی نەسرەوتن تا سەرکەوتنیان لەگەڵ خەڵک و خاکی کوردستان دووپات کردەوەو هاوکات خەڵکی کوردستانیش بە پێشوازی گەرمیان لە پێشمەرگەکانی حیزبی دێموکراتی کوردستان، سەلماندیان کە چارەنووسی بزووتنەوەی رزگاریخوازی کورد لە رۆژهەڵاتی کوردستان بە دەست حیزبی دێموکرات دیاری دەکرێ.

لەو پەیامەدا ڕوو بە لاوانی رۆژهەڵاتی کوردستان هاتبوو کە ئێوەش لەنێوخۆی کوردستان دەتوانن لەسەر بنەمای ئەو میراتە گرینگەی کە جیهان پێی دەنازێ، لەسەر پێ بن و پێشمەرگەئاسا لەدژی سیستەم و سیاسەتی کوردقڕانی کۆماری ئیسلامی ئێران بوەستنەوە. ژینگە پارێزیتان، ئەدەبیاتی کوردی خۆشەویستیتان، زمان پارێزیتان لەناو ئەو سیستەمە زاڵمەدا پێشمەرگایەتییە. ئێوە کە ناتانەوێ تەنانەت لە پێناو بژێوی ژیانیشدا پشت لە پێشمەرگەو حیزبی دێموکرات بکەن هەر پێشمەرگەن، ئێوە کە لەزانکۆکاندا نوێنەری بیری یەکیەتیی لاوانن، لە کۆڵانەکاندا دەنگی لاوانی دێموکراتن هەر پێشمەرگەن. ئێوە کە بەبیرو هزر دژی توندڕەویی مەزهەبین، لەناختاندا نەتەوەپەرەست و دێموکراتن هەر پێشمەرگەن. هەر بۆیە شانازی بەخۆتانەوە بکەن و بەردەوام بن.

لە برگەیەکی دیکەی ئەو رێورەسمەدا لەلایەن دەفتەری سیاسیی حیزبی دێموکراتی کوردستانەوە رێز لەو پێشمەرگانەی نێو ڕیزەکانی حیزب گیرا کە سەروو ٢٠ ساڵ، سەروو ٢٥ ساڵ، سەروو ٣٠ ساڵ و سەروو ٣٥ ساڵ بێ دابڕان لە ڕیزەکانی حیزبی دێموکراتی کوردستاندا چەکی پێشمەرگایەتی‌یان لە شان بووەو لە سەنگەری تێکۆشان و خۆڕاگری‌دا بوون. ئەو کۆمەڵە کادرو پێشمەرگەیە خەڵاتی رێزلێنانی دەفتەری سیاسیی حیزبی دێموکراتی کوردستانیان لە دەستی کاک خالید عەزیزی، سکرتێری گشتیی حیزبەوە وەرگرت. هەر لەو بەشەدا وەک رێزلێنان و سەمبولیک بەرگی پێشمەرگایەتی و ئاڵای کوردستان لە لایەن یەکیەتیی ژنانی دێموکراتی کوردستانەوە پێشکێش بە کاک خالید عەزیزی، سکرتێری گشتیی حیزبی دێموکراتی کوردستان کرا کە بەڕێزیان ئەو خەڵاتەی لە دەستی دایکی شەهیدێکی حیزبی دێموکرات و هاوسەری شەهیدێکی دیکەی حیزبەوە وەرگرت و نایە سەرسەری. هەروەها لەلایەن کۆمەڵێک دۆست و هاورێی نیزیکی حیزبی دێموکراتی کوردستانەوە چەپکەگوڵی رێزلێنان لە پێشمەرگە پێشکێش بە کاک جەلیل گادانی، وەک بەرابردووترین پێشمەرگەی حیزبی دێموکراتی کوردستان کرا.

شێعری لە سوورهەڵاتەوە لەلایەن شاعیری پێشمەرگە عەلیرەزا رەحیمی؛ سروودی هۆ کاکی پێشمەرگە بە دەنگی خاتوو شیرین شەریفی؛ گۆرانیی ئامۆزا گیان بە دەنگی سەردار ئیلامی، گۆرانیی عاشق بەتۆم بە دەنگی محەممەدئەمین کەریمی و مەقامی " ئەی نیشتمان" بە دەنگی ئاوات بۆکانی چەند برگەیەکی دیکەی رێورەسمە بوون. کۆتایی رێورەسمەکەش پیرۆزبایی خەڵک لە یەکترو کۆڕی شایی و شادی و گۆرانی بوو.

سەرچاوە : ماڵپەڕی کوردستان و کورد / ڕێکەوتی : ١٧ی دێسامبری ٢٠١٥

بەڕێوەچوونی جێژنی ۲۶ی سەرماوەز،
لە شاری ستاوانگێر لە وڵاتی نۆڕوێژ

ناوەندی هەواڵ - نۆروێژ: بەڕێوەچوونی جێژنی ٢٦ی سەرماوەز، ڕۆژی پێشمەرگە و ئاڵای کوردستان و هەروەها شەوی یەڵدا، شەوی لە دایک بوونی دوکتور قاسملوو لە شاری ستاوانگێر لە وڵاتی نۆڕوێژ.

ڕۆژی شەممە ١٩ای دێسامبری ٢٠١٥ی زایینی کومیتە ناوچەی ڕۆگالاند،ی یەکێتی لاوانی دێموکراتی ڕۆژهەڵاتی کوردستان بۆ بەرز ڕاگرتنی ڕۆژی پێشمەرگەو ئالاو شەوی یەڵدا، بە بەشداری ئەندامانی حیزب، یەکێتی لاوان و یەکێتی ژنان و بەشێکی بەرچاو لە کوردانی نیشتەجێی ئەو ناوچەیە ڕێوڕەسمێکی بەشکۆی بەڕێوەبرد. سەرەتای ڕێوڕەسمەکە بە سروودی نەتەوایەتی ئەی ڕەقیب و چەند ساتێک بێدەنگی بۆ گیانی پاکی شەهیدانی کوردوکوردستان دەستی پێکرد و لە لایەن بەڕێوەبەری ڕێوڕەسمەکە خاتوو سیڤانا بایەزیدپوور بەخێرهاتنی میوانەکان کرا. پاشان پەیامی کومیتە ناوچەی ڕۆگەلاندی یەکێتی لاوان بەم بۆنەیەوە لە لایەن خاتوو کوێستان قازانی پێشکەشکرا. پاشان چەند پارچە شێعرێک بە بۆنەی شەوی یەڵدا شەوی لە دایک بوونی دوکتور قاسملوو لەلایەن ئاراز حسەینی ئەندامی یەکێتی لاوان خوێندرایەوەو هەروەها لە لایەن گورووپی هەڵپەڕکێی کومیتەی یەکێتی لاوانەوە چەندین تابڵۆی جوانی هەڵپەرکێ پێشکەش کرا. شایانی باسە کە لە لایەن کومیتە ناوچەی ڕۆگالاندی یەکێتی لاوانەوە لەوحی ڕێزلێنان لە گەڵ دەستە گوڵ بە بۆنەی ٢٦ی سەرماوەز ڕۆژی پێشمەرگەی کوردستان ئامادە کرابوو پێشکەش بە سەرجەم پێشمەرگەو تێکۆشەران و خەباتکارانی بەشدار لەم ڕێوڕەسمە کرا.سەرەتا لەوحی ڕێز لێنان و شاخە گوڵ لە لایەن بەرپرسی کومیتەی لاوان بەرێز زانیار کەریمی پێشکەش بە هەردووک تێکۆشەری دێرینی حیزبەکەمان مامۆستا گەلاوێژ حەسەنزادەو کاک محەممەد کەسرایی کراو پاشان لە لایەن هەردووک بەڕێزان مامۆستا گەلاوێژ حەسەنزادە و کاک محەممەد کەسرایی لەوحی ڕێزلێنان و شاخە گوڵ پێشکەشی پێشمەرگە دێرینەکان و تێکۆشەران کرا. هەروەها بۆ ڕێز گرتن لە هەوڵ و تێکۆشانی بێوچانی هاورێی زانیار کەریمی بەرپرسی کومیتە ناوچەی ڕۆگالاندی یەکێتی لاوان .لە لایەن دەستەی بەڕێوەبەری لاوان لەو ناوچەیە بە دەستە گوڵێکی تایبەت خەڵات کراو ڕێزی لێگیرا. شایانی باسە لە بەشێکی دیکەی ڕێوڕەسمەکەدا بەرێز محەممەد کەسرایی تێکۆشەری دێرینی حیزبەکەمان چەند وتەیەکی سەبارەت بە ڕۆژی پێشمەرگەو ئالاو شەوی یەلدا پێشکەشی بەشداربووان کردو باسی گرنی ئەم سێ بۆنەیەیی لە مێژووی گەلەکەمان و حیزبەکەماندا کرد و لە کۆتاییدا سپاسی کومیتەی یەکێتی لاوانی کرد بۆ بەڕێوەبردنی ئەم ڕێوڕەسمە بەشکۆیە و هیوای خواست کە لە ئەرکەکانیاندا سەرکەوتووبن. شایانی ئاماژە پێکردنە کە لەم ڕێوڕەسمەدا بەشێکی بەرچاو لە کوردانی هەر چوار پارچەی کوردستان کە بە تازەگی هاتوونە ئەم وڵاتەو لە کەمپەکانی ئەو ناوچەیە نیشتەجێن لە لایەن کومیتەی لاوانەوە بانگهێشت دەکرێن و هەوو ئاسانکاریەکیشیان بۆ هاتن بۆ ڕێوڕەسمەکە بۆ دەکرێ کە دەبێتە هۆی خوشحاڵی

ئەو خۆشەویستانە.لە برگەیەکی دیکەی بەرنامەکەداو بۆ کۆکردنەوەی یارمەتی بۆ کوردکانالّ و یەکێتی لاوان لە کوردستان چەندین بلیتی شانس و بەخت بە بەشداربووان دەفرۆشری کە کەل و پەلەکان لە لایەن فروشگاو شیرکەتە نۆروێژیەکانەوە درابوون بە لاوان. . دوابەشی رێورەسمەکە بە شایی و هەڵپەرکێ و هەروەها خواردنی کوردەواری کە لە لایەن بنەماڵەکانی یەکێتی لاوان و حیزبەوە ئامادە کرابوو درێژەی هەبوو. یەکێتی لاوانی دێموکراتی رۆژهەلاتی کوردستان دەستەی بەرێوەبەری کومیتە ناوچەی رۆگالاند.

سەرچاوە : ماڵپەڕی حدک میدیا / رێکەوتی : ١٩ی دێسامبری ٢٠١٥

بەرێوەچوونی جێژنی ٢۶ ی سەرماوەز لە ناوچەی ئۆستفۆڵدی نۆروێژ

ناوەندی هەواڵ - نۆروێژ: رۆژی شەممە ١٩ی دێسامبری ٢٠١٥، کۆمیتە ناوچەی ئۆستفۆڵدی حیزبی دێموکراتی کوردستان لە نۆروێژ بۆ رێز گرتن لە رۆژی هەڵکرانی ئالای کوردستان و قارەمانەتی و فیداکاری رۆڵەکانی گەل واتا پێشمەرگە، بە بەشداری ژمارەیەکی بەرچاو لە نوێنەری حیزب و رێکخراوە کوردستانییەکان، ئەندامان، لایەنگران و دۆستانی حیزبی دێموکراتی کوردستان، لە رێورەسمێکی بەشکۆ دا ئەو رۆژەیان یاد کردەوە.

سەرەتایی بەرنامە بە خوێندنەوەی سروودی ئەی رەقیب و چەند ساتێک بێدەنگی بۆ رێز گرتن لە گیانی پاکی شەهیدانی کورد و کوردستان دەستی پێکرد. دواتر پەیامی کۆمیتەی نۆروێژی حیزب لە لایەن تێکۆشەری دێرین خدر میراوەیی پێشکەش کرا.

پاشان بەرێز مەحمود برۆ، ئەندامی سەرکردایەتی و بەرپرسی ئەنجومەنی نیشتمانی کورد لە سوریە، چەند وتەیەکی سەبارەت بە رۆژی پێشمەرگە و هەڵکرانی ئالای کوردستان پێشکەش کرد. بەرێزیان لە بەشێکی قسەکانی دا وێرای پیرۆزبایی خۆی، ئاماژەی بە رۆڵی حیزبی دێموکراتی کوردستان لە سەر دانانی بنەمانەتەوەیی کانی کوردستان وەک رۆژی هەڵکرانی ئالا و ناوی بەرزی پێشمەرگە و ٢ی رێبەندان و هتد کرد. هەروەها بەرێزیان وتی هەروەک پێشەوا قازی محەممەد ٧٠ ساڵ لەمەوپێش بە دامەزرانی کۆماری کوردستان لە مەهاباد، نوێنەری هەموو پارچەکانی دیکەی کوردستانی لە دەوری یەک کۆکردەوە و هێزێکی پێشمەرگەی یەکگرتوویی پێکهێنا، ئێمەش ئێستا لە دەبێ ئەوە بکەینە بنەمایی کاروتێکۆشانی خۆمان لە هەموو بەشەکانی کوردستان.

دواتر شاعیری هەست ناسک و پێشمەرگەی دێرینی دێموکرات، مامۆستا پەیمان شێعرێکی لە ژێر ناوی " پێشمەرگە" پێشکەش بە بەشدارانی رێورەسمی ٢٦ی سەرماوەز کرد.

دواتر پەیامی یەکیەتی ژنانی دێموکراتی کوردستان، یەکیەتی لاوانی دێموکراتی رۆژهەڵاتی کوردستان و کۆمەڵەی کولتوری دێموکراتی کوردستان لە ناوچەی ئۆستفۆڵد لە لایەن بەریزان، گوڵێ حەیدەری، نیان هەمزەیی و عوسمان مامەش خوێندرایەوە.

ئەو حیزب و رێکخراوانەش بە بروسکەی پیرۆزبایی وچەپکە گوڵ بەشداریان لە جێژنی ٢٦ ی سەرماوەز دا کرد:

پارتی دێموکراتی کوردستان، کۆمەڵەی شۆرشگێری زەحمەتکێشانی کوردستانی ئێران، سازمانی خەباتی کوردستانی ئێران، بزووتنەوەی گۆڕان، ئەنجومەنی نیشتمانی کورد لە سوریە، پارتی دێموکراتی کوردستانی سوریە، ناوەندی دیالۆگ و ئاشتی و کۆمەڵە کولتووری کوردی لە ناوچەی ئۆستفۆڵد

لە بەشێکی دیکەی رێورەسمەکە، لە لایەن هاورێی خالید عەبدوڵڵازادە دوو پارچە شێعر بۆ مەقامی بەرزی پێشمەرگەی پێشکەش کرد.

لە برگەیەکی دیکەی بەرنامەکە دا بەدانی شاخە گوڵ بە پێشمەرگە دێرینەکانی ناو حیزب و رێکخراوە کوردستانییەکانی هەرچوارپارچەی کوردستان رێزیان لە خەبات و تێکۆشانیان گیرا.

دوابەشی جێژنەکە تایبەت بوو بە بەشی هونەری کە بە دەنگی بە سۆز و خۆشی هەر دوو هومەنەرمەندی لاو، رێباز خنکاڵی و ئەسعەد مەریوانی تا درەنگانی شەو درێژەی هەبوو.

سەرچاوە : ماڵپەڕی حدک میدیا / ڕێکەوتی : ١٩ی دێسامبری ٢٠١٥

لە واشنگتۆنی پایتەختی ئەمریکا، ڕێز لە ڕۆژی ئاڵا و پێشمەرگەی کوردستان گیرا

ناوەندی هەواڵ- ئەمریکا: شەوی شەممە ١٩ / ١٢ / ٢٠١٥ی زایینی، لەیەکێک لە ساڵۆنەکانی شەنتیلی ڤیرجینیا، بە بەشداری

ئەندام و دۆستانی حیزبی و نوێنەری بەشێک لە حیزب و ڕێکخراوە کوردستانییەکان و کۆمەڵێکی بەرچاو لە کوردانی نێشتەجێی ئەو دەڤەرە، ٢٦ی سەرماوەز رۆژی پێشمەرگە وئاڵای کوردستان بەرز راگیرا. سەرەتای بەرنامەکە بە وتیە بەخێرهێنانی بەرێوەبەری بەرنامە کاک شەریف حەسەنزادە و سروودی ئەی رەقیب و یەک دەقیقە بێدەنگی بۆ گیانی پاکی شەهیدانی کوردستان دەست پێکرد. پاشان پەیامی کومیتەی حیزبی دیموکراتی کوردستان لە واشینگتۆن لە

لایەن کاک خەبات ئیبراهیمپوور خۆیندرایەوە. لە بەشێکی دیکەی بەرنامە دا وتارێکی جوان لەسەر پێشمەرگە لەلایەن دکتۆر کەماڵ حەسەنزادە خوێندرایەوە. ئینجا شێعرێکی پڕ لە هەستی جوان و نێشتمانە پەروەرانە و لە بۆ وەسفی پێشمەرگە و گەورەیی ئەو مرۆڤە خۆنەویستانەی کە بە درێژایی مێژوو پارێزەری کوردستان بوون لە لایەن بەشدار هاروتی خوێندرایەوە و پاشان بروسکەی پیرۆزبایی یەکێتی نیشتیمانی کوردستان بۆ ڕۆژی پێشمەرگە پێشکەش کرا. بە شێعرێکی جوان لە لایەن کاک سیامەند خوسرەوی بۆ پێشمەرگەی کوردستان بەرنامەکەی درێژەی کێشا.

ڕێوڕەسمی ٢٦ی سەرماوەز، ڕۆژی ئاڵا و پێشمەرگەی کوردستان، بە هەڵپەڕکێ و شایی کوردەواری تا درەنگانی شەو درێژەی کێشا.

کومیتەی حیزبی دیموکراتی کوردستان- ئەمریکا

سەرچاوە : ماڵپەڕی حدک میدیا / ڕێکەوتی : ١٩ی دێسامبری ٢٠١٥

بەڕێوەچوونی جێژنی ٢٦ی سەرماوەز لە ترۆندهایمی نۆروێژ

ناوەندی هەواڵ- نۆروێژ: ئێوارەی ڕۆژی ١٩ی دسامبر(٢٨ی سەرماوەز)، کۆمیتەی حیزبی دێموکراتی کوردستان لە شاری ترۆندهایم، ڕێوڕەسمێکی خنجیلانەی بە بۆنەی ڕۆژی پێشمەرگەی کوردستان و ڕۆژی هەڵکرانی ئاڵای کوردستان، بە بەشداری ئەندامان و لایەنگران و دۆستانی حیزب لەو شارە بەڕێوەبرد.

سەرەتای بەرنامەکان بە سردووی نەتەوایەتی ئەی رەقیب لە لایەن کۆرسی سروودی لاوانی دیموکرات و چەند چرکەیەک بە پێوە ڕاوەستان بۆ گیانی پاکی سەهیدانی کوردستان دەستی پیکرد. پاشان پەیامی کۆمیتەی حیزب بەو بۆنەوە لە لایەن عەزیز مەعرووفی پێشکەش کرا. سروودی " هۆ کاکی پێشمەرگە" بە دەنگی هاوڕێ جەماڵ ئیبراهیمی و بە هاوڕێیەتی کۆرسی سروود پێشکەش کرا. پاشان "بەرزیی خەبات" و هۆنراوەی" پێشمەرگە" لە لایەن کاک ڕامین شێنانی و بە دوای ئەو دا گۆرانییەک لە لایەن کاک ئاسۆ گولابی هەروەها بە کۆرس پێشکەش بە بەشداران کرا.

بەشی کۆتایی ڕێوڕەسمی ٢٦ی سەرماوەز، بە شایی و هەلپەڕکێی بەشداران تا درەنگانی شەو درێژەی کێشا، لە نێو بە سرودی " خوایە وەتەن ئاواکەی"، کە بە کۆمەڵ لە لایەن هەموو بەشدارانەوە گوترا کۆتایی بە ڕێوڕەسمەکە هات.

سەرچاوە : ماڵپەڕی حدک میدیا / ڕێکەوتی : ١٩ی دێسامبری ٢٠١٥

لە شاری تۆرکۆی فینلاند، ڕێز لە ڕۆژی ٢٦ی سەرماوەز، ڕۆژی ئاڵا و پێشمەرگەی کوردستان گیرا

ناوەندی هەواڵ- فینلاند: بۆ ڕێزگرتن لە ٢٦ی سەرماوەز ڕۆژی پێشمەرگەی کوردستان و ڕۆژی هەڵکردنی ئاڵای پیرۆزی کوردستان ، کۆمیتەکانی یەکیەتی ژنانی دێموکراتی کوردستان و یەکیەتی لاوانی دێموکراتی ڕۆژهەڵاتی کوردستان، بە هاوکاری کۆمیتەی گشتی حیزب لە وڵاتی فینلاند، ڕۆژی هەینی ١٨ای دێسامبری ٢٠١٥ی زایینی، ڕێورەسمێکی بە شکۆیان لە شاری تورکو پێک هێنا. ڕێورەسمەکە کاتژمێر ٧ی ئێوارە بە سرودی نەتەوایەتی ئەی رەقیب لە لایەن کۆری سرودی یەکیەتی لاوانی دێموکراتی ڕۆژهەڵاتی

کوردستان و ساتێک بێ دەنگی بۆ ڕێزگرتن لە شەهیدانی کوردو کوردستان دەستپێکرد. پاشان پەیامی هاوبەشی کۆمێتەی

گشتی حیزب و یەکیەتی ژنان و یەکیەتی لاوان لە لایەن خاتوو گەلاوێژ بازیان بەرپرسی یەکیەتی ژنانی دێموکرات لە فینلاند خوێندرایەوە. بە دوای ئەودا پەیامی فیدراسیۆنی کۆمەڵە کوردیەکانی فینلاند لە لایەن کاک مەجید حەقیەوە پێشکەش بە ئامادەبووان کرا.

ئینجا لە لایەن هاورێ کوردنژاد ئیراهیمی بیرەوەریەک لە سەر خەباتی پێشمەرگانە خویندرایەوە کە سەرنجی بەشدارانی ڕێورەسمەکەی بۆ لای خۆی راکیشا. شایانی باسە کە نێو ئاخنی بەرنامەکان بە شێعر و پەخشانی شۆرشگێرانە و لە وەسفی پێشمەرگە دا لە لایەن بەرێوەبەرانی بەرنامەکەوە بەرێزان سروشت رەسوڵی و هێمن زادئەحمەد رازایەوە.

بەشی کۆتایی ڕێورەسمی ٢٦ی سەرمااوەز تەرخان کرابوو بۆ کاری هونەری کە بە دەنگە شاد و خۆشەکەی هونەرمەندی پێشمەرگە فەرهاد ئالانی و بە هەڵپەرکی جوانی کوردەواری لە لایەن بەشداربووانەوە شەوئاهنگەکەیان زیاتر رازاندەوە و تا درنگانێکی شەو لە نێو خۆشی و شادی بەشداربووانی ڕێورەسمی ڕێزگرتن لە ئێشمەرگە و ئاڵای کوردستان درێژەی کێشا .

سەرچاوە : ماڵپەڕی حدک میدیا / ڕێکەوتی : ١٨ای دێسامبری ٢٠١٥

بەشداری شاندی کۆمیتەی دانمارکی ح د ک لە ڕێورەسمی ڕێز گرتن لە ڕۆژی ئاڵای کوردستان

ناوەندی هەواڵ - دانمارک: ڕۆژی پێنجشەممە ١٧ ی دسامبری ٢٠١٥ی زایینی فیدراسیۆنی کۆمەڵە کوردیەکان (ئینسیاتیڤ) لە

وڵاتی دانمارک بۆ پیرۆز کردن و بەرز ڕاگرتنی ڕۆژی ئاڵای کوردستان ڕێورەسمێکی بەشکۆی بە بەشداری کۆمەڵێکی زۆر لە کوردانی دانیشتووی دانمارک و نوێنەرانی حیزب و ڕێکخراوە سیاسییەکانی هەر چوار پارچەی کوردستان و ئەندامانی کۆمەڵە کوردییەکان پێکهێنابوو. لەو ڕێورەسمە دا بە خوێندنەوەی شیعر و پەخشان و پێشکەش کردنی چەندین وتاری تایبەت بەو ڕۆژە لە لایەن بەشدارانەوە و بڵاو کردنەوەی کەیک و شێرینی ڕێز لە ڕۆژی ئاڵا و پێشمەرگەی کوردستان گیرا. پێویست بە ئاماژەیە کە لە سەر بانگهێشتی فیدراسیۆنی کۆمەڵە کوردییەکان شاندێکی کۆمیتەی حیزبی دیموکراتی کوردستان بە سەرپەرستی هاوڕێ خالید ڕەواندوست بەرپرسی پەیوەندییەکانی کۆمیتە، بەشداری ڕێورەسمەکە بوون و پەیامی کۆمیتە لە لایەن خالید ڕەواندوست خوێندرایەوە. شاندی حیزب لە لایەن بەرێوەبەرانی ڕێورەسمەکەوە بە گەرمی پێشوازی و پیرۆزباییان لێکرا.

حیزبی دێمو کراتی کوردستان . کۆمیتەی دانمارک

سەرچاوە : ماڵپەڕی حدک میدیا / ڕێکەوتی : ١٧ای دێسامبری ٢٠١٥

بەڕێوەچوونی ڕێورەسمی ڕۆژی پێشمەرگەی کوردستان لە بنکەی دەفتەری سیاسیی حیزبی دێموکڕاتدا

حیزبی دێموکڕاتی کوردستان بە بەرێوەبردنی ڕێوڕەسمێکی بەشکۆ بە بۆنەی ٢٦ی سەرماوەز، ڕۆژی پێشمەرگەی کوردستان یادو بیرەوەریی پێشمەرگەی کوردستانی بەرز ڕاگرت.

لەو ڕێوڕەسمەدا کە پێش نیوەڕۆی ڕۆژی سێشەممە، ٢٦ی سەرماوەز لە بنکەی دەفتەری سیاسیی حیزبی دێموکڕاتی کوردستانو بەبەشداریی سەدان کەس لە کادرو پێشمەرگەکانی حیزبو کۆمەڵێکی زۆر میوانو دۆستو لایەنگرانی حیزب بەڕێوە چوو، بە بیرهێنانەوەی حەماسەی پێشمەرگەو ڕۆڵی پێشمەرگەی کوردستان لە مێژووی

ڕزگاریخوازیی کورددا، خەباتو فیداکاریو قوربانیدانی هێزی پێشمەرگەی کوردستان ڕێزی لێ گیرا.

ئەو ڕێوڕەسمە بە سروودی نەتەوایەتیی ئەی ڕەقیبو ساتێک بە بێدەنگی ڕاوەستان بۆ ڕێزگرتن لە گیانی پاکی شەهیدان دەستی پێکرد، پاشان کاک خالید عەزیزی، سکرتێری گشتیی حیزبی دێموکراتی کوردستان بەو بۆنەیە وتەیەکی کورتی پێشکێش کرد.

کاک خالید عەزیز قسەکانی خۆی بە بیرهێنانەوەی لاپەڕە زێڕینەکانی خەباتی پێشمەرگەی کوردستان لە پێناو دەستەبەرکردنی مافە نەتەوایەتییەکانی کورد دەست پێ کرد. سکرتێری گشتیی حیزبی دێموکراتی کوردستان گوتی لە دوای کۆماری کوردستانەوە لە دوو پارچەی کوردستان، ڕۆژهەڵاتو باشووری کوردستان کاتێ باس لە خەبات کراوە، کاتێ باس لە شۆڕش و فیداکاری کراوە، قسە لە هەوڵدان بۆ جێخستنی مافە نەتەوایەتییەکان کراوە، هەمیشە ناوی پێشمەرگە هاتۆتە گۆڕێو ئەو ناوەو مێژووە نەهادینە بووەو ئەوە یەکێک لە دەسکەوتەکانی جووڵانەوەی کوردەو ئێمە ئارەزوو دەکەین ئەو ناوە کە کەسایەتیی خەباتکاری کوردی پێ پێناسە کراوەو یادگاری کۆماری کوردستانەو تایبەت بە کوردەو شوناسی خەباتکاری کوردە، لە باکوورو خۆراوای کوردستانیش نهادینە بکرێ.

کاک خالید عەزیزی لە بەشێکی دیکەی قسەکانی‌دا تیشکی خستە سەر ئەوەی کە پێشمەرگەی حیزبی دێموکرات کە میراتگری بنەماکانی کۆماری کوردستانو دەیان ساڵ خەباتو تێکۆشانە، پێشمەرگەی بیروباوەڕێکە، پێشمەرگەی خەباتو تێکۆشان لە پێناو جێخستنی مافە نەتەوایەتییەکانی خۆمان دایەو، لە پێناو سەقامگیرکردنی شوناسی کورد دایەو ئەو پەیامە بە دەسەڵاتدارانو نەیارانی دەدا کە تا گەیشتن بە ئامانجەکانی ئەو نەتەوەیە، کورد پێشمەرگەی لێ نابڕێو خەبات بەردەوامی هەیە. پێشمەرگەی حیزبی دێموکرات پێشمەرگەی ڕێبازێکە کە نایەوێ نەتەوەکەی لە ئێران لەلایەن کۆماری ئیسلامی‌یەوە تەحقیر بکرێ، چونکی ئەو ئامانجە ئامانجێکی پیرۆزەو ئەمرۆکە دەبینین کە ئەوانەی ئەو ئامانجەیان هەڵگرتوە هەر بەرەو پێش دەچنو ئەوانەی دژی ئەو ئامانجەن، ژمارەیان هەر لەکەمی دەداو دەسەڵاتە ئیستیبدادەکان خەریکە دەڕووخێن یان دەگۆڕێن.

سکرتێری گشتیی حیزبی دێموکراتی کوردستان لە بەشێکی دیکەی قسەکانی خۆیدا بە تیشک خستنە سەر سیاسەتەکانی کۆماری ئیسلامیو گرینگترین پرسە سیاسییەکانی ناوچە لە ئێستادا بە ئاماژە بە قەیرانی ئوتومیی ئێران گوتی ئێمە وەک حیزبی دێموکراتی کوردستان بە شناختێک کە لە کۆماری ئیسلامی هەمانە دەمانەوێ قەیرانی ئەتومیی ئێران چارەسەر بێ، نەک ئەوەی پێمان وابێ ئەوە ببێتە ئەسبابی کۆماری ئیسلامی لەو قەیرانە، بەڵکوو لە بەر ئەوەی پرسی ڕۆژانەی خەڵک، دێموکراسی، ئازادی، مافی مرۆڤ، ژیان، بێکاریو ئەو نەهامەتییانەی خەڵک لەگەڵی بەرەوڕوون، ئەوانە زۆرتر بێنە بەرباسو لە دنیادا باسیان لەسەر بکرێو قەیرانی ئەتومی لە چەقی سەرنجی دنیای دەرێ بێتە دەرێو کێشەی سەرەکیی خەڵک وەک ئازادیو مافی مرۆڤو مافی نەتەوەکان بێتە باسە گشتییەکانی دنیای دەرەوە لەگەڵ ئێران.

کاک خالید عەزیزی لە بەشێکی دیکەی قسەکانی‌دا بە ئاماژە بە لێکدانەوەکان لەسەر کارنامەی ٤ مانگەی دەوڵەتی ڕووحانی

گوتی پێوەری ئێمە بۆ هەڵسەنگاندنی دەوڵەتی ناوبراو ئەوە نیە کە چەندە پیاوی چاک یان خراپە یان چەندە لەگەڵ دەوڵەتی پێش خۆی جیاوازە، بەڵکوو پێوەری ئێمە ئەوەیە کە هەر کام لەوان چەندە وەڵامدەرن لە هەمبەر ویستو داوای ئێمە وەک نەتەوەی کوردو، ئێمەش لە ڕەوتی ڕووداوەکاندا لە هەموو ئەو پرسانەدا خۆمان بە خاوەن بەش دەزانین.

سکرتێری گشتیی حیزبی دێموکڕاتی کوردستان لە باسەکەی خۆیدا ئاماژە بەوە کرد کە ئێمە دەبێ لە ڕۆژهەڵاتی کوردستان پێناسەی کۆماری ئیسلامی بۆ پرسی کورد کە خۆی لە خانەی ئەمنیەتیدا دەبینێتەوە لە بەین ببەین، نفووزی جەماوەری حیزبی دێموکرات، مێژووی خەباتو قوربانیدانی حیزبی دێموکڕات، شانازییەکانی حیزبی دێموکڕات هەموو سەرمایەن بە ئەو نەتەوەیە، بەڵام کێشەی کۆماری ئیسلامی لەگەڵ ئەو نەتەوەیە بە هەموو ئایینزاو جۆراوجۆرییەکانییەتیو ڕێگەی بەربەرەکانی لەگەڵ ئەو پیلانەی ڕێژیمیش ئەوەیە کە ئەرکی خەبات ئەرکی هەموو تاکێکی کورد لە کۆمەڵگای کوردستان بێ.

بەڕێزیان لە بەشێکی دیکەی قسەکانیدا ڕوو بە لاوانی کوردو بە بیرهێنانەوەی خەباتی دوروودرێژی بابو باپیرانو نەسڵەکانی پێش خۆیان بە ڕزگاریو سەربەستیی کورد گوتی: میللەتێک شانازی بە مێژووی پڕ سەروەریی خۆی نەکا، شانازی بە کەسایەتییەکانی خۆی نەکا، شانازی بە ڕابردووی خۆی نەکا ناتوانێ بە ئیقتدارو باوەڕ بەخۆبوونەوە بەرەوڕووی بەرامبەرەکەی بێتەوە. بۆیە ئەو نەسڵە دەبێ ئاوڕ لە خۆی بداتەوە، دەبێ لە خۆی بپرسێ ئەو هەزاران پێشمەرگەیە بۆ شەهید بوون، با ئێمە بەرەو ئەوە بڕۆین ئەرک بۆ خۆمان دابنێین لە نێوخۆی وڵاتدا.

سکرتێری گشتیی حیزبی دێموکڕاتی کوردستان لە بەشێکی دیکەی قسەکانیدا ئاوڕی لە بەرنامەو هەوڵەکانی حیزبی دێموکڕاتی کوردستان بۆ دروستکردنی یەکیەتیو تەبایی لە نێو هێزە سیاسییەکاندا دایەوەو ڕوو لە نێوخۆی کوردستانیش داوای کرد کە ئەو یەکیەتییە پێویستە لە نێوخۆی کوردستانو لە نێو هەموو چینوتوێژەکاندا بێتە دی، چونکی پلانو بەرنامەی ڕێژیم بۆ ڕێگەگرتنو تێکدانی یەکیەتیو یەکگرتوویی کوردە.

بەڕێزیان گوتی با ئێمەو ئێوە لەنێوخۆی کوردستان مەجال بە کۆماری نەدەین پرسی کورد لە ئێران بە کێشەی پارێزگای سنە، یان کرماشان، یان جۆراوجۆریی ئایینزایەک پێناسە بکا، ئەوە ئەرکی هەموو لایەنەکانە بە کۆبوونەوە، بە دانیشتن، بە گوتاری هاوبەش بە کۆماری ئیسلامی بڵێین کە ئەو لە کوردستان لەگەڵ کێشەی نەتەوەیەک بەرەوڕوویە، نەک پارێزگایەک، ئایینزا یان جۆراوجۆرییەکی دیکەو هەموو ئەوانە دەکرێو جێبەجێ دەبێ، تەنیا بەو مەرجەی هەموو لا یەکگرتوو بن، چونکی کۆماری ئیسلامی بە بەرنامەوە دەیەوێ ئەو یەکیەتییە تێک بداو کێشەو ناکۆکی بخاتە نێوان لایەنەکانەوە.

شایانی باسە ئەو ڕێورەسمەدا بە سروودی " من پێشمەرگەم" ، گرووپی هەڵپەڕکێی 26 ی سەرماوەز بە چەند تابلۆی هەڵپەڕکێ، پەخشانە شێعری عەلی قۆیتاسی، گۆرانییەکی حەمەدەمین کەریمی، گۆرانییەکی ئەییوب یارئەحمەدی، تەک نەوازیی سامان باوەجانی، گۆرانییەکی سەعید کامیارانی، گۆرانییەکی ئەشکان میلانی، سروودی من پێشمەرگەی کوردستانم بە دەنگی سەید ساڵح سەیدیو چەند تابلۆیەکی هەڵپەرکێی گرووپی ئاویەر درێژەی پێ درا.

ڕێورەسمی ڕێزگرتن لە ڕۆژی پێشمەرگەی کوردستان بە دیمەنەکانی هەڵپەرکێی گشتیی بەشدارانی ریورەسمەکە کۆتایی پێ هات.

سەرچاوە : ماڵپەڕی کوردستان و کورد / ڕێکەوتی : ١٧ی دێسامبری ٢٠١٣

بەریوەچوونی ڕێورەسمی جێژنی ٢٦ی سەرماوەز ڕۆژی هەڵ کردنی ئاڵا و ڕۆژی پێشمەرگەی کوردستان لە دانمارک

ناوەندی هەواڵ- دانمارک: ڕۆژی شەممە ٢١ی دسامبری ٢٠١٣ی زایینی بەرانبەر بە ٣٠ی سەرماوەزی ١٣٩٢ی هەتاوی، بە بۆنەی ٢٦ی سەماوەز ڕۆژی هەڵکردنی ئالای و پیشمەرگەی کوردستان و هەروەها شەوی یەلدا ساڵوەگەڕی لە دایک بوونی ڕێبەری مەزنی حیزبی دیموکراتی کوردستان شەهید دوکتور عەبدوولڕەحمان قاسملوو، بە بەشداری بەشێکی زۆر لە ئەندامانی حیزبی دیمکراتی کوردستان و کوردانی دانیشتووی وڵاتی دانمارک، ڕێورەسمێکی پڕ شکۆ بەڕێوەچوو.

سەرەتا ی ڕێورەسمەکە بە سرودی نەتەوایەتی ئەی ڕەقیب وخولەکێک بێدەنگی بو ڕێزگرتن لە خەبات و گیان بازی وروحی بەرزی شەهیدانی حیزب و گەل دەستی پێکرد. پاشان لە لایەن بەریزخالید ڕەواندووست بەرپرسی کومیتەی ناوچەی شیلەندی حیزبی دیموکراتی کوردستان، پەیامی کومیتەی حیزب بەو بۆنەوە خوێندرایەوە. لەو پەیامە دا وێرای بەخێرهێنانی بەشداران، ئاورێک لەچلونایەتی دیاری کردنی ناوی پێشمەرگە و ناوزەد کردنی ڕۆژی ٢٦ی سەرماوەز بە ڕۆژی پێشمەرگەی کوردستان دراوە و پیروزبایی شەوی یەلدا و لە دایک بوونی شەهیدی نەمر دوکتور قاسملوو وڕۆژی ٢٦ی سەرماوەز ڕۆژی پێشمەرگە لە بەشداران و پێشمەرگەکانی حیزب و گەل کرا.

لە بەشێکی دیکەی پەیامەکەدا تیشک خرابووە سەر ئالوگورەکانی ناوچەی ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاست و ململانێ وخەباتی کوردەکان لە چوارپارچەی کوردستان، بەروونی باس لە هەلومەرجی ئاستەمی ناوچەکە و کاروکردەوە دژی گەلییەکانی ڕژیمی ئێران و زیندان و ئەشکەنجە وئێعدامی بە کۆمەڵی لاوان وپەرەپێدانی برسیەتی وهەژاری وبێکاری خەڵک کرابوو.

پاشان پەیامی کومیتەی دانمارکی یەکێتی ژنانی دیموکرات کوردستان، لە لایەن خاتوو سنور محەممەدزادە ئەندامی بەرێوبەری

کومیتەی ژنانەوە خوێندرایەوە.

لە ناوەرۆکی پەیای یەکێتی ژنان دا باسێک لە سەر پێشمەرگە و خوشەویستی و رێزی ئەو رۆڵە قارەمانانە لە ناو دڵی خەلک دا کرابوو.

پاشان پارچە شێعرێک لە ژێرناوی " بو پێشمەرگە " هونراوەی کاک بەکرە مارەغانی لەلایەن ناوبراوەوە پێشکەش کرا. لە برگەیەکی دیکەی بەرنامەکەدا پێشمەرگە و تێکوشەری دێرین کاک ناسرپیرانی وتارێکی سەبارەت بە پێشمەرگە و رۆژی ٢٦ی سەرماوەز پێشکەشی ئامادەبووان کرد،هەروەها کاک ئاسو ئامادە، لاوی چالاکی رێزەکانی حیزب، لە چەند وتەیەک دا پیروزبایی لە پێشمەرگەو ئەندامانی حیزب کرد.

مەراسمەکە بە موزیک و شایی وهەڵپەرکە هەتا درەنگانی شەو بەردەوام بوو.

سەرچاوە : ماڵپەڕی حدک میدیا / ڕێکەوتێ : ٢١ی دسامبری ٢٠١٣

بە بەشداری کۆمەڵێکی زۆر لە کوردانی وڵاتی نۆروێژ، ڕێز لە ڕۆژی هەڵکردنی ئاڵا و پێشمەرگەی کوردستان گیرا

ناوەندی هەواڵ- نۆروێژ: رۆژی شەممە، کاتژمێر ٥ی ئێوارەی ٢١ی دێسامبری ٢٠١٣ی زایینی، بەرامبەربە ٣٠ی بەفرانباری هەتاوی، بەبۆنەی ٢٦ی سەرماوەز رۆژی هەڵکردنی ئاڵاو پێشمەرگەی کوردستان و شەوی یەڵدا کە رۆژی لە دایک بوونی رێبەری شەهیدمان، دوکتور قاسملوی نەمرە، رێورەسمێکی رێز لێنان لەم رۆژە پیرۆزە لە مێژووی نەتەوەی کورد لە رۆژهەڵاتی کوردستان، بە بەشداری ئەندامان، لایەنگران و دۆستانی حدک لە وڵاتی نۆروێژ بەرێوەچوو.

سەرەتای رێورەسمی ٢٦ی سەرماوەز بە سروودی نەتەوایەتی "ئەی رەقیب" کە لەلایەن کۆرسی منداڵانی یەکێتی لاوانی دێموکراتی رۆژهەڵاتی کوردستان دەستی پێ کردو پاشان بۆ رێز گرتن لە خەباتو گیانبازیی شەهیدانی کوردو کوردستان چەند ساتێک بێدەنگیی راگیرا و لە لایەن مامۆستا تاهیر بەهرامیوەند کاردری دێرین و ماندونەناسی حدک ٢٦ مۆم بە بۆنەی رۆژی پێشمەرگە داگیرسێندرا.

پاشان لە لایەن هاورێ مەحبوب رەحیمی بەخێرهاتنی بەشداربوانی جێژنەکە کرا و ناوبراوا بە چەند کۆپلە شێعری شۆرشگێرانە جێژنەکەی کردەوە.

ئەمجار پەیامی کۆمیسۆنی سیاسی، نیزامی حیزبی دێموکراتی کوردستان بەبۆنەی ٢٦ی سەرماوەز لەلایەن بەرێز خوسرەو قادری، ئەندامی بەرێوەبەری کۆمیتەی حدک لە نۆروێژ، پێشکەشی بەشدارانی رێورەسمەکە کرا.

ئینجا پەیامی پیرۆزبایی هاوبەشی یەکێتیکانی ژنان، لاونی دێموکرات و کۆمەڵەی کولتوری کوردی لەلایەن بەرێز هێژا رۆستەمی بەرپرسی یەکێتی لاوانی دێموکراتی رۆژهەڵاتی کوردستان لە نۆروێژ پێشکەش کرا.

لە لایەن پێشمەرگەی دێرین، بەرێز عەبدوڵڵا شەخسە بە کۆپلە پەخشانێک وەسفی پێشمەرگە کرا و هەر بەم بۆنەوە، بەرێز ئەبوبەکر قەدیکورد ئەندامی کۆمیتەی نۆروێژی حدک بە چەپکە گوڵێک رێزی لە بەرێز دڵدار زێباری هونەرمەند و دڵ سۆزی حیزبی دێموکراتی کوردستان گرت.

کۆرسی سروودی یەکێتی لاوانی دێموکراتی رۆژهەڵات کوردستان، بە سروودی "هۆی کاکی پێشمەرگە"، تام و چێژێکی تریان بە رێورەسمەکە بەخشی.

دوایین بەشی رێورەسمەکە بە شایی‌و هەڵپەرکێی بەشداران‌و بە دەنگی بەرێزان دڵدار زرێباری و پیران قادرزادە، تا کاتژمێر ١٢ای نیوە شەو بەردەوام بوو.

حیزبی دێمۆکراتی کوردستان- کۆمیتەی نۆروێژ

سەرچاوە : ماڵپەڕی حدک میدیا / رێکەوتی : ٢١ی دسامبری ٢٠١٣

بەرێوەچوونی جێژنی ٢٦ی سەرماوەز لە شاری لینشۆپینگ، وڵاتی سوئید

ناوەندی هەواڵ- سوید: رۆژی ١٤ای دێسامبری ٢٠١٣ی زایینی، بەرامبەربە ٢٣ی سەرماوەزی ١٣٩٢ای هەتاوی بەبۆنەی ٢٦ی سەرماوەز رۆژی هەڵکردنی ئاڵای کوردستان و رۆژی پێشمەرگەی کوردستانەوە، رێورەسمێکی رێز لێنان لەم رۆژە پیرۆزە

لە مێژووی نەتەوەی کورد لە رۆژهەڵاتی کوردستان لەلایەن کوردانی دانیشتووی شاری لینشۆپینگەوە بەرێوەچوو.

سەرەتا بە سروودی نەتەوایەتی "ئەی رەقیب" و پاشان خولەکێک بێدەنگی بۆ رێز گرتن لە خەبات‌و گیانبازیی شەهیدانی کوردو کوردستان راگەیێندرا.

پاشان لە لایەن بەڕێزعەلی باڵەکی بەپرسی کومیتەی حیزب لە شاری لینشۆپینگ چەند وتەیەک پێشکەش کران و بە خێرهاتنی بەشداربوانی جێژنەکە کرا و بە خوێندنەوەی چەند پارچە هەڵبەست و شێعری شۆرشگێرانە جێژنەکەی کردەوە.

دوای ئەم بەشە پەیامی حیزبی دێمۆکراتی کوردستان کۆمیتەی سوئێد لە لایان بەڕێز ئێقبال عەبدوڵاهی ئەندامی کۆمیتەی بەرێوەبەری لینشۆپینگ پێشکەشی بەشداربووانی رێورەسمەکە کرا. شایانی باسە کە نێورۆکی پەیامەکە ئاوڕدانەوەیەک بوو، لە چۆنیەتی دیاری کردنی ناوی بەرزی پێشمەرگە لە سەردەمی کۆماری کوردستان و هەروەها دیاری کردنی رۆژێک بۆ رێزگرتن و بیرەوەری لە کارو تێکۆشانی پێشمەرگە لە لایەن حدک لە ساڵی ١٣٦٣ ی هەتاوی دا، لە بەشێکی دیکەی پەیامەکە دا باس لە ئاڵوگۆرەکانی ناوچەی رۆهەڵاتی نێوەراست و ململانی و خەباتی کوردەکان لە رۆژهەلات و رۆژئاوای و باکووری کوردستان کرا بوو و جێگەوپێگەی کوردی بە نیسبەت خەباتی پێشووی خۆی بە رِوونی تێیدا باس کرابوو و هەر لەو پەیوەندی‌یەدا ئاورێک لە سەر رژێمی ئێران و کارو کردەوەکانی بە نیسبەت خەڵکی کوردستان و نەتەوەکانی دیکەی درایەوە و گرتن و ئێعدام، بێکاری، بڵاوکردنەوەی ماددە سڕکەرەکان، کوشتنی کاسبکار و کۆڵبەرەکان و کوژران و کەم ئەندامبوونی رۆژانەی خەڵک بە مینی چێندراو باسێک بوون لە پەیامی کۆمیتەی گشتی حیزب لە وڵاتی سوئێد.

پاشان بە نوێنەرایەتی سەرجەم بەشدارن و بۆ رێز گرتن لە خەبات و تێکۆشان و قارەمانەتی پێشمەرگەکانی کوردستان و بە تایبەت پێشمەرگەکانی حیزبی دێموکراتی کوردستان لە لایان کۆمەڵێک لە پێشمەرگە دێرینەکانی حیزبەوە، چەندین مۆم بە بۆنەی ٢٦ی سەرماوەز داگیرساندران و بەم شێوەیە رێز لە گەورەیی ناوی بەرزی پێشمەرگە گیرا.

لە برگەیەکی دیکەی رێورەسمەکەدا چەندین پەیام و برووسکە پێشکەش کران کە نێوەرۆکی پەیامەکان باس لە یەکریزی و رێزگرتن لە پێشمەرگە و وەسفی رۆژانی سەختی خەبات و ئەمرۆی پیشمەرگەی کوردستان بوو.

پەیامی یەکێتی ژنانی دێموکراتی کوردستان لە لایەن خاتوو شلێر حەسەن‌پوور
پەیامی هاوبەشی کەرتی رێکخستنی یەکێتی نیشتمانی کوردستان و کۆمەڵەی شۆرشگێری زەحمەتکێشانی کوردستانی ئێران لە لایەن بەرێز برایم شەم،
پەیامی کۆمەڵەی کولتوری کوردی شاری لینشۆپینگ لە لایەن بەرێز عیماد محەممەد
پەیامی کۆمەڵەی کەم ئەندامان و بەساڵاچووان لە لایەن برایم شەم
برووسکەی رێکخستنی کۆمەڵەی پێشمەرگە دێرینەکانی کوردستان لە لایەن بەرێز ئاسۆ

هەر لەو پەیوەندی‌یەدا چەندین برووسکەی پیرۆزبایی حیزبی شیوعی کوردستان و سازمانی خەباتی کوردستانی ئێران و بە بەرێوەبەرانی رێورەسمی رۆژی پێشمەرگە گەیشتبوون.

بەشێکی دیکەی ئەو رێورەسمە تەرخان کرابوو بۆ کۆمەڵێک لە کەسایەتی‌یە دیارەکانی سەردەمی خەباتی شاخ بۆ باس کردن لە

سەر ڕۆل و کاریگەری پێشمەرگە لە کۆمەڵگای کوردستان دا کە هەر یەک لەو بەرێزانە باسیان لە شێوەی خەبات و چۆنیەتی بەرنگاربوونەوە لەگەڵ دوژمنانی گەلەکەمانیان لە باشووری کوردستان و ڕۆژهەڵاتی کوردستان باس کرد و بەم شێوەیە هەستی خۆیان لەبەرامبەر گەورەیی پێشمەرگەدا دەربری.

دوایین بەشی ڕێورەسمەکە دیاری کرابوو بۆ بەشی هونەری کە لە لایەن بەهرەمەندی دەنگخۆش خاتوو باوان کەریمی و بە هاوکاری موزیک ژەن ڕەهێڵ قادر بەرێوەچوو کە لەو بەشەدا بەشداربووان بە جۆش و خرۆشەوە تا درەنگانێک لە شەو درێژەیان بە ڕێورەسمەکەدا.

کومیتەی لینشۆپینگ حیزبی دێمۆکراتی کوردستان

سەرچاوە : ماڵپەڕی حدک میدیا / ڕێکەوتی : ١٤ی دێسامبری ٢٠١٣

بەرپیوەچوونی شەوئاهەنگێک بە بۆنەی ٢٦ی سەرماوەز لە شاری ئۆرێبروو

ناوەندی هەواڵ- سوید: رۆژی شەممە ڕێکەوتی ٧ی دێسامبری ٢٠١٣ بەرنامەیەکی بە ئامادە بوونی بەشێکی بەرچاو لە ئەندامان و دۆستانی کۆمەڵەی سویدی- کوردی، حیزبی دیموکراتی کوردستان و یەکێتی ژنانی دیموکراتی کوردستان، ڕێورەسمێکی ڕێک و پێک بۆ یادی ٢٦ی سەرماوەز رۆژی پێشمەرگەی کوردستان، لە شار ئۆرێبرۆی وڵاتی سوید بەڕێوەچوو.

سەرەتا لە لایەن تێکۆشەری دێرین و شۆڕشگێڕی خاوەن هەڵوێستی ناو ڕیزەکانی حیزبی دیموکراتی کوردستان، بەڕێز مامۆستا سیراون حەفیدی ئەندامی دەستەی بەڕێوەبەری کۆمیتەی ئۆرێبروو بەخێر هاتنی بەشداران کرا. پاشان پەیامی کۆمیتە لە لایەن هاوڕێی تێکۆشەر بەڕێز کەریم بابەکری بەرپرسی کۆمیتەی حیزب لە شاری ئۆرێبروو خوێندرایەوە. لەو پەیامە دا وێڕای پیرۆزبایی ئەو ڕۆژە مەزنە، ئاماژە بە ڕۆژی دامەزراندنی سپای

ڕزگاریخوازی کوردستان لە سەردەمی کۆمار دا کرابوو و هاوکات ئاوڕ لە قارەمانەتی و خۆڕاگری ڕۆڵەکانی گەلەکەمان کرابوو کە لە هەموو دەورانی سەختی خەبات دا، بەوپەڕی فیدارکارییەوە، ئەرکی پیرۆزی پێشمەرگایەتییان بە جێ گەیاند.

بەشێکی دیکەی بەرنامەکە تەرخان کرابوو بۆ نان خواردن. شایانی باسە کە بەشداران بە هێنانی خواردنی کوردەواری خوانەکەیان رازاندبۆوەو هەموو بەشداران بەیەکەوە لە دەوری یەکتری دستیان بە خواردنی نانی ئێوارە کرد.

دوابەشی بەرنامەکە تەرخان کرابوو بۆ بەشی هونەری و هەڵپەرکێ، کە تا درەنگانی شەو بەردەوام بوو و هەموو بەشداران پێشوازێکی گەرمیان لە یادەکە کرد.

کۆمیتەی ئۆرێبرووی حیزبی دیموکراتی کوردستان
کۆمیتەی ئۆرێبرووی یەکێتی ژنانی دێموکراتی کوردستان
کۆمەڵەی سویدی- کوردی لە شاری ئۆرێبرۆ

سەرچاوە : ماڵپەڕی حدک میدیا / ڕێکەوتی : ٧ی دێسامبری ٢٠١٣

بەڕێوەچوونی جێژنی ٦٢ی سەرماوەز ڕۆژی پێشمەرگەی کوردستان لە پارێزگای ئۆستفۆڵد "نۆڕوێژ"

ڕۆژی ٢٥ی سەرماوەز، بەرانبەر بە ١٥ی دێسامبری ٢٠١٢ی زایینی، کومیتە ناوچەی ئۆستفۆڵدی حیزبی دیموکراتی کوردستان بەمەبەستی ڕێزگرتن لە ڕۆژی پێشمەرگەی کوردستان، ڕێورەسمێکی بەشکۆی بۆ کوردانی هەرچوارپارچەی کوردستان پیک هێنا.

سەرەتای ڕێورەسمەکە بە سروودی نەتەوایەتی ئەی ڕەقیب و دەقیقەیەک بێدەنگی بۆ گیانی پاکی شەهیدانی کورد و کوردستان دەستی پێکرد.

پاشان لەلایەن بەڕێوەبەرانی بەرنامە جەعفەر ڕەسووڵی، هەتاو ساڵحزادە و سازکار ئەمینی چەندین شێعرو پەخشانی شۆرشگێری پێشکەش کراو ناوبراوان بەخێرهاتنی میوانانیان کرد.

پاشان پەیامی دەفتەری سیاسی حیزبی دێموکراتی کوردستان لە لایەن بەڕێز نادر ئەمینی بەرپرسی کومیتە ناوچەی ئۆستفۆڵد پێشکەش کرا.
دواتر پەیامی کۆمەڵیک لە پێشمەرگە دێرینەکانی حیزبی دێموکراتی کوردستان لە لایەن تێکۆشەری دێرینی حیزبی دێموکرات حەسەن ئەمینی ناسراو بە "حەسەن غەمبار" پێشکەش کرا.

لە برگەیەکی دیکەی ڕێورەسمەکەدا پەیامی کومیتە ناوچەی ئۆسفۆڵدی یەکێتی ژنانی دێموکڕاتی کوردستان لە لایەن بەڕێز خاتوو نازێ عەلیدوست خوێندرایەوە.

لەدرێژەی ڕێورەسمەکەدا پارچە پەخشانێک وشێعرێک لە لایەن بەڕێز سامان شۆرش پێشکەش کرا.

کومیتەی ئۆسفۆڵدی یەکێتی لاوانی دێموکڕاتی ڕۆژهەڵاتی کوردستان بۆ ڕێزگرتن لە خەبات و بەرخۆدان و تیکۆشانی پێشمەرگە چەندین چەپکە گوڵیان پێشکەش بە سەرجەم پێشمەرگەکانی کوردستان کە لەم جێژنەکەدا بەشدار بوون.

شایانی باسە کە چەندین بروسکە و پەیامی پیروزبایی و چەپکە گوڵ لە لایەن حیزب و ڕێکخراوە کوردستانیەکانەوە گەیشتبوونە دەستی بەڕێوەبەرانی ڕێورەسمەکە کە بریتی بوون لە:

یەکێتی نیشتمانی کوردستان
پارتی دێموکڕاتی کوردستان
سازمانی خەباتی کوردستانی ئێران
کۆمەڵەی زەحمەتکێشانی کوردستانی ئێران
ئەنجومەنی بزووتنەوەی گۆڕان
یەکێتی لاوانی دێموکڕاتی ڕۆژهەڵاتی کوردستان

دوابەشی ڕێورەسمەکە بە شایی و شادی و هەڵپەرکێی بەشداربووان و دەنگە خۆشەکەی هونەرمەند قادر ئەسعەد تا درەنگانێکی شەو درێژەی هەبوو.

سەرچاوە : ماڵپەڕی حدک میدیا / ڕێکەوتی : ١٦ی دێسامبری ٢٠١٢

بەڕێوەچوونی جێژنی ٦٤ی سەرماوەز ڕۆژی پێشمەرگەی کوردستان لە وڵاتی دانمارک

ڕۆژی ١٥ی دێسامبری ٢٠١٢ی زایینی، کومیتە حیزبی دێموکراتی کوردستان بە هاوکاری کۆمیتەی یەکێتی ژنانی دێموکراتی کوردستان لە ناوچەی "شیلەند"ی دانمارک بەمەبەستی ڕێزگرتن لە ڕۆژی پێشمەرگەی کوردستان، ڕێورەسمێکی بەشکۆی بۆ کوردانی

هەرچوارپارچەی کوردستان پیک هێنا.

سەرەتای ڕێورەسمەکە بە سروودی نەتەوایەتی ئەی ڕەقیب لە لە لایەن گروپی سرودی لاوان و دەقیقەیەک بێدەنگی بۆ گیانی پاکی شەهیدانی کورد و کوردستان دەستی پێکرد.

پاشان لەلایەن بەڕێوەبەری بەرنامە، خاتوو سنوور محەممەدزادە بەخێرهاتنی میوانان و بەشداربووان کرا و دواتر، داوا لە کاک ناسر پیرانی کرا وەک پێشمەرگەی دێرین لە سەر ئەم ڕۆژە پیرۆزە بە نوێنەرایەتی کۆمیتەی حیزب چەند وتەیەک پێشکەشی بەشدار بوان بکات..

پەیامی دەفتەری سیاسی حیزبی دێموکڕاتی کوردستان لە لایەن کاک خالید ڕەواندوست، بەرپرسی کۆمیتەی حیزبی دیموکراتی کردستان لە دانمارک پێشکەش کرا.

دواتر پەیامی یەکێتی ژنانی دێموکرات لە لایەن خوشکە قەدەم خێر پێشکەش کرا.
هە روە ها پەیامی فدراسیۆنی کۆمەڵە کوردییەکان لە لایەن بەرێز هۆزانەوە پێشکەش کرا.
لەدرێژەی ڕێورەسمەکەدا پارچە شێعرێک لە سەر هەیبەت و کەرامەتی پێشمەرگە لە لەیەن سەلاح حاجی رەشیدی پێشکەش کرا.
شایانی ئاماژە پێکردنە کە لە لایەن خاتوو سنوور محەممەدزادە چەندین پارچە شێعر و هەڵبەست بۆ نێو ئاخنی بەرنامەکە پێشکەش کران، و هەر بەم بۆنەوە لە لایەن خاتوو فەریدە موتەفیق ئەدیب گۆرانێک پێشکەش بە ئامادە بووان کرا.

دوابەشی ڕێورەسمەکە بە شایی و شادی و هەڵپەرکێ بەشداربووان تا درەنگانێکی شەو درێژەی هەبوو.

سەرچاوە : ماڵپەڕی کوردستان و کورد / ڕێکەوتی : ١٥ی دێسامبری ٢٠١٢

ڕێورەسمی ٢٦ی سەرماوەز ڕۆژی پێشمەرگەی کوردستان بە شکۆیەکی زۆرەوە لە تۆرکۆی وڵات فینلاند بەڕێوەچوو

ڕێورەسمی ٢٦ی سەرماوەز، ڕۆژی پێشمەرگەی کوردستان بە بەشداریی کۆمەڵێکی بەرچاو لە ئەندامانی حیزبی دێمۆکراتی کوردستان و نوێنەری هێزە سیاسیەکانی کوردستان ومیوانان، بۆ ڕێزگرتن لە خەباتی پر لەسەروەری پێشمەرگەی کوردستان لە

شاری تورکوو،ی وڵاتی فینلاند بەڕێوەچوو.

سەرەتای ڕێورەسمەکە بە سرودی نەتەوایەتی ئەی ڕەقیب دەستی پێکرد کە لە لایەن پۆلێک کیژی ئەندامی یەکیەتی لاوانەوە پێشکەش کرا. پاشان ئامادەبوان خولەکێک بە بێ دەنگی بۆ ڕێزگرتن لە شەهیدانی کوردستان راوەستان.

دواتر پەیامی حیزبی دێموکراتی کوردستان کۆمیتەی فینلاند بە بۆنەی ڕۆژی ٢٦ی سەرماوەز ڕۆژی پێشمەرگەی کوردستان لەلایەن بەرێز ئازاد شێخی دوە خوێندرایەوە.

لەدرێژی ڕێورەسمەکەدا سرودی لە قەندیلی سەربەرزەوە، لەلایەن هونەرمەند رزگار هەورامییەوە پێشکەشی ئامادەبوان کرا. لە درێژەی کاری ڕێورەسمەکەدا پەیامی هاوبەشی هێزە سیاسیەکانی کوردستان بەبۆنەی ڕۆژی پێشمەرگەی کوردستان لەلایەن بەشیر ئەمیر خانی یەوە خوێندرایەوە کە بریتی بوون لە: پارتی دێموکراتی کوردستان، یەکێتی نیشتمانی کوردستان، سازمانی خەباتی کوردستانی ئێران، کۆمەڵەی شۆرشگێری زەحمەتکێشانی کوردستانی ئێران، سازمان دێموکراتیک یارسان، پارتی دێموکراتی کورد سوریە ئەلپارتی، حیزبی شیوعی کوردستان وحیزبی دێموکراتی کوردستان.

هەروەها بەرێوە بەرانی بەرنامە سیاسی "کومیتەی ئاشتی" و کاک کەریمی فەرخەپووریان کرد کە پەیامی پیرۆزبایی ڕۆژی پێشمەرگەی کوردستانیان ڕەوانەی ڕێورەسمەکە کردبوو.

برگەیەکی دیکەی ڕێورەسمی ٢٦ی سەرماوەز، ڕۆژی پێشمەرگەی کوردستان سرودی "ئەی شەهیدان" بوو کە خاتوو ناهید هەورامی پێشکەشی کرد. دواتر پەیامی هاوبەشی ڕێکخراوەکانی یەکیەتی ژنانی دێمۆکراتی کوردستان و یەکیەتی لاوانی دێمۆکراتی کوردستان لەلایەن هێمن زاد ئەحمەددەوە خوێندرایەوە.

دوا برگەی ڕێورەسمی ٢٦ سەرماوەز ڕۆژی ڕێزگرتن لە فیداکاری پێشمەرگەی کوردستان شایی و هەڵپەرکیی بەشداران بوو کە هەریەک لە هونەرمەندان خاتوو ناهید هەورامی و رزگار هەورامی بە دەنگە بەسوزوکەیان تا دەرەنگانێکی شەو کۆڕی شایی و هەڵپەرکییان ڕازاندبووەوە.

سەرچاوە : ماڵپەڕی کوردستان و کورد / ڕێکەوتی : ١٧ی دێسامبری ٢٠١٢

ڕێورەسمێکی تایبەتی لە بنکەی دەفتەری سیاسیی حیزب بە بۆنەی ڕۆژی پێشمەرگەی کوردستانەوە

ماڵپەڕی کوردستان و کورد . بەیانیی ڕۆژی دووشەممە ٢٧ی سەرماوەز بۆ ڕێزگرتن لە ڕۆژی پێشمەرگەی کوردستان، ڕێورەسمێکی بە شکۆ لە ساڵۆنی گشتی لە بنکەی دەفتەری سیاسیی حیزب بە بەشداریی سەدان کەس لە تێکۆشەرانی حیزب و بنەماڵەکانیان بەڕێوەچوو. ئەو ڕێورەسمە سەعات ٩ و چل دەقیقەی بەیانی بە ڕێپێوانی ژمارەیەک لە ئەندامانی یەکیەتیی ژنانی دیموکراتی کوردستان و یەکیەتیی لاوانی دیموکراتی کوردستان و قوتابییانی قوتابخانەی ئازادی دەستی پێ کرد

کە بە جلوبەرگی پێشمەرگانە و هەروەها ژمارەیەکی بەرچاویان بە جلوبەرگی ڕەنگاوڕەنگ کە هێمای ئاڵای کوردستان بوو چوونە ساڵۆنی مەراسمەکانی حیزب و لەبەر دەرگا لە لایەن مامۆستا عەبدوڵلای حەسەنزادە و ئەندامانی دەفتەری سیاسیی حیزبی دیموکراتی کوردستانەوە پێشوازییان لێ کرا.

سەعاتی ١٠ بە سروودی نەتەوایەتیی ئەی ڕەقیب و دەقیقەیەک بێدەنگی بۆ ڕێزگرتن لە گیانی پاکی شەهیدان ڕێورەسمەکە دەستی پێ کرد. پاشان بەڕێز مامۆستا عەبدوڵلای حەسەنزادە لە پێوەندی لەگەڵ ڕێزگرتن لە ڕۆژی ٢٦ی سەرماوەز ڕۆژی پێشمەرگەی کوردستان و ڕووداوی نەخوازراوی ئەم دواییانە کە بەسەر حیزبدا هات، هەروەها لەسەر هەڵوێست وروانین و هێڵەگشتییەکانی حیزبی دێموکراتی کوردستان قسەی بۆ بەشداران کرد.

بەڕێزیان لە بەشێک لە وتەکانیدا گوتی ئێمە سەبارەت بەو لەتبوونەی کە لە حیزبەکەماندا بەسەرماندا سەپا، ئەوەندە کە پێوەندیی بە ئێمەوە هەیە داوای لێبوردن لە گەلی کورد دەکەین. هەروەها ئاماژەی بەوە کرد کە بە هەموو توانـاوە تێدەکۆشین گیانێکی تازە وەبەر حیزبەکەمان بنێینەوە. بەڕێز مامۆستا لە بەشێکی دیکە لە قسەکانیدا گوتی زۆر کەس کە بەهۆی جۆراوجۆر لە حیزب دوور کەوتوونەتەوە ئێمە داوایان لێدەکەین هاوکاریی حیزبەکەیان دەست پێبکەنەوە و، تا ئێستا لەوبارەوە زۆرمان هەوڵ داوە، بەڵام کارشکێنیمان لەگەڵ دەکرا، لەمەودوا بە ئامێزی ئاواڵاوە چ بۆ نێو ڕیزەکانی حیزب و چ بۆ هاوکاری کردن لەگەڵ حیزب دا وەریان دەگرین و ڕێزیان دەگرین. بەڕێز مامۆستا گوتی: دەبێ گرینگیی زیاتر بدرێ بە لاوان، ڕووناکبیران و ژنان. دەبێ لە حیزبدا میکانیزمێکی نوێ دابمەزرێ بۆ ئەوەی ئەوان لە ڕێبەری و بەڕێوەبردنی کاروباری حیزبدا ڕۆڵی بەرچاویان هەبێ. هەروەها لە بەشێکی دیکەی قسەکانیدا هیوای دەربڕی لەگەڵ هاوڕێیانی پێشوو بتوانرێ لە چوارچێوەی بەرەیەکی کوردستانیدا درێژە بە هاوکاری و هاوخەباتی بدرێ.

لە برگەکانی دیکەی ڕێورەسمەکەدا شاعیری شۆڕشگێڕ مامۆستا "بێبەش" لەگەڵ خوێندنەوەی سوپاسنامەی کومیتەی ناوەندیی

حیزبی دیموکراتی کوردستان و لیستەی ئەو کۆمیتانەی حیزب کە تا ئێستا لە وڵات و شوێنە جۆراوجۆرەکان پشتیوانییان لە هەڵوێستی ١٥ی سەرماوەزی حیزبی دیموکراتی کوردستان کردوە، یەکێک لە شێعرەکانی خۆی بە ناوی "سڵاو لە تۆ ئەی پیشمەرگە"ی خوێندەوە.

پاشان پەیامی یەکیەتیی لاوانی دیموکراتی کوردستان لە لایەن سکرتێری گشتیی ئەو یەکیەتی‌یە واتە بەڕێز رەحمان سەلیمی‌یەوە و بە دوای ئەودا پەیامی یەکیەتیی ژنانی دیموکراتی کوردستان لە لایەن بەڕێز عیسمەت نەستانی سکرتێری ئەو یەکیەتی‌یە پێشکەش کران.

"سڵاوی گەرمی دڵی پڕهومێدی مەت پێشکەش" گۆرانی‌یەک بوو کە بە دەنگی هونەرمەندی لاو گزینگ باڵەکی ڕێورەسمەکەی رازاندەوە.

شاعیری تێکۆشەر کاک ئەحمەدی قادری لە برگەیەکی دیکەی ڕێورەسمەکەدا شێعری "پێشمەرگە"ی پێشکەش کرد. سروودی "مەرێژن بۆم فرمێسکی غەم" لە لایەن کۆرسی یەکیەتیی ژنانەوە بەرێوەچوو. خوشکە سوهەیلا قادریش یەکێک لە شێعرەکانی پێشکەشی بەشداران کرد. هەروەها هونەرمەند فەرهادی ساڵحی گۆرانی‌یەکی شادی پێشکەش کرد. دوو پارچە شێعری دیکە لە لایەن شاعیران عەبباس هەق بین و عەبدوڵڵا سەیداوە خوێندرانەوە. تیپی هەڵپەڕکێی رۆژهەڵاتیش چەند نموونە هەڵپەڕکێی کوردی نمایش کرد. دوو گۆرانی کە یەکیان بە کرمانجی و ئەوی تریان سۆرانی بوو بە دەنگی گزینگ باڵەکی و شوانە بڵکامە ڕێورەسمەکەیان رازاندەوە.

هەر لەو ڕێورەسمەدا رێز لە هاورێی خۆڕاگر کاک محەممەد شارویرانی گیرا کە ساڵانێکی زۆر لە بەندیخانەی رێژیمدا ئەشکەنجە کراوە و ئێستا کەم ئەندامە.

ڕێورەسمی ٢٦ی سەرماوەز سەعات ٥ / ١٢ای نیوەڕۆ بە هەڵپەڕکێی بەشداربووان کۆتایی پێهات. جێگەی سەرنجە کە هەر لەو مەراسمەدا کچ و کوڕێکی پێشمەرگەی دێمۆکرات ژیانی هاوبەشیان پێک هێنا و بووک و زاوا لە ساڵونی مەراسمەکە و لەو جەژنەدا بەشدار بوون.

بەشدارانی جێژنی ٢٦ی سەرماوەزی ئەمساڵ بە رادەیەک زۆربوون کە بەشێکی بەرچاویان ناچاربوون لە هەوای ساردی ئەم وەرزەدا لە دەرەوەی ساڵۆنی گشتی‌ڕا گوێ بۆ وتەکانی بەڕێز حەسەنزادە و بابەتە سیاسی و هونەری‌یەکانی دیکەی ئەم ڕێورەسمە رابگرن.

مەراسیمی ٢٦ی سەرماوەز لە نێو بەرنامەی شاد و هەڵپەرکێی کچان و کوڕانی لاوی دێمۆکراتدا کۆتایی پێهات.
ماڵپەڕی کوردستان و کورد بە زوویی دەقی وتارە گرنگەکەی رێزدار حەسەنزادە لەم بیرەوەی‌یە مێژوویی‌یەدا بە ئاگاداریی خوێنەران و ئۆگران دەگەیەنێ.

سەرچاوە : ماڵپەڕی کوردستان و کورد / ڕێکەوتی : ١٩ای دێسامبری ٢٠١٢

کۆکردنەوەو ئامادە کردنی : ڕەحمان نەقشی

ڕێکەوتی : ڕێبەندانی ٢٧١٥ی کوردی / جانێویری ٢٠١٦ زایینی